STEPHEN KING

DESPERACIJA

Skiriu Karteriui Vičiui

Ypač esu dėkingas šiems keturiems žmonėms, kuriuos išvardinu eilės tvarka: Rikui Kasteriui iš kalnakasybos korporacijos "Magma"; vyskupui Viljamui Vinstonui; mano ilgamečiui (ir daug iškentėjusiam, kaip pridurtų jis pats) redaktoriui Čakui Verilui; Tabitai King, savo žmonai ir griežčiausiai kritikei. O dabar, Nuolatinis Skaitytojau, Tu žinai likusią pratimo dalį, tad ištarkime ją kartu, gerai? Už tai, kas pavyko, padėkok jiems; už tai, kas negerai, kaltink mane.

- S.K.

Jo poezijos peizažas vis dar tebebuvo dykuma...

Salmanas Rušdis
"Šėtoniškos eilės"

Stephen King

DESPERACIJA

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
DONATAS MASILIONIS

Kaunas
2000

Stephen King. Rinktiniai raštai, 28 tomas

DESPERATION
New York, Signet Books, 1997

UDK 820(73)-3
Ki-108

ISBN 9986-97-044-1

I DALIS

50-OJI AUTOMAGISTRALĖ: VILKO NAMUOSE, SKORPIONO NAMUOSE

PIRMAS SKYRIUS

1

- Ak! O, Jėzau galingas!
- Kas, Mere, kas?
- Negi nematei?

Ji atsisuko į Piterį, ir nuožmioje dykumos saulės šviesoje jis pamatė, kad Merės veidas pasidarė bespalvis; liko tik nudegimo saulėje žymės skruostuose ir palei antakius, kur net stiprus apsauginis kremas negalėjo jos visiškai apginti. Merė buvo labai šviesaus gymio ir lengvai nusvildavo saulėje.

- Ant to ženklo. Ant greitį ribojančio ženklo.
- Kas buvo ant to ženklo?
- Negyva katė, Piteri! Prikalta ar priklijuota, ar dar galai žino kaip pritvirtinta.

Piteris spustelėjo stabdžių pedalą. Merė tuojau pat sugriebė jį už peties.

- Nė nemėgink *galvoti* pasukti atgal.
- Bet...
- Bet ką? Ar nori ją nufotografuoti? Nieko nebus, Chosė. Jei priversi dar kartą į ją pažvelgti, apsivemsiu.
- Ar ta katė buvo balta?

Galinio vaizdo veidrodyje Piteris matė kelio ženklo - to paties greitį ribojančio ženklo, apie kurį kalbėjo Merė - užpakalinę pusę, bet nieko daugiau. O tuo metu, kai jie važiavo pro ženklą, Piteris žiūrėjo į kitą pusę - į paukščius, skrendančius kalnų link. Čia nereikėjo kas sekundę atidžiai stebėti, kas dedasi greitkelyje; Nevados valstijoje šią 50-osios automagistralės atkarpą vadino "nuošaliausia Amerikos automagistrale", ir, Piterio Džeksono nuomone, vadino labai taikliai. Žinoma, jis buvo kilęs iš Niujorko ir tikėjosi, jog jį kamuos susikaupę šiurpai. Dykumų agorafobija, pokylių salių sindromas ar dar kažkas panašaus.

- Ne, ji buvo dryžuota kaip tigras, - atsakė Merė. - Ar tai turi kokią nors reikšmę?
- Pamaniau, jog dykumoje gali būti įsikūrusi Šėtono garbintojų sekta, - paaiškino Piteris. - Čia turėtų knibždėte knibždėti visokiausių patrakėlių. Ar ne taip aiškino Marielė?
- Ji pavartojo žodį "intensyvūs", - atsakė Merė. - "Centrinėje Nevadoje yra daugybė intensyvių žmonių" - citatos pabaiga. Geris irgi kalbėjo panašiai. Tačiau kadangi mes, perkirtę Kalifornijos valstijos ribą, nematėme *nė vieno* žmogaus...
- Palauk, o Falone...
- Sustojimas poilsio aikštelėje nesiskaito, - pertraukė Merė. - Nors ir ten žmonės... - Merė pažvelgė į jį juokingu, bejėgišku žvilgsniu, kurį

pastaruoju metu, po Merės persileidimo, Piteris išvysdavo gana dažnai.
- Kodėl jie *čia* gyvena, Pytai? Turiu omenyje, jog galiu suprasti, kad jie įsikūrė Las Vege ir Reno, netgi Vinemukoje ar Vendoveryje...

- Iš Jutos atvykstantys lošti kazino tą miestelį vadina Bendoveriu*, - pertraukė ją Piteris išsišiepdamas. - Garis man tai pasakė.

Merė į šiuos Pyto žodžius nekreipė dėmesio.

- Tačiau likusi valstijos dalis... žmonės, kurie čia *gyvena*, ko jie čia atvyksta ir kurių galų čia būna? Žinau, jog gimiau ir užaugau Niujorke, todėl galbūt negaliu suprasti, bet...

- Ar tu esi *tikra*, jog tai nebuvo balta katė? Arba juoda?

Jis pažvelgė į galinio vaizdo veidrodėlį, tačiau važiuojant beveik septyniasdešimties mylių per valandą greičiu kelio ženklas buvo išnykęs smėlio, sauskrūmių ir lėkštų rusvų kalnų fone. Pagaliau jiems iš paskos pasirodė dar vienas automobilis; Pytas matė, kaip nuo jo priekinio stiklo atsispindi karštos saulės blyksniai. Mašina buvo gal už kokios mylios. Gal už dviejų.

- Ne, dryžuota lyg tigras. Aš jau sakiau. Atsakyk į mano klausimą. Kas yra centrinės Nevados mokesčių mokėtojai ir ką jie čia randa?

Piteris trūktelėjo pečiais.

- Čia *nėra* daug mokesčių mokėtojų. Falonas - didžiausias miestas palei 50-ąjį greitkelį, ir jame gyvena daugiausia fermeriai. Kelionių vadove rašoma, kad jie pasistatė užtvanką ir dabar dirbtinis tvenkinys drėkina jų laukus. Čia daugiausia auginamos kantalupos. Be to, manau, netoliese yra karinė bazė. Falonas buvo pašto arklių stotis, ar tai žinojai?

- Aš išvažiuočiau iš čia, - atsakė ji. - Nuimčiau savo kantalupas ir išvažiuočiau.

Pytas dešine ranka lengvai palietė jos kairę krūtį.

- Čia puikus kantalupų komplektas, mem.

- Ačiū. Ir ne tik iš Falono. Aš išvažiuočiau iš bet kurios valstijos, kur bet kuria kryptimi negali išvysti nei namo, nei netgi medžio ir kur kates prikala vinimis prie kelio ženklų.

- Tai priimtinumo diapazono klausimas, - atsakė Pytas, atidžiai parinkdamas žodžius. Kartais jis neįstengdavo atspėti, ar Merė kalba rimtai, ar tiesiog purkštauja, ir dabar buvo kaip tik vienas iš tokių kartų. - Kadangi tu užaugai miesto aplinkoje, negali suvokti tokių vietų kaip Didysis baseinas, štai ir viskas. Beje, aš irgi. Jau vien nuo dangaus mano kūnas eina pagaugais. Tiesiog jaučiu, kaip jis mane slegia.

- Aš taip pat. Jo čia yra velniškai per daug.

- Ar gailiesi, kad pasirinkome šį kelią?

Piteris pažvelgė į galinio vaizdo veidrodėlį ir išvydo dabar jau gerokai prie jų priartėjusį automobilį. Ne sunkvežimį, išskyrus kurį jie be-

---

* Čia žodžių žaismas: bend over - angl. atstatyk užpakalį (vert. past.).

veik nieko daugiau ir nematė išvažiavę iš Falono (be to, visos mašinos riedėjo priešinga kryptimi - į vakarus), o lengvąjį automoblį. Ir jis lėkė gana dideliu greičiu.

Merė susimąstė dėl Pyto klausimo, po to papurtė galvą.

- Ne. Gerai, kad susitikome su Gariu ir Mariele, pamatėme Tahoės ežerą...

- Jis žavus, ar ne?

- Neįtikėtinai. Net ir čia... - Merė pažvelgė pro langą, - yra savotiško grožio, negaliu šito paneigti. Ir manau, jog visą gyvenimą jį prisiminsiu. Tačiau jis...

-... kelia šiurpą, - užbaigė už ją Pytas. - Ypač kilusiems iš Niujorko.

- Velniškai teisingai, - pritarė Merė. - Miestietiškas priimtinumo diapazonas. Net jei ir būtume pasirinkę 80-ąjį greitkelį, vis tiek jis vestų per dykumą.

- Taip. Besiritinėjantys vėjaričių žolių kuokštai.

Jis vėl pažvelgė į veidrodėlį, ir jo vairuotojo akinių stiklai suspindo saulėje. Besiartinantis automobilis buvo policijos mašina, lekianti ne mažiau kaip devyniasdešimties mylių per valandą greičiu. Pytas pasitraukė prie šalikelės, ir jo mašinos dešinės pusės ratai ėmė dardėti per žvirgždą, spjaudydami dulkių kamuolius.

- Pytai? Ką tu darai?

Jis dar kartą pažvelgė į veidrodėlį. Didžiulė chromuota orkaitė, sparčiai artėjanti ir atspindinti tokį didžiulį laukinės saulės stačiakampį, kad Pytas turėjo net prisimerkti... tačiau jam pasirodė, jog automobilis yra baltos spalvos, o tai reiškė, kad čia ne valstijos policija.

- Stengiuosi būti nuolankus, - atsakė Piteris. - Mažytėlaitis, kriauklelėn sulindęs padarėlis. Mums iš paskos atskuba faras. Gal jau užmetė meškerę ant...

Policijos mašina pralėkė pro šalį tokiu greičiu, kad nuo oro gūsio net susvyravo Piterio seseriai priklausanti “Acura”. Automobilis iš tiesų buvo baltas ir apdulkėjęs nuo apačios iki pat durelių rankenų. Ant šono pasimatė emblema, tačiau mašina pravažiavo greičiau, nei Piteris spėjo ką nors perskaityti. Kažkas panašu į DES. Gal Desteris. Toks pavadinimas visai tiktų miestui, įsikūrusiam šioje Nevados dykynėje.

-... vyruko, kuris prikalė katę prie greitį ribojančio ženklo, - užbaigė Piteris.

- Tad kodėl jis važiuoja taip greitai ir išsijungęs švyturėlį?

- Ir ką jie čia galėtų vytis?

- Pavyzdžiui, - atsakė Merė, vėl nužvelgdama jį tuo keistai juokingu žvilgsniu, - mus.

Pytas prasižiojo atsakyti, po to vėl užčiaupė burną. Merė buvo teisi. Faras matė juos tiek pat laiko, kiek jie matė jį, o gal ir ilgiau, tad kodėl

jis *neįjungė* švyturėlio? Taip būtų saugiau. Žinoma, Piteris buvo pakankamai patyręs, kad užleistų farui kiek įmanoma daugiau vietos kelyje, tačiau vis dėlto...

Staiga suspindo užpakaliniai policijos automobilio žibintai. Piteris mašinaliai nuspaudė stabdžių pedalą, nors jau ir taip buvo sumažinęs greitį iki šešiasdešimties mylių per valandą, o patrulinis automobilis nutolo pakankamai, tad negalėjai su juo susidurti. Po to patrulinis automobilis pasuko į priešingą kelio juostą.

- Ką jis daro? - paklausė Merė.

- Tiksliai nežinau.

Tačiau suprantama, kad jis žinojo: policininkas lėtino greitį. Nuo aštuoniasdešimt penkių ar devyniasdešimties mylių per valandą jis sulėtino iki penkiasdešimties. Susiraukęs, nenorėdamas pasivyti policijos automobilio ir nežinodamas kodėl, Piteris dar labiau sumažino greitį. Deirdros automobilio spidometro rodyklė nukrito iki keturiasdešimties.

- Piteri? - sunerimusiu balsu ištarė Merė. - Piteri, man tai nepatinka.

- Nesijaudink, - atsakė jis.

Tačiau ar iš tiesų nereikėjo jaudintis? Jis spoksojo į farų mašiną, lėtai slenkančią priešinga kelio juosta jam iš kairės, ir spėliojo. Piteris pamėgino įžiūrėti žmogų, sėdintį už vairo, tačiau jam nepavyko. Patrulinio automobilio galinis stiklas buvo apaugęs dykumos smėliu.

Jo užpakaliniai žibintai, taip pat apnešti smėliu, trumpam blykstelėjo, kai automobilis dar labiau sulėtino greitį. Dabar jis riedėjo vos trisdešimt mylių per valandą. Keliu nusirideno vėjaričių žolių kuokštas ir pateko po patrulinio automobilio ratais. Pervažiuoti augalai Piteriui Džeksonui priminė sulaužytus pirštus. Staiga Piteris išsigando, tiesą pasakius, jo vos neapėmė siaubas, ir Pytas visai nesuprato kodėl.

Marietė sakė ir Garis pritarė, jog Nevadoje pilna intensyvių žmonių, o būtent šitaip ir elgiasi intensyvūs žmonės. Trumpai tariant - klaikiai.

Žinoma, visa tai šūdas. Nieko klaikaus čia nėra, bent jau *labai* klaikaus, nors...

Farų automobilio žibintai ir vėl sumirksėjo. Reaguodamas Piteris nuspaudė savąjį stabdžių pedalą, nė sekundę nesusimąstydamas, ką daro, po to pažvelgė į spidometrą ir pamatė, jog važiuoja dvidešimt penkių mylių per valandą greičiu.

- Ko jis nori, Pytai?

Dabar jau buvo visiškai aišku.

- Vėl atsidurti už mūsų.

- Kodėl?

- Nežinau.

- Kodėl jis paprasčiausiai nesustoja kelkraštyje ir neleidžia pravažiuoti, jei iš tiesų nori mus praleisti?

- Ir šito nežinau.

- Ką tu ketini...

- Pralenkti, ką daugiau, - ir po to visiškai be jokios priežasties pridūrė: - Galų gale *mes* neprikalėme tos prakeiktos katės prie greitį ribojančio ženklo.

Jis paspaudė akceleratorių ir akimirksniu ėmė artėti prie apdulkėjusio patrulinio automobilio, kuris dabar slinko ne greičiau kaip dvidešimtį mylių per valandą.

Merė stipriai sugriebė jam už peties, ir Pytas pro marškinius pajuto jos trumpus nagus.

- Ne, nedaryk šito.

- Mere, ne kažin ką daugiau aš *galiu* padaryti.

Šio pokalbio visiškai nereikėjo, nes Pytas jau susilygino su policijos mašina. Deirdros "Acura" pravažiavo greta apdulkėjusio "Caprice", o po to jį pralenkė. Piteris žiūrėjo pro savo akinius, tačiau ne kažin ką teišvydo. Didžiulę žmogystą ir beveik nieko daugiau. Ir dar pajuto, kad policijos automobilyje sėdintis vairuotojas žiūri į jį. Piteris dirstelėjo į emblemą, priklijuotą prie automobilio durų iš keleivio pusės. Dabar jis turėjo pakankamai laiko perskaityti užrašą: žemiau miesto herbo, vaizduojančio šachtininką, spaudžiantį ranką vežikui, auksinėmis raidėmis buvo parašyta "DESPERACIJOS POLICIJOS DEPARTAMENTAS".

"Desperacija, - pagalvojo Piteris. - Dar geriau nei Desteris. Kur kas geriau".

Kai tik Piteris atsidūrė priekyje, baltasis automobilis siūbuodamas pervažiavo į rytų kryptin vedančią kelio juostą ir ėmė didinti greitį, prisiklijuodamas prie "Acuros" užpakalinio buferio. Šitaip jie keliavo trisdešimt, gal keturiasdešimt, sekundžių (Piteriui tai pasirodė kur kas ilgiau). Po to ėmė žybčioti melsvos ant "Caprice" stogo pritvirtinto švyturėlio šviesos. Piteris pajuto tuštumą skrandyje, tačiau nenustebo. Visiškai.

2

Merė vis dar buvo nusitvėrusi jo peties, o kai Piteris pasuko šalikelėn, vėl suleido nagus.

- Ką tu darai? Piteri, ką tu *darai*?

- Stabdau. Jis įjungė švyturėlį ir liepia sustoti.

- Man tai nepatinka, - tarė Merė ir nervingai apsidairė. Aplinkui nieko nebuvo, tik dykuma, kalnai ir žydro dangaus plynė. - Ką mes padarėme?

- Logiška būtų manyti, jog viršijome greitį.

Pytas žiūrėjo pro šoninį veidrodėlį. Virš jame išgraviruotų žodžių "DĖMESIO, DAIKTAI GALI BŪTI ARČIAU NEI ATRODO" Piteris

pamatė atsidarančias baltas, dulkėtas farų automobilio dureles. Išlindo į chaki spalvos kelnes įgrūsta koja. Pasirodęs šios kojos savininkas užtrenkė patrulinio automobilio dureles bei užsimaukšlino ant galvos plačiakraštę skrybėlę (Piteris pagalvojo, kad policininkas negalėjo dėvėti šios skrybėlės automobilio viduje - automobilis buvo per žemas). Merė atsisuko pasižiūrėti. Iš nuostabos ji net išsižiojo.

- Dieve šventas, jis stambus kaip futbolo žaidėjas!

- Ne mažiau, - pritarė Piteris.

Mintyse jis bandė įvertinti policininko ūgį, atskaitos tašku pasirinkdamas automobilio stogą, kuris buvo maždaug penkių pėdų aukštyje. Piteris nusprendė, jog besiartinantis prie Deirdros "Acuros" faras turėjo būti ne mažiau kaip šešių pėdų ir penkių colių ūgio. Ir svėrė per du šimtus penkiasdešimt svarų. O gal net ir per tris šimtus.

Merė paleido Piterio petį ir susigūžė kamputyje, prisišliedama prie durelių ir stengdamasi atsidurti kuo toliau nuo besiartinančio milžino. Ant vienos faro šlaunies tabalavo pistoletas, toks pat didelis kaip ir jo savininkas, tačiau rankos buvo tuščios - nei lentelės dokumentams prisegti, nei įstatymų sąvado knygelės. Piteriui tai nepatiko. Jis nežinojo, ką tai reiškia, tačiau jam nepatiko. Per visą Piterio vairavimo karjerą, kurios metu, dar būdamas paauglys, užsidirbo keturis talonus už greičio viršijimą ir vieną baudą už vairavimą apsvaigus (po dėstytojų Kalėdų pokylio prieš trejus metus), prie jo niekada nebuvo priėjęs faras tuščiomis rankomis, ir Piteriui tai visiškai nepatiko. Jo ir taip greičiau nei normaliai plakanti širdis suspurdėjo dar labiau. Ji dar nesidaužė, tačiau Piteris pajuto, jog *gali* pradėti daužytis. Kad ji labai lengvai gali pradėti daužytis.

"Esi kvailas ir tą žinai, ar ne? - aiškino jis pats sau. - Tiesiog viršijai greitį, ir viskas, paprasčiausiai viršijai greitį. Kelio ženkluose nurodyta greičio riba yra juokai, ir tą žino kiekvienas. O kai reikia išrašyti baudos taloną, geriausios aukos yra atvykėliai iš kitų valstijų. Tu tą žinai. Taigi... kaip vadinasi tas senas Van Haleno albumas? "Suėsk juos ir šypsokis"?"

Faras sustojo greta Piterio langelio. Jo "Sam Browne" firmos diržo sagtis buvo Piterio akių lygyje. Faras nepasilenkė, tik iškėlė kumštį (Piteriui jis atrodė kumpio konservų skardinės dydžio) ir ėmė jį sukalioti tarsi automobilio užvedimo rankeną.

Piteris nusiėmė savo apvaliais stiklais be rėmelių akinius, susigrūdo juos į kišenę ir nuleido šoninį stiklą. Jis labai gerai girdėjo tankų Merės šnopavimą, sklindantį iš keleivio sėdynės. Atrodė, lyg Merė šokinėtų per virvutę ar mylėtųsi.

Faras iš lėto ir giliai pritūpė, sulenkdamas kelius, nuleisdamas savo didžiulį ir bereikšmį veidą į Džeksono regėjimo lauką. Ant jo antakio nuo raitosios policijos stiliaus skrybėlės standžios atbrailos krito šešėlis.

Policininko veido oda buvo nejaukiai rausva, ir Piteris spėjo, kad, nepaisant viso stambumo, šis vyriškis su saule bendravo ne ką geriau už Merę. Jo akys buvo šviesiai pilkos, žvilgsnis tiesus, tačiau bejausmis. Bent jau Piteris neįžvelgė jokių emocijų. Tačiau jis sugebėjo kažką užuosti. Piteris pamanė, jog tai galėtų būti skutimosi losjonas "Old spice".

Faras tik trumpai dėbtelėjo į jį, po to ėmė žvalgytis po "Acuros" saloną, pirmiausiai žvilgsniu ištyrinėdamas Merę (amerikietiška žmona, baltoji, gražus veidas, patraukli figūra, nedaug nuvažinėta, nesimato randų), po to apžiūrėdamas ant užpakalinės sėdynės fotoaparatus, krepšius ir per kelionę susikaupusias šiukšles. Tų šiukšlių dar buvo nedaug; iš Oregono valstijos jie išvažiavo tik prieš tris dienas, iš kurių pusantros praleido su Gariu ir Mariele Sodersonais, klausydamiesi senų plokštelių ir kalbėdamiesi apie senus laikus.

Faro žvilgsnis užsilaikė ties ištraukta pelenine. Piteris spėjo, kad policininkas bando užuosti ilgiau išliekantį hašišo ar marichuanos kvapą, ir pajuto palengvėjimą. Jis jau beveik penkiolika metų nerūkė žolės, niekada nemėgino kokaino ir beveik metė gerti, kai po Kalėdų pokylio įkliuvo neblaivus vairuodamas automobilį. Retkarčiais per roko koncertus pauostydavo kanapių - pastaruoju metu vienintelė "draugystė" su narkotikais, o Merė apskritai niekada jais nesidomėjo - kartais ji save vadindavo "narkotiškai skaisčia". Ištrauktoje peleninėje nebuvo nieko, išskyrus porą į gumulėlį susuktų kramtomosios gumos popierėlių, o ant užpakalinės sėdynės nesivoliojo nei tuščios alaus skardinės, nei vyno buteliai.

- Pareigūne, žinau, jog važiavau truputėlį per greitai...

- Buvote per daug nuspaudęs akceleratorių, ar ne? - mandagiai paklausė faras. - Ar galėčiau pamatyti jūsų vairuotojo pažymėjimą ir automobilio dokumentus?

- Žinoma, - atsakė Piteris, ištraukdamas piniginę iš užpakalinės kelnių kišenės. - Tačiau mašina ne mano. Sesers. Mes varome ją į Niujorką. Iš Oregono valstijos. Ji studijavo Ryde. Rydo koledže Portlende.

Piteris suprato, jog kvailai vapalioja, tačiau neabejojo, kad sugebės liautis. Keista, kad faras sugeba tave priversti šitaip taukšti niekus, tartum savo automobilio bagažinėje vežiotumeisi į gabalus sukapotą lavoną ar pagrobtą vaiką. Piteris prisiminė, jog elgėsi lygiai taip pat, kai faras jį sustabdė Long Ailendo greitkelyje po Kalėdų pokylio, tiesiog tarškėjo be paliovos, - tra - ta - ta - ta, - o faras tuo metu neištarė nė žodžio, tik metodiškai dirbo savo darbą, iš pradžių patikrindamas Piterio dokumentus, o po to melsvo plastmasinio kvapų analizatoriaus turinį.

- Mare? Ar gali iš pirštinių skyrelio išimti mašinos registravimo dokumentus? Jie yra plastmasiniame voke kartu su Di draudimo dokumentais.

Iš pradžių Merė nė nekrustelėjo. Atsisegęs piniginę ir ieškodamas joje vairuotojo pažymėjimo, Piteris akies krašteliu pastebėjo, jog Merė

sėdi nejudėdama. Jo vairuotojo pažymėjimas, didelis kaip gyvenimas, turėjo būti viename iš skyrių su skaidria pertvara, tačiau Piteris neįstengė jo surasti.

- Mare? - vėl paklausė Piteris, truputėlį sudirgęs ir kiek išsigandęs. O jeigu jis kur nors pametė tą prakeiktą vairuotojo pažymėjimą? Gal jis nukrito ant grindų pas Garį namuose, kai Piteris perkraustinėjo visą šlamštą (žmogus visada nešiojiesi su savimi *kur kas daugiau* šlamšto, kai keliauji) iš vienų džinsų į kitus? Žinoma, jog jis nieko nepametė, tačiau ar nebūtų tai tiesiog tipiškas...

- Gal truputėlį man padėtum, Mare? Gal ištrauktum tuos prakeiktus registravimo dokumentus? *Prašau.*

- Ak. Žinoma, tuoj pat.

Ji pasilenkė tarsi koks senas surūdijęs įrengimas, kurį gyvenimui prikėlė staigus elektros smūgis, ir atidarė pirštinių skyrelį. Merė pradėjo jame raustis, išimdama kai kuriuos daiktus (pusiau ištuštintą maišelį su sveiko maisto šokoladukais, Boni Reit kasetę, patyrusią persileidimą Deirdros automobilio magnetofone, Kalifornijos žemėlapį), kad galėtų pasiekti skyriaus gale esančius dokumentus. Ant jos kairio smilkinio Piteris išvydo smulkius prakaito lašelius. Merės trumpų juodų plaukų sruogos buvo sudrėkusios, nors jos pusėje esantis kondicionieriaus ventiliatorius pūtė šaltą orą tiesiai į veidą.

- Aš ne... - prabilo Merė, po to su palengvėjimu užbaigė: - Ak, štai jie.

Tuo pat metu Piteris pasižiūrėjo į piniginės skyrių, kuriame laikė vizitines korteles, ir išvydo savo vairuotojo pažymėjimą. Piteris neprisiminė, kad būtų ten jį dėjęs, - ir kodėl, vardan Dievo, turėtų ten jį kišti, - tačiau pažymėjimas buvo būtent tame skyriuje. Nuotraukoje jis atrodė labiau panašus į netekusį darbo smulkų tarnautoją (ir žudiką maniaką), nei į Niujorko universiteto anglų kalbos asistentą. Tačiau tai buvo Piteris, jį buvo įmanoma atpažinti, ir Piteris pajuto, kaip jo nuotaika ima kilti. Jie turėjo dokumentus, Dievas viešpatavo danguje, ir viskas pasaulyje vėl sugrįžo į normalias vėžes.

“Be to, - pagalvojo Piteris, paduodamas farui savo vairuotojo pažymėjimą, - pats žinai, jog čia - ne Albanija. Galbūt tai yra už tavo priimtinumo zonos ribų, tačiau jokiu būdu ne Albanija”.

- Piteri?

Jis atsisuko, paėmė iš Merės rankų voką ir mirktelėjo jai. Ji pabandė atsidėkodama nusišypsoti, tačiau jai nelabai pavyko. Vėjo gūsis pakėlė smėlio sūkurį ir bloškė į mašiną. Smulkios kruopelytės sugėlė Piteriui veidą, ir jis užsimerkė. Staiga Piteriui kilo noras atsidurti už dviejų tūkstančių mylių nuo Nevados.

Jis paėmė Deirdros automobilio registracijos dokumentus ir padavė juos farui, tačiau šis vis dar apžiūrinėjo Piterio vairuotojo pažymėjimą.

- Matau, jog esate organų donoras, - tarė faras, nepažvelgdamas į Piterį. - Ar jūs iš tiesų manote, jog tai išmintinga?

Piteris sumišo.

- Ką gi, aš...

- Ar tai automobilio registracijos pažymėjimas, sere? - pertraukė jį faras.

Dabar jis žiūrėjo į kanarėlių spalvos geltonumo popieriaus lapą.

- Taip.

- Prašau paduoti jį man.

Piteris per langelį padavė pažymėjimą. Dabar faras, vis dar tebesimarkstydamas nuo saulės it indėnas, vienoje rankoje laikė Piterio vairuotojo, o kitoje - Deirdros automobilio registracijos pažymėjimą. Atrodė, jog jis labai ilgai paeiliui apžiūrinėja tai vieną, tai kitą dokumentą. Piteris ant savo šlaunies pajuto lengvą prisilietimą ir krūptelėjo anksčiau nei suvokė, jog tai Merės ranka. Jis palietė ranką, ir Merės pirštai akimirksniu apsivijo Piterio delną.

- Jūsų sesers? - galiausiai paklausė faras, pažvelgdamas į juos abu savo šviesiai pilkomis akimis.

- Taip...

- Jos pavardė Fini, o jūsų Džeksonas.

- Deirdra buvo metus laiko ištekėjusi - baigusi mokyklą ir iki įstojo į koledžą, - paaiškino Merė. Jos balsas buvo tvirtas, malonus, bebaimis. Piteris šiuo balsu būtų visiškai pasitikėjęs, jei Merė negniaužytų jo pirštų. - Ji pasiliko vyro pavardę. Štai kas.

- Metus, hmm? Baigusi mokyklą ir iki įstojo į koledžą. Ištekėjusi.

Faro galva vis dar buvo palinkusi ties dokumentais. Piteris matė, kaip virpa faro plačiakraštės skrybėlės viršus, kol jis apžiūrinėjo dokumentus.

Piterį apėmęs palengvėjimo jausmas ėmė slopti.

- Baigusi mokyklą ir iki įstojo į koledžą, - pakartojo faras, nepakeldamas galvos ir paslėpęs savo veidą, o Piterio galvoje nuaidėjo jo žodžiai “Matau, jog esate organų donoras. Ar iš tiesų manote, kad tai išmintinga?”

Faras pažvelgė į jį.

- Gal malonėtumėte išlipti iš automobilio, misteri Džeksonai?

Merės pirštai įsitempė, jos nagai sulindo į Piterio ranką, tačiau deginantis jausmas buvo kažkur toli. Staiga jis patyrė, kaip iš baimės susitraukia kiaušiai ir skrandis. Piteris vėl pasijuto mažu vaiku, sutrikusiu vaiku, kuris žino tik viena - jog padarė kažką bloga.

- Ko... - prabilo jis.

Desperacijos miesto patruliniu automobiliu atvažiavęs faras atsistojo. Žiūrint į jį atrodė, jog kyla krovininis liftas. Iš pradžių dingo galva,

po to atsegta apykakle marškiniai ir žvilgantis ženklas, dar vėliau "Sam Browne" firmos diržo perpetė. Piteris vėl žiūrėjo į masyvią diržo sagtį, ginklą ir chaki spalvos klostę ant vyriškio kelnių antsiuvo.

Tai, kas dabar atsklido iš automobilio viršaus, jau nebebuvo mandagus prašymas.

- Lipkite iš mašinos, misteri Džeksonai.

3

Piteris sugriebė rankenėlę, ir faras pasitraukė į šalį, kad leistų atidaryti mašinos dureles. Faro galva buvo pasislėpusi už "Acuros" stogo. Merė dar stipriau suspaudė Piterio ranką, ir šis atsisuko į ją. Saulės nusvilintos dėmės skruostuose ir palei antakius dabar dar labiau išryškėjo, nes Merės veidas tapo beveik pelenų spalvos. Jos akys buvo išplėstos.

- Nelipk iš mašinos, - tik lūpomis ištarė Merė.

- Privalau, - taip pat be garso atsakė Piteris ir pastatė savo koją ant 50-osios automagistralės asfalto.

Kurį laiką Merė buvo prigludusi prie Piterio ir įsikibusi į jo ranką, kol galiausiai Piteris išsilaisvino ir išlindo iš mašinos visu ūgiu, atsistodamas ant asfalto, kuris atrodė keistai nutolęs. Faras iš savo aukštumų žvelgė į Piterį. "Šešios pėdos ir septyni coliai, - pagalvojo Piteris, - turėtų būti ne mažiau". Ir staiga prieš jo akis kaip pagreitintame filme ėmė bėgti įvykiai: didžiulis faras išsitraukia savo pistoletą, nuspaudžia gaiduką ir ištaško išmokslintus Piterio smegenis ant "Acuros" stogo, po to išvelka iš mašinos Merę, suriečia ją, atremdamas veidą į bagažinės dangtį ir išprievartauja greta automagistralės svilinančioje dykumos saulėje, jo plačiakraštė skrybėlė vis dar tvirtai užmaukšlinta ant galvos, o faras siūbuodamas ir grūsdamas savąjį įnagį šaukia: "Norėjote donoro organo, ledi? Štai jis! Štai jis!"

- Ką visa tai reiškia, pareigūne? - paklausė Piteris, pajutęs, kaip jam staiga išdžiūvo burna. - Manau, jog turiu teisę žinoti.

- Prieikite prie mašinos galo, misteri Džeksonai.

Faras apsisuko ir nuėjo prie "Acuros" galo, nesivargindamas patikrinti, ar Piteris ketina paklusti. Piteris *pakluso,* tačiau jam vis dar atrodė, kad kojos junta signalus per kažkokius telekomunikacinius įtaisus.

Faras sustojo palei bagažinę. Kai Piteris prie jo priėjo, policininkas bakstelėjo savo didžiuliu pirštu. Piteris akimis pasekė piršto judesį ir pamatė, jog ant Deirdros automobilio nebuvo galinio numerio - ten, kur jis turėjo būti, bolavo tik šiek tiek šviesesnis stačiakampis.

- Šūdas! - susikeikė Piteris.

Susierzino bei nusivylė taip pat nuoširdžiai, kaip ir pajuto palengvėjimą. Galų gale paaiškėjo, jog visa tai turi prasmę. Ačiū Dievui.

Atsisukęs Piteris pažvelgė į automobilio priekį ir visai nenustebo išvydęs, kad durelės vairuotojo pusėje dabar buvo uždarytos. Merė jas uždarė. Jis buvo taip paskendęs šiame... įvykyje... nutikime... šiame, kad ir kaip jį pavadintum... kad net negirdėjo, kaip trinktelėjo durelės.

- Mare! Ei, Mare!

Ji iškišo pro langelį savo nusvilintą saulėje, įsitempusį veidą ir pažvelgė į Piterį.

- Nukrito mūsų prakeiktas registracijos numeris! - paaiškino Piteris vos nenusijuokdamas.

- *Ką?*

- Ne, nenukrito, - įsiterpė faras iš Desperacijos miestelio.

Jis vėl prisimerkė - ramiai, iš lėto - ir pakišo ranką po buferiu.

Kurį laiką policininkas, nudūręs savo pilkas akis į horizontą, grabaliojo toje vietoje, kur tvirtinami numeriai. Piterį apėmė keistas jausmas, lyg visa tai būtų gerai pažįstama: jį ir jo žmoną sustabdė vyriškis iš "Marlboro" reklamos.

- Štai, - ištarė faras ir atsistojo.

Ranka, kuria jis kažką grabaliojo, buvo sugniaužta į kumštį. Policininkas ištiesė ją priešais Piterį ir atgniaužė. Ant delno gulėjo kelio purvais apneštas varžto gabalėlis (jis atrodė labai mažytis didelio rausvo delno fone). Varžtas blizgėjo toje vietoje, kur buvo nupjautas.

Piteris pažvelgė į varžtą, po to į farą.

- Nieko nesuprantu.

- Ar buvote sustoję Falone?

- Ne...

Girgžtelėjo Merės atidaromos durelės, po to pasigirdo duslus trinktelėjimas, kai Merė jas uždarė, dar vėliau sugurgždėjo į šalikelės smėlį Merės sportiniai bateliai.

- Žinoma, kad buvome sustoję, - tarė Merė.

Ji pažvelgė į metalo gabalėlį, gulintį didžiuliame delne (Deirdros automobilio registracijos ir Piterio vairuotojo pažymėjimai vis dar tebebuvo kitoje faro rankoje), po to farui į veidą. Dabar Merė jau nebeatrodė išsigandusi, - bent jau *ne taip smarkiai* išsigandusi, - ir tai nudžiugino Piterį. Jis jau spėjo save išvadinti idiotu, paranojiku, tačiau žmogus privalėjai pripažinti, jog toks artimas susidūrimas su faru turėjo savų

(*ar jūs iš tiesų manote, kad tai išmintinga*)

keistų ypatybių.

- Piteri, nejau neprisimeni, kaip buvome sustoję poilsio aikštelėje? Mums nereikėjo benzino, tu pasakei, jog galėsime jo užsipilti Elyje, tačiau nusipirkome vaisvandenių, kad nejausdami kaltės galėtume pasinaudoti tualetu, - Merė pažvelgė į farą ir pabandė nusišypsoti. Ji turėjo atsilošti, kad pamatytų policininko veidą. Piteriui Merė priminė mažą

mergaitę, bandančią priversti nusišypsoti savo tėtuką, sugrįžusį po bjaurios darbo dienos. - Tualetai buvo labai švarūs.

Policininkas linktelėjo.

- Ar jūs sustojote "Užsipilk greičiau ir daugiau", ar Berko "Conoco" degalinėje?

Merė sutrikusi pažvelgė į Piterį. Šis sumojavo rankomis lyg malūno sparnais.

- Neprisimenu, - atsakė Piteris. - Po velnių, aš net buvau pamiršęs, kad mes apskritai sustojome.

Faras nusviedė per petį niekam nereikalingą varžto gabalėlį į dykumos smėlį, kur jis gulės neliečiamas milijoną metų, jei neatkreips kokio smalsaus paukščio dėmesio.

- Tačiau kertu lažybų, jog prisimenate ten šmirinėjančius vaikus. Daugiausia vyresnio amžiaus. Kai kurie iš jų gal net per dideli, kad pavadintum vaikais. Jaunesnieji turėjo būti su riedlentėmis arba ratukinėmis pačiūžomis.

Piteris linktelėjo. Jis prisiminė, kaip Merė klausė, kodėl žmonės čia gyvena - ko jie atvyko ir kodėl pasiliko.

- Tai buvo "Užsipilk greičiau ir daugiau".

Piteris pažvelgė į farą, norėdamas ant jo marškinių kišenės pamatyti ženklą su pavarde, tačiau tokio ženklo neišvydo. Ką gi, kol kas šis vyriškis turės būti tiesiog faras, primenantis "Marlboro" vyrą iš žurnalų reklamos.

- Alfis Berkas nebeleidžia jiems šlaistytis. Visus išvijo po velnių. Tie vaikigaliai yra pririję drignių.

- Ar jie susibūrę į gaują? - paklausė Piteris.

Jis vis dar negalėjo suprasti, kurlink krypsta kalba.

- Taip, matuojant tokio mažo miestelio, kaip Falonas, mastais, - atsakė faras. Jis pasikėlė Piterio vairuotojo pažymėjimą prie akių, pasižiūrėjo į jį, po to vėl nuleido, tačiau neatidavė Piteriui. - Dauguma jų - visuomenės atmatos. Ir vienas iš mėgiamiausių užsiėmimų - vogti iš kitų valstijų atvykusių automobilių registracijos numerius. Tai savotiškas iššūkis. Manau, kad jie nukniaukė jūsiškį, kol pirkote vaisvandenius ar naudojotės tualetu.

- Jūs tai žinote, o jie vis tiek daro savo? - paklausė Merė.

- Falonas - ne mano miestas. Aš ten retai nuvykstu. Manęs nedomina tenykštės policijos darbo metodai.

- Ką mums daryti dėl dingusio registracijos numerio? - paklausė Piteris. - Tai tikra velniava. Automobilis įregistruotas Oregono valstijoje, tačiau mano sesuo sugrįžo gyventi į Niujorką. Ji nekentė Rydo...

- Iš tiesų? - pertraukė jį faras. - Še tau!

Piteris pajuto, kaip Merės žvilgsnis nukrypo į jį. Merė tikriausiai norėjo pasidalyti užėjusia linksmumo akimirka, tačiau Piteriui atro-

dė, jog tam dabar ne pats tinkamiausias metas. Toli gražu ne tinkamiausias.

- Ji sakė, jog studijos tame universitete panašios į koncertą mirusiems pagerbti, - tęsė Piteris. - Kaip ten būtų, sesuo parskrido į Niujorką. Su žmona pagalvojome, kad būtų visai smagu nuvykti į Oregoną ir parvaryti seseriai mašiną į Niujorką. Deirdra prikrovė bagažinėn savo daiktų... daugiausia rūbų...

Piteris pajuto, jog vėl tarška lyg boba, ir prisivertė užsičiaupti.

- Tad ką man daryti? Juk negalime važiuoti per visą šalį be užpakalinio numerio, ar ne?

Faras labai ryžtingai nuėjo prie "Acuros" priekio. Rankoje jis vis dar tebelaikė Piterio vairuotojo pažymėjimą ir Deirdros kanarėlių geltonumo automobilio registracijos pažymą. Jo "Sam Browne" firmos diržas sugurgždėjo. Priėjęs prie automobilio priekio, faras susidėjo rankas už nugaros ir susiraukęs ėmė kažką apžiūrinėti. Piteriui jis priminė susidomėjusį meno galerijos lankytoją. "Drignių", - prieš kurį laiką buvo ištaręs faras. "Pririję drignių". Piteriui atrodė, jog jis niekada nebuvo girdėjęs tokio posakio.

Faras priėjo prie jų. Merė prisišliejo prie Piterio, tačiau atrodė, jog jos baimė jau buvo išgaravusi. Merė susidomėjusi žvelgė į stambų vyriškį, ir tiek.

- Nuimkite priekinį numerį, - pasiūlė faras. - Pritvirtinkite jį gale. Šitaip be problemų nuvažiuosite iki Niujorko.

- Ak, - atsiduso Piteris. - Gerai. Puiki mintis.

- Ar turite raktą bei atsuktuvą? Manau, visi mano įrankiai yra garaže, ant lentynos, - nusišypsodamas paaiškino faras. Šypsena nušvietė visą jo veidą, suteikė išraiškos akims, padarė visiškai kitu žmogumi. - Ak, tiesa, čia jūsų dokumentai.

Policininkas ištiesė vairuotojo pažymėjimą ir registracijos pažymą.

- Greičiausiai bagažinėje yra nedidelis įrankių komplektas, - pasakė Merė. Ji kalbėjo tarsi apsvaigusi. Taip pat jautėsi ir Piteris. Jis tikėjosi, jog šį jausmą sukėlė užėjęs begalinis palengvėjimas. - Mačiau jį, kai dėjau savo kosmetikos reikmenų krepšelį. Tarp šoninės sienelės ir atsarginės padangos.

- Pareigūne, noriu jums padėkoti, - ištarė Piteris.

Stambusis policininkas linktelėjo. Tačiau jis nežiūrėjo Piterio pusėn; jo pilkos akys tikriausiai buvo nukreiptos į kairėje stūksančius kalnus.

- Tiesiog atlieku savo pareigą.

Piteris nuėjo prie automobilio durelių vairuotojo pusėje, stebėdamasis, ko jie su Mere iš pradžių buvo taip išsigandę.

"Tai nesąmonė", - ištarė jis pats sau, ištraukdamas iš spynelės raktelius. Jie buvo pritvirtinti prie grandinėlės su besišypsančio žmogaus veidu, kas atitiko gyvenimo būdą - bent jau Deirdros gyvenimo būdą.

Misteris Šypsnys (taip sesuo pavadino raktų grandinėlę) buvo Deirdros firminis ženklas. Ji beveik visuose savo laiškuose Piteriui nupiešdavo geltoną besišypsantį veidą, kartais, jei Deirdrai diena nenusisekdavo, ji nupiešdavo žalią fizionomiją nuvėpusia burna ir iškištu liežuviu. "Ne, aš nebuvau išsigandęs. Merė taip pat."

Stop! Melas. Jis *buvo* išsigandęs, o Merė... ką gi, Merę buvo beveik apėmęs siaubas.

"Gerai, gal mes ir buvome truputėlį išsigandę, - pagalvojo Piteris, surasdamas bagažinės raktelį ir vėl žingsniuodamas prie automobilio galo, - tad teiskite mus". Stovinčios prie didžiulio faro Merės vaizdas atrodė tarsi optinė apgaulė; jos viršugalvis vos siekė policininko krūtinę. Piteris atidarė bagažinę. Kairėje gulėjo tvarkingai sudėti (ir uždengti plastmasiniais, šiukšlėms skirtais maišais) Deirdros rūbai. Viduryje - Merės kosmetikos reikmenų krepšelis, o du lagaminai - jo ir jos - buvo įsprausti tarp žalių ryšulių ir atsarginės padangos. Piteris pagalvojo, jog žodis "padanga" čia per daug skambus. Tai buvo vienas iš tų pripūstų riestainių, su kuriais tegali nuvažiuoti iki artimiausios aptarnavimo stoties. Jei lydės sėkmė.

Piteris pasirausė tarp to riestainio ir šoninės bagažinės sienelės. Ten nieko nebuvo.

- Mare, aš nerandu...

- Ten, - parodė ji pirštu. - Tas pilkas daiktas. Jis tiesiog užslinko už atsarginės padangos.

Piteris galėjo įkišti ranką į plyšį, tačiau jam pasirodė patogiau pakelti tą nepripūstą guminį riestainį. Lenkdamasis per buferį jis išgirdo, kaip Merė aiktelėjo, lyg kas būtų įžnybęs ar kumštelėjęs.

- Ei, - švelniai ištarė faras, - o kas gi čia?

Merė ir policininkas žvelgė į bagažinės vidų. Faras atrodė susidomėjęs ir kiek sutrikęs. Merės akys iš siaubo buvo išsiplėtusios. Jos lūpos virpėjo. Piteris atsisuko ir sekdamas jų žvilgsnį dar kartą pasižiūrėjo bagažinėn. Kažkas gulėjo atsarginei padangai skirtoje nišoje. Tas daiktas buvo pakištas po atsargine padanga. Kurį laiką Piteris arba negalėjo, arba *nenorėjo* suprasti, kas tai, po to pilvo apačioje pajuto tą keistą jausmą. Šį kartą atrodė, jog žiedinis raumuo ne atsipalaidavo, o tiesiog *paleido* pilvą, tarsi būtų užmigę raumenys, kurie turėjo jį laikyti įprastoje padėtyje. Piteris pajuto, jog suspaudė savo sėdmenis, tačiau ir tai vyko kažkur toli, kitoje laiko juostoje. Jis buvo beveik įsitikinęs, jog sapnuoja. Tai *turėjo* būti sapnas.

Stambusis policininkas dėbtelėjo į Piterį savo keistomis, tuščiomis, pilkomis akimis, po to iš atsarginės padangos nišos ištraukė maišelį, didelį, galono talpos, prigrūstą kažkokių žalsvai rudų žolių. Maišelis buvo užrištas juostele. Su priklijuotu lipduku. Misteriu Šypsniu. Puiki emble-

ma tokiems bukagalviams kaip Piterio sesuo, kurių gyvenimo nuotykius galima pavadinti "Po tamsiausias Amerikos kerteles raitomis ant tarakonų". Ji pastojo apsvaigusi nuo narkotikų, be abejonės, tokios pat būsenos nusprendė ištekėti už Rodžerio Finio, ir Piteris tikrai žinojo, jog ji paliko Rydo koledžą (turėdama pažymių vidurkį, su kuriuo balansuojama ties išmetimo riba) todėl, kad ten buvo labai lengva įsigyti narkotikų, o Deirdra nemokėjo pasakyti "ne". Sesuo bent jau buvo sutvarkiusi mašinos priekį, nes Piteris, prieš jiems išvažiuojant iš Portlendo, atidžiai patikrino "Acuros" vidų, ieškodamas cigarečių su marichuana nuorūkų - sesuo būtų greičiau pamiršusi nuorūkas, nei tą maišelį, kurį iš tiesų paslėpė. Piteris laikė pakėlęs šiukšlėms skirtus plastmasinius maišus, į kuriuos buvo sudėti Deirdros rūbai, o Merė atidžiai iščiupinėjo drabužius (nė vienas iš jų garsiai neprisipažino, ko ieško, nors abu puikiai žinojo), tačiau jiems ir į galvą neatėjo paieškoti po tuo riestainiu.

Prakeiktas riestainis.

Faras milžinišku nykščiu spūstelėjo maišelį, tarsi tai būtų pomidoras. Paskui iš kišenės išsitraukė šveicarų armijos peiliuką ir atlenkė mažiausią geležtę.

- Pareigūne, - pralemeno Piteris silpnu balsu. - Pareigūne, aš nežinau, ką...

- Ššš, - nutildė jį faras ir maišelį šiek tiek įpjovė.

Piteris pajuto, kaip Merė tempia jį už rankovės. Jis paėmė žmonos ranką į savąją. Staiga prieš akis iškilo blyškus ir gražus Deirdros veidas. Jos šviesūs plaukai, kurie vis dar natūraliomis garbanomis krito iki pat pečių. Jos akys, kurios visada atrodė šiek tiek sutrikusios.

"Tu kvaila maža kale, - pagalvojo Piteris. - Turėtum jaustis labai dėkinga, kad esi ten, kur negaliu tavęs pasiekti".

- Pareigūne... - bandė aiškintis Merė.

Faras rankos mostu ją nutildė, po to pakėlė prapjautą maišelį prie nosies ir pauostė. Policininkas iš lėto užsimerkė. Netrukus vėl pravėrė akis ir nudelbė jas į maišelį. Faras ištiesė delną.

- Duokite man raktelius, - paliepė.

- Pareigūne, aš tai galiu paaiškinti...

- Duokite šen raktelius.

- Jei jūs tik...

- Ar jūs kurčias? Atiduokite raktelius.

Jis tik truputėlį pakėlė balsą, tačiau šito pakako, kad Merė pravirktų. Jausdamasis, lyg jo siela būtų palikusi kūną, Piteris numetė Deirdros automobilio raktelius į ištiestą policininko delną ir ranka apgobė savo žmonos krūpčiojančius pečius.

- Bijau, kad jums teks vykti su manimi, - pasakė faras, įsmeigdamas žvilgsnį į Piterį, po to į Merę, po to vėl į Piterį. Susidūręs su policininko akimis, Piteris suprato, kas jį šiame žvilgsnyje neramino. Faro akys bu-

vo skaisčios kaip tos minutės prieš patekant saulei ūkanotą rytą, tačiau tuo pat metu kažkokios negyvos.

- Prašau, - pralemeno Merė ašaringu balsu. - Tai nesusipratimas. Jo sesuo...

- Lipkite mašinon, - paliepė policininkas, parodydamas į savo patrulinį automobilį. Ant jo stogo blyksėjo švyturėlis, kurio švytėjimo nenustelbė netgi akinanti dykumos saulė. - Tuojau pat. Prašau, pone ir ponia Džeksonai.

4

Užpakalinėje sėdynėje buvo be galo ankšta (žinoma, jog taip ir turėjo būti, pagalvojo Piteris, toks stambus vyriškis privalėjo atitraukti priekinę sėdynę kiek įmanoma toliau). Ant grindų, už vairuotojo sėdynės, gulėjo krūvelė popierių (nuo faro svorio sėdynės atlošas buvo deformuotas), dar daugiau jų mėtėsi ant palangės. Piteris paėmė vieną popieriaus lakštą - ant jo buvo likęs žiedas nuo kavos puodelio - ir pamatė reklaminį lapelį, skatinantį atsisakyti narkotikų. Jo viršuje buvo sėdinčio tarpduryje berniuko nuotrauka. Vaiko veido išraiška atrodė apsvaigusi, tuščia (tiesą pasakius, būtent šitaip dabar jautėsi Piteris), o žiedas nuo kavos puodelio virš vaiko galvos priminė aureolę. “VARTOTOJAI YRA NEVYKĖLIAI”, skelbė užrašas lapelyje.

Galinę automobilio sėdynę nuo priekinės skyrė vielos tinklas, ir durelėse nebuvo nei atidarymo, nei stiklo nuleidimo rankenėlių. Piteris pasijuto tarsi filmo herojus (atkakliausiai į galvą lindo filmas “Vidurnakčio ekspresas”), o šios detalės tik sustiprino apėmusį jausmą. Piteris nusprendė, kad jis jau ir taip per daug priplepėjo, tad jam ir Merei bus kur kas geriau patylėti, bent jau kol nukaks ten, kur juos ketina nuvežti ponas Draugingasis Pareigūnas. Gal tai ir buvo geras patarimas, tačiau labai sunkiai įvykdomas. Piteris pajuto nesuvaldomą poreikį paaiškinti ponui Draugingajam Pareigūnui, jog įvyko siaubinga klaida - Piteris yra anglų kalbos asistentas, jo sritis - pokario Amerikos literatūra, neseniai jis paskelbė mokslinį straipsnį “Džeimsas Dikis ir naujoji Pietų realybė” (šis darbas sukėlė nemažą sumaištį tam tikruose sustabarėjusiuose akademiniuose sluoksniuose), be to, ir tai svarbiausia, Piteris jau nežinia kiek metų nebuvo surūkęs nė vienos cigaretės su narkotikais. Piteris norėjo paaiškinti farui, jog galbūt yra per daug išsilavinęs pagal Centrinės Nevados lygį, tačiau iš esmės jis - geras vyrukas.

Jis pažvelgė į Merę. Jos akys buvo pilnos ašarų, ir Piteris staiga susigėdo dėl savo minčių - visada tik aš, aš ir aš. Jo žmona yra šalia; Piteriui vertėtų šito nepamiršti.

- Piteri, aš labai bijau, - sušnibždėjo Merė. Tai nuskambėjo vos ne kaip dejonė.

Piteris pasilenkė ir pabučiavo ją į skruostą. Lūpomis pajuto, kad Merės veido oda šalta lyg molis.

- Viskas bus gerai. Išsiaiškinsime.

- Garbės žodis?

- Garbės žodis.

Įgrūdęs juos į galinę patrulinio automobilio sėdynę, faras sugrįžo prie "Acuros". Jis jau ne mažiau kaip dvi minutes spoksojo į bagažinę. Nieko joje neieškojo, netgi nieko nekilnojo, tiesiog spoksojo susidėjęs rankas už nugaros tarsi apkerėtas. Staiga jis krūptelėjo lyg netikėtai iš miegų pažadintas žmogus, užtrenkė "Acuros" bagažinę ir sugrįžo prie "Caprice". Kai policininkas lipo į automobilį, šis pasviro kairėn, ir viena iš amortizatoriaus spyruoklių išleido pavargusią, tačiau tuo pat metu kažkaip susitaikėlišką dejonę. Sėdynės atlošas dar truputėlį atsilenkė atgal, ir Piteris susiraukė, staiga pajutęs spaudžiamus kelius.

"Reikėjo Merei sėsti šion pusėn", - pagalvojo jis, tačiau dabar jau per vėlu. Tiesą pasakius, daug kas jau buvo per vėlu.

Ėmė dūgzti patrulinio automobilio variklis. Faras įjungė pavarą ir išvažiavo į plentą. Merė atsigręžė pasižiūrėti, kaip tolsta nuo jų "Acura". Kai ji vėl atsisuko, Piteris pastebėjo, kad akyse susitvenkusios ašaros dabar buvo nuriedėjusios ant skruostų.

- Prašau išklausykite manęs, - kreipėsi Merė į kuokštą šviesių plaukų, susitelkusių ant milžiniškos galvos.

Policininkas vėl pasidėjo greta savęs plačiakraštę skrybėlę, ir Piteriui atrodė, kad faro galva tėra tik per ketvirtį colio nuo "Caprice" stogo.

- *Išklausykite*, gerai? Pabandykite suprasti. *Tai ne mūsų automobilis.* Bent šitai turėtumėte suprasti. Žinau, jog suprantate, nes matėte registracijos pažymėjimą. Tai mano svainės mašina. Ji yra kvaiša. Pusė jos smegenų ląstelių...

- Mare, - Piteris paėmė ją už rankos, tačiau Merė ją nusipurtė.

- Ne! Nesiruošiu likusią dienos dalį praleisti atsakinėdama į klausimus kažkokioje sušiktoje policijos nuovadoje, o gal net kalėjimo kameroje, vien todėl, kad tavo sesuo yra savanaudė ir užuomarša, ir... ir... kad ji viską sukrušo!

Piteris atsilošė - jo kelius vis dar gana smarkiai spaudė vairuotojo sėdynės atlošas, tačiau Piteris pagalvojo, jog pajėgs tai ištverti - ir pažvelgė pro dulkėmis apneštą šoninį stiklą. Nuo "Acuros" jie jau buvo nutolę per mylią ar dvi į rytus, o priekyje, į vakarus vedančios juostos šalikelėje, Piteris išvydo kažką stūksant. Kažkokį automobilį. Didelį. Galbūt sunkvežimį.

Merė nukreipė savo žvilgsnį nuo faro pakaušio į galinio vaizdo veidrodėlį, vildamasi susitikti su policininko akimis.

- Pusė Deirdros smegenų ląstelių yra sudegusios, o kita pusė išvykusi į amžinas atostogas Smaragdo mieste. Kalbant profesiniu žargonu, jos

smegenys yra “perdegusios”, ir esu tikra, pareigūne, kad jums teko sutikti panašių žmonių... netgi čia. Po atsargine apdanga tikriausiai suradote narkotikus, jūs, ko gero, teisus, tačiau *ne mūsų* narkotikus! Negi šito nesuprantate?

Stovintis priekyje objektas, savo užtamsintu priekiniu stiklu žvelgiantis Falono, Karson Sičio ir Tahoės ežero kryptimi, buvo visai ne sunkvežimis, o iškylavimui skirtas mikroautobusas su miegamaisiais gultais. Ne iš tų tikrųjų dinozaurų, tačiau pakankamai didelis. Kreminės spalvos, su tamsiai žalia juosta ant šonų. Ta pačia tamsiai žalia spalva užrašyti žodžiai “KETURI LAIMINGI KELIAUNINKAI” puikavosi ant buko mikroautobuso priekio. Automobilis buvo apneštas kelio dulkėmis ir kažkaip nenatūraliai, nerangiai pakrypęs.

Kai jie priartėjo prie mikroautobuso, Piteris išvydo keistą dalyką: visos padangos iš jo pusės buvo nuleistos. Jis pagalvojo, jog tikriausiai bus nuleistos ir suporintos padangos iš keleivio pusės, tačiau tegalėjo vos akimirką į jas žvilgtelėti. Su tiek prakiurusių kaliošų mikroautobusas galėjo būti taip juokingai pasviręs, tačiau kaip galėjo iš karto nuleisti tiek daug kaliošų? Vinys ant kelio? Stiklo šukės?

Piteris pažvelgė į Merę, tačiau ši aistringai žiūrėjo į galinio vaizdo veidrodėlį.

- Jei mes būtume padėję tą maišelį su žole po padanga, - aiškino Merė, - jei jis būtų buvęs mūsų, tada kodėl, vardan Dievo, Piteris keltų tą padangą ir leistų jums pamatyti žolę? Tai yra, noriu pasakyti, jog jis galėjo išimti tą įrankių rinkinį ir nepakėlęs padangos. Galbūt kiek nepatogu, tačiau vietos rankai įkišti užtektinai.

Jie pravažiavo pro iškylavimui skirtą mikroautobusą. Šoninės durelės buvo uždarytos, tačiau neužšautos. Kopetėlės nuleistos. Jų papėdėje dulkėse voliojosi lėlė. Jos suknelė plaikstėsi vėjyje.

Piterio akys užsimerkė. Jis abejojo, ar pats užmerkė akis, ar jos užsimerkė savaime. Nelabai kreipė į tai dėmesį. Piteris suprato tik viena: Draugingasis Pareigūnas prašvilpė pro mikroautobusą, tarsi jo nepastebėjęs... arba jau žinojęs, kad jis čia stovi.

Galvoje nuaidėjo žodžiai iš senos dainos: “Čia kažkas vyksta... tik neaišku kas... “

- Ar mes jums pasirodėme kvaili? - paklausė Merė, kai suluošintas mikroautobusas ėmė tolti nuo jų - taip pat, kaip ir prieš tai nutolo Deirdros “Acura”. - Ar apspangę nuo narkotikų? Negi jūs manote, kad esame...

- Užsičiaupkite, - pertraukė ją faras.

Jis kalbėjo tyliai, tačiau balse aiškiai nuskambėjo pykčio gaidelės.

Merė sėdėjo palinkusi į priekį ir sugrūdusi pirštus į vielos tinklą, skiriantį priekinę sėdynę nuo užpakalinės. Dabar jos rankos nusviro, ir Merė apstulbusi atsisuko į Piterį. Ji buvo dėstytojo žmona, poetė, kurios

eilėraščiai nuo to laiko, kai prieš aštuonerius metus Merė pateikė savo pirmuosius bandymus, buvo išspausdinti daugiau nei dvidešimtyje žurnalų, ji du kartus per savaitę lankė moterų diskusijų klubą ir visai rimtai ketino prasidurti nosį. Piteris spėliojo, kada paskutinį kartą Merei buvo įsakyta užsičiaupti. Ir apskritai ar *kas nors* yra jai liepęs užsičiaupti?

- Ką? - paklausė Merė, tikriausiai mėgindama atrodyti agresyvi, tačiau jos balsas nuskambėjo tik suglebusiai. - Ką jūs man pasakėte?

- Aš areštuoju jus ir jūsų vyrą, kaltindamas, jog turite marichuanos, kurią ketinate parduoti, - atsakė faras.

Jo balsas skambėjo abejingai, tarsi roboto. Pažvelgęs į priekį, Piteris išvydo greta prietaisų skydelio, tarp kompaso ir greičio matuoklio ekrano, užkištą nedidelį plastmasinį meškiuką. Meškiukas buvo mažas, ne didesnis už prizus, kuriuos galima laimėti kramtomosios gumos automatuose. Jo kaklas styrojo pritvirtintas ant spyruoklės, o tuščios dažytos akys spoksojo į Piterį.

“Tai - košmariškas sapnas, - pagalvojo Piteris, žinodamas, kad taip nėra. - Tai privalo būti košmariškas sapnas. Žinau, jog visa tai atrodo tarsi tikra, tačiau tai turi būti sapnas”.

- Jūs nekalbate rimtai, - pasakė Merė, tačiau jos balsas buvo netvirtas ir išsigandęs. Balsas žmogaus, suprantančio kur kas daugiau. Jos akys vėl prisipildė ašarų. - Žinoma, jog nekalbate rimtai.

- Turite teisę nieko nesakyti, - sudundėjo stambusis faras roboto balsu. - Jei nuspręsite kalbėti, visa, ką pasakysite, gali būti panaudota prieš jus teisme. Jūs turite teisę pasitelkti į pagalbą advokatą. Aš ketinu jus nužudyti. Jei neturite pinigų nusamdyti advokatą, mes jums jį surasime. Ar suprantate savo teises, kurias jums paaiškinau?

Didžiulėmis, pilnomis siaubo akimis Merė pažvelgė į Piterį, be žodžių klausdama, ar jis išgirdo, ką faras įpynė tarp kitų žodžių, dudendamas tuo monotonišku roboto balsu. Piteris linktelėjo. Jis pridėjo ranką prie tarpušakio, įsitikinęs, jog ten pajus drėgmę, tačiau paaiškėjo, kad nebuvo pridaręs į kelnes. Bent jau kol kas. Piteris apkabino Merę ir pajuto, kaip ji visa virpa. Jis vis tebegalvojo apie užpakaly likusį iškylautojų mikroautobusą. Praviros durys, gulinti veidu į purvą lėlė, per daug nuleistų padangų. O dar ta negyva katė, kurią Merė matė prikaltą prie greitį ribojančio kelio ženklo.

- Ar suprantate savo teises?

“Elkis normaliai. Nemanau, jog jis nors kiek suvokia, ką pasakė, tad elkis normaliai”.

Tačiau ką vadinti normaliu elgesiu, kai sėdi galinėje sėdynėje policijos patrulinio automobilio, kurį vairuoja akivaizdus pamišėlis, tik ką pasakęs, jog tave nužudys?

- Ar suprantate savo teises? - vėl pakartojo roboto balsas.

Piteris pravėrė burną. Tačiau pasigirdo tik kažkoks švokštimas.

Tada faras atsisuko. Policininko veidas, kuris tuo metu, kai juos sustabdė, buvo rausvas, dabar tapo baltas it popierius. Akys išsiplėtė, jos virto iš akiduobių it marmuro kamuoliukai. Policininkas buvo prasikandęs lūpą, lyg būtų tramdęs siaubingą įsiūtį, ir kraujas plona čiurkšlele tekėjo per smakrą.

- *Ar suprantate savo teises?* - išrėkė atsisukęs į juos faras, aklomis lėkdamas dviejų juostų dykumos keliu daugiau nei septyniasdešimties mylių per valandą greičiu. - *Ar suprantate savo sukruštas teises, ar ne? Ar taip, ar ne? Ar taip, ar ne? Atsakyk man, gudrus Niujorko žyde!*

- Suprantu! - suriko Piteris. - Mes abu suprantame, tik žiūrėkite į kelią, vardan Kristaus, žiūrėkite, kur važiuojate!

Faras vis dar tebespoksojo į juos pro vielos tinklą. Kraujas varvėjo iš jo apatinės lūpos. "Caprice", kuri jau buvo beveik atsidūrusi priešingos kelio juostos pakraštyje, sugrįžo į savąją pusę.

- Dėl manęs nesirūpinkite, - atšovė faras. Jo balsas vėl sušvelnėjo. - Neverta. Aš turiu akis pakaušyje. Beveik visur turiu akis. Patarčiau tai įsidėmėti.

Staiga jis vėl nusisuko ir sumažino patrulinio automobilio greitį iki penkiasdešimties penkių mylių per valandą. Sėdynės atlošas vėl skausmingai prispaudė Piterio kelius.

Piteris abiem rankomis suėmė Merės rankas. Ji veidu prigludo prie krūtinės, ir Piteris išgirdo tramdomą kūkčiojimą. Rauda tarsi vėtra blaškė Merę. Piteris pro žmonos petį pažvelgė į automobilio priekį. Prie priekinio skydelio pritvirtinto meškiuko galva lingavo ir kraipėsi ant spyruoklės.

- Skylėmis aš matau lyg akimis, - pasakė faras. - Mano smegenyse jų pilna.

Po to jis nepratarė nė žodžio, kol jie neatvyko į miestą.

5

Paskutiniosios dešimt minučių Piteriui Džeksonui slinko kankinamai lėtai. Atrodė, jog policininko svoris, užgulęs Piterio kelius, augo su kiekvienu jo laikrodžio sekundžių rodyklės apsisukimu, ir Piterio kojos žemiau kelių visai nutirpo. Jis nebejautė pėdų ir abejojo, ar pajėgs paeiti, jei ši kelionė kada nors baigsis. Perpildyta šlapimo pūslė virpėjo. Maudė galvą. Piteris suvokė, jog jis ir Merė papuolė į tokią bėdą, kokioje dar neteko būti per visą gyvenimą, tačiau nepajėgė viso šito sąmoningai suprasti. Kai tik pradėdavo kažką suprasti, galvoje įvykdavo trumpas sujungimas. Jie buvo pakeliui į Niujorką. Jų laukė. Kažkas laistė jų gėles. Tai, kas vyko dabar, negalėjo būti tikra. Absoliučiai negalėjo būti.

Merė bakstelėjo jam į šoną ir parodė į langą savo pusėje. Ten matėsi skydas su užrašu "DESPERACIJA". Jo apačioje rodyklė rodė dešinėn.

Faras sulėtino greitį, tačiau ne per daug, ir pasuko į dešinę. Automobilis ėmė slysti, ir Piteris pamatė, kaip Merė giliau įkvėpė oro. Ji buvo bepradedanti klykti. Piteris ranka užspaudė žmonos burną ir sušnibždėjo jai į ausį: "Jis suvaldys mašiną, esu tikras, mes neapsiversime". Tačiau iš tiesų jis visai *nebuvo* tikras, kol patrulinio automobilio galas nenustojo slydęs ir tvirtai nesukibo su keliu. Netrukus jie jau lėkė pietų kryptimi siaura juoda kelio juosta be vidurinės skiriamosios linijos.

Nukeliavę maždaug mylią, jie pravažiavo ženklą su užrašu "DESPERACIJOS BAŽNYTINĖS IR PASAULIETINĖS ORGANIZACIJOS SVEIKINA JUS! " Žodžiai "BAŽNYTINĖS IR PASAULIETINĖS ORGANIZACIJOS" buvo įskaitomi, nors ir užpurkšti geltonais dažais. Virš jų tais pačiais dažais nelygiomis spausdintomis raidėmis buvo parašyta "NEGYVI ŠUNYS". Apačioje buvo išvardytos bažnyčios ir pasaulietinės organizacijos, tačiau Piteris nesivargino jų perskaityti. Ant ženklo karojo vokiečių aviganis. Jo užpakalinės kojos lingavo pirmyn ir atgal per kokį colį ar du nuo žemės lopinėlio, patamsėjusio nuo šuns kraujo.

Merės rankos tarsi žnyplės suspaudė Piterio rankas. Šis spaudimas jam buvo malonus. Piteris vėl palinko prie žmonos, įkvėpdamas saldų kvepalų aromatą, sumišusį su aitriu baimės sukelto prakaito kvapu, ir prispaudė lūpas prie jos ausies. "Neištark nė žodžio, neišleisk jokio garso, - sušnibždėjo jis. - Linktelėk, jei mane supratai".

Merė linktelėjo, ir Piteris vėl atsitiesė.

Jie pravažiavo statinių tvora aptvertą treilerių parką. Dauguma treilerių buvo nedideli ir atrodė matę geresnius laikus - tikriausiai jie išdygo dar tada, kai pirmą kartą eteryje pasirodė serialas "Būk sveikas". Palei keletą treilerių karštame dykumos vėjyje liūdnai plaikstėsi skalbiniai. Priešais vieną jų buvo užrašas, kuris skelbė:

ESU GINKLUOTAS, GERIANTIS "SNAPPLE" VAISVANDENIUS,
SKAITANTIS BIBLIJĄ, PLIEKIANTIS KLINTONĄ
KALĖS VAIKAS!
NEKREIPKITE DĖMESIO Į ŠUNĮ,
SAUGOKITĖS *SAVININKO!*

Ant pakelėje stovinčio seno "Airstream" firmos treilerio stogo buvo pritvirtinta didelė juoda palydovinės televizijos antenos lėkštė. Šalia jos buvo kitas užrašas ant baltai nudažyto metalo lakšto su tarsi ašaromis nuriedėjusiomis rūdžių dryžėmis.

ŠIS TELEKOMUNIKACINIS ĮRENGINYS
"BARŠKUOLĖS" TREILERIŲ PARKO NUOSAVYBĖ
PAŠALINIAMS ĮEITI DRAUDŽIAMA! PATRULIUOJA POLICIJA!

Už “Barškuolės” treilerių parko matėsi pailgas barakas aprūdijusiomis gofruotos skardos sienomis ir stogu. Pastato priekyje kabėjo užrašas “Desperacijos kalnakasybos korporacija”. Greta driekėsi automobilių stovėjimo aikštelė, ant kurios suskilinėjusio asfalto stovėjo apie tuzinas automobilių ir pikapų. Po to jie pravažiavo pro “Dykumų rožės” kavinę.

Galiausiai atsidūrė pačiame mieste. Nevados valstijos Desperacijos miestelį sudarė dvi stačiu kampu susikertančios gatvės (jų sankryžoje kabantis šviesoforas dabar mirksėjo geltona spalva) ir du verslo pastatų kvartalai. Daugumos šių pastatų fasadai atrodė netikri. Piteris išvydo “Pelėdos klubo” kazino su kavine, maisto prekių parduotuvę, savitarnos skalbyklą, barą, kurio lange degė neoninis užrašas “KVIEČIAME PASIMĖGAUTI MŪSŲ LOŠINGUMU”, ūkinių prekių bei pašarų parduotuves, kino teatrą, pavadintą “Amerikos Vakarai” ir dar keletą pastatų. Neatrodė, jog kuris nors iš verslų čia klestėtų, o kino teatras kėlė seniai uždarytos įstaigos įspūdį. Vieniša suklypusi R raidė kybojo ant nešvaraus, aplamdyto kino teatro stogelio ties paradinėmis durimis.

Statmena kryptimi, į rytus ir vakarus, matėsi keli surenkamų konstrukcijų namai bei treileriai. Atrodė, jog niekas čia nejuda, išskyrus patrulinį automobilį ir vėjaričių žolių kuokštą, didžiuliais tingiais lankais besiritinėjantį Pagrindine gatve.

“Pamatęs šį vyruką, aš taip pat dingčiau iš akių,- pagalvojo Piteris. - Po velnių, tikrai dingčiau”.

Už miesto stūksojo milžiniškas lenktas pylimas, kurio viršuje buvo ne mažiau kaip keturių juostų suplūktas kelias ir pora aikštelių mašinoms apsisukti. Ne mažiau kaip trijų šimtų pėdų aukščio pylimo šlaitus vagojo gilios tranšėjos. Piteriui jos priminė seno žmogaus odoje įsirėžusias raukšlių vagas. Kraterio apačioje (Piteriui atrodė, jog tai buvo krateris, kažkokių kalnakasybos darbų rezultatas), palei pailgą gofruotos skardos pastatą, iš kurio abiejų galų kyšojo konvejerio juosta, spietėsi sunkvežimiai, atrodantys lyg žaislai, palyginti su aukšta raukšlėta siena, kylančia tiesiai už jų.

Jų šeimininkas vėl prabilo pirmą kartą po to, kai pasakė apie savo pilną skylių protą ar kažką panašiai.

- “Barškuolė numeris 2”. Dar ją vadina “Kinijos duobe”, - policininkas kalbėjo tarsi gidas, kuriam vis dar patinka jo darbas. - Senoji kasykla Nr. 2 buvo pradėta eksploatuoti 1951 metais. Maždaug nuo 1962-ųjų iki 70-ųjų tai buvo didžiausia atviro tipo vario kasykla Jungtinėse Valstijose, o gal ir visame pasaulyje. Po to rūdos atsargos išseko. Prieš dvejus metus kasyklą vėl ėmė eksploatuoti. Buvo sukurta nauja technologija, kuri net liekanas pavertė vertingomis. Mokslas - jėga? O, Dieve!

Tačiau šiuo metu kasykloje niekas nevyko, bent jau Piteris nematė jokio judėjimo, nors buvo šiokiadienis. Tik keletas sunkvežimių, susi-

spietusių palei kažkokį įrenginį, tikriausiai rūšiavimo malūną, ir dar vienas sunkvežimis - pikapas - stovėjo grįsto kelio, vedančio į kalvos viršūnę, nuošalėje. Ilgo metalinio pastato galuose įtaisyti konvejeriai buvo sustabdyti.

Pro mirksintį šviesoforą jie patraukė miestelio centro link. Merė du kartus spustelėjo Piterio rankas. Jis pasekė žmonos žvilgsnį ir viduryje gatvės, kertančios Pagrindinę, maždaug už pusantro kvartalo, išvydo tris dviračius. Dviračiai buvo sustatyti eile ratais į viršų, kurie gūsių pagauti sukosi tarsi vėjo malūno sparnai.

Merė atsisuko į Piterį ir pažvelgė iš siaubo išplėstomis akimis. Jis vėl suspaudė žmonos rankas ir tyliai ištarė:

- Ššš.

Faras įjungė kairį posūkį - tuščioje gatvėje tai atrodė gana juokinga - ir įriedėjo į mažą, neseniai išgrįstą automobilių stovėjimo aikštelę, iš trijų pusių apsuptą plytų siena. Lygiame, nesutrūkinėjusiame asfalte matėsi ryškios baltos linijos. Ant galinės plytų sienos buvo užrašyta: “TIK MUNICIPALITETO IR MUNICIPALINIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS. PRAŠOME ŠIĄ AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĘ GERBTI”.

“Tik Navadoje įmanoma, kad kas nors tave prašytų gerbti automobilių stovėjimo aikštelę, - pagalvojo Piteris. - Niujorke toks užrašas tikriausiai skambėtų: “NETEISĖTAI PASTATYTI AUTOMOBILIAI BUS PAVOGTI, O JŲ SAVININKAI SUVALGYTI”.

Aikštelėje stovėjo keturi ar penki automobiliai. Vienas, aprūdijęs “Ford Estate Wagon”, buvo paženklintas užrašu “Gaisrinės viršininkas”. Ten taip pat buvo dar vienas policijos automobilis, geresnės būklės nei gaisrinės viršininko, tačiau ne toks naujas kaip šis, kurį vairavo jų pagrobėjas. Aikštelėje viena vieta buvo pažymėta neįgaliems vairuotojams. Draugingasis Pareigūnas ten ir pastatė savo automobilį. Jis išjungė variklį ir sėdėjo nuleidęs galvą bei pirštais barbendamas į vairą ir tyliai niūniuodamas. Piteriui pasirodė, jog tai dainelė “Paskutinis traukinys į Klarksvilį”.

- Nežudykite mūsų, - ištarė Merė virpančiu, ašaringu balsu. - Padarysime viską, ką norite, tik prašau nežudyti mūsų.

- Užčiaupk savo kvarkiančią žydišką burną, - atsakė faras.

Jis nepakėlė galvos ir toliau bebarbeno į vairą savo dešros dydžio pirštais.

- Mes *nesame* žydai, - išgirdo savo balsą Piteris. Jis skambėjo ne bailiai, o aikštingai, piktai. - Mes esame... na, manau, presbiterionai. O dėl ko taip kliūna žydai?

Merė su siaubu pažvelgė į savo vyrą, po to per vielos tinklą į farą, norėdama pamatyti, kaip jis į tai sureaguos. O šis iš pradžių niekaip nereagavo, tik sėdėjo nuleidęs galvą ir barbeno pirštais į vairą. Po to stvėrė

savo skrybėlę ir išlipo iš mašinos. Piteris kiek pasilenkė pasižiūrėti, kaip faras maukšlinasi skrybėlę. Policininko šešėlis vis dar tebebuvo susitraukęs, tačiau jau nebesusispietęs palei kojas. Piteris dirstelėjo į laikrodį ir pamatė, jog jau be kelių minučių pusė trijų. Truputį mažiau nei prieš valandą jį ir jo žmoną kamavo vienintelis klausimas - kur teks apsistoti nakčiai. Be to, Piteris nerimavo, jog pasibaigė rūgštingumą mažinančios tabletės.

Faras pasilenkė prie galinių durelių kairėje pusėje.

- Prašau išlipti iš automobilio, tautiečiai, - tarė.

Jie išslinko iš mašinos. Piteris pirmas. Po to abu stovėjo svilinami saulės ir nepatikliai žvelgė į vyriškį, dėvintį chaki spalvos uniformą, "Sam Browne" firmos diržą ir plačiakraštę skrybėlę.

- Apeisime aplink, kad atsidurtume fasadinėje municipaliteto pastato pusėje, - pasakė faras. - Kai prieisime šaligatvį, reikės pasukti kairėn. O jūs man panašūs į žydus. Abu. Jūsų nosys didelės, o tai būdinga žydams.

- Pareigūne... - prabilo Merė.

- Ne, - atsakė šis. - Eikite. Sukite kairėn. Nebandykite mano kantrybės.

Jie nužingsniavo. Žingsniai garsiai aidėjo nuo šviežiai pakloto juodo asfalto. Piteris vis dar tebegalvojo apie mažą plastmasinį meškiuką ant patrulinio automobilio prietaisų skydelio. Jo linguojančią galvą ir nudažytas akis. Kas jį davė farui? Mylimiausioji dukterėčia? Duktė? Draugingasis Pareigūnas nemūvėjo vestuvinio žiedo, Piteris tai pamatė, kai vyriškis barbeno pirštais į vairą, tačiau tai nereiškia, kad jis niekada nebuvo vedęs. Ir mintis, jog ištekėjusi už šio žmogaus moteris kažkuriuo metu panorėjo su juo išsiskirti, Piteriui visai nepasirodė keista.

Kažkur virš galvos pasigirdo monotoniškas girgždėjimas. Piteris pažvelgė į gatvę ir ant baro stogo išvydo smarkiai besisukančią vėtrungę. Tai buvo airišką piktąją dvasią vaizduojanti statulėlė su aukso puodu po pažasčia ir supratinga šypsena besisukiojančiame veide. Girgždesys sklido būtent iš šios vėtrungės.

- Suk į kairę, mulki, - paliepė faras. Jo balsas skambėjo greičiau nuolankiai nei nekantriai. - Ar žinai, kur yra tavo kairė? Ar jūsų, Niujorko homopresbiterionių, nemoko atskirti kairę nuo dešinės, sakydami "šiaudai" ir "šienas"?

Piteris pasuko kairėn. Jie vis dar ėjo su Mere susiglaudę klubais ir susikibę rankomis. Šitaip priėjo trijų pakopų akmeninius laiptus, vedančius modernių tamsinto stiklo dvigubų durų link. Pats pastatas nebuvo toks modernus. Ant nublukusių plytų kabėjo baltas užrašas, skelbiantis, jog čia yra DESPERACIJOS MUNICIPALITETO RŪMAI. Žemiau, ant durų, išvardytos tarnybos, kurias galima rasti pastato viduje: mero, mokyklos komiteto, priešgaisrinės apsaugos, policijos, sanitarinę, socialinės

rūpybos, kalnakasybos ir žemės tyrinėjimo darbų departamentą. Dešiniųjų durų apačioje buvo parašyta: "MUNICIPALITETO ADVOKATAS PRIIMA PENKTADIENIAIS 1 VAL. PO PIETŲ IŠ ANKSTO SUSITARUS".

Faras sustojo laiptų papėdėje ir smalsiai nužvelgė Džeksonus. Nors čia buvo žiauriai karšta, galbūt netoli trisdešimt aštuonių laipsnių, neatrodė, kad policininkas nors kiek prakaituotų. Jiems už nugarų monotoniškai miesto tyloje girgždėjo vėtrungė.

- Jūs - Piteris, - pasakė policininkas.

- Taip, Piteris Džeksonas, - atsakė Piteris, aplaižydamas lūpas.

Policininkas perkėlė savo žvilgsnį.

- O jūs - Merė.

- Teisingai.

- Tada kur yra Polas? - paklausė faras, maloniai pažvelgdamas į juos, aidint airiškos piktosios dvasios, besisukinėjančios ant baro stogo jiems už nugaros, girgždesiui.

- Ką? - paklausė Piteris. - Aš nesuprantu.

- Kaip galima dainuoti "Penkis šimtus mylių" arba "Išvykstu reaktyviniu lėktuvu" be Polo? - paklausė faras ir atidarė dešiniąsias duris.

Pro jas plūstelėjo kondicionierių atvėsintas oras. Piteris pajuto jį ant savo veido, ir jam pakako laiko užfiksuoti, kaip tai yra malonu, malonu ir vėsu; tada suklykė Merė. Jos akys greičiau apsiprato su prietema pastato viduje, tačiau ir Piteris netrukus tai pamatė. Viduje, išsidriekusi ant laiptų, gulėjo maždaug šešerių metų mergaitė; ji buvo atsirėmusi į paskutiniąsias keturias pakopas. Viena ranka atmesta už galvos. Gulėjo ant laiptų delnu aukštyn. Mergaitės šiaudų spalvos plaukai buvo surišti į porą uodegėlių, akys plačiai atmerktos, o galva nenatūraliai atšlieta į šalį. Piterio galvoje nebeliko spėlionių, kam priklausė lėlė, kurią matė gulint prie iškylautojų mikroautobuso kopėtėlių. Mikroautobuso priekyje buvo užrašyta "KETURI LAIMINGI KELIAUNINKAI", tačiau šis užrašas aiškiai buvo pasenęs dabartiniams moderniems laikams. Dėl to taip pat nebeliko abejonių.

- Viešpatie, - nuoširdžiai prisipažino faras. - Visai ją pamiršau! Tačiau žmogus juk negali visada viską prisiminti, ar ne tiesa? Kad ir kaip besistengtų!

Merė vėl suklykė, prisikišo sugniaužtus kumščius prie burnos ir pamėgino žengti atatupsta laiptais.

- Ne, nedarykite šito. Tai visai netikusi mintis, - sustabdė ją faras.

Jis sugriebė Merę už peties ir stūmė pro duris, kurias laikė atvertas. Merė nuskrido nedideliu koridoriumi, mosuodama rankomis, kad išlaikytų pusiausvyrą ir neužgriūtų ant negyvos mergaitės, dėvinčios džinsus ir marškinėlius su užrašu "MotoKops 2200".

Piteris norėjo žengti prie žmonos, tačiau faras sugriebė jį abiem rankomis, užpakaliu prilaikydamas duris. Jis apglėbė Piterį per pečius. Policininko veidas atrodė atviras ir draugiškas. Svarbiausia, *geriausia*, šis veidas atrodė tarsi protingo žmogaus - tarytum gerieji angelai būtų pasiekę pergalę, bent jau tuomkart. Piteriui akimirksniu įsižiebė viltis, ir iš pradžių jis nesugebėjo suvokti, jog daiktas, įspraustas jam į pilvą - tai faro siaubingas pistoletas. Piteris prisiminė tėvą, kuris kartais, duodamas pamokymus, įbesdavo pirštą jam į pilvą - naudodamasis pirštu lyg kamščiu, kuriuo norėdavo užkimšti savo aforizmus, kaip antai "*Niekas nepastos, jei tokie kaip tu, Pytai, nenusimaus kelnių*".

Piteris tol nesuprato, jog čia ne faro dešros dydžio pirštas, o pistoletas, kol Merė nesušuko:

- Ne! Ak, ne!

- Ne... - pridūrė Piteris.

- Man visai nesvarbu, žydas tu ar indusas, - pasakė faras, prisitraukdamas prie savęs Piterį. Kaire ranka jis draugiškai suspaudė Piterio petį, o dešine atlaužė savo 0.45 kalibro pistoleto gaiduką. - Desperacijoje mes nelabai paisome tokių dalykų.

Policininkas nuspaudė gaiduką bent tris kartus. Gal buvo ir daugiau, tačiau Piteris Džeksonas tegirdėjo tris šūvius. Pilvas juos prislopino, tačiau šūviai vis tiek nuaidėjo labai skardžiai. Neįtikėtinas karštis tuo pat metu užplūdo ir krūtinę, ir kojas, ir Piteris išgirdo kažką lašant ant batų. Jis vis dar tebegirdėjo Merės klyksmą, tačiau atrodė, jog garsas atsklinda iš kažkur be galo toli.

"*Dabar aš atsibusiu savo lovoje*, - pagalvojo Piteris, kai jam ėmė linkti keliai ir pasaulis pradėjo trauktis tolyn. Jis buvo toks ryškus kaip popietinės saulės atšvaitai nuo tolstančio geležinkelio vagono chromuoto šono. - *Dabar aš...*"

Tai buvo viskas. Paskutinioji Piterio mintis, prieš tamsai amžiams jį pasiglemžiant, iš tiesų buvo visai ne mintis, o meškiuko ant prietaisų skydo greta faro kompaso vaizdinys. Galva lingavo. Dažytos akys spoksojo. Akys virto skylėmis, iš jų ėmė plūsti tamsa, ir po to Piteris iškeliavo.

ANTRAS SKYRIUS

1

Ralfas Karveris buvo paskendęs gilioje tamsoje ir nenorėjo iš jos išnerti. Jis jautė, artėja fizinis skausmas - galbūt įspūdingos pagirios, nes Ralfas jautė galvos skausmą net per miegus - tačiau ne vien tai. Tai buvo kažkas kita. Tai buvo susiję su

(*Kirstena*)

šiuo rytu. Kažkas susiję su

(*Kirstena*)

jų atostogomis. Tikriausiai jis nusigėrė, sukėlė siaubo spektaklį, Elė, be abejonės, ant jo supyko, tačiau netgi šito atrodė negana paaiškinti tą siaubingą savijautą...

Klyksmas. Kažkas klykė. Tačiau toli.

Ralfas stengėsi nugrimzti giliau į juodumą, tačiau dabar kažkokios rankos sugriebė jo petį ir ėmė purtyti. Kiekvienas krustelėjimas sukeldavo siaubingą skausmo bangą, nuvilnijančią per jo vargšę pagirių kamuojamą galvą.

- Ralfai! Ralfai, prabusk! Tu privalai prabusti!

Tai Elė jį kratė. Negi jis pavėlavo į darbą? Kaip galėjo pavėluoti į darbą? Jie atostogauja.

Po to, perverdami tamsą lyg galingo prožektoriaus spinduliai, pasigirdo šiurpulingai garsūs šūviai. Iš pradžių trys, pauzė, po jos ketvirtas.

Ralfo akys bemat atsimerkė, ir jis staigiai atsisėdo, nė akimirką nesuprasdamas nei kur yra, nei kas čia vyksta, tik suvokdamas, jog klaikiai skauda galvą, kuri atrodė ištinusi lyg karnavalinis sunkvežimis per Meisės paradą, vykstantį Padėkos dieną. Vienoje veido pusėje pajuto kažką lipnaus, lyg džemą ar klevų sirupą. Elena žiūrėjo į jį. Viena žmonos akis buvo išplėsta ir paniškai bėgiojo į šalis, o kita buvo beveik pradingusi patinusiame melsvai juodame veide.

Klyksmas. Kažkur. Klykia moteris. Jų apačioje. Gal...

Ralfas pamėgino atsistoti, tačiau keliai nelaikė svorio. Jis kniūpsčias nuvirto nuo lovos, ant kurios sėdėjo (tik ten buvo ne lova, o gultas). Aštrus skausmas vėl pervėrė galvą, ir kurį laiką Ralfui atrodė, kad jo kaukolė skils lyg kiaušinio lukštas. Po to pro sulipusių plaukų kuokštus jis pažvelgė į savo rankas. Abi rankos buvo kruvinos, kairioji atrodė kur kas raudonesnė už dešiniąją. Kol Ralfas žiūrėjo į rankas, jo galvoje staiga atgijo prisiminimai,

(*Kirstena, o Jėzau, Ele, pagauk ją*)

kurie sušvito tarsi fejerverkas, ir Ralfas taip pat suklykė; klykė ant savo krauju ištepliotų rankų, klykė, nes tai, nuo ko jis stengėsi pasislėpti, įstrigo į smegenis tarsi į tvenkinį mestas akmuo. Kirstena nukrito nuo laiptų -

Ne. *Ją nustūmė.*

Tas išprotėjęs išpera, kuris atsitempė juos čia, nustūmė nuo laiptų Ralfo septynerių metų dukrą. Elė norėjo ją sulaikyti, tačiau tas išprotėjęs išpera kirto jo žmonai į akį ir parbloškė ant grindų. Tačiau Elė nukrito *ant* laiptų, o Kirstena nusirito jais *žemyn* išplėstomis iš siaubo ir nuostabos akimis, Ralfas nemanė, jog mergaitė supranta, kas čia dedasi, ir jei ji būtų galėjusi į ką nors įsikibti, būtų tai padariusi, viskas vyko per daug

greitai, kad Kirstena iš tiesų būtų pajėgusi ką nors suprasti, ir tada jai smogė, mergaitė nuriedėjo žemyn, jos kojos iš pradžių išlėkė į viršų, po to nusileido žemyn, po to pasigirdo *tas* garsas. Tas siaubingas garsas, lyg neišlaikiusi ledo svorio būtų lūžusi medžio šaka, ir staiga viskas pasikeitė, Ralfas pamatė šį pasikeitimą anksčiau nei Kirstena nusirito į laiptų apačią, kur gulėjo jau ne maža mergaitė, o kažkoks manekenas, maišas, prigrūstas šiaudų.

Negalvok apie tai, negalvok apie tai, nedrįsk *galvoti apie tai.*

Tačiau Ralfas privalėjo apie tai galvoti. Apie tai, kaip ji nusirito į apačią... kaip gulėjo laiptų papėdėje, atlošusi galvą į šoną...

Ralfas pamatė, kad ant jo kairės rankos vėl ima teškėti kraujas. Matyt, kažkas buvo negera tai galvos pusei. Ar faras smogė ir jam, gal su to siaubingo pistoleto rankena? Galbūt, tačiau Ralfas beveik nieko neprisimena. Jis tik prisimena siaubingą salto, kurį padarė Kirstena, ir kaip ji slydo laiptais, ir kaip sustingo ta poza su keistai atlošta galva, ir tai buvo viskas. Kristau, negi dar šito negana?

- Ralfai! - Elė tampė jį sunkiai alsuodama. - Ralfai, prabusk! *Prašau* prabusk!

- Tėti! Tėveli, kelkis! - tai buvo Deividas, jo balsas skambėjo iš toliau. - Mamyte, ar jam nieko nenutiko? Jis vėl kraujuoja, ar ne?

- Ne... ne, jis...

- Taip, jis kraujuoja, aš iš čia matau. Tėveli, ar tau neskauda?

- Neskauda, - atsakė jis.

Ralfas nuleido vieną koją žemyn, nusitvėrė už gulto ir svirduliuodamas atsistojo. Jo kairė akis buvo paplūdusi kraujais. Atrodė, lyg vokas būtų panardintas į alebastrą. Ralfas nusišluostė atžagaria ranka ir susiraukė iš sugėlusio jį skausmo - kairioji veido dalis virš akies buvo tarsi tik ką išmuštas kepsnys. Ralfas pabandė atsisukti į tą pusę, iš kurios sklido sūnaus balsas, ir susvirduliavo. Tarsi valtyje. Ralfas prarado sugebėjimą išlaikyti pusiausvyrą ir net tada, kai liovėsi gręžtis. Galvoje išliko jausmas, tarsi jis vis dar besisuktų, viskas aplink siūbavo, svyravo ir sukosi ratu. Elė jį sugriebė ir padėjo žengti žingsnį į priekį.

- Ji negyva, tiesa? - paklausė Ralfas. Jo springstantis balsas sklido iš pilnos sukrešėjusio kraujo burnos. Ralfas negalėjo patikėti, jog išgirdo tai, ką sakė jo balsas, tačiau tikėjosi, kad vėliau patikės. Tai buvo visų blogiausia. Vėliau jis patikės - Kirstena negyva.

- Manau, jog taip, - šį kartą susvyravo Elė. - Įsikibk į grotas, Ralfai. Ar gali tai padaryti? Antraip parversi mane ant žemės.

Jie buvo kalėjimo kameroje. Priešais Ralfą, toliau nei siekė rankos, stūksojo grotuotos durys. Grotų strypai nudažyti baltai, keliose vietose dažai susimetę į raukšles ir sukietėję. Ralfas puolė pirmyn ir įsitvėrė į strypus. Jis pažvelgė į rašomąjį stalą, stovintį kvadratinių grindų viduryje tarsi vienintelis butaforijos elementas minimalistiniame spektaklyje. Ant

rašomojo stalo gulėjo popieriai, dvivamzdis šautuvas, krūvelė tepaluotų žalių šovinių. Senovinė medinė kėdė buvo su ratukais, o ant sėdynės gulėjo užmesta nublukusi mėlyna pagalvėlė. Viršuje kabėjo vielos tinklu apgaubtas šviestuvas. Nuo negyvų musių šviestuvo viduje sklido didžiuliai groteskiški šešėliai.

Iš visų trijų pusių šią patalpą supo kalėjimo kameros. Vidurinioji, tikriausiai skirta girtuokliams, - didelė ir tuščia. Ralfas ir Elė Karveriai atsidūrė mažesnėje. Antroji nedidelė kamera dešinėje taip pat buvo tuščia. Priešais save matė dar dvi rūbų spintos didumo kameras. Vienoje iš jų buvo uždarytas vienuolikmetis Karverių sūnus Deividas ir vyriškis žilais plaukais. Ralfas negalėjo įžiūrėti, kas yra šis vyriškis, nes jis sėdėjo ant gulto nuleidęs galvą ir užsidengęs ją rankomis. Kai apačioje vėl suklykė moteris, Deividas atsisuko į tą pusę, kurioje pro praviras duris matėsi laiptai,

(*Kirstena, griūnanti Kirstena, trakštelėjimas, kai lūžo jos sprandas*)

besileidžiantys iki pat gatvės grindinio, tačiau žilaplaukis vyriškis nė nekrustelėjo.

Elė atsistojo greta Ralfo ir apkabino jį per liemenį. Ralfas surizikavo atitraukti vieną ranką nuo strypų, kad galėtų paimti žmonos delną.

Dabar ant laiptų pasigirdo besiartinantys bumpsintys garsai, sumišę su tempiamo žmogaus kojų dundėjimu į laiptus. Kažką vilko į viršų pas juos, tačiau toji moteris priešinosi.

- *Privalome jam padėti!* - klykė ji. - *Privalome padėti Piteriui! Mes...*

Jos žodžiai nutrūko, kai moteriškę įmetė į patalpą. Ji pralėkė patalpą kažkaip keistai, baletiškai gracingai, tipendama ant pirštų galiukų savo baltais lyg balerinos puantai sportbačiais, išskleidusi rankas, besiplaikstančiais už nugaros plaukais. Moteriškė atsitrenkė į rašomąjį stalą. Jos šlaunis trinktelėjo į stalo kraštą taip stipriai, kad stalas slinktelėjo prie kėdės, ir tada iš kito patalpos galo tarsi paukštis suklykė Deividas, kuris šokčiojo palei grotas. Deividas klykė tokiu laukiniu, panikos kupinu balsu, kokio Ralfas niekada nebuvo girdėjęs, net nesitikėjo, jog sūnus galėtų šitaip klykti.

- *Šautuvas, ponia*! - šaukė Deividas. - *Paimkite šautuvą, nušaukite jį, nušaukite jį, ponia, nušaukite jį!*

Žilagalvis vyras galiausiai pakėlė akis. Jo veidas buvo senas ir tamsiai įdegęs dykumos saulėje; gilūs maišeliai po vandeningomis alkoholiko akimis teikė veidui pėdsekio šuns išraišką.

- *Paimkite jį!* - sušvokštė senukas. - *Vardan Kristaus, moterie*!

Džinsais ir darbiniais marškiniais vilkinti moteris pažvelgė į tą pusę, iš kur sklido berniuko balsas, po to per petį dirstelėjo į laiptus, kuriais dundėjo sunkūs artėjantys žingsniai.

Džinsais ir darbiniais marškiniais vilkinti moteris sugriebė šautuvą.

2

Iki Nevados viskas klostėsi puikiai.

Jie, keturi laimingi keliauninkai, pajudėjo iš Ohajo Tahoės ežero link. Ten Elė Karver su vaikais dešimt dienų plaukios, vaikštinės po apylinkes, o Ralfas Karveris loš - lėtai, su malonumu ir nepaprastai susitelkęs. Tai bus jų ketvirtoji kelionė į Nevadą ir antroji prie Tahoės. Ralfas laikysis savo geležinės lošimo taisyklės: liausis lošęs, jei (a) pralos tūkstantį dolerių arba (b) laimės dešimt tūkstančių. Per ankstesnes tris keliones jis nepasiekė nei vienos iš šių ribų. Kartą sugrįžo atgal į Kolumbą su penkiais šimtais nepaliestų dolerių, iš tų, kurie buvo skirti lošimui, kitą kartą su dviem šimtais, o praėjusiais metais Ralfas parvežė savo šeimą namo, kairiojoje vidinėje laimingojo safario švarko kišenėje turėdamas daugiau nei tris tūkstančius dolerių. Šios kelionės metu jie nakvodavo ne savo iškylavimo mikroautobuse, o "Hiltono" ir "Šeratono" viešbučiuose, ir vyresnieji Karveriai suguldavo pasimylėti kiekvieną suknistą naktį. Ralfas manė, jog tai gana fenomenalu žmonėms, artėjantiems prie keturiasdešimties metų ribos.

- Tikriausiai tau jau atsibodo kazino, - pasakė Ralfas vasario mėnesį, kai jie pradėjo kalbėti apie šias atostogas. - Gal šį kartą patraukime į Kaliforniją? O gal į Meksiką?

- Žinoma, kad visi pasigautume dizinteriją, - atsakė Elė. - Galėsime grožėtis Ramiuoju vandenynu per pertraukas tarp lakstymo į "casa de poo - poo", ar kaip jie ten vadina tualetą.

- O ką pasakytum apie Teksasą? Galėtume nuvežti vaikus į Alamo.

- Per karšta, per daug istorijos. Prie Tahoės bus vėsu net liepos mėnesį. Vaikams ten labai patinka. Man taip pat. Ir jei tu tik neprašysi *iš manęs* pinigų, kai būsi prašvilpęs savuosius...

- Žinai, jog aš niekada šito nedarau, - atsakė jis apstulbęs. Ralfas iš tiesų *jautėsi* šiek tiek šokiruotas. Jie sėdėjo savo namo Kolumbo priemiestyje, Ventvorte, virtuvėje prie bronzinės spalvos "Frigidaire" firmos šaldytuvo, kurio durelės buvo nusagstytos magnetinėmis saulutėmis; priešais juos esantis bufetas buvo užverstas kelionių reklaminiais prospektais, ir tuo metu nė vienas dar nežinojo, kad lošimas jau prasidėjo, ir jog pirmasis pralaimėjimas bus jų dukters netektis. - Žinai, ką tau sakiau...

- Kai tik pasireiškia netramdomas azartas, tu baigi lošti, - pakartojo jo žodžius Elė. - Žinau, prisimenu, tikiu. Tau patinka Tahoė, man patinka Tahoė, vaikams patinka Tahoė. Tahoė yra puikiausia vieta.

Tad Elė užsakė vietas, ir šiandien - jei vis dar *buvo* šiandien - jie keliavo 50-uoju JAV greitkeliu, vadinamu vienišiausia Amerikos automagistrale, kirsdami Nevadą vakarų kryptimi ir traukdami Sieros kalnų link. Kirstena žaidė su Brangute Melisa - jos mylimiausia lėle, Elė

snūduriavo, o Deividas sėdėjo greta Ralfo ir žiūrėjo pro langą, rankomis parėmęs smakrą. Prieš tai jis skaitė Bibliją, kurią padovanojo naujasis Deivido draugužis pastorius (Ralfas meldė Dievą, kad Martinas nebūtų pedas - vyriškis buvo vedęs, tai - geras ženklas, tačiau žmogus, po velnių, niekada nežinai), tačiau dabar jis pasižymėjo puslapį ir padėjo savąją Bibliją ant viršuje esančios lentynėlės. Ralfas ir vėl sugalvojo paklausti sūnaus, ką jis apie tai mąsto, apie ką ten rašoma Biblijoje, tačiau lygiai taip pat sėkmingai galėjo paklausti stulpo, apie ką šis galvoja. Deividas (jis leidosi vadinamas Deiviu, bet niršdavo, kai jį pavadindavai Deivu) šiuo požiūriu buvo keistas vaikas, nepanašus nė į vieną iš tėvų. Tiesą pasakius, nepanašus ir į savo seserį. Šis staigus susidomėjimas religija - Elena vadino jį "Dieviškąja Deivido kelione" - buvo viena iš sūnaus keistenybių. Tikriausiai ji praeis, o kol kas Deividas necitavo Biblijos dėl to, kad tėvas lošė, keikėsi, ar dėl to, kad savaitgaliais vengė skustuvo, ir šito Ralfui visiškai pakako. Galų gale jis mylėjo šį vaiką, o meilė atleidžia daugelį keistenybių. Ralfas tikėjo, jog meilė tam ir skirta.

Ralfas buvo beprasižiojąs paklausti, ar Deividas nenorėtų pažaisti "dvidešimties klausimų", - nuo to meto, kai jie ryte išvažiavo iš Elio, nebuvo per daug į ką žiūrėti, ir Ralfui viskas beprotiškai atsibodo, - kai staiga Ralfas pajuto, kad nebeklauso jo "Wayfarer" mikroautobuso vairas ir išgirdo, kaip padangų dūzgimas į asfaltą virto pleškėjmu.

- Tėti? - paklausė Deividas. Jo balsas atrodė susirūpinęs, tačiau nepanikuojantis. Tai buvo geras ženklas. - Ar nieko neatsitiko?

- Laikykis, - atsakė tėvas, kelis kartus nuspausdamas stabdžių pedalą. - Tai gali būti šiek tiek nepatogu.

Dabar, stovėdamas prie grotų ir stebėdamas apsvaigusią moterį, kuri gali būti vienintelė jų išsigelbėjimo iš šio košmaro viltis, Ralfas pagalvojo: "*Aš iš tiesų visiškai nenutuokiau, kaip bus nepatogu, ar ne?*"

Nors nuo riksmo jam imdavo skaudėti galvą, Ralfas vis tiek suriko, net nesuvokdamas, jog kartoja savo sūnaus žodžius"

- *Nušaukite jį, ponia, nušaukite jį*!

3

Merė Džekson prisiminė, kas privertė ją paimti šautuvą, nors ji niekada gyvenime nebuvo rankose laikiusi ginklo - šautuvo ar pistoleto; tai buvo faro įterpti į standartinį policininkų perspėjimą žodžiai: "*Aš ketinu jus nužudyti*".

Ir jis iš tiesų ketino. O Dieve, iš tiesų.

Merė pasisuko, rankose laikydama šautuvą. Didžiulis šviesiaplaukis faras stovėjo tarpduryje ir žvelgė į ją savo šviesiai pilkomis tuščiomis akimis.

- Nušaukite jį, ponia, nušaukite jį! - šaukė vyriškis.

Jis buvo kameroje Merei iš dešinės. Vyriškis stovėjo greta moters su taip stipriai sumušta akimi, jog mėlynė net driekėsi plonais siūleliais per skruostą, lyg kas po oda būtų suleidęs rašalo. Vyriškis atrodė dar liūdniau; kairę jo veido pusę dengė sukrešėjęs kraujas.

Faras bėgo prie jos, sunkiais batais dundėdamas į kietmedžio grindis. Merė atsitraukė, slinkdama didelės tuščios kameros link, podraug nykščiu atlauždama abu šautuvo gaidukus. Po to ji pakėlė šautuvą prie peties. Merė neketino perspėti policininko. Jis ką tik šaltakraujiškai nužudė jos vyrą, ir Merė visiškai neketino perspėti šio niekšo.

4

Ralfas kelis kartus užmynė stabdžio pedalą ir tvirtai suspaudė vairą, leisdamas jam tik šiek tiek sukinėtis. Jis jautė, kaip automobilis krypsta iš kurso. Ralfui buvo paaiškinę, jog norint suvaldyti dideliu greičiu važiuojantį iškylavimo autobusiuką, kuriam nuleido padangą, reikia *leisti* iškrypti iš kurso - bent jau truputėlį. Tačiau - bloga naujiena, vyručiai - atrodė, jog nuleido daugiau nei vieną padangą.

Per galinio vaizdo veidrodėlį Ralfas pažvelgė į Kirsteną, kuri liovėsi žaidusi su Brangute Melisa ir dabar laikė prispaudusi lėlę prie krūtinės. Kirstė suprato, jog kažkas vyksta, tačiau nežinojo kas.

- Kirstena, sėsk! - suriko Ralfas. - Prisisek diržu!

Bet tuo metu jau viskas baigėsi. Ralfas, galynėdamasis su savuoju “Wayfarer”, išsuko į kelkraštį, užgesino variklį ir atžagaria ranka nusišluostė nuo kaktos prakaitą. Kaip ten būtų, Ralfas pagalvojo, jog visai neblogai susitvarkė šioje situacijoje. Netgi neapvertė vazos su dykumos gėlėmis, kuri stovėjo ant stalelio autobusiuko gale. Elė su Kirste ryte pririnko šių gėlių palei motelį Elyje, kol jis su Deividu iš pradžių sukrovė daiktus, o po to atsiskaitė su moteliu.

- Šauniai vairavai, tėti, - dalykiškai pastebėjo Deividas.

Elė dabar buvo atsisėdusi ir sutrikusi dairėsi į šalis.

- Sustojimas nusilengvinti? - paklausė. - Kodėl mes taip pakrypę, Ralfai?

- Mums nu...

Ralfas nutilo viduryje žodžio ir pažvelgė į šoninį veidrodėlį. Link jų, mirksėdamas melsvomis švyturėlio šviesomis, lėkė policijos automobilis. Žvygindamas stabdžius, automobilis sustojo per kokį šimtą jardų nuo jų, ir dar niekada Ralfui nematyto stambumo policininkas vos *neiššoko* iš mašinos. Ralfas pamatė, kad faras išsitraukęs pistoletą, ir pajuto, kaip adrenalinas įkaitina visus kūno nervus.

Faras apsidairė į kairę ir į dešinę, laikydamas pečių lygyje pistoletą, kurio vamzdis buvo nukreiptas į giedrą rytmečio dangų. Tada jis apsisuko ratu. Kai faras atsigręžė į iškylavimo mikroautobusą, jis žvelgė tiesiai

į šoninį veidrodėlį, norėdamas susitikti Ralfo žvilgsnį. Faras pakėlė abi rankas virš galvos, po to jas energingai nuleido, vėl pakėlė ir vėl nuleido. Buvo neįmanoma klaidingai suprasti šį gestą - "*Nelipk iš automobilio, pasilik savo vietoje*".

- Ele, užrakink galines duris, - paliepė Ralfas, tuo pat metu nuspausdamas greta savęs esantį šoninių durelių blokatorių.

Deividas, kuris stebėjo tėvą, net nelieptas padarė tą patį savo pusėje.

- Ką? - Elė sutrikusi pažvelgė į vyrą. - Kas čia dedasi?

- Nežinau, tačiau užpakalyje mūsų stovi faras ir jis atrodo susijaudinęs.

"*Užpakalyje, kur man nuleido padangą,* - pagalvojo Ralfas, po to pasitaisė, - *padangas.*"

Faras pasilenkė ir kažką pakėlė nuo kelio. Tai buvo dygliuota juosta, nuo kurios lyg nuo moteriškos vakarinės suknelės žvynų atsispindėjo saulės atšvaitai. Policininkas nuvilko dygliuotą juostą, vieną jos galą užsimetęs ant peties, prie savo automobilio, kitoje rankoje tebelaikydamas kovai paruoštą pistoletą. Atrodė, jis stengiasi žiūrėti iš karto į visas puses.

Elė pažvelgė pro pagrindines kabinos galines duris, po to vėl sugrįžo į priekį.

- *Kas* čia, po galais, dedasi?

- Jau sakiau tau, nežinau. Tačiau, supranti, visa tai nekelia pasitikėjimo.

Ralfas mostelėjo šoninio veidrodėlio pusėn.

Elė pasilenkė, rankomis pasirėmusi į kelius, ir kartu su Ralfu stebėjo, kaip faras numeta dygliuotą daiktą ant galinės savo automobilio sėdynės, po to prieina prie durelių iš vairuotojo pusės, abiem rankomis laikydamas pistoletą. Tik vėliau Ralfui toptelės į galvą, jog visas šis trumpas begarsis filmas buvo dėmesingai surežisuotas.

Kirstė išlindo iš už Elės ir ėmė švelniai tapšnoti savo Brangutę Melisą į atstatytą mamos užpakalį.

- Plekšt, plekšt, plekšt, - niūniavo mergaitė. - Mums patinka didelis ir puikus mamos užpakaliukas.

- Liaukis, Kirste.

Paprastai Kirstei būtų reikėję pakartoti du ar tris kartus, kad liautųsi, tačiau šį kartą mamos balse nuskambėjo kažkokios gaidelės, privertusios mergaitę liautis iš karto. Ji pažvelgė į brolį, stebintį savo šoninį veidrodėlį taip pat įtemptai, kaip suaugusieji žiūrėjo į tėčio. Kirstena priėjo prie brolio ir pabandė įsikurti ant jo kelių. Šis švelniai, bet ryžtingai pastatė ją ant kojų.

- Ne dabar, Pyragėli.

- Tai kas čia *vyksta*? Dėl ko visi taip jaudinatės?

- Niekas dėl nieko, - atsakė Deividas, nenuleisdamas akių nuo veidrodėlio.

Faras įlipo į savo patrulinį automobilį ir privažiavo prie "Wayfarer'io". Jis vėl išlipo tebelaikydamas pistoletą, tik šį kartą jis buvo nuleistas palei koją, o vamzdis nukreiptas į kelią. Policininkas vėl apsidairė į kairę ir į dešinę, po to priėjo prie Ralfo langelio. "Waifarer'yje" vairuotojo sėdynė buvo kur kas aukščiau nei paprastame automobilyje, tačiau faras buvo labai aukštas - ne mažiau kaip šešių pėdų ir septynių colių ūgio - tad vis tiek sugebėjo žvelgti iš viršaus į Ralfą, sėdintį už vairo savoje kapitono kėdėje.

Faras pamojo savo laisvąja ranka. Ralfas pusiau nuleido šoninį stiklą.

- Kas nutiko, pareigūne?

- Keliese jūs esate? - paklausė policininkas.

- Kas nut...

- *Sere, keliese jūs esate*?

- Keturiese, - atsakė Ralfas, dabar iš tiesų pradėdamas baimintis. - Žmona, du vaikai ir aš. Mums nuleido porą padangų...

- Ne, sere, jums nuleido *visas* padangas. Jūs užvažiavote ant "kelio kilimo".

- Aš ne...

- Tai juosta, prismaigstyta šimtais trumpų vinių, - paaiškino faras. - Kai tik galime, mes ją naudojame sustabdyti per greitai lakstančius - tai velniškai palengvina mūsų darbą, kai reikia ką nors sulaikyti.

- Kodėl tokia juosta gulėjo ant kelio? - pasipiktinusi paklausė Elė.

Faras atsakė:

- Aš dabar atidarysiu savo automobilio galines dureles, tas, kurios yra arčiausiai jūsų autobusiuko. Kai pamatysite dureles atidarytas, noriu, kad visi išliptumėte iš savo automobilio ir persėstumėte į manąjį. Ir paskubėtumėte.

Policininkas ištiesė kaklą, pamatė Kirsteną - dabar ji buvo įsikibusi į mamos koją ir atsargiai dairėsi - ir nusišypsojo jai.

- Sveika, mergyte.

Kirstė jam taip pat nusišypsojo.

Faras trumpam perkėlė žvilgsnį į Deividą. Jis linktelėjo, ir Deividas taip pat vangiai linktelėjo.

- Kas ten yra, sere? - paklausė Deividas.

- Blogietis, - atsakė policininkas. - Tau pakanka tik tiek žinoti, sūnau. Labai didelis blogietis. *Tek!*

- Pareigūne... - kreipėsi Ralfas.

- Sere, nors ir labai jus gerbiu, tačiau jaučiuosi lyg molinis balandis šaudykloje. Čia kažkur bastosi pavojingas žmogus, jis puikiai valdo šautuvą, o tas "kelio kilimas" byloja tą žmogų esant kažkur netoliese. Situaciją galėsime aptarti atsidūrę saugesnėje vietoje, suprantate?

Tek? Ralfas spėliojo, ar tai nebus to blogiečio vardas.

- Taip, bet...

- Jūs lipsite primasis, sere. Pasiimkite savo mergytę. Po to berniukas. Žmona paskutinė. Jums teks pasispausti, tačiau mano automobilyje tilpsite visi.

Ralfas atsisegė saugos diržą ir atsistojo.

- Kur mes keliausime? - paklausė jis.

- Į Desperaciją. Šachtininkų miestelį. Maždaug už aštuonių mylių nuo čia.

Ralfas linktelėjo. Pakėlė šoninį stiklą, po to paėmė ant rankų Kirsteną. Mergaitė sunerimusi žvelgė į tėvą pritvinkusiomis ašarų akimis.

- Tėti, ar čia misteris Didysis Bugimenas? - paklausė Kirstena.

Misteris Didysis Bugimenas buvo pabaisa, apie kurią ji vieną dieną išgirdo mokykloje. Ralfas nežinojo, kuris iš vaikų papasakojo jo švelniai septynmetei dukrai apie tą paslaptingą pabaisą, besislapstančią spintose, tačiau buvo tikras, jog jį suradęs (Ralfas buvo tiesiog įsitikinęs, kad Amerikos mokyklose pabaisas išsigalvoja berniukai), su malonumu pasmaugtų tą pederastą. Prireikė dviejų mėnesių, kol Kirstena šiek tiek nusiramino dėl to pabaisos. O dabar štai vėl.

- Ne, tai ne misteris Didysis Bugimenas, - atsakė Ralfas. - Tikriausiai tiesiog paštininkas, kuriam pasitaikė nevykusi diena.

- Tėti, tu *dirbi* pašte, - pastebėjo dukrelė, kol Ralfas nešė ją autobusiuko viduryje esančių durų link.

- Taip, - atsakė jis, pastebėdamas, jog Elė pasistatė Deividą priešais save ir ėjo uždėjusi rankas ant sūnaus pečių. - Tai toks pajuokavimas, supranti?

- Kaip ir sakyti "bar-bar", bet nesibelsti į duris?

- Taip, - vėl pakartojo Ralfas.

Pažvelgęs pro iškylavimo autobusiuko kabinos langą, jis pamatė, jog faras jau atidarė galines savo patrulinio automobilio dureles. Ralfas taip pat pastebėjo, jog atidarytos "Wayfarer'io" durys uždengs policijos automobilio dureles, ir šitaip bus padaryta apsauginė sienelė. Puiku.

Žinoma. Nebent tik ta dykumos žiurkė, kurios ieško šis vyrukas, yra mūsų užpakalyje. Kristau visagali, ir kodėl mes nesugalvojome važiuoti į Atlantik Sitį.

- Tėti? - tai buvo Deivido balsas.

Jo inteligentiškas ir kiek keistokas sūnus pradėjo vaikščioti į bažnyčią praėjusį rudenį, po to, kai jo draugui Brajenui tai nutiko. Ne į sekmadieninę mokyklą, ne į jaunimo grupę, susirenkančią kiekvieną ketvirtadienio vakarą, o tiesiog į bažnyčią. O sekmadienių popietėmis jis kalbėdavosi su savo naujuoju draugu, pastoriumi. Kuris, beje, mirs lėta mirtimi, jei su Deividu dalinosi kuo nors daugiau nei savo mintimis. Pa-

sak Deivido, jie tik kalbėdavosi, o po to, kas nutiko Brajenui, Ralfas pritarė, jog berniukui *reikia* su kuo nors pasikalbėti. Jis tik norėjo, kad Deividas savo klausimus užduotų motinai arba tėvui, o ne kažkokiam šventeivai, kuris, nors ir buvo vedęs, vis tiek galėjo...

- *Tėti?* Ar viskas gerai?

- Taip. Viskas puiku.

Ralfas nežinojo, ar viskas gerai, iš tiesų jis nelabai suprato, su kuo jie čia susidūrė, tačiau vaikui juk kitaip neatsakysi, ar ne? Taip, puiku, gerai. Ralfas pagalvojo, jog net jei jis su Deividu sėdėtų lėktuve, kurio varikliai sugedo, jis vis tiek apsikabintų berniuką per pečius ir tvirtintų, kad viskas yra gerai iki pat to momento, kol jie nukristų žemėn.

Ralfas atidarė dureles, kurios atsitrenkė į patrulinio automobilio vidinę durelių pusę.

- Greičiau, paskubėkite, - paragino faras, nervingai dairydamasis į šalis.

Ralfas nulipo laipteliais žemyn, ant kairės rankos laikydamas Kirsteną. Jiem belipant, mergaitei iš rankų iškrito lėlė.

- Melisa! - suriko mergaitė. - Aš numečiau Brangutę Melisą. Pakelk ją, tėti!

- Ne, lipkite į mašiną, greičiau lipkite į mašiną! - užriko policininkas. - Aš pakelsiu lėlę!

Ralfas įslinko į vidų, ranka palenkdamas Kirstenos galvą, kad mergaitė jos nesusitrenktų. Deividas atsekė paskui jį, po to Elė. Užpakalinė automobilio sėdynė buvo užversta popieriais, o priekinėje nuo faro svorio buvo išspausta varpo formos įduba. Kai tik Elė įtraukė į vidų dešinę koją, faras užtrenkė dureles ir bėgte apibėgo aplink patrulinį automobilį.

- Lisa! - suriko Kirstė tikros agonijos pilnu balsu. - Jis pamiršo Lisą!

Elė ištiesė ranką prie durų rankenėlės, norėdama pasilenkti ir pakelti Brangutę Melisą, - joks psichas su šautuvu nebūtų suspėjęs nusitaikyti per tą laiką, kol Elė pakeltų lėlę, - po to atsisuko į Ralfą.

- Kur rankenėlės? - paklausė ji.

Atsidarė patrulinio automobilio durelės iš vairuotojo pusės, ir faras tarsi bomba klestelėjo ant sėdynės. Sėdynės atlošas palinko atgal, prispausdamas Ralfo kelius, ir šis krūptelėjo, tačiau apsidžiaugė, kad Kirstės kojos tabalavo jo tarpukojyje. Tik Kirstė nesėdėjo ramiai. Ji rąžėsi bei sukaliojosi ant Ralfo kelių, ištiesusi į motiną rankas.

- Mano lėlė, mamyte, mano *lėlė!* Melisa!

- Pareigūne... - tarė Elė.

- Nėra kada, - atšovė faras. - Negaliu. *Tek*!

Jis apsisuko kelyje ir nurūko į rytus, palikdamas už savęs dulkių stulpą. Automobilio galas kiek susvyravo. Kai mašina išsilygino, Ralfui atėjo į galvą mintis, jog viskas klostėsi be galo greitai - dar prieš dešimt

minučių jie visi keliavo savo iškylavimo autobusiuku. Jis ketino pasiūlyti Deividui pažaisti "dvidešimt klausimų" - ne todėl, kad būtų šito labai norėjęs, o todėl, kad jam buvo nuobodu.

Dabar jau nebebuvo nuobodu.

- Melisa Branguuuuute! - suklykė Kirstė ir pradėjo verkti.

- Nusiramink, Pyragėli, - guodė ją Deividas.

"Pyragėlis" buvo Deivido išgalvotas malonybinis vardas, kuriuo jis vadino savo seserį. Kaip ir daugelio kitų su Deividu susijusių dalykų nė vienas iš tėvų negalėjo paaiškinti, ką tai reiškia ir iš kur Deividas ištraukė šį vardą. Iš pradžių Elė manė, jog jis kilo iš "saldaus pyragėlio", tačiau kai ji vieną vakarą paklausė Deivido, šis tik trūktelėjo pečiais ir nusišypsojo savo patrauklia šypsena.

- Ne, ji yra tiesiog pyragėlis, - paaiškino Deividas. - Tiesiog pyragėlis, ir tiek.

- Bet Lisa guli sename purviname *purve*, - guodėsi Kirstė, ašarotomis akimis žvelgdama į savo brolį.

- Mes sugrįšime, pakelsime ir nuvalysime ją, - tarė Deividas.

- Pažadi?

- Aha. Netgi padėsiu tau išplauti jos plaukus.

- Su "Prell" šampūnu?

- Aha.

Deividas pakštelėjo seseriai į skruostą.

- O jei sugrįš tas blogas žmogus? - paklausė Kirstė. - Tas blogietis, kuris panašus į misterį Didįjį Bugimeną? O jei jis pagrobs Brangutę Melisą?

Deividas užsidengė ranka burną, kad paslėptų lengvą šypsenėlę.

- Ne, jis nesugrįš, - berniukas pažvelgė į galinio vaizdo veidrodėlį, stengdamasis sutikti policininko žvilgsnį. - Ar taip?

- Nesugrįš, - pritarė faras. - Vyriškis, kurio mes ieškome, negrobia lėlių.

Ralfas jo balse neišgirdo jokios pašaipos. Policininkas kalbėjo tarsi Džo Fraidis, sausai pateikdamas faktus.

Faras trumpam sulėtino greitį, kai jie pravažiavo pro užrašą "DESPERACIJA", po to vėl nuspaudė akceleratorių ir pasuko dešinėn. Ralfas įsitvėrė į sėdynę, mintyse melsdamasis, jog vyrukas žino ką daro ir jų neapvers. Mašina truputėlį kilstelėjo, po to vėl nusileido. Dabar jie važiavo į pietus. Horizonte dūlavo didžiulis žemės pylimas, kurio į saulę atsukta pusė buvo išraižyta plyšių ir vingiuojančių tranšėjų, primenančių juodus randus.

- Tai ką jis daro? - paklausė Elė. - *Kas* yra tas vyrukas? Ir iš kur jis gavo tą daiktą, kuriuo jūs sulaikote viršijančius greitį vairuotojus? Kaip ten jį vadina?

- "Kelio kilimu", mamyte, - priminė Deividas.

Berniukas perbraukė pirštu vielos tinklą, skiriantį priekinę automobilio sėdynę nuo galinės; jo veidas buvo įsitempęs, susimąstęs ir sunerimęs. Dabar jame šypsenos neliko nė ženklo.

- Iš ten, iš kur gavo ginklus, kuriuos su savimi tamposi, ir automobilį, kurį vairuoja, - atsakė už vairo sėdintis vyriškis.

Jie pravažiavo "Barškuolės" treilerių parką, po to Desperacijos kalnakasybos korporacijos būstinę. Priekyje matėsi grupelė pastatų, kuriuose buvo įsikūrusios parduotuvės bei įvairios kompanijos. Šviesoforas mirksėjo geltona šviesa po šimtus tūkstančius mylių besidriekiančiu džinsų melsvumo dangumi.

- Jis yra faras. Ir štai ką jums, Karveriai, pasakysiu: jei susidūrėte su pamišusiu faru, patekote į painią situaciją.

- Iš kur žinote mūsų pavardę? - paklausė Deividas. - Jūs neprašėte tėčio parodyti vairuotojo pažymėjimą, tad iš kur žinote mūsų pavardę?

- Pamačiau ją, kai tavo tėtis atidarė dureles, - paaiškino faras, žiūrėdamas į galinio vaizdo veidrodėlį. - Virš staliuko buvo nedidelė plokštelė su užrašu: "DIEVE, PALAIMINK MŪSŲ KLAJONIŲ NAMUS. KARVERIAI". Patrauklu.

Kažkas Ralfui ėmė kelti nerimą, tačiau kol kas jis nekreipė į tai dėmesio. Jo išgąstis virto grėsmės nuojauta, kuri tuo pat metu buvo ir stipri, ir neaiški, tad Ralfas jautėsi tarsi būtų suvalgęs užnuodyto maisto. Ralfas pagalvojo, kad jo ranka nevirpėtų, jei pakeltų ją į viršų, tačiau tai neturėjo jokios įtakos augančiai baimei, kuri stiprėjo nuo pat to momento, kai faras dideliu greičiu kažkaip klaikiai nerūpestingai pralėkė pro jų suluošintą iškylavimo autobusiuką. Tai buvo ne tokia baimė, nuo kurios ima virpėti rankos ("tai *sausas išgąstis*", - pagalvojo Ralfas su vos juntama humoro gaidele), tačiau ji buvo labai reali.

"Faras", - svarstė Ralfas, galvodamas apie filmą, kurio vaizdo kasetę ne taip seniai buvo išsinuomojęs šeštadienio vakarui. Jis vadinosi "Faras maniakas". Virš filmo pavadinimo buvo užrašyta: "JŪS TURITE TEISĘ TYLĖTI. AMŽINAI". Juokinga, jog tokie kvaili dalykai įstringa žmogaus atmintyje. Tik dabar visa tai nebeatrodė juokinga.

- Taip, faras, - patvirtino *jų* policininkas.

Jo balsas nuskambėjo taip, tarsi policininkas šypsotųsi.

"*Nejaugi?* - pasišaipė iš savęs Ralfas. - *Ir kaipgi skamba besišypsančio žmogaus balsas?*"

Ralfas jautė, kad Elė žiūri į jį su kažkokiu įtemptu smalsumu, tačiau dabar buvo ne pats tinkamiausias momentas atsigręžti į žmoną. Ralfas nežinojo, ką jie perskaitys vienas kito žvilgsnyje, ir abejojo, ar nori tai sužinoti.

Tačiau faras *iš tiesų* šypsojosi. Ralfas kažkaip buvo tuo įsitikinęs.

Kodėl jis turėtų šypsotis? Kodėl turėtų būti juokinga, kad maniakas faras šlaistosi laisvėje, ar kad keturių asmenų šeima yra susigrūdusi ant

užpakalinės sėdynės įkaitintame policijos automobilyje, kurio galinės durelės be rankenėlių, ar kad mano dukters mylimiausia lėlė už aštuonių mylių nuo čia guli numesta veidu į dulkes? Kas čia galėtų būti juokinga?

Ralfas šito nežinojo. Tačiau faro balsas *tikrai* skambėjo taip, lyg policininkas šypsotųsi.

- Jis yra valstijos policijos patrulis, ar ne taip sakėte? - paklausė Ralfas, kai jie pravažiavo pro mirksintį šviesoforą.

- Žiūrėk, mamyte! - džiugiai ištarė Kirstena, laikinai pamiršusi savo Brangutę Melisą. - Dviračiai! Ten, gatvėje, ir jie stovi ant galvų! Matai? Ar ne juokinga?

- Taip, mieloji, aš juos matau, - atsakė Elė.

Tačiau iš jos balso galėjai suprasti, jog Elei apversti aukštyn ratais dviračiai visai nekėlė tokio linksmumo kaip dukrelei.

- Patrulis? Ne, aš taip nesakyčiau, - stambaus vyriškio, sėdinčio už vairo, balsas vis dar tebeskambėjo taip, tarsi jis šypsotųsi. - Ne valstijos patrulis, miesto faras.

- Tikrai? - nusistebėjo Ralfas. - Nieko sau. Ir kiek gi jūs turite policininkų tokiame mažame miestelyje kaip šis, pareigūne?

- Ką gi, *buvo* dar du, - atsakė faras, ir jo balse dar labiau jautėsi šypsena, - bet aš juos nužudžiau.

Policininkas atsisuko pasižiūrėti pro vielos tinklą, ir paaiškėjo, jog jis vis dėlto nesišypsojo. Policininkas buvo *išsiviepęs*. Jo dantys buvo tokie dideli, jog veikiau priminė įrankius bei kaulus. Jie kyšojo iki pat gerklės. Virš dantų ir jų apačioje driekėsi ištisi rausvų dantenų akrai.

- Dabar aš esu vienintelis teisėsaugos atstovas į vakarus nuo Pekoso.

Ralfas išsižiojęs spoksojo į policininką. Faras dar kartą išsiviepė, vairuodamas atsisukęs į juos, ir tvarkingai pastatė automobilį priešais Desperacijos municipalinį pastatą, net nepasižiūrėdamas, kur važiuoja.

- Karveriai, - ištarė iškilmingu balsu policininkas, vis dar plačiai išsiviepęs, - sveiki atvykę į Desperaciją.

5

Po valandos faras vijosi moteriškę, dėvinčią džinsais ir darbiniais marškiniais; jo kaubojiški batai dundėjo į kietmedžio grindis, rankos ištiestos į šalis, tačiau šypsena...buvo išnykusi, ir Ralfas pajuto, kaip gerklėje kyla laukinio triumfo banga, tarsi kokia šlykštynė, varoma spyruoklės. Faras grėsmingai artėjo, tačiau moteriškei pavyko - tikriausiai daugiau laimingo atsitiktinumo nei sąmoningo sprendimo dėka - išsaugoti tokią padėtį, kad juos skirtų rašomasis stalas, ir tai galėjo turėti lemiamą įtaką. Ralfas pamatė, kaip moteris atlaužia gulėjusio ant rašomojo stalo šautuvo gaidukus, prisideda ginklą prie peties, kaip jos nugara

atsitrenkia į didžiausios toje patalpoje kameros grotas, kaip moters pirštas apsiveja dvigubus gaidukus.

Stambusis policininkas bėgo it patrakęs, tačiau tai jau nebegalėjo jo išgelbėti.

"Nušaukite jį, ledi, - mintyse maldavo Ralfas. - Ne todėl, kad išgelbėtumėte mus, o todėl, jog jis nužudė mano dukrą. Suknežinkite jo sukruštą galvą".

Akimirką prieš Merei nuspaudžiant gaidukus, faras kitoje rašomojo stalo pusėje parkrito ant kelių, palenkdamas galvą, tarsi ruoštųsi melstis. Uždaroje patalpoje dvigubo šūvio garsas nuaidėjo siaubingai. Iš vamzdžių pliūptelėjo liepsna. Ralfas išgirdo suklykiant savo žmoną. "Triumfuoja", - pagalvojo jis. Jei taip buvo iš tiesų, tai žmona triumfavo per anksti. Farui nuo galvos nulėkė plačiakraštė skrybėlė, tačiau užtaisas pralėkė per aukštai. Šratai atsitrenkė į galinę patalpos sieną ir bumpsėdami lyg šlapios snaigės, vėjo bloškiamos į langą, nulėkė žemyn tinkuota laiptine už atvirų durų. Durų staktos dešinėje kabojo skelbimų lenta, ir Ralfas pamatė, kaip prie jos prisegti popieriai buvo išvarpyti skylėmis. Iš faro skrybėlės teliko skutai, kuriuos laikė viename daikte tik plonas odinis kaspinas. Šautuvas buvo užtaisytas stambiais, o ne paukščių šratais. Pataikę farui į krūtinę, būtų sudraskę jį į skutelius. Tai suvokęs, Ralfas pasijuto dar blogiau.

Stambusis policininkas visu svoriu užgriuvo ant rašomojo stalo, kuris per patalpą nuslinko link kameros, Ralfo nuomone, skirtos girtuokliams - kameros ir prie grotų prisispaudusios moteriškės. Kėdė buvo įstrigusi tarpe tarp stalo stalčiadėžių. Ji sukaliojosi į visas puses cypsėdama kojų ratukais. Moteris pamėgino atstatyti šautuvą, kad kėdė jos neužkliudytų, tačiau judėjo per lėtai. Kėdės atlošas trinktelėjo jai į šlaunis ir į pilvą, nustumdamas nuo grotų. Iš skausmo ir nuostabos moteriškė sustaugė.

Stambusis policininkas išskėtė rankas tarsi besiruošiantis nugriauti šventyklą Samsonas ir sugriebė rašomojo stalo kraštus. Nors ausyse vis dar tebespengė nuo šūvio, Ralfas išgirdo, kaip pažastyse praplyšta faro maniako chaki spalvos uniforminių marškinių siūlės. Faras atitraukė rašomąjį stalą į vietą.

- Mesk jį! - suriko policininkas. - Mesk šautuvą, Mere!

Moteris nustūmė šalin kėdę, pakėlė šautuvą ir vėl atlaužė dvigubą gaiduką. Ji kūkčiojo iš skausmo ir įtampos. Akies krašteliu Ralfas pamatė, kaip Elė rankomis užsidengė ausis, kai tamsiaplaukė moteriškė pirštu apkabino gaidukus, tačiau šį kartą tepasigirdo sausas spragtelėjimas. Ralfas pajuto savo gerklėje kylantį kartų nusivylimą. Vos tik pažvelgęs į šautuvą, jis suprato, jog tai ne automatinis ginklas, tačiau vis tiek tikėjosi, kad jis iššaus, *besąlygiškai* tikėjosi, kad iššaus, tartum pats

Dievas būtų galėjęs įstatyti šovinius į lizdus, pademonstruodamas "Vinčesterio" stebuklą.

Faras antrą kartą pastūmė stalą. Ralfas pastebėjo, jog moteriškė būtų galėjusi saugiau įsisprausti į tarpą tarp stalčiadėžių, tačiau kliudė kėdė. Tačiau kėdė *kliudė* ir vėl trenkė moteriškei į pilvą, priversdama ją susilenkti pusiau ir šaižiai žagtelėti.

- Mesk jį, Mere, *mesk* jį! - klykė faras.

Tačiau moteriškė nenumetė šautuvo. Kai faras vėl prisitraukė rašomąjį stalą (*"Kodėl jis paprasčiausiai nepuola?* - pagalvojo Ralfas, - *Negi nesupranta, jog tas prakeiktas šautuvas yra neužtaisytas*?", ant jo gulėjusios šovinių tūtelės išsibarstė į visas puses, moteriškė apsuko šautuvą, sugriebdama jį už vamzdžių. Tada moteris palinko į priekį ir smogė šautuvu tarsi vėzdu. Faras pamėgino nuleisti savo dešinį petį, tačiau iš riešutmedžio pagaminta šautuvo buožė kliudė jo raktikaulį. Policininkas suurzgė. Ralfas nesuprato, ar iš nuostabos ir skausmo, ar paprasčiausiai iš pykčio, tačiau šis garsas sukėlė pasitenkinimo šūksnį, atsklidusį iš priešingo patalpos galo, kur stovėjo Deividas, vis dar rankomis įsikibęs į savo kameros durų grotų strypus. Berniuko veidas buvo išblyškęs ir suprakaitavęs, akys spindėjo. Prie jo stovėjo žilagalvis vyriškis.

Faras dar arčiau prisitraukė rašomąjį stalą - smūgis į petį nebuvo pakankamai stiprus, kad sukliudytų tai padaryti, - ir vėl stipriai pastūmė į priekį, kėde trenkdamas moteriškei ir priblokšdamas ją prie grotų. Moteris vėl šaižiai klyktelėjo.

- Padėk šautuvą! - šaukė faras. Šis riksmas nuskambėjo kažkaip keistai, ir Ralfui net kilo viltis, jog tas niekšas vis dėlto buvo sužeistas, tačiau netrukus jis suprato, kad faras paprasčiausiai juokiasi. - Padėk jį, nes antraip iš tavęs padarysiu maltinį, patikėk!

Tamsiaplaukė moteris - Merė - vėl pakėlė šautuvą, tačiau dabar ji dvejojo. Vienas jos marškinių kraštas buvo išlindęs iš džinsų, ir Ralfas palei liemenį bei pilvą pastebėjo ryškiai raudonas dėmes. Jis suprato, kad pamatytų tarsi ištatuiruotą kėdės atlošo siluetą, besidriekiantį iki pat liemenėlės, jei moteriškė nusivilktų marškinius.

Moteriškė trumpam palaikė iškėlusi šautuvą, kurio inkrustuota buožė virpėjo, po to nusviedė jį šalin. Šautuvas nudardėjo prie kameros, kurioje buvo uždaryti Deividas ir žilagalvis vyriškis. Deividas pažvelgė į šautuvą.

- Neliesk jo, sūnau, - patarė žilagalvis vyriškis. - Jis neužtaisytas. Palik jį ramybėje.

Faras pažvelgė į Deividą, po to į žilagalvį vyriškį. Po to džiugiai šypsodamasis pasižiūrėjo į moteriškę, stovinčią nugara į girtuoklių kameros grotas. Policininkas atitraukė nuo jos stalą, apėjo aplink ir nuspyrė kėdę. Ji ant savo girgždančių ratukų nukeliavo per kietmedžio

grindis ir bumptelėjusi sustojo prie greta Ralfo ir Elės esančios tuščios kameros. Faras apkabino tamsiaplaukę moterį per pečius. Jis beveik švelniai žvelgė į ją. Moteriškė atsakė tokiu niūriu žvilgsniu, kokio Ralfui dar neteko savo gyvenime matyti.

- Ar galite paeiti? - paklausė faras. - Ar niekas nelūžo?

- Koks jums skirtumas? - atšovė moteris ir spjovė į policininką. - Nužudykite mane, jei ketinate tai padaryti, ir viskas bus baigta.

- Nužudyti tave? *Nužudyti* tave? - faras atrodė apstulbęs, jo veido išraiška buvo panaši į žmogaus, kuris per visą savo gyvenimą nieko nenužudė, išskyrus vapsvą. - Nesiruošiu tavęs *žudyti,* Mare! - policininkas trumpam prisiglaudė Merę prie savęs, po to nužvelgė visus aplinkui: Ralfą su Ele, Deividą ir žilaplaukį vyriškį. - Viešpatie, ne! Tik ne dabar, kai viskas darosi taip įdomu.

TREČIAS SKYRIUS

1

Vyras, kurio nuotraukos kažkada puikavosi ant "People", "Time" ir "Premiere" žurnalų viršelių (kai vedė aktorę su smaragdais), kurio pavardė pasirodydavo pirmame laikraščio "The New York Times" puslapyje (kai už romaną "Pasitenkinimas" gavo nacionalinės knygų draugijos premiją), kurio nuotykiai buvo aprašyti specialiame žurnalo "Inside View" priede (kai buvo suimtas už tai, kad sumušė savo trečią žmoną, tą, kuri buvo prieš aktorę su smaragdais), turėjo nusišlapinti.

Jis sustabdė savo motociklą 50-osios automagistralės kelkraštyje, toje pusėje, kuri vedė į vakarus, metodiškai nutirpusia kaire koja keisdamas pavaras ir leisdamas motociklui lėtai riedėti, kol sustos ant asfalto, pačiame pakraštyje. Gerai, kad čia beveik nebuvo jokio eismo, nes Didžiojo Baseino rajone negalėjai savo "motoro" statyti ant žvyruoto kelkraščio, net jei *kažkada* dulkinai geriausią Amerikos aktorę (nors tuo metu jos dantys jau buvo truputėlį per ilgi) ir sakei kalbą literatūrinės Nobelio premijos įteikimo proga. Jei pabandytum tai padaryti, tavo motociklas pirmiausiai pasvirtų ant savo atramos, o po to nuvirstų ant šono. Kelkraštis atrodė tvirtas, tačiau tai buvo tik poza - ne kažin kuo besiskirianti nuo pozos žmonių, kuriuos vyriškis būtų galėjęs įvardyti, įskaitant ir tą, kurį norint pamatyti jam būtų prireikę veidrodžio. Ir jūs pamėginkite pakelti septynis šimtus svarų sveriantį parverstą "Harley Davidson'ą", ypač kai jums penkiasdešimt šešeri ir esatę praradęs formą. Pamėginkite.

"Nemanau, jog tai būtų paprasta", - pagalvojo vyriškis, žiūrėdamas į savo raudonai balsvos spalvos "Harley Softail", miesto gatvėmis važinėti skirtą motociklą, nuo kurio bet kuris turistas būtų nusukęs nosį, ir

tyloje klausydamasis, kaip tiksi variklis. Daugiau nieko nesigirdėjo, tik karšto vėjo alsavimas ir švelnus smėlio kruopelyčių teškenimas į jo odinę striukę, už kurią Niujorke "Barneys" parduotuvėje sumokėjo dvylika šimtų dolerių. Su šia striuke jį turėjo fotografuoti pedas iš "Interview" žurnalo, jei toks žurnalas buvo apskritai. "Manau, jog tai galime praleisti, ar ne?"

- Man visai nesvarbu, - garsiai ištarė vyriškis.

Jis nusiėmė šalmą ir padėjo ant "Harley'o" sėdynės. Po to lėtai ranka pasitrynė veidą, kuris buvo toks pat karštas kaip vėjas ir stipriai nudegęs. Vyriškis pagalvojo, jog dar niekada gyvenime nebuvo toks pavargęs ar praradęs formą.

2

Literatūros liūtas sustingusiom kojom nužengė į dykumos smėlį, jo ilgi pražilę plaukai trynėsi į odinės motociklininko striukės pečius, skurdūs sauskrūmiai plakėsi į odines kelnes (taip pat pirktas "Barneys" parduotuvėje). Jis atidžiai apsidairė, tačiau aplink nieko nesimatė. Maždaug už mylios ar dviejų į vakarus stovėjo kažkoks automobilis, - sunkvežimis, o gal namas ant ratų, - tačiau net jei ten ir buvo žmonių, jis abejojo, ar šie be žiūronų galėtų pamatyti, kaip šlapinasi garsenybė. Galų gale, jei jie ir *stebėjo,* tai kas? Juk šį triuką žino visi.

Jis - Džonas Edvardas Marinvilis - žmogus, kurį "Harper's" žurnalas kažkada apibūdino kaip "rašytoją, kokiu visada norėjo tapti Normanas Meileris", žmogus, kurį Šelbis Futas kartą pavadino "vieninteliu gyvu Amerikos rašytoju, prilygstančiu Džonui Steinbekui", atsisegė kelnių užtrauktuką ir išsitraukė savo originalųjį plunksnakotį. Jis tikėjosi, jog šlapinsis tarsi lenktyninis žirgas, tačiau beveik minutę nieko nevyko; Džonas stovėjo dykumoje, savo rankoje laikydamas sausą pimpalą.

Galiausiai šlapimas ištryško lanku ir nutamsino žalius dulkėtus meskitų lapus.

- Garbė Jėzui, ačiū Tau, Viešpatie! - sustaugė vyriškis virpančiu, panašiu į Džimio Svogarto balsu.

Dėl sugebėjimo pamėgdžioti garsaus pamokslininko balsą Džonas buvo populiarus per kokteilių balius. Kartą Tomas Vulfas taip nuoširdžiai kvatojo, kad Džonis net išsigando, jog vyriškį ištiks insultas.

- Vanduo dykumoje - tai nuostabu! Helou, Džulija!

Kartais Džoniui atrodydavo, jog būtent tai yra jo "Aleliuja" versija, o ne nepasotinamas potraukis alkoholiui, narkotikams ir jaunesnėms moterims, dėl ko garsi aktorė nustūmė jį girtą į plaukymo baseiną per spaudos konferenciją "Bel-Air" viešbutyje... o po to kitoje vietoje nusiėmė savo smaragdus.

Tas incidentas nebuvo jo nuosmukio pradžios ženklas, tačiau jis pažymėjo tašką, nuo kurio toliau nebebuvo galima ignoruoti šio nuosmukio - dabar jau Džoniui nebepasitaikydavo sumauta diena ar sumauti metai, visas jo *gyvenimas* buvo sumautas. Nuotrauka, kurioje jis lipa iš baseino su savo permirkusiu baltu kostiumu ir girtai išsiviepusia burna pasirodė žurnalo "Esquire" "Abejotinų laimėjimų" priede, o po to jo nuotraukos vos ne reguliariai atsirasdavo žurnalo "Šnipas" puslapiuose. Džonis pradėjo tikėti, jog "Šnipo" žurnalas yra ta vieta, kur miršta anksčiau buvusi gera žmonių reputacija.

Tačiau šią popietę, kai Džonas stovėjo atsisukęs į šiaurę ir šlapinosi, o jo šešėlis buvo nusidriekęs į dešinę, šios mintys taip nebekankino kaip kai kuriais kartais. Kaip jos *visada* kankindavo Niujorke, kur dabar viskas sukelia skausmą. Dykuma kažkaip priverčia galvoti, jog išpūsta lyg burbulas Šekspyro šlovė yra ne tik trapi, bet ir beprasmė. Kai tampi savotišku literatūros Elviu Presliu, - senstančiu, nutukusiu ir užsibūnančiu pobūviuose, kai jau seniai turėtum būti namie, - tai nėra taip jau blogai.

Džonas dar plačiau išskėtė kojas, lengvai palinko per liemenį ir paleido savo penį, kad galėtų pasimasažuoti juosmenį. Jis buvo girdėjęs, jog tai padeda prailginti čiurkšlės tekėjimą, tačiau žinojo, kad teks dar kartą šlapintis gerokai anksčiau, nei pasieks Ostiną, kuris buvo dar viena nedidelė Nevados šūdo krūva jo ilgoje kelionėje į Kaliforniją. Jo prostata aiškiai nebe tokia kaip anksčiau. Kai Džonas pastaruoju metu apie ją pagalvodavo (o taip atsitikdavo dažnai), jis įsivaizduodavo išsipūtusį dantytą daiktą, panašų į nuo radiacijos iškepusias milžiniškas smegenis iš šeštojo dešimtmečio siaubo filmų, kuriuos žiūrėdavai kino teatruose neišlipdamas iš automobilio. Džonas žinojo, jog privalo pasitikrinti, ir ne tik prostatą, bet išsitirti visas nuo galvos iki kiaušių. Žinoma, jog reikėtų, bet, klausykite, juk jis *nesišlapino krauju,* nei skundėsi dar kuo nors, o be to...

Ką gi, gerai. Jis bijojo, tai ir buvo "o be to". Per pastaruosius penkerius metus ne tik jo literatūrinė šlovė ėmė slysti iš rankų - atsirado kur kas blogesnių dalykų, o nustojęs vartoti narkotikus ir piktnaudžiauti alkoholiu nepajuto to pagerėjimo, kurio tikėjosi. Kai kuriais požiūriais jautėsi netgi blogiau. Džonis pastebėjo, jog blaivumo bėda yra ta, kad žmogus *prisimeni* visa tai, kas tave gąsdina. Jis baiminosi, jog gydytojas, įkišęs pirštą į apatiniąją literatūros liūto sritį, ras kai ką daugiau nei prostatą, savo dydžiu prilygstančią Smegenims iš Arauzo planetos; jis baiminosi, kad gydytojas ras prostatą, pajuodusią ir supuvusią lyg moliūgas ir taip apimtą vėžio... kaip kažkada buvo apimtas Frenkas Zapa. Ir net jei vėžys netūnojo ten, jis galėjo slypėti kur nors kitur.

Pavyzdžiui, plaučiuose, ir kodėl gi ne? Dvidešimt metų jis suplėšdavo po du pakelius "Camel" per dieną, po to dar dešimt metų sutraukda-

vo po tris pakelius lengvų "Camel", tarsi lengvos cigaretės galėtų kažkaip viską sutvarkyti, išvalyti jo bronchus, išblizginti trachėją, atstatyti vargšes smala aplipusias alveoles. Šūdas! Jis jau dešimt metų neberūko nei lengvų, nei stiprių cigarečių, tačiau iki pat vidudienio švokščia it senas kuinas, o kartais vidurnaktį pabunda nuo kosulio priepuolio.

Arba skrandyje! Taip, kodėl gi ne ten? Minkštame, rausvame, patikliame - puikiausia vieta įsikurti nelaimei. Džonis užaugo godžių mėsėdžių šeimoje, kur lengvai apkeptas steikas reiškė, jog virėjas teturi lengvai į jį pūstelėti, o sąvoka "gerai iškeptas" apskritai neegzistavo; jis be galo mėgo aštrius padažus ir aštrius pipirus; nepripažino nei vaisių, nei salotų, išskyrus tuos atvejus, kai stipriai užkietėdavo viduriai; šitaip Džonis valgė visą savo sukruštą gyvenimą ir tikriausiai šitaip valgys ir *toliau*, kol vieną dieną jo nenutėkš į ligoninės lovą ir nepradės teisingai maitinti pro plastmasinį vamzdelį.

Smegenyse? Įmanoma. *Visiškai* įmanoma. Auglys, o gal (tai buvo *ypatingai* džiuginanti mintis) neįprastai ankstyva Alzheimerio liga.

Kasoje? Ką gi, šis vėžys bent jau greitai suėda. Skubus servisas, nereikia laukti.

Infarktas? Cirozė? Insultas?

Kaip tikėtinai visa tai skamba! Kaip logiškai!

Daugelyje interviu Džonis tvirtino, jog visiškai nebijo mirties, tačiau tai buvo toks pat didelis šūdas, kurį jis skleidė per visą savo karjerą. Džonis *siaubingai* bijojo mirties, tai buvo tiesa. Ir dėl to, kad visą gyvenimą jis aštrino savo vaizduotę, dabar galėjo įsivaizduoti ją atslenkant bent iš keliolikos skirtingų pusių... ir vėlai naktį, kai negalėdavo užmigti, Džonis matydavo ją atslenkant iš keliolikos skirtingų pusių *iš karto*. Atsisakydamas nuvykti pas gydytoją, pasitikrinti ir leisti pasižiūrėti į savo vidų, Džonas neprivers nė vienos iš šių besiartinančių ligų stabtelėti ar liautis ryti jo kūną, - jei iš tiesų tai jau prasidėjo, - tačiau jei jis laikysis nuošalyje nuo daktarų ir jų velnio aparatų, *neprivalės šito žinoti*. Esmė yra ta, kad neprivalai turėti reikalo su pabaisa, lindinčia po tavo lova ar kiūtinčia kampe, tol, kol miegamajame neuždegi šviesos. Ir tikriausiai joks gydytojas pasaulyje nesuprato, jog Džoniui Marinviliui bijoti kartais būdavo geriau nei sužinoti. Ypač jei ištiesi kiekvienai ligai kilimėlį su išaustu užrašu "Sveiki atvykę!".

"Taip pat ir AIDS", - pagalvojo Džonis, tebežiūrėdamas į dykumą. Jis stengėsi būti atsargus - ir jau nebesuguldavo taip dažnai kaip anksčiau, tai buvo skaudi tiesa - ir taip pat žinojo, jog per pastaruosius aštuonis ar dešimt mėnesių *iš tiesų* buvo atsargus, nes metus gerti praėjo ir sąmonės užtemimo priepuoliai. Tačiau, prieš mesdamas gerti, keturis ar penkis kartus paprasčiausiai atsibusdavo šalia kokios nors anoniminės dženės. Per kiekvieną iš tokių kartų Džonis pakildavo iš lovos ir tuojau

pat patikrindavo tualetą. Vieną kartą ten plūduriavo panaudotas prezervatyvas, vadinasi, viskas gerai. Tačiau kitais kartais ten nieko nerado. Suprantama, jis arba jo mergina galėjo nuleisti vandenį, tačiau žmogus negali būti tikras, ar ne? Tik jau ne tada, kai esi tiek girtas, jog nieko neprisimeni. O AIDS...

- Tas šūdas įlenda į vidų ir sėdi, - ištarė Džonis balsu, po to susiraukė, kai ypatingai piktas vėjo gūsis bloškė smulkų smėlį į skruostą, kaktą ir kabantį organą. Pastarasis jau ne mažiau kaip prieš minutę liovėsi daręs nors ką naudinga.

Džonis energingai jį pakratė ir susikišo į trumpikes.

- Broliai, - kreipėsi jis į tolumoje stūksančius kalnus uoliu, atgimimą pranašaujančiu pamokslininko balsu, - Dešimtojoje Naujojo Testamento knygoje, trečiame skyriuje, devintoje psalmėje skelbiama, jog visiškai nesvarbu, kiek jūs šokinėsite ar šoksite - paskutinieji du lašai vis tiek nukris į kelnes. Taip yra parašyta, ir taip...

Segdamasis užtrauktuką, Džonis sukosi aplink ir kalbėjo tik todėl, kad nuvytų šalin migreną (kuri pastaruoju metu persekiojo jį tarsi pesliai), bet staiga sustojo it ištiktas stabo.

Už motociklo stovėjo policijos patrulinis automobilis, o jo švyturėlis tingiai sukiojosi karštos dykumos dienos šviesoje.

3

Pirmoji Džonio Marinvilio žmona suteikė tai, kas galėjo būti jo paskutinis šansas.

O, ne, ne paskutinis šansas išspausdinti jo darbą, ne, po velnių, ne. Jis būtų galėjęs tai daryti tol, kol sugebėtų (a) išguldyti žodžius popieriuje ir (b) išsiųsti juos savo agentui. Kai esi pripažintas patikimu literatūros liūtu, visada atsiras *kas nors*, kuris mielai išspausdins tavo žodžius, net jei būtum nusiritęs iki autoparodijos ar siųstum visišką kliedesį. Džonis kartais pagalvodavo, jog Amerikos literatūrinėje visuomenėje siaubingiausia yra tai, kad žmogus gali netrukdomas siūbuoti vėjyje su kilpa ant kaklo ir iš lėto dusti, o aplinkiniai stovės per savo sušiktus kokteilių balius ir sveikins vienas kitą, jog jie elgiasi taip maloniai su tuo senu vargšeliu kaip ten jo pavardė.

Ne, Terė jam suteikė ne paskutinį šansą išspausdinti, bet parašyti ką nors iš tiesų vertinga, kažką, dėl ko jis vėl būtų teigiamai pastebėtas. Kažką, ką visi pirktų tarsi išprotėję... ir, be jokios abejonės, Džonis žinojo, kaip būtų panaudojęs tuos pinigus.

O geriausia, jog Džonis nesitikėjo Terę nors kiek suvokiant apie tai, ką pasakė - tai reiškė, kad jam nereikės dalytis pelnu, jei jis apskritai bus. Džoniui net nereikėtų paminėti jos vardo “Padėkos” puslapyje, jei nenorėtų, tačiau tikriausiai būtų tai padaręs. Daugeliu požiūrių išsiblai-

vinimas tapo siaubingu patyrimu, tačiau jis *padėjo* prisiminti savo įsipareigojimus.

Jis vedė Terę būdamas dvidešimt penkerių metų, o jai tuo metu buvo dvidešimt vieneri. Tuo metu Terė studijavo antrame Vasaro universiteto kurse. Ji taip ir nebaigė koledžo. Jie išbuvo susituokę beveik dvidešimt penkerius metus, ir per tą laiką Terė jam pagimdė tris vaikus, kurie dabar visi jau suaugę. Vienas iš jų, Braunvinas, dar tebesikalbėjo su tėvu. Kiti du... jei jie kada nors pavargs daryti nemalonumus kitiems, Džonis bus netoliese. Jis iš prigimties nėra kerštingas.

Atrodo, jog Terė tai žinojo. Po penkerių metų, per kuriuos bendravo tik tarpininkaujant advokatams, jie pradėjo atsargų dialogą, kartais laiškais, dažniau telefonu. Iš pradžių jie tyrinėjo vienas kitą, abu baimindamiesi minų, kurios buvo užkastos jų buvusios meilės mieste, tačiau bėgant metams šis bendravimas tapo normalesnis. Terė savo buvusiam vyrui skyrė savotiškai stoišką, netgi juokingą dėmesį, kuris jį kažkodėl slėgė - Džonio nuomone, buvusi žmona turėjo kitaip traktuoti vyrą, tapusį rašytoju, apie kurį buvo daugiausiai diskutuojama. Tačiau Terė kalbėdavosi su juo paprastai ir nuoširdžiai, ir tai Džoną ramindavo lyg vėsi ranka, uždėta ant karštos kaktos.

Kai Džonis metė gerti, jie ėmė bendrauti dar dažniau (tačiau vis tiek šis bendravimas apsiribojo tik telefoniniais pokalbiais ar laiškais; atrodo, jog abu suprato šito reikalo net neaptardami, kad susitikimas akis į akį būtų per didelis krūvis tam trapiam ryšiui, kurį pavyko nukalti), tačiau kai kuriais požiūriais tie blaivūs pasikalbėjimai buvo netgi pavojingesni... ne sarkastiški, tačiau visada galėdavę tokiais virsti. Terė norėjo, kad Džonas vėl sugrįžtų į anoniminių alkoholikų draugiją, ir kartą išrėžė jam tiesiai, kad galiausiai vėl pradės gerti, jei šitaip nepadarys. O po to, kaip po sutemų ateina tamsa, bus ir narkotikai.

Džonis atšovė, jog neketina visą likusį savo gyvenimą praleisti bažnyčių rūsiuose kartu su grupele girtuoklių, visi kaip vienas tvirtinančių, jog yra nuostabu patirti galią, didesnę už tavąją... o po to vykstančių į savo senus vienišus namus šerti kačių.

- Atėję į anoniminių alkoholikų draugiją, žmonės paprastai yra taip suluošinti, kad nepajėgia suprasti atidavę savo gyvenimą beprasmei idėjai ir nevykusiam idealui, - aiškino Džonis. - Patikėk manimi, aš ten buvau. Arba, jei nori, paklausk Džono Čyverio. Jis ypač gerai tai aprašė.

- Džonas Čyveris pastaruoju metu ne kažin ką teparašo, - atkirto Terė. - Manau, jog ir tu žinai kodėl.

Be jokios abejonės, Terė mokėdavo sudirginti.

Šią fantastišką idėją Terė pakišo prieš tris mėnesius, įterpdama ją į nerūpestingą tarškėjimą apie vaikų planus ir, žinoma, apie jo planus. O tų metų pradžioje Džonis kankinosi prie pirmųjų dviejų šimtų savo istorinio romano apie Džėjų Gouldą puslapių. Galiausiai jis suprato, ko tie

puslapiai verti - tai buvo tik pašildytas Goras Vidalas - ir sunaikino juos. *Iškepė* juos, jei kalbėtume tiksliai. Apimtas įniršio, apie kurį buvo nusprendęs niekam nepasakoti, Džonis įmetė kompiuterinius diskus su savo romanu į mikrobangų krosnelę ir kepino dešimt minučių. Smarvė buvo neįtikėtina, be to, Džoniui teko įsigyti naują mikrobangę.

Džonis nė nepajuto, kaip viską išsipasakojo Terei. Kai baigė, atsisėdo į kėdę savo kabinete, prie ausies prispaudęs telefono ragelį ir užsimerkęs, laukdamas, kad Terė patars nebesivarginti ir nebegrįžti į tuos anoniminių alkoholikų susirinkimus, kad jam reikia makteleti gerą kaušą, ir kuo skubiau.

Tačiau Terė pasakė, kad jam verčiau reikėjo įdėti diskus į indą troškiniams ir įstatyti į krosnį, kurioje dirbtinai cirkuliuoja oras. Džonis suprato, kad ji šaiposi, tačiau tai, kad Terė priėmė jį tokį, koks yra, ir nesmerkė jo poelgių, buvo tarsi vėsi ranka, uždėta ant karštos kaktos. Džonis nesulaukė savo buvusios žmonos pritarimo, tačiau jis šito ir nenorėjo.

- Žinoma, iš tavęs niekada virtuvėje *nebuvo* per daug naudos, - pasakė Terė tokiu dalykišku tonu, kad Džonis net garsiai nusijuokė. - Tad ką tu ketini dabar daryti, Džoni? Turi kokių nors minčių?

- Jokių.

- Privalai parašyti ką nors ne iš grožinės literatūros srities. Kuriam laikui turi išmesti tą romaną iš galvos.

- Tai kvaila, Tere. Negaliu rašyti ne grožinę literatūrą, ir tu tai žinai.

- Nieko panašaus aš nežinau, - atkirto Terė aštriu, dalykišku tonu, bylojančiu "nebūk kvailys".

Pastarosiomis dienomis niekas su Džoniu nekalbėjo tokiu tonu, juo labiau jo agentas. Juo daugiau Džonis strypinėjo vietoje, juo šlykščiau vergiškas darėsi Bilas Harisas.

- Per pirmuosius dvejus mūsų vedybinio gyvenimo metus tu parašei ne mažiau kaip tuziną apybraižų. Ir išspausdinai. Už gerus pinigus. Žurnaluose "Life", "Haper's" ir netgi porą "The New Yorker". Tau lengva pamiršti, nes ne tu vaikščiodavai į parduotuves ir apmokėdavai sąskaitas. Man *labai patiko* tie dalykėliai.

- Ak! Vadinamieji "amerikietiškos širdies" esė. Teisingai. Aš jų neužmiršau, Tere, aš juos užblokavau. Kai baigėsi "Guggenheim'o" leidyklos "fanera", jie buvo papildomas pajamų šaltinis, tik tiek. Tų esė net neišleido atskiru rinkiniu.

- Tu būtum *neleidęs* to padaryti, - atšovė Terė. - Tie esė neatitiko tavo auksinės nemirtingumo idėjos.

Džonis nieko neatsakė į šią pastabą. Kartais jis nekęsdavo puikios Terės atminties. Ji pati niekada nesugebėjo parašyti jokio vertingesnio šūdelio, o tai, ką pateikdavo per seminarus tais metais, kai jie susipažino, buvo siaubinga, ir nuo to laiko Terė nėra išspausdinusi nieko

sudėtingesnio už laišką redaktoriui, tačiau niekam neprilygo kaupdama duomenis. Džonis privalėjo tai pripažinti.

- Ar tu manęs klausai, Džoni?

- Taip.

- Visada atspėju, kada tau nepatinka, ką aš sakau, - linksmai pastebėjo Terė, - nes tik tada tu užsičiaupi. Paskęsti apmąstymuose.

- Ką gi, aš tavęs klausau, - sunkiai atsiduso Džonis ir nutilo, vildamasis, jog Terė pakeis temą.

Tačiau, žinoma, ji šito nepadarė.

- Tu parašei tris ar keturis esė, nes kažkas jų paprašė, neprisimenu kas...

"Stebuklas, - pagalvojo Džonis. - Ji neprisimena".

-... ir žinau, jog būtum liovęsis, tačiau tuo metu į tave pradėjo kreiptis kiti redaktoriai. Tai nė kiek manęs nenustebino. Tie esė buvo puikūs.

Džonis tylėjo ne rodydamas, kad tai jo nedomina, ar reikšdamas savo nepritarimą, o bandydamas prisiminti, ar iš tiesų tie esė buvo bent šio to verti. Tokiuose dalykuose Tere nebuvo galima pasitikėti visu šimtu procentų, tačiau jos išvadų nepaisyti buvo nevalia. Kaip rašytoja, ji tebuvo pradinukė, nesugebanti parašyti nieko originaliau už "saulei tekant, išvydau paukštelį, ir iš laimės man suspurdėjo širdis", tačiau Terė buvo griežta kritikė ir pasižymėjo mistiniu, beveik telepatišku įžvalgumu. Džonį buvusioje žmonoje žavėjo (nors manė, kad tuo metu, kai buvo ją įsimylėjęs, didžiausią įtaką turėjo gražiausios Amerikoje Terės krūtys) prieštaravimas tarp to, ką ji norėjo daryti - rašyti grožinę literatūrą - ir ką *sugebėjo* - rašyti kritiką, aštrią tarsi deimanto nuolauža.

O dėl vadinamųjų "amerikietiškos širdies" esė, Džonis po šitiek laiko tegalėjo aiškiai prisiminti vieną, pavadintą "Mirtis antroje pamainoje". Tame rašinyje jis pasakojo apie tėvą ir sūnų, dirbančius kartu Pitsburgo metalurgijos gamykloje. Tėvą ištiko infarktas, ir jis mirė ant sūnaus rankų trečią iš keturių dienų, kurias Džonis Marinvilis buvo paskyręs medžiagai surinkti. Jis norėjo aprašyti visai kitą metalurgijos gamyklos gyvenimo aspektą, tačiau iš karto, nė kiek nedvejodamas, pakeitė savo nusistatymą. Taip atsirado apgailėtinai sentimentalus rašinėlis - tai, kad kiekvienas jo žodis bylojo tiesą, visiškai nieko nepakeitė - tačiau tai buvo ir siaubingai *populiarus* rašinėlis. "Life" žurnalo darbuotojas, redagavęs šį rašinį, po šešių savaičių atsiuntė Džoniui žinutę ir pranešė, jog pagal laiškų, kurie atsiliepė į rašinį, skaičių Džonis užėmė ketvirtąją vietą per visą žurnalo egzistavimo laikotarpį.

Džonis pradėjo prisiminti savo kitus rašinius - daugiausiai jų pavadinimus: "Liepsnos išsaugojimas", "Bučinys ant Saranako ežero kranto". Siaubingi pavadinimai, tačiau... *ketvirtoji vieta pagal laiškų skaičių.*

Hmmmm.

Kur galėtų būti tie seni rašiniai? Marinvilio rinkinyje Fordheme? Po velnių, jie gali būti netgi Džonio kotedžo Konektikuto valstijoje pastogėje. Jis beveik sutiktų vėl į juos žvilgtelėti. Gal juos galima kiek pataisyti... arba... arba...

Kažkas ėmė kirbėti slaptoje Džonio smegenų kertelėje.

- Ar dar tebeturi savo motorą, Džoni?

- Ką?

Jis bemaž negirdėjo, ko klausė Terė.

- Motorą. Savo *motociklą*.

- Žinoma, - atsakė Džonis. - Laikau jį Vestporte, garaže, kurį anksčiau naudojome. Tu jį žinai.

- Gibio garaže?

- Taip, Gibio. Dabar pasikeitė šeimininkas, tačiau anksčiau tai buvo Gibio garažas, taip.

Džonį apakino ryškiai prieš akis iškilęs vaizdas: jis kartu su Tere, abu apsirengę kaip pašėlę glamonėjasi prie Gibio garažo. Tai buvo vieną popietę... prieš daugelį metų, tiksli data nėra svarbi. Terė dėvėjo aptemptus mėlynus šortus. Džonis nemanė, kad Terės motina būtų pritarusi tokiam aprėdui. Dieve, žinoma ne, tačiau jam atrodė, kad su tomis su nuolaida pirktomis kelnaitėmis Terė atrodė kaip Vakarų pasaulio karalienė. Jos subinė buvo tik graži, tačiau *kojos*... žmogau, tos kojos kilo ne tik iki smakro, bet iki pat ryškiausių žvaigždžių ir dar aukščiau. Kaip jie atsidūrė ten, tarp nudėvėtų padangų ir surūdijusių variklių detalių, ir iki klubų įbridę į saulėgrąžas, čiupinėjo vienas kitą? Džonis šito negalėjo prisiminti, tačiau jis puikiai prisiminė puikų Terės krūties apvalumą savo delne ir kaip Terė sugriebė jo džinsų diržų kilpeles, prisitraukdama arčiau, kad Džonis savo kietumu prisispaustų prie jos stangraus pilvo.

Džonis nuleido ranką ant savo šlaunų ir ne visai nustebo dėl to, ką ten užčiuopė. Paklausykite, vyručiai, atgijo senasis aparatas.

-... galėtum parašyti naują seriją, o gal ir visą knygą.

Džonis vėl tvirtai uždėjo ranką ant kėdės atramos.

- Aa? Ką?

- Ar tu daraisi ir kurčias, ne tik nusenęs?

- Ne. Prisiminiau, kaip vieną kartą buvau su tavimi prie Gibio garažo. Kaip mylėjomės.

- Ak štai kas. Saulėgrąžose, ar ne?

- Teisingai.

Po to sekė ilga pauzė. Galbūt Terė svarstė, ką dar pasakyti apie tą interliudiją. Džonis beveik norėjo, kad taip būtų. Tačiau Terė grįžo prie savo ankstesnės maldelės.

- Sakiau, jog tu galbūt turėtum pervažiuoti visą šalį su savo motociklu, kol dar nenusenai tiek, kad nepajėgtum perjunginėti pavarų, ar kol vėl nepradėsi gerti ir negausi kur galo.

- Ar tu netekai proto? Jau trejus metus nebuvau užlipęs ant to daikto ir visai neketinu to daryti, Tere. Mano regėjimas silpsta...

- Tad įsigyk stipresnius akinius.

-... ir reakcija prastėja. Gal Džonas Čyveris ir nenumirė nuo alkoholizmo, tačiau Džonas Gardneris *tikrų tikriausiai* žuvo vairuodamas motociklą. Susiginčijo su medžiu. Ir pralaimėjo ginčą. Tai nutiko viename Pensilvanijos kelyje. Pats esu juo važiavęs.

Terė jo nesiklausė. Ji buvo viena iš tų nedaugelio žmonių pasaulyje, kurie jautėsi visiškai patogiai, nekreipdami į Džonį dėmesio ir duodami valią savo fantazijoms. Tikriausiai tai buvo dar viena priežastis, dėl kurios Džonis su ja išsiskyrė. Džoniui nepatiko, kai jį ignoruoja, ypač kai tai daro moteris.

- Galėtum savo motociklu pervažiuoti visą šalį ir susirinkti medžiagą krūvai naujų rašinių, - tęsė Teri. Ji buvo susijaudinusi ir susižavėjusi savo idėja. - Jei pradžioje sudėtum savo geriausius ankstesniuosius rašinius - na, žinai, kaip pirmąją dalį - išeitų visai nemaža knyga. "Amerikietiška širdis, 1966 - 1996. Džono Edvardo Marinvilio esė".

Terė sukikeno.

- Kas žino? Gal sulauktum dar vieno teigiamo Šelbio Futo atsiliepimo. Juk jis tau visada labiausiai patiko, ar ne?

Terė nutilo laukdama jo atsakymo, o neišgirdusi pasidomėjo, ar Džonis vis dar klausosi, iš pradžių atsainiai, po to kiek sunerimusi.

- Taip, - atsakė Džonis. - Klausausi.

Staiga jis apsidžiaugė, kad sėdi.

- Klausyk, Tere. Privalau eiti. Esu susitaręs.

- Nauja draugė?

- Pediatrė, - atsakė Džonis, mąstydamas apie Futą.

Šis žodis buvo tarsi paskutinis skaičius banko seifo šifre. Spragt, ir durys atsidaro.

- Ką gi, sėkmės, - palinkėjo Terė. - Ir dėl Dievo, pagalvok apie anoniminių alkoholikų draugiją. Ar ji gali būti žalinga?

- Manau, kad ne, - atsakė Džonis, galvodamas apie Šelbį Futą, kuris kažkada pavadino Džoną Edvardą Marinvilį vieninteliu gyvu Amerikos rašytoju, prilygstančiu Džonui Steinbekui, ir Terė buvo teisi - iš visų kada nors Džonį supusių pagyrūnų labiausiai jis mėgo Šelbį.

- Žinoma, kad jokios, - pritarė Terė ir nutilo. - Džoni, ar tau nieko *nenutiko*? Vos tave begirdžiu.

- Jaučiuosi puikiai. Perduok vaikams mano linkėjimus.

- Aš tai darau visados. Paprastai jie atsako žodžiais, kuriuos mano mama pavadintų bereikšmiais, tačiau aš visada perduodu tavo linkėjimus. Bai.

Džonis padėjo ragelį nepažvelgdamas į telefoną. Kai šis nuo rašomojo stalo krašto nukrito ant grindų, Džonis vis tiek neatsisuko.

Džonas Steinbekas apkeliavo visą šalį, su savo šuniu nakvodamas automobilio priekaboje. Džonis turėjo beveik nenaudotą 1340 kubinių centimetrų "Harley-Davidson Softail", saugomą garaže Konektikuto valstijoje. Tik ne "Amerikietiška širdis". Dėl to Terė buvo neteisi, ir ne vien tik todėl, kad prieš kelerius metus pasirodė to paties pavadinimo Džefo Bridžo filmas. Ne "Amerikietiška širdis", o...

- Kelionės su "Harley'u", - pats sau sumurmėjo Džonis.

Tai buvo juokingas, vertas pasityčiojimo pavadinimas, tarsi žurnalo "Išprotėjęs" parodija... tačiau ar blogesnis už "Mirtį antroje pamainoje" ar "Liepsnos išsaugojimą"? Džonis manė, jog ne... ir tikėjo, kad pavadinimas bus sėkmingas ir reikš daugiau nei paprastas kalambūras. Jis visada pasitikėjo savo intuicija, o šį kartą intuicija buvo atkakli kaip niekad. Savo raudonai balsvu "Softail'u " jis galėtų perkirsti visą šalį nuo Atlanto, skalaujančio Konektikuto valstijos krantus, iki pat Ramiojo vandenyno, savo bangomis laižančio Kalifornijos pakrantę. Apybraižų rinktinė, galinti priversti kritikus iš esmės pakeisti savo požiūrį į jį, apybraižų knyga, kuri gal net sugrąžins jį į labiausiai skaitomų rašytojų gretas, jeigu... jeigu...

- Jei ji bus parašyta iš širdies, - garsiai ištarė Džonis. Jo širdis sunkiai daužėsi krūtinėje, tačiau pirmą kartą šis jausmas nekėlė baimės. - Tokia pat nuoširdi kaip "Melsvieji keliai". Nuoširdi kaip... ką gi, kaip Steinbekas.

Sėdėdamas savo kabineto kėdėje su piktai burzgiančiu palei kojas telefonu, Džonis Marinvilis tematė viena - išsigelbėjimą. Išeitį.

Džonis pakėlė telefoną ir paskambino savo agentui, pirštais vikriai spaudydamas mygtukus.

- Bilai, - tarė jis į ragelį, - čia Džonis. Sėdėjau sau ir mąsčiau apie apybraižas, kurias parašiau būdamas vaikas, ir man atėjo fantastinė idėja. Gal iš pradžių tai nuskambės pamišėliškai, tačiau išklausyk mane...

4

Lipdamas smėlio šlaitu į kelią ir stengdamasis per daug nešnopuoti, Džonis pamatė, jog greta jo "Harley'o" stovintis ir užsirašinėjantis registracijos numerį vyrukas yra prakeiktas faras, toks stambus, kokio jam dar neteko matyti - ne mažiau kaip šešių pėdų ir šešių colių ūgio, o ant tų kanopų buvo uždėtas ne menkesnis kaip dviejų šimtų septyniasdešimties svarų svoris.

- Gera diena, pareigūne, - pasisveikino Džonis.

Jis pažvelgė žemyn ir savo "Levi's" džinsų tarpušakyje išvydo mažą tamsią dėmelę. "*Kad ir kiek bešokinėtum*", - pagalvojo Džonis.

- Sere, jūs tikriausiai žinote, jog įstatymas draudžia statyti transporto priemones valstijos automagistralėje? - paklausė faras nepakeldamas akių.

- Ne, tačiau nemanau, jog...

"... tai galėtų sukelti kokių nors problemų tokiame apleistame kelyje kaip 50-asis JAV greitkelis", - šitaip norėjo užbaigti mintį Džonis ir dar tokiu tonu, kuris reikštų "kaip drįstate abejoti mano sprendimu?" ir kuriuo Džonis jau seniai buvo įpratęs bendrauti su pavaldiniais ir aptarnavimo sferos žmonėmis, tačiau tai, ką išvydo, privertė pakeisti šį ketinimą. Ant dešiniojo faro marškinių rankogalio matėsi kraujas ir jo buvo gana nemažai. Kraujas jau buvo pradėjęs krešėti ir įgavęs kaštoninį atspalvį. Tikriausiai faras neseniai nuvilko kokį nors didelį kelyje partrenktą žvėrį - stirną ar briedį, kurį galėjo numušti dideliu greičiu lekiantis sunkvežimis. Tai paaiškintų, iš kur atsirado kraujas ir kodėl policininkas toks surūgęs. Tikriausiai žvėris buvo sužalotas mirtinai, nes antraip ant marškinių nebūtų likę tiek daug kraujo.

- Sere? - griežtai paklausė policininkas. Dabar jis jau buvo užsirašęs registracijos numerį, tačiau tebežiūrėjo į motociklą, suraukęs savo šviesius antakius ir piktai sučiaupęs lūpas. Atrodė, policininkas vengia pažvelgti į motociklo savininką - tartum žinotų, kad nuo šio žvilgsnio pasijus dar bjauriau nei dabar. - Jūs kažką sakėte?

- Nieko, pareigūne, - atsakė Džonis.

Jis kalbėjo neutraliu tonu, ne nuolankiu, bet ir ne išdidžiu. Džonis nenorėjo erzinti šio stambuolio, ypač kad matėsi, jog jam ši diena suknista.

Vis dar nepakeldamas akių, po pažasčia pasigrūdęs savo bloknotą, tvirtai nudelbęs žvilgsnį į galinį motociklo žibintą, faras subarė:

- Įstatymas taip pat draudžia lengvintis palei valstijos kelią. Ar *tai* žinojote?

- Ne, atleiskite, - sumurmėjo Džonis.

Jis pajuto, kaip krūtinė kunkuliuoja nuo juoko ir prisivertė jį užgniaužti.

- Ką gi, įstatymas tai draudžia. Dabar aš jus paleisiu... - policininkas pirmą kartą pasižiūrėjo į Džonį ir iš nuostabos išplėtė akis. -... paleisiu, šį kartą tik perspėdamas, tačiau...

Policininkas nutęsė žodžius, o jo akys buvo išplėstos tarsi vaiko, stebinčio gatvėje marširuojančius cirko klounus ir trimitininkus. Džonis pažinojo tokį žvilgsnį, tačiau niekada nesitikėjo susidurti su juo čia, Nevados dykumoje, ir dar milžiniško skandinaviškų bruožų faro veide, kurio skaitiniai apsiribojo anekdotų rinkiniais, spausdinamais "Playboy" žurnale ir ginklų bei sprogmenų žurnalu.

"Gerbėjas, - pagalvojo Džonis. - Atsidūriau kažkur tyruose tarp Elio ir Ostino ir sutikau savo gerbėją".

Džonis degė nekantrumu papasakoti apie tai Stivui Eimzui, kai vakare susitiks su juo Ostine. Gal net vėliau šią popietę paskambins jam mobiliuoju telefonu... jei čia veikia mobilusis ryšys. Dabar, kai ši mintis atėjo į galvą, Džoniui kilo įtarimas, jog mobilusis ryšys čia neveikia. Jo telefono baterija pilna, Džonis krovė ją vakar visą vakarą, tačiau nuo to laiko, kai išvažiavo iš Solt Leik Sičio, jis nė karto nekalbėjo su Stivu tuo prakeiktu aparatu. Tiesą pasakius, Džonis visai nesižavėjo mobiliaisiais telefonais. Jis netikėjo, jog jie iš tiesų gali sukelti vėžį, tai greičiau bulvarinių laikraščių paistalai, tačiau...

- Kas nutiko, pareigūne? - paklausė Džonis, vos begalėdamas paslėpti šypseną. Viena nepasikeitė per visus šiuos metus: jam labai patiko būti atpažintam. O Dieve, kaip jam tai patiko.

- Jūs esate... Džonas Edvardas Marinvilis! - faras dusdamas išpyškino jo vardus ir pavardę, viską suliedamas į vieną žodį, tarsi Džonis iš tiesų tebūtų turėjęs vien pavardę kaip Pelė arba Kantinflasas.

Faras ėmė šypsotis pats sau, ir Džonas pagalvojo: "Ak, misteri Policininke, kokie dideli jūsų dantys! "

- Jūs iš tiesų esate Marinvilis, tiesa? Parašėte "Malonumą". Ir kaip tą, o šūde, "Kūjo giesmę"? Aš stoviu greta vyruko, kuris parašė "Kūjo giesmę"!

Po to faras padarė tai, kas Džoniui pasirodė labai miela. Jis palietė Džonio motociklininko striukę, tarsi norėdamas įsitikinti, jog ją dėvintis žmogus yra tikras.

- O šventas šūde!

- Ką gi, taip, aš esu Džonis Marinvilis, - patvirtino Džonis, kalbėdamas kukliu tonu, kurį pasilaikydavo panašiems atvejams (ir paprastai tik tokiems atvejams), - nors turiu jums pasakyti, kad dar neteko būti atpažintam žmogaus, kuris ką tik stebėjo, kaip aš šlapinuosi pakelėje.

- Ak, pamirškite *tai*, - pasakė faras ir sugriebė Džonio ranką.

Trumputę akimirką, kol faro pirštai nesuspėjo apsivyti apie Džonio ranką, šis spėjo pamatyti, kad vyriškio delnas taip pat ištepliotas pusiau išdžiūvusiu krauju, ir gyvenimo, ir meilės linijomis driekėsi tamsios raudonos gijos. Džonas bandė šypsotis, kol policininkas spaudė ranką, ir pagalvojo, jog jam gana gerai pavyko, tačiau taip pat juto lūpų kampučius tįstant žemyn, tarsi būtų pasunkėję.

"Aš irgi išsitepsiu, - pagalvojo Džonis, - ir iki Ostino neturėsiu kur nusiplauti rankų".

- Žmogau! - džiūgavo faras. - Jūs esate vienas iš mano mėgiamiausių rašytojų. O Dieve, "Kūjo giesmė"... Žinau, kad kritikams knyga nepatiko, tačiau ką jie išmano?

- Ne kažin ką, - sutiko Džonis.

Jis norėjo, kad faras paleistų ranką, tačiau šis, matyt, buvo iš tų, kurie ranką krato ne tik norėdami pasisveikinti, bet ir pabrėžti savo žo-

džius. Džonis jautė policininko delne slypinčią jėgą; jei šis vyrukas tvirčiau paspaustų ranką, jo mėgiamas rašytojas bent jau mėnesį ar du turėtų rinkti kompiuterio klavišus vien kaire ranka.

- Ne kažin ką, velniškai teisingai! “Kūjo giesmė” - geriausia knyga apie Vietnamą, kokią man teko skaityti. Neverta net kalbėti apie Timą O’Brajeną, Robertą Stouną...

- Ką gi, ačiū, labai ačiū.

Faras galiausiai atleido savo gniaužtus, ir Džonis išlaisvino ranką. Jis norėjo pasižiūrėti į delną ir įsitikinti, kiek ant jo liko kraujo, tačiau tam aiškiai buvo netinkamas metas. Policininkas grūdo aplamdytą bloknotą į užpakalinę savo kelnių kišenę, žvelgdamas į Džonį išplėstomis akimis ir taip įdėmiai, kad netgi trikdė. Atrodė, faras bijo sumirksėti, nes Džonis gali išnykti kaip miražas.

- Ką jūs čia veikiate, misteri Marinvili! Viešpatie! Maniau, kad gyvenate Rytuose...

- Ką gi, ten aš ir gyvenu, tačiau...

- Ir tai netinkama tansporto priemonė... na, privalau pasakyti, kaip yra: *nacionaliniam turtui*. Tikriausiai suprantate, jog motociklininkai kur kas dažnau patiria avarijas nei automobilių vairuotojai? Jei lygintume praleistą kelyje laiką? Galiu jums tai tvirtinti, nes esu patyręs vilkas, o iš Nacionalinės transporto saugumo tarybos mes kas mėnesį gauname suvestines. Kasdien vienas iš keturių šimtų šešiasdešimties motociklininkų patiria avariją. Žinau, jog tai skamba neblogai, kol nepalyginame šio skaičiaus su automobilių vairuotojais, iš kurių tik vienas iš *dvidešimt septynių tūkstančių* patiria avariją. Tai skirtumas, kuris verčia susimąstyti, ar ne tiesa?

- Taip, - atsakė Džonis, mintyse klausdamas savęs: “Ar jis kažką užsiminė apie vilką, ar taip man pasigirdo?” - Ši statistika yra labai, labai... - “Labai kokia? Klausyk, Marinvili, susikaupk. Jei sugebi praleisti valandą su priešiškai nusiteikusia kale iš “Panelės” žurnalo ir neišlenkti nė lašelio, gali susidoroti ir su šiuo vyruku. Galų gale jis tik bando parodyti, jog rūpinasi tavimi”. - Labai įspūdinga, - galiausiai užbaigė.

- Tad ką jūs čia veikiate? Ir dar su tokia nesaugia transporto priemone?

- Renku medžiagą.

Džonis pajuto, kad jo žvilgsnis nudelbtas į policininko dešinę marškinių rankovę, sustandėjusią nuo sudžiūvusio kraujo, ir prisivertė pakelti akis bei pažvelgti į jo įdegusį veidą. Džonis neabejojo, jog atsirastų nedaug galinčių pridaryti rūpesčių šiam vyrukui; atrodė, jis geba valgyti vinis ir spjaudytis spygliuota viela, nors vyruko oda aiškiai netiko vietiniam klimatui.

- Naujam romanui?

Faras atrodė sužavėtas. Džonis trumpam žvilgtelėjo į vyriškio krūtinę, norėdamas pamatyti ženklą su pavarde, tačiau ten nieko nebuvo.

- Naujai knygai. Ar galiu jūsų kai ko paklausti, pareigūne?

- Žinoma, tačiau tai aš turėčiau užduoti jums klausimus, turiu jų apie milijardą. Niekada nesitikėjau, kad... staiga, tarsi nukristų iš dangaus, sutiksiu... šventas šūde!

Džonis išsiviepė. Čia buvo karščiau nei pragare, ir jis norėjo kuo greičiau leistis kelionėn, kad Stivas po to jam nezyztų, - Džonis labai nenorėjo savo motociklo galinio vaizdo veidrodėlyje matyti tą didelį geltoną automobilį, šis vaizdas kažkodėl gadino nuotaiką, - tačiau sunku buvo atsispirti nuoširdžiam vyruko entuziazmui, ypač dėl to, kad jis buvo skirtas dalykui, kurį pats Džonis traktavo rimtai, su nuostaba ir, na taip, su pagarbia baime.

- Ką gi, kadangi esate susipažinęs su mano kūryba, ką pasakytumėte apie šiuolaikinio Amerikos gyvenimo apybraižų knygą?

- Jūsų knygą?

- Mano. Savotišką kelionių reportažą, - Džonis giliai įkvėpė, - pavadintą “Kelionės su Harley'u”?

Tikėjosi, kad policininkas sutriks ar triukšmingai nusikvatos, lyg būtų išgirdęs riebų anekdotą. Tačiau faras nieko panašaus nepadarė. Jis paprasčiausiai žiūrėjo į Džonio motociklo užpakalinį žibintą, ranka trynė smakrą (kuris priminė Bernio Raitsono komiksų knygos herojaus smakrą - buvo kvadratinis ir su plyšeliu) ir suraukęs antakius rimtai mąstė. Džonis pasinaudojo šia proga vogčiomis žvilgtelėti į savo delną. Taip, ant jo buvo kraujo, ir gana daug. Net įsismelkusio į panages. Ak.

Staiga faras pakėlė akis ir apstulbino Džonį, pasakydamas tiksliai tą patį, ką per paskutiniąsias dvi monotoniškos kelionės per dykumą dienas galvojo jis pats.

- Tai gali pavykti, tačiau viršelyje turi būti jūsų ant šio arklio nuotrauka, čia, dykumoje. *Rimta* nuotrauka, kad visi žinotų, jog nebandėte pasišaipyti iš Džono Steinbeko... ar paties savęs.

- Taip! - sušuko Džonis, vos beįstengdamas suvaldyti norą paplekšnoti stambiajam policininkui per petį. - Žmonės gali pagalvoti, jog čia kažkoks... mįslingas pokštas. Viršelis turėtų perteikti sumanymo rimtumą... gal net tam tikrą nuožmumą... o ką jūs manote, jei tai būtų vien tik motociklas? Motociklo, sakykim, nudažyto sepija, nuotrauka? Stovinčio kokiame nors kaimo kelyje... o gal net dykumoje, ant skiriamosios JAV automagistralės linijos... į šalį driekiasi šešėlis...

Džonis suvokė visą absurdiškumą situacijos, kurioje jis aptarinėja tokius dalykus su milžinišku policininku, neseniai norėjusiu įspėti už šlapinimąsi ant vėjaričių žolių, tačiau tuo pat metu jautė ir susižavėjimą.

Ir vėl faras ištarė tiksliai tai, ką Džonis norėjo išgirsti:

- Ne! O Viešpatie, ne. Turite būti jūs.

- Teisybę pasakius, ir aš taip galvoju, - sutiko Džonis. - Sėdžiu ant motociklo... galbūt su nuleista atrama, o mano kojos užkeltos ant vairo... nerūpestingai, suprantate... nerūpestingai, tačiau...

-... tačiau tikroviškai, - užbaigė jo mintį faras.

Jis grėsmingai pažvelgė į Džonį, po to vėl į motociklą.

- Atsainiai, bet tikroviškai. Jokios šypsenos. *Nedrįskite* toje nuotraukoje šypsotis, misteri Marinvili.

- Jokios šypsenos, - sutiko Džonis pagalvodamas: "Šis vyrukas - genijus".

- Ir truputėlį susimąstęs, - tęsė policininkas. - Žvelgiantis į tolį. Tartum galvotumėte apie tas mylias, kurias...

- Taip, ir apie tas mylias, kurias man dar teks įveikti.

Džonis pažvelgė į horizontą, kad pajustų, kaip atrodo toks žvilgsnis, - lyg senas karžygys žvelgtų į vakarus, - ir vėl pamatė už mylios ar dviejų šalikelėje stovintį automobilį. Jis vis dar gerai matė iš toli, o saulė jau buvo pakankamai pasislinkusi, kad Džonis galėtų įžiūrėti, jog tai iškylavimo automobilis su miegamosiomis vietomis.

- Apie literatūrines ir metaforiškas mylias.

- Taip, būtent apie tokias, - pritarė nuostabusis faras. - "Kelionės su Harley'u". Man tai patinka. Čia yra jėgos. O be to, aš skaityčiau *bet ką*, ką jūs parašytumėte, misteri Marinvili. Romanus, apybraižas, eilėraščius... po velnių, jūsų skalbinių sąrašą.

- Ačiū, - padėkojo sujaudintas Džonis. - Esu labai jums dėkingas. Tikriausiai net nežinote, koks dėkingas. Praėjusieji metai man buvo sunkūs. Daug dvejojau. Klausinėjau savęs, kas esu ir koks mano gyvenimo tikslas.

- Aš taip pat šiek tiek nusimanau apie tuos dalykus, - pasakė policininkas. - Gal ir nepagalvotumėte, kad toks vyrukas kaip aš gali ką nors apie tai išmanyti, bet taip yra. Jei žinotumėte, kad tą dieną, kai padaviau prašymą... Misteri Marinvili, ar galėčiau gauti jūsų autografą?

- Žinoma, su malonumu, - atsakė Džonis ir iš užpakalinės kelnių kišenės išsitraukė savo bloknotą. Atsivertė jį ir ėmė sklaidyti puslapius su pastabomis, kelių nuorodomis, numeriais, minkštu pieštuku nupieštais žemėlapių fragmentais (juos buvo nubraižęs Stivas Eimzas, kuris iš karto suprato, kad jo garsusis klientas, nors dar pakankamai saugiai sugebantis vairuoti motociklą, be pagalbos net mažuose miesteliuose pasiklysta ir pradeda nervintis), kol pagaliau surado tuščią puslapį. - Kokia jūsų pavardė, parei...

Džonio žodžius pertraukė pratisas, virpantis staugimas, nuo kurio stingo kraujas... ne tik todėl, kad tai buvo laukinio žvėries skleidžiamas garsas, bet ir dėl to, kad jis sklido iš arti. Bloknotas iškrito iš Džonio rankos, ir jis taip staigiai apsisuko ant kulnų, kad net susvirduliavo. Šalia pietinio kelkraščio, ne toliau kaip už penkiasdešimties jardų, stovėjo

kažkoks nususęs, į šunį panašus sutvėrimas laibomis kojomis ir įkritusiais tartum nuo bado šonais. Jo kailis buvo aplipęs varnalėšomis, o ant priekinės letenos matėsi šlykšti raudona žaizda, tačiau Džonis šių dalykų beveik nepastebėjo. Jį labiausiai apstulbino iššieptas žvėries snukis, tarsi sutvėrimas šypsotųsi, ir geltonos akys, kurios tuo pat metu atrodė ir kvailos, ir gudrios.

- O Dieve, - sumurmėjo Džonis. - Kas tai? Ar tai...

- Kojotas, - atsakė faras, ištardamas "Kajotas". - Kai kurie čionykščiai vadina jį dykumų vilku.

"Štai ką jis anksčiau pasakė, - pagalvojo Džonis. - Kažką apie tai, jog matė kojotą, dykumų vilką. Tu tiesiog neteisingai supratai". Nuo šios minties palengvėjo, nors giliai viduje Džonis vis dar tuo netikėjo.

Faras žengė žingsnį kojoto link, po to kitą. Stabtelėjo ir po to žengė trečią. Kojotas nepasitraukė, tačiau ėmė visas virpėti. Iš vieno jo apkramtyto šono pasileido šlapimo čiurkšlė. Vėjo gūsis ištaškė purslais menkutę skysčio srovelę.

Kai faras žengtelėjo ketvirtą žingsnį, kojotas pakėlė savo nušiurusį snukį ir vėl sustaugė, išleisdamas pratisą, ūkaujantį garsą, nuo kurio pašiurpo Džonio rankos ir susitraukė kiaušiai.

- Ei, neikite artyn, - perspėjo jis policininką. - Tai *très* * šiurpu.

Faras nekreipė į jį dėmesio. Policininkas žvelgė į kojotą, kuris dabar buvo įsistebeilijęs į jį savo geltonomis akimis.

- *Tek*, - ištarė faras. - *Tek a la*.

Vilkas tebespoksojo į policininką, tartum suprastų tą vapalionę, primenančią indėnų kalbą, o Džonio rankos dar labiau pašiurpo. Pakilo vėjo gūsis ir nubloškė numestą bloknotą į šalikelę, kur jis užkliuvo už rausvos uolos nuoplaišos. Džonis šito nepastebėjo. Šiuo metu jį mažiausiai domino bloknotas ir autografas, kurį buvo pažadėjęs duoti policininkui.

"Tai pateks į knygą, - mąstė Džonis. - Visa, ką iki šiol mačiau, tėra apmatai, tačiau šitai bus knygoje. Be abejonės. Be jokios abejonės".

- *Tek*, - dar kartą ištarė faras ir šaižiai pliaukštelėjo rankomis.

Kojotas apsisuko ir ant savo menkučių kojų nurūko tokiu greičiu, kokio Džonis niekada nebūtų tikėjęsis išvysti. Stambusis vyriškis su chaki spalvos uniforma stebėjo tol, kol pilkas kojoto kailis susiliejo su purvinu dykumos palšumu. Tai ilgai netruko.

- Viešpatie, ar jis ne šlykštus? - paklausė policininkas. - O pastaruoju metu jų priviso daugiau nei erkių. Ryte ar ankstyvą popietę, kai yra karščiausia, jų nepamatysite, tačiau vėliau... į pavakarę... kai artėja sutemos...

Faras papurtė galvą, tarsi norėdamas pasakyti: "Štai jums ir prašau".

---

* Labai *(pranc.)*.

- Ką jūs jam pasakėte? - paklausė Džonis. - Tai atrodė nuostabiai. Ar tai buvo indėnų kalba? Koks nors indėnų dialektas?

Stambusis policininkas nusijuokė.

- Nemoku jokio indėnų dialekto, - atsakė. - Po velnių, net nepažįstu nė vieno *indėno*. Aš tik vogravau, tarsi kalbėdamasis su kūdikiu.

- Tačiau jis jūsų *klausėsi*!

- Ne, jis tik *žiūrėjo* į mane, - nesutiko policininkas, gana grėsmingai nužvelgdamas Džonį, tarsi provokuodamas jį ginčui. - Aš užvaldžiau jo žvilgsnį, štai ir viskas. Manau, didžioji dalis tauškalų apie žvėrių dresavimą tinka tik paukščiams. O kai tenka susidurti su tokiais bjaurybėmis kaip dykumų vilkai... jei neužvaldysi jų žvilgsnio, visai nesvarbu, ką jiems sakai. Paprastai jie nepavojingi, jei nepasiutę. Tiesiog neleiskite jiems užuosti savo baimės. Arba kraujo.

Džonis vėl dirstelėjo į stambuolio policininko dešinę marškinių rankovę ir paklausė savęs, ar tik ne kraujas bus priviliojęs kojotą.

- Ir stenkitės niekada, *niekada* nesusidurti su jų gauja. Ypač su gauja, turinčia stiprų vadą. Tada kojotai yra bebaimiai. Jie gali vaikytis briedį tol, kol sprogs jo širdis, - policininkas trumpam nutilo. - Arba žmogų.

- Iš tiesų, - nusistebėjo Džonis. - Tai iš tiesų...

Jis negalėjo pasakyti “*très* šiurpu”, nes jau buvo pavartojęs šią frazę, tad užbaigė:

-... žavinga.

- Iš tikrųjų, - pritarė stambusis policininkas nusišypsodamas. - Dykumų mokslas. Šventasis Raštas dykynėje. Vienišų vietų rezonansas.

Bespoksant į policininką, Džoniui lengvai atvipo žandikaulis. Nei iš šio, nei iš to jo draugiškasis faras staiga virto Polu Baulzu, kuriam pasitaikė blogos karmos dienos.

“Jis tiesiog stengiasi padaryti tau įspūdį, štai ir viskas - kokteilių baliaus šnekos, tik nėra paties baliaus. Visa tai jau esi tūkstantį kartų matęs ir girdėjęs”, - ramino save Džonis.

Galbūt. Tačiau šiame kontekste policininkas galėjo apsieiti ir be tokių frazių. Kažkur tolumoje pasigirdo kito kojoto staugimas, suvirpindamas orą tarsi karščio gūsis, plūstelėjęs į auditoriją. Džonis buvo tikras, jog čia staugė ne tas kojotas, kuris ką tik nuo jų pabėgo. Šis staugimas sklido iš toliau, galbūt kaip atsakas į pirmąjį.

- Ei, laikas baigėsi! - šūktelėjo policininkas. - O aną geriau įkiškite, misteri Marinvili.

- Ką?

Akimirką Džoniui kažkodėl labai keistai pasirodė, kad policininkas kalba apie jo mintis, tarsi būtų užsiiminėjęs telepatija ir bandęs kalbėti skeptiškai pretenzingai, tačiau stambusis vyriškis dabar vėl buvo atsisukęs į motociklą ir rodė į krepšį, pritvirtintą kairėje pusėje. Džonis pa-

matė, kad iš jo tarsi liežuvis karojo nutįsusi jo naujojo neperšlampamo apsiausto - ryškiai oranžinio, kad būtų geriau matomas blogu oru - rankovė.

"Kaip čia galėjo atsitikti, kad jos nepamačiau sustojęs nusišlapinti? - nusistebėjo Džonis. - Kaip galėjau jos nepastebėti?"

Be to, jis pastebėjo ir kai ką daugiau. Džonis buvo sustojęs Priti Naise užsipilti kuro ir, pripildęs iki viršaus savo "Harley'o" bakus, buvo atsegęs šoninį krepšį, kad išsitrauktų Nevados žemėlapį. Pasitikrino, kiek liko mylių iki Ostino, sulankstė žemėlapį ir padėjo atgal. Po to užsagstė krepšį. Džonis buvo tikras, jog būtent šitaip padarė, tačiau dabar krepšys buvo aiškiai atsegtas.

Visą gyvenimą Džonis vadovavosi intuicija: tai dėl jos, o ne dėl planavimo parašė savo geriausius kūrinius. Gėrimas ir narkotikai atbukino jo intuityvius jutimus, tačiau galutinai nesunaikino, ir šie jutimai sugrįžo, - ne iki galo, bent jau ne kol kas, bet tam tikru mastu, - kai Džonis stojo į doros kelią. Matydamas į iš atsegto kelionės krepšio karantį neperšlampamą apsiaustą, Džonis pajuto galvoje skambant pavojaus varpus.

Tai padarė faras.

Nors mintis atrodė visiškai beprasmė, tačiau intuicija atkakliai teigė, jog tai tiesa. Kol Džonis buvo šiaurinėje kelio pusėje ir šlapinosi nusisukęs nuo motociklo, faras atsegė jo kelionės krepšį ir ištraukė neperšlampamą apsiaustą. Ir beveik per visą jų pokalbį faras specialiai stovėjo tokioje padėtyje, kad Džonis nepamatytų karančio apsiausto. Susitikimas su mėgiamu rašytoju visai nesužavėjo vyruko taip, kaip jis apsimetinėjo. Galbūt šis susitikimas jo apskritai nesužavėjo. Be to, jis turėjo kažkokį tikslą.

Kokį tikslą? Gal malonėtum man pasakyti? Kokį tikslą?

Džonis nežinojo, tačiau tai jam nepatiko. Jam taip pat nepatiko ir tas sušiktai paslaptingas bendravimas su kojotu.

- Na? - paklausė faras.

Jis šypsojosi, ir tai buvo dar vienas dalykas, kuris nepatiko Džoniui. Tai jau nebebuvo kvaila susižavėjusio gerbėjo šypsena, jei faras apskritai kada buvo jo gerbėjas; tame šypsnyje buvo kažkas šalta. Ir gal netgi niekinama.

- Kas "na"?

- Ar jūs tai sutvarkysite, ar ne? *Tek!*

Džonio širdis suspurdėjo.

- Ką reiškia *"tek"?*

- Aš nesakiau *"tek",* jūs tai pasakėte. Jūs ištarėte *"tek".*

Faras susikryžiavo rankas ant krūtinės ir stovėjo šypsodamasis.

"Noriu kuo greičiau dingti iš čia", - pagalvojo Džonis.

Taip, čia buvo visa esmė, ar ne? Ir jei reiškė, kad teks paklusti įsakymams, tebūnie. Ši mažytė interliudija, kuri prasidėjo maloniai juokin-

gai, staiga tapo juokinga visai ne taip maloniai... lyg debesis uždengtų saulę, ir prieš tai buvusi puiki diena virstų niūria ir grėsminga.

"O jeigu jam šaus į galvą mane sumušti? Jis aiškiai išgėręs keturis ar penkis butelius alaus".

"Ką gi, - atsakė pats sau Džonis, - tarkime, jog tai jam šaus į galvą. Ką ketini daryti? Pasiskųsti vietiniams *kojotams*?"

Jo per daug išlavintoje vaizduotėje iškilo bjaurus paveikslas: faras dykumoje kasa duobę, o jo patrulinio automobilio šešėlyje guli lavonas vyriškio, kuris kažkada gavo Nacionalinę knygos draugijos premiją ir dulkino garsiausią Amerikos aktorę. Džonis nuvijo šalin šį vaizdinį, kol jis tebuvo ne daugiau nei škicas, ne tiek iš baimės, kiek dėl keistos apsauginės arogancijos. Tokių žmonių kaip jis nežudo. Jie kartais patys sau atima gyvybę, tačiau jų nežudo, ypač psichuojantys gerbėjai. Visa tai knygų išgalvotas šūdas.

Žinoma, Džoną Lenoną nužudė, tačiau...

Žengdamas pro policininką savo kelioninio krepšio link, Džonis užuodė nuo faro sklindantį dvelksmą. Akimirksnį prieš Džonio akis iškilo paveikslas girto, besikeikiančio, kvailai juokingo jo tėvo, kuris kvepėdavo tiksliai taip pat kaip ir šis policininkas: "Old Spice" losjonu, sumišusiu su prakaito kvapu, o viską dengė tamsus bereikšmis žvilgsnis lyg purvinos grindys sename rūsyje.

Abi kelioninio krepšio sagtys buvo atsegtos. Džonis pakėlė kutais nusėtą krepšio viršų, suvokdamas, jog vis dar tebeužuodžia losjono "Old Spice" aromatą, sumišusį su prakaito kvapu. Faras stovėjo prie pat jo peties. Džonis ištiesė ranką į nukarusią neperšlampamo apsiausto rankovę, tačiau ranka sustingo ore, kai pastebėjo, kas guli ant Amerikos automobilininkų asociacijos žemėlapių krūvos. Jis buvo priblokštas, tačiau daugiau netgi nustebęs. Džonis pažvelgė į farą. Šis spoksojo į kelioninį krepšį.

- Ak, Džoni, - ištarė faras. - Kaip apmaudu. Tai *très* apmaudu.

Faras ištiesė ranką ir pakėlė galono dydžio plastmasinį maišelį, gulintį ant žemėlapių krūvos. Džoniui nereikėjo jo pauostyti, kad suprastų viduje esant ne vyšnių arbatą. Ant maišelio buvo priklijuotas lipdukas, vaizduojantis geltoną besišypsančią burną, tarsi kas būtų sumanęs nevykusiai pajuokauti.

- Tai ne mano, - pareiškė Džonis Marinvilis. Jo balsas buvo pavargęs ir duslus, tarsi pranešimas, įrašytas į labai seną autoatsakiklį. - Tai ne mano, ir jūs tai žinote, tiesa? Nes pats jį čia padėjote.

- Ak štai kaip! Jūs kaltinate farus, - pasipiktino stambusis vyriškis. - Lygiai kaip ir savo komunistiškai pašvinkusiose liberaliose knygose, tiesa? Tą pačią akimirką, kai prie manęs prisiartinote, aš užuodžiau narkotikus. Jūs tiesiog jais *dvokiate*! *Tek*!

- Klausykite... - kreipėsi Džonis.

- Lipk į mašiną, komunistpalaiki! Greičiau į mašiną, pede!

Nors faro balsas skambėjo piktai, jo akys linksmai žaižaravo.

"Tai pokštas, - pagalvojo Džonis. - Kažkoks nevykęs, pamišėliškas pokštas".

Po to kažkur iš pietvakarių pusės atsklido dar kelių kojotų staugimas, - šį kartą jie persipynė vienas su kitu, - ir kai faras, pasukęs akis į tą pusę, išsiviepė, Džonis pajuto savo gerklėje kylant klyksmą, tad turėjo kietai sučiaupti lūpas, idant šis klyksmas neprasiveržtų. Faro veido išraiška, jam žvelgiant ton pusėn, iš kurios sklido garsas, neigė bet kokį pokštą; tai buvo absoliučiai išprotėjusio žmogaus žvilgsnis. Ir, Jėzau, tas žmogus buvo toks sukruštai stambus.

- Mano dykumos vaikai! - paaiškino faras. - Kokią puikią muziką jie skleidžia!

Jis nusijuokė, pažvelgė į maišelį su "žole", kurį laikė savo didelėje rankoje, papurtė galvą ir nusikvatojo dar skardžiau. Kai Džonis stebėjo policininką, įsitikinimas, jog tokie kaip jis niekada nežudomi, staiga išnyko.

- "Kelionės su "Harley'u", - nusišaipė faras. - Ar žinai, koks kvailas yra šis knygos pavadinimas? Kokia kvaila *idėja*? Ir kėsintis į *Džono Steinbeko* literatūrinį palikimą... rašytojo, kurio tu nevertas net laižyti batus... tai *mane varo iš proto*.

Džonis dargi nespėjo suvokti, kas vyksta, kai jo galvoje blykstelėjo didžiulė sidabrinė skausmo raketa. Po to jis pajuto, kad svirduliuoja atatupstas, rankomis užsidengęs veidą, o karštas kraujas srūva pro pirštus, kad sumosuoja rankomis tarsi spragilais, kad įtikinėja save: "Man nieko neatsitiko, aš neparvirsiu, man nieko neatsitiko" ir kad guli ant kelio klykdamas į dangaus žydrynę. Pirštais Džonis užčiuopė, kad jo nosis jau nebėra tiesi; atrodė, tarsi ji būtų prisispaudusi prie kariojo skruosto. Nuo narkotikų uostymo aštuoniasdešimtaisiais jam buvo iškrypusi nosies pertvara, ir Džonis prisiminė, kaip gydytojas aiškino, kad reikia ją atstatyti, kol Džonis neatsitrenkė į kokį nors reklaminį skydą ar svyruojančias duris, nes tada pertvara paprasčiausiai susprogtų. Ką gi, tai nebuvo nei reklaminis skydas, nei svyruojančios durys, ir pertvara dar nesusprogo, tačiau joje, be abejonės, įvyko staigūs ir radikalūs pokyčiai. Džoniui atrodė, jog apie tai jis mąsto visiškai nuosekliai, nors jo burna nesiliovė klykusi.

- Teisybę pasakius, tai mane siutina, - tarė faras ir spyrė Džoniui į kairę šlaunį.

Nutvilkė aštrus skausmas, ir Džonio kojos didieji raumenys tarsi suakmenėjo. Jis ritinėjosi pirmyn ir atgal, dabar suspaudęs ne nosį, o koją, skruostu brūžindamas 50-osios automagistralės asfaltą, klykdamas, gaudydamas orą, prisirydamas smėlio ir iškosėdamas jį atgal.

- Esmė yra ta, kad iš pasiutimo man norisi vemti, - tęsė faras ir spyrė Džoniui į subinę, visai netoli paskutiniojo stuburo slankstelio.

Dabar apėmė toks nežmoniškas skausmas, kad jo buvo neįmanoma iškęsti; žinoma, Džonis tuoj praras sąmonę. Tačiau taip neatsitiko. Jis tik rangėsi ant baltos kelio juostos dryžių, klykdamas, plūsdamas kraujais iš nosies ir iškosėdamas smėlį, o tuo metu tolumoje kojotai staugė į tirštėjančius šešėlius, besidriekiančius nuo kalnų.

- Kelkis, - paliepė faras. - Stokis ant kojų, lorde Džimai.

- Negaliu, - sukūkčiojo Džonis Marinvilis, suriesdamas kojas prie krūtinės ir rankomis apsikabindamas pilvą.

Šią savigynos pozą Džonis miglotai prisiminė dar nuo 1968 metų demokratų partijos suvažiavimo Čikagoje laikų ir netgi nuo ankstesnių - nuo tada, kai Filadelfijoje klausėsi paskaitos prieš pirmuosius laisvės žygius iš Filadelfijos į Misisipės valstiją. Džonis ketino dalyvauti viename iš jų, - tai buvo ne tik didingas tikslas, iš tokių dalykų gimdavo didinga literatūra, - tačiau galiausiai kažkas sukliudė. Greičiausiai jo paties pimpalas, išvydęs pakeltą sijoną.

- Stokis ant kojų, - šūdo gabale. Dabar tu esi *mano* namuose - vilko ir skorpiono namuose - ir patarčiau šito nepamiršti.

- Negaliu, tu sulaužei man koją. Jėzau Kristau, tu mane taip smarkiai sužalojai, kad...

- Tavo koja nelūžusi ir dar nežinai, ką reiškia būti sužalotam. Greičiau kelkis.

- Negaliu. Iš tiesų.

Šūvio garsas buvo kurtinantis, o nuo kelio atšokusios gilzės spengimas priminė milžiniškos vapsvos dūzgimą, ir Džonis pašoko ant kojų, nė nespėjęs įsitikinti, jog tikrai yra gyvas. Jis stovėjo apžergęs skiriamąją kelio liniją - viena koja rytų kryptimi einančioje juostoje, kita - vakarų - ir svirduliavo tarsi girtas. Apatinė Džonio veido dalis buvo pasruvusi krauju. Prie jo prilipęs smėlis išraitė ant lūpų, skruostų ir smakro kilpas bei kablelius.

- Ei, garsenybe, tu prisišlapinai į kelnes, - nuşišaipė faras.

Džonis pažvelgė apačion ir pamatė, jog taip buvo iš tiesų. "Kad ir kiek bešokinėtum", - pagalvojo jis. Kairę koją maudė lyg skaudantį dantį, o subinė buvo beveik visiškai nutirpusi - atrodė, jog ten tėra sušalusios mėsos gabalas. Džonis pagalvojo, kad įvertindamas susiklosčiusias aplinkybes jis turėtų jaustis dėkingas. Jei faras antrą kartą būtų spyręs truputėlį aukščiau, Džonis galbūt būtų buvęs paralyžiuotas.

- Esi apgailėtinas rašytojas ir dar labiau apgailėtinas vyras, - tarė faras. Vienoje rankoje jis laikė didžiulį revolverį. Po to faras pažvelgė į maišelį su "žole", kurį vis dar tebelaikė kitoje rankoje, ir su pasišlykštėjimu papurtė galvą. - Tai suprantu ne iš to, ką sakai, bet iš burnos, sakančios tavo žodžius. Tiesą pasakius, jei ilgiau pasižiūrėčiau į ta-

vo savimi patenkinto pasipūtėlio burną su atvėpusiomis lūpomis, nušaučiau vietoje. Negalėčiau susivaldyti.

Tolumoje stūgavo kojotai, atrodė, jog šis garsas - tai seno Džono Veino filmo fonograma.

- Tu ir taip jau pakankamai pridarei, - ištarė Džonis apsvaigusiu, prikimusiu balsu.

- Dar ne, - atsakė faras ir nusišypsojo. - Nosis yra tik pradžia. Tiesą pasakius, dabar tu geriau atrodai. Ne kažin kiek, bet truputėlį.

Policininkas atidarė savo patrulinio automobilio galines dureles. Kol jis tai darė, Džonis svarstė, kiek laiko truko ši maža komedija. Jis visiškai nenuvokė, tačiau, kol visa tai vyko, pro šalį nepravažiavo nė vienas automobilis ar sunkvežimis. Nė vienas.

- Lipk vidun, garsenybe.

- Kur tu mane veži?

- Kaip manai, kur galėčiau vežti tokį pasipūtėlį, narkotikų prisiuosčiusį komunistinį šūdžių kaip tu? Į senąjį *kalabūzą*. O dabar lipk į mašiną.

Džonis įlipo į automobilį. Lipdamas palietė savo motociklininko striukės dešinę viršutinę kišenę.

Joje buvo mobilusis telefonas.

5

Džonis negalėjo sėdėti, - per daug skaudėjo sėdmenis, - tad palinko ant dešinės šlaunies ir delnu lengvai palietė tvinkčiojančią nosį. Šis jausmas buvo gyvas ir piktas, lyg kas į kūną būtų giliai smeigęs užnuodytus geluonis, tačiau kol kas Džonis pajėgė nekreipti į tai dėmesio.

"Padaryk taip, kad veiktų mobilusis telefonas, - meldė jis Dievą, iš kurio didžiąją savo kūrybinio gyvenimo dalį šaipėsi, paskutinį kartą apsakyme "Dangaus atsiųstas oras", kuris buvo išspausdintas "Harper's" žurnale ir gana palankiai sutiktas. - *Dieve, prašau padaryt taip, kad tas prakeiktas mobilusis telefonas veiktų ir leisk Stivui turėti ausis"*. Po to, supratęs, kad nepaprašė paties svarbiausio, pridūrė: *"Prašau suteik man galimybę pasinaudoti telefonu, okei?"*

Tartum atsakydamas į šią jo maldavimo dalį, stambusis policininkas pražingsniavo pro patrulinio automobilio dureles vairuotojo pusėje, net nepažvelgdamas į jas, ir nuėjo prie Džonio motociklo. Jis užsimaukšlino Džonio šalmą, po to per sėdynę permetė koją, - policininkas buvo labai aukštas, tad greičiau atrodė kaip paprastas apžergimas, o ne kojos mostas, - ir netrukus "Harley'o" variklis riaumodamas atgijo. Faras stovėjo apžergęs sėdynę, neužsegti šalmo dirželiai plaikstėsi, ir "Harley's" atrodė tarsi neūžauga, palyginti su gremėzdiška policininko povyza. Policininkas keturis ar penkis kartus pasuko droselio rankeną, priversdamas variklį riaumoti, ir, matyt, jam tai patiko. Po to pastatė "Har-

ley'į" vertikaliai, nuspyrė atramą ir kojos pirštais įjungė pirmą pavarą. Iš pradžių važiuodamas atsargiai, ir tuo Džoniui primindamas jį patį, kai pirmą kartą po trejų metų išvilko motociklą iš garažo ir įsiliejo į transporto srautą, faras nusileido nuo šlaito. Jis naudojosi rankiniu stabdžiu ir rėmėsi kojomis bei atidžiai stebėjo, ar nėra kokio nors pavojaus ar kliūties. Nusileidęs į dykumą, faras, greitai keisdamas pavaras, ėmė didinti greitį ir nuvingiavo tarp šalavijų krūmų.

"O, kad tu patektum į kokią duobę, sadistiškas krušly, - mintyse palinkėjo Džonis, atsargiai šnopuodamas pro savo užsikimšusią tvinksinčią nosį. - *Kad tu į ką nors atsitrenktum. Nudardėtum kur nors ir sudegtum".*

- Negaišk dėl to laiko, - sumurmėjo Džonis pats sau ir nykščiu atsegė savo motociklininko striukės viršutinę kišenę.

Jis išsitraukė "Motorolos" mobilųjį telefoną (tai buvo Bilo Hariso idėja, ko gero, vienintelė jo agento gera idėja per pastaruosius ketverius metus) ir išskleidė. Sulaikęs kvapą, Džonis žiūrėjo į displėjų, melsdamas, kad užsidegtų raidė "S" ir du brūkšneliai. "*Dieve, prašau,* - mintyse meldė Džonis, jo skruostais sruveno prakaitas, o iš sutinusios nosies tebelašėjo kraujas, - *padaryk taip, kad būtų "S" raidė ir du brūkšneliai, nes antraip man iš to daikto tiek pat naudos kiek iš žvakutės".*

Telefono aparatas pyptelėjo. Displėjaus kairėje pasirodė "S", reiškianti "servisas", ir vienas brūkšnelis.

Tik vienas.

- O, ne, prašau, - garsiai sudejavo Džonis. - Prašau pasigailėk manęs, dar vieną brūkšnelį, prašau tik dar vieno brūkšnelio!

Iš nevilties Džonis pakratė telefoną... ir apsižiūrėjo užmiršęs ištraukti anteną. Jis ištraukė anteną, ir virš pirmojo brūkšnelio pasirodė antras. Brūkšnelis sumirksėjo, užgeso, po to vėl pasirodė, vis tebemirksėdamas, bet neišnykdamas.

- Taip! - sužnibždėjo Džonis. - Taaaip!

Džonis atlošė galvą ir pažvelgė pro automobilio langą. Jo prakaitu aptekusios akys tarsi kokio persekiojamo žvėries žvelgė pro ilgų žilų plaukų, kurie taip pat buvo kruvini, kuokštą. Faras sustabdė "Softail'ą" ant žvirgždo už kokių trijų šimtų jardų nuo kelio. Jis nulipo ir pasitraukė į šalį, leisdamas motociklui pavirsti ant šono. Variklis užgeso. Net ir patekęs į tokią situaciją, Džonis vis tiek įsiuto. "Harley's" pervežė jį per visą šalį, ir puikus amerikietiškas variklis nepraleido nė vieno darbo takto, tad dabar buvo skaudu matyti, kad su juo elgiamasi taip nepagarbiai.

- Tu, išprotėjęs šikniau, - sušnibždėjo Džonis.

Jis įtraukė į nosį pusiau sukrešėjusį kraują, išspjovė želė primenantį krešulį ant popieriais apšnerkšto patrulinio automobilio grindų ir vėl pažvelgė į telefoną. Mygtukų eilės apačioje, antras iš dešinės buvo mygtukas su užrašu "VARDAI/MENIU". Stivas jam užprogramavo šią funk-

ciją prieš pat išvažiuodamas. Džonis paspaudė mygtuką, ir langelyje pasirodė jo agento vardas: "BILAS". Paspaudė dar kartą, ir pasirodė užrašas "TERĖ". Dar kartą - užsidegė raidės "DŽEKAS" - Džekas Epltonas buvo jo redaktorius "FS & G" leidykloje. Viešpatie brangiausias, kodėl jis įvedė šitiek pavardžių prieš Stivą Eimzą? Stivas buvo jo *išsigelbėjimo viltis.*

Už trijų šimtų jardų nuo kelio, dykumoje, beprotis policininkas nusiėmė šalmą ir kojomis žarstė smėlį ant Džonio 1986-ųjų metų "Harley'o". Jis priminė pykčio priepuolio apimtą vaiką. Tai buvo tik į naudą. Jei policininkui kilo noras užžarstyti visą motociklą, Džonis turės pakankamai laiko prisiskambinti... žinoma, jei jam talkins telefonas. Sumirksėjo lemputė "KELIONINIS RYŠYS". Tai buvo geras ženklas, tačiau antrasis brūkšnelis, ženklinantis siųstuvo darbą, vis dar tebemirksėjo.

- Įsijunk, na, įsijunk, - maldavo Džonis telefono, kurį laikė savo kruvinose virpančiose rankose. - *Prašau*, brangusis, okei? *Prašau.*

Jis vėl paspaudė mygtuką su užrašu "VARDAI/MENIU", ir šį kartą pasirodė vardas "STIVAS ". Džonis uždėjo nykštį ant mygtuko su užrašu "SIŲSTI" ir paspaudė, po to pridėjo telefoną prie ausies, pasilenkdamas dar labiau dešinėn ir pro automobilio lango apačią stebėdamas, kas vyksta. Faras vis dar kojomis žarstė smėlį ant "Harley'o" variklio bloko.

Telefonas ėmė skambėti Džoniui į ausį, tačiau jis suprato, kad džiūgauti dar per anksti. Džoniui tik pavyko prisijungti prie keliaujančius abonentus aptarnaujančio tinklo. Jam reikėjo žengti dar vieną žingsnį, kad susisiektų su Stivu Eimzu. Didelį žingsnį.

- Greičiau, na, greičiau, - ragino Džonis telefoną.

Prakaito lašas įriedėjo į akį. Džonis patrynė akį krumpliu.

Telefonas nustojo skambėjęs. Pasigirdo spragtelėjimas.

- Dėkojame, kad naudojatės Vakarų tarptinklinio ryšio paslaugomis, - nuskambėjo guvus robotiškas balsas. - Jūs esate prijungti prie tinklo! Dėkojame už kantrybę ir linkime geros dienos!

- Pamiršk tą sušiktą aštuntojo dešimtmečio mandagumą ir tiesiog paskubėk, - sumurmėjo Džonis.

Telefono ragelyje tvyrojo tyla. O dykumoje faras pasitraukė nuo motociklo ir žvelgė į jį, tarsi mėgindamas nuspręsti, ar jau pakankamai užmaskavo. Sėdėdamas ant purvinos, užverstos popieriais užpakalinės patrulinio automobilio sėdynės, Džonis Marinvilis pravirko. Jis tiesiog negalėjo susivaldyti. Tai kažkaip klaikiai priminė šlapinimąsi į kelnes, tik viskas buvo apversta aukštyn kojomis.

- Ne, - sušnibždėjo Džonis. - Ne, dar ne, dar nebaigei. Geriau užžerk dar smėlio, nes vėjas gali nupūsti, geriau užžerk, prašau dar truputį.

Faras stovėjo žiūrėdamas į motociklą, ir atrodė, kad jo šešėlis driekiasi per visą pusę mylios, o Džonis stebėjo jį pro automobilio lango apačią, prispaudęs telefoną prie dešinės ausies ir sulipusiais plaukais, užvirtusiais ant akių.

Džonis virpėdamas pratisai atsiduso, kai faras žengtelėjo prie motociklo ir vėl ėmė kojomis žarstyti smėlį, dabar pildamas jį ant "Harley'o" vairo rankenų.

Vėl ėmė skambėti telefonas, jo garsas buvo traškantis ir tolimas. Jei signalas pasiekė kitą abonentą, - o skambučio kokybė bylojo, jog taip ir yra, - dabar turėjo skambėti ir kitas "Motorolos" telefonas, pritvirtintas prie "Ryder" krovininio autobuso, esančio kažkur už penkiasdešimties ar dviejų šimtų penkiasdešimties mylių į rytus nuo dabartinės Džono Edvardo Marinvilio buvimo vietos, prietaisų skydelio.

O dykumoje faras spardė smėlį, žerdamas jį ant Džonio motociklo vairo rankenų.

Du skambučiai... trys... keturi...

Džonis išgirs dar vieną, daugiausiai du skambučius, po to pasigirs kitas roboto balsas ir paaiškins, kad abonentas, kuriam Džonis skambina, yra arba ne ryšio zonoje, arba išlipęs iš automobilio. Vis dar tebeverkdamas Džonis užmerkė akis. Tvinkčiojančioje, raudonai aprėmintoje tamsoje jis išvydo "Ryder'į", stovintį pakelės degalinėje truputėlį į vakarus nuo sienos, skiriančios Jutos ir Nevados valstijas. Stivas degalinėje perka savo prakeiktus cigarus ir plepa su mergina, stovinčia už prekystalio, o lauke "Ryder'io" prietaisų skydelyje įmontuotas telefonas - antroji ryšio, kurio primygtinai reikalavo Džonio agentas, dalis - skamba tuščioje kabinoje.

Penki skambučiai...

Ir tada pasigirdo tolimas, beveik negirdimas per traškesį, tačiau vis tiek skambantis tarsi iš dangaus nusileidusio angelo Stivo balsas, nuspalvintas sodriu Teksaso akcentu:

- Alio... čia jūs... bose?

Į rytus pralėkė vilkikas, ir nuo jo sukelto oro gūsio sulingavo patrulinis automobilis. Džonis jo beveik nepastebėjo ir nepabandė pamojuoti vairuotojui, kad šis sustotų. Tikriausiai ir šiaip nebūtų to daręs, net jei Džonio dėmesys nebūtų sutelktas į telefoną ir į vos girdimą Stivo balsą. Vilkikas lėkė ne mažiau kaip septyniasdešimt mylių per valandą. Ką, po velnių, galėtų pamatyti vairuotojas per dvi dešimtąsias sekundės, kurių jam reikėjo pralėkti pro stovintį patrulinį automobilį tirštu dulkių sluoksniu apneštais langais?

Džonis per nosį įtraukė oro, atsikrenkšdamas krauju ir nekreipdamas dėmesio į skausmą, kad tik balsas būtų kiek įmanoma aiškesnis.

- Stivai! Stivai, patekau į bėdą. Patekau į *didelę* bėdą!

Ausyje pasigirdo garsus traškesys, ir Džonis pagalvojo, kad dabar tikrai prarado ryšį su Stivu, tačiau, kai traškesys nutilo, jis išgirdo:

-.... tiko, bose? Pakartokite.

- Stivai, čia Džonis. Ar girdi mane?

-... girdžiu... Kas...

Traškesys beveik visai užgožė Stivo žodžius, tačiau Džonis pagalvojo, jog Stivas norėjo paklausti: "Kas per bėda?"

"Dieve, padaryk taip, kad tai nebūtų tik mano įsivaizduotas dalykas. Dieve, prašau".

Faras vėl liovėsi spardęs smėlį. Jis pasitraukė į šalį, kad kritiškai įvertintų savo darbą, po to apsisuko ir nužirgliojo kelio link. Policininkas ėjo nuleidęs galvą, rankas giliai sugrūdęs į kišenes, o šešėlis nuo skrybėlės kraštų dengė jo veidą. Ir tada, jausdamas didėjantį siaubą, Džonis suprato, kad nežino, ką pasakyti Stivui. Visą dėmesį jis buvo sutelkęs į telefono skambutį, tik valios jėga priversdamas susisiekti du telefono aparatus.

O kas dabar?

Džonis visiškai nenutuokė, kur jis yra, tik...

- Esu į vakarus nuo Elio, 50-ajame greitkelyje, - ištarė jis į telefono ragelį. Prakaitas geldamas varvėjo į akis, - tiksliai nežinau kiek - gal už dešimties mylių, gal daugiau. Truputėlį toliau už manęs šalikelėje stovi iškylavimo autobusiukas. Taip pat policininkas... ne valstijos, manau, jog miesto, tik nežinau kokio... negalėjau perskaityti ant durelių... net nežinau jo pavardės...

Juo labiau artėjo policininkas, juo greičiau kalbėjo Džonis; netrukus jis pradės beprasmiškai tarškėti.

Nusiramink, jis dar yra už šimto jardų nuo tavęs, tu turi daugybę laiko. Dėl Dievo meilės, daryk tai, kas tau natūraliai pavyksta - daryk tai, už ką gauni pinigų ir ką darei visą savo gyvenimą. Vardan Kristaus, išreikšk savo mintis!

Tačiau Džoniui niekada neteko šito daryti, kad *išgelbėtų savo gyvybę*. Kad užsidirbtų pinigų, būtų pripažintas tam tikruose sluoksniuose, kad retkarčiais galėtų garsiau suriaumoti kaip senas, patyręs literatūros liūtas - taip, tačiau jam niekada neteko šito daryti, kad išgelbėtų savo *gyvybę*. O jei sliūkinantis nuleista galva faras pakeltų akis ir jį pamatytų... Džonis buvo susigūžęs, tačiau kyšojo telefono antena, ji *turėjo* kyšoti...

- Jis atėmė mano motociklą, Stivai. Atėmė motociklą ir nuvairavo jį į dykumą. Užžarstė jį smėliu, tačiau pagalvojus, jog pučia gana stiprus vėjas... motociklas yra dykumoje maždaug už mylios nuo iškylavimo autobusiuko, kurį tau minėjau, šiaurinėje kelio pusėje. Jei saulė nenusileis, turėtum jį pamatyti.

Džonis nurijo seilę.

- Paskambink farams - *valstijos* farams. Pasakyk, jog mane pagrobė faras, šviesiaplaukis ir didžiulis - tas vyrukas yra tikras sukruštas *milžinas*. Ar supratai?

Telefono ragelyje nieko nesigirdėjo, tik atsitiktiniai traškesiai.

- Stivai! Stivai, ar girdi mane?

Ne. Stivas negirdėjo.

Telefono displėjaus langelyje dabar degė vienas brūkšnelis, ir aplinkui nebuvo nė gyvos dvasios. Džonis prarado ryšį, ir jis taip buvo sutelkęs dėmesį į savo žodžius, kad net nepastebėjo, kada tai įvyko ir ką išgirdo Stivas.

Džoni, ar esi tikras, kad tu jam apskritai prisiskambinai?

Tai buvo Terės balsas, kurį jis kartais mylėjo, o kartais nekentė. Dabar nekentė. Atrodė, jog Džonis nekenčia šio balso labiau už bet kokį kada nors girdėtą gyvenime. Ir dar labiau nekentė už tai, kad šiame balse nuskambėjo užuojauta.

Ar esi tikras, jog visa tai nėra tik tavo vaizduotė?

- Ne, aš jį girdėjau, aš girdėjau tą kalės vaiką, - garsiai ištarė Džonis. Savo balse jis išgirdo maldavimo gaideles ir joms taip pat pajuto neapykantą. - Jis mane girdėjo, kale. Bent jau kelias sekundes.

Dabar faras buvo vos už penkiasdešimties jardų. Džonis kairės rankos delnu sustūmė telefono anteną, sulankstė aparatą ir norėjo jį įsikišti į dešinę striukės kišenę. Tačiau kišenės atlapas buvo užsegtas. Telefonas nuslydo Džoniui ant kelių, o po to nukrito ant grindų. Džonis ėmė paniškai grabalioti, iš pradžių nerasdamas nieko, išskyrus suglamžytus popierius - daugiausia lapelius "IŠDRĮSK", raginančius atsisakyti narkotikų - ir riebaluotą popierių, į kurį vyniojami mėsainiai. Jo pirštai užčiuopė kažką siaurą, ne tai, ko ieškojo, tačiau prieš numesdamas ir trumpam dirstelėjęs į tą daiktą Džonis pajuto, kaip jo kūnu perbėga šiurpas. Tai buvo plastmasinė lėlės beretė.

Nekreipk į ją dėmesio, tu neturi kada galvoti apie tai, ką vaikas galėjo daryti šiame automobilyje. Surask savo prakeiktą telefoną, jis turi būti kažkur jau čia pat...

Teisingai. Visai čia pat. Džonis girdėjo, kaip girgžda į smėlį stambiojo policininko batai, net per vėją, kuris dabar taip sustiprėjo, kad gūsiuose net sujudindavo patrulinį automobilį.

Džonis užčiuopė krūvą plastmasinių kavos puodelių ir tarp jų surado savąjį telefoną. Jis sugriebė telefoną, įgrūdo jį savo striukės kišenėn ir užsegė jos atlapą. Kai Džonis vėl atsisėdo, policininkas jau stovėjo prie automobilio priekio ir pasilenkęs pasižiūrėjo pro priekinį stiklą. Jo veidas buvo dar labiau nusvilintas, vietomis vos ne iki pūslių. Tiesą pasakius, Džonis pamatė, kad faro apatinė lūpa nuėjo pūslėmis, ir palei dešinį smilkinį matėsi dar viena pūslė.

Gerai. Šis vaizdas nė kiek nežeidžia mano akių.

Faras atidarė automobilio dureles iš vairuotojo pusės, įkišo galvą į vidų ir pažvelgė pro vielos tinklą, skiriantį priekinę sėdynę nuo užpakalinės. Jo šnervės išsiplėtė, kai faras ėmė uostinėti mašinos vidų. Džoniui kiekviena šnervė atrodė tokia didelė it kėglių takas.

- Ar tu privėmei mano patrulinio automobilio gale, lorde Džimai? Jei taip padarei, kai tik atvažiuosime į miestą, gausi didžiulį seną šaukštą.

- Ne, - atsakė Džonis. Jis jautė, kaip šviežias kraujas teka į gerklę, ir jo balsas vėl prikimo. - Aš tik sausai nusiriaugėjau, bet nevėmiau.

Kai išgirdo faro žodžius, Džoniui palengvėjo. "*Kai tik atvažiuosime į miestą*" reiškė, jog faras neketina išvilkti Džonį iš mašinos, ištėkšti jo smegenis ir užkasti greta motociklo.

"*O gal jis tik bando mane užliūliuoti? Nuraminti, kad jam būtų lengviau... na, padaryti tai, ką sumanė.*

- Ar esi išsigandęs? - paklausė faras. Jis vis dar buvo pasilenkęs ir žvelgė pro vielos tinklą. - Sakyk man teisybę, lordai Džimi, aš sugebėsiu atskirti melą. *Tek*!

- Žinoma, jog esu išsigandęs.

"Žinoma" nuskambėjo kaip "šinoma", tarsi Džonis būtų stipriai persišaldęs.

- Gerai, - faras klestelėjo už vairo, nusiėmė skrybėlę ir pažvelgė į ją. - Netinka, - pasakė. - Liaudies dainas dainuojanti kalė sugadino tą, kuri tiko. Ji taip pat niekada nedainavo dainos "Išvykstu sukruštu reaktyviniu lėktuvu".

- Labai blogai, - pasakė Džonis, visiškai nenutuokdamas, apie ką kalba faras.

- Geriausia, kad meluojančios lūpos tylėtų, - pastebėjo faras, numesdamas skrybėlę, kuri buvo ne jo, ant keleivio sėdynės.

Ji nukrito ant kažkokio susipainiojusio tinkluoto daikto, kuris buvo nusagstytas dygliais. Nuo policininko svorio sėdynės atlošas išsilenkė pavargusia kreive ir suspaudė kairį Džonio kelį.

- Atsitiesk! - suriko Džonis. - Tu sutraiškysi mano koją! Atsitiesk ir leisk man ją ištraukti! Jėzau, tu mane žudai!

Faras nieko neatsakė, tik jau ir taip maudžiančią Džonio koją dar labiau ėmė spausti. Džonis sugriebė ją abiem rankomis ir vargais negalais išlaisvino iš spąstų. Nuo šių pastangų jis švogždamas įtraukė oro, ir pajuto gerkle tekant kraują; dėl to ne juokais ėmė žiaugčioti.

- Šunsnukis! - suriko Džonis.

Žodis išsprūdo savaime iš skausmo, nuo kurio net paraudo akyse, ir Džonis nespėjo jo sulaikyti. Atrodė, jog policininkas ir šito nepastebėjo. Jis sėdėjo nuleidęs galvą ir pirštais barbeno į vairą. Farui kvėpuojant, taip pat girdėjosi švokštimas, ir iš pradžių Džonis spėliojo, ar tik tas vyrukas iš jo nesišaipo. Tačiau vėliau pasirodė, jog ne.

"Tikiuosi, tai astma, - pagalvojo Džonis. - *Ir viliuosi, kad tu nuo jos uždusi".*

- Klausyk, - kreipėsi jis į policininką, stengdamasis, kad balse nepasigirstų jokios maldavimo gaidelės. - Mano dozei... *nosiai* reikia kokių nors vaistų. Aš mirsiu iš skausmo. Nors aspirino. Ar turi aspirino?

Faras nieko neatsakė. Tik toliau nuleidęs galvą barbeno pirštais į vairą, ir tiek.

Džonis prasižiojo, norėdamas dar kažką pasakyti, bet vėl užsičiaupė. Taip, jį kankino siaubingas skausmas, kokio net negalėjo prisiminti, net aštresnis už aną, kai 1989-aisiais jam išėjo tulžies akmuo, tačiau Džonis vis tiek nenorėjo mirti. O kažkas faro povyzoje, bylojančioje, jog jis giliai paskendęs savo mintyse ir sprendžia kažką svarbaus, galėjo reikšti besiartinančią mirtį.

Tad Džonis nutilo ir laukė.

Laikas slinko. Kalnų šešėliai sutirštėjo ir labiau priartėjo prie jų, tačiau kojotai nutilo. Faras sėdėjo nuleidęs galvą ir pirštais barbeno į vairą. Atrodė, kad jis medituoja. Policininkas nepakėlė galvos, nei kai pro šalį rytų link pralėkė dar vienas vilkikas, nei kai juos pralenkė automobilis, važiuojantis į vakarus, kurio vairuotojas padarė didelį lanką, aplenkdamas policijos patrulinį automobilį su blykčiojančiu ant stogo žiburėliu.

Po to policininkas pakėlė kažkokį daiktą, gulėjusį šalia jo ant priekinės sėdynės: tai buvo senovinis šautuvas su dvigubu gaiduku. Faras įsispitrijo į ginklą.

- Manau, jog ta moteriškė nebuvo liaudies dainų atlikėja, - pasakė faras, - tačiau ji labai norėjo mane nužudyti, dėl to nekyla jokių abejonių. Štai šiuo.

Džonis laukė nieko neatsakydamas. Jo širdis plakė lėtai, bet labai stipriai.

- Tu niekada nesi parašęs tikrai dvasingo romano, - pasakė faras. Jis kalbėjo lėtai, aiškiai ištardamas kiekvieną žodį. - Tai tavo didžiausia nesuvokta klaida, ir ji yra tavo įžeidžiančios, tenkinančios savo silpnybes elgsenos centre. Tu šaipaisi iš Dievo, kuris tave sukūrė, ir šitaip elgdamasis padarai mirtinga savo *pneuma* ir šlovini purvą, kuris yra tavo *sarx*. Ar supranti mane?

Džonis prasižiojo, tačiau ir vėl užsičiaupė. Kalbėti ar nekalbėti - štai klausimas koksai.

Policininkas už jį išsprendė šią dilemą. Nepakeldamas akių nuo vairo, užsidėjo abu šautuvo vamzdžius ant dešinio peties ir nukreipė juos per vielos tinklą. Džonis instinktyviai pasislinko į kairę, stengdamasis pabėgti nuo tų didelių tamsių skylių.

Nors faras ir dabar nepakėlė akių, šautuvo vamzdžių angos tiksliai sekė Džonio judesius, tarsi radaru valdomas servovariklis.

"Tikriausiai ant kelių jis pasidėjęs veidrodėlį, - pagalvojo Džonis. - *Tačiau ką tai jam duotų? Juk jame nematytų nieko, išskyrus šio sukrušto automobilio stogą. Kas čia, po velnių, vyksta?"*

- Atsakyk man, - pakartojo faras. Jo balsas buvo niūrus ir susimąstęs. Ranka, kurioje nelaikė šautuvo, jis ir toliau barbeno į vairą. Pakilo vėjo gūsis ir į mašinos stiklą bloškė smėlį, sumišusį su dykumos dulkėmis. - Atsakyk *tuojau pat*. Aš nelauksiu. Man nereikia laukti. Visada pasitaikys dar kas nors. Taigi... ar supratai, ką pasakiau?

- Taip, - atsakė Džonis drebančiu balsu. - *Pneuma* yra senovinis pagoniškas žodis, reiškiantis sielą, o *sarx* - kūną. Tu pasakei, pataisyk mane, jei klystu - *"tik ne su šautuvu, prašau, pataisyk mane, bet ne su šautuvu"*, - kad nekreipiau dėmesio į sielą ir lepinau savo kūną. Ir galbūt tu esi teisus. Net labai gali būti.

Džonis vėl pasislinko į dešinę. Šautuvo vamzdžio žiotys nusekė tiksliai paskui jį, nors Džonis būtų prisiekęs, kad galinės sėdynės spyruoklės nė truputėlio negirgžtelėjo, tad faras negalėjo jo matyti, nebent turėjo televizijos monitorių ar kažką panašaus.

- Nepataikauk man, - nuvargusiu balsu perspėjo faras. Nuo to tau bus tik blogiau.

- Aš... - Džonis aplaižė lūpas, - atsiprašau. Nenorėjau...

- *Sarx* nėra kūnas; *soma* yra kūnas, o *sarx* tėra kūno mėsa. Kūnas yra iš mėsos - kaip žinoma, gimus Jėzui Kristui, žodis tapo kūnu - tačiau kūnas yra kur kas daugiau nei mėsa. *Soma* yra daugiau nei jos sudėtinės dalys. Argi tai sunku suprasti tokiems intelektualams kaip tu?

Šautuvo vamzdis judėjo be paliovos. Jis sekė Džonio judesius kaip autogiroskopas.

- Aš... niekada...

- Apie tai šitaip niekada negalvojai? Na jau atleiskite. Net toks dvasinis naivuolis kaip tu privalo suprasti, jog vištienos pietūs nėra višta. *Pneuma... soma...* ir *s - s - s...*

Faro balsas ėmė girgždėti ir dabar jis gaudė kvapą, kalbėdamas kaip žmogus, kuris skuba užbaigti frazę prieš nusičiaudėdamas. Faras staigiai numetė šautuvą ant sėdynės, giliai įkvėpė oro (vargšės sėdynės atlošas atsilenkė, vos vėl nesuspausdamas Džonio kelio) ir nusičiaudėjo. Iš jo burnos ir nosies išlėkė ne gleivės, o kraujas ir kažkokia raudona plona substancija, primenanti nailoninį tinklą. Toji substancija - audinys, išlėkęs iš faro gerklės bei sinuso ertmių - aptaškė priekinį stiklą, vairą ir prietaisų skydelį. Dvokas buvo siaubingas, jis priminė supuvusią mėsą.

Džonis užsidengė rankomis veidą ir suklykė. Buvo neįmanoma neklykti. Jis jautė, kaip akiduobėse pulsuoja akių obuoliai, kaip užplūsta adrenalino banga ir kaip jį apima siaubas.

- Viešpatie, nėra nieko blogiau nei persišaldyti vasarą, ar ne tiesa? - paklausė faras niūriu, susimąsčiusiu balsu.

Jis atsikosėjo ir ant prietaisų skydelio išspjovė laukinio obuolio dydžio krešulį. Kurį laiką krešulys kabojo ant prietaisų skydelio, po to nuslinko per policijos radijo siųstuvą tarsi nenusakomas žaltys, palikdamas kraujo pėdsaką. Krešulys trumpai pakybojo radijo siųstuvo apačioje, po to tekštelėdamas nukrito ant grindų kilimėlio.

Džonis užsimerkė ir sudejavo.

- Tai buvo *sarx,* - pasakė faras ir užvedė variklį. - Turėtum tai įsidėmėti. Pasakyčiau, "kad panaudotum savo kitoje knygoje", tačiau nemanau, jog *bus* dar viena knyga. O kaip jūs manote, misteri Marinvili?

Džonis nieko neatsakė, tik laikė rankomis užsidengęs veidą ir buvo užsimerkęs. Džoniui toptelėjo, kad, ko gero, visa tai nevyksta tikrovėje, kad jis yra kažkokiame beprotnamyje ir jam užėjo šlykščiausia pasaulyje haliucinacija. Tačiau giliai smegenų kertelėje Džonis suvokė, jog tai, kas vyksta, yra realybė. To vyro iščiaudėtos substancijos smarvė...

Jis miršta, jis tikriausiai miršta, tai - infekcija ir vidinis kraujavimas, jis serga. Ši protinė liga - tai tik kažko kito simptomas, tik kažkoks spinduliavimas arba... arba...

Faras apsuko "Caprice" aplink, priekiu į rytus. Džonis dar truputėlį palaikė rankas ant veido, stengdamasis susitvardyti, po to jas nuleido ir atsimerkė.

KETVIRTAS SKYRIUS

1

Stivas Eimzas sulaužė vieną iš Penkių Įsakymų - beje, paskutinįjį.

Prieš mėnesį jam buvo išsakyti šie Penki Įsakymai, ir juos išsakė ne Dievas, o Bilas Harisas. Jie sėdėjo Džeko Epltono kabinete. Epltonas paskutiniuosius dešimt metų buvo Džonio Marinvilio redaktorius. Jis taip pat dalyvavo šių įsakymų paskelbimo procedūroje, bet nedalyvavo pokalbyje beveik iki pat jo pabaigos - tik sėdėjo savo kėdėje prie rašomojo stalo, išskleidęs ant švarko atlapų pirštus ir demonstruodamas nepriekaištingai atliktą manikiūrą. Pati garsenybė jau buvo išėjusi prieš penkiolika minučių, aukštai iškėlusi galvą su besidraikančiais iš paskos ilgais žilais plaukais, paaiškinusi, jog pažadėjo su kažkuo susitikti paveikslų galerijoje.

- Visi šie įsakymai skelbia tai, ko neprivalai daryti, ir nemanau, jog tau bus sunku juos įsidėmėti, - aiškino Harisas. Jis buvo nedidukas ir apkūnus, tarsi statinaitė, tačiau viskas, ką jis kalbėjo, skambėjo taip, lyg čia būtų karaliaus dekretai. - Ar tu manęs klausaisi?

- Klausausi, - patvirtino Stivas.

- Pirmas - tau nevalia su juo gerti. Jau kurį laiką jis nebegeria, - pats tvirtina, jog penkerius metus, - tačiau nustojo lankyti anoniminių alkoholikų draugijos susirinkimus, o tai nėra geras ženklas. Be to, Džoniui "sausas režimas" niekada ilgai nesitęsia, net ir padedant anoniminių alkoholikų draugijai. Tačiau jam nepatinka gerti vienam, tad jei po sunkios dienos, praleistos ant senojo "Harley'o", pakvies kartu išlenkti taurelę kitą, privalai pasakyti "ne". Jei ims grasinti, aiškindamas, jog tai įeina į tavo pareigas, vis tiek privalai pasakyti "ne".

- Jokių problemų, - pasakė Stivas.

Harisas nekreipė dėmesio į Stivo žodžius. Jis buvo paruošęs kalbą ir ketino ją išsakyti.

- Antra - tau nevalia parūpinti jam narkotikų. Netgi vienos vienintelės cigaretės.

- Trečia - tau nevalia parūpinti jam moterų... o jis tikriausiai šito tavęs prašys, ypač jei viešbučių, kuriuos aš jam užsakiau, registratūroje pasisuks kokia daili mergaičiukė. Jei jis pats prasimanys narkotikų ir alkoholio, tai jo reikalas. Tačiau tu neturi teisės talkinti.

Stivas jau buvo beketinąs paaiškinti Harisui, kad jis nėra suteneris ir kad Harisas tikriausiai supainiojo Stivą su savo tėvu, tačiau nusprendė, jog tai būtų tiesiog neišmintinga, tad nutylėjo.

- Ketvirta - tau nevalia jo dangstyti. Jei Džonis pradės gerti ar vartoti narkotikus, - ypač jei turėsi pagrindą įtarti, kad jis vėl vartoja kokainą, - tuojau pat susisiek su manimi. Supranti? *Tuojau pat.*

- Suprantu, - atsakė Stivas.

Jis iš tikrųjų suprato, tačiau tai visiškai nereiškė, kad būtinai vykdys šį nurodymą. Stivas nusprendė imtis šio darbo, nepaisydamas su juo susijusių sunkumų, - iš dalies *todėl,* kad šis darbas buvo susijęs su sunkumais; gyvenimas be problemų yra nuobodus - tačiau Stivas neketino parduoti savo sielą, kad išsaugotų šį darbą, ypač kažkokiai kostiumuotai būtybei su dideliu pilvu ir peraugusio vaiko balsu, kuri per daug didelę savo brandaus gyvenimo dalį praleido mėgindama gauti piniginę kompensaciją už tikrus ar įsivaizduojamus užgauliojimus, patirtus pradinėje mokykloje ar žaidimų aikštelėje. Ir nors Džonas Marinvilis buvo truputį šiknius, Stivas nenešiojo jam pykčio užantyje. Tačiau Harisas... Harisas buvo iš visai kitos komandos.

Epltonas palinko į priekį, norėdamas diskusijon įnešti savo indėlį prieš tai, kol Marinvilio agentas išsakys paskutinįjį įsakymą.

- Kokį susidarėte įspūdį apie Džonį? - paklausė jis Stivo. - Žinote, jog jam penkiasdešimt šešeri ir kad jis gerokai nukamavęs savo įrengimus. Ypač apie aštuoniasdešimtuosius metus. Jį tris kartus atvežė į ligoninę, dukart Konektikute, vieną kartą čia. Pirmuosius du kartus dėl narkotikų perdozavimo. Nepasakoju apie eilinius jo nuotykius, nes jie aprašyti - pakankamai išsamiai - spaudoje. Paskutinysis kartas galėjo būti

bandymas nusižudyti, ir tai yra neeilinis nuotykis. Prašyčiau, kad jo niekam negarsintumėte.

Stivas linktelėjo.

- Taigi, ką jūs manote? - tęsė Epltonas. - Ar jis iš tiesų sugebės pervažiuoti per visą šalį nuo Konektikuto iki Kalifornijos beveik pusę tonos sveriančiu motociklu ir pakeliui surengti apie dvidešimt susitikimų su skaitytojais? Noriu žinoti, ką jūs, misteri Eimzai, apie tai manote, nes, pasakysiu atvirai, aš abejoju.

Stivas tikėjosi, kad Harisas energingai paprieštaraus, pliaukšdamas apie savo kliento legendinį pajėgumą ir geležinius kiaušius, - Stivas pažinojo ir garsenybes, ir jų agentus, o Harisas priklausė abiem šioms grupėms, - tačiau Harisas tylėjo, tik žiūrėjo į jį. Galų gale jis ir nebuvo toks kvailas, pagalvojo Stivas. Gal jis net jautė šiokią tokią simpatiją šiam savo klientui.

- Jūs, vyručiai, pažįstate jį geriau už mane, - atsakė Stivas. - Po velnių, aš pirmą kartą su juo susitikau vos prieš dvi savaites ir *nesu* perskaitęs nė vienos jo knygos.

Hariso veidas bylojo, kad tai jo visiškai nestebina.

Pasakysiu tiksliai, kodėl jūsų šito klausiu, - aiškino Epltonas. - Mes jį pažįstame pakankamai ilgai. Aš - nuo 1985-ųjų, kai Džonis lėbaudavo klube “54”, Bilas - nuo 1965-ųjų. Džonis yra literatūros pasaulio Džeris Garsija.

- Tai nesąžininga, - ryžtingai pertraukė jį Harisas.

Epltonas trūktelėjo pečiais.

- Mano močiutė sakydavo, kad naujos akys aiškiau mato. Tad pasakykite man, misteri Eimzai, kaip jūs manote, ar pajėgsite susidoroti?

Stivas suprato, jog klausimas yra rimtas, gal netgi gyvybiškai svarbus, todėl svarstė vos ne visą minutę. Abu vyriškiai sėdėjo tylėdami ir jam netrukdė.

- Ką gi, - ištarė jis pagaliau, - nežinau, ar priėmimų metu jis sugebės tik kramsnoti sūrį ir susilaikyti nuo vyno, tačiau motociklu nuvažiuoti iki Kalifornijos? Taip, tikriausiai. Jis atrodo pakankamai tvirtas. Kur kas geriau už Džerį Garsiją prieš gyvenimo pabaigą, galiu tai pareikšti. Teko dirbti su daugybe dvigubai už jį jaunesnių rokerių, ir jie neatrodė taip gerai.

Epltono veide matėsi abejonė.

- Tačiau tai daugiausiai - vien jo veido išraiška. Džonis *nori* tai padaryti. Jis nori pakeliauti, įspirti kam nors į subinę, užsirašyti vieną kitą pavardę. Ir... - Stivas susivokė begalvojąs apie savo mėgiamiausią filmą, kurį beveik kasmet žiūrėdavo vaizdajuostėje - “Hombre” - su Polu Njumenu ir Ričardu Būniu, ir lengvai nusišypsojo. - Ir jis panašus į vyrą, nuo kurio dar visai nenusilupo kieta žievė.

- Ak.

Epltoną šie žodžiai aiškiai suglumino. Stivo tai nenustebino. Jei Epltonas kada nors ir turėjo kietos žievės, ji tikriausiai visa nusitrynė dar besimokant trečiame kurse Ekseterio ar Čoeito universitetuose, ar dar kokiame kitame, į kurį buvo įstojęs Epltonas, kad galėtų nešioti tos prestižinės mokyklos megztinius bei kaklaraiščius.

Harisas atsikosėjo.

- Jei šitą klausimą aptarėme, paskutinysis įsakymas...

Epltonas sudejavo. Harisas tebežiūrėjo į Stivą, apsimesdamas, jog nieko negirdėjo.

- Penktasis ir paskutinysis įsakymas, - pakartojo Harisas, - tau nevalia į savo automobilį priimti pakeleivių. Tau nevalia priimti nei vyrų, nei moterų, ypač moterų.

Turbūt todėl Stivas Eimzas net nesudvejojo, kai pamatė Elio miesto pakraštyje pakelėje stovinčią merginą - gležnutę mergaičiukę lenkta nosimi ir dviem spalvomis nudažytais plaukais. Jis paprasčiausiai pasuko į šalikelę ir sustojo.

2

Ji atidarė dureles, tačiau iš pradžių nelipo į kabiną, o tik išplėstomis žydromis akimis žiūrėjo į Stivą per žemėlapiais užverstą sėdynę.

- Ar jūs geras žmogus? - paklausė ji.

Stivas pagalvojo, po to linktelėjo.

- Taip, manau, jog taip, - atsakė. - Man patinka surūkyti du tris cigarus per dieną, tačiau niekada nesu įspyręs mažesniam už save šuniui ir kas šešias savaites siunčiu savo mamytei pinigų.

- Ar nepasinaudosite manimi?

- Ne, - atsakė pralinksmėjęs Stivas. Jam patiko, kad mergina nenuleido savo žydrų akių nuo jo veido. Ji priminė mažą vaiką, vartantį nuotaikingą knygelę. - Šiuo požiūriu esu gana santūrus.

- Ir nesate nei žudikas maniakas, nei dar kas nors?

- Ne. Tačiau, Jėzau Kristau, negi manote, kad prisipažinčiau, jei būčiau?

- Tikriausiai sugebėčiau tai perskaityti jūsų akyse, - atsakė gležnutė mergina dviejų atspalvių plaukais ir, nors jos balsas skambėjo pakankamai rimtai, lengvai nusišypsojo. - Aš turiu aiškeriagės sugebėjimų. Ne kažin kiek, tačiau turiu, drauguži. Tikrai turiu.

Pro šalį riaumodamas pralėkė sunkvežimis-šaldytuvas, kurio vairuotojas iki pat galo nuspaudė garso signalą, nors Stivas buvo patraukęs savo “Ryder'į” į patį kelio pakraštį, o kelias abiem kryptimis buvo visiškai laisvas. Nieko nuostabaus. Iš patirties Stivas žinojo, jog kai kurie vyrukai paprasčiausiai negali atitraukti rankų nuo garso signalo ar savo pimpalo. Jie pastoviai maigo arba vieną, arba kitą.

- Pakaks klausimų, ledi. Ar norite, kad pavėžėčiau, ar ne? Turiu minti pedalus.

Teisybę pasakius, jis buvo kur kas arčiau savo boso, nei šis būtų tam pritaręs. Marinviliui patiko jaustis vienam Amerikoje, tarsi Laisvam Paukščiui, ir savo kelionėse turėti plunksnakotį. Šitaip Stivas įsivaizdavo savo bosą rašant knygą. Ir tai buvo puiku, didinga, visiška jėga. Tačiau jis, Stivenas Endriu Eimzas iš Laboko, taip pat privalėjo vykdyti savo pareigas; jis privalėjo užtikrinti, kad Marinvilis rašys savo knygą žodžių procesoriumi, o ne ant elektroninės spiritizmo seansų lentos. Kaip tai užtikrinti, jis suprato paprastų paprasčiausiai: būk netoliese ir neleisk bet kokiai situacijai išslysti iš rankų, nebent ji taptų absoliučiai nekontroliuojama. Jis buvo per septyniasdešimtį, o ne šimtą penkiasdešimt mylių atitolęs nuo Marinvilio, tačiau boso negalėjo žeisti tai, ko jis nežino.

- Manau, jūs man tiksite, - pasakė mergina, įšokdama į kabiną ir užtrenkdama dureles.

- Ką gi, ačiū, sausainiuk, - pasakė Stivas. - Esu sujaudintas jūsų pasitikėjimo.

Jis pažvelgė į galinio vaizdo veidrodėlį ir neišvydo nieko, išskyrus Elio miesto subinę, tad vėl išvairavo į kelią.

- Nevadinkite manęs šitaip, - perspėjo mergina. - Tai seksualinių priekabiautojų terminas.

- *Sausainiukas* reiškia seksualinį priekabiavimą? Na jau atsiprašau.

Pačiu rimčiausiu balsu mergina atsakė:

- Nevadinkite manęs sausainiuku, ir aš nevadinsiu jūsų tortu.

Stivas prapliupo juoktis. Merginai tai galbūt ir nepatiko, tačiau Stivas neįstengė susivaldyti. Tai buvo juokas, panašus į perdimą, kurį kartais gali sulaikyti, bet dažniausiai ne.

Stivas dirstelėjo į merginą ir pamatė, kad ši taip pat kikena ir nusimeta nuo pečių savo kuprinę, tad gal ir nieko tokio, kad jis nusikvatojo. Stivui pasirodė, kad mergina yra maždaug penkių pėdų ir šešių colių ūgio, o kadangi buvo liauna it nendrė, svėrė ne daugiau kaip šimtą svarų, gal net devyniasdešimt penkis. Ji dėvėjo marškinėlius nuplėštomis rankovėmis, kurie puikiai išryškino krūtis. Kažin ar tai buvo tinkamas apredas merginai, bijančiai prievartautojų. Tačiau dėl savo krūtų mergina galėjo būti rami; Stivui atrodė, kad ji vis dar perka liemenėles, skirtas paauglėms. Marškinėlių priekyje juodaodis vyrukas šypsojosi psichodelinių melsvai žalių saulės spindulių fone. Virš jo galvos tarsi aureolė puikavosi užrašas: “NESIRUOŠIU MESTI!”

- Jums tikriausiai patinka Piteris Tošas, - pastebėjo mergina. - Mano papai *negali* patikti.

- Kartą teko dirbti su Piteriu Tošu, - atsakė Stivas.

- Neįmanoma!

- Įmanoma, - atšovė Stivas.

Jis pažvelgė į galinio vaizdo veidrodėlį ir pamatė, jog Elis jau dingęs iš akiračio. Buvo klaikoka, kad viskas čia vyksta taip greitai. Stivas pagalvojo, jog jei jis pats būtų jauna mergina, keliaujanti pakeleivingomis mašinomis, taip pat užduotų keletą klausimų, prieš įšokdamas į kieno nors automobilį ar sunkvežimį. Gal tai nepadėtų, tačiau ir nepakenktų. Dykumoje nežinia kas gali nutikti.

- Kada jūs dirbote kartu su Piteriu Tošu?

- 1980-aisiais ar 1981-aisiais, tiksliai negaliu prisiminti. Iš pradžių koncertų salėje "Madison Square Garden", po to "Forest Hills". Dilanas kartu su juo "Forest Hills" salėje dainavo bisui. "Tik vėjas tau viską pasakys", jei patikėsite.

Mergina žvelgė į jį atvirai susižavėjusi ir - kaip atrodė Stivui - neabejodama jo žodžiais.

-Vau, jėga! Kas jūs tada buvote, vežikas?

- Tada taip. Po to buvau aparatūros technikas. O dabar esu...

Taip, tai buvo gera pradžia, tačiau *kas* Stivas buvo dabar? Tikrai ne aparatūros technikas. Tartum ir vėl buvo pažemintas iki vežikų. Taip pat laikinai samdomas prižiūrėtojas. Savotiška Meri Popins, tik su ilgais rudais hipiškais plaukais, kurie jau pradėjo žilti nuo galvos vidurio.

- Dabar užsiimu kai kuo kitu. Kuo jūs vardu?

- Sintija Smit, - atsakė mergina ir ištiesė ranką.

Stivas ją paspaudė. Merginos delnas buvo pailgas, lengvutis it plunksnelė ir neįtikėtinai plonų kaulų. Atrodė, jog Stivas spaudžia ranką paukšteliui.

- Aš esu Stivas Eimzas.

- Iš Teksaso.

- Taip, iš Laboko. Spėju, jog jau anksčiau teko girdėti šį akcentą?

- Kartą ar du.

Valiūkiška šypsena nušvietė visą merginos veidą.

- Gali ištraukti vyruką iš Teksaso, tačiau...

Stivas kartu užbaigė žinomą frazę, ir jie nusišypsojo vienas kitam jau susidraugavę - kaip trumpam susidraugauja žmonės, susitikę šalutiniuose Amerikos keliuose, kertančiuose nuošalias vietoves.

3

Sintija Smit aiškiai buvo smulkmė, tačiau ir Stivas pats buvo smulkmė-veteranas. Neįmanoma didžiąją savo brandaus amžiaus dalį praleisti muzikos versle nenusiritant iki smulkmės, tačiau tai nė kiek netrikdė Stivo. Sintija paaiškino, jog ji turi pagrindą būti atsargi su vaikinais: vienas iš jų vos nenuplėšė jai kairės ausies, o kitas nelabai seniai sulaužė nosį.

- Ir tas vyrukas, kuris nuplėšė ausį, man *patiko*, - pridūrė Sintija. - O dėl ausies jautriai reaguoju. Nosis, manau, jog nosis veidui suteikia savotiško ryžtingumo, tačiau dėl ausies jaudinuosi. Dievas žino kodėl.

Stivas dirstelėjo į jos ausį.

- Ką gi, viršuje ji truputėlį suplota, tačiau kas čia baisaus? Jei *iš tiesų* taip jautriai dėl to reaguojate, galite užsiauginti plaukus ir uždengti.

- Jokiu būdu, - tvirtai atkirto Sintija ir papureno savo plaukus, trumpam pasilenkdama dešinėn, kad galėtų pasižiūrėti į veidrodėlį, pritvirtintą kabinoje iš jos pusės. Į Stivą atsuktoji pusė buvo nudažyta žaliai; kita pusė - oranžine spalva. - Mano draugė Greta sako, jog atrodau it iš pragaro atsitrenkusi mažoji našlaitė Eni. Šis įvaizdis per daug jėgiškas, kad jį pakeisčiau.

- Nekeiskite savo garbanų, ką?

Mergina nusišypsojo, paplekšnojo per savo marškinėlius ir gana neblogai pamėgdžiodama Jamaikos akcentą paaiškino:

- Vyruti, viską darau savaip - kaip ir Piteris.

Sintijai Smit viską daryti savaip reiškė septyniolikos metų palikti namus ir savo tėvus, kurie beveik pastoviai nepritarė jos elgesiui. Kurį laiką ji praleido Rytinėje pakrantėje ("Išvykau iš ten, kai supratau, jog tampu tokia, kurią dulkina iš pasigailėjimo, - paaiškino Sintija dalykišku tonu), po to nuklydo iki pat Vidurio Vakarų, kur tapo "beveik švari" ir per anoniminių alkoholikų draugijos susirinkimą susipažino su išvaizdžiu vaikinu. Gražusis vaikinas tvirtino esąs "absoliučiai švarus", tačiau jis melavo. Oi, vyruti, kaip jis melavo. Tačiau Sintija vis tiek persikėlė pas jį gyventi ("Aš niekada nesielgiau, kaip sakoma, išmintingai su vyrais", - paaiškino ji Stivui tuo pačiu dalykišku tonu). Vieną vakarą gražuolis vaikinas grįžo prisiuostęs narkotikų ir nusprendė, jog jam reikia Sintijos kairės ausies vietoje knygos puslapių žymeklio. Sintija persikėlė į prieglaudą, tapo beveik švari, netgi kurį laiką dirbo ten konsultante po to, kai prieglaudai vadovavusią moterį nužudė ir ši įstaiga galėjo būti uždaryta*.

- Nužudęs Aną vyrukas sunknežino man nosį, - paaiškino Sintija. - Jis buvo blogas. Ričį - tą kuris norėjo panaudoti mano ausį kaip knygos puslapių žymeklį - tik apimdavo bloga *nuotaika*. Normanas buvo blogas. It beprotis.

- Ar jį sugavo?

Sintija iškilmingai papurtė galvą.

- Mes negalėjome leisti, kad iširtų "D ir S" vien todėl, jog vienas vyrukas išprotėjo, kai jį paliko žmona, tad mes visos tik glaudžiai susitelkėme, kad išsaugotume draugiją. Ir mums tai pavyko.

- "D ir S"?

---

* Ši istorija aprašyta S. Kingo romane "Purpurinė Roza" ("Rose Madder").

- "Dukterys ir seserys". Kol buvau šioje draugijoje, susigrąžinau pasitikėjimą savimi.

Sintija žiūrėjo į dykumą pro langą ir susimąsčiusi nykščiu trynė savo nosies kuprelę.

- Tam tikra prasme netgi vyrukas, kuris man tai padarė, padėjo atgauti pasitikėjimą savimi.

- Normanas?

- Taip, Normanas Denielsas. Bent jau mes su Greta - mano drauguže, kuri sako, jog aš panaši į našlaitę Eni - sugebėjome prieš jį atsilaikyti.

- Aha.

- Tad galiausiai praėjusį mėnesį aš parašiau saviškiams į namus laišką. Taip pat nurodžiau ir savo atgalinį adresą. Maniau, kad jie bus teisėtai pasipiktinę, jei kada nors sugalvos atsakyti į šį laišką, ypač tėtis. Jis buvo pastorius. Dabar pensijoje, tačiau...

- Gali vaikiną ištraukti iš pragaro ugnies, tačiau iš vaikino pragaro ugnies neištrauksi, - pasakė Stivas.

Sintija nusišypsojo.

- Taip, kažko panašaus tikėjausi, tačiau laiškas, kurį gavau, buvo puikus. Paskambinau jiems. Mes pasikalbėjome. Tėtis verkė, - šią frazę Sintija ištarė kiek nustebusi. - Noriu paakyti, kad jis *iš tikrųjų* verkė. Ar galite patikėti?

- Ei, aš aštuonis mėnesius keliavau su grupe "Black Sabbath", - atsakė Stivas, - tad galiu bet kuo patikėti. Tai ką, grįžtate namo? Sausainiuko-paklydėlio sugrįžimas?

Mergina dirstelėjo į Stivą, o šis jai nusišypsojo.

- Atleiskite, kaltas.

- Žinoma, jog kaltas. Kaip ten būtų, jūs beveik neklystate.

- Kur jūsų namai?

- Beikersfilde. O kur *jūs* keliaujate?

- Į San Francišką. Tačiau...

Sintija išsišiepė.

- Nejuokaujate? Tai - jėga!

- Tačiau negaliu pažadėti, jog nuvešiu jus iki ten. Tiesą pasakius, absoliučiai negaliu *pažadėti*, kad nuvešiu toliau kaip iki Ostino - to, kuris Nevadoje, suprantate, o ne Teksase.

- Žinau, kur yra Ostinas, turiu žemėlapį, - atsakė Sintija ir pažvelgė į jį tarsi į vyresnį brolį.

Šis kvailas žvilgsnis Stivui patiko labiau nei perdėtai manieringas šaudymas išplėstomis akimis. Taip, ji buvo šauni... ir ar Sintijai nepatiktų, jei Stivas jai šitai pasakytų?

- Pasistengsiu nuvežti jus kiek galiu toliau, tačiau tas vežimas yra keistokas. Noriu pasakyti, jog visi vežimai yra *šiek tiek* keisti, pati pra-

mogų verslo prigimtis yra keista, o tai, manau, *yra* pramogų verslas... bet... noriu pasakyti...

Stivas nutilo. Ką jis iš tiesų *norėjo* pasakyti? Jo kontraktas būti rašytojo vežiku (nevykusiai sugalvotos pareigos, nereikia būti rašytoju, kad pats tai suprastum, tačiau šiuo metu nieko tinkamesnio Stivas nepajėgė išmąstyti) beveik pasibaigė, ir Stivas vis dar nežinojo, ką turėtų galvoti apie šį kontraktą ar apie patį Džonį Marinvilį. Tik viena Stivas tvirtai žinojo: garsusis žmogus nepaprašė jo parūpinti nei narkotikų, nei moterų, ir kad Džonis Marinvilis niekada neatidarė Stivui viešbučio durų, skleisdamas nuo savęs viskio kvapą. Vėliau Stivas galės pamąstyti, kaip visa tai aprašyti savo pranešime.

- Ką reiškia "vežimas"? - paklausė Sintija. - Suprantu, jog tai ne sunkvežimis, vežantis grupės muzikinę įrangą. Ar šį kartą jūs keliaujate su folkloristu? Kažkuo panašiu į Gordoną Laitfutą?

Stivas nusišypsojo.

- Manau, jog mano vyrukas *yra* savotiškas folkloristas, tik jis groja ne gitara ar armonika, o burna. Jis...

Ir tuo metu prietaisų skydelyje pritvirtintas mobilusis telefonas išleido savo gergždžiantį, nosinį klyksmą: "Pyp! Pyp!" Stivas pagriebė telefoną, tačiau iš karto jo neišskleidė, o pasižiūrėjo į merginą.

- Kad man neištartumėte nė žodelio, - perspėjo jis, kai telefonas jo rankoje trečią kartą pyptelėjo, antraip pridarysite man nemalonumų. Okei?

Sintija linktelėjo. Stivas išskleidė telefono ragelį ir klaviatūroje paspaudė mygtuką "SIŲSTI". Tai reiškė, kad jis nori priimti ateinantį signalą. Pridėjęs ragelį prie ausies, Stivas pirmiausiai išgirdo labai stiprų elektrostatinį traškesį - keista, kad signalas apskritai atėjo iki jo.

- Alio, čia jūs, bose?

Per traškesį pasigirdo tolygus riaumojimas. - "Tai sunkvežimis važiuoja pro šalį", - pagalvojo Stivas - o po to Marinvilio balsas. Net ir per traškesį Stivas boso balse išgirdo paniką, ir jo širdis ėmė plakti smarkiau. Jis jau buvo girdėjęs žmones kalbant šitokiu tonu (atrodo, jog tai atsitikdavo bent kartą per turnė su roko grupe) ir iš karto jį atpažino. Ten, kur buvo Džonas Marinvilis, kažkoks šūdas tekštelėjo ant ventiliatoriaus sparnelių.

- Stivai! Stivai, aš... ėdą... didelę...

Stivas spoksojo į tiesų kaip strėlė kelią, besidriekiantį per dykumą, ir pajuto, kaip ant antakių ima kauptis prakaito lašeliai. Jis prisiminė savo boso apvalainą, žemaūgį agentą, jo draudimus "tau nevalia", ištartus grėsmingu balsu, po to nuvijo šias mintis šalin.

Dabar jis mažiausiai turėjo kvaršinti galvą mintimis apie Bilą Harisą.

- Ar patekote į avariją? Taip? Kas nutiko, bose? Pakartokite!

Traškesys, pypt, traškesys.

- Džonis... irdite mane?

- Taip! Girdžiu! - išrėkė Stivas į telefono ragelį, suprasdamas, jog tai visiškai nereikalinga. Akies krašteliu Stivas pastebėjo, kad mergina jį stebi su vis augančiu nerimu. - Kas jums nutiko?

Stivas taip ilgai neišgirdo jokio atsakymo, kad buvo tvirtai įsitikinęs, jog prarado ryšį su Marinviliu. Jis jau buvo beatitraukiąs nuo ausies telefono ragelį, kai vėl išgirdo savo boso balsą, sklindantį iš neapsakomai toli, sakytum, iš kitos galaktikos.

-... vakarus... Elio... iasdešimtaje

"Esu į vakarus nuo Elio, penkiasdešimtajame greitkelyje, - mintyse šifravo boso žodžius Stivas. - Galbūt. Gal ir tai jis norėjo pasakyti. Avarija. Turėtų būti. Jis nuvažiavo su savo motociklu nuo kelio ir sėdi su sulaužyta koja, o kraujas tikriausiai srūva jo veidu, ir kai aš sugrįšiu į Niujorką, tie vyrukai mane nukryžiuos vien dėl tos priežasties, kad negali nukryžiuoti Džonio..."

-... tikrai nežinau kiek... gal daugiau... šalikelėje... iškylavimo autobusiukas...

Pasigirdo baisus traškesys, po to kažkas apie farus. Valstijos ir miesto farus.

- Kas... - pradėjo keleivio sėdynėje sėdinti mergina.

- Ššš! Tik ne dabar!

Iš telefono ragelio sklido boso balsas:

-... mano motociklą... dykumą... vėjas... maždaug už mylios nuo iškylautojų mikrobusiuko...

Ir tai buvo viskas. Stivas kokį pustuzinį kartų šaukė į ragelį Džonio vardą, tačiau nieko neišgirdo. Ryšys nutrūko. Jis spaudė "VARDAI/MENIU" mygtuką, kol displėjuje pasirodė užrašatas "Dž.M", po to paspaudė mygtuką "SIŲSTI". Į juostelę įrašytas balsas jam padėkojo už tai, kad naudojasi Vakarų tarptinklinio ryšio paslaugomis, po to sekė pauzė, o po jos kitas į juostelę įrašytas balsas pranešė, kad šiuo metu nėra galimybės susisiekti su abonentu, kuriam Stivas skambina. Jis paspaudė mygtuką "BAIGTI" ir sulankstė telefono ragelį.

- Po velnių!

- Tai rimta, ar ne? - paklausė Sintija. Jos akys vėl buvo plačiai išplėstos, tačiau šį kartą jose nebuvo nieko koketiška. - Matau iš jūsų veido.

- Galbūt, - atsakė Stivas ir papurtė galvą, niršdamas pats ant savęs. - *Tikriausiai.* Tai buvo mano bosas. Jis yra kažkur priekyje mūsų. Manau, jog už septyniasdešimties mylių, o gal ir už viso šimto. Jis vairuoja "Harley". Jis...

- Didelį raudonai baltą motociklą? - pertraukė jį Sintija, staiga pagyvėjusi. - Ar jo plaukai žili ir ilgi, kiek primenantys Džerio Garsijos?

Stivas linktelėjo.

- Mačiau jį šį rytą gana toli į rytus nuo čia, - pasakė Sintija. - Jis pylėsi kurą mažoje degalinėje su kavine Priti Naise. Žinote tą miestelį - Priti Naisą?

Stivas vėl linktelėjo.

- Aš pusryčiavau ir pamačiau jį pro langą. Pamaniau, jog jis man kažkur matytas. Tartum būčiau mačiusi Oupros ar Rikio Leiko laidoje.

- Jis - rašytojas, - paaiškino Stivas, žiūrėdamas į spidometrą, kurio rodyklė priartėjo prie septyniasdešimties mylių per valandą, ir nusprendė, jog gali dar truputį paspausti.

Rodyklė prisislinko prie septyniasdešimt penkių mylių padalos. Už lango dykumos vaizdas ėmė bėgti šiek tiek greičiau.

- Jis važiuoja per visą šalį ir renka medžiagą savo knygai. Taip pat kalbėjo keliuose susitikimuose su skaitytojais, tačiau daugiausia lankosi įvairiose vietose, kalbasi su žmonėmis ir žymisi tai, ką išgirdo. Kaip ten būtų, jis papuolė į avariją. Bent jau *manau*, kad taip atsitiko.

- Ryšys buvo sukruštas, ar ne?

- Aha.

- Gal norite sustoti ir išleisti mane? Nes, jei norite taip padaryti, nieko baisaus.

Stivas susimąstė apie jos žodžius. Dabar, kai pradinis šokas ėmė palengva blėsti, jo protas pradėjo dirbti šaltakraujiškai ir tiksliai, taip, kaip visada dirbdavo panašiose situacijose. Ne, nusprendė Stivas, jis nenori, kad mergina išliptų, anaiptol. Jis kol kas valdė situaciją, tačiau tai nereiškė, jog galima negalvoti apie ateitį. Su Epltonu nebus bėdos, net jei Džonas Marinvilis apvertė savo "Harley" ir kaip reikalas save sukrušo. Epltonas Stivui atrodė esąs iš tų žmonių, kurie (nekreipiant dėmesio į brangius megztinius ir prestižinius kaklaraiščius) gali suprasti, jog reikalai kartais gali pakrypti ir į blogąją pusę. Tačiau Bilas Harisas Stivui paliko įspūdį kaip žmogus, visada ieškantis atpirkimo ožio, jei kas nors nutinka ne taip... ir stengiasi išdulkinti tą ožį kaip galima smarkiau.

Būdamas potencialus atpirkimo ožys, Stivas nusprendė, jog jam iš tiesų reikia liudininko - tokio, kuris niekada anksčiau jo nebuvo matęs.

- Ne, norėčiau, kad važiuotumėte kartu. Tačiau turiu būti jums atviras - nežinau, ką mes ten rasime. Gali būti kraujo.

- Nebijau kraujo, - atsakė Sintija.

4

Sintija nepratarė nė žodelio dėl to, kad Stivas važiuoja per greitai, tačiau, kai išsinuomotas krovininis mikroautobusas ėmė lėkti aštuoniasdešimt penkių mylių per valandą greičiu ir rėmas pradėjo virpėti, ji pri-

sisegė per petį permetamą diržą. Stivas dar truputėlį paspaudė akceleratoriaus pedalą, ir, kai greitis pasiekė beveik devyniasdešimt, virpesys liovėsi. Tačiau Stivas vis tiek buvo įsitvėręs vairą abiem rankomis; vėjas buvo gana stiprus, o važiuojant tokiu greičiu stipresnis gūsis galėjo nublokšti automobilį šalikelėn. Tada, jei tavo padangos nugrimztų į žvirgždą, žmogau, patektum į *tikrą* bėdą. Tikriausiai apsiverstum. Stivas pagalvojo, jog vairuojančiam motociklą jo bosui vėjas buvo dar pavojingesnis. Galbūt tai jam ir nutiko.

Jis jau spėjo Sintijai bendrais bruožais apibūdinti savo darbą: užsakinėti viešbučius, derinti maršrutą, tikrinti įgarsinimo sistemas tose salėse, kur jo bosas turėjo kalbėti, nekristi niekam į akis, kad nesugadintų boso kuriamo įvaizdžio: Džonas Marinvilis - tai vienišas mąstytojas, politiškai teisingas Semo Pekinpo herojus, rašytojas, kuris dar nepamiršo, kaip reikia elgtis sudėtingose situacijose ir neprarasti šaltakraujiškumo.

Stivas jai paaiškino, kad mikroautobuso kėbulas tuščias. Jame tik yra kai kurie kelionės reikmenys ir ilga medinė platforma, kuria Džonis gali užvažiuoti į viršų savo motociklu, jei oras pabjurtų ir taptų netinkamas važiuoti motociklu. Kadangi pats vidurvasaris, tokia situacija nelabai tikėtina. Tačiau buvo ir dar viena priežastis, dėl kurios Stivas paėmė šią platformą bei įrengė motociklo tvirtinimo įtaisus. Nei Džonis, nei Stivas apie šią priežastį neužsimindavo, tačiau abu puikiai ją žinojo nuo pat tos dienos, kai išvyko iš Vestporto, Konektikuto valstijos. Džonis Marinvilis galėjo vieną rytą prabusti ir paprasčiausiai pajusti, jog nebenori vairuoti savojo "Harley'o".

Arba negali.

- Girdėjau apie jį, - atsakė Sintija, - tačiau nesu skaičiusi nė vieno jo kūrinio. Man labiausiai patinka Dynas Kuncas ir Daniela Styl. Skaitau tiesiog savo malonumui. Beje, šaunus motociklas. Ir tas vyrukas turi puikius žilus plaukus. Na, žinote, rokenrolo dainininko plaukus.

Stivas linktelėjo. Jis tai žinojo. Marinvilis taip pat.

- Ar jūs tikrai jaudinatės dėl jo, ar tik dėl to, kas jums gali nutikti?

Jei būtų paklausęs kas nors kitas, Stivas būtų užpykęs už tokį klausimą, tačiau Sintijos balse nesigirdėjo jokių kritikos gaidelių.

- Dėl vieno ir dėl kito, - atsakė Stivas.

Sintija linktelėjo.

- Kiek mes nuvažiavome?

Stivas žvilgtelėjo į spidometrą.

- Nuo to laiko, kai nutrūko ryšys - keturiasdešimt penkias mylias.

- Tačiau jūs nežinote, iš kurios tiksliai vietos jis skambino?

- Ne.

- Ar manote, kad jis iškrušo tik pats save, ar ir dar ką nors?

Stivas nustebęs pažvelgė į savo bendrakeleivę. Jis *labiausiai* bijojo, kad bosas iškrušo dar ką nors, tačiau niekada nebūtų garsiai šito pasakęs, jei Sintija pirmoji nebūtų užsiminusi apie tokią galimybę.

- Gali būti įpainioti ir kiti žmonės, - nenoriai pripažino Stivas. - Jis kažką kalbėjo apie valstijos farus ir miesto farus. Gal norėjo pasakyti: "Skambink ne valstijos, o miesto farams". Tačiau tvirtai negaliu pasakyti.

Sintija parodė pirštu į mobilųjį telefoną, kuris vėl buvo ant automobilio prietaisų skydelio.

- Jokiu būdu, - paprieštaravo Stivas. - Neskambinsiu *jokiems* farams, kol nepamatysiu, į kokią balą įklimpo bosas.

- O aš pažadu liudydama apie tai nieko nepasakyti, jei manęs daugiau nebevadinsite sausainiuku.

Stivas lengvai šyptelėjo, nors iš tiesų ne itin norėjo šypsotis.

- Gal tai ir nebloga mintis. Jūs *galėtumėte* pasakyti...

-... kad jūsų telefonas sugedo, - užbaigė jo mintį Sintija. - Visi žino, kokie kaprizingi yra šie daikčiukai.

- Jūs - šaunuolė, Sintija.

- Ir jūs esate neblogas.

Skriejant pašėlusiu greičiu, mylios tirpo lyg pavasario sniegas. Kai jie buvo už šešiasdešimties mylių nuo tos vietos, kur Stivui nutrūko ryšys, su kiekviena nuvažiuota mylia Stivas ėmė mažinti greitį. Pro juos nė viena kryptimi nepravažiavo policijos automobilis; Stivui tai atrodė geras ženklas. Kai jis tai pasakė Sintijai, ši papurtė galvą.

- Tai greičiau keista. Jei įvyko avarija, kurioje galėjo susižaloti jūsų bosas ar kas nors kitas, ar nemanote, kad mus jau būtų pralenkę bent pora farų mašinų? Arba greitoji?

- Ką gi, gal jos atvyko iš kitos pusės, iš vakarų...

- Pagal mano žemėlapį, artimiausias miestas ta kryptimi yra Ostinas, ir jis yra *kur kas* toliau nei už mūsų likęs Elis. Todėl bet koks oficialus transportas - turiu omenyje *su sirenomis* - turėtų važiuoti iš rytų į vakarus. Pasivyti mus. Ar aišku?

- Manau, jog taip.

- Tad kur jie?

- Nežinau.

- Aš taip pat.

- Ką gi, tada žiūrėkite, ar nepamatysite... na, sušiktas reikalas, galai žino ką? Ką nors neįprasta.

- Aš ir žiūriu. Sulėtinkite truputėlį.

Pažvelgęs į laikrodį, Stivas pamatė, jog jau be penkiolikos šešios. Dykumoje nutįso šešėliai, tačiau dar tebebuvo šviesu ir karšta. Jei Marinvilis buvo kur nors netoliese, jie jį turėtų pastebėti.

“Verčiau pasistenk, - perspėjo save mintyse Stivas. - Jis turėtų sėdėti ant šalikelės, galva tikriausiai sutrenkta, o pusė kelnių nuplėšta. Ir tikriausiai žymisi savo bloknote, kaip jaučiasi. Ačiū Dievui, kad jis bent dėvi šalmą. Jei jo nedėvėtų... “

- Kažką matau! Ana ten! - sušuko mergina, tramdydama susijaudinimą. Kaire ranka ji buvo užsidengusi akis nuo besileidžiančios saulės spindulių, o dešine rodė į priekį. - Matote? Ar tik nebus... o, šūdas, ne. Tas daiktas *per daug* didelis, kad būtų motociklas. Greičiau namas ant ratų.

- Manau, jog būtent iš čia jis ir skambino. Kad ir kaip būtų, kažkur netoli nuo čia.

- Kodėl taip manote?

- Jis pasakė, kad kiek tolėliau šalikelėje stovi iškylavimo mikroautobusas - tą aiškiai išgirdau. Bosas minėjo, jog autobusas yra maždaug už mylios į rytus nuo tos vietos, iš kurios skambina, vadinasi, tai turėtų būti kažkur čia, taigi...

- Man nereikia priminti. Aš dairausi. Dairausi.

Stivas sulėtino savo “Ryder’į” iki trisdešimties mylių per valandą, o kai jie prisiartino prie iškylavimo autobuso, ėmė važiuoti dar lėčiau. Sintija nuleido stiklą ir išlindo pro langą, jos marškinėliai pasikėlė, atidengdami juosmenį ir dalį nugarkaulio.

- Ar matote ką nors? - paklausė Stivas.

- Ne. Mačiau, kaip kažkas sublizgėjo, bet dykumoje - kur kas toliau, nei jis nusiristų nuvirtęs su savo motociklu. Arba jei vėjas būtų nubloškęs jį nuo kelio.

- Tikriausiai tai saulė atsispindėjo nuo žėručio.

- Aha, galėjo būti.

- Neiškriskite pro langą, mergaite.

- Nesirūpinkite, - atsakė Sintija ir krūptelėdama užsimerkė, kai vis piktesnis vėjas tėškė smėlį jai į veidą.

- Jei tai tas pats iškylavimo automobilis, apie kurį kalbėjo bosas, mes jau pravažiavome vietą, iš kurios jis skambino.

Mergina linktelėjo.

- Taip, tačiau važiuokite toliau. Jei kas nors ten yra, tai jie turėtų būti pamatę.

Stivas prunkštelėjo.

- “Turėtų būti pamatę”. Ar išmokote taip kalbėti skaitydama Dyną Kuncą ir Danielą Styl?

Sintija giliai įkvėpė oro ir išdidžiai nužvelgė Stivą... tačiau Stivui pasirodė, kad po šiuo išdidžiu žvilgsniu slėpėsi nuoskauda.

- Atleiskite, - tarė jis, - aš norėjau tik paerzinti.

- Štai kaip? - šaltai atsakė ji. - Pasakykite man, Didysis Keliauninke iš Tekso, ar jūs perskaitėte nors vieną savo boso kūrinį?

- Ką gi, jis man davė "Harper's" žurnalo egzempliorių, kuriame išspausdintas jo apsakymas. Vadinasi "Dangaus atsiųstas oras". Žinoma, jog jį perskaičiau. Kiekvieną žodį.

- Ir supratote *kiekvieną* žodį?

- Aa, ne. Klausykite, pasielgiau šlykščiai. Prašau atleisti. Nuoširdžiai prašau.

- Okei, - atsakė mergina, tačiau iš jos tono galėjai suprasti, kad Stivui bent jau kurį laiką bus skirtas bandomasis laikotarpis.

Stivas prasižiojo, norėdamas pasakyti ką nors juokinga, jei tai pavyktų, ką nors, dėl ko mergina nusišypsotų (ji gražiai šypsojosi), tačiau tuo momentu geriau įsižiūrėjo į iškylavimo mikroautobusą.

- Ei, o čia dabar kas? - paklausė jis, skirdamas šiuos žodžius labiau sau nei merginai.

- Kas "kas"?

Sintija atsigręžė pasižiūrėti pro priekinį stiklą, kol Stivas suko į šalikelę, kad sustotų už mikroautobuso. Autobusiukas buvo vidutinio dydžio, didesnis nei "Lassie", bet mažesnis už "Godzillas", kuriuos jis matė keliaudamas iš Kolorado valstijos.

- Vyrukas turėjo užvažiuoti ant vinių ar ko nors panašaus, - pasakė Stivas. - *Visos* padangos nuleistos.

- Taip. Tad kodėl jums nenuleido padangų?

Tuo metu, kai Stivui atėjo į galvą mintis, jog keliaujantys iškylavimo autobusu žmonės galėjo būti pakankamai sąmoningi ir surinkti vinis, mergina pankiškais, dviem spalvomis nudažytais plaukais jau buvo išlipusi iš kabinos ir artinosi prie mikroautobuso šūkčiodama: "Ei, ar yra čia kas nors?"

"Taip, reikia pripažinti, kad ji moka išsisukti iš padėties", - pastebėjo mintyse Stivas. Jis pajuto tokį stiprų vėjo gūsį, kad net susvyravo ant kulnų. Oras tvoskė karščiu, tarsi sklistų iš krosnies.

- Stivai? Sintijos balsas buvo pasikeitęs. Išnyko dygus įžūlumas, kuris tikriausiai tebuvo koketavimas. - Ateikite čia. Man tai nepatinka.

Sintija stovėjo prie iškylavimo autobuso durų. Jos atidarytos siūbavo pirmyn atgal, nors buvo užuovėjoje, ir laiptukai buvo nuleisti. Tačiau Sintija žvelgė ne į duris ir ne į laiptukus. Laiptukų papėdėje, pusiau užžerta smėliu, kurį vėjas supustė pro automobilio apačią, gulėjo lėlė šviesiais plaukais ir ryškia mėlyna suknele. Ji gulėjo veidu žemyn ir atrodė vieniša. Stivui tai irgi nepatiko. Lėlės be mergaičių, kurios jomis rūpintųsi, visada kelia šiurpą. Bent jau tokia buvo Stivo nuomonė, o surasti pakelėje pamestą lėlę, kurią baigia palaidoti klajojantis smėlis...

Stivas atidarė mikroautobuso dureles ir įkišo galvą vidun. Ten buvo brutaliai karšta, ne mažiau kaip keturiasdešimt penki laipsniai.

- Ei? Ar yra čia kas nors?

Stivas puikiai suprato, jog klausia be reikalo. Jei iškylavimo autobuso savininkai būtų čia, jie įjungtų variklį, kad veiktų oro kondicionierius.

- Nesivarginkite, - patarė Sintija, pakeldama lėlę ir valydama smėlį nuo suknelės klosčių. - Ši lėlė pirkta ne pigioje parduotuvėje. Ne už pasakiškus pinigus, tačiau ganėtinai brangi. Ir kažkas ja rūpinosi. Pažiūrėkite.

Sintija pirštais pakėlė sijoną, kad parodytų mažą prisiūtą lopą. Jo spalva beveik tiksliai atitiko suknelės spalvą.

- Jei mergaitė, kuriai priklausė ši lėlė, būtų čia, ji negulėtų purve, galiu jums garantuoti. Kyla klausimas, kodėl mergaitė nepasiėmė lėlės kartu su savimi, kai su tėvais išvyko iš čia? Ar bent jau kodėl nepadėjo jos į automobilį?

Sintija atidarė duris, kiek padvejojo, palypėjo laipteliais aukštyn, stabtelėjo ir atsisukusi pažvelgė į Stivą.

- Ateikite.

- Negaliu. Turiu surasti savo bosą.

- Vienai minutei, okei? Nenoriu viena eiti vidun. Man tai primena filmą "Andrėja Dorija".

- Tikriausiai norėjote pasakyti "Marija Celestė".

- Gerai, išminčiau, kaip ten būtų. Ateikite, mes ilgai neužtruksime. Be to...

Sintija dvejodama nutilo.

- Be to, tai gali būti susiję su mano bosu? Ar apie tai pagalvojote?

Sintija linktelėjo.

- Nereikia būti dideliu aiškiaregiu, kad suprastum. Juk jų abiejų nėra, ar ne tiesa?

Tačiau Stivas nenorėjo susitaikyti su šia mintimi - tai būtų per didelis sunkumas, kurio jis nenusipelnė. Iš Stivo veido Sintija kai ką suprato (o gal ir viską; ji nebuvo buka) ir pakėlė į viršų rankas.

- Didelio čia daikto, apžiūrėsiu pati.

Rankose tebelaikydama lėlę, Sintija įlipo automobilio vidun. Stivas kurį laiką susimąstęs žiūrėjo jai pavymui, po to nusekė paskui merginą. Sintija atsisuko į jį, linktelėjo ir po to padėjo lėlę ant priekinės sėdynės. Ji pavėdavo savo marškinėlių viršumi.

- Karšta, - pasakė Sintija, - kaip pragare.

Ji įžengė į iškylavimo autobuso kabiną. Stivas pasuko vairuotojo sėdynės link, palenkdamas galvą, kad nesusimuštų. Priešais keleivio sėdynę, ant prietaisų skydelio, buvo trys beisbolo kortelių rinkiniai, tvarkingai surūšiuoti pagal komandas: "Klyvlendo indėnai", "Cincinačio raudonieji" ir "Pitsburgo piratai". Stivas nykščiu paskleidė korteles ir pamatė, jog beveik pusė jų buvo pasirašytos ir beveik pusė pasirašytųjų skirtos konkrečiam asmeniui. Kortelės su Alberto Belo nuotrauka apačioje buvo parašyta: "Deividui - nenuleisk rankų! Albertas Belas".

Krūvelėje su Pitsburgo žaidėjais buvo kortelė su užrašu: "Deivi, prieš užsimodamas pasižiūrėk, kur kamuolys - tavo draugas Endis Van Slaikas".

- Čia buvo ir berniukas, - šūktelėjo Sintija. - Arba mergaitė domisi ne tik lėlėmis bei suknelėmis, bet ir G.I.Džou, teisėju Dredu ir motorizuotais policininkais. Viena iš čia esančių šoninių spintelių užversta komiksais.

- Taip, čia buvo berniukas, - pritarė Stivas, padėdamas korteles su Alberto Belo ir Endžio Van Slaiko nuotraukomis į atitinkamas krūveles. "Jis pasiėmė pačias svarbiausias, - pagalvojo Stivas lengvai nusišypsodamas. - Tas, kurių jokiu būdu negalėjo palikti namie". - Jo vardas Deividas.

Sintija nustebusi paklausė:

- Iš kur, po velnių, jūs tai žinote?

- Visa tai išmokau žiūrėdamas "X failus".

Iš popierių krūvos, užkištos už žemėlapių laikiklio, pritvirtinto prie prietaisų skydelio, Stivas ištraukė atsiskaitymo kreditine kortele už benziną kvitą ir jį išlygino. Jame buvo atspausta Ralfo Karverio pavardė ir kažkoks Ohajo valstijos adresas. Toje vietoje, kurioje buvo miesto pavadinimas, kalkė išsitrynė, tačiau tai galėjo būti Ventvortas.

- Nemanau, jog žinote apie jį ką nors daugiau, tiesa? - paklausė Sintija. - Pavardę? Iš kur jis atvyko?

- Deividas Karveris, - atsakė Stivas plačiai išsišiepdamas. - Tėvas - Ralfas Karveris. Jie keliauja iš Ohajo valstijos, iš Ventvorto. Puikus miestas. Šalia Kolumbo. 1986-aisiais buvau Kolumbe kartu su Džoniu iš Pietų rajono.

Sintija atėjo į priekį, prisispaudusi lėlę prie krūties, kuri buvo ne ką didesnė už spuogą, kai įkanda uodas. Lauke vėl pakilo vėjo gūsis ir tėškė smėlį į mikroautobusą. Sudardėjo, lyg būtų smarkiai pylęs lietus.

- Jūs visa tai išsigalvojote!

- Ne, ponia, - atsakė Stivas, ištiesdamas kvitą už benziną. - Štai iš kur sužinojau, kad jo pavardė Karveris. O kad vardas Deividas, paaiškėjo iš beisbolo kortelių. Galiu pasakyti, jog kai kurios iš jų labai vertingos.

Sintija paėmė korteles, apžiūrėjo jas, po to padėjo atgal ir iš lėto atsisuko į Stivą. Jos veidas buvo labai rimtas ir apsipylęs prakaitu. Stivas taip pat gausiai prakaitavo. Jis jautė, kaip prakaitas, lipnus it alyva, teka kūnu.

- Tad kur jie *išvyko?*

- Į artimiausią miestą ieškoti pagalbos - atsakė Stivas. - Galbūt juos kas nors pavežė. Ar neprisimenate pagal savo žemėlapį, koks nuo čia artimiausias miestelis?

- Ne. Žinau, jog yra miestelis, tačiau neprisimenu jo pavadinimo. Tačiau jei jie pasielgė taip, kaip jūs sakote, kodėl neužrakino savo automo-

bilio? Visi jų šūdniekiai liko čia, - Sintija mostelėjo ranka kabinos link. - Ar žinote, kas yra greta kušetės?

- Ne.

- Žmonos papuošalų dėžutė. Keraminė varlė. Į jos burną dedami žiedai ir auskarai.

- Tai labai *skoninga*, - pastebėjo Stivas.

Jis norėjo kuo greičiau iš čia išsinešdinti - ne tik todėl, kad buvo pasiutiškai karšta, bet dar ir tam, kad reikėjo surasti boso pėdsakus. Stivas norėjo iš čia dingti, nes tas iškylavimo automobilis priminė sukruštą "Mariją Celestę". Labai lengva buvo įsivaizduoti spintose pasislėpusius vampyrus, apsirėdžiusius Bermudų stiliaus šortais ir marškinėliais su užrašu: "AŠ LIKAU GYVAS PO KELIONĖS 50-UOJU GREITKELIU, VIENIŠIAUSIU AMERIKOS GREITKELIU!"

- Tiesą pasakius, tai išmoninga, - paprieštaravo Sintija, - tačiau ne čia esmė. Toje dėžutėje yra dvi poros auskarų ir žiedas. Ne *ypatingai* brangūs, tačiau ir ne niekniekiai. Žiedo akutė tikriausiai yra turmalinas. Tad kodėl jie...

Staiga ji kažką pamatė žemėlapių laikiklyje, ką Stivas tikriausiai atidengė besklaidydamas sugrūstus popierius, ir ištraukė segtuką pinigams, kuris, atrodo, buvo tikro sidabro. Jame glaudėsi keli sulankstyti banknotai. Sintija pasklaidė juos piršto galu ir numetė atgal segtuką su pinigais, tarsi jis būtų įkaitintas.

- Kiek? - paklausė Stivas.

- Apie keturiasdešimt, - atsakė Sintija. - Segtukas tikriausiai vertas tris ar keturis kartus daugiau. Štai ką jums, piligrime, pasakysiu: čia kvepia kažkuo blogu.

Dar vienas vėjo gūsis tėškė smėlį į šiaurėn atsuktą autobuso šoną. Šį kartą gūsis buvo toks stiprus, kad automobilis net sulingavo ant savo nuleistų padangų. Jie abu pažvelgė vienas kitam į nuo prakaito blizgančius veidus. Stivas nukreipė žvilgsnį į žydras lėlės akis.

- Kas gi čia nutiko, brangute? Ką tu matei?

Jis pasuko durų link.

- Ar ne laikas kviesti farus? - paklausė Sintija.

- Netrukus. Pirmiausia noriu kokią mylią nužingsniuoti atgal. Gal aptiksiu kokius nors savo boso pėdsakus.

- Per tokį vėją? Žmogau, tai tikrai kvaila!

Stivas trumpai nužvelgė Sintiją, neištardamas nė žodžio, po to prasispraudė pro ją ir nulipo laipteliais žemyn.

Sintija jį pasivijo laiptelių apačioje.

- Ei, tebūnie lygiosios, okei? Jūs pasišaipėte iš mano gramatikos, o aš iš jūsų... kaip tai pavadinti?

- Intuicijos.

- Tai jūs vadinate intuicija? Ką gi, puiku. Tad lygiosios? Pasakykite "taip". Prašau. Esu per daug išsigandusi, kad užsimanyčiau sisioti į katės dėžę.

Stivas jai lengvai nusišypsojo, maloniai susijaudinęs, kad Sintijos veide pasirodė susirūpinimas.

- Okei, "taip", - atsakė. - Tebūnie lygiosios.

- Ar norite, kad nuvairuočiau mikroautobusą atgal? Pagal spidometrą galėčiau tiksliai atmatuoti vieną mylią ir taip jums užbrėžčiau paieškų ribą.

- Ar galėsite jį apsukti, ne...

Pro šalį rytų kryptimi ne mažiau kaip septyniasdešimties mylių per valandą greičiu pralėkė vilkikas, ant kurio šono buvo užrašyta: "SU "KLEENEX" SERVĖTĖLĖMIS MALONIAU NUSIŠNYPŠTI". Sintija loštelėjo atgal, ranka užsidengdama akis nuo smėlio. Stivas apkabino ją per gležnus pečius, kad nenugriūtų.

-... neįklimpdama į smėlį? - užbaigė jis pradėtą sakinį.

Sintija susierzinusi pažvelgė į Stivą ir išsilaisvino iš jo glėbio.

- Žinoma.

- Ką gi, tada... pusantros mylios, gerai? Atsargos dėlei.

- Okei, - atsakė Sintija ir patraukė "Ryder'io" link, po to atsisuko į Stivą. - Tik dabar prisiminiau netoli nuo čia esančio miestelio pavadinimą, - tarė ji, ranka mostelėdama rytų pusėn. - Jis yra toje pusėje, į pietus nuo greitkelio. Žavus pavadinimas. Jums, labokieti, patiks.

- Ir koks tas pavadinimas?

- Desperacija.

Sintija plačiai nusišypsojo ir įlipo automobilio kabinon.

5

Stivas iš lėto ėjo į rytus vakarų kryptimi vedančios greitkelio juostos kelkraščiu. Kai pro šalį "Ryder" mikroautobusu lėtai nudardėjo Sintija, jis pamojavo ranka, tačiau nepakėlė į merginą akių.

- Visiškai *nesuprantu*, ko jūs ieškote! - šūktelėjo ji pro langelį.

Sintija nutilo, Stivui nespėjus nė prasižioti. Ir gerai; jis pats taip pat nežinojo, ko ieško. Pėdsakų? Juokinga mintis, ypač pagalvojus apie smarkų vėją. Kraujo? Chromuotų skeveldrų, užpakalinių žibintų stiklo šukių? Stivas pagalvojo, jog šiuos daiktus labiausiai tikėtina aptikti. Jis tvirtai žinojo du dalykus: kad instinktai ne tik prašė, bet ir *reikalavo* tai daryti, ir kad jam niekaip neišeina iš galvos blausus žydrų lėlės akių žvilgsnis. Kažkokios mažos mergaitės mylimiausios lėlės... tik ta mergaitė kažkodėl paliko pakelėje savąją Alisą Žydrąją Suknelę gulėti veidu į purvą. Mamytė paliko savo papuošalus. Tėtukas paliko pinigų segtuką, o jo sūnus Deividas - beisbolo korteles su autografais.

Kodėl?

Toliau priekyje Sintija apsuko mikroautobusą, tad šis vėl stovėjo priekiu į rytus. Tai ji atliko nepaprastai taupiai manevruodama, - tik vieną vienintelį kartą patraukdama automobilį atgal, - ir Stivas pagalvojo, jog vargu ar jam būtų pavykę šitaip padaryti. Sintija išlipo iš automobilio ir sparčiu žingsniu ėmė eiti Stivo link, beveik nežiūrėdama sau po kojomis. Ir net tada Stivui užteko laiko lengvai susierzinti, kad Sintija surado tai, ką jam instinktas liepė ieškoti.

- Ei! - šūktelėjo Sintija.

Ji pasilenkė, kažką pakėlė ir nupurtė nuo to daikto smėlį.

Stivas pribėgo prie Sintijos.

- Kas? Kas tai yra?

- Nedidelė užrašų knygelė, - atsakė Sintija, ištiesdama knygelę Stivui. - Taip, manau jog jis čia buvo. Ant viršelio užrašyta "Dž. Marinvilis". Matote?

Stivas paėmė nedidelį bloknotą su metaline spirale ir užlenktu viršeliu ir ėmė skubiai jį sklaidyti. Kelio nuorodos, Stivo nubraižyti žemėlapiai ir boso ranka iškeverzotos pastabos, daugiausia apie numatytus susitikimus. Puslapyje, pavadintame "Sent Luisas", Marinvilis buvo įrašęs: "Patricija Franklin. Raudonplaukė, dideliais papais. Negalima jos vadinti Pat ar Pati! Jos draugija vadinasi: "ATVIRO GYVENIMO DRAUGAI". Pasak Bilo, P.F. yra aktyvi kovotoja už gyvūnų teises. Vegetarė". Paskutiniame prirašytame puslapyje puikavosi dar įmantresnis boso įrašas:

Skiriu

Ir tai buvo viskas. Tartum Marinvilis būtų pradėjęs kažkam rašyti autografą ir nespėjęs pabaigti. Jis pažvelgė į Sintiją, kuri ant savo menkos krūtinės buvo susikryžiavusi rankas ir trynėsi alkūnes.

- Brr, - ištarė Sintija. - Nors čia ir neįmanoma peršalti, aš jaučiuosi būtent šitaip. Reikalai tampa vis šiurpesni.

- Kaip vėjas šio bloknoto nenunešė į dykumą?

- Grynas atsitiktinumas. Jis atsimušė į didelį akmenį, o po to vėjas apnešė smėliu bloknoto apačią. Panašiai kaip ir lėlę. Jei jūsų bosas būtų numetęs šį bloknotą per šešis colius į dešinę, jis jau tikriausiai būtų pakeliui į Meksiką.

- Kodėl jūs manote, kad bosas jį numetė?

- O *jūs* taip nemanote? - paklausė Sintija.

Stivas prasižiojo pasakyti, jog, tiesą pasakius, nieko nemano, bent jau kol kas, tačiau tuojau pat visa tai pamiršo. Tolėliau dykumoje jis pamatė kažką spindint. Tikriausiai tai buvo tas pats daiktas, kurį pastebėjo Sintija, kai jie artinosi prie iškylavimo autobuso, tik dabar jie nejudėjo,

tad švytėjimas buvo pastovus. Ir Stivas galėjo kirsti lažybų, jog tai ne žėrutis, įsiterpęs į uolos nuolaužą. Stivas pirmą kartą iš tiesų ir skausmingai išsigando. Net pats šito nesuvokdamas, Stivas bėgo gilyn į dykumą, to švytinčio daikto link.

- Ei! Nebėkite taip greitai! - sušuko Sintija. - Palaukite manęs.

- Ne, likite savo vietoje! - paliepė jai Stivas.

Pirmuosius šimtą jardų Stivas nulėkė spurtuodamas, stengdamasis bėgti taip, kad saulės zuikutis (tik dabar šis saulės zuikutis ėmė didėti, įgydamas siaubingai pažįstamą formą) visą laiką būtų priekyje. Po to staiga pajuto svaigulį ir sustojo. Jis susilenkė, rankomis pasiremdamas į kelius, ir buvo tikras, kad visi per aštuoniolika metų surūkyti cigarai staiga sugrįžo jį persekioti.

Kai svaigulys aprimo ir širdies smūgiai liovėsi dunksėti tarsi kūjo dūžiai, už savęs Stivas išgirdo garsų, tačiau kažkaip moterišką šnopavimą. Atsisukęs išvydo artėjančią Sintiją, kuri buvo apsipylusi prakaitu, tačiau kitais požiūriais laikėsi šauniai. Jos puošnios garbanos buvo šiek tiek susiplojusios ir daugiau nieko.

- Jūs... prilipote... kaip šlapias lapas... prie vienos vietos, - šnopuodamas ištarė Stivas, kai Sintija sustojo greta.

- Manau, jog tai patys mieliausi žodžiai, kuriuos esu kada nors išgirdusi iš vaikino. Kodėl jums jų neįrašius į savo sukruštą kelioninių užrašų knygelę? Be to, pasistenkite negauti infarkto. Beje, kiek jums metų?

Stivas sunkiai atsitiesė.

- Per daug senas, kad domėčiausi jūsų cypsėjimu, mažasis viščiuk. Jaučiuosi puikiai. Dėkoju už rūpestį.

Keliu, nesumažindamas greičio, pralėkė automobilis. Jie abu atsisuko pasižiūrėti. Čia kiekvienas pravažiuojantis automobilis buvo reikšmingas įvykis.

- Ką gi, siūlau likusią kelio dalį įveikti ramiu žingsniu. Kad ir kas ten būtų, tas daiktas nuo mūsų nepabėgs.

- Aš žinau, kas ten yra, atsakė Stivas ir nubėgo ristele paskutiniuosius dvidešimt jardų.

Stivas priklaupė priešais smėlio krūvą lyg laukinis prieš šventą paveikslą. Boso “Harley” buvo skubiai ir nerūpestingai užžertas smėliu. Vėjas jau atidengė vieną vairo rankeną ir dalį kitos.

Merginos šešėlis uždengė Stivą, ir Stivas pažvelgė į ją, norėdamas pasakyti kažką apie tai, jog nėra apimtas panikos, tačiau nesurado tinkamų žodžių. Be to, Stivas abejojo, ar mergina jį išgirs. Jos iš baimės išsiplėtusios akys buvo prikaustytos prie motociklo. Sintija priklaupė greta Stivo, ištiesė rankas, tarsi norėtų kažką pamatuoti, po to ėmė kasti smėlį dešiniau nuo vairo rankenų. Pirmiausia ji aptiko boso šalmą. Sintija jį ištraukė, išpylė smėlį ir padėjo į šalį. Po to ėmė atsargiai žarstyti smėlį toje vietoje, kur gulėjo šalmas. Stivas stebėjo jos veiksmus. Jis

abejojo, ar kojos išlaikytų, jei panorėtų atsistoti. Mintyse atgijo laikraščių pasakojimai apie žvyrduobėse surastus lavonus.

Sintijos rankomis iškastos įdubos dugne Stivas išvydo kažkokį metalinį daiktą, blizgantį rusvame smėlyje. Jis buvo raudonai baltas. Pro smėlį matėsi užrašas "HARL".

- Tai tas pats, - ištarė Sintija. Jos žodžiai nuskambėjo neaiškiai, nes viena ranka nevalingai trynė burną. - Taip, tai tas pats motociklas, kurį aš mačiau.

Stivas sugriebė už vairo rankenų ir truktelėjo. Motociklas nė nekrustelėjo. Tai nenustebino Stivo - patraukė nestipriai. Staiga suprato kažką siaubingai įdomaus. Dabar jis nerimavo ne vien dėl savo boso. O, ne. Stivą neramino kur kas daugiau dalykų. Ir jį buvo apėmęs tas keistas jausmas, tarsi...

- Stivai, mano puikus naujasis drauge, - tyliai ištarė Sintija, perkeldama žvilgsnį nuo ką tik aptikto kuro bako į Stivą, - tikriausiai pagalvosite, kad tai yra siaubingai kvaila, kažkas panašu į tai, ką bukos mergiotės nuolat kartoja kvailuose filmuose, tačiau aš jaučiu, jog mus kažkas stebi.

- Nemanau, jog jūs būtumėte kvaila, - atsakė Stivas ir nužėrė smėlį nuo kuro bako. Kraujo nėra. Ačiū Dievui už tai. Žinoma, tai nereiškė, jog nėra kraujo ant to prakeikto daikto kur nors giliau. Arba po juo užkasto lavono. - Aš jaučiu tą patį.

- Ar galime dingti iš čia? - paklausė Sintija vos ne maldaujamu balsu. Ranka ji nusišluostė nuo antakio prakaitą. - Prašau?

Stivas atsistojo, ir jiedu pasuko atgal. Kai Sintija ištiesė ranką, Stivas ją paėmė su malonumu.

- Dieve, tas jausmas toks stiprus, - pasakė Sintija. -Ar ir jūs tai aiškiai jaučiate?

- Taip. Nemanau, jog tai reikštų ką nors daugiau nei mano išgąstis, tačiau, taip, šis jausmas stiprus. Lyg...

Tolumoje pasigirdo staugimas. Sintija taip stipriai suspaudė Stivo ranką, kad šis su dėkingumu prisiminė, jog mergina buvo nukandžiojusi savo nagus.

- Kas tai? - verkšlenančiu balsu paklausė Sintija. - O Dieve, kas tai?

- Kojotas, - atsakė Stivas. - Visiškai kaip vesternuose. Jis mums nieko bloga nepadarys. Sintija, nespauskite taip stipriai, jūs mane nužudysite.

Mergina truputėlį atlaisvino gniaužtus, tačiau ir vėl stipriai suspaudė Stivo ranką, kai sustaugė antras kojotas, tingiai prisiderindamas prie pirmojo, tarsi geras kirpėjų kvarteto tenoras stengdamasis išlaikyti harmoniją.

- Jie yra toli nuo mūsų, paaiškino Stivas, prisiversdamas neištraukti savo rankos iš Sintijos delno. Mergina buvo kur kas stipresnė nei atrodė

iš pažiūros, ir nuo jos gniaužtų Stivui skaudėjo ranką. - Patikėkite, vaikuti, jie tikriausiai yra netgi kitoje apskrityje - atsipalaiduokite.

Sintija atpalaidavo savo delną, tačiau kai į Stivą atsuko spindintį veidą, jame atsispindėjo kone skausmingas išgąstis.

- Gerai, jie toli, tikriausiai jie yra kitoje apskrityje, gal net skambina telefonu iš Kalifornijos, tačiau man nepatinka sutvėrimai, kurie kandžiojasi. Aš jų *bijau*. Ar galime sugrįžti į jūsų autobusą?

- Taip.

Sintija ėjo greta Stivo, klubu braukdama į jo šoną, tačiau kai vėl pasigirdo kojoto staugimas, mergina jau nebesuspaudė taip stipriai Stivo rankos - šis staugimas aiškiai sklido iš toliau, ir po jo tuojau pat nesekė kitas. Jie priėjo automobilį. Sintija patraukė prie durelių iš keleivio pusės, nervingai ir skubiai nusišypsodama, kai lipo į vidų. Stivas apėjo mikroautobusą iš variklio pusės, suvokdamas, jog jausmas, kad kažkas juos stebi, pranyko. Jis vis dar tebebijojo, tačiau dabar daugiausia baiminosi dėl savo boso - jei Džonas Edvardas Marinvilis negyvas, apie tai pirmuosiuose puslapiuose paskelbs visi pasaulio laikraščiai, ir, be abejonės, bus minima Stiveno Eimzo pavardė. Ne iš gerosios pusės. Stivenas Eimzas bus minimas kaip nevykęs sergėtojas, kaip apsauginis tinklas, kuris nebuvo ištiestas, kai Didysis Tėtukas galiausiai nukrito nuo trapecijos.

- Tas jausmas, jog mus kažkas stebi... tikriausiai tai buvo kojotai, - pasakė Sintija. - Kaip jūs manote?

- Galbūt.

- Ką darysime dabar? - paklausė Sintija.

Stivas giliai įkvėpė oro ir paėmė mobilų telefoną.

- Metas skambinti farams, - atsakė surinkdamas 911.

Jis išgirdo tai, ko beveik ir tikėjosi: į magnetofono juostelę įrašytas balsas atsiprašė ir paaiškino, jog šiuo metu nėra galimybės susisiekti su abonentu. Bosui pavyko prasimušti, - bent jau trumpam, - tačiau tai buvo lyg aklai vištai grūdas. Stivas nervingai sulankstė telefono ragelį ir nusviedė jį ant prietaisų skydelio, po to užvedė "Ryder'io" variklį. Stivą apėmė neviltis, kai pamatė, jog dykumos smėlis nusidažė rausvai. Šūdas. Stivas pagalvojo, jog jie per daug laiko praleido apleistame iškylavimo autobuse ir prie pusiau palaidoto boso motociklo.

- Nepavyko, ką? - su užuojauta paklausė Sintija.

- Ne. Pamėginkime surasti tą miestelį, kurį jūs minėjote. Kaip jis vadinasi?

- Desperacija. Jis į rytus nuo mūsų.

Stivas perjungė greičių dėžės svirtį.

- Ar parodysite man kelią?

- Žinoma, - atsakė Sintija ir palietė jo ranką. - Mes rasime pagalbą. Nors tai ir mažas miestelis, ten turėtų būti bent *vienas* policininkas.

Prieš vėl pasukdamas į rytus, Stivas privažiavo prie apleisto iškylavimo autobuso ir pamatė, kad jo durelės vis dar tebetabaluoja vėjyje. Sustabdė savo automobilį, perjungė pavarą į stovėjimo padėtį ir atidarė dureles savo pusėje. Stivui nespėjus nė kojos iškišti, Sintija sugriebė jį už peties.

- Ei, kur einate?

Jos balse nesigirdėjo panikos, tačiau ramiu merginos tono taip pat negalėjai pavadinti.

- Nusiraminkite, mergaite. Aš tik sekundėlei.

Stivas išlipo iš savo mikroautobuso ir uždarė iškylavimo autobusiuko, kuris, sprendžiant iš chromuoto užrašo, vadinosi "Wayfarer" dureles. Po to sugrįžo į tuščia eiga dirbatį "Ryder'į".

- Jūs ką, esate vienas iš tų nepriekaištingųjų? - paklausė Sintija.

- Ne visada. Tiesiog man nepatiko, kad durelės trankosi vėjyje.

Stivas nutilo ir, uždėjęs koją ant akceleratoriaus pedalo, susimąstęs pažvelgė į merginą.

- Tos besiplaikstančios durelės man priminė namo, kuriame vaidenasi, langines.

- Okei, - atsakė Sintija.

Tolumoje vėl pasigirdo kojotų stūgavimas - gal į pietus nuo jų, o gal į rytus, pučiant stipriam vėjui, sunku beatspėti, tačiau šį kartą girdėjosi bent pustuzinis balsų. Jie aidėjo visi kartu. Stivas įlipo kabinon ir užtrenkė dureles.

- Judėkime, - pasakė jis, vėl perjungdamas pavarų dėžės svirtį į važiavimo padėtį. - Apgręžkime savo arklį ir suraskime kokį nors teisėtvarkos sergėtoją.

PENKTAS SKYRIUS

1

Deividas Karveris jį pamatė tuo metu, kai moteriškė, vilkinti mėlynais marškinėliais ir nublukusiais džinsais, galiausiai pasidavė, glūdamasi prie girtuoklių kameros grotų ir rankomis užsidengdama krūtis, kai faras atitraukė rašomąjį stalą, kad galėtų ją pasiekti.

- *Neliesk jo,* - patarė žilagalvis vyriškis, kai moteriškė numetė šautuvą ir šis dardėdamas kietmečio grindimis atsitrenkė į Deivido kameros grotas. - *Neliesk jo, jis neužtaisytas, tiesiog palik jį ramybėje!*

Deividas pasielgė taip, kaip patarė pagyvenęs vyriškis, tačiau, žiūrėdamas į šautuvą, ant grindų jis išvydo dar kai ką: vienas šovinys buvo nukritęs nuo rašomojo stalo. Jis gulėjo prie pat kraštinio kairiojo jo kameros grotų strypo. Tepaluotas žalias šovinys, tikriausiai vienas iš tu-

zino visomis kryptimis pasklidusių, kai tas beprotis faras ėmė talžyti moteriškę, Merę, rašomuoju stalu ir kėde, stengdamasis priversti ją mesti šautuvą.

Senukas teisus, nebuvo jokios prasmės stverti tą šautuvą. Net jei Deividui pavyktų pasiekti ir šovinį, vis tiek nebuvo jokios prasmės. Faras buvo stambus - aukštas it krepšininkas ir plačių pečių it profesionalus futbolo žaidėjas - ir vikrus. Deividui, kuris niekada gyvenime nebuvo laikęs rankose tikro ginklo, net nespėjus išsiaiškinti, kur reikia įstatyti šovinį, faras būtų jį užgriuvęs ir atėmęs šautuvą. Tačiau jei jam pavyktų pakelti šovinį... galbūt... na, kas žino?

- Ar galite paeiti? - paklausė faras moteriškės, vardu Merė. Jo tonas buvo groteskiškai rūpestingas. - Ar niekas nelūžo?

- Koks jums skirtumas? - atkirto moteriškė virpančiu balsu, tačiau Deividas pagalvojo, kad jos balsas virpa ne iš baimės, o iš įsiučio. - Nužudykite mane, jei ketinate tai padaryti, ir viskas bus baigta.

Deividas žvilgtelėjo į kartu su juo kameroje esantį senuką, norėdamas įsitikinti, ar šis taip pat pastebėjo šovinį. Kiek Deividas galėjo spręsti, šovinio senukas nematė, nors ir buvo pagaliau atsikėlęs nuo savo gulto ir priėjęs prie grotų.

Užuot aprėkęs moteriškę, kuri iš visų jėgų stengėsi ištaškyti jo galvą, ar mušęs, faras trumpam ją apkabino viena ranka. Tartum savo draugužę. Tam tikra prasme Deividui šis iš pažiūros draugiškas gestas sukėlė daugiau nerimo nei visas smurtas prieš tai.

- Aš neketinu tavęs *žudyti*, Mare!

Faras apsidairė, tartum būtų norėjęs paklausti trijų likusių gyvų Karverių ir žilagalvio vyriškio, ar jie gali patikėti šios pamišusios moters tauškalais. Jo ryškios pilkos akys susitiko su žydromis Deivido akimis, ir berniukas nevalingai pasitraukė nuo grotų. Staiga Deividas nuo siaubo pasijuto silpnas. Ir *pažeidžiamas*. Deividas neįstengė suprasti, kaip jis galėjo pasijusti labiau pažeidžiamas nei iki šiol, tačiau būtent taip jis jautėsi.

Faro žvilgsnis buvo tuščias - toks tuščias, kad net atrodė, jog jis nesuvokia, kas vyksta aplinkui, nors ir buvo atsimerkęs. Tai Deividui priminė jo draugą Brajeną ir neišdylantį iš atminties apsilankymą Brajeno palatoje praėjusį lapkritį. Tik policininko žvilgsnis nebuvo visiškai toks pat, nes jo akys tuo pat metu buvo ir *nebuvo* tuščios. Jose kažkas slypėjo, taip, *kažkas*; Deividas nevaliojo suprasti kas ir ar gali taip būti, jog faro žvilgsnyje tuo pat metu yra ir kažkas, ir nieko. Berniukas suprato tik viena - nieko panašaus jis dar nebuvo matęs.

Faras pažvelgė į moteriškę, vardu Merė, perdėtai nustebęs.

- O Viešpatie, ne! - tarė jis. - Tik ne dabar, kai viskas darosi taip įdomu.

Policininkas įkišo ranką į priekinę dešinę kelnių kišenę, ištraukė raktų ryšulį ir išsirinko vieną, kuris buvo visai nepanašus į raktą -

plokščias, su juoda juostele, įtvirtinta viduryje metalo. Deividui jis priminė kortelę, kuria viešbučiuose atrakinamos durys. Faras įkišo tą daiktą į didžiosios kameros spyną ir ją atrakino.

- Šok į vidų, Mare, - paliepė faras. - Tau čia bus jauku it vabalui ant kilimo.

Moteriškė nekreipė į jį dėmesio ir žiūrėjo į Deivido tėvus. Jie stovėjo prie mažos kameros, esančios tiesiai priešais tą, kurioje Deividas buvo kartu su žilagalviu misteriu Tyleniu, grotų.

- Šis žmogus - šis *maniakas* - nužudė mano vyrą. Apkabino... - Merė skausmingai nurijo seilę, o stambusis faras švelniai žvelgė į ją, tarsi savo šypsena ragindamas: "Išsisakyk, Mere, išvemk visa tai ir pasijusi geriau". - Apkabino jį lygiai taip, kaip dabar mane, ir paleido keturis šūvius.

- Jis nužudė mūsų dukrelę, - pasakė jai Elena Karver.

Deividui motinos balsas nuskambėjo nerealiai, tarsi per sapną. Atrodė, tarsi abi moterys varžytųsi, kuri papasakos labiau neįtikėtiną istoriją. Galėjai pamanyti, jog po to moteriškė, vardu Merė, pasakys: "Ką gi, jis dar nužudė mūsų *šunį*", o motina atitars...

- Mes šito tikrai *nežinome*, - įsiterpė Deivido tėvas. Jis atrodė siaubingai - veidas buvo sutinęs ir kruvinas it sunkiasvorio boksininko, kuris buvo talžomas ištisus dvylika raundų. - Nesame *tikri*.

Tėvas su siaubinga viltimi pažvelgė į policininką, tačiau šis nekreipė į jį jokio dėmesio. Farą domino tik Merė.

- Pakaks čiauškėti, - pasakė faras maloniausio pasaulyje senelio balsu. - Šok į savo kambarį, mano brangioji Mere. Į savo auksinį narvelį, mano mažoji žydraake papūgėle.

- O jei taip nepadarysiu? Nužudysite mane?

- Jau pasakiau tau, jog ne, - atsakė faras tuo pačiu maloniu gerojo senelio balsu, - tačiau nepamiršk, kad dabar tavęs laukia lemtis, kur kas baisesnė už mirtį.

Faro balso tonas nepasikeitė, tačiau dabar moteriškė žvelgė į jį tarsi užkerėta, lyg aukojimui skirta ožka į gyvačių tramdytoją.

- Galiu tave taip žiauriai kankinti, kad panorėsi, jog verčiau *būčiau* nužudęs. Tikiuosi, tiki mano žodžiais, ar ne?

Moteriškė dar kurį laiką pasižiūrėjo į policininką, po to nusuko žvilgsnį į šalį - Deividui, stovinčiam už dvidešimties pėdų, pasirodė, jog moteriškė *atplėšė* nuo faro akis taip, kaip atplėšiama lipni juostelė nuo voko ar nuo paketo - ir įžengė į kamerą. Beeinant moteriškės veidas trūkčiojo, o kai faras užtrenkė grotuotas kameros duris, ji galutinai palūžo. Parkrito ant vieno iš keturių kameros gilumoje esančių gultų, užsidengė rankomis veidą ir ėmė raudoti. Faras kurį laiką ją stebėjo nuleidęs galvą. Deividas turėjo laiko vėl pažvelgti į šovinį ir pagalvoti apie tai, jog būtų gerai jį nutverti. Po to faras krūptelėjo lyg iš miego paža-

dintas ir nusisuko nuo kameros su raudančia joje moteriške. Jis priėjo prie Deivido.

Priartėjus farui, žilagalvis vyriškis skubiai pasitraukė nuo grotų, eidamas atatupstas tol, kol pakinkliais atsitrenkė į savo gultą ir sėdom smuktelėjo ant jo. Po to senukas vėl rankomis užsidengė akis. Prieš tai Deividui šis gestas atrodė kaip nevilties ženklas, tačiau dabar jis labiau priminė paties Deivido patirto siaubo, kai faro žvilgsnis buvo nukreiptas į jį, aidą - tai buvo ne nevilties, o instinktyvus noras pasislėpti, gestas žmogaus, kuris jokiu būdu nenori į kažką žiūrėti, jei jo *nepriversi jėga.*

- Kaip sekasi, Tomai? - paklausė faras ant gulto sėdinčio vyriškio. - Kaip reikalai, senoli?

Misteris Žilagalvis susigūžė nuo policininko balso, neatitraukdamas delnų nuo savo akių. Faras dar kurį laiką pasižiūrėjo į senuką, po to vėl nukreipė savo pilkų akių žvilgsnį į Deividą. Berniukas pajuto, kad dabar *jo* akys buvo tarsi priklijuotos. Ir dar kažką. *Pašaukimo* jausmą.

- Tau čia smagu, Deividai? - paklausė stambusis šviesiaplaukis policininkas. Atrodė, kad jo akys plečiasi, virsdamos ryškiais, pripildytais šviesos pilkais tvenkiniais. - Ar ketini dalyvauti šioje komedijoje?

- Aš... - dusliai sušvokštė Deividas, aplaižė lūpas ir pamėgino iš naujo. - Aš nesuprantu, apie ką jūs kalbate.

- Iš tiesų? Dėl to abejoju. Nes matau... - policininkas pridėjo ranką prie lūpų kampučio, po to vėl ją nuleido. Atrodė, lyg būtų nuoširdžiai nustebęs. - Nežinau, *ką* aš matau. Štai kur klausimas, sere. Kas tu *esi*, berniuk?

Deividas skubiai dirstelėjo motinos bei tėvo pusėn, tačiau perskaitęs jų veido išraišką nepajėgė ilgiau išlaikyti žvilgsnio. Tėvai galvojo, jog faras nužudys Deividą lygiai taip pat, kaip nužudė Pyragėlį ir Merės vyrą.

Deividas vėl pažvelgė į farą.

- Esu Deividas Karveris, - pasakė, - gyvenu Tuopų gatvėje Nr. 248, Ventvorte, Ohajo valstijoje.

- Taip, esu tikras, jog tai tiesa, tačiau, mažasis Deivi, kas tave padarė? Ar gali pasakyti, kas tave padarė? *Tek!*

“Jis neskaito mano minčių, - pagalvojo Deividas, - tačiau manau, jog, ko gero, galėtų. Jei norėtų”.

Suaugęs žmogus už tokias mintis būtų save sugėdinęs ir paliepęs nekvailioti, nepasiduoti baimės penimai paranojai.

“Jis tik nori, kad tu patikėtum, jog jis sugeba skaityti mintis”, - pagalvotų suaugęs žmogus. Tačiau Deividas dar nebuvo vyras, jis tebuvo vienuolikos metų berniukas. Tačiau ne *bet koks* vienuolikmetis berniukas; tik ne nuo praėjusių metų lapkričio mėnesio. Nuo to laiko jis smarkiai pasikeitė. Deividas vylėsi, jog šie pokyčiai jam padės susidoroti su tuo, ką šiuo metu matė ir išgyveno.

Tuo tarpu faras žvelgė į berniuką primerktomis, mąsliomis akimis.

- Manau, jog mane padarė mama ir tėtis, - atsakė Deividas.

- Berniukas, kuris nusimano apie paukščius ir bites! Nuostabu! O kaip dėl mano kito klausimo, Raitasis Policininke - ar tau smagu?

- Jūs nužudėte mano seserį, tad neuždavinėkite kvailų klausimų.

- Sūnau, neprovokuok jo! - sušuko tėvas spigiu, išsigandusiu balsu. Šis balsas Deividui pasirodė visiškai nepanašus į tėvo.

- O, aš nesu kvailas, - atkirto faras, pasilenkdamas į priekį, kad tas siaubingas žvilgsnis priartėtų prie Deivido. Atrodė, jog jo akių lėliukės be paliovos juda it sukučiai. Žiūrėdamas į jas, Deividas pajuto pykinimą ir vos neapsivėmė, tačiau nepajėgė nukreipti savo žvilgsnio į šalį. - Galima man prikišti daug ką, tačiau kvailas nesu. Aš žinau be galo daug, Raitasis Policininke. Iš tiesų. Aš žinau *be galo daug.*

- Palikite jį ramybėje! - suriko Deivido motina. Deividas negalėjo jos matyti, nes motiną visiškai uždengė stambus policininko kūnas. - Ar dar nepakankamai iškankinote mūsų šeimą? Jei jį paliesite, aš jus užmušiu!

Faras nekreipė dėmesio į motinos žodžius. Jis pakėlė abiejų rankų smilius ir nusmaukė apatinius akių vokus, kad groteskiškai išvirstų akių obuoliai.

- Aš turiu erelio akis, Deividai, ir tos akys iš toli gali atskirti, kur tiesa ir kur melas. Noriu, kad tuo patikėtum. Erelio akis, taip, sere.

Faras tebespoksojo pro grotų strypus, tačiau dabar atrodė, jog vienuolikmetis Deividas Karveris buvo *jį* užhipnotizavęs.

- Esi kažkoks ypatingas, - sušvokštė faras. - Iš tiesų, kažkoks ypatingas. Taip, aš manau, jog toks esi.

“Galvok, ką tik nori, tik negalvok, jog aš galvoju apie šovinį”, - pasakė mintyse Deividas.

Faro akys nežymiai išsiplėtė, ir akimirką Deividas su siaubu pagalvojo, kad faras mąsto *būtent* apie tai, kad jis suderino save Deivido mintims it radijo signalui. Tada lauke sustaugė kojotas, išleisdamas pratisą, vienišą klyksmą, ir faras atsisuko į tą pusę, iš kurios sklido garsas. Tarp jų užsimezgusi gija - gal telepatija, o gal tiesiog baimės ir susižavėjimo derinys - nutrūko.

Faras pasilenkė pakelti šautuvą. Deividas užgniaužė kvapą, neabejodamas, jog policininkas pamatys šovinį, gulintį ant grindų dešiniau šautuvo, tačiau faras nė nepažvelgė ton pusėn. Jis atsitiesė ir atlenkė svirtelę šautuvo šone. Šautuvo vamzdžiai tarsi paklusnus gyvulėlis nusileido policininkui ant rankos.

- Niekur neik, Deividai, - perspėjo faras suokalbišku tonu, tartum sakydamas: “Telieka tai tarp mūsų”. - Mes apie daug ką turime pasikalbėti. Patikėk, aš noriu tokio pokalbio, tik dabar esu truputėlį užimtas.

Nuleidęs galvą, policininkas nužingsniavo į patalpos vidurį, pakeliui surinkdamas šovinius. Pirmuosius du jis įgrūdo į šautuvo vamzdžius, ki-

tus atsainiai susikišo į kišenes. Deividas neišdrįso ilgiau laukti. Jis pasilenkė, iškišo ranką pro kameros grotų strypus, sučiupo žalią tepaluotą tūtelę ir įsikišo ją į savo džinsų kišenę. Moteriškė, vardu Merė, šito nematė; ji vis tebegulėjo ant gulto rankomis užsidengusi veidą ir raudojo. Deivido tėvai taip pat šito nepastebėjo; jie stovėjo prie savo kameros grotų, apsikabinę vienas kitą per liemenį, ir apimti siaubo sekė vyriškį, dėvintį chaki spalvos uniformą. Atsisukęs atgal, Deividas išvydo, jog senasis misteris Žilagalvis - Tomas - vis dar tebebuvo užsidengęs rankomis veidą, tad galbūt ir jis nieko nematė. Tačiau Tomo pavandenijusios akys buvo atmerktos ir žvelgė pro praskėstus pirštus. Deividas tai pastebėjo, tad gal ir *ne viskas* buvo okei. Kaip ten būtų, dabar jau per vėlu padėti šovinį į vietą. Tebežiūrėdamas į vyriškį, kurį policininkas pavadino Tomu, Deividas pridėjo pirštą prie lūpų, duodamas senukui ženklą tylėti. Senasis Tomas neparodė jokio ženklo, kad suprato Deivido gestą; jo akys, uždarytos nuosavame kalėjime, tik beprasmiškai žvelgė pro pirštų grotas.

Faras, kuris nužudė Pyragėlį, pakėlė nuo grindų paskutinį šovinį, trumpai nužvelgė rašomąjį stalą, po to atsitiesė ir lengvu riešo judesiu užrakino šautuvą. Kol faras rinko šovinius, Deividas atidžiai jį stebėjo ir stengėsi atspėti, ar policininkas juos skaičiuoja. Deividui pasirodė, jog ne... iki pat šios akimirkos. Tačiau dabar faras stovėjo nuleidęs galvą ir atsukęs Deividui nugarą. Po to jis atsigręžė ir nužingsniavo prie Deivido kameros. Berniukas pajuto, kad jo skrandis tampa švininis.

Kurį laiką faras tiesiog stovėjo ir spoksojo, tarsi ketindamas iškamantinėti berniuką, ir Deividas pagalvojo: “Jis stengiasi atrakinti mano smegenis lygiai taip, kaip įsilaužėlis bando atrakinti spyną”.

- Ar galvoji apie Dievą? - paklausė faras. - Nesivargink. Čia Dievo teritorija baigiasi ties Indėnų šaltiniais, ir net pats lordas Šėtonas nedrįsta kelti savo kanopų šiauriau Tonopos. Desperacijoje nėra Dievo, mano mažasis berniuk. Čia yra tik *can de lach.*

Atrodo, jog tuo viskas ir pasibaigė. Faras, po pažastimi nešinas šautuvu, išėjo iš patalpos. Kokias penkias sekundes tvyrojo tyla, trikdoma tik moteriškės, vardu Merė, kūkčiojimo. Deividas pažvelgė į savo tėvus, o šie pažiūrėjo į jį. Kai tėvai šitaip stovėjo, apsikabinę vienas kitą, Deividui jie priminė mažus vaikus, kokie buvo gerokai prieš susipažindami Ohajo valstijos Veslio universitete, ir tai nepaprastai išgąsdino Deividą. Jau geriau jis būtų užklupęs tėvus besidulkinančius. Berniukas norėjo suardyti tylą, tačiau nežinojo kaip.

Po to staiga į patalpą įsiveržė faras. Jis turėjo palenkti galvą, kad nesusimuštų galvos į durų staktą. Faras buvo išsišiepęs lyg beprotis, ir Deividas prisiminė Garfildą, katiną iš komiksų, patvoriuose atliekantį improvizuotus vodevilius. Ant sienos kabojo senas telefono aparatas, jo

plastmasinis smėlio spalvos korpusas buvo sutrūkinėjęs ir purvinas. Faras nuplėšė telefono ragelį, prisidėjo jį prie ausies ir išrėkė:

- Prašau paruošti man kambarį!

Faras nutėškė telefono ragelį ir atsuko pamišėlišką katino Garfildo šypsnį į savo belaisvius.

- Mėgdžioju senąjį Džerį Liuisą, - pasakė. - Amerikos kritikai jo nesupranta, tačiau Prancūzijoje pašėlusiai gerbia Džerį Liuisą. Jis - tikras eržilas.

Policininkas pažvelgė į Deividą.

- Beje, Raitasis Policininke, Prancūzijoje taip pat nėra Dievo. Patikėk *moi**. Tik činzanas, sraigės ir moterys, kurios neskuta savo pažastų.

Faras metė skubų žvilgsnį į likusius įkalintuosius, ir šypsena nuo jo veido išnyko.

- Žmonės, jūs privalote tūnoti tyliai, - perspėjo. - Žinau, jog bijote manęs, ir galbūt darote teisingai, tačiau, patikėkite, jūs esate užrakinti ne be pagrindo. Tai vienintelė saugi vieta. Čia veikia jėgos, apie kurias jūs net nesusimąstote. O kai ateis naktis...

Faras nužvelgė juos visus ir tik papurtė galvą, tarsi tai, kas nutiks naktį, būtų per daug siaubinga, kad galėtum garsiai pasakyti.

"Tu meluoji, tu esi melagis", - pagalvojo Deividas... tačiau tuo metu pro laiptų aikštelės pravirą langą atsklido dar vienas kojoto klyksmas, ir berniukas pradėjo spėlioti, ką tai galėtų reikšti.

- Kad ir kaip būtų, - tęsė faras, - spynos ir kameros čia yra patikimos. Storašikniai pastatė jas kietasprandžiams šachtininkams, tad pabėgti iš čia nėra jokių šansų. Jei tokia mintis buvo jums atėjusi į galvą, siųskite ją atgal namo pas mamytę. Įsidėmėkite mano žodžius. Tai yra geriausia, ką jūs galite padaryti. Patikėkite, tai - tiesa.

Po to faras išsinešdino, šį kartą iš tikrųjų - Deividas girdėjo, kaip laiptais dunda jo batai, drebindami visą pastatą.

Berniukas kurį laiką stovėjo toje pačioje vietoje, puikiai suvokdamas, ką turi padaryti - *būtinai* privalo, tačiau nenorėjo šito atlikti savo tėvų akivaizdoje. Tačiau jis neturėjo iš ko rinktis. Ir Deividas buvo teisus dėl faro. Stambusis vyriškis negalėjo skaityti jo minčių tarsi laikraščio, tačiau kai ką jis suprato - jis atspėjo su Dievu susijusius dalykus. Gal tai ir buvo gerai. Gal geriau, kad faras pamatytų Dievą, o ne šovinį.

Deividas apsisuko ir žengė du žingsnius į kameros gilumą. Eidamas jis jautė kišenėje šovinio svorį. Šis svorio jausmas buvo labai aiškus, labai akivaizdus. Tarsi Deividas ten būtų paslėpęs gabalėlį aukso.

"Ne, tai kur kas pavojingiau nei auksas. Greičiau tai panašu į gabaliuką kokios nors radioaktyvios medžiagos".

---

* Manimi *(pranc.).*

Kurį laiką Deividas stovėjo atsukęs nugarą į koridorių, po to iš lėto atsiklaupė. Berniukas giliai įkvėpė, traukdamas į plaučius orą tol, kol juose visiškai nebeliko vietos, po to lėtai iškvėpė, tyliai švokšdamas. Jis sudėjo rankas ant šiurkščios vilnonės antklodės ir švelniai priglaudė prie jų kaktą.

- Deividai, kas tau nutiko, - šūktelėjo motina. - *Deividai*!

- Nieko jam nenutiko, - paaiškino tėvas, ir Deividas prieš užmerkdamas akis nusišypsojo.

- Kaip tu gali sakyti, jog nieko nenutiko? - suklykė Elė. - Pažiūrėk, jis nugriuvo, vaikas netenka sąmonės! *Deividai*!

Dabar jų balsai sklido iš toli ir vis labiau geso, tačiau, prieš visai išnykstant garsams, berniukas išgirdo, kaip jo tėvas pasakė:

- Jis ne alpsta. *Meldžiasi*.

"Desperacijoje nėra Dievo? Na ką gi, pasižiūrėsime".

Po to Deividas iškeliavo. Jam neberūpėjo, nei ką gali pagalvoti tėvai ir ar misteris Žilagalvis pastebėjo, kad jis nukniaukė šovinį, o jei pastebėjo, ar pasakys tam pabaisai policininkui. Deividas nebegedėjo mažojo, mielojo Pyragėlio, kuri gyvenime nieko nebuvo nuskriaudusi ir nenusipelnė tokios mirties. Tiesą pasakius, jis jau nebebuvo net savo paties galvoje. Dabar Deividas buvo tamsoje, aklas, tačiau ne kurčias, ir tamsoje klausėsi savojo Dievo balso.

2

Kaip ir dauguma dvasinių pokalbių, Deivido Karverio bendravimas su Dievu tik išoriškai atrodė dramatiškas; viduje jis buvo ramus, beveik pasaulietiškas. Galbūt ne racionalus, - dvasiniai dalykai niekada negali būti griežtai racionalūs, - tačiau jame buvo savas aiškumas bei logika. Ir bent jau Deividui šio bendravimo tikrumas nekėlė jokių abejonių. Jis surado Dievą, ir to pakako. Ir (tai berniukui atrodė dar svarbiau) Dievas surado jį.

Praėjusių metų lapkritį automobilis partrenkė jo geriausią draugą, dviračiu važiuojantį į mokyklą. Brajeną Rosą automobilis nusviedė dvidešimt pėdų ir bloškė į namo sieną. Bet kurį kitą rytą Deividas būtų važiavęs kartu, tačiau tą dieną jis liko namuose, nes buvo užpuolęs ne itin pavojingas virusas. Pusę devynių suskambėjo telefonas, o po dešimties minučių į svetainę įėjo išbalusi ir drebanti Deivido motina.

- Deividai, Brajeną ištiko nelaimė. Prašau pabandyk labai nesikrimsti.

Likusios pokalbio dalies Deividas beveik neprisimena, išskyrus žodžius: "*Nėra vilties, jog išliks gyvas*".

- Brangusis, aš suprantu, kaip tu jautiesi, tačiau šitaip elgtis nedera, - pasakė tada tėvas.

Tai, kad tėvas pavartojo švelnybinį žodį "brangusis", kuris seniai buvo išnykęs kartu su Deivido pliušiniais žaislais, liudijo, jog Ralfas Karveris buvo giliai prislėgtas. Tėvas pažvelgė į Elę, tačiau ši tik stovėjo palei kriauklę, nervingai gniaužydama pašluostę. Buvo akivaizdu, jog nėra ko tikėtis jos pagalbos. Dievas matė, kad ir iš Ralfo nebuvo per daug naudos, tačiau kas galėjo tikėtis, jog teks kalbėti apie šitokius dalykus? Dieve, berniukui tik vienuolika, Ralfas nesurado laiko pasikalbėti su juo apie *gyvenimą*, o ką sakyti apie mirtį. Ačiū Dievui, kad nors Kirstė buvo kitame kambaryje ir per televizorių žiūrėjo animacinius filmukus.

- Ne, - atšovė Deividas, - šitaip elgtis *dera*. Tiesa pasakius, tik *šitaip* reikia elgtis.

Berniukas dar norėjo pridurti kažką didvyriškai kuklaus, pavyzdžiui: "Brajenas tą patį būtų padaręs dėl manęs", tačiau nusprendė, jog neverta. Iš tiesų Deividas negalvojo, kad Brajenas *būtų* tai dėl jo padaręs. Tačiau tai nieko nekeitė. Nes netgi tada, dar prieš tai, kas nutiko Lokių gatvės parke, Deividas neaiškiai suvokė, jog nueis ne dėl Brajeno, o dėl savęs.

Deivido motina neryžtingai žengė kelis žingsnius, palikdama savo bastioną - kriauklę.

- Deividai, tavo širdis kilniausia pasaulyje... *švelniausia* pasaulyje... tačiau Brajenas... na... jį nubloškė...

- Ji bando pasakyti, kad Brajenas galva atsitrenkė į plytų sieną, - įsiterpė tėvas. Per stalą jis paėmė sūnaus ranką. - Brajeno smegenys yra labai smarkiai sužalotos. Jis yra komoje ir nerodo aiškių gyvybės ženklų. Ar supranti, ką tai reiškia?

- Kad gydytojai mano, jog Brajeno smegenys virto kopūstu.

Ralfas krūptelėjo, po to linktelėjo galva.

- Dabar jo situacija tokia, kad būtų geriau, jei viskas kuo greičiau baigtųsi. Jei nueitum jį aplankyti, nebepamatytum draugo, kurį pažinojai ir su kuriuo kartais nakvodavai.

Tuo metu motina patraukė į svetainę, pasisodino suglumusį Pyragėlį ant kelių ir vėl pravirko.

Deivido tėvas pažvelgė į ją, tarsi norėdamas prisijungti, po to vėl atsisuko į sūnų.

- Bus geriausia, jei prisiminsi Brajų tokį, kokį matei paskutinį kartą. Supranti?

- Taip. Tačiau negaliu šitaip pasielgti. Privalau jį aplankyti. Bet, jei tu nenori manęs nuvežti, nieko baisaus. Po pamokų nuvažiuosiu autobusu.

Ralfas sunkiai atsiduso.

- Na ir teeina visi šikt. Gerai, sūnau, aš tave nuvešiu. Ir tau nereikės laukti, kol pasibaigs pamokos. Tik, dėl Dievo meilės, neprasitark apie tai nė žodeliu...

Tėvas smakru parodė svetainės pusėn.

- Pyragėliui? O Viešpatie, ne.

Deividas neužsiminė, jog Pyragėlis jau buvo atėjusi į jo kambarį paklausti, kas nutiko Brajenui ir ar jam skauda, ir ką, Deivido nuomone, reiškia numirti, ar tada žmogus kur nors iškeliauja? Ir dar šimtus kitų klausimų. Jos veidas buvo labai rimtas ir dėmesingas. O jos akys... na, jos akys buvo visiškai kaip Pyragėlio. Tačiau geriausia tėvams ne viską pasakyti. Jie yra seni ir greitai susinervina.

- Brajeno tėvai tavęs neįleis, - pasakė Elena, sugrįždama į kambarį. - Aš jau daugelį metų pažįstu Marką ir Debę. Jie apimti sielvarto, - žinoma, jog sielvartauja, jei tai būtų nutikę *tau*, aš išprotėčiau, - tačiau jiems užteks proto neleisti mažam berniukui žiūrėti... į kitą mirštantį mažą berniuką.

- Paskambinęs į ligoninę, vėliau paskambinau jiems ir paklausiau, ar galiu jį aplankyti, - tyliai paaiškino Deividas. - Ponia Ros leido.

Tėtis vis dar tebelaikė Deivido ranką. Tai buvo gerai. Deividas labai mylėjo savo mamytę ir tėtį ir gailėjosi, kad šis įvykis taip juos prislėgė, tačiau Deividas net nedvejojo dėl to, ką privalo padaryti. Atrodo, jog net tada kažkokia išorinė jėga jam padėjo, kaip vyresnis ir išmintingesnis žmogus, vedžiodamas ranką, padeda mažam vaikui nupiešti šunį ar viščiuką, ar senį besmegenį.

- Ir kas gi jai pasidarė? - paklausė Elė Karver nesavu balsu. - Norėčiau žinoti, kas, po velnių, jai *pasidarė*.

- Ji džiaugėsi, kad galėsiu ateiti atsisveikinti. Ji taip pat pasakė, jog šį savaitgalį, po to, kai seneliai atsisveikins su Brajenu, palieps išjungti gyvybę palaikančias sistemas, ir todėl poniai Ros malonu, kad aš ateisiu pirmas.

Kitą dieną, po pietų, Ralfas atsiprašė iš darbo ir nuvažiavo į mokyklą paimti sūnaus. Deividas stovėjo ant šaligatvio krašto, o iš jo marškinių kišenės kyšojo žydras lapelis su užrašu: "PALEISTAS ANKSČIAU". Atvykę į ligoninę, jie lėčiausiu pasaulyje liftu pasikėlė į penktą aukštą, į reanimacijos skyrių. Pakeliui Deividas stengėsi nuteikti save tam vaizdui, kurį netrukus pamatys. "Neišsigąsk, Deividai, - telefonu jį buvo perspėjusi ponia Ros. - Jis neatrodo labai gražiai. Esame tikri, jog Brajenas nejaučia jokio skausmo - jis per daug giliai nugrimzdęs į nebūtį, kad ką nors pajustų - tačiau neatrodo labai gražiai".

- Ar nori, kad eičiau kartu? - paklausė tėvas prie Brajeno palatos durų.

Deividas papurtė galvą. Jį vis dar tebebuvo apglėbęs galingas jausmas, kuris prarijo Deividą nuo to momento, kai išblyškusi motina pasakė apie nelaimingą atsitikimą: jausmo, jog jį veda už rankos kažkas labiau patyręs, kažkas, kas išsaugos Deivido tvirtybę, jei jį patį apleistų jėgos.

Deividas įžengė į palatą. Ten buvo ponas ir ponia Rosai. Jie sėdėjo raudonu vinilu apmuštose kėdėse. Abu rankose laikė knygas, tačiau jų neskaitė. Brajenas gulėjo lovoje palei langą, apsuptas pypsinčių ir blyksinčių žaliomis ekranų linijomis įrengimų. Lengva antklodė buvo užtraukta iki draugo liemens. Virš liemens matėsi ploni balti ligoninės marškiniai, kurie buvo išskleisti abipus krūtinės lyg angelo iš mokyklinio vaidinimo sparnai. Ant krūtinės pūpsojo galybė įvairiausių guminių čiulptukų, dar daugiau jų buvo pridėta prie galvos, žemiau baltos, plačios tvarsčių kepurės. Iš po kepurės kairiuoju Brajeno skruostu leidosi ilgas randas, kuris palei burną buvo užsirietęs tarsi žvejo kabliukas. Randas buvo susiūtas juodais siūlais. Deividui tai priminė filmą apie Frankenšteiną, vieną iš tų senesniųjų, su Borisu Karlofu, kuriuos rodo šeštadienį vakare. Kartais, kai Deividas nakvodavo pas Brajeną, abu berniukai neidavo miegoti iki pat vėlumos ir žiūrėdavo šiuos filmus, valgydami spragintus kukurūzus. Jiems labai patikdavo senieji juodai balti siaubūnai. Kartą, bežiūrint filmą “Mumija”, Brajenas atsisukęs į Deividą tarė: “Kad jį kur šūdas, mumija mus vejasi, paspartinkime žingsnį”. Nors tai ir buvo kvaila, tačiau be penkiolikos minučių pirmą *bet kas* vienuolikmečiams berniukams gali pasirodyti juokinga, tad jie abu prapliupo juokais.

Iš ligoninės lovos Brajeno akys žvelgė į Deividą. Ir pro jį. Jos buvo atmerktos ir tokios tuščios kaip mokyklos klasės rugpjūčio mėnesį.

Labiau nei bet kada jausdamas, jog juda ne pats, o kažkas jį stumia, Deividas įžengė į magiškąjį prietaisų ratą. Jis apžiūrėjo kaušelius, prisisiurbusius prie Brajeno krūtinės bei smilkinių. Apžiūrėjo laidus, besidriekiančius nuo šių kaušelių. Deividas taip pat apžiūrėjo į šalmą panašų tvarstį ant kairiosios Brajeno galvos pusės. Tvarstis buvo įdubęs, tartum po juo eantys kaulai būtų smarkiai pakeitę savo formą. Deividas įtarė, jog taip ir yra. Kai atsitrenki į plytų namą, kažkas privalo įdubti. Iš Brajeno dešinės rankos ir krūtinės kyšojo vamzdeliai. Jie ėjo link maišelių su skysčiu, pritvirtintų prie stovų. Į Brajeno nosį taip pat buvo įstatytas dvišakis plastmasinis vamzdelis, o prie riešo pritvirtinta kažkokia juostelė.

“Šios mašinos palaiko jo gyvybę, - pagalvojo Deividas. - O kai jas išjungs ir ištrauks adatas...”

Deividas negalėjo tuo patikėti, jo dvejonės, kurios iš pradžių buvo it pumpurėliai, subyrėjo. Kartu su Brajenu, vos tik nutvėrę progą, jie taškydavosi prie fontano, esančio priešais jų klasės langus. Vaidindami komandosus, berniukai važinėdavosi dviračiais puikiame Lokių gatvės parke. Jie keisdavosi knygomis, komiksais ir beisbolo kortelėmis, o kartais tiesiog sėdėdavo galiniame Deivido namų priebutyje, žaisdami Brajeno atsineštą žaidimą ar skaitydami ir gerdami Deivido mamos paruoštą limonadą. Jie sukirsdavo delnais ir vadindavo vienas kitą “blogišiumi”.

(Kartais, kai likdavo vieni du, jie vadindavo vienas kitą "sukruštgalviu" ar "smilgapimpiu".) Antroje klasėje jie smeigtukais prasidūrė pirštus ir juos suglaudę prisiekė būti "kraujo broliais". Šių metų rugpjūtį berniukai, padedami Marko Roso, pagal nuotrauką knygoje iš butelių kamščių sudėliojo Partenoną. Šis kūrinys taip puikiai pavyko, kad Markas padėjo jį į rūsį ir rodydavo savo draugams. Pirmąją naujųjų metų dieną iš butelių kamščių sudėliotas Partenonas turėjo nukeliauti į Karverių namus, esančius už pusantro kvartalo. •

Deivido mintys įkyriai sukosi apie Partenoną, kai berniukas stovėjo šalia savo draugo komandoso lovos. Deividas, Brajenas ir Brajeno tėtis sudėliojo šį Partenoną Rosų garaže, klausydamiesi ant lentynos be paliovos tą pačią juostelę grojančio magnetofono. Tai buvo kvaila, nes Partenonas buvo sudėliotas iš butelių kamščių, tačiau tuo pat metu ir jėga, nes atrodė taip, kaip ir turėjo atrodyti, ir jį lengvai galėjai atpažinti. Taip pat tas Partenonas buvo jėga todėl, kad berniukai padarė jį savo rankomis. O netrukus laidojimo biuro darbuotojas plaus ir gramdys Brajeno rankas, naudodamas specialų šepetį ir ypač rūpestingai išvalydamas panages. Deividas manė, jog niekam nebus smagu žiūrėti į lavoną, kurio panagės nešvarios. Kai Brajaus rankos bus švarios ir švarus draugas bus paguldytas į karstą, kurį jam išrinks tėvai, laidotuvių biuro tarnautojas suners jam rankas, tarsi draugo pirštai būtų sportbačių raišteliai. Ir šios rankos taip ir bus sunertos, kai Brajenas atsidurs po žeme. Sudėtos tvarkingai, taip, kaip jiems antroje klasėje liepdavo sudėti rankas ant suolo. Šios rankos daugiau nebedėlios pastatų iš butelių kamščių. Pirštai daugiau nebesitaškys fontanėlio vandeniu. Viskas nugrims į tamsą.

Ši mintis Deivido galvoje ir širdyje sukėlė ne siaubą, o neviltį, tarsi sunertų karste gulinčio Brajeno pirštų vaizdas būtų dar vienas įrodymas, jog viskas yra beprasmiška, kad bet kuri veikla dar nė karto nesustabdė mirties, kad net vaikams nesuteikiama išimtinė teisė nedalyvauti tame siaubo spektaklyje, triukšmingai vykstančiame už mėtomis iškvėpintų buitinių komedijų fasado, kuriuo tiki tėvai ir nori, kad juo patikėtų vaikai.

Kol Deividas stovėjo prie draugo lovos ir vaikiškai mąstė apie šiuos dalykus, nei ponas, nei ponia Rosai nepratarė nė žodžio. Deivido netrikdė jų tylėjimas; jis mylėjo draugo tėvus, ypač poną Rosą, kuris buvo savotiškai įdomiai pašėlęs, tačiau berniukas čia atėjo ne jų aplankyti. Prie jų nebuvo prijungti nei vamzdeliai, nei aparatai, kuriuos atjungs, kai tik atsisveikins seneliai.

Jis atėjo aplankyti Brajeno.

Deividas paėmė draugo ranką. Ji buvo stulbinančiai šalta ir suglebusi, tačiau gyva. Galėjai justi ranka pulsuojančią gyvybę tarsi kokį veikiantį variklį. Deividas švelniai spustelėjo ranką ir sušnibždėjo:

- Kaip sekasi, blogišiau?

Berniukas neišgirdo jokio atsako, tik ūžė kvėpuojanti už Brajeną mašina, nes dauguma draugo smegenų saugiklių buvo perdegę. Ši mašina stovėjo lovos galvūgalvyje ir buvo pati didžiausia. Iš vienos jos pusės driekėsi permatomas plastmasinis vamzdelis. Vamzdelio viduje matėsi kažkoks panašus į baltą akordeoną daiktas. Mašina dūzgė tyliai, - *visi* aparatai dirbo tyliai, - tačiau panašus į akordeoną daiktas vis tiek trikdė. Kiekvieną kartą pakildamas jis skleidė tylų, aiškų garsą. Tartum kas *dusdamas kvėpuotų*. Tartum dalis Brajeno dar *nebūtų* nugrimzdusi į nebūtį tiek giliai, kad nejustų skausmo, o būtų ištraukta iš kūno, įgrūsta į tą plastmasinį vamzdį ir kankinama dar smarkiau. Kur ją mirtinai spaudė į akordeoną panašus daiktas.

Ir dar Brajeno akys.

Deividas jautė, kaip *jo paties* akys nevalioja atsiplėšti nuo draugo akių. Niekas jam nepasakė, kad Brajenas gulės atmerktomis akimis; iki šiol Deividas nežinojo, kad netekusio sąmonės žmogaus akys gali būti atmerktos. Debė Ros perspėjo Deividą, kad šis per daug neišsigąstų, kad Brajenas neatrodo labai gražiai, tačiau draugo motina nieko nepasakė apie tą žvilgsnį, primenantį briedžio iškamšą. Tačiau galbūt taip ir turėjo būti; gal niekada neįmanoma pasirengti išties siaubingiems dalykams, kad ir kokio amžiaus būtum.

Viena Brajeno akis buvo pasruvusi krauju, lėliukė padidėjusi ir pajuodavusi, aplink ją telikęs siauras rudas žiedas. Antroji akis buvo skaidri ir atrodė normaliai, tačiau visa kita neatrodė normalu, nes tose akyse nebeliko *jokio* Deivido draugo ženklo. Čia jau nebebuvo to berniuko, kuris prajuokino Deividą pasakydamas: "Kad jį kur šūdas, mumija mus vejasi, paspartinkime žingsnį"... o gal jis tūnojo tame plastmasiniame vamzdelyje to panašaus į akordeoną balto daikto malonėje.

Deividas nusuko akis į šalį - į susiūtą randą, primenantį žvejo kabliuką, į tvarstį ir į vaško spalvos ausį, kyšančią pro tvarstį - po to jo žvilgsnis sugrįžo prie Brajeno plačiai atmerktų akių su skirtingomis lėliukėms. Jį traukė šių akių *tuštuma*, jose atsispindintis *išnykimas*. Tai buvo daugiau nei neteisinga. Tai buvo... tai buvo...

"Blogis", - sušnibždėjo kažkoks balsas Deivido galvos gilumoje. Tokio balso savo galvoje berniukas niekada nebuvo girdėjęs, jo visiškai nepažinojo, o kai Debės Ros ranka nusileido ant jo peties, Deividas turėjo kietai sučiaupti lūpas, kad nesuklyktų.

- Vyriškis, kuris tai padarė, buvo girtas, - paaiškino Brajeno motina prikimusiu, springstančiu nuo ašarų balsu. Naujai pasirodžiusios ašaros nuriedėjo jos skruostais. - Jis aiškina, jog nieko neprisimena, kad buvo praradęs sąmonę. Ir žinai, Deividai, kas yra baisiausia? Aš juo tikiu.

- Debe... - prabilo ponas Rosas, tačiau Brajeno mama nekreipė į jį dėmesio.

- Kaip Dievas galėjo leisti, kad šis žmogus *neprisimintų,* kaip savo automobiliu partrenkė mano sūnų? - paklausė ji, pakeldama balsą.

Išsigandęs Ralfas Karveris įkišo galvą pro praviras duris, o stumdanti koridoriumi savo vežimėlį seselė sustojo tarsi įbesta. Ji pažvelgė į 508 palatą savo žydromis akimis, kuriose galėjai perskaityti dejonę: "O Viešpatie".

- Kaip Dievas gali būti gailestingas žmogui, kuris nusipelnė, kad *kiekvieną naktį iki pat savo gyvenimo pabaigos* prabustų klykdamas nuo trykštančio iš mano vargšo sūnaus galvos kraujo vaizdo?

Ponas Rosas apkabino ją per pečius. Ralfas Karveris vėl įtraukė galvą, tarsi vėžlys slėpdamasis savo kiaute. Deividas tai pastebėjo ir gal net kiek užpyko ant savo tėčio. Jis šito gerai nebeprisiminė. Deividas tik prisiminė, jog žiūrėjo į Brajeno ramų, išblyškusį veidą, kurį tarsi prarijo netaisyklingos formos tvarstis - vaškinę ausį, randą su juodais siūlais sutrauktais kraštais, akis. Labiausiai jis įsidėmėjo akis. Verkianti ir rėkianti Brajeno motina buvo čia pat, tačiau tos akys nė kiek nereagavo.

"Tačiau jis čia yra", - staiga pagalvojo Deividas ir jam pasirodė, kad ši mintis ir daugelis kitų dalykų, nutikusių po to, kai jo motina pranešė apie Brajeną ištikusią nelaimę, kyla ne Deivido viduje, o tik kažkaip pro jį pereina... tarsi Deivido galva ir kūnas būtų virtę kažkokiu vamzdžiu.

"Jis čia yra. Žinau, kad yra. Jis vis dar čia, tarsi žmogus įkritęs į žemės nuošliaužą... ar kurį uoloje užgriuvo akmenys..."

Debė Ros visiškai prarado savitvardą. Ji jau beveik staugė, krūpčiodama vyro glėbyje ir mėgindama iš jo išsilaisvinti. Ponas Rosas nusivedė ją raudonų kėdžių link, tačiau tai padaryti buvo nelengva. Atskubėjusi seselė apkabino Brajeno motiną per liemenį.

- Sėskitės, ponia Ros. Jūs pasijusite geriau.

- *Koks Dievas gali leisti žmogui užmiršti, jog jis užmušė berniuką?* - klykė Brajeno motina. - *Toks, kuris nori, kad tas žmogus prisisiurbtų ir vėl padarytų tą patį, štai koks! Dievas, kuris myli girtuoklius ir nekenčia mažų berniukų!*

Brajeno tuščios akys žvelgė į viršų. Savo vaškine ausimi jis klausėsi motinos pamokslo. Ir nieko negirdėjo. Brajeno čia nebebuvo. Tačiau.

- "Taip, - kažkas sušnibždėjo. - Taip, jis yra. Yra. Kažkur".

- Sesele, ar galite suleisti mano žmonai vaistų? - paklausė ponas Rosas.

Jam jau buvo sunku sulaikyti vietoje ponią Ros, besistengiančią ištrūkti ir apkabinti Deividą ar savo sūnų, ar juos abu. Kažkas jos galvoje atsipalaidavo. Ir tas kažkas galėjo daug ką papasakoti.

- Pakviesiu daktarą Burgoiną, jis yra koridoriuje, - atsakė seselė ir išskubėjo iš palatos.

Brajeno tėtis prisivertė nusišypsoti Deividui. Pono Roso skruostais varvėjo prakaitas, o gausybė smulkių lašelių buvo susikaupę ant kaktos.

Jo akys buvo paraudusios, ir Deividui pasirodė, jog draugo tėvas neteko svorio. Deividas nemanė, jog tai įmanoma, tačiau taip jam pasirodė. Viena ranka ponas Rosas laikė apkabinęs žmoną per liemenį, o kitą buvo uždėjęs ant jos peties.

- Dabar tu privalai išeiti, Deividai, - pasakė ponas Rosas. Jis stengėsi nešnopuoti, tačiau vis tiek nežymiai šnopavo. - Mes... mums sunku.

"Tačiau aš su juo neatsisveikinau", - norėjo pasakyti Deividas ir staiga suprato, jog pono Roso skruostais teka ne prakaitas, o ašaros. Tai privertė jį išeiti. Tik prisiartinęs prie durų ir atsisukęs pasižiūrėti į poną bei ponią Rosus, kurie dabar buvo susilieję į neryškią dėmę, Deividas suvokė, jog netrukus ir jis pravirks.

- Ar galiu ateiti dar kartą, pone Rosai? - paklausė berniukas palūžusiu, virpančiu balsu, kurį pats vargiai beatpažino. - Gal rytoj?

Ponia Ros liovėsi veržtis iš vyro glėbio. Pono Roso rankos buvo tvirtai ją suspaudusios kiek žemiau krūtų, jos galva buvo nusvarinta, ir plaukai uždengė veidą. Pasižiūrėjęs į šitaip apsikabinusius draugo tėvus, Deividas prisiminė pasaulinės imtynių federacijos mačus, kuriuos jie kartais su Brajenu stebėdavo ir kuriuose vyrukai panašiai būdavo susikibę vienas su kitu. "O, kad jį kur šūdas, mus vejasi mumija", - nei iš šio, nei iš to pagalvojo Deividas.

Ponas Rosas papurtė galvą.

- Ne, nemanau, Deivi.

- Bet...

- Ne, nemanau. Matai, daktarai sako, jog nėra jokios tikimybės, kad Brajenas at....

Deividas dar nebuvo matęs, kad šitaip keistųsi suaugusio žmogaus veidas, - atrodė, jog jis iš vidaus ÿra į atskirus gabalus. Tik vėliau, sugrįžęs į Lokių gatvės parką, Deividas ėmė tai suprasti... kažkiek. Tai, ką Deividas išvydo, nutikdavo žmonėms, neverkusiems gana ilgai - galbūt daugelį metų - ir galiausiai nebesugebantiems sulaikyti ašarų. Tai priminė pralaužtą užtvanką.

- *Ak, mano berniuk*! - ūbavo ponas Rosas. - *Ak, mano berniuk*!

Jis paleido savo žmoną ir nugara atsirėmė į sieną tarp dviejų raudonu vinilu aptrauktų kėdžių. Ponas Rosas kurį laiką pastovėjo atsišliejęs, po to sukniubo per kelius. Jis ėmė slysti palei sieną, kol galiausiai atsidūrė ant grindų, kur ir liko sėdėti, ištiesęs rankas lovos link, drėgnais skruostais, nukarusiu iš šnervių snargliu, susivėlusiais plaukais, išsitaršiusiais ant nugaros marškiniais ir tiek atsismaukusiomis kelnėmis, kad net matėsi kojinių viršus. Ponas Rosas tokia poza sėdėjo ant grindų ir garsiai aimanavo. Priklaupusi šalia žmona jį apsikabino, ir kaip tik tuo momentu pasirodė gydytojas su sekančia iš paskos sesele, tad Deividas išslinko į koridorių verkdamas, bet stengdamasis nekūkčioti. Kaip ten būtų, jis buvo ligoninėje, kur kai kurie žmonės bandė pasveikti.

Tėvą rado išblyškusį - taip kaip motiną, kai ji pranešė apie Brajeną ištikusią nelaimę. Jis paėmė Deividą už rankos, kuri tuo metu atrodė šaltesnė nei tik ką lytėta draugo ranka.

- Man labai gaila, kad tu turėjai tai pamatyti, - pasakė tėvas, kai jiedu stovėjo prie lėčiausio pasaulyje lifto durų.

Deividas suprato, jog tėvas negalėjo nieko kita *sugalvoti*, ką dar pasakyti. Pakeliui į namus Ralfas Karveris du kartus prasižiojo, norėdamas kažką pratarti, bet užsičiaupė. Jis įjungė radijo imtuvą ir surado stotį, grojančią senas melodijas, po to pritildė imtuvą ir paklausė, ar Deividas nenorėtų ledų su limonadu ar ko nors kita. Deividas papurtė galvą, ir tėvas vėl pagarsino muziką.

Kai jie parsigavo namo, Deividas pasakė tėvui, jog norėtų pamėtyti į krepšį. Tėvas neprieštaravo ir nuskubėjo vidun. Stovėdamas prie plyšio įvažiavimo tako asfalte, kuris Deividui atstojo baudų metimo liniją, berniukas išgirdo pro atvirą virtuvės langą sklindančius tėvų balsus. Mama norėjo žinoti, kas nutiko ir kaip į tai reagavo Deividas.

- Ką gi, ten kilo savotiška scena, - atsakė tėvas, tarsi Brajeno komos būsena ir artėjanti mirtis būtų buvusios kažkokio vaidinimo dalis.

Deividas nusisuko. Jį vėl aplankė jausmas, jog jis yra kažkas kitas, dalis, o ne visuma, kažkieno reikalas. Staiga berniukas pajuto nesuvaldomą norą nueiti į mažą laukymę Lokių gatvės parke. Į šią laukymę vedė siauras takelis, tačiau jame galėjai išsitekti su dviračiu, jei važiuosi po vieną. Būtent šioje laukymėje - "stebėjimo punkte Vietkonge" - prieš metus berniukai pabandė vieną iš Debės Ros cigarečių ir nusprendė, jog ji yra šlykšti, čia jie vartė pirmąjį savo gyvenime žurnalo "Penthouse" egzempliorių (Brajenas pamatė jį prie kiaurą parą dirbančios pakelės parduotuvėlės, kuri buvo pakalnėje netoli jo namų, šiukšlių konteineryje), čia jie sėdėdavo nukarę kojas ir ilgai šnekėdavosi, dalindamiesi savo svajonėmis... daugiausia apie tai, kaip taps Vakarų Ventvorto vidurinės mokyklos karaliais, kai pereis į devintą klasę. Šioje laukymėje, į kurią patekdavai "Hošimimo taku", berniukai labiausiai mėgavosi savo draugyste, tad Deividas staiga pajuto poreikį ateiti būtent čionai.

Jis paskutinį kartą sumušė kamuolį, kuriuo kartu su Brajenu žaidė milijoną kartų, pritūpė ir metė į krepšį, tačiau pataikė tik į tinklą. Kai kamuolys atriedėjo iki Deivido, berniukas nusviedė jį į žolę. Tėvai vis dar tebebuvo virtuvėje, jų balsai dar tebesklido pro atvirą langą, tačiau Deividas nė nemanė įkišti galvą ir pasakyti, kur susiruošė. Tėvai galėjo neleisti.

Jam taip pat neatėjo į galvą pasiimti dviratį. Deividas ėjo nuleidęs galvą, ryškiai žydra kortelė su užrašu "PALEISTAS ANKSČIAU" tebekyšojo iš marškinių kišenės, nors tuo metu pamokos jau buvo pasibaigusios. Dideli geltoni autobusai, pilni rėkaujančių, mojuojančių popieriais

ir priešpiečių dėžutėmis vaikų, riedėjo į namus. Deividas į juos nė nežvilgtelėjo. Jo mintys klaidžiojo kitur. Vėliau pastorius Martinas papasakos apie "Tylų ir ramų" Dievo balsą, ir Deividas pajus malonų dilgtelėjimą, supratęs, jog jį ir išgirdo, tačiau tuo metu tai nebuvo panašu nei į balsą, nei į mintį, nei į intuityvią nuojautą. Jo protas vis sugrįždavo prie tos minties kaip ištroškęs žmogus, kurio visas kūnas šaukiasi vandens, nieko geresnio neradęs pripuola prie drumzlinos balos ir ima gerti.

Deividas pasiekė Lokių gatvę, po to "Hošimino taką". Vis dar tebenuleidęs galvą, tarsi mokslininkas, sprendžiantis kažkokią milžinišką problemą, berniukas iš lėto įžengė į taką. "Hošimino takas" nebuvo jo ir Brajeno išskirtinė nuosavybė, paprastai daugelis vaikų šiuo taku iš mokyklos grįždavo namo, tačiau tą šiltą rudens popietę ten nebuvo nė gyvos dvasios; atrodė, jog visi specialiai pasišalino dėl Deivido. Pusiaukelėje iki laukymės Deividas pastebėjo "Trijų muškietininkų" šokoladuko popierėlį ir jį pakėlė. Tai buvo vieninteliai šokoladukai, kuriuos valgydavo Brajenas, - jis juos vadino "Trys muškiai", - ir Deividas net neabejojo, kad dieną ar dvi prieš avariją jo draugas numetė šį popierėlį. Brajenas nebuvo didelis šiukšlinčius; paprastai jis būtų įgrūdęs tą popierėlį į savo kišenę. Tačiau...

Tačiau, matyt, kažkas privertė Brajeną jį numesti. Tas kažkas žinojo, jog čia ateisiu po to, kai automobilis partrenks Brajeną, tėkš jį į plytų sieną ir suknežins galvą, surasiu šį popierėlį ir prisiminsiu draugą.

Deividas subarė save, kad yra beprotis, visiškas psichas, tačiau beprotiškiausia yra tai, jog Deividas nemano, kad tai beprotiška. Gal šios mintys, išsakytos garsiai, atrodytų pamišėliškos, tačiau tūnodamos Deivido galvoje jos atrodė visiškai logiškos.

Net nesusimąstydamas Deividas įgrūdo rausvai sidabrinį popierėlį į burną ir nučiulpė prie jo prilipusius saldaus šokolado likučius. Jis buvo užsimerkęs, ir nauja ašarų banga ėmė skverbtis pro užmerktus vokus. Kai šokolado nebeliko ir Deividas burnoje pajuto tik sušlapusio popieriaus skonį, berniukas išspjovė popierėlį ir nužingsniavo toliau.

Rytiniame laukymės pakraštyje augo ąžuolas, kurio dvi šakos maždaug dvidešimties pėdų aukštyje skleidėsi "V" raide. Berniukai neišdrįso šiame išsišakojime surręsti tikrą namą, - kas nors galėjo jį pastebėti ir priversti išardyti, - tačiau prieš metus, vieną karštą vasaros dieną, jie atsinešė lentų, vinių bei plaktukus ir surentė platformą, kuri ten tebebuvo. Deividas su Brajenu žinojo, kad kartais ja naudodavosi aukštesnių klasių berniukai (draugai ant patamsėjusių nuo vėjo ir lietaus lentų retkarčiais surasdavo nuorūkų, alaus skardinių, o kartą net kelnes-kojines), tačiau tik sutemus, ir mintis, jog vyresni berniukai naudojasi jų darbo vaisiais, glostė draugų savimeilę. Be to, pirmosios šakelės, už kurių galėjai nusitverti, kad įliptum į ąžuolą, buvo pakankamai aukštai, tad mažesni vaikai neįstengė užsiropšti ant platformos.

Deividas įlipo į medį. Berniuko skruostai buvo drėgni, akys užtinusios, burnoje tebejuto šokolado ir sušlapusio popieriaus skonį ir ausyse tebegirdėjo sunkiai dūsaujant tą panašų į akordeoną daiktą. Ant platformos Deividas tikėjosi rasti dar kokį nors ženklą, susijusį su Brajenu, panašų į "Trijų muškių" popierėlį, tačiau ten nieko nebuvo. Tik prie medžio prikalta lentelė su užrašu: "VIETKONGO STEBĖJIMO PUNKTAS", kurią berniukai buvo pritvirtinę po poros savaičių, kai užbaigė platformą. Šitaip pavadinti savo slaptavietę (ir į ją vedantį taką) inspiravo senas filmas su Arnoldu Švarcnegeriu, kurio pavadinimo Deividas nebeprisiminė. Jis vis tikėjosi, kad kartą atėjęs pamatys vyresnių berniukų nuplėštą lentelę ar dažais išpurkštą kokį nors nešvankų užrašą, pavyzdžiui, "ČIULPK MANO PIMPALĄ", tačiau nieko panašaus nenutiko. Matyt, užrašas "VIETKONGO STEBĖJIMO PUNKTAS" ir jiems patiko.

Medžiais nuvilnijo lengvas vėjelis, atvėsindamas įkaitusią Deivido odą. Jei ne toji nelemta avarija, Brajenas būtų kartu mėgavęsis šiuo vėjeliu. Draugai sėdėtų ant platformos, tabaluodami kojomis, šnekučiuodamiesi ir juokaudami. Nuo šių minčių Deividas ir vėl pravirko.

- *Kodėl aš čia esu?*

Jokio atsako.

- *Kodėl aš čia atėjau? Ar mane kas nors privertė ateiti?*

Tyla.

- *Jei čia kas nors yra, prašau atsiliepkite!*

Ilgai nebuvo jokio atsakymo... po to *pasigirdo,* ir Deividas nemanė, jog tai pats mintyse kalbasi su savimi ir bando save apkvailinti, kad nors kiek nusiramintų. Kaip ir tada, kai stovėjo prie Brajeno lovos, visiškai neatrodė, kad atėjusi mintis būtų kilusi jo galvoje.

- *Taip*, - atsakė balsas, - *aš čia esu.*

- *Kas tu?*

- *Kas aš esu?* - pakartojo balsas ir tuojau pat nutilo, tarsi šie žodžiai iš tiesų būtų ką nors paaiškinę.

Deividas sukryžiavo kojas ir užmerkė akis. Jis uždėjo delnus ant kelių ir kiek galėdamas plačiau atvėrė savo protą, neturėdamas nė menkiausios nuovokos, ką dar turėtų padaryti. Šitaip berniukas laukė nežinia kiek, klausydamasis iš toli atsklindančių namo grįžtančių vaikų balsų, jausdamas raudonus bei juodus šešėlius, slankiojančius jo akių vokais, kai vėjelis sujudindavo medžių šakas ir pro jas prasiskverbiantys saulės lopinėliai užslinkdavo ir vėl nuslinkdavo nuo veido.

- *Pasakyk man, ko tu nori*, - tarė jis balsui.

Jokio atsakymo. Atrodo, jog balsas nieko iš jo nenorėjo.

- *Tada pasakyk, ką privalau daryti.*

Ir vėl tyla.

Toli toli Deividas išgirdo Kolumbo greitkelyje esančios gaisrinės sireną. Buvo penkios valandos. Jis ne mažiau kaip valandą išsėdėjo ant platformos užmerktomis akimis, o gal ir dvi. Mama ir tėtis turėjo pastebėti, kad Deivido nėra keliuke palei namą, kad kamuolys guli žolėje, ir tikrausiai jaudinasi. Deividas mylėjo savo tėvus ir nenorėjo, kad jie jaudintųsi, - tam tikra prasme berniukas suprato, kad besiartinanti Brajeno mirtis pribloškė tėvus panašiai kaip ir jį, - tačiau dar negalėjo eiti namo. Todėl, kad dar *nebuvo užbaigęs* savo reikalo.

- *Ar nori, kad aš melsčiausi*? - paklausė jis balso. - Jei tu nori, aš pamėginsiu, tik nemoku - mes nelankome bažnyčios ir...

Nei piktas, nei linksmas, nei nekantrus, nei kaip nors kitaip nusakomas balsas jį pertraukė:

- *Tu jau dabar meldiesi.*

- *Už ką aš turėčiau melstis?*

- *Kad jį kur šūdas, mumija mus vejasi,* - atsakė balsas. - *Paspartinkime žingsnį.*

- *Nesuprantu, ką tai reiškia.*

- *Supranti.*

- *Ne, nesuprantu!*

- Taip, suprantu, - vos ne dejuodamas balsu ištarė Deividas. - Taip, suprantu. Tai reiškia, jog privalau prašyti to, ko niekas nedrįsta, ir melstis už tai, už ką niekas neišdrįsta melstis. Taip?

Balsas tylėjo.

Deividas atmerkė akis, ir jį užplūdo ryški rausvai auksinė lapkričio pavakarės šviesa. Žemiau kelių kojos buvo nutirpusios, ir Deividas jautėsi, tarsi tik ką būtų pabudęs iš gilaus miego. Jį apstulbino nuogas dienos grožis, ir trumpam Deividas labai aiškiai pasijuto esąs kažkokios visumos detalė - gyvos pasaulio odos ląstelė. Jis nukėlė rankas nuo kelių ir iškėlė į viršų.

- Padaryk, kad jam pagerėtų, - tarė Deividas. - Dieve, padaryk, kad jam pagerėtų. Jei tai padarysi, aš Tau atsidėkosiu. Įsiklausysiu, ko tu nori, ir padarysiu tai. Prižadu.

Dabar berniukas nebeužmerkė akių, tačiau atidžiai klausėsi, ar balsas dar ko nors nepasakys. Iš pradžių atrodė, jog balsas nebenori bendrauti. Deividas nuleido rankas ir ėmė stotis. Pajutęs kojose dyglius, lyg kas būtų badęs adatėlėmis, berniukas krūptelėjo. Po to nusijuokė. Jis nusitvėrė už šakos, kad neprarastų pusiausvyros, ir tuo metu balsas vėl *prakalbo*.

Deividas klausėsi atlošęs galvą, vis dar tebesilaikydamas už šakos ir jausdamas pašėlusį dilgčiojimą raumenyse, kai į juos ėmė plūsti kraujas. Po to linktelėjo galva. Lentelę su užrašu "VIETKONGO STEBĖJIMO PUNKTAS" berniukai buvo prikalę prie medžio kamieno trim vinimis. Laikui bėgant, lentelė susitraukė ir išsirietė, tad dabar matėsi išsikišusios

vinių galvutės. Deividas iš marškinių kišenės ištraukė žydrą lapelį su užrašu “PALEISTAS ANKSČIAU” ir užmovė jį ant vinies galvutės. Tai padaręs, berniukas ėmė žygiuoti vietoje ant platformos tol, kol atleido nutirpusias kojas, ir jis galėjo būti tikras, kad saugiai nusileis žemyn.

Deividas nuėjo namo. Dar nespėjus pasiekti takelio palei namus, tėvai išnėrė pro virtuvės duris. Elena Karver liko stovėti prieangyje, delnu prisidengusi akis nuo saulės, o Ralfas pribėgo beveik iki pat šaligatvio ir sugriebė Deividą už pečių.

- Kur tu buvai? Kur tu, po velnių, *buvai*, Deividai?

- Buvau išėjęs pasivaikščioti. Į Lokių gatvės parką. Galvojau apie Brajeną.

- Tu mus velniškai išgąsdinai, - pasakė mama.

Prie jos prisigretino Kirstena. Ji valgė želė, po pažastimi laikydama savo mylimiausią lėlę - Brangutę Melisą.

- Net ir Kirstė susirūpino, ar ne tiesa?

- Ne, - atsakė Pyragėlis, tebevalgydama želė.

- Ar tau nieko nenutiko? - paklausė tėvas.

- Ne.

- Esi tuo tikras?

- Taip.

Deividas įžengė vidun, timptelėdamas seseriai už kasytės. Pyragėlis suraukė nosį, o po to nusišypsojo.

- Vakarienė jau beveik paruošta. Eik nusiprausk, - pasakė Elena Karver.

Suskambo telefonas, ir ji nuėjo atsiliepti, po to šūktelėjo Deividui, sukančiam į antro aukšto vonią plauti rankų, kurios buvo gerokai nešvarios - lipnios, sakuotos, tokios, kokios būna laipiojant po medžius. Atsisukęs berniukas pamatė, kad mama laiko ištiesusi jam telefono ragelį, o kita ranka nervingai gniaužo prijuostę. Ji pabandė kažką pasakyti, tačiau iš pradžių lūpos tik virpėjo be garso. Mama nurijo seilę ir vėl pradėjo iš naujo.

- Tai Debė Ros. Tau. Ji verkia, ir manau, jog viskas baigta. Dėl Dievo, kalbėk su ja mandagiau.

Deividas perėjo per kambarį ir paėmė telefono ragelį. Jį vėl užplūdo tas keistas jausmas, jog čia dar kažkas yra. Deividas buvo tikras, jog mama yra bent iš dalies teisi: *kažkas* pasibaigė.

- Alio? - atsiliepė jis. - Ponia Ros?

Brajeno mama taip smarkiai raudojo, kad iš pradžių negalėjo nieko pasakyti. Ji bandė, tačiau žodžius prarydavo kūkčiojimas. Deividas išgirdo poną Rosą sakant: “Leisk, aš pasakysiu” ir ponią Ros atšaunant: “Ne, aš pati”. Po to pasigirdo galingas girgtelėjimas - tarsi būtų gagenusi alkana žąsis - ir ponia Ros pasakė:

- Brajenas atgavo sąmonę.

- Iš tiesų? - perklausė Deividas.

Brajeno mamos žodžiai jį labai nudžiugino... tačiau visiškai nenustebino.

- Ar jis mirė? - tik lūpomis paklausė Elena.

Jos ranka vis dar nervingai tebegniaužė prijuostę.

- Ne, - atsakė Deividas, ranka uždengdamas ragelį, kad galėtų kalbėti su savo tėvais.

Debė Ros vėl ėmė kūkčioti. Deividas pagalvojo, jog šitaip darys kiekvieną kartą, pranešdama šią naujieną artimiesiems. Bent jau kurį laiką. Ponia Ros negalės susivaldyti, nes širdies gilumoje ji jau buvo atsisveikinusi su savo sūnum.

- Ar jis mirė? - vėl lūpomis paklausė Elena.

- Ne! - kiek suirzęs atsakė Deividas, tarsi motina būtų apkurtusi. - Ne miręs, gyvas. Ji sako, kad Brajenas atgavo sąmonę.

Tėvas su motina ėmė žiobčioti it žuvys akvariume. Pyragėlis, tebevalgydama želė ir žiūrėdama į savo lėlę, išsikišusią iš po pažasties, praėjo pro tėvus.

- Aš sakiau, kad taip ir bus, - aiškino mergaitė Brangutei Melisai griežtu, nepripažįstančiu jokių diskusijų tonu. - Argi nesakiau?

- Atgavo sąmonę? - paklausė apstulbusi ir susimąsčiusi Deivido motina. - Jis - *gyvas*?

- Deividai, ar tu mane girdi? - paklausė ponia Ros.

- Taip, girdžiu, - atsakė berniukas.

- Praslinkus maždaug dvidešimčiai minučių po to, kai tu išėjai, monitoriuje pasirodė kreivės. Aš jas pamačiau pirmoji - Markas buvo išėjęs į bufetą nupirkti vaisvandenių - ir nuėjau prie seselių posto. Jos nenorėjo manimi patikėti, - Brajeno motina nusijuokė pro ašaras. - Žinoma, kas gi būtų patikėjęs? Ir kai pagaliau prišnekinau vieną iš jų ateiti pasižiūrėti, seselė iškvietė ne gydytoją, o aparatūros meistrą - tokia ji buvo tikra, kad negali šitaip atsitikti. Meistras netgi *pakeitė monitorių*. Ar tai ne stebuklas? Ką tu pasakysi?

- Taip, - pritarė Deividas. - Laukinis.

Dabar jau abu tėvai kažką sakė vien tik lūpomis, o tėtis dar ir energingai mojavo rankomis. Deividui jis priminė beprotnamio pacientą, įsivaizduojantį, jog jis veda pramoginę programą. Nuo šios minties berniuką suėmė juokas, tačiau jis nenorėjo juoktis kalbėdamas telefonu. Ponia Ros šito nesuprastų. Tad Deividas nusisuko į sieną.

- Ir tik kai jos pamatė naujo monitoriaus ekrane tas pačias kreives, - tik dabar dar ryškesnes, - viena iš seselių pašaukė daktarą Vasilevskį. Jis yra neurologas. Dar prieš jam pasirodant, Brajenas atsimerkė ir nužvelgė mus. Jis manęs paklausė, ar šiandien pašėrėme auksines žuveles. Atsakiau, taip, auksinės žuvelės sočios. Nenorėjau nei verkti, nei ko nors panašaus. Buvau per daug apstulbusi, kad galėčiau verkti. Po to Brajenas

pasakė, jog jam skauda galvą, ir vėl užsimerkė. Kai daktaras Vasilevskis įėjo į palatą, Brajenas atrodė taip, lyg vis dar tebebūtų komos būsenos, ir aš pamačiau, kaip jis piktai pažvelgė į seselę, tarsi sakydamas "Ir kodėl mane trukdote dėl tokių niekų?" Supranti?

- Žinoma, - atsakė Deividas.

- Tačiau kai daktaras suplojo rankomis palei Brajeno ausį, jis iš karto atmerkė akis. Deivi, o kad tu būtum matęs to seno lenkiūkščio veidą! - ponia Ros nusijuokė, gagendama it pamišusi. - Po to... Brajenas p... p... pasakė, kad nori gerti, ir paprašė v... v... vandens.

Tuo momentu Brajeno motina galutinai palūžo ir pradėjo taip garsiai raudoti į ragelį, kad Deividui net suskaudo ausį. Po to kūkčiojimas nutilo, ir Deividas išgirdo Brajaus tėtį klausiant:

- Deividai? Tu vis dar klausai?

Jo paties balsas taip pat skambėjo nelabai tvirtai, tačiau, Deivido laimei, ponas Rosas nors nešaukė.

- Žinoma.

- Brajenas neprisimena avarijos, *nieko* neprisimena, kas vyko po to, kai savo kambaryje paruošė namų darbus, tačiau jis prisimena savo ir *mūsų* vardus bei adresą. Jis žino, kas yra šalies prezidentas ir gali spręsti nesudėtingus matematikos uždavinius. Daktaras Vasilevskis teigia esąs girdėjęs apie panašius atvejus, tačiau jam niekada nėra tekę iš tiesų su tokiu atveju susidurti. Jis tai pavadino "klinikiniu stebuklu". Nežinau, ar tai iš tiesų ką nors reiškia, o gal daktaras tiesiog norėjo, kad tai būtų stebuklas, man nesvarbu. Tiesiog noriu tau, Deividai, padėkoti. Ir Debė taip pat. Iš visos širdies.

- *Man*? - paklausė Deividas. Jis pajuto, kaip kažkieno ranka tempia už peties, norėdama priversti atsisukti, tačiau berniukas į tai nereagavo. - Už ką jūs norite *man* padėkoti?

- Už tai, kad mums grąžinai Brajeną. Tu su juo kalbėjai; monitoriaus ekranas atgijo netrukus po to, kai tu išėjai. Jis tave išgirdo, Deivi. Išgirdo ir sugrįžo.

- Tai ne mano nuopelnas, - atsakė Deividas.

Jis apsisuko. Abu tėvai buvo kone užvirtę ant sūnaus. Jų veiduose viltis mišo su nuostaba bei netikrumu. Motina verkė. Kokia tai buvo ašaringa diena! Tik Pyragėlis, kuri paprastai žliumbdavo šešias valandas per parą, atrodė visiškai rami.

- Aš žinau tai, ką žinau, - paprieštaravo ponas Rosas. - Aš žinau, ką žinau, Deividai.

Deividas turėjo pasikalbėti su tėvais, nes priešingu atveju nuo jų įnirtingų žvilgsnių užsiliepsnos marškiniai... tačiau prieš tai jis turėjo sužinoti dar vieną dalyką.

- Kada jis atgavo sąmonę ir paklausė apie savo auksines žuveles? Kiek laiko praslinko nuo to momento, kai jūs monitoriuje pastebėjote,

kad Brajeno smegenys funkcionuoja, iki tada, kai Brajenas paklausė apie žuveles?

- Na, jie pakeitė monitorių... Debė tau apie tai jau pasakė... ir po to... nežinau, - pono Roso balsas kažkur pradingo, po to vėl pasigirdo, - taip, žinau. Prisimenu, kad išgirdau Kolumbo Brodvėjaus gaisrinės sireną, kai visa tai prasidėjo. Vadinasi, turėjo būti kelios minutės po penkių.

Deividas linktelėjo galva. Tai jo visai nenustebino. Būtent tuo metu balsas jo galvoje pasakė: "*Tu jau meldiesi*".

- Ar galiu rytoj ateiti jį aplankyti?

Ponas Rosas nusijuokė:

- Deividai, jei tik nori, tu gali ateiti aplankyti Brajeną kad ir vidurnaktį. Kodėl gi ne? Vis tiek daktaras Vasilevskis nori, kad mes neleistume Brajenui užmigti ir uždavinėtume kvailus klausimus. Žinau, dėl ko jis nuogąstauja, - kad Brajeną vėl ištiks koma, - tačiau nemanau, jog tai galėtų įvykti. O ką tu manai?

- Ne, neįvyks, - atsakė Deividas. - Viso, ponas Rosai.

Berniukas padėjo telefono ragelį, ir tėvai vos neužvirto ant jo. "Kaip tai atsitiko? - klausinėjo jie. - Kaip tai atsitiko ir ką, jų nuomone, tu turi su visa tuo bendra?"

Deividas pajuto poreikį - stebėtinai stiprų - kukliai nuleisti akis ir pasakyti: "Ką gi, jis atgavo sąmonę, tiek ir težinau. Tik... na... - tada Deividas nutiltų aiškiai parodydamas, jog nenori šito sakyti, ir pridurtų, - ponas ir ponia Rosai galvoja, kad Brajenas išgirdo mano balsą ir atsiliepė į jį. Tačiau jūs žinote, kokie pastaruoju metu jie buvo prislėgti". Šito būtų pakakę, kad gimtų legenda; širdies gilumoje Deividas tai suprato. Ir jis norėjo šitaip pasielgti.

Širdies gilumoje Deividas labai labai norėjo šitaip pasielgti.

Tačiau jį sustabdė ne tas keistas vidinis balsas, o greičiau intuityviai pajusta, nei aiškiai išreikšta mintis: "*Jei sau prisiimsi nuopelnus, viskas tuo ir pasibaigs*".

"*Kas pasibaigs?*"

"*Viskas, kas tau yra svarbu,* - atsakė intuicijos balsas. - *Viskas, kas svarbu*".

- Deividai atsipeikėk, - kreipėsi į jį tėvas, lengvai supurtydamas už pečių. - Mes *mirštame* iš smalsumo.

- Brajenas atgavo sąmonę, - pasakė berniukas, atidžiai parinkdamas žodžius. - Jis kalba, kai ką prisimena. Smegenų daktaras sako, jog tai - stebuklas. Ponia ir ponas Rosai mano, jog aš esu prie šito prisidėjęs, kad Brajenas mane išgirdo ir todėl atgavo sąmonę. Tačiau nieko panašaus nebuvo. Aš laikiau Brajeno ranką ir jaučiau, kad jo jau nebėra šiame pasaulyje. Jis buvo labiausiai pasitraukęs iš šio pasaulio žmogus, kokį man teko matyti. Todėl aš ir apsiverkiau - ne todėl, kad jo tėvus buvo ištikęs isterijos priepuolis, o dėl to, kad Brajenas buvo iškeliavęs. Nežinau, kas

nutiko, ir man visai nesvarbu. Jis atgavo sąmonę, ir tai man yra reikšminga.

- Tau daugiau niekas ir *neturėtų* būti svarbu, - pritarė motina trumpai, tačiau tvirtai jį apkabinusi.

- Esu alkanas, - pasakė Deividas. - Kas paruošta vakarienei?

3

Deividas skendėjo tamsoje, apakęs, tačiau neapkurtęs, ir klausėsi balso, kurį pastorius Džinis Martinas vadino ramiu, tyliu Dievo balsu. Per paskutiniuosius septynis mėnesius pastorius Martinas ne kartą išklausė Deivido pasakojimą ir, atrodė, jog jam ypač patikdavo toji dalis, kur berniukas prisimindavo, ką jis pajuto kalbėdamasis su savo tėvais po pokalbio su ponu Rosu.

- Buvai visiškai teisus, - patvirtino pastorius Martinas. - Tai, ką pabaigoje išgirdai, *nebuvo* pašalinis balsas, juo labiau Dievo balsas... jei neatsižvelgsime į tai, kad Dievas visada kalbasi su mumis per mūsų sąžinę. Pasaulietiški žmonės, Deividai, tiki, jog sąžinė tėra savotiškas visuomeninis cenzorius, vieta, kurioje kaupiamos visuomeninės sankcijos, tačiau iš tiesų sąžinė yra tam tikras pašalietis, dažnai nukreipiantis mus teisingų sprendimų link, nors mes ir nepajėgiame suprasti bei įvertinti situacijos. Ar supranti mane?

- Manau, jog taip.

- Tu nežinojai, *kodėl* buvo neteisinga sau prisiimti nuopelnus už draugo pagijimą, tačiau šito tau ir nereikėjo. Tave, lygiai kaip ir Mozę, gundė šėtonai, tačiau tu padarei tai, ko Mozė nepadarė ar nesugebėjo padaryti: pirmiausia supratai, o po to atsispyrei pagundai.

- O kaip Mozė? Ką jis blogai padarė?

Pastorius Martinas papasakojo berniukui, kaip Mozės išvesti iš Egipto izraelitai ištroško, o pranašas trenkė į uolą Arono lazda, ir iš akmens išsiveržė vanduo. Kai izraelitai paklausė, kam jie turėtų nukreipti savo padėką, Mozė atsakė, kad jam. Pasakodamas šią istoriją, pastorius Martinas kažko atsigėrė iš arbatos puodelio, ant kurio buvo užrašyta "LAIMINGAS, DŽIAUGSMINGAS IR LAISVAS", tačiau puodelyje esančio skysčio kvapas Deividui nepriminė arbatos aromato. Jis greičiau panėšėjo į viskį, kurį kartais gerdavo tėtis, žiūrėdamas vakaro žinias.

- Vienas mažas klaidingas žingsnelis per visą sunkų ir ilgą gyvenimą tarnaujant Viešpačiui, - tarė pralinksmėjęs pastorius Martinas, - tačiau ir jo pakako, kad Dievas neįleistų Mozės į Pažadėtąją Žemę. Tą bjaurią nedėkingą minią per upę pervedė Jozuė.

Šis pokalbis vyko vieną birželio sekmadienio popietę. Tuo metu jie abu jau gerai pažinojo vienas kitą ir patogiai jautėsi vienas kito draugijoje. Deividas įprato rytais eiti į bažnyčią, po to, sekmadienio po-

pietėmis, užsukti į kleboniją ir valandą kitą pasišnekučiuoti su pastoriumi Martinu jo kabinete. Deividas laukdavo šių susitikimų, taip pat ir Džinis Martinas. Jam labai patiko berniukas, kuris kartais atrodydavo kaip paprastas vaikas, o kartais daug vyresnis. Be to, buvo dar vienas dalykas: Džinis Martinas tikėjo, jog prie Deivido prisilietė Dievas ir galbūt šis lytėjimas dar tebesitęsia.

Pastorių sužavėjo Brajeno Roso istorija ir tai, jog su Brajenu susiję įvykiai paskatino Deividą, tipišką dvidešimtojo amžiaus pabaigos religinių analfabetų atstovą, ieškoti atsakymų... ieškoti Dievo. Džinis Martinas pasakė savo žmonai, jog Deividas yra vienintelis nuoširdus atsivertėlis, kurį jam yra tekę sutikti, o tai, kas nutiko Deivido draugui, yra vienintelis šiuolaikinis stebuklas, apie kurį jam yra tekę girdėti ir kuriuo pastorius iš tiesų tiki. Brajenas puikiausiai išgijo, tik truputėlį raišavo, tačiau gydytojai pasakė, jog net ir tai gali po metų kitų praeiti.

- Nuostabu, - atsakė Stela Martin. - Aš ir kūdikis pajusime palengvėjimą, jei tavo jaunasis draugas pasiskųs dėl religinio mokymo, kurį gauna iš tavęs, o tu baigsi atsidurdamas teisme už vaikų žalojimą. Turėtum būti atsargesnis, Džini; ir elgiesi tiesiog *beprotiškai*, gerdamas jo akivaizdoje.

- Aš negeriu jo akivaizdoje, - atšovė Martinas ir staiga kažkuo susidomėjęs ėmė žiūrėti pro langą. Po kurio laiko jis išdrįso pažvelgti žmonai į akis. - O dėl pastarojo dalyko - Dievas yra mano ganytojas.

Jis ir toliau susitikinėjo su Deividu sekmadienių popietėmis. Pastoriui dar nebuvo sukakę trisdešimt, ir jis pirmą kartą patyrė, koks malonumas rašyti visiškai švarioje lentoje. Jis nesiliovė maišęs "Seagram's" viskio su arbata, tačiau palikdavo savo kabineto duris praviras, kai tik pasilikdavo su Deividu vieni du. Per jų pokalbius visada būdavo be garso įjungtas televizorius, rodantis įvairiausias sekmadienio sportines programas - begarsį futbolą, kai Deividas pirmą kartą atėjo pas pastorių Martiną, po to begarsį krepšinį, dar vėliau - begarsį beisbolą.

Būtent per begarses beisbolo varžybas tarp "Indėnų" ir "A" komandos Deividas sėdėjo gromuliuodamas istoriją apie Mozę ir apie iš uolos ištryškusį vandenį. Po kurio laiko berniukas pakėlė akis nuo televizoriaus ekrano ir pasakė:

- Dievas nėra labai atlaidus, ar ne tiesa?

- O, jis yra *labai* atlaidus, - šiek tiek nustebęs atsakė pastorius Martinas. - Jis *privalo* būti atlaidus, nes yra labai griežtas.

- Tačiau jis kartu yra ir žiaurus, ar ne?

Džinis Martinas atsakė net nesudvejodamas:

- Taip. Dievas yra žiaurus. Deividai, aš turiu kukurūzų. Ar norėtum, kad jų paspraginčiau?

Deividas sklandė tamsoje, klausydamas žiauraus pastoriaus Martino Dievo, to paties, kuris neįleido Mozės į Kanaaną, nes Mozė vienintelį

kartą prisiskyrė sau Dievo nuopelnus, to Dievo, kuris tam tikru būdu pasinaudojo Deividu, kad išgelbėtų Brajeną Rosą, to Dievo, kuris vėliau nužudė mielą mažąją Deivido sesutę, o juos visus atidavė į rankas milžiniško pamišėlio, kurio akys buvo tokios pat tuščios kaip ir komos ištikto ligonio.

Toje tamsioje vietoje, į kurią melsdamasis nukeliavo Deividas, girdėjosi ir kiti balsai; čia lankydamasis berniukas dažnai juos girdėdavo - paprastai šie balsai būdavo tolimi, kaip kartais kalbant tarpmiestiniu telefonu girdisi svetimi pokalbiai, o kartais jie girdėdavosi aiškiau. Šiandien vienas balsas girdėjosi ypač aiškiai.

"Jei tu nori melstis, melskis man, - sakė balsas. - *Kodėl tu meldiesi Dievui, kuris žudo mažas seseris? Tu jau daugiau nebesijuoksi iš jos pasakymų ir nebekutensi tol, kol sesutė nepradės klykti, ir nebetampysi už kasyčių. Ji negyva, o tu pats su tėvais atsidūrei kalėjime. Kai jis sugrįš - tas pamišęs faras - tikriausiai jus visus tris nužudys. Taip pat ir kitus. Štai ką padarė tavo Dievas. O ko gi dar galima tikėtis iš Dievo, kuris žudo mažas seseris? Kai įsigilini, tai šis Dievas yra toks pat pamišęs kaip ir tas faras. Tačiau tu klūpai prieš jį. Atsipeikėk, Deivi, pažvelk į gyvenimą. Pajusk jo skonį. Melskis man. Aš bent nesu pamišęs".*

Šis balsas Deivido neužliūliavo - bent jau nelabai. Berniukas buvo girdėjęs jį ir anksčiau - pirmiausiai galbūt įvyniotą į tą stiprų norą sudaryti tėvams įspūdį, kad tai jis prišaukė Brajeną iš komos gelmių. Po to savo kasdienių maldų metu Deividas girdėdavo šį balsą aiškiau, *asmeniškiau,* ir tai berniuką suneramino, tačiau kai jis pastoriui Martinui papasakojo apie balsą, kuris kartais įsiterpia lyg dar vienas prisijungęs prie telefono linijos žmogus, pastorius iš to tik nusijuokė.

- Kaip ir Dievas, Šėtonas stengiasi aiškiausiai kalbėti su mumis maldų ir meditacijų metu, - paaiškino jis. - Tada mes būname atviriausi, labiausiai suartėję su savo *pneuma.*

- *Pneuma*? Kas tai?

- Dvasia. Toji tavo dalis, kuri trokšta įgyvendinti Dievo suteiktą galimybę ir tapti amžina. Toji dalis, dėl kurios Dievas su Šėtonu net šiuo metu pešasi tarpusavyje.

Pastorius tokiems atvejams buvo išmokęs Deividą sukalbėti trumputę mantrą, ir berniukas dabar ėmė ją kalbėti. *"Pažvelk man į vidų, būk manyje",* - kartojo mintyse Deividas begalę kartų, tikėdamasis, jog antrasis balsas nusilps. Tačiau jam taip pat reikėjo įveikti ir skausmą, kuris užeidavo tarsi spazmai. Mintys apie tai, kas nutiko Pyragėliui, sukeldavo *gilų* skausmą. Ir, taip, Deividas piktinosi, kad Dievas leido tam pamišusiam farui nustumti sesutę nuo laiptų. Piktinosi - po velnių - jis *nekentė* Dievo už tai.

"Pažvelk man į vidų, Dieve. Būk manyje, Dieve. Pažvelk man į vidų. Būk manyje".

Šėtono (jei tai iš tiesų buvo jis; Deividas nebuvo įsitikinęs) balsas išnyko, ir kurį laiką tebuvo tamsa.

"Pasakyk, ką man daryti, Dieve. Pasakyk, ko tu nori. Ir jei Tavo valia yra tokia, kad mes visi čia mirtume, padėk man, kad negaiščiau laiko pykdamas ar baimindamasis, ar reikalaudamas viską paaiškinti".

Pasigirdo tolimas kojoto staugimas. Daugiau nieko.

Deividas laukė, stengdamasis išlikti atsivėręs, tačiau nieko neišgirdo. Galiausiai jis liovėsi laukęs ir ištarė maldos pabaigos žodžius, kuriuos išmokė pastorius Martinas, murmėdamas juos į sudėtas rankas:

- Viešpatie, padaryk mane naudingu pačiam sau ir padėk prisiminti, jog negalėsiu būti naudingas kitiems, kol tokiu netapsiu pats sau. Padėk prisiminti, jog esi mano kūrėjas. Aš esu tai, kuo Tu mane sukūrei - kartais Tavo nykštys, o kartais liežuvis. Padaryk mane savo ištikimu tarnu. Ačiū. Amen.

Deividas atsimerkė. Kaip ir visada pirmiausia jis akylai įsistebeilijo į tamsą savo suglaustų delnų viduryje, ir kaip visada ši tamsa jam pirmiausia priminė akį - į akį panašią skylę. Tačiau kieno akį? Dievo? Velnio? O gal jo paties?

Berniukas atsistojo, lėtai apsisuko ir pažvelgė į savo tėvus. Jie taip pat žiūrėjo į jį - Elė apstulbusi, Ralfas liūdnai.

- Ką gi, ačiū dangui, - tarė motina. Ji stabtelėjo, suteikdama galimybę Deividui atsiliepti, tačiau kai šis nieko nepasakė, tęsė toliau. - Ar tu meldeisi? Tu praklūpojai beveik pusę valandos. Pamaniau, kad užmigai. Ar tu meldeisi?

- Taip.

- Ar tu šitaip meldiesi visada, ar dabar buvo ypatingas atvejis?

- Taip darau tris kartus per dieną. Ryte, vakare ir vieną kartą kažkuriuo dienos metu. Melsdamasis dienos metu, aš dėkoju už tai, kas mano gyvenime yra gera ir prašau pagalbos padėti suprasti tai, ko nepajėgiu pats vienas suprasti, - Deividas tyliai ir nervingai nusijuokė. - Šių dalykų visada būna gausybė.

- Ar tai vyksta tik neseniai, ar nuo pat to meto, kai pradėjai lankytis bažnyčioje?

Motina vis dar tebežvelgė į savo sūnų su tokia nuostaba, kad Deividas pasijuto pusiau netekęs sąmonės. Iš dalies dėl to buvo kalta milžiniška mėlynė palei akį motinos veide, bet ne vien tik dėl to, teisingiau pasakius, beveik visai ne dėl to. Motina žiūrėjo į Deividą tokiu žvilgsniu, tartum būtų jį išvydusi pirmą kartą.

- Taip, jis tai daro nuo to laiko, kai Brajenas pateko į avariją, - paaiškino Ralfas.

Jis palietė sutinusį veidą virš kairės akies, krūptelėjo, po to vėl nuleido ranką. Tėvas žiūrėjo į Deividą pro dvejas grotas ir atrodė toks pats pusiau netekęs sąmonės kaip ir sūnus.

- Vieną kartą užlipau pas tave, norėdamas pabučiuoti ir palinkėti labos nakties - tai buvo praslinkus kelioms dienoms po to, kai Brajeną išrašė iš ligoninės - ir pamačiau tave atsiklaupusį lovos kojūgalyje. Iš pradžių pamaniau, kad tu... na, nežinau, darai kažką kitą... paskui išgirdau tavo žodžius ir supratau.

Deividas nusišypsojo, pajusdamas, jog lengvai nukaito skruostai. Tai buvo gana absurdiška, tačiau skruostai iš tiesų nukaito.

- Dabar tai darau mintyse. Netgi nekrutinu lūpų. Kartą pora vaikų išgirdo mane mokykloje ir pagalvojo, jog man ne visi namie.

- Gal tėvas tave ir supranta, tačiau aš nesuprantu, - pasakė Elena.

- Aš kalbuosi su Dievu, - paaiškino Deividas. Jis jautėsi nesmagiai, tačiau jei vieną kartą pasakys tiesiai šviesiai, gal daugiau nebereikės aiškinti. - Malda ir yra pokalbis su Dievu. Iš pradžių atrodo, jog kalbiesi pats su savimi, tačiau vėliau tai pasikeičia.

- Deividai, ar tu pats taip manai, ar visa tai papasakojo tavo naujasis sekmadieninis draugužis?

- Taip aš pats manau.

- Ir Dievas atsiliepia į tavo maldas?

- Kartais man atrodo, jog aš jį girdžiu, - jis įsikišo ranką į kišenę ir pirštų galiukais palietė šautuvo šovinį. - Ir žinau, jog vieną kartą jį tikrai girdėjau. Paprašiau Dievo, kad jis padarytų taip, jog Brajenas išgytų. Po to, kai tėtis nuvežė mane į ligoninę, nuėjau į Lokių gatvės parką, užlipau ant platformos, kurią su Brajumi buvome pritvirtinę medyje, ir paprašiau Dievo, kad jis padarytų taip, jog Brajus pasveiktų. Pasakiau, kad jei Dievas tai padarys, aš duosiu jam savotišką vekselį. Ar supranti, ką turiu omenyje?

- Taip, Deividai, aš žinau kas yra vekselis. Ir jis pareikalavo apmokėti? Tas tavo Dievas?

- Dar ne. Tačiau kai atsistojau, kad nulipčiau iš medžio žemyn, Dievas liepė man pasmeigti lapelį "PALEISTAS ANKSČIAU" ant vinies, kuri kyšojo iš šakos. Tarsi būtų norėjęs, kad tą lapelį įteikčiau, tik ne poniai Hardi jos kabinete, o Dievui. Ir dar kai kas. Jis norėjo, kad aš kuo daugiau apie jį sužinočiau - kas jis yra, ko nori, ką daro ir ko nenori daryti. Tiksliai žodžiais šito neišgirsi, tačiau sužinojau vardą žmogaus, į kurį Dievas norėjo kad kreipčiausi - pastorių Martiną. Štai kodėl lankau metodistų bažnyčią. Tačiau nemanau, jog Dievas labai kreiptų dėmesį į bažnyčios firminį pavadinimą. Jis tiesiog paliepė man lankyti bažnyčią širdies ir dvasios labui, o bendrauti su pastoriumi Martinu proto labui. Iš pradžių net nežinojau, kas per vienas yra pastorius Martinas.

- Tu *žinojai*, - paprieštaravo Elė Karver. Ji kalbėjo švelniu, raminamu balsu, kaip kalba žmogus, staiga suvokęs, kad jo pašnekovą kamuoja psichinės problemos. - Džinis Martinas du ar tris metus iš eilės buvo atėjęs į mūsų namus rinkti aukų Afrikos paramos fondui.

- Iš tiesų? Aš jo nemačiau. Tikriausiai tuo metu būdavau mokykloje.

- Nesąmonė, - atšovė motina teisėjo, kurio nuosprendis yra galutinis ir neapskundžiamas, tonu. - Jis atvykdavo per Kalėdas, tad tu negalėjai būti mokykloje. O dabar paklausyk manęs, Deividai. Lėtai, atidžiai paklausyk. Kai visa tai nutiko Brajenui, tu gal... na, nežinau... pagalvojai, kad tau reikia pagalbos iš šalies. Ir tavo pasąmonėje iškilo vienintelis vardas, kurį žinojai. Dievas, kurį tu išgirdai tą gilaus skausmo valandą, tebuvo tavo pasąmonės balsas, ieškantis atsakymo, - ji atsisuko į Ralfą ir skėstelėjo rankomis. - Jau tas maniakiškas Biblijos skaitymas buvo pakankamai blogai, tačiau *šitai*... kodėl tu man nepapasakojai apie savo maldas?

- Man atrodė, kad tai mano privatus reikalas, - atsakė Deividas, trūktelėdamas pečiais ir nežiūrėdamas motinai į akis. - Be to, jos niekam nedaro žalos.

- Na, žinoma, jog ne. Melstis yra puiku. Be maldų tikriausiai niekada nebūtų buvę išrasti inkvizicijos kankinimo įrankiai.

Tokį aikštingą balso toną Deividas jau buvo girdėjęs. Motina juo kalbėdavo tada, kai stengdavosi galutinai nepalūžti. Šitaip ji kalbėjo su Deividu ir tėčiu, kai Brajenas gulėjo ligoninėje, ir maždaug savaitę ar net truputį daugiau po to, kai Brajenas atgavo sąmonę.

Deivido tėvas nusisuko nuo jos ir susikišo rankas į kišenes, nervingai nudelbęs akis į grindis. Atrodo, jog tai dar labiau įsiutino motiną. Ji vėl atsisuko į Deividą. Elės lūpos virpėjo, o akys spindėjo nuo ašarų.

- Ir kokį gi tu sudarei sandėrį su tuo nuostabiuoju Dievu? Gal panašų į tuos, kai su savo draugužiais keitiesi beisbolo kortelėmis. Gal jis tau pasakė: "Ei, aš tau duosiu šį puikų 1984-ųjų Brajeną Rosą už šią 1988-ųjų Kirstę Karver"? Gal taip ir buvo? O gal...

- Ponia, tai - jūsų sūnus, ir aš neketinu kištis, bet gal palikite tai kol kas ramybėje? Spėju, jog jūs netekote savo dukrytės, aš netekau vyro. Mums visiems ši diena buvo sunki.

Tai buvo moters, šaudžiusios į farą, žodžiai. Ji sėdėjo ant gulto krašto. Moteriškės tamsūs plaukai lyg nulūžusios šakelės buvo nukarę ant skruostų, tačiau visiškai neuždengė veido; ji atrodė išsigandusi, priblokšta ir pavargusi. Deividas neprisiminė, kad kada nors būtų matęs tokias pavargusias akis.

Trumpam berniukas pagalvojo, jog dabar motina visą savo įsiūtį nukreips į tamsiaplaukę moterį. Tai jo nebūtų nustebinę; motina kartais tapdavo atominė su visiškai nepažįstamais žmonėmis. Deividas prisiminė, kaip kartą, jam esant šešerių, motina užsipuolė besibolotiruojantį per rinkimus politiką, kuris prie jų kaimynystėje esančio prekybos centro bandė užsiverbuoti sau rinkėjų. Vyrukas padarė taktinę klaidą, mėgindamas paduoti motinai agitacinį lapelį, kai ši, vėluodama į susitikimą, ėjo pilnomis maisto produktų rankomis. Motina užsipuolė vyru-

ką tarsi mažas besikandžiojantis žvėrelis, klausinėdama, kas jis manąs esąs per vienas, ko siekiąs, kokia jo pozicija prekybos balanso deficito klausimu, ar yra kada nors rūkęs "žolę", ar pritaria moterų teisei pasirinkti. Vyrukas išdidžiai paaiškino Elenai Karver, jog jis remia moterų teisę pasirinkti.

- Gerai, puiku, nes būtent dabar aš pasirenku teisę pasakyti jums, kad DINGTUMĖTE PO VELNIŲ IŠ MANO AKIRAČIO! - išrėkė Elena Karver.

Vyrukas paprasčiausiai pabruko uodegą ir pabėgo.

Tačiau kažkas tamsiaplaukės moters veido išraiškoje ("Merė, - pagalvojo Deividas, - jos vardas yra Merė") pakeitė motinos ketinimus, jei ji iš tiesų buvo linkusi pratrūkti.

Motina vėl nukreipė savo dėmesį į Deividą.

- Taigi, gal išgirdai kokį žodelį iš didžiojo D, kaip mums visiems iš čia ištrūkti? Pakankamai ilgai praklūpojai ant kelių, turėjai gauti *kokį nors* ženklą.

Ralfas atsisuko į žmoną.

- Baik jį graužusi! - suurzgė. - Tuojau pat baik! Negi manai, kad tik tau vienai skauda?

Elė žvilgtelėjo į vyrą kone paniekinamai, po to vėl atsisuko į Deividą.

- Taigi?

- Ne, - atsakė berniukas, - jokio ženklo.

- Kažkas atvažiuoja, - šaižiai ištarė Merė.

Už jos gulto buvo langas. Merė atsistojo ant gulto, norėdama pasižiūrėti į lauką.

- Šūdas! Per grotas ir armuotą matinį stiklą nieko nematau. Tačiau girdžiu. Tikrai girdžiu!

Deividas taip pat girdėjo - artėjančio variklio dūzgimą. Staiga variklis suriaumojo, nes buvo paleistas visa jėga. Šį garsą palydėjo padangų žviegimas. Deividas pažvelgė į senuką. Šis truktelėjo pečiais ir iškėlė rankas delnais į viršų.

Deividas išgirdo šūksnį, kurį tikriausiai kažkas išleido iš skausmo, po to klyksmą. Tai buvo žmogaus skleidžiami garsai. Būtų buvę geriau galvoti, kad tai vėjas stūgauja stogvamzdžiuose, tačiau berniukas beveik neabejojo, jog čia žmogaus skleidžiami garsai.

- Kas gi čia, po velnių! - šūktelėjo Ralfas. - Jėzau! Kažkas klykia taip, jog netrukus sprogs. Čia tikriausiai faras, kaip manote?

- O Dieve, tikiuosi, jog tai jis! - piktdžiugiškai atitarė Merė, vis dar tebestovėdama ant gulto ir stengdamasi ką nors įžvelgti pro niekam tikusį langą. - Tikiuosi, kad kas nors tam kalės vaikui plėšia plaučius tiesiai iš krūtinės!

Merė pažvelgė į juos. Jos akys vis dar buvo pavargusios, tačiau dabar jose liepsnojo laukinė viltis.

- Tai galėtų būti pagalba. Ar nepagalvojote apie tai? Čia galėtų būti pagalba!

Variklis - kuris buvo ne per daug arti, tačiau ir jokiu būdu ne toli - vėl suriaumojo. Vėl sužviegė padangos. Taip jos žviegia kino filmuose ir per televiziją, tačiau tik ne realiame gyvenime. Po to pasigirdo trekštelėjimas. Gal tai traškėjo metalas, gal medis, o gal ir viena, ir kita. Trumpas pyptelėjimas, tarsi kas netyčia būtų spustelėjęs automobilio garso signalą. Atsklido virpantis kojoto klyksmas. Prie jo prisijungė dar vienas kojotas, po jo dar vienas ir dar vienas. Atrodė, kojotai šaiposi iš tamsiaplaukės moteriškės minties, kad kažkas ateina pagalbon. Vėl pasigirdo besiartinančio variklio düzgesys, dabar variklis dirbo tyliai, vos ne tuščia eiga.

Žilagalvis vyriškis sėdėjo savo gulto kojūgalyje, tarp šlaunų susigrūdęs delnus sunertais pirštais. Staiga jis prabilo nepakeldamas akių nuo savo rankų.

- Neturėkite vilčių, - jo balsas atrodė suskilinėjęs ir dulkėtas, kaip ir druskingos lygumos, besidriekiančios į vakarus ir į šiaurę nuo čia. - Čia niekas kitas, tik jis. Atpažįstu variklio garsą.

- Atsisakau patikėti, - kategoriškai pareiškė Elena Karver.

- Galite atsisakyti kas tik patinka, - atsakė jai senukas. - Tai neturi jokios reikšmės. Aš buvau komiteto, kuris skyrė lėšas naujam miesto patruliniam automobiliui pirkti narys. Prieš pat savo politinės karjeros pabaigą. Praėjusių metų lapkritį kartu su Koliu ir Diku nuvažiavome į Karson Sitį ir nupirkome jį aukcione. Būtent šį automobilį. Buvau pakėlęs kapotą ir įkišęs galvą pažiūrėti į variklį prieš tai, kol ėmėme dėl jo varžytis. Pusę kelio namo vairavau aš, išbandydamas greičius nuo šešiasdešimt penkių iki šimto dešimties mylių per valandą. Iš karto atpažinau. Tai mūsiškis.

Kai Deividas atsisuko pažvelgti į senuką, ramus ir tylus balsas - tas pats, kurį pirmą kartą jis išgirdo Brajeno palatoje - vėl prabilo. Kaip paprastai, balsas pasigirdo netikėtai, ir pasakytas žodis iš pradžių atrodė neturintis jokios prasmės.

Muilas.

Deividas šį žodį išgirdo taip aiškiai, kaip ir frazę "*Tu jau dabar meldiesi*", kai užsimerkęs sėdėjo Vietkongo stebėjimo poste.

Muilas.

Jis pažvelgė į galinį kairįjį kameros, kuria dalijosi kartu su ponu Žilagalviu, kampą. Ten buvo tualetas be sėdynės. Greta kabėjo senovinė fajansinė kriauklė, apnešta rūdžių dėmėmis. Šalia dešiniojo krano gulėjo žalias "Airiško pavasario" muilo gabalėlis.

Už sienos pasigirdo sodresnis ir artimesnis Desperacijos miestelio policijos patrulinio automobilio gaudesys. Truputėlį toliau staugė kojotai. Deividui šis staugimas ėmė skambėti kaip bepročių juokas, prižiūrėtojams paliekant beprotnamį.

4

Karverių šeimyna buvo per daug prislėgta ir per daug sutelkusi dėmesį į savo pagrobėją, kad pastebėtų negyvą šunį, karantį ant skydo su sveikinimo atvykusiems į miestelį užrašu, tačiau Džonio Marinvilio pastabumas buvo išlavintas. Tiesą pasakius, dabar buvo sunku nepastebėti šuns. Po to, kai Karveriai pro čia pravažiavo, šunį aptiko suopiai. Jie tupėjo ant žemės prie šuns lavono. Tai buvo šlykščiausi paukščiai, kokius Džoniui teko matyti. Vienas jų tampė senojo aviganio uodegą, o kitas knibinėjo nukarusią koją. Lavonas sūpavosi pirmyn atgal ant virvės, apsuktos aplink kaklą. Džonis pasišlykštėjęs atsiduso.

- Suopiai! - tarė faras. - Dieve, ar jie ne puikūs?

Jo balsas buvo gerokai prikimęs. Kai jie įvažiavo į miestą, faras dar du kartus nusičiaudėjo, ir antrąjį kartą iš burnos su krauju išlėkė dantys. Džonis nesuprato, kas farui darosi, tačiau jam ir nerūpėjo; jis tik linkėjo, kad viskas vystytųsi dar sparčiau.

- Pasakysiu tau kai ką apie suopius, - tęsė faras. - Jie prabunda, kad miegotų, ir bunda ilgai. Jie išmoksta keliaudami ten, kur veda jų keliai. Ar nesutiktum su šiais žodiais, *mon capitaine**?

Pamišęs faras, kuris cituoja poeziją. Kaip sarkastiška.

- Jums geriau žinoti, pareigūne.

Džonis visiškai nenorėjo prieštarauti farui, jei tik jam pavyks susivaldyti; atrodė, šis vyrukas pats save susinaikins, ir Džonis norėjo būti netoliese, kai šis procesas pasibaigs.

Jie pralėkė pro negyvą šunį ir šiurpius sulysusius padarus, besimėgaujančius dvėselėna.

O kaip dėl kojotų, Džoni? Kas nutiko jiems?

Tačiau Džonis neleido sau galvoti apie kojotus, lygiais intervalais išsirikiavusius palei kelią lyg garbės sargyba ar išsiskirstančius tartum Žydrieji Angelai, kai patrulinis automobilis pravažiuodavo pro juos, ir lekiančius atgal į dykumą, lyg būtų užsiliepsnojęs kailis ant jų galvų ir liepsna artintųsi link šiknų...

- Ar žinai, kad jie perdžia? - paklausė faras gargaliuojančiu kraujais balsu. - Suopiai perdžia.

- Ne. Šito aš nežinojau.

- Taip, sere. Tai vieninteliai paukščiai, kurie perdžia. Galėsi tai įtraukti į savo knygą. Į šešioliktą "Kelionių su "Harley'u" skyrių.

Džonis pagalvojo, jog sumanytasis knygos pavadinimas dar niekada neskambėjo taip beviltiškai kvailai.

Jie važiavo pro treilerių parką. Priešais vieną aprūdijusį, aplamdytu stogu, dvigubo pločio treilerį Džonis išvydo užrašą:

---

* mano kapitone *(pranc.)*.

ESU GINKLUOTAS, GERIANTIS “SNAPPLE” VAISVANDENIUS, SKAITANTIS BIBLIJĄ, PLIEKIANTIS KLINTONĄ KALĖS VAIKAS!
NEKREIPKITE DĖMESIO Į ŠUNĮ, SAUGOKITĖS *SAVININKO!*

“Sveiki atvykę į kantri muzikos pragarą” - tarė mintyse Džonis.

Patrulinis automobilis pralėkė pro kalnakasybos kompanijos pastatą. Stovėjimo aikštelėje buvo nemažai automobilių bei pikapų, ir tai Džoniui pasirodė keista. Darbo diena jau buvo senokai pasibaigusi. Kodėl visi šie automobiliai nestovėjo takeliuose prie savo namų ar prie vietinės girdyklos?

- Taip, taip, - tarė faras, pakeldamas ranką, tarsi norėtų įrėminti paveikslą. - Dabar tai matau. Šešioliktas skyrius: Perdžiantys Desperacijos suopiai. Skamba panašiai kaip prakeikto Edgaro Raiso Berouso romanas, ar ne? Tačiau Berousas buvo geresnis už tave rašytojas, ir žinai kodėl? Todėl, kad jis buvo samdomas rašeiva be pretenzijų. Jis turėjo savus *prioritetus*. Papasakok istoriją, užbaik dabar, duok žmonėms tai, kuo jie galėtų mėgautis nesijausdami per daug kvaili ir stenkis nepatekti į apkalbų skiltis.

- Kur jūs mane vežate? - paklausė Džonis, stengdamasis suteikti savo balsui neutralų toną.

- Į kalėjimą, - atsakė stambusis faras, gargaliuodamas nuo burnoje susikaupusio skysčio. - Kur viskas, ką cyptelsi, bus panaudota tave įžeisti savotiška kranksėjimo forma.

Džonis palinko į priekį ir susiraukė nuo skausmo nugaroje, kur faras buvo jam įspyręs.

- Jums reikalinga pagalba, - pasakė Džonis, stengdamasis, kad jo balsas skambėtų ne kaltinamai, o netgi švelniai. - Ar žinote tai, pareigūne?

- Tai tau reikalinga pagalba, - atšovė policininkas. - Dvasinė, fizinė, redakcinė. *Tek*! Tačiau tu nesulauksi pagalbos, Didysis Džonai. Tu jau suvalgei savo paskutiniuosius literatūrinius priešpiečius ir išdulkinai paskutinę kultūringą skylę. Dabar esi vienui vienas tyruose, ir tai bus ilgiausios keturiasdešimt dienų ir naktų per visą tavo beprasmį gyvenimą.

Šie žodžiai nuskambėjo Džonio ausyse it kažkokio liguisto varpo aidas. Džonis trumpam užmerkė akis, po to atmerkė. Jie buvo pačiame miestelio centre. Pravažiavo pro Geilės grožio saloną ir barą vienoje gatvės pusėje ir “True Value” ūkinių prekių parduotuvę kitoje. Šaligatviuose nebuvo nė vieno žmogaus - nė gyvos dvasios. Džonis niekada nebuvo matęs mažo Vakarų miestelio, kurio gatvėse iš tiesų virtų gyvenimas, tačiau čia buvo tiesiog juokinga. Nė gyvos dvasios? Kai jie važiavo pro “Conoco” degalinę, Džonis pastebėjo vyruką, siūbuojantį kėdėje

ir užsikėlusį kojas ant rašomjo stalo, tačiau tai buvo viskas. Tik... priekyje...

Pora žvėrelių tingiai nurisnojo per sankryžą, kuri, atrodo, buvo vienintelė miestelyje, kirsdami ją įstrižai. Džonis bandė save įtikinti, jog tai šunys, tačiau tie žvėreliai buvo ne šunys. Tai buvo kojotai.

Tai ne tik faras, nemanyk, Džoni. Čia vyksta kažkas nenormalaus. Kažkas labai nenormalaus.

Kai jie privažiavo sankryžą, faras staiga nuspaudė stabdžių pedalą. Džonis, šito nesitikėdamas, trenkėsi į vielos tinklą, skiriantį priekines sėdynes nuo užpakalinių. Jis susitrenkė nosį ir sustaugė iš netikėto skausmo.

Policininkas visiškai nekreipė į jį dėmesio.

- Bilis Rankurtas! - patenkintas šūktelėjo jis. - Po velnių, tai Bilis Rankurtas! *Spėliojau*, kur jis buvo pradingęs! Gėrė "Sulūžusio būgno" rūsyje, štai kur jis buvo dingęs! Kertu lažybų, jog ten jis ir buvo! Statau dolerius prieš spurgas! Stambiakiaušis Bilis, tebūsiu aš prakeiktas, jei čia ne jis!

- Mado *dosis*! - suriko Džonis. Iš nosies vėl pasipylė kraujas, ir Džonis vėl ėmė kalbėti tarsi mėgdžiodamas rūko metu leidžiamą sireną. - O Kristau, *skauda*!

- Užtilk, kūdiki, - paliepė faras. - Viešpatie, koks tu niurzglys.

Jis truputėlį pavažiavo atgal, po to apsuko patrulinį automobilį taip, kad jis sankryžoje būtų nukreiptas į vakarus. Policininkas nuleido šoninį stiklą ir iškišo galvą. Jo sprandas dabar buvo laiko nutamsintų plytų spalvos, smarkiai išbertas pūslėmis ir išvagotas įtrūkimų. Kai kuriuos įtrūkimus buvo užpildžiusios ryškios kraujo juostos.

- Bili! - suriko faras. - Ei, tu, Bili Rankurtai! Ei, tu senas velniau!

Vakarinėje Desperacijos miestelio pusėje stūksojo gyvenamieji namai - apdulkėję ir bedvasiai, tačiau truputėlį geresni nei treileriai parke. Savo pavandenijusiomis akimis Džonis pamatė vyriškį mėlynais džinsais ir kaubojiška skrybėle, stovintį viduryje gatvės. Jis žiūrėjo į du dviračius, kurie ten riogsojo aukštyn ratais. Ten buvo trys dviračiai, tačiau mažiausią - rausvą it saldainiuką mergaitišką dviratį parvertė vis stiprėjantis vėjas. Kitų dviejų dviračių ratai sukosi it patrakę. Vyrukas pakėlė akis, pamatė patrulinį automobilį, dvejodamas pamojo ranka ir ėmė artintis prie jų.

Policininkas įtraukė atgal savo didžiulę kvadratinę galvą. Jis atsisuko į Džonį, kuris iš karto suprato, jog gatvėje esantis vyrukas negalėjo gerai įsižiūrėti į šį teisėsaugos pareigūną; jei jis būtų galėjęs tai padaryti, jau dabar dumtų šalin kiek kojos neša. Faro burna įkrito, lūpos suglebo, nes nebuvo dantų, kurie jas prilaikytų, iš burnos kraštų mažomis srovelėmis veržėsi kraujas. Viena akis buvo tarsi sukrešėjusio kraujo katiliukas - tik retkarčiais jos gilumoje plykstelėdavo pilka šviesa - tai galėjo

būti akiduobės dugnas. Spindintis kraujo kilimėlis dengė viršutinę jo chaki spalvos marškinių dalį.

- Tai Bilis Rankurtas, - laimingas paaiškino policininkas. - Jis kerpa man plaukus. Aš jo *ieškojau,* - po to pridūrė tylesniu balsu, kokiu paparstai dalijamasi paslaptimi: - Jis truputėlį išgeria.

Tada faras atsisuko į priekį, įjungė variklio pavarą ir iki pat galo nuspaudė akceleratorių. Variklis suriaumojo; padangos sužviegė; rėkiantį iš nuostabos Džonį nubloškė atgal. Patrulinis automobilis šovė pirmyn.

Džonis ištiesė ranką, įsikibo pirštais į vielos tinklą ir pasikėlė į padėtį sėdomis. Jis pamatė, kaip už kokių dešimties pėdų džinsus bei kaubojišką skrybėlę dėvintis vyriškis - stambiakiaušis Bilis Rankurtas - stovi it sustingęs prie dviračių ir stebi besiartinantį automobilį. Mašinai artėjant atrodė, jog Bilio kūnas plečiasi ir uždengia visą priekinį stiklą; tai panėšėjo į kažkokį kino kameros pašėlusį triuką.

- Ne! - suklykė Džonis, kaire ranka daužydamas vielos tinklą ties faro galva. - Ne, nedaryk šito! Nedaryk! MISTERI, SAUGOKITĖS!

Paskutinę minutę Bilis Rankurtas suprato, kas čia vyksta, ir bandė pabėgti. Jis metėsi dešinėn, apgriuvusio namo link, ir nerangiai pritūpė už statinių tvoros, tačiau tvora buvo per žema ir jau buvo per vėlu. Bilis suriko, po to pasigirdo stuktelėjimas, kai patrulinis automobilis trenkėsi į Bilį taip smarkiai, kad net suvirpėjo rėmas. Kraujai aptaškė statinių tvorą, po to pasigirdo dvigubas dungtelėjimas automobilio apačioje, kai ratai pervažiavo nugriuvusį vyriškį, dar vėliau patrulinė mašina trinktelėjo į tvorą ir ją nuvertė. Stambusis policininkas staigiai nuspaudė stabdžius, ir automobilis sustojo apgriuvusio namo prišnerkštame tarpduryje. Džonį vėl sviedė į vielos tinklą, tačiau šį kartą jis spėjo iškelti ranką ir nuleisti galvą, kad apsaugotų savo nosį.

- Bili, tu pederaste! - sušuko laimingas faras. - *Tek ahn la*!

Bilis Rankurtas klykė. Atsisukęs galinėje patrulinio automobilio sėdynėje, Džonis pamatė, kaip vyrukas šliaužia kiek įmanydamas skubiau į šiaurinę gatvės pusę. Tačiau jam nelabai sekėsi; Bilis vilko sulaužytą koją. Per jo marškinių nugarą ir džinsus driekėsi padangų protektoriaus žymės. Kaubojiška skrybėlė gulėjo ant šaligatvio apversta kaip ir tie dviračiai. Bilis Rankurtas ją užkliudė keliu, pakreipdamas ant šono, ir per kraštus tarsi vanduo ėmė lietis kraujas. Dar daugiau kraujo veržėsi iš jo praskelto kiaušo ir sutraiškyto veido. Bilis buvo smarkiai sužalotas, tačiau nors mašina trenkė jam į patį kūno vidurį ir po to pervažiavo, vyrukas toli gražu nebuvo prie mirties. Tai labai nenustebino Džonio. Dažniausiai reikia labai daug, kad nužudytum žmogų - tai jis matė ne vieną kartą Vietname. Vyrukai būdavo su puse nuneštų galvų, ant kelių išvirtusiomis, nutūptomis musių žarnomis, atsivėpusia perrėžta gerkle, kurią laikydavo suspaudę savo nešvariais pirštais. Paprastai žmonės miršta sunkiai. Čia ir slypi visas siaubas.

- Uhuhuu! - sustaugė faras ir įjungė patrulinio automobilio atbulinę pavarą.

Padangos sucypė, iš jų parūko dūmai, automobilis siūbuodamas vėl atsidūrė gatvėje ir pervažiavo Bilio Rankurto kaubojišką skrybėlę. Mašinos užpakalinis sparnas užkliudė vieną dviratį (jis velniškai garsiai bumptelėjo, atsitrenkė į galinį stiklą, po to kuriam laikui pakilęs į orą dingo iš akiračio ir galiausiai nusileido ant mašinos priekio). Džoniui pakako laiko pamatyti, jog Bilis Rankurtas nustojo šliaužęs ir pro petį žvelgė į juos. Jo krauju pasruvusiame ir sulaužytame veide atsispindėjo nenusakomas nuolankumas. "Jam dar nėra nė trisdešimties", - pagalvojo Džonis, ir tuo metu vyrukas vėl pateko po atbuline eiga važiuojančio automobilio ratais. Mašina siūbuodama pervažiavo jo kūną ir sustojo palei bordiūrą. Atsisukdamas į priekį, faras alkūne užkliudė garso signalą, ir pasigirdo trumpas pyptelėjimas. Patrulinio automobilio priekyje veidu į didelį kraujo klaną gulėjo Bilis Rankurtas. Jo viena koja trūkčiojo, po to liovėsi.

- Oho, - tarė faras. - Kokia pašėlusi netvarka, ar ne?

- Taip, jūs jį nužudėte, - atsakė Džonis.

Staiga jam visiškai dingo noras pataikauti šiam vyrukui, išgyventi ilgiau nei jis. Džoniui taip pat neberūpėjo nei knyga, nei jo "Harley", nei kur šiuo metu galėtų būti Stivas Eimzas. Galbūt vėliau - jei apskritai *bus* vėliau - jis rūpinsis šiais dalykais, tačiau ne dabar. Dabar apėmė šokas ir neviltis, iš kažkur išlindo ankstesnysis Džonio Marinvilio variantas; iš anksto suredaguotas Džonio Marinvilio variantas, kuriam nusišikt ant Pulicerio premijos ar Nacionalinės knygos bičiulių premijos, ar ant dulkinimosi su aktore, tiek su smaragdais, tiek ir be jų.

- Pervažiavai jį tarytum triušį. Drąsuolis!

Faras atsisuko, mąstančiai nužvelgė jį sveika akimi, po to vėl nusisuko į priekinį stiklą.

- Aš mokiau tave išminties, - tarė, - nukreipiau teisingais takais. Kai tu keliausi, tavo žingsnių niekas neištaisys, o kai bėgsi, žiūrėk, kad neparkluptum. Tai iš "Patarlių knygos", Džonai. Tačiau aš manau, jog senasis Bilis suklupo. Taip taip. Jam visada už ko nors kliūdavo kojos. Manau, jog tai didžiausia Bilio bėda.

Džonis prasižiojo. Vieną iš tų rečiausių gyvenime atvejų nepasigirdo joks balsas. O gal taip buvo ir geriau.

- "Tvirtai laikykis instrukcijos; nepaleisk jos: saugok, nes ji yra tavo gyvenimas". Tai menkutis patarimas, kuriuo galite pasinaudoti misteri Marinvili, sere. Atsiprašau minutėlei.

Policininkas išlipo iš automobilio ir nuėjo prie negyvo, tysančio gatvėje vyriškio. Atrodė, jog faro batai sužybsėdavo, kai stiprėjantis vėjas tėkšdavo į juos smėlį. Ant jo uniforminių kelnių sėdynės matėsi didžiulė kraujo dėmė, o kai faras pasilenkė pakelti velionį Bilį Rankurtą,

Džonis išvydo dar daugiau kraujo, kuris tryško pro susprogusias siūles pažastyse. Atrodė, policininkas prakaitavo krauju.

Galbūt taip ir yra. Tikriausiai *taip yra. Manau, jog jis tuojau pat nukraujuos ir palūš, kaip paprastai nutinka hemofilams. Jei jis nebūtų toks pasakiškai stambus, ko gero, jau dabar būtų negyvas. Tu juk žinai, ką privalai daryti, tiesa?*

Taip, be abejo, kad jis žinojo. Jo charakteris buvo blogas, tiesiog *siaubingas*, ir, atrodo, jo nepakeitė netgi jį kaip obuolį sudaužęs maniakas žmogžudys. Džonis dabar privalėjo tramdyti tą savo charakterį. Daugiau jokių silpnybių, panašių į tą pasityčiojimą, kai pavadino farą drąsuoliu. Už tai Džonis užsidirbo tokį žvilgsnį, kuris jam visai nepatiko. *Pavojingą* žvilgsnį.

Faras nunešė Bilio Rankurto lavoną per gatvę, praeidamas tarp dviejų parverstų dviračių ir trečiojo, kurio ratai vis dar tebedūzgė, o stipinai blizgėjo vakaro šviesoje. Jis užsirioglino ant nuverstos statinių tvoros, užlipo namo laiptais ir persvėrė savo naštą, kad galėtų atidaryti duris. Jos atsivėrė be jokio vargo. Tai nenustebino Džonio. Jis manė, jog žmonės čia paprastai nesivargina rakinti durų.

“Jis turėtų nužudyti viduje esančius žmones, - pagalvojo Džonis. - Tai beveik savaime suprantama”.

Tačiau faras tik pasilenkė, nusikratė savo našta ir po to vėl atatupstas grįžo į nedidelę priemenę. Uždaręs duris, policininkas nusivalė rankas į viršutinę staktą, palikdamas ten kraujo dryžius. Jis buvo toks aukštas, jog net nereikėjo pasistiepti, kad pasiektų sąramą. Nuo šio judesio Džonį nukrėtė šiurpas - tai priminė “Išėjimo knygą”, nurodymus Mirties Angelui, kuriuos jam turėjo perduoti... taip, šis vyrukas *buvo* Mirties Angelas. Naikintojas.

Faras sugrįžo prie patrulinio automobilio, įlipo į jį ir ramiai nuvažiavo sankryžos link.

- Kodėl jūs jį ten nunešėte? - paklausė Džonis.

- O ką, tavo nuomone, turėjau padaryti? - savo ruožtu paklausė faras. Dabar jo balsas buvo labai kimus; atrodė, jog jis ne taria, o gargaliuoja žodžius. - Palikti jį suopiams? Man gėda dėl tavęs, *mon capitaine*. Tu taip ilgai gyvenai su vadinamaisiais civilizuotais žmonėmis, kad net pradedi mąstyti taip kaip jie.

- Šuo...

- Žmogus - tai ne šuo, - atšovė policininkas pamokslautojo tonu.

Sankryžoje jis pasuko į dešinę ir tuojau pat kairėn, įsukdamas automobilių stovėjimo aikštelėn prie miestelio municipalinio pastato. Policininkas išjungė variklį, išlipo lauk ir atidarė dešiniąsias galines dureles. Tai bent jau apsaugojo Džonį nuo skausmo ir pastangų, bandant prastumti savo aptalžytą kūną pro išlinkusią vairuotojo sėdynę.

- Viščiukas - tai ne vištienos pietūs, o žmogus - ne šuo, Džoni. Net jei tas žmogus toks kaip tu. Eime. Lįsk lauk. Op - op.

Džonis išlipo. Jis labai puikiai suvokė, jog aplinkui tvyro tyla; garsai, kuriuos girdėjo - vėjo ūžesys, smėlio kruopelių teškenimas į municipalinio pastato plytų sieną, kažkoks iš netoli sklindantis monotoniškas girgždesys - tik dar labiau šią tylą paryškino, pavertė ją kažkokia šventyklos tyla. Jis pasirąžė, krūptelėdamas nuo skausmo nugaroje ir kojoje, tačiau turėjo tai padaryti, kad atpalaiduotų nutirpusius raumenis. Po to Džonis prisivertė pažvelgti į sudarkytą faro veidą. To vyro ūgis kažkaip baugino. Ne tik todėl, kad būdamas šešių pėdų ir trijų colių ūgio Džonis įprato žvelgti į kitus žmones iš viršaus žemyn, o ne atvirkščiai; baugino pats ūgio skirtumas - ne koks colis ar du, o ne mažiau kaip keturi. Be to, ir šio vyriškio pečiuitumas. Nepaprasto pločio pečiai. Jis ne stovėjo; jis grėsmingai *dunksojo.*

- Kodėl jūs manęs nenužudėte kaip to vyruko, Bilio? Ar nėra net prasmės klausti? Ar jūs esate aukščiau už visokius "kodėl"?

- Šūdas, visi mes esame aukščiau už "kodėl", *tu* pats tai žinai, - atsakė faras, išsišiepdamas ir apnuogindamas kruvinas dantenas. Džonis būtų galėjęs apsieiti ir be šios šypsenos. - *Svarbu* yra tai, kad... klausykis atidžiai... *Aš galėjau tave paleisti.* Ar tau tai būtų patikę? Tavo galvoje tikriausiai dar tebėra ne mažiau kaip dvi kvailos, beprasmės knygos, o gal ir visas pustuzinis. Galėtum dar kelias parašyti, kol trinktels tavęs tykojantis koronarinis griaustinis ir galiausiai tave išsigabens. Ir esu tikras, jog laikui bėgant tu pajėgtum pamiršti šią komediją ir dar kartą save įtikinti, kad tai, ką darai, kažkaip pateisina tavo egzistavimą. Ar tau tai patiktų, Džoni? Ar norėtum, kad tave paleisčiau?

"Abrakadabra", - be jokios priežasties pagalvojo Džonis ir vieną košmarišką akimirką jam pasirodė, kad pratrūks kvatotis. Po to šis noras praėjo, ir Džonis linktelėjo galva.

- Taip, labai šito norėčiau.

- Visiškai laisvas! Kaip paukštelis, išleistas iš narvelio.

Faras tai demonstruodamas suplasnojo rankomis, ir Džonis pastebėjo, kad kraujo dėmės jo pažastyse dar labiau išplito. Dabar jo uniforminiai marškiniai buvo ištерlioti raudona spalva palei suplyšusias šonines siūles beveik iki pat diržo.

- Taip.

Džonis nesitikėjo, kad jo naujasis žaidimų draugas turi nors menkiausių ketinimų jį paleisti; o ne. Tačiau paminėtas žaidimų draugas netrukus bus tik kraujinė dešra, kurią nuo subyrėjimo sulaiko vien uniformos šarvai, ir Džoniui tereikėjo išlikti sveikam ir nepaliestam, kol tai atsitiks...

- Gerai. Štai sandėris, garsenybe: pačiulpk mano pimpalą. Jei tai padarysi, aš tave paleisiu. Paprastas biznis.

Policininkas atsisegė užtrauktuką ir nuleido žemyn savo trumpikių elastinę priekinę dalį. Iš jų išvirto kažkas panašus į negyvą baltąją gyvatę. Džonis nesistebėdamas žiūrėjo, kaip iš jos trykšta plona kraujo čiurkšlelė. Faras kraujavo iš visų savo kiaurymių.

- Kalbant perkeltine prasme, - tarė faras išsišiepdamas, - šis konkretus darbas bus labiau panašus į Anės Rais užsiėmimą. Siūlau pasinaudoti karalienės Viktorijos patarimu - užsimerk ir galvok apie pyragaitį su braškėmis.

Džonis Marinvilis pažvelgė į maniako pimpį, po to į jo išsiviepusį veidą, po to vėl į pimpį. Jis nežinojo, ko iš jo tikėjosi faras, - riksmų, pasišlykštėjimo, ašarų, melodramatiško maldavimo, - tačiau Džonis aiškiai suvokė, kad jis nesijautė taip, kaip faras norėjo, kaip tikriausiai tikėjosi, kad Džonis pasijus.

"Atrodo, kad tu nesupranti, jog savo laiku aš mačiau ir kai ką blogiau nei pimpalą, iš kurio varva kraujas. Ir ne tik Vietname".

Džonis pajuto, kaip jame vėl kyla pyktis, grasindamas užvaldyti. Ak, šūdas, žinoma, jog pyktis užvaldys. Džonis visada buvo labiausiai priklausomas nuo pykčio, o ne nuo viskio, kokaino ar kekšių. Paprasto pykčio. Tai visiškai neturėjo nieko bendra su faro ištrauktu iš savo kelnių daiktu, ir vyrukas tikriausiai šito nesuprato. Tai irgi nebuvo sekso klausimas. Reikalas tas, kad Džoniui Marinviliui niekada nepatikdavo, kai jam *bet ką* atkišdavo palei veidą.

- Jei nori, galiu atsiklaupti prieš tave, - pasakė Džonis. Nors jo balsas buvo švelnus, kažkas faro veide pasikeitė - pirmą kartą iš tiesų pasikeitė. Jis tapo kažkoks tuščias, tik sveikoji akis įtariančiai prisimerkė.

- Kodėl tu į mane šitaip žiūri? Kas tau, po velnių, davė *teisę* šitaip į mane žiūrėti? *Tek!*

- Nekreipk dėmesio į tai, kaip į tave žiūriu. Tiesiog išklausyk manęs, tu, motinos dulkintojau: po trijų sekundžių, kai įsikišiu tavo kelnių žiūrkę į savo burną, tas daiktas gulės ant šaligatvio. Supratai? *Tek*!

Paskutinįjį žodį Džonis spjaute išspjovė farui į veidą, pasistiebdamas, kad galėtų tai padaryti, ir kurį laiką stambuolis buvo daugiau nei nustebęs - jis buvo šokiruotas. Po to policininko veide pasirodė įsiūtis, ir jis nustūmė Džonį nuo savęs taip stipriai, kad šis pasijuto skrendąs. Jis atsitrenkė į pastato sieną, išvydo žvaigždes, kai pakaušis palietė šiurkščias plytas, buvo nublokštas atgal, ir susipynus kojoms visu ūgiu žnegtelėjo ant žemės. Ėmė skaudėti naujose kūno vietose, o senosios tiesiog riaumojo iš skausmo, tačiau buvo verta visa tai iškentėti už tą faro veido išraišką, kurią Džonis pamatė. Džonis pakėlė akis į viršų, norėdamas pasitikrinti, ar toji išraiška dar nedingo iš faro veido, trokšdamas pasimėgauti, kaip bitė gardžiuojasi gėlių nektaru, tačiau širdis sustingo jo krūtinėje.

Faro veidas buvo išsilyginęs. Oda dabar atrodė nereali - tarsi pudros ar plonas dažų sluoksnis. Net krauju pasruvusi akis atrodė nereali. Tartum po tuo veidu būtų buvęs dar vienas, kuris stengėsi nustumti uždengusią odą ir išlįsti paviršiun.

Sveikoji faro akis kurį laiką buvo nudelbta į Džonį, po to policininko galva pakilo. Jis ištiesė į dangų visus penkis kairės rankos pirštus.

- *Tek a la,* - ištarė policininkas gerkliniu, gargaliuojančiu balsu. - *Timo*! *Can de lach*! Greičiau! Greičiau!

Pasigirdo plasnojimas, tarsi ant virvės būtų plakęsi vėjyje skalbiniai, ir kažkoks šešėlis nusileido ant Džonio veido. Kažkas šaižiai suklykė, - tai nebuvo krankteléjimas, - ir po to kažkoks sutvėrimas, plasnodamas šiurkščiais sparnais, nusileido ant Džonio, įsikibdamas kreivais nagais į pečius, suleisdamas juos į marškinių audinį ir snapu baksnodamas į Džonio galvos kiaušą, kai skleidė šiuos nežmoniškus garsus.

Kvapas Džoniui viską paaiškino - tai buvo pūvančios mėsos dvokas. Paukščio didžiuliai, nevalyvi sparnai talžė Džonio skruostus, kai jis bandė tvirčiau įsitaisyti ant pečių, pripildydami Džonio burną ir nosį smarve, kuri jo vos neuždusino. Džonis mintyse išvydo ant virvės siūbuojantį aviganį, kai tarsi nupešti plikteléję paukštpalaikiai snapais tampė jį už uodegos ir kojų. Dabar vienas iš jų tupėjo ant *Džonio,* tarsi nežinodamas, jog suopiai yra didžiuliai bailiai ir puola tik lavonus, ir savo snapu aižė Džonio galvos kiaušą, sukeldamas kraujavimą.

- Nuvyk jį šalin! - suklykė Džonis, visiškai praradęs savitvardą.

Jis pabandė sugriebti plačius, talžančius sparnus, tačiau saujose liko tik plunksnų kuokštai. Džonis paukščio nematė: jis bijojo, kad jei atsimerks, suopis pakeis savo padėtį ir išles jam akis.

- Jėzau, prašau nuvyk jį nuo manęs šalin!

- Jei taip padarysiu, ar žiūrėsi į mane kaip pridera? - paklausė faras. - Nerodysi įžūlumo? Nerodysi nepagarbos?

- *Ne*! *Jokiu būdu ne*!

Džonis būtų galėjęs bet ką pažadėti. Tai, kas iššoko iš jo vidaus ir aprūgojo farą, jau seniai buvo pradingę; tas paukštis ištraukė lyg kirminą iš kukurūzo burbuolės.

- Pažadi?

Paukštis ir toliau klykdamas plakė jį sparnais, o snapu timpčiojo plaukus, Jis dvokė tarsi žalia mėsa ir išsprogę viduriai. Tas paukštis tupėjo ant Džonio. Lesė jį. Lesė jį *gyvą*.

- *Taip*! *Taip*! *Pažadu*!

- Krušau aš tave, - ramiai atsakė faras. - krušau tave, *os pa*. Ir tavo pažadus. Pasirūpink savimi pats. Arba nustipk.

Stipriai užmerkęs akis, palikdamas tik plonyčius rėželius, atsiklaupęs ir palenkęs galvą, Džonis apčiuopomis sugriebė paukštį už sparnų toje vietoje, kur jie susijungia su kūnu, ir nusiplėšė jį nuo galvos.

Jis pašėlusiai trūkčiojo ore virš Džonio galvos šikdamas baltomis sruogomis, kurias vėjas išdraikė tarsi kaspinus, ašriai klykdamas (tik dabar jau iš skausmo) ir linguodamas galva. Kūkčiodamas - daugiausia iš pasišlykštėjimo - Džonis nuplėšė sparną ir sviedė suopį į sieną. Paukštis spoksojo į Džonį juodomis tarsi smala akimis, pražiojęs savo kruviną snapą, kurį po to lengvai kaukšėdamas užčiaupė.

“Tai - mano kraujas, tu, niekše”, - pagalvojo Džonis. Jis numetė nuplėštą paukščio sparną ir atsitojo. Suopis bandė svirduliuodamas pabėgti nuo Džonio, lyg irklu plakdamas savo sveikuoju sparnu, keldamas dulkes ir skleisdamas plunksnas. Paukštis artinosi prie patrulinio automobilio, tačiau jam nenuėjus nė penkių pėdų Džonis užkėlė savo motociklininko batą suopiui ant nugaros ir sutraiškė jį. Žvynuotos paukščio kojos išsiskėtė į šalis, tarsi jis būtų mėginęs perskilti pusiau. Džonis rankomis užsidengė veidą, būdamas tikras, kad jo protas palūš taip pat, kaip lūžo paukščio nugara.

- Neblogai, - pasakė faras. - Tu jį sudorojai. O dabar atsisuk.

- Ne.

Džonis stovėjo visas virpėdamas, nenuleisdamas rankų nuo veido.

- Atsisuk.

Šiam balsui neįmanoma buvo priešintis. Kai atsisuko, pamatė farą vėl iškėlusį ranką ir išskėtusį visus penkis pirštus. Kilstelėjęs galvą, Džonis išvydo daugiau suopių, - ne mažiau kaip porą tuzinų, - išsirikiavusių šiauriniame automobilių parkavimo aikštelės pakraštyje ir stebinčių juos abu.

- Nori, kad juos pašaukčiau? - paklausė faras apgaulingai mandagiu balsu. - Žinai, jog galiu. Paukščiai - tai mano hobis. Jei panorėsiu, jie tave sules gyvą.

- N - n - ne.

Džonis pažvelgė į farą ir su palengvėjimu pastebėjo, kad jo kelnių užtrauktukas jau užsegtas. Tačiau kelnių priekyje matėsi kraujo dėmė.

- Ne, nenoriu.

- Ar jau pamiršai magiškąjį žodį, Džoni?

Kurį laiką apimtas siaubo Džonis nesuprato, ko iš jo nori faras, po to atsitokėjo.

- *Prašau.*

- Ar esi pasiruošęs elgtis protingai?

- T- taip.

- Man dėl to kyla abejonių, - pasakė faras. Atrodė, jis kalbasi pats su savimi. - Tiesiog svarstau.

Džonis stovėjo ir žiūrėjo į policininką nepratardamas nė žodžio. Jo pyktis buvo praėjęs. *Viskas* buvo praėję, liko tik kažkoks gilus sąstingis.

- Tas berniukas - tarė faras, pažvelgdamas į municipalinio pastato antrą aukštą, kuriame matėsi grotuoti matinio stiklo langai. - Tas berniu-

kas mane neramina. Svarstau, ar man nepakalbėjus su tavimi apie jį. Gal tu man galėtum patarti.

Faras susikryžiavo rankas ant krūtinės, iškėlė delnus ir ėmė švelniai barbenti sau į raktikaulius - panašiai kaip anksčiau jis barbeno į vairą. Tai darydamas spoksojo į Džonį.

- O gal man tiesiog nužudyti tave, Džoni. Gal tai būtų geriausias dalykas - negyvam gal tau paskirs Nobelio premiją, kurios taip visą laiką troškai. Kaip manai?

Faras pakėlė galvą į municipalinio pastato kraigą, nutūptą suopių, ir nusikvatojo. Suopiai šaižiai sukranksėjo, atsakydami policininkui, ir Džonis nepajėgė užgniaužti tuo metu kilusios minties. Ši mintis buvo siaubinga, nes atrodė labai įtikėtina.

"*Jie juokiasi kartu su juo. Nes tai ne faro juokas; tai* jų *juokas*".

Pakilo vėjo gūsis, priversdamas Džonį susvirduliuoti ir nubloškdamas suopio sparną tarsi plunksnelę. Diena geso - per greitai. Džonis pažvelgė vakarų pusėn ir išvydo kylantį ir kalnus užstojantį dulkių stulpą. Netrukus kalnų tikriausiai visiškai nesimatys. Virš dulkių stulpo dar tebesimatė saulė, tačiau ji čia viešės jau nebeilgai. Tai buvo dulkių audra, ir ji slinko jų pusėn.

5

Penki žmonės, uždaryti kamerose - Karveriai, Merė Džekson ir senasis ponas Žilaplaukis - klausėsi, kaip rėkia vyras ir kaip šiuos garsus palydi kiti - šaižūs paukščių klyksmai ir sparnų vasnojimas. Deividas vylėsi, kad už lango dar niekas nežuvo. Tačiau geriau pagalvojus, kokia buvo šito tikimybė?

- Kuo, jūs sakėte, jis vardu? - paklausė Merė.

- Kolis Entredžianas, - atsakė senukas. Atrodė, kad jį gerokai išvargino tie besigirdintys klyksmai. - Pilnas jo vardas Koljeras. Jis atvyko iš vieno Vajomingo šachtininkų miestelio prieš penkiolika ar šešiolika metų. Tada jis buvo ką tik išaugęs iš paauglio amžiaus. Norėjo dirbti policijoje, bet negavo darbo, tad nuėjo į šachtą "Diablo" kompanijoje. Tuo metu "Diablo" jau buvo pasiruošusi susikrauti daiktus ir keliauti namo. Kiek prisimenu, Kolis dirbo kartu su uždarančia šachtą grupe.

- Man ir Piteriui jis pasakė, kad šachta veikia, - pastebėjo Merė.

Iš nuovargio, o gal iš nevilties senukas papurtė galvą.

- Kai kas galvoja, kad senoji šachta dar ne visiškai išnaudota, tačiau jie klysta. Teisybė, jie vėl pradėjo joje knaisiotis, tačiau iš to nieko gero nebus - išeikvos investuotojų pinigus ir tada ją vėl uždarys. Dėl to niekas per daug nesidžiaugs, gal tik Džimas Rydas. Jam jau atsibodo muštynės baruose. Visi mes apsidžiaugsime, kai senąją "Kiniją" vėl pa-

liks ramybėje. Čia gyvenantys tamsuoliai galvoja, jog šachtoje vaidenasi, - senukas trumpam nutilo. - Aš esu vienas iš jų.

- Kas yra Džimas Rydas? - paklausė Ralfas.

- Miestelio saugumo vadas. Didesnėje gyvenvietėje jo pareigos vadintųsi policijos viršininkas, tačiau dabar Desperacijoje tėra apie du šimtai gyventojų. Džimas turėjo du pavaduotojus: Deivą Pyrsoną ir Kolį. Niekas nesitikėjo, jog Kolis čia pasiliks, kai užsidarė "Diablo", tačiau jis pasiliko. Jis buvo nevedęs ir gavo piniginę kompensaciją. Kurį laiką bastėsi, versdamasis atsitiktiniais darbais, o po to Džimas ėmė jam skirti užduotis. Kolis pakankamai gerai su jomis susidorodavo, tad miestelio vadai patikėjo Džimo rekomendacija ir 1991 metais įdarbino Kolį.

- Tokiam mažam miesteliui trijų teisėsaugos pareigūnų būtų daugoka, - pastebėjo Ralfas.

- Ir aš taip manau. Tačiau mes gauname pinigų iš Vašingtono pagal Teisėsaugos stiprinimo kaimo vietovėse aktą, be to, su Sedalijos apskritimi sudarėmė sutartį, kad išsaugosime mokyklą ant korporacijai nepriklausančios žemės, taip pat gaudysime greičio viršytojus, girtuoklius ir panašiai.

Už lango pasigirdo kojotų staugimas. Atrodė, jog nuo stiprėjančio vėjo šis garsas vibruoja.

Merė paklausė:

- Už ką jis gavo kompensaciją? Dėl kokios nors psichinės ligos?

- Ne, ponia. Pikapas, kurį jis vairavo, įvirto į "Kinijos" šachtą. Prieš pat "Diablo" ir jo žmonėms apleidžiant kasyklą. Sutraiškė kelį. Po avarijos vyrukas buvo pakankamai darbingas, tačiau pastebimai raišavo.

- Tada tai ne jis, - kategoriškai pasakė Merė.

Senukas pažvelgė į ją klausiamai pakeltais vešliais antakiais.

- Tas vyriškis, kuris nužudė mano vyrą, neraišuoja.

- Ne, - sutiko senukas. Jis kalbėjo kažkaip klaikiai ramiai. - Jis neraišuoja. Tačiau tai - Kolis. Per tuos penkiolika metų aš jį matydavau beveik kasdien, pirkdavau jam išgerti "Sulūžusio būgno" bare, o jis savo ruožtu vaišindavo mane "Bud's Suds" bare. Tai jis atvyko į kliniką, fotografavo, ėmė pirštų atspaudus, kai tie vyrukai įsilaužė. Tikriausiai jie ieškojo narkotikų, aš nežinau. Jų taip ir nesugavo.

- Ar jūs - gydytojas, misteri? - paklausė Deividas.

- Veterinaras, - atsakė senukas. - Vadinuosi Tomas Bilingslis.

Jis ištiesė truputį virpančią sudiržusią ranką. Deividas ją energingai paspaudė.

Apačioje kažkas trinktelėdamas atidarė duris.

- Štai ir atvykome, Didysis Džonai! - tarė faras. Jo balsas linksmai dundėjo laiptų aikštelėje. - Kambarys tavęs laukia. Kambarys? Po velnių, tai tikras butukas su virtuve. Prašau į viršų. Mes pamiršome žodžių procesorių, tačiau palikome tau *didžiules* sienas su puikiais užrašais, to-

kiais kaip "ČIULPK MANO PIMPALĄ" ir "AŠ DULKINAU TAVO SESERĮ".

Tomas Bilingslis pažvelgė į laiptinės duris, po to pasižiūrėjo į Deividą. Jis kalbėjo pakankamai garsiai, kad visi girdėtų, tačiau žiūrėjo tik į Deividą ir tik jam kažką norėjo pasakyti.

- Pasakysiu dar kai ką, - tarė senukas. - Jis tapo didesnis.

- Ką jūs turite omenyje? - paklausė Deividas, nors pats žinojo atsakymą.

- Tai, ką ir pasakiau. Kolis niekada nebuvo neūžauga - manau, kad jo ūgis buvo ne mažesnis kaip šešios pėdos ir keturi coliai, o svoris apie du šimtus trisdešimt svarų. Tačiau dabar...

Senukas vėl dirstelėjo durų bei laiptų pusėn, klausydamasis besiartinančių žingsnių dundėjimo.

- Dabar pasakyčiau, kad jo ūgis bent trimis coliais didesnis. O kaip tu manai? Ir galbūt kokiais šešiasdešimčia svarų sunkesnis.

- Tai beprotiška! - šūktelėjo Elena. - Tai visiškai beprotiška!

- Taip, ponia, - sutiko žilagalvis vyriškis, - tačiau tai tiesa.

Į laiptų aikštelę vedančios durys plačiai atsivėrė, ir vidun įlėkė vyriškis kruvinu veidu bei žilais, pečius siekiančiais plaukais - jie taip pat buvo išterlioti krauju. Jis neperlėkė kambario taip baletiškai gracingai, kaip padarė Merė Džekson, o suklupo pusiaukelėje ir parkrito ant kelių, ištiesdamas priešais save rankas, kad neatsitrenktų į rašomąjį stalą. Įkandin sekantis vyriškis buvo tas pats, kuris visus juos čia atvilko, tačiau tuo pat metu jis atrodė kitoks - panėšėjo į kruviną medūzą, į kažkokį sutvėrimą, kuris iro jų akyse.

Jis nužvelgė visus plačiai išsiviepęs iš savo tirpstančio veido likučių.

- Tik pasižiūrėkite į mus visus, - tarė jis pakimusiu, sentimentaliu balsu. - Tik pasižiūrėkite. Viešpatie! Kokia puiki, didelė ir laiminga šeimyna!

II DALIS

DESPERACIJA: ŠIOJE TYLOJE KAS NORS GALI KILTI

PIRMAS SKYRIUS

1

Stivai?

- Ką?

- Ar tai tas, kas aš galvoju?

Pro langą ji ranka rodė vakarų pusėn.

- O *kas*, jūsų nuomone, tai galėtų būti?

- Smėlis, - atsakė ji. - Smėlis ir vėjas.

- Taip. Sakyčiau, jog taip ir yra.

- Sustokite minutėlei, gerai?

Stivas klausiamai pažvelgė į ją.

- Tik vienai minutėlei.

Stivas Eimzas sustabdė savo "Ryder'į" toje kelio pusėje, kuri ėjo į pietus nuo 50-ojo greitkelio Desperacijos miestelio link. Jie be jokio vargo surado šį miestelį. Dabar Stivas sėdėjo prie vairo ir stebėjo Sintiją Smit, kuri kėlė jam nuotaiką net šioje neramioje situacijoje, vadindama Stivą savo žaviu naujuoju draugu. Tačiau dabar Sintija nežiūrėjo į savo žavų naująjį draugą, ji žvelgė į savo siaubingų marškinėlių su Piterio Tošo atvaizdu kraštą ir nervingai jį tampė.

- Aš esu kietakaktė mergiotė, - tarė Sintija nepakeldama akių. - Turiu šiokių tokių mediumo sugebėjimų, tačiau vis tiek esu kietakaktė. Ar tikite tuo?

- Manau, jog taip.

- Ir praktiška. Ar *šituo* irgi tikite?

- Žinoma.

- Todėl aš ir pasišaipiau iš jūsų intuicijos ar kaip ten ją pavadintume. Tačiau jūs buvote įsitikinęs, jog mes kažką pakelėje surasime, ir taip atsitiko.

- Taip. Taip ir atsitiko.

- Vadinasi, jūsų intuicija neapgavo.

- Ar negalėtumėte kalbėti konkrečiau? Mano bosas...

- Teisingai. Jūsų bosas, jūsų bosas, jūsų bosas. Žinau, kad apie jį galvojate, kad praktiškai *vien tik* apie jį galvojate, ir tai mane verčia sunerimti. Todėl, kad dėl to, Stivai, mane apima blogas jausmas. Bloga *intuicija*.

Stivas žiūrėjo į ją. Sintija nenoriai, iš lėto pakėlė galvą ir pažvelgė Stivui į akis. Tai, ką jis išvydo merginos akyse, stipriai apstulbino Stivą - jose aiškiai spindėjo išgąstis.

- Kas tai? Ko jūs bijote?

- Nežinau.

- Klausykite, Sintija... mes tik susirasime farą - o jei tai nepavyktų, telefoną-automatą - ir pranešime, kad prapuolė Džonis. Taip pat žmonės, kurių pavardė Karveriai.

- Vis tiek...

- Nesijaudinkite, aš būsiu atsargus. Pažadu.

- Ar nepamėgintumėte vėl surinkti 911 savo mobiliu telefonu? - paklausė mergina tyliu, nuolankiu balsu, kuris jai visai nebuvo būdingas.

Stivas pabandė, norėdamas jai įsiteikti, tačiau nieko nesitikėdamas, ir nieko neišgirdo. Šį kartą net nepasigirdo į magnetofono juostelę įrašytas balsas. Stivas nebuvo tikras, tačiau manė, jog besiartinanti vėjo audra ar dulkių audra, ar kaip jie čia tai bevadintų, tik dar labiau viską sujaukė.

- Atleiskite, nieko gero, - pasakė Stivas. - Norite pati pamėginti? Gal jums geriau pavyks. Moters prisilietimas ir taip toliau.

Sintija papurtė galvą.

- Ar jaučiate ką nors? Kažką keista?

Stivas atsiduso. Taip, jis jautė. Tai jam priminė, kaip Stivas jausdavosi Teksase savo ankstyvaisiais brendimo metais. Toji vasara, kai jam sukako trylika, buvo ilgiausia, mieliausia, keisčiausia vasara gyvenime. Rugpjūčio pabaigoje praūždavo vakaro audros su perkūnija - trumpi, tačiau velnioniški gamtos siautėjimai, kuriuos senieji kaubojai vadino “lenkikais”. Ir tais metais (kai atrodė, jog kas antra per radiją atliekama daina yra grupės “Bee Gees”) tylos minutės prieš šias audras - juodas dangus, nuščiuvęs vėjas, šaižus griaustinis, žaibai, smaigantys preriją lyg aštrios šakutės kietą mėsą - sukeldavo Stivui jaudulį, kurio anksčiau jis nebuvo patyręs. Jo akys išvirsdavo lyg elektriniai rutuliai chromuotuose patronuose, pilvas trūkčiodavo, o penis prisipildydavo kraujo ir stovėdavo it keptuvės rankena. Tomis ramybės akimirkomis apimdavo kažkokia bauginanti ekstazė, jausmas, jog pasaulis tuojau atskleis kažkokią didžiulę paslaptį, kuria bus galima pasinaudoti tarsi ypatinga korta. O galiausiai, žinoma, nebūdavo jokio atradimo (jei nevadinsime atradimu to, kad maždaug po metų jis išmoko masturbuotis), tik lietus. Dabar jis jautėsi panašiai, tik nebuvo erekcijos, nedygčiojo rankų plaukeliai, nebuvo nei ekstazės, nei siaubo. Nuo to laiko, kai Sintija surado boso motociklininko šalmą, Stivas jautė kažkokią grėsmę, jautė, kad reikalai pakrypo į blogąją pusę ir jog bus dar blogiau. Iki pat šio momento, kol Sintija apie tai neprakalbo, Stivas šį jausmą buvo nurašęs. Jis įtikinėjo save, jog kaip ir vaikystėje tiesiog reagavo į artėjančios audros sukeltus slėgio svyravimus, ore susikaupusį elektrostatinį krūvį ar į dar kokį nors prakeiktą dalyką. O dabar juk artinosi audra, ar ne tiesa? Taip, vadinasi, tai turbūt buvo tas pats jausmas, kaip sakoma, *déjà vu*, kuris yra puikiausiai suprantamas. Tačiau...

- Taip, gerai, *iš tiesų* kažką jaučiu. Tačiau ką, po velnių, galiu padaryti? Juk nenorite, kad apsisukčiau ir nuvažiuočiau atgal, tiesa?

- Ne. Šito mes negalime padaryti. Tiesiog būkite atsargus. Okei?

Stiprus vėjo gūsis supurtė "Ryder'į". Keliu nuvingiavo rusvo smėlio debesis, sukeldamas trumpalaikį miražą.

- Okei, tačiau mes privalome susirasti pagalbą.

Stivas vėl užvedė automobilį. Besileidžianti saulė vakaruose palietė kylančio smėlio membraną, ir jos apatinė arka nusidažė raudona kraujo spalva.

- O taip, - atsakė Sintija susiraukdama, kai naujas vėjo gūsis tėškė į automobilį. - Galite neabejoti, kad mes ją surasime.

2

Krauju permirkęs faras užrakino naująjį atvykėlį greta Deivido Karverio ir Tomo Bilingslio esančioje kameroje. Tai padaręs, jis lėtai apsisuko ant kulnų. Jo pusiau nusilupęs kraujuojantis veidas buvo rimtas ir susimąstęs. Po to faras įkišo ranką kišenėn ir vėl išsitraukė raktų virtinę. Jis išsirinko tą patį raktą kaip ir anksčiau, Deividas buvo jį įsidėmėjęs - plokščią, su juoda magnetine juostele, tikriausiai rakinantį visas duris.

- Eni - beni - mini - mu, - tarė jis, - griebk turistą už kulnų.

Policininkas nuėjo prie kameros, kurioje buvo uždaryti Deivido tėvas su motina. Kai jis prisiartino, tėvai, apsikabinę vienas kitą, atsitraukė nuo grotų.

- Palikite juos ramybėje! - sunerimęs sušuko Deividas, Bilinglis sučiupo berniuką už alkūnės, tačiau šis pasipurtęs išsilaisvino. - Ar girdite mane? *Palikite juos ramybėje*!

- Pasvajok, vyruti, - atšovė Kolis Entredžianas.

Jis įkišo raktą į kameros spyną, ir netrukus pasigirdo lengvas spragtelėjimas, kai iššoko skląsčiai. Policininkas atitraukė duris.

- Turiu gerą naujieną. Ele, atėjo laidavimas už tave. Šok čia.

Elena papurtė galvą. Kamerose ėmė kauptis šešėliai, ir Elenos veidas, išblyškęs kaip popierius, paskendo juose. Ralfas apkabino žmoną per liemenį ir dar labiau pasitraukė į kameros gilumą.

- Ar jums nepakanka to, ką jau padarėte mūsų šeimai? - paklausė jis.

- Jei atsakyti vienu žodžiu - ne.

Entredžianas išsitraukė savo didžiulį kaip patranką pistoletą, nukreipė jį į Ralfą ir atlaužė gaiduką.

- Arba jūs tuojau pat išeinate, mažoji ponia, arba aš įvarysiu kulką į tarpuakį tam besmakriam šnekoriui. Ar nori, kad jo smegenys liktų galvoje, ar kad džiūtų ant sienos? Man visiškai tas pats.

"*Dieve, padaryk taip, kad jis liautųsi*, - meldėsi Deividas. - *Prašau padaryk taip, kad jis liautųsi. Jei galėjai sugrąžinti Brajeną iš ten, kur*

jis buvo, gali ir tai. Tu gali priversti jį liautis. Brangus Dieve, prašau, neleisk jam paimti mano motinos".

Elena nustūmė nuo savęs Ralfo rankas.

- Elena, ne!

- Aš *privalau.* Ar nematai?

Ralfo rankos nusviro į šalis. Entredžianas nuleido savo pistoleto gaiduką ir įsidėjo ginklą į dėklą. Jis ištiesė Elenai ranką, tarsi kviesdamas pasisukti ant šokių salės parketo. Ir Elena nuėjo kartu su juo. Kai ji prabilo, Elenos balsas buvo labai tylus. Deividas suprato, jog motina sako kažką, ko nenori, kad jis išgirstų, tačiau berniuko klausa buvo gera.

- Jei norite šito... nusiveskite mane ten, kur negalėtų matyti sūnus.

- Nesijaudink, - atsakė Entredžianas tuo pačiu tyliu suokalbininko balsu. - Aš nenoriu... šito. Ypač ne... su tavimi. O dabar eime.

Viena ranka laikydamas Deivido motiną, kita jis užtrenkė kameros duris ir lengvai jas papurtė, norėdamas įsitikinti, kad spyna užsirakino. Po to faras nusivedė motiną laukujų durų link.

- *Mamyte*! - suriko Deividas. Jis sugriebė grotų strypus ir ėmė juos purtyti. Kameros durys truputėlį subarškėjo, tačiau tai ir viskas. - *Palik ją ramybėje, niekše*!

PALIK MANO MAMĄ RAMYBĖJE!

- Nusiramink, Deividai, aš sugrįšiu, - tarė ji, tačiau tylus, beveik bejausmis motinos balsas labai išgąsdino berniuką - tarytum mama jau būtų visam laikui išnykusi. Ar faras vien tik prisilietimu būtų ją užhipnotizavęs. - Nesijaudink dėl manęs.

- *Ne*! - suklykė Deividas. - *Tėti, priversk jį sustoti! Priversk jį sustoti!*

Vaiko širdyje vis labiau stiprėjo įsitikinimas: jei šis milžiniškas, kraujais pasruvęs faras išsives mamą iš patalpos, jie jos daugiau nebematys.

- Deividai...

Ralfas žengė porą netvirtų žingsnių atgal, atsisėdo ant gulto, užsidengė rankomis veidą ir pravirko.

- Aš ja pasirūpinsiu, Deividai, nesijaudink, - pasakė Entredžianas. Jis stovėjo palei duris, vedančias į laiptų aikštelę, ir laikė Eleną Karver suėmęs virš alkūnės. Jo šypsena būtų buvusi tiesiog spindinti, jei ne kraujuotos dantenos. - Aš esu jautrus - tikras vyrukas iš filmo "Medisono apskrities tiltai", tik be kamerų.

- Jei jūs ją įskaudinsite, pasigailėsite, - perspėjo Deividas.

Šypsena faro veide išnyko. Jis atrodė piktas ir truputėlį įžeistas.

- Gal aš ir... tačiau abejoju. Tikrai abejoju. Tu esi mažasis pamaldusis berniukas, ar ne tiesa?

Deividas žiūrėjo į jį nenuleisdamas akių, tačiau nepratarė nė žodžio.

-Taip, taip, esi. Tavo visa išvaizda byloja, jog esi pamaldus berniukas, tos dievobaimingos akys ir tikro maldininko burna. Mažasis maldininkas beisbolo marškinėliais! Viešpatie! - jis priartino savo galvą prie Elenos ir klastingai pažvelgė į berniuką pro jos plaukų šydą. - Melskis, kiek tik patinka, Deividai, tačiau nesitikėk, jog tai tau padės. Čia tavo Dievo nėra, kaip jo nebuvo ir su Jėzumi, kai šis kabėjo ant kryžiaus, o musės rakinėjo jam akis. *Tek*!

Elena pamatė, kaip jis bėga laiptais į viršų. Ji suriko ir bandė pasitraukti atgal, tačiau Entredžianas tvirtai laikė ją vietoje. Pro duris įslinko kojotas. Jis net nepažvelgė į rėkiančią moterį, kurios ranką tvirtai laikė savo kumštyje faras, o ramiai nudibeno į patalpos vidurį. Ten kojotas sustojo, pasuko galvą per petį ir nukreipė savo geltoną tarsi žaislinio žvėries žvilgsnį į Entredžianą.

- *A la*, - pasakė šis ir paleido Elenos ranką tiek, kad dešine galėtų pliaukštelėti sau per kairę. Šis greitas judesys Deividui priminė plokščius akmenukus, šokinėjančius tvenkinio vandens paviršiumi. - *Him en tau*.

Kojotas atsitūpė.

- Šis vyrukas yra greitas, - pasakė Entredžianas. Jis aiškiai kalbėjo visiems, tačiau žiūrėjo tik į Deividą. - Noriu pasakyti, jog jis iš tiesų yra *greitas*. Greitesnis už daugelį šunų. Tik iškiškite pro grotas ranką ar koją ir nepastebėsite, kaip ji dings. Garantuoju.

- Palikite mano motiną ramybėje, - tarė Deividas.

- Sūnau, - atsakė Entredžianas su gailesčiu balse. - Jei nuspręsiu, įkišiu į tavo motinos skylę lazdą ir suksiu ją tol, kol močia užsidegs, ir tu manęs nepajėgsi sulaikyti. O po to sugrįšiu *pas tave*.

Ir išėjo pro duris, tempdamas kartu su savimi Deivido motiną.

3

Patalpoje įsivyravo tyla, kurią trikdė tik prislopintas Ralfo Karverio kūkčiojimas ir kojoto, kuris tupėjo įsmeigęs savo nemaloniai protingas akis į Deividą, šnopavimas. Maži seilių lašeliai buvo nukarę nuo žvėries liežuvio galo tarsi nuo prakiurusio vamzdžio.

- Stiprybės sūnau, - tarė vyriškis žilais, iki pečių krentančiais plaukais. Jo balsas skambėjo kaip žmogaus, kuris yra labiau įpratęs pats būti guodžiamas nei guosti kitus. - Tu jį matei - jame vyksta vidinė kraujosrūva, byra dantys, viena akis jau prasmego kiaurai. Tai ilgai nebetruks.

- Jei jis nuspręs, jam nereikės daug laiko, kad nužudytų mano mamytę, - atšovė Deividas. - Jis jau nužudė mano sesutę. Nustūmė ją nuo laiptų ir sulaužė... sulaužė jai sprandą.

Staiga berniuko akys pritvinko ašarų, ir jis prisivertė jas sulaikyti. Dabar buvo ne metas laidyti gerklę.

- Taip, bet...

Žilagalvis vyriškis nutilo neužbaigęs sakinio.

Deividas pajuto, kad vėl mąsto apie savo pokalbį su faru, kai jie važiavo į šį miestelį - dar tada, kai visa šeima manė farą esant normalų ir bandantį jiems padėti. Berniukas paklausė policininko, iš kur šis žino jų pavardę, ir faras atsakė, jog perskaitė ją plokštelėje, pritvirtintoje prie stalo. Tai buvo teisingas atsakymas - ant stalo *iš tiesų* buvo pritvirtinta plokštelė su jų pavarde... tačiau Entredžianas niekaip negalėjo jos pamatyti, stovėdamas jų automobilio laiptelių apačioje.

"Aš turiu erelio akis, Deividai, - pasakė tada, - ir šios akys iš toli atskiria tiesą".

Ralfas Karveris vėl iš lėto, vos ne šliurindamas, prisiartino prie savo kameros grotų. Jo akys buvo paraudusios, vokai užtinę, veidas išblyškęs. Akimirką Deividą apėmė beveik akinantis pyktis, jį apėmė neapsakomas troškimas surikti: *"Tai tavo kaltė! Tavo kaltė, kad žuvo Pyragėlis! Tavo kaltė, kad išsivedė mamą ir ją užmuš ar išprievartaus! Tai vis per tavo azartinius lošimus! Per tave ir tavo kvailas atostogų idėjas! Tave jis turėjo pasiimti, tėti, tave!"*

"Liaukis, Deividai, - išgirdo berniukas galvoje Džinio Martino balsą. - *Jis nori, kad tu būtent šitaip galvotum*".

Jis? Ar balsas turėjo omenyje farą, Entredžianą? Ir kodėl jis *nori*, kad Deividas šitaip galvotų? Tiesą pasakius, kodėl jam turėtų rūpėti, ką Deividas apskritai galvoja?

- Pažiūrėkite į tą sutvėrimą, - tarė Ralfas, nudelbęs žvilgsnį į kojotą. - Ir kaip jis galėjo prisišaukti šį žvėrį? Ir kodėl jis niekur nepabėga?

Išgirdęs Ralfo balsą, kojotas atsisuko, po to pažvelgė į Merę, po to vėl į Deividą. Žvėris šnopavo. Dar daugiau seilių ištekėjo ant kietmedžio grindų, ir dabar ten jau telkšojo balutė.

- Jis kažkokiu būdu išdresuotas, - pasakė žilaplaukis vyras. - Kaip ir paukščiai. Tas tipas turi dresuotų suopių. Aš užmušiau vieną iš tų džiūsnų. Sutraiškiau...

- Ne, - įsiterpė Merė.

- Ne, - tarsi aidas pakartojo Bilingslis. - Esu tikras, jog kojotus įmanoma išdresuoti, tačiau čia yra kažkas kita.

- Žinoma, jog išdresuoti, - atšovė žilaplaukis vyriškis.

- Tas faras, - įsiterpė Deividas. - Ponas Bilingslis sako, jog dabar jis yra aukštesnis nei buvo. Bent trimis coliais.

- Tai beprotiška.

Žilaplaukis vyriškis buvo apsivilkęs odinę motociklininko striukę. Jis atsisegė kišenę, išsitraukė mėtinių saldainių ritinėlį ir įsidėjo vieną burnon.

- Sere, kuo jūs vardu? - paklausė Ralfas.

- Marinvilis. Džonis Marinvilis. Aš esu...

- Jūs esate aklas, jei nematote, kad čia vyksta kažkas labai nepaprasta ir labai siaubinga.

- Aš nesakiau, jog tai nėra siaubinga, ir jokiu būdu netvirtinau, jog tai nėra nepaprasta, - atsikirto Džonis.

Jis dar kažką kalbėjo, tačiau Deivido galvoje pasigirdo balsas, ir berniukas pametė pokalbio giją.

- "*Muilas. Deividai, muilas*".

Deividas pažvelgė į žalio muilo gabalėlį, gulintį greta čiaupo, ir prisiminė, kaip Entredžianas pasakė: "*Aš sugrįšiu pas tave*".

Muilas.

Ir staiga berniukas suprato... ar jam pasirodė, jog suprato. Deividas *tikėjosi*, kad suprato.

"Jau geriau aš būčiau teisus. Geriau būčiau teisus, nes..."

Jis vilkėjo marškinėlius su užrašu "Klyvlendo indėnai". Deividas juos nusimaukšlino ir numetė ant kameros grindų. Pakėlęs akis, berniukas pamatė, jog kojotas spokso į jį. Jo gauruotos ausys buvo stačios, ir Deividui pasirodė, kad jis girdi, kaip žvėris tyliai urzgia, tarsi šis garsas sklistų iš gerklės gilumos.

- Sūnau? - kreipėsi į jį tėvas. - Ką tu ten darai?

Nepratardamas nė žodžio, Deividas atsisėdo ant savo gulto krašto, nusiavė sportinius batelius ir nusviedė juos prie marškinėlių. Dabar jau neliko jokios abejonės, kad kojotas urzgia. Tarsi žvėris žinotų, ką Deividas ketina daryti. Tarsi būtų pasiryžęs sutrukdyti, jei berniukas iš tiesų tai padarytų.

"Nebūk žioplys, žinoma, jog jis nori sutrukdyti, jei tu pabandysi tai padaryti. Antraip kodėl faras jį būtų čia palikęs? Tiesiog privalai pasikliauti. Pasikliauti ir išsaugoti savo tikėjimą".

- Išsaugoti tikėjimą, kad Dievas mane apsaugos, - sumurmėjo Deividas.

Jis atsistojo, atsisegė diržą ir po to stabtelėjo, laikydamas pirštus ant džinsų sąsagos.

- Ponia? - kreipėsi jis į moteriškę. - Ponia?

Moteris atsisuko, ir Deividas pajuto, kaip išraudo.

- Ar negalėtumėte nusisukti, - paprašė berniukas. - Aš privalau nusimauti kelnes, ir, manau, bus geriau, jei nusimausiu ir apatines.

- Vardan Dievo, ką tu sumanei? - paklausė tėvas. Jo balse girdėjosi panika. - Kad ir ką būtum sumanęs, aš tau draudžiu tai daryti! Absoliučiai!

Deividas nieko neatsakė, tik žiūrėjo į Merę. Stebėjo taip pat atkaliai, kaip ir kojotas dėbsojo į jį. Moteris kurį laiką žvelgė į berniuką, po to,

nepratardama nė žodžio, atsuko nugarą. Dėvintis motociklininko striukę vyriškis sėdėjo ant savo gulto ir čiaumodamas mėtinį saldainį stebėjo Deividą. Kaip ir dauguma vienuolikmečių berniukų, Deividas gėdijosi savo kūno ir nuo šio žvilgsnio pasijuto nejaukiai... tačiau, kaip pats sau buvo pasakęs, dabar nevalia būti žioplam. Jis dar kartą žvilgtelėjo į muilo gabalėlį ir nykščiais nustūmė žemėn džinsus bei apatines kelnaites.

4

- Žavu, - tarė Sintija. - Tikrai klasiška.

- Kas? - paklausė Stivas.

Jis atidžiai stebėjo kelią, kuriame dabar buvo daugiau smėlio bei vėjaričių žolių, tad vairuoti tapo sunkiau.

- Ženklas. Matėte?

Stivas pažvelgė į tą pusę. Užrašą "DESPERACIJOS BAŽNYČIOS IR PASAULIETINĖS ORGANIZACIJOS SVEIKINA JUS!" kažkoks išminčius pakeitė kitu, užpurkšdamas žodžius: "DESPERACIJOS NEGYVI ŠUNYS SVEIKINA JUS!"

Prie vieno skydo galo pririšta virvė plaikstėsi vėjyje. Tačiau senojo aviganio jau nebebuvo. Iš pradžių juo pasimėgavo suopiai, o po to pasirodė kojotai. Būdami alkani ir nė kiek nesigėdindami, jog ryja savo pusbrolį, jie nutraukė virvę ir nuvilko aviganio maitą į šalį, sustodami tik pasipešti dėl grobio. Šuns likučiai (iš jo tebuvo likę kaulai ir nagai) dvoksojo ant kalvelės. Netrukus smėlis juos užpustys.

- Vyruti, tikriausiai vietiniai gyventojai mėgsta smagiai pasijuokti, - pastebėjo Stivas.

- Tikriausiai, - Sintija parodė ranka. - Sustokite čia.

Tai buvo aprūdijusi bakūžė. Užrašas priekyje skelbė, jog čia - Desperacijos kalnakasybos korporacija. Greta buvo automobilių parkavimo aikštelė ir dešimt ar dvylika lengvųjų bei sunkvežimukų joje.

Stivas pasuko į šalikelę, tačiau neįvažiavo į parkavimo aikštelę, dar ne dabar. Vėjas pūtė vis smarkiau, ir jo gūsiai ėmė susilieti į vieną galingą srovę. Vakaruose, virš Desatojos kalnų, kybojo siurrealistiškas raudonai oranžinis saulės diskas, plokščias ir neryškus kaip Jupiterio planetos nuotrauka. Stivas išgirdo kažkur iš netoli sklindantį tankų ir nesiliaujantį tilindžiavimą, tikriausiai tai plieninis strypo laikiklis daužėsi į vėliavos stiebą.

- Apie ką galvojate? - paklausė Stivas.

- Paskambinkime farams iš čia. Ten yra žmonių; matote šviesas?

Stivas pažvelgė į skardinį pastatą ir pamatė penkis ar šešis auksu spindinčius kvadratus. Dulkėtoje prietemoje jie priminė traukinio vagono langus. Jis atsisuko į Sintiją ir truktelėjo pečiais:

- Kodėl iš čia, kai galime nuvažiuoti iki vietinės farų kontoros? Tokio miestelio centras turėtų būti netoli.

Sintija ranka pasitrynė kaktą, tarsi būtų pavargusi ar jai skaudėtų galvą.

- Pažadėjote būti atsargus. O aš pažadėjau *padėti* jums būti atsargiam. Tai dabar ir bandau daryti. Noriu įsitikinti, kas čia dedasi, prieš tai, kol koks nors uniformuotas tipas pasodins mane į kėdę ir apibers klausimais. Ir neklauskite manęs kodėl, nes aš iš tiesų nežinau. Jei paskambinsite farams ir iš kalbos paaiškės, kad viskas yra normalu - puiku. Jei jie bus ramūs, mes taip pat būsime ramūs. Tačiau... kur po galais jie *buvo*? Pamirškime jūsų bosą, jis pradingo beveik nepastebėtas, tačiau šalikelėje paliktas nuleistomis padangomis iškylavimo autobusiukas neužrakintomis durimis ir su paliktais viduje vertingais daiktais? Galite man kalbėti ką tik norite. Tačiau kur buvo farai?

- Viskas grįžta prie to paties, ar ne?

- Taip, prie to paties.

Farai galėjo būti išvykę į autoavarijos vietą ar į gaisrą rančoje, ar į parduotuvės apiplėšimą, ar galų gale į žmogžudystės vietą, ir Sintija tai suprato - *visi* galėjo būti išvykę, nes šiame pasaulio kampelyje nėra labai daug farų. Tačiau vis tiek viskas grįžo prie to paties. Todėl, kad tai atrodė daugiau nei juokinga. Tai atrodė *negerai.*

- Gerai, - švelniai tarė Stivas ir įsuko į parkavimo aikštelę. - Gal nieko ir nerasime, kas būtų panašu į Desperacijos policijos nuovadą. Jau darosi vėlu. Teisybę pasakius, mane stebina iki šiol darbe pasilikę žmonės. Tikriausiai tie mineralai labai pelninga, kaip manote?

Stivas pastatė savo automobilį greta pikapo ir atidarė dureles, kurias vėjas išplėšė jam iš rankos. Jos trinktelėjo į pikapo šoną. Stivas krūptelėjo beveik tikėdamasis, kad išbėgs koks nors Slimas Pikensas, vienoje rankoje laikydamas skrybėlę ir šaukdamas: “Ei, vyruti!” Tačiau pikapo savininkas nepasirodė. Pro šalį praskriejo vėjaričių žolių kuokštas, kurį vėjas tikriausiai nešė Solt Leik Sičio link. Ir tai buvo viskas. Vėjas blaškė smėlio dulkes. Užpakalinėje kelnių kišenėje Stivas turėjo nedidelę raudoną skarelę. Jis ją išsitraukė, užsirišo ant kaklo ir užsitempė ant burnos.

- Palaukite, palaukite, - Stivas rankos mostu sulaikė Sintiją, kad ši neatidarytų durelių savo pusėje.

Jis pasilenkė ir atidarė pirštinių skyrelį. Ten buvo dar viena, mėlyna, skarelė. Stivas padavė ją Sintijai.

- Pirmiausiai užsiriškite ją.

Sintija pakėlė skarelę, susikaupusi apžiūrėjo, po to vėl atsuko į Stivą savo išplėstas lyg mažos mergaitės akis.

- Ar joje nėra kokių vabaliukų?

Stivas prunkštelėdamas nusišypsojo pro savo raudoną skarelę:

- Nė vienut vienintelio, kaip sakoma pas mus Laboke. Užsidėkite.

Sintija užmezgė mazgą ir užsitraukė skarelę ant burnos.

- Bučas ir Šokėja, - tarė ji kiek prislopintu per skarelę balsu.

- Taip, Boni ir Klaidas.

- Omaras ir Šarifė, - atitarė ji ir sukikeno.

- Lipdama lauk, būkite atsargi. Vėjas ne juokais įsisiautėjo.

Stivas išlipo į lauką ir pajuto, kaip vėjas teškia jam į veidą, priversdamas susvirduliuoti ir įsitverti į automobilio priekį. Skraidantys smėlio grūdeliai sugėlė kaktą. Sintija, nuleidusi galvą, laikėsi įsikibusi durų rankenos, o jos marškinėliai su Piterio Tošo atvaizdu plaikstėsi palei liekną kūną tarsi burė. Diena dar buvo neužgesusi, dangus virš galvos vis dar buvo žydras, tačiau kraštovaizdis tapo kažkoks keistai bešešėlis. Tai buvo audros švytėjimas, jei Stivui kada nors yra tekę jį matyti.

- Greičiau! - sušuko jis, apkabindamas Sintiją per liemenį. - Pasistenkime dingti iš čia.

Jie nuskubėjo per suskilusį asfaltą prie ilgo pastato. Viename jo gale buvo durys. Varžtais pritvirtintas prie gofruotos skardos užrašas kaip ir pastato priekyje skelbė, jog čia yra Desperacijos kalnakasybos korporacija, tačiau Stivas pastebėjo, jog šis užrašas buvo uždažytas ant kažkokio ankstesnio - pro baltus užrašus lyg raudonas vaiduoklis ėmė ryškėti kitas pavadinimas. Stivas beveik neabejojo, jog ankstesnis užrašas buvo “DIABLO” su “I” raide užraityta taip, kad būtų panaši į velnio šakę.

Sintija nukramtytu nagu beldėsi į duris. Iš vidaus skaidriais čiulptuvėliais buvo pritvirtintas kitas užrašas. Stivas pagalvojo, kad jame yra kažkas erzinančiai, pabrėžtinai vakarietiška.

JEI MES DIRBAME, TAI DIRBAME
JEI ESAME UŽSIDARĘ, ATEISI KITĄ KARTĄ

- Jie pamiršo “sūnau”, - pasakė Stivas.

- Ką?

- Turėtų būti parašyta “Ateisi kitą kartą, sūnau”. Tada užrašas būtų be priekaištų.

Pažvelgęs į laikrodį, Stivas pamatė, kad jau dvidešimt po septynių. O tai, žinoma, reiškė, kad jie *yra užsidarę*. Tik jei jie buvo užsidarę, kodėl tie automobiliai stovėjo parkavimo aikštelėje?

Stivas pabandė atidaryti duris. Pastūmus jos atsivėrė. Iš vidaus sklido kantri muzika, lydima stipraus elektrostatinio traškesio.

“Aš nešiau po gabalėlį, - dainavo Džonis Kešas, - *ir tai man nieko nekainavo”.*

Jie įėjo į vidų. Durys užsidarė tempiamos pneumatinio cilindro. Lauke vėjas trankėsi metaliniais pastato lakštais. Jie atsidūrė priimamajame.

Dešinėje stovėjo keturios kėdės lopytomis vinilo sėdynėmis. Atrodė, jog ant šių kėdžių daugiausia sėdėdavo masyvūs vyrai, dėvintys nešvarius džinsus ir darbinius batus. Priešais kėdes buvo ilgas kavos stalelis, užverstas žurnalais, kurių nepamatysi gydytojo priimamajame: "Ginklai ir amunicija", "Keliai", "MakLyno kalnakasybos pranešimai", "Metalurgijos naujienos", "Arizonos greitkeliai". Taip pat gulėjo labai senas "Penthauzo" egzempliorius su Tonios Harding nuotrauka viršelyje.

Tiesiai priešais juos stovėjo pilkas sekretorės rašomasis stalas, toks apdaužytas, jog galėjai pagalvoti, kad jį čia atvilko spardydami nuo pat 50-osios automagistralės. Jis buvo užverstas popieriais, netvarkingai sumestais tomais su užrašu "Kalnakasybos darbų saugos instrukcijos" (ant jų buvo uždėta perpildyta nuorūkų peleninė) ir trimis vieliniais krepšiais, pilnais kažkokių uolienų. Mechaninė rašomoji mašinėlė stūksojo viename rašomojo stalo krašte; Stivas neišvydo jokio kompiuterio, ir prie stalo stovėjo kėdė su ratukais, tačiau niekas joje nesėdėjo. Veikė oro kondicionierius, ir patalpoje buvo nejaukiai vėsu.

Stivas apėjo aplink rašomąjį stalą, pamatė ant kėdės pagalvėlę ir ją pakėlė, kad parodytų Sintijai. Ant pagalvėlės senovinėmis vakarietiškomis raidėmis buvo išsiuvinėta: "PADĖK ČIA SAVO SUBINĘ".

- O, kaip skoninga, - nusišaipė Sintija. - Operatorės užimtos, prašau pasinaudoti pagalvėle.

Ant rašomojo stalo stovėjo profesionalioje studijoje daryta labai stambios, tačiau gražios juodaodės moters su dviem žaviais vaikučiais nuotrauka. Iš vieno nuotraukos krašto stovėjo įrėmintas užrašas: "NEVESK MANĘS Į PAGUNDĄ, NES AŠ JĄ SUSIRASIU PATS". Vadinasi, priimamajame dirbo vyras, ir jo nebūtum galėjęs pavadinti Misteriu Tvarkinguoliu. Senas aplūžęs "Philco" radijo imtuvas stovėjo ant greta esančios lentynėlės.

"*Maždaug tuo metu mane paliko žmona*, - stūgavo Džonis Kėšas per laukines elektrostatinio traškesio kanonadas. - *Iš karto mačiau, kad ji abejoja, tačiau ji atidarė duris ir pasakė: "Brangusis, paimk mane į...*"

Stivas išjungė radiją. Nepaprastai smarkus vėjo gūsis sudrebino pastatą, priversdamas jį sugirgždėti it į gelmes pasinerianti povandeninį laivą. Sintija neramiai apsidairė. Ji vis dar buvo užsitraukusi ant nosies skarelę. Radijo aparatas buvo išjungtas, tačiau Stivas vis tiek kažkur girdėjo - labai tyliai - Džonį Kešą dainuojant apie tai, kaip jis po gabalėlį savo priešpiečių krepšelyje išnešė automobilį iš "GM" gamyklos. Ta pati stotis, kitas radijo imtuvas, kažkur toli. Stivas nusprendė, jog imtuvas groja ten, kur dega šviesos.

Sintija parodė į telefoną. Stivas pakėlė ragelį, paklausė ir vėl padėjo jį ant svirtelės.

- Neveikia. Tikriausiai kažkur nutrūko linija.

- Negi dabar linijos neklojamos po žeme? - paklausė Sintija, ir Stivas pastebėjo įdomų dalyką: jie abu kalbėjo tyliai, vos ne pašnibždomis.

- Manau, kad Desperacijoje dar nepasiekė šio lygio.

Už rašomojo stalo buvo durys. Stivas ištiesė ranką, norėdamas pasukti rankeną, tačiau Sintija jį sulaikė.

- Kas yra? - paklausė Stivas.

- Nežinau.

Sintija paleido Stivo ranką ir nusitraukė nuo veido skarelę. Po to nervingai nusijuokė.

- Nežinau, žmogau, tiesiog viskas čia yra kažkaip... pamišėliška.

- Kas nors turėtų būti, - pasakė Stivas. - Durys neužrakintos, šviesos uždegtos, automobiliai parkavimo aikštelėje.

- Jūs taip pat išsigandęs, tiesa?

Stivas pagalvojo ir linktelėjo. Taip. Jausmas buvo panašus kaip ir vaikystėje besiartinant audrai - lenkikui - tačiau nebuvo to keisto džiugesio.

- Tačiau mes vis tiek privalome...

- Taip, žinau. Tęskite, - Sintija nurijo seilę, ir Stivas išgirdo, kaip kažkas spragtelėjo jos gerklėje. - Ei, pasakykite man, jog po kelių sekundžių mes šaipysimės vienas iš kito ir jausimės kvailai. Ar galite tai pasakyti, labokieti?

- Po kelių sekundžių mes šaipysimės vienas iš kito ir jausimės kvailai.

- Ačiū.

- Nėr už ką, - atsakė Stivas, atidarydamas duris.

Už jų buvo kokių trisdešimties pėdų siauras koridorius. Viršuje kabėjo dvigubi liuminescencinių šviestuvų vamzdeliai, o ant grindų buvo patiestas padėvėtas kilimas. Vienoje pusėje buvo dvejos durys, abejos atidarytos, trejos kitoje - dvejos praviros, vienerios uždarytos. Koridoriaus gale matėsi ryškiai geltona šviesa apšviesta patalpa, kuri, Stivo nuomone, galėjo būti koks nors cechas ar laboratorija. Tai jos apšviestus langus jie matė iš lauko, ir iš čia sklido muzika. Džonis Kešas buvo užleidęs vietą grupei "Traktoriai", kuri tvirtino, jog kūdikiui patiko jį supti bugi-vugi ritmu lyg žaislinį traukinuką. Stivui tai priminė tipiškas pagyrūniškas daineles.

"Čia kažkas yra sukrušta, ir tu tai žinai, ar ne tiesa?"

Taip, jis žinojo. Grojo radijas. Siautėjo vėjas, blaškydamas smėlio kruopeles ir talžydamas metalines pastato sienas taip, kad jos aidėjo lyg per sniego pūgą Montanoje. Tačiau kur *balsai*? Kalbančių, besijuokiančių, pliauškiančių nesąmones žmonių balsai? Žmonių, kurių automobiliai pastatyti priešais pastatą?

Stivas ėmė iš lėto eiti koridoriumi, galvodamas, jog turėtų šūktelėti: "Ei, ar yra čia kas nors?", ir neišdrįsdamas to padaryti. Atrodė, jog ši

vieta yra visiškai apleista ir tuo pat metu kažkaip *neapleista*, nors kaip gali būti abu dalykai vienu metu...

Sintija trūktelėjo Stivui už marškinių nugaroje. Šis trūktelėjimas buvo toks netikėtas ir smarkus, kad Stivas vos nesuriko.

- Kas yra? - paklausė jis susierzinęs - širdis plakė kaip pašėlusi - ir suprato, jog dabar *iš tiesų* kalba pašnibždomis.

- Ar girdite? - paklausė ji. - Tas garsas panašus į... nežinau... lyg vaikas per šiaudelį burbuliuotų limonado stiklinėje.

Iš pradžių Stivas tegirdėjo grupę "Traktoriai": *"Ji pasisakė esanti vardu "Pagalba" ir paparašė parodyti ginklą. Ji pasakė, kad jos telefono numeris yra 911"*. Ir po to Stivas tai *išgirdo* - kažkokį skysčio sukeliamą garsą. Mechaninį, ne žmogaus. Garsą, kuris atrodė pažįstamas.

- Taip, girdžiu.

- Stivai, aš noriu iš čia išeiti.

- Tada grįžkite į mašiną.

- Ne.

- Sintija, vardan Kristaus...

Stivas pažvelgė į merginą, į jos išplėstas akis, tvirtai sučiauptas lūpas ir liovėsi įkalbinėjęs. Ne, Sintija viena nenorėjo sugrįžti į "Ryder'į", ir jis dėl to nekaltino merginos. Ji pasisakė esanti kietakaktė mergiotė ir galbūt tokia buvo, tačiau dabar ji taip pat buvo mažne mirtinai išsigandusi mergiotė. Stivas apkabino ją per gležnus pečius, prisitraukė prie savęs ir garsiai pakštelėdamas pabučiavo į kaktą, tiesiai į tarpuakį.

- Nesijaudink, mažoji Nele, - pasakė jis, imituodamas Dudlio Teisingojo balsą, - nes aš tave apsaugosiu.

Ji prisiversdama nusišypsojo.

- Sukruštas melagis.

- Nusiramink. Būk šalia manęs. O jei būsime *priversti* bėgti, bėk *greitai*. Antraip aš tave sutrypsiu.

- Dėl to galite nesijaudinti, - atsakė ji. - Dingsiu pro duris, dar jums nespėjus pasijundinti.

Pirmosios durys dešinėje vedė į kabinetą. Tuščią. Ant sienos kabėjo kamštmedžio lenta, nusagstyta "Polaroido" aparatu darytomis atviromis kasyklos nuotraukomis. Stivas spėjo, jog čia vaizduojama ta pati didžiulė žemės siena, kurią jis matė stūksant už miesto.

Pirmosios durys kairėje taip pat vedė į kabinetą. Taip pat tuščią. Burbuliavimo garsai dabar girdėjosi aiškiau, ir Stivas iš karto suprato kas tai, net nepažvelgęs į gretimas duris dešinėje.

- Tai - akvariumas, - pasakė jis. - Tiktai.

Šis buvo kur kas gražesnis už pirmuosius du kabinetus, ant kurio grindų gulėjo tikras kilimas. Akvariumas stovėjo ant stovo rašomojo sta-

lo kairėje, virš jo kabėjo nuotrauka, vaizduojanti du vyriškius, apsiavusius auliniais batais, su skrybėlėmis ir apsivilkusius vakarietiško stiliaus dalykiniais kostiumais, spaudžiančius vienas kitam ranką prie vėliavos stiebo - tikriausiai to paties, kuris buvo priešais pastatą. Akvariume plaukiojo daug įvairių žuvų: tigrai, žuvelės-angelai, auksinės žuvelės ir pora kažkokių juodų gražuolių. Ant dugno smėlyje gulėjo kažkoks keistas daikčiukas, kuriuos žmonės paprastai deda papuošti savo akvariumus, tik šis daikčiukas nebuvo nei nuskendęs laivas, nei piratų pagrobta dėžė su brangenybėmis, nei Neptūno pilis. Tai buvo kažkas kita, kažkas labai panašu į...

- Ei, Stivai, - sušnibždėjo Sintija silpnu balseliu. - Čia ranka.

- Kas? - paklausė Stivas, nuoširdžiai nesuprasdamas, apie ką ji kalba, nors vėliau pagalvos, jog ir pats žinojo, kas guli akvariumo dugne, kas gi daugiau ten galėjo būti? - *Ranka*, - kone dejuodama paaiškino ji. - Sukrušta ranka.

O kai viena iš žuvelių - tigrų - praplaukė tarp smiliaus ir didžiojo piršto (ant didžiojo piršto buvo plonas auksinis vestuvinis žiedas), Stivas įsitikino, jog Sintija teisi. Ant rankos buvo išlikę nagai. Ant nykščio matėsi plonas baltas randas. Taip, tai buvo ranka.

Nekreipdamas dėmesio, kad Sintija sugriebė jam už peties, Stivas priėjo arčiau, idant galėtų geriau apžiūrėti tą ranką. Jo viltis, kad ranka, nepaisant vestuvinio žiedo ir labai tikroviško rando, bus dirbtinė, išsisklaidė. Nuo riešo driekėsi sausgyslės ir raumenų skaidulos. Nuo akvariumo vidinio siurbliuko sukeltų bangų jos plevėsavo tarsi planktonas. Stivas taip pat išvydo kaulus.

Atsitiesęs Stivas pamatė Sintiją, stovinčią palei rašomąjį stalą. Ant jo gulėjo užversta užrašų knygelė. Greta jos stovėjo telefonas, o šalia jo - autoatsakiklis, kurio raudona lemputė mirkčiojo, signalizuodama, jog yra pranešimų. Sintija pakėlė ragelį, pasiklausė ir vėl jį padėjo. Stivą nustebino išblyškęs merginos veidas. Jis pagalvojo: "Ji turėtų gulėti apalpusi ant gindų, nes kraujas visai ištekėjo jai iš galvos". Tačiau Sintija ne apalpo, o nuspaudė autoatsakiklio mygtuką "PRANEŠIMAI".

- Nedarykite šito! - sušnypštė Stivas, pats nežinodamas kodėl, tačiau jau buvo per vėlu.

Pasigirdo pyptelėjimas. Po to spragtelėjimas. Po to keistas balsas - nei vyriškas, nei moteriškas, ir todėl jis velniškai išgąsdino Stivą - ėmė kalbėti. "*Pneuma*, - tarė balsas. - *Soma. Sarx. Pneuma. Soma. Sarx. Pneuma. Soma. Sarx*". Balsas lėtai ir aiškiai tarė žodžius ir atrodė, jog jis vis labiau stiprėja. Ar tai buvo įmanoma? Tarsi užkerėtas Stivas spoksojo į autoatsakiklį ir žodžiai

(*soma sarx pneuma*)

tarsi maži smeigtukai smigo į smegenis. Dievai žino, kiek jis būtų šitaip spoksojęs, jei Sintija nebūtų taip stipriai paspaudusi "STOP" mygtuką, kad aparatas net šoktelėjo ant rašomojo stalo.

- Atleiskite, tai per daug vaiduokliška, - pasakė ji pasiteisinančiu, tačiau ryžtingu tonu.

Jie išėjo iš kabineto. Koridoriaus gale, ceche ar laboratorijoje, grupė "Traktoriai" vis dar dainavo apie bugi-vugi mėgstančią mergaitę, kuri pritvirtino tą daiktą prie lubų taip, kad jis styrotų tiesiai į veidą.

"*Kodėl ta sukrušta daina tokia ilga?* - svarstė Stivas. - *Ji jau groja penkiolika minučių, ne mažiau*".

- Ar galime dabar išeiti? - paklausė Sintija. - *Prašau*?

Stivas mostelėjo ton koridoriaus pusėn, kurioje švietė ryškiai geltonos šviesos.

- O Jėzau, jūs - beprotis, - pasakė Sintija, tačiau kai Stivas žingsniavo šviesų link, mergina nusekė iš paskos.

5

- Kur jūs mane vežate? - trečią kartą paklausė Elena Karver. Ji palinko į priekį, pirštais įsikibdama į metalinį tinklą, skiriantį priekinę patrulinio automobilio sėdynę nuo užpakalinės. - Prašau, negi negalite man pasakyti?

Iš pradžių ji tiesiog jautė dėkingumą, kad jos neišprievartavo ar nenužudė... ir palengvėjimą, kai nusileidusi į tų mirtinų laiptų apačią pastebėjo, jog mažosios, mielosios Kirstės lavono jau nebėra. Tačiau gatvėje ant laiptų buvo didžiulė kraujo dėmė, dar nespėjusi visiškai išdžiūti ir jau šiek tiek užpustyta smėlio. Elena pagalvojo, kad tai - Merės vyro kraujas. Ji bandė peržengti kraują, tačiau faras, Entredžianas, tvirtai tarsi replėmis suspaudęs jos ranką, vilkte pervilko per kraujo balą, tad nuo Elės sportinių batelių liko trys šlykštūs kruvini pėdsakai, kai ji su policininku pasuko prie mašinų parkavimo aikštelės. Blogai. Viskas blogai. *Siaubinga.* Tačiau ji vis dar buvo gyva.

Taip, iš pradžių atėjo palengvėjimas, tačiau jį pakeitė vis labiau augantis pasišlykštėjimas. Jau vien todėl, kad šis šlykštus vyras iro vis sparčiau. Ji girdėjo tylius spragtelėjimus, kai įvairiose kūno vietose atsiskirdavo oda, ir kraujo teškėjimą. Jo uniforminių marškinių nugara, anksčiau chaki spalvos, dabar buvo murzinai raudona.

Ir Elei nepatiko, kad policininkas veža ją pietų kryptimi. Ten nebuvo nieko, išskyrus milžinišką atviros šachtos pylimą.

Patrulinis automobilis lėtai riedėjo Pagrindine gatve (Elena spėjo, jog tai - Pagrindinė gatvė, argi ne taip visuose miesteliuose vadinasi centrinė gatvė?), pravažiuodamas pro paskutiniuosius du verslo pastatus:

dar vieną barą ir mažą Harvio variklių remonto dirbtuvę. Paskutinioji įstaiga gatvėje buvo kažkaip grėsmingai atrodanti bakūžė su užrašu virš durų "BODEGA", o priekyje stovėjo skydas, kurį vėjas apvertė. Tačiau Elena sugebėjo perskaityti, kas jame parašyta: "MEKSIKIETIŠKI VALGIAI".

Saulė priminė besileidžiantį dulkinos degyklos ugnies kamuolį, o kraštovaizdis skendėjo kažkokioje keistoje aiškioje dienos tamsoje, kuri jai pasirodė apokalipsiška. Elė staiga suprato, jog jai labiau rūpi *kas* ji yra, nei kur yra. Ji negalėjo patikėti esanti ta pati Elena Karver, kuri buvo mokytojų ir tėvų komiteto narė ir šį rudenį planavo bolotiruotis mokyklos tarybos narių rinkimuose, ta pati Elena Karver, kuri kartais su draugėmis nuvykdavo priešpiečių į "Kiniškos laimės" restoraną, kur paikai aptarinėdavo rūbus, vaikus ir vedybinį gyvenimą - kuriose šeimose jis buvo netvirtas ir kuriose sėkmingas. Ar ji buvo toji pati Elena Karver, kuri išsirinkdavo gražiausius rūbus iš "Boston Proper" katalogo, kvėpindavosi "Red" kvepalais, kai pasijusdavo įsimylėjusi, ir turėjo juokingus marškinėlius, nusagstytus netikrais briliantais, su užrašu "VISATOS KARALIENĖ"? Toji Elena Karver, kuri užaugino du vaikus ir sugebėjo išsaugoti savo vyrą, kai visos draugės buvo priartėjusios prie skyrybų slenksčio? Toji, kuri maždaug kartą per šešias savaites pasitikrindavo, ar krūtyse nėra kokių nors gumbų, kuri savaitgalių vakarais mėgdavo susirangyti ant sofos svetainėje su arbatos puodeliu, keletu šokoladinių saldainių ir knyga kietais viršeliais, pavadinimu "Vargas rojuje" ar panašiu? Iš tiesų? Ak, ar iš tiesų? Ką gi, galbūt toji pati; ji buvo toji Elena ir dar tūkstantis kitokių. Elena, pasipuošusi šilko rūbais, ir Elena, apsirengusi džinsais, sėdinti ant komodos, ir Elena, besišlapinanti su rudojo Betės pyrago receptu vienoje rankoje; Elė manė, jog ji dar tebebuvo toji, kad sudėjus visas jos dalis galėjo susidaryti... tačiau ar tai galėjo reikšti, jog ji buvo toji pati Elena Karver, kurios mylima dukrelė nužudyta ir kuri dabar sėdėjo policijos automobilio, pradedančio neapsakomai dvokti, galinėje sėdynėje, toji moteris, kurią vežė pro nugriuvusį užrašą "MEKSIKIETIŠKI VALGIAI", moteris, kuri daugiau niekada nebepamatys savo namų, draugių ar vyro? Ar ji buvo toji Elena Karver, kurią vežė į purviną, vėjuotą tamsą, kur niekas neskaitė "Boston Proper" katalogo ir negėrė kiniškų kokteilių "mai-tais" su kyšančiais iš taurių mažais popieriniais skėčiais ir kur jos laukė tik mirtis?

- O Viešpatie, prašau nenužudykite manęs, - prašė Elė virpančiu balsu, kurio pati nevaliojo atpažinti. - Prašau, sere, nežudykite manęs, aš nenoriu mirti. Padarysiu viską, ką liepsite, tik nežudykite manęs. Prašau.

Entredžianas nieko neatsakė. Kai baigėsi asfaltas, automobilio apačioje pasigirdo dunktelėjimas. Faras patraukė svirtelę, įjungiančią au-

tomobilio prožektorius, tačiau tai nelabai ką tepadėjo; Elė teišvydo du šviesos kūgius, spindinčius siaučiančių dulkių sūkuriuose. Retkarčiais prieš juos rytų kryptimi praskrisdavo vėjaričių žolių kuokštai. Po padangomis gurgždėjo žvirgždas, ir smulkūs akmenukai daužėsi į mašinos apačią.

Jie pravažiavo pro ilgą apgriuvusį pastatą surūdijusios skardos sienomis, - Elenai pasirodė, jog tai kažkokia gamykla, - o paskui kelias ėmė kilti į viršų. Jie pradėjo kopti į pylimą.

- Prašau, - sušnibždėjo Elena, - prašau pasakykite, ko jūs norite.

- Ak, - atsakė faras išsiviepdamas ir įsikišdamas pirštą į burną, lyg norėtų nuimti nuo liežuvio plaukelį.

Tačiau jis ištraukė ne plaukelį, o visą liežuvį. Kurį laiką policininkas žvelgė į jį, tarsi kepenų gabalėlį, gulintį saujoje, po to nusviedė šalin.

Jie pravažiavo du pikapus, šiukšlių surinkimo mašiną ir vaiduokliškai geltoną ekskavatorių. Visos šios mašinos stovėjo kartu pirmajame vidiniame vingiuojančio į viršų kelio atsišakojime.

- Jei ketinate mane nužudyti, padarykite tai greitai, - paprašė Elena virpančiu balsu. - Prašau nekankinkite manęs. Padarykite bent tiek, prašau pažadėkite, jog nekankinsite.

Tačiau pakumpusi prie patrulinio automobilio vairo kraujuojanti žmogysta nieko jai nežadėjo. Ji tik važiavo pro skraidantį smėlį, vairuodama mašiną į pačią pylimo aukštumą. Kai jie pasiekė viršų, faras nedvejodamas pervažiavo keterą ir ėmė leistis žemyn, palikdamas už savęs siaučiantį vėją. Elena atsisuko, norėdama paskutinį kartą pasižiūrėti į šviesą, tačiau jau buvo per vėlu. Šachtos sienos uždengė saulėlydį. Patrulinis automobilis leidosi į tamsos platybes, į prarają, kurioje automobilio žibintai buvo bejėgiškai juokingi.

Ten, apačioje, naktis jau buvo nusileidusi.

ANTRAS SKYRIUS

1

- Tu atsivertei, - kartą pasakė Deividui pastorius Martinas.

Tai buvo beveik pačioje pradžioje. Maždaug tuo metu Deividas taip pat pradėjo suprasti, kad daugumą sekmadienių apie ketvirtą valandą pastorius Džinis Martinas, griežtai kalbant, nebebūdavo blaivus. Tačiau turės praeiti dar keli mėnesiai, kol Deividas supras, kaip daug geria jo naujasis mokytojas.

- Tiesą pasakius, tai - vienintelis atsivertimas, kurį man kada nors yra tekę matyti ir galbūt vienintelis nuoširdus atsivertimas, tokio daugiau

neišvysiu. Dabar negeras metas mūsų tėvų Dievui, Deividai. Daugelis žmonių savo pasišventimą įrodo tik žodžiais, o ne darbais.

Deividas nebuvo tikras, jog žodis "atsivertimas" geriausiai nusako tai, kas jam nutiko, tačiau nelabai dėl to rūpinosi. *Kažkas* nutiko, ir pakako vien to, kad Deividas sugebėjo su tuo susidoroti. Tas kažkas atvedė jį pas pastorių Martiną, kuris - nesvarbu, girtas ar blaivus - papasakojo jam apie tuos dalykus, kuriuos berniukui reikėjo žinoti, ir suformulavo užduotis, kurias jis privalėjo atlikti. Kai kartą per tuos sekmadienio popiečių susitikimus (tą dieną per televizorių be garso buvo rodomos krepšinio varžybos) Deividas paklausė, ką jis turėtų daryti, pastorius Martinas kaipmat išpyškino:

- Naujasis krikščionis privalo susipažinti su Dievu, pažinti jį, pasitikėti Dievu ir jį mylėti. Tai nėra pirkinių sąrašas, pagal kurį gali į savo krepšį bet kaip sumesti nuo lentynos paimtas prekes. Tai nuosekli progresija, panaši į tą, kai aritmetikos laipteliais užlipama į algebrą. Tu susipažinai su Dievu ir gana įspūdingai. Dabar turi jį pažinti.

- Ką gi, aš kalbuosi su jumis, - atsakė Deividas.

- Taip, ir tu kalbiesi su Dievu, ar ne tiesa? Tu tebesimeldi?

- Taip. Tačiau nedažnai išgirstu Dievą atsiliepiant į savo maldas.

Pastorius Martinas nusijuokė ir gurkštelėjo iš savo arbatos puodelio.

- Dievas yra netikęs pašnekovas, dėl to galima neabejoti, tačiau jis yra palikęs instrukciją. Siūlau ja vadovautis.

- Instrukciją?

- Bibliją, - atsakė pastorius Martinas, žiūrėdamas į jį per arbatos puodelio kraštą krauju pasruvusiomis akimis.

Tad nuo kovo mėnesio Deividas pradėjo skaityti Bibliją ir užbaigė "Atradimų knygą" ("Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė bus su jumis. Amen") maždaug prieš savaitę iki jiems išvažiuojant iš Ohajo. Deividas ją skaitė lyg namų darbų užduotį, po dvidešimt puslapių per vakarą (savaitgaliais ilsėdavosi), praleisdamas tik tas dalis, kurias pastorius Martinas leido praleisti, daugiausiai aiškinančias, kas kam gimė. Ir dabar, kai drebėdamas stovėjo prie kameros kriauklės, prausdamasis lediniu vandeniu, Deividas aiškiausiai prisiminė pasakojimą apie Danielių, patekusį į liūtų urvą. Karalius Darius iš tiesų nenorėjo ten įmesti Danieliaus, tačiau tai jam pakuždėjo patarėjai. Deividą stulbino tai, jog Biblijoje buvo tiek daug politikos.

- Tučtuojau liaukis! - suriko tėvas, išgąsdindamas Deividą ir priversdamas jį nutraukti savo apmąstymus bei atsigręžti.

Tirštėjančioje prieblandoje Ralfo Karverio veidas atrodė ištįsęs iš siaubo, o akys paraudusios iš sielvarto. Susijaudinęs jis kalbėjo tarsi vienuolikmetis berniukas, apimtas velniško įniršio.

- Tuojau pat liaukis! Ar girdi mane?

Nieko neatsakydamas, Deividas atsisuko į kriauklę ir ėmė šlakstytis vandeniu veidą bei plaukus. Jis prisiminė karaliaus Dariaus patarimą, duotą Danieliui, kai šis buvo išvestas: "Tavo Dievas, kuriam dieną ir naktį tarnauji, tave apsaugos". Ir dar kai ką, tai, kaip Danielius kitą dieną paaiškino, kodėl Dievas užčiaupė liūtams nasrus...

- Deividai! DEIVIDAI!

Tačiau Deividas nenorėjo atsigręžti. Negalėjo. Jis negalėjo pakęsti, kad tėvas šaukia, ir berniukas dar niekada nebuvo girdėjęs tėvą šitaip rėkiant. Tai buvo siaubinga, tartum kažkas būtų prapjovęs tėvui širdies kraujagyslę.

- Deividai, atsiliepk!

- Susigrūsk kojinę į burną, drauguži, - patarė Marinvilis.

- Tai *tu* susigrūsk kojinę į burną, - įsiterpė Merė.

- Tačiau jis ruošiasi erzinti kojotą!

Merė nekreipė į jį dėmesio.

- Deividai, ką tu ketini daryti?

Berniukas tylėjo. Net jei ir būtų laiko, tokių dalykų neįmanoma logiškai aptarinėti, nes tikėjimas nėra logiškas. Tai pastorius Martinas aiškino jam ne sykį, kartodamas su berniuku lyg kokią svarbią rašybos taisyklę: "I" rašoma priešais "e", išskyrus tuos atvejus, kai eina po "c": *protingi vyrai ir moterys netiki Dievą.* Tai yra *akivaizdu. Negali šito skelbti iš sakyklos, nes parapijos tikintieji pabėgs iš miesto, tačiau tai yra tiesa. Dievą mylime ne dėl kokios nors priežasties, jį mylime iš tikėjimo. Dievas sako: "Žinoma, nuimkite apsauginį tinklą. O kai jį nuimsite, nukirskite ir ištemptą lyną".*

Deividas dar kartą rieškučiomis pasisėmė vandens ir apsišlakstė veidą bei plaukus. Galvą. Berniukas žinojo, jog galva jam arba padės pasiekti pergalę, arba per ją jis pralaimės. Tai buvo didžiausia jo kūno dalis, ir Deividas nemanė, jog galima nors kiek suspausti kaukolę.

Berniukas pagriebė muilo gabalėlį ir ėmė muilintis. Jis nesivargino muilinti kojų, su jomis nebus vargo, tačiau kruopščiai muilino kūną nuo kirkšnių aukštyn taip, kad būtų kuo daugiau putų. Tėvas vis dar tebešaukė ant jo, tačiau dabar nebuvo laiko klausytis. Svarbiausia, kad Deividas turėjo skubėti... ir ne vien tik todėl, kad galėjo išblėsti pasiryžimas, jei jis pradėtų per daug galvoti apie tupintį kojotą. Jei muilas išdžius, berniuko kūnas bus neslidus; atvirkščiai, jis taps lipnus ir įstrigs.

Deividas skubiai išmuilino kaklą, po to veidą ir plaukus. Užsimerkęs, sugniaužęs rankoje muilo gabalėlį, jis nušlitiniavo prie kameros durų. Tarpai tarp vertikalių grotų strypų buvo ne mažesni kaip keturi coliai, o gal ir visi penki. Kameros buvo pastatytos uždaryti vyrus - daugiausia raumeningus šachtininkus o ne lieknučius vienuolikmečius berniukus, tad Deividas tikėjosi be vargo išlįsti pro grotas.

Bent jau be vargo, kol nereikės prakišti galvos.

Greičiau, paskubėk, pasitikėk Dievu.

Drebėdamas ir nuo šlaunų iki galvos padengtas žalsva muilo puta Deividas priklaupė ir ėmė muilinti grotų strypus, iš pradžių vieno baltai dažyto strypo vidinę pusę, po to kito.

Prie rašomojo stalo tupintis kojotas pakilo. Jo urzgimas tapo grėsmingesnis. Geltonos žvėries akys buvo nukreiptos į Deividą Karverį. Snukis nemaloniai išsišiepė, parodydamas iltis.

- *Deividai, ne! Nedaryk šito, sūnau! Nebūk išprotėjęs!*

- Jis teisus, vaikinuk, - tarė Marinvilis, stovėdamas įsikibęs į savo kameros grotas.

Merė taip pat įsikibo į grotas. Tai truputėlį trikdė, tačiau jų elgesys tikriausiai buvo natūralus palyginti su tuo, kaip elgėsi tėvas. Ir Deividas nieko negalėjo pakeisti. Dabar jis privalėjo tęsti tai, ką sumanė. Iš krano nebėgo karštas vanduo, be to, Deividas pagalvojo, jog nuo vėsaus oro muilas būtų greičiau išdžiūvęs ant jo odos.

Priklaupęs ant vieno kelio ir kaupdamasis sumanytam žygiui, Deividas vėl prisiminė pasakojimą apie Danielių. Tai nebuvo labai keista, jei atsižvelgsime į aplinkybes. Kai kitą dieną atvyko karalius Darius, Danielius puikiausiai jautėsi. “Mano Dievas atsiuntė savo pyktį ir užčiaupė liūtams nasrus, - pasakė Danielius karaliui, - nes manyje jis surado nekaltybę”. Tai nebuvo tiksli citata, tačiau Deividas prisiminė, jog joje buvo žodis “nekaltybė”. Šis žodis jį žavėjo ir aidėjo giliai viduje. Dabar berniukas kreipėsi į būtybę, kurios balsą kartais girdėdavo: “*Atrask manyje nekaltybę, Dieve. Atrask manyje nekaltybę ir užčiaupk to žvėries nasrus. Meldžiu tave, Kristau. Amen*”.

Deividas pasisuko šonu ir visu svoriu pasirėmė ant vienos rankos, lyg Džekas Palančis darydamas atsispaudimus įteikiant Kino Akademijos prizus. Šitaip jam pavyko iš karto iškišti abi kojas pro grotų strypus. Jis raivėsi pirmyn ir atgal, iškišdamas tai kulkšnis, tai kelius, tai klubus... ir būtent klubuose jis pajuto muilu išslydintų strypų vėsą.

- Ne! - suriko Merė. - Ne, pasitrauk nuo jo, šlykštus krušly! PASITRAUK NUO JO!

Pasigirdo dzinktelėjimas. Po to kažkas nusirito grindimis. Deividas atsisukęs pamatė, jog Merė dabar buvo iškišusi rankas pro kameros grotas. Kairioji buvo sugniaužta. Jis pamatė, kaip moteriškė dešine ranka paima iš kairės saujos monetą ir sviedžia į kojotą. Šį kartą žvėris beveik neatkreipė į tai dėmesio, nors dvidešimt penkių centų moneta pataikė jam į šoną. Kojotas urgzdamas ėmė artintis prie nuogų Deivido kojų.

2

"O Kristau visagali, - tarė mintyse Džonis. - Tas prakeiktas vaikas prieš čia patekdamas tikriausiai paliko savo smegenis prie durų".

Tada jis ištraukė diržą iš savo motociklininko striukės, kiek galėdamas toliau iškišo ranką pro grotas ir vožė sagtimi kojotui per šoną, kai šis jau ketino pasivaišinti berniuko dešine koja.

Kojotas viauktelėjo iš skausmo ir nuostabos. Jis pasisuko ir dantimis sugriebė diržą. Džonis jį ištraukė - diržas buvo per plonas, ir kojotas būtų jį sučiaumojęs greičiau, nei berniukas spėtų išlįsti pro grotas... jei jis apskritai *galės* išlįsti, kuo Džonis abejojo. Jis nusviedė diržą per petį ir nusimetė sunkią odinę striukę, stengdamasis išlaikyti prikaustytą kojoto žvilgsnį, mintyse liepdamas jam nepasukti galvos į šalį. Žvėries akys Džoniui priminė faro žvilgsnį.

Aiktelėdamas berniukas praspraudė savo užpakalį pro grotas. Kojotas pasileido bėgti ton pusėn, iš kur atsklido garsas, ir Džonis sviedė į jį savo striukę, laikydamas ją už apykaklės. Jei žvėris nebūtų žengęs dviejų žingsnių sugriebti diržą, striukė jo būtų nepasiekusi... tačiau kojotas tai buvo padaręs, ir striukė pasiekė. Kai striukė perbraukė per žvėries mentę, kojotas pasisuko ir taip stipriai įsitvėrė į ją dantimis, kad vos neišplėšė iš Džonio rankų, Džonis trinktelėjo galvą į grotas. Velniškai suskaudo, ir atrodė, jog akyse raudona raketa sprogo, tačiau Džonis dar suspėjo pasidžiaugti, kad jo nosis papuolė *tarp* grotų, o ne pataikė į vieną iš jų.

- Ne, nieko tau nepavyks, - suniurnėjo Džonis, stipriau įsikibdamas į apykaklę. - Na, eikš šen... eikš šen, tu šlykštus maitėda... ateik... ir pasisveikink.

Kojotas piktai suurzgė, tačiau garsą slopino striukė - už dvylika šimtų dolerių pirkta "Barneys" parduotuvėje Niujorke. Ją matuodamasis Džonis neįsivaizdavo, kad striukė galėtų būti panaudota tokiam tikslui.

Jis įtempė rankų raumenis - nebe tokius galingus kaip prieš trisdešimt metų, tačiau ir ne gležnus - ir prisitraukė kojotą. Plėšrūno nagai slydo kietmedžio grindimis. Priekine koja žvėris įsispyrė į rašomąjį stalą ir kratydamas galvą į šalis bandė išplėšti striukę iš Džonio rankų. Iš striukės išlėkė mėtiniai saldainiai, žemėlapiai, atsarginis raktų komplektas, kišeninė vaistinėlė (aspirinas, kodeinas, rūgštingumą mažinančios tabletės ir tūbelė "Preparation - H" kremo) ir prakeiktas mobilusis telefonas. Džonis leido kojotui pasitraukti per porą žingsnių atgal, stengdamasis išlaikyti žvėries dėmesį, žaisdamas su juo lyg su žuvimi, po to vėl timptelėjo striukę. Šį kartą kojotas trinktelėjo galvą į rašomojo stalo kampą, ir nuo šio garso smagiau suplakė Džonio širdis.

- Puiku! - suniurnėjo jis. - Kaip jautiesi, brangusis?

- Paskubėk! - sušuko Merė. - Paskubėk, Deividai!

Džonis žvilgtelėjo į berniuko kamerą. Vaizdas, kurį išvydo, sukėlė siaubą, ir dėl to jo raumenys atsipalaidavo, tad, kai kojotas dar kartą timptelėjo striukę, Džonis vos jos nepaleido.

- PASKUBĖK! - dar kartą sušuko moteriškė, tačiau Džonis matė, kad berniukas *negali* paskubėti.

Išsimuilinęs, nuogas lyg nulupta krevetė, jis sugebėjo pralįsti pro grotas iki smakro, tačiau įstrigo, ir dabar jo galva buvo kameroje, o visas kūnas - sulaikytųjų priėmimo patalpoje. Džonį apėmė siaubas bežiūrint į persikreipusį berniuko kaklą ir suspaustus žandikaulius.

Vaikas buvo įstrigęs tarp grotų.

3

Viskas gerai sekėsi, kol jis nepasiekė grotų ir neįstrigo skruostu prigludęs prie grindų, žandikaulio viršumi liesdamas vieną išmuilintą strypą, o pakaušiu - kitą. Klaustrofobijos sukelta panika - medinių grindų kvapas, plieninių strypų prisilietimas, atmintyje iškilęs kažkada matytas puritono, įsprausto į kalades, paveikslas - aptemdė akis, tarsi būtų nusileidusi juoda uždanga. Deividas girdėjo, kaip šaukia tėtis, klykia moteris ir urzgia kojotas, tačiau atrodė, jog visi šie garsai sklinda iš labai toli. Deivido galva buvo įstrigusi, jis turėjo lįsti atgal, tik *nebuvo tikras*, jog galės tai padaryti, nes rankos buvo prakištos pro grotas ir viena jų užgulta, be to...

"*Dieve, padėk man*, - ištarė mintyse berniukas. Tai nebuvo panašu į maldą; tikriausiai jis buvo per daug išsigandęs, kad šie žodžiai primintų maldą. - *Prašau padėk man, neleisk, kad įstrigčiau, prašau padėk man.*

"*Pasuk galvą*", - patarė balsas, kurį kartais girdėdavo Deividas.

Kaip visada balsas kalbėjo beveik abejingu tonu, tartum tai, ką sakytų, būtų buvę akivaizdu, ir kaip visada Deividui atrodė, jog balsas *pereina* pro jį, o ne *sklinda* iš jo.

Tada berniukui prieš akis iškilo vaizdas: rankos spaudžia knygos viršelius, šitaip suspausdamos puslapius, nors juos ir saugo viršeliai bei knygos nugarėlė. Ar jo galva galėtų šitaip pasielgti? Deividas pagalvojo, - o gal tik vylėsi, - jog galėtų. Tačiau tada jam reikia užsiimti teisingą padėtį.

"*Pasuk galvą*", - pakartojo balsas.

Kažkur už jo pasigirdo plyštančios odos garsas, po to vienu metu pralinksmėjęs, išsigandęs ir pasipiktinęs Marinvilio balsas:

- Ar tu žinai, kiek šis daiktas *kainuoja*?

Deividas pasisuko ir atsigulė ant nugaros. Jis pajuto didžiulį palengvėjimą, nes strypas dabar spaudė tik žandikaulį.

Ar taip gerai?

Jokio atsakymo. Taip dažnai Deividas neišgirsdavo jokio atsakymo. Kodėl?

"*Todėl, kad Dievas yra žiaurus*, - galvoje pasigirdo jį mokančio pastoriaus Martino balsas. - *Dievas yra žiaurus. Deividai, aš turiu kukurūzų. Kodėl mums jų nepaspraginti? Gal surasime kokį seną siaubo filmą per kurį nors iš kanalų, gal net* "Mumiją"?

Deividas įsirėmė rankomis. Iš pradžių nieko neįvyko, tačiau netrukus jo išmuilinta galva labai iš lėto ėmė slysti pro grotų strypus. Vienu metu jis pajuto siaubą, kai ausys prisiplojo prie galvos, nuo kraujospūdžio ėmė tvinksėti smilkiniuose. Tai galbūt buvo pats stipriausias iki šiol patirtas fizinis skausmas. Tuo momentu berniukas buvo tikras, jog liks šitaip įstrigęs ir mirs kančiose tarsi eretikas, patekęs į siaubingą inkvizicijos kankinimo įtaisą. Jis dar stipriau įsirėmė delnais, įsmeigęs akis į dulkėtas lubas ir kankinamai susitelkęs, ir tyliai, su palengvėjimu atsiduso, kai beveik iš karto galva ėmė slysti pro grotas. Galiausiai jam pavyko išlįsti į sulaikytųjų priėmimo patalpą. Iš vienos ausies lašėjo kraujas, tačiau svarbiausia buvo tai, jog Deividas ištrūko iš kameros. Jam pavyko. Deividas pritūpė nuogas, padengtas žaliomis, sudžiūvusiomis muilo putomis. Siaubingas skausmas pervėrė galvą nuo pakaušio iki kaktos, ir trumpam Deividas pajuto, kaip jo akys išvirto tiesiogine prasme, kaip karikatūrose vaizduojamo Romeo, pamačiusio apetitišką blondinę.

Mažiausiai Deividas nerimavo dėl kojoto, bent jau šiuo metu. Dievas jam buvo užčiaupęs nasrus motociklininko striuke. Iškritę iš kišenių daiktai buvo visur išsibarstę ant grindų, o pati striukė perplėšta pusiau. Kojotui iš nasrų tarsi smarkiai apkramtytas cigaras kyšojo seilėmis permirkęs juodos odos gabalas.

- Bėk iš čia, Deividai! - sušuko tėvas. Jo balsas buvo prikimęs nuo ašarų ir nerimo. - Bėk iš čia, kol dar gali!

Žilaplaukis vyriškis, Marinvilis, skubiai dirstelėjo į Deividą.

- Jis teisus, vaikinuk. Išnyk.

Po to Marinvilis pažvelgė į kojotą.

- Na, smarkuoli, pasistenk dar truputėlį. Dievas mato, jog aš norėčiau būti netoliese, kai mėnesienoje pradėsi šikti užtrauktukais.

Marinvilis stipriai truktelėjo striukę. Kojotas ėmė slysti grindimis, nudelbęs galvą, įtempęs kaklą, įsirėžęs kojomis, purtydamas savo siaurą snukį į šonus ir mėgindamas atsikovoti striukę iš Marinvilio.

Deividas pasisuko ant kelių ir per grotų strypus išsitraukė savo rūbus. Berniukas pamaigė kelnes, tikrindamas, ar šovinys tebėra kišenėje. Jis ten tebebuvo. Deividas atsistojo ir kelias akimirkas jo akyse viskas ėmė lėkti ratu tarsi karuselėje. Jis turėjo įsikibti į savo buvusios kameros grotas kad nepargriūtų. Bilingslis ant Deivido rankos uždėjo savąją. Ji buvo stebėtinai šilta.

- Eik, sūnau, - tarė jis. - Tau beveik nebeliko laiko.

Deividas apsisuko ir ristele nubėgo prie durų. Galvoje vis dar tvinkčiojo ir sunku buvo išlaikyti pusiausvyrą; atrodė, jog durys siūbuoja ar sukasi, ar dar kažkas panašaus. Deividas susvirduliavo, atgavo pusiausvyrą ir atidarė duris. Jis atsisuko pasižiūrėti į tėvą.

- Aš grįšiu.

- Nedrįsk, - tuojau pat atsakė tėvas. - Surask telefoną ir paskambink farams, Deividai. *Valstijos* farams. Ir būk atsargus. Žiūrėk, kad...

Pasigirdo aštrus plyštančios brangios odinės Džonio striukės garsas, kuri galiausiai trūko į dvi dalis. Kojotas, kuris nesitikėjo tokios staigios pergalės, nuskriejo atgal, parvirto ant šono ir pamatė tarpduryje stovintį nuogą berniuką. Žvėris pašoko ir riaumodamas puolė prie Deivido. Merė suklykė.

- Bėk vaike, DINK IŠ ČIA! - suriko Džonis.

Deividas nėrė pro duris, užtrenkdamas jas paskui save. Vos ne tą pačią akimirką pasigirdo duslus smūgis - tai kojotas trenkėsi į duris. Iš sulaikytųjų priėmimo patalpos pasigirdo staugimas. Jis buvo šiurpus - tikriausiai todėl, kad sklido iš labai arti. Deividas pagalvojo, kad žvėris suprato esąs apkvailintas; tarsi kojotas būtų žinojęs, kad čia jį pašaukęs žmogus bus nepatenkintas.

Pasigirdo dar vienas dunktelėjimas - tai kojotas stengėsi prasigauti pro duris, po pauzės - trečias dunktelėjimas. Žvėris ir vėl sustaugė. Deivido išmuilintos rankos ir krūtinė pašiurpo it žąsies oda. Priešais berniuką žemyn leidosi laiptai, nuo kurių nusiritusi užsimušė jo sesutė; jei išprotėjęs faras jos nepašalino, sesutė tebeguli laiptų apačioje, laukdama jo prietemoje išplėstomis, kaltinančiomis akimis, klausiančiomis, kodėl Deividas nesulaikė Didžiojo Bugimeno; koks jis vyresnis brolis, jei nesugebėjo sulaikyti Bugimeno?

"Aš negaliu leistis žemyn, - pagalvojo Deividas. - *Negaliu, niekaip negaliu...*

Ne... tačiau nepaisant visko, jis turėjo tai padaryti.

Lauke pakilo toks stiprus vėjo gūsis, kad plytų pastatas sugirgždėjo tarsi laivas per audrą. Deividas taip pat girdėjo, kaip smėlis plaka pastato sieną ir laukujas duris tarsi smulkus sniegas. Kojotas, esantis tik per colį medžio nuo Deivido... ir tai suvokiantis, vėl sustaugė.

Deividas užsimerkė ir prispaudė pirštus prie lūpų ir smakro. "Dieve, čia vėl kalba Deividas Karveris. Aš esu sutrikęs, Dieve, visiškai susipainiojęs. Prašau apsaugok mane ir padėk padaryti tai, ką privalau. Meldžiu tave, Kristau. Amen".

Berniukas atsimerkė, giliai įkvėpė oro ir nusitvėrė laiptų turėklų. Tada nuogas, laisva ranka laikydamas prie krūtinės prispaustus rūbus, Deividas Karveris ėmė lipti žemyn, ten, kur viskas skendėjo prietemoje.

4

Stivas pabandė kažką pasakyti, tačiau nesugebėjo ištarti nė žodžio. Vėl pamėgino, ir vėl nieko neišėjo, tik šį kartą iš jo burnos pasigirdo kažkoks sausas girgžtelėjimas. "Tu primeni pelę, perdžiančią po grindimis", - tarė jis sau mintyse.

Jis jautė, jog Sintija taip stipriai suspaudė ranką, kad net pradėjo skaudėti, tačiau nekreipė į šį skausmą dėmesio. Stivas nežinojo, kiek laiko jie prastovėjo didžiojo kambario, esančio pastato gale, tarpduryje. Vėjas kažką lauke pakėlė ir triukšmingai nurideno gatve. Sintija aiktelėjo, tarsi kas nors jai netikėtai būtų bakstelėjęs, ir laisva ranka užsidengė veidą. Ji pusiau atsisuko į Stivą, tad jis išvydo tik vieną iš siaubo išplėstą merginos akį. Iš jos riedėjo ašaros.

- Kodėl? - sušnibždėjo Sintija. - Kodėl?

Stivas papurtė galvą. Jis nežinojo kodėl, visiškai nieko nenutuokė. Jis neabejojo tik dėl dviejų dalykų: kad žmonės, kurie tai padarė, jau pasišalino, antraip jiedu su Sintija jau būtų negyvi, ir tai, jog jis, Stivenas Eimzas iš Laboko, Teksaso valstijos, nenorėjo likti čia, jei tie žmonės nuspręstų sugrįžti.

Didžiulė patalpa pastato gale buvo savotiškas dirbtuvių, laboratorijos ir sandėlio derinys. Ji buvo apšviesta labai ryškių lempų su metaliniais gaubtais, šiek tiek primenančių šviestuvus biliardo salėse. Lempos skleidė ryškią citrinų spalvos šviesą. Stivui pasirodė, jog čia vienu metu dirba dvi brigados: viena patalpos kairėje atlikinėjo kažkokius tyrimus, o kita dešinėje rūšiavo bandinius ir juos katalogavo. Ten, kur buvo rūšiuojama, palei sieną stovėjo išrikiuoti plastmasiniai krepšiai skalbiniams, kiekvienas iš jų prikrautas uolienų pavyzdžių. Buvo akivaizdu, jog šie pavyzdžiai išrūšiuoti; vienas krepšys buvo pilnas juodos spalvos uolienos gabalų, kitas pripildytas smulkesnių, beveik žvirgždo dydžio gabalėlių, kuriuose tai vienur, tai kitur blizgėjo kvarco kristalai.

Tyrimų pusėje (jei taip buvo iš tiesų), ant ilgo stalo, užversto įrankiais ir knygomis, stovėjo išrikiuoti "Macintosh" kompiuteriai. Kompiuteriai buvo įjungti, tačiau veikė ekranų liuminoforų taupymo programos. Viename ekrane virš užrašo "DUJINIS CHROMTOGRAFAS ĮJUNGTAS" raitėsi gražios įvairiaspalvės spiralės. Kitame ekrane, be abejonės, be Disnėjaus korporacijos leidimo, maždaug kas septynios sekundės Gufis nusimaudavo kelnes, atskleisdamas savo didžiulį kietgalį, ir pasirodydavo užrašas "AK, AK, AK".

Patalpos gilumoje, už pakeliamų garažo durų su mėlynomis raidėmis išraitytais žodžiais "SVEIKI ATVYKĘ Į HERNANDO SLĖPTUVĘ", stovėjo vilkikas su atvira priekaba. Ji taip pat buvo pilna uolienų pavyzdžių. Priekabos kairėje ant sienos kabojo lentelė su užrašu "Būtina

dėvėti šalmą". KALNAKASYBOS DARBŲ PRIEŽIŪROS AGENTŪROS REIKALAVIMAS. IŠIMTYS NIEKAM NETAIKOMOS". Užrašo apačioje driekėsi kablių eilė, tačiau ant jų nebuvo nė vieno šalmo. Jie buvo pasklidę ant grindų, po siūbuojančių žmonių, užmautų ant kablių, kojomis. Šie žmonės kabojo tarsi viščiukai mėsininko šaldytuve.

- Stivai... Stivai... gal čia manekenai? Kaip parduotuvėje? Gal čia... žinote... koks nors pokštas?

- Ne, - sausai nukirto Stivas. - Puikiai žinote, jog čia - ne manekenai. Paleiskite ranką, Sintija, jūs man ją sulaužysite.

- Neliepkite man paleisti rankos, - paprašė mergina drebančiu balsu. Viena ranka ji vis dar buvo prisidengusi veidą ir į siūbuojančius lavonus Sintija spoksojo viena akimi. Per radiją grupę "Traktoriai" pakeitė Deividas Li Merfis, o po to Deividas Li Merfis užleido vietą reklamai parduotuvės, pavadintos "Whalen's", kurią pranešėjas apibūdino kaip "parduotuvę Ostine, kurioje rasite ką tik širdis geidžia!".

- Neprivalote paleisti rankos, tik nespauskite taip stipriai, - pasakė Stivas. Jis iškėlė netvirtą pirštą ir ėmė skaičiuoti. - Vienas... du... trys...

- Man atrodo, jog aš truputėlį prišlapinau į kelnes, - pasakė Sintija.

- Negaliu jūsų kaltinti. Keturi... penki... šeši...

- Privalome dingti iš čia, Stivai. Vyrukas, kuris man sulaužė nosį, yra Santa Klausas palyginti...

- Nutilkite ir leiskite man suskaičiuoti!

Sintija nutilo, tačiau jos lūpos drebėjo, o iš krūtinės kilo žagsulys, kai mergina bandė sutramdyti kūkčiojimą. Stivas pasigailėjo, kad ją aprėkė, - mergina jau ir taip daug prisikentėjo, - tačiau jo protas veikė nepakankamai gerai. Kristau, jis apskritai nepajėgė galvoti.

- Trylika, - pasakė Stivas.

- Keturiolika, - pataisė jį Sintija nuolankiu, virpančiu balsu. - Ar nematėte? Ten, kampe? Vienas iš jų nukrito. Vienas iš jų nukrito nuo k - k - k...

Sintija bandė ištarti žodį "kablio", tačiau mikčiojimas virto kūkčiojimu, ir mergina pravirko. Stivas ją apsikabino, jausdamas prie krūtinės tvinkčiojantį karštą, drėgną veidą. Sintijos galva vos siekė jo krūtinę. Mergina buvo tokia pasiutiškai maža.

Per išsidraikiusius, ekstravagantiškai nudažytus Sintijos plaukus Stivas pažvelgė į kitą kambario pusę; mergina buvo teisi - susmukęs kampe gulėjo dar vienas lavonas. Iš viso keturiolika negyvėlių ir bent trys iš jų - moterys. Kadangi lavonų smakrai buvo nusvirę ant krūtinių, nebuvo galima tiksliai nuspėti kai kurių iš jų lytį. Devyni vilkėjo laboratorinius chalatus, - ne, dešimt, įskaitant ir gulintį kampe, - o du buvo apsivilkę džinsais ir atvirais kaklais marškinėliais. Dar du vilkėjo kostiu-

mus, buvo pasirišę virvelės tipo kaklaraiščius ir avėjo vakarietiškais batais. Vienam iš šių lavonų trūko kairės plaštakos, ir Stivas nesunkiai atspėjo, kur ji yra, o taip, visai nesunkiai. Dauguma iš jų buvo nušauti, ir aukos tikriausiai buvo atsisukusios į savo žudikus, nes Stivas matė žiojėjančias žaizdas, pro kurias pakaušyje išėjo kulkos. Tačiau ne mažiau kaip trys buvo išskrosti lyg žuvys. Jie kabėjo išvirtusiomis žarnomis su savo krauju išterliotais chalatais virš kraujo klanų.

- O dabar Merė Čepin Karpenter mums papasakos, kodėl šiandien ji yra laiminga, - pro elektrostatinį traškesį pasigirdo guvus radijo diktoriaus balsas. - Gal ji apsilankė "Wahlen's" parduotuvėje Ostine? Paklauskime jos.

Merė Čepin Karpenter pradėjo pasakoti negyviems vyrams ir moterims, kabantiems Desperacijos kalnakasybos korporacijos laboratorijoje, apie tai, kaip jai šiandien pasisekė, kaip ji laimėjo loterijoje ir taip toliau, ir Stivas išsilaisvino iš Sintijos gniaužtų. Jis įžengė į laboratoriją ir pauostė orą. Stivas neužuodė parako kvapo, bet tai galbūt nieko nereiškė, - kondicionieriai tikriausiai gana sparčiai sumaišė orą, - tačiau kraujas ant išdarinėtų lavonų jau buvo išdžiūvęs, o tai reiškė, jog šitai padaręs seniai pasišalino.

- Išeikime iš čia, - sušnibždėjo Sintija, timptelėdama Stivą už rankos.

- Gerai, - atsakė jis, - tik...

Stivas nutilo neužbaigęs sakinio, nes akis užkliuvo už vieno daikto. Šis daiktas gulėjo ant kompiuterių stalo krašto šalia monitoriaus, kuriame Gufis nusimovinėjo savo kelnes. Tai buvo ne uolienos nuolauža arba bent jau *ne paprasta* uolienos nuolauža. Tai veikiau buvo kažkokia akmeninė skulptūrėlė. Stivas priėjo arčiau ir ėmė ją apžiūrinėti.

Mergina nusekė Stivui iš paskos ir vėl timptelėjo jam už rankos.

- Kas jums pasidarė? Čia ne ekskursija su gidu! Kas bus, jei...

Tada ji pamatė tai, į ką žiūrėjo Stivas - *iš tiesų* pamatė - ir nutilo. Sintija nedrąsiai ištiesė ranką ir palietė tą daiktą. Ji aiktelėjo ir staigiai atitraukė pirštą. Tuo pat metu jos klubai truktelėdami pasidavė į priekį, tarsi merginą būtų nukračiusi elektros srovė, o pilvas trinktelėjo į stalo kraštą.

- O šventas šūde, - ištarė ji, gaudydama kvapą. - Manau, jog tai tiesiog...

Ir nutilo neužbaigusi sakinio.

- Tiesiog kas?

- Nieko.

Tačiau atrodė, jog Sintija pradeda rausti, tad Stivas pagalvojo, kad čia gali būti kaltas tas daiktas.

- Iliustruotame žodyne greta žodžio "šlykšus" turėtų būti įdėta šio daikto nuotrauka, - pasakė Sintija.

Tai buvo skulptūrėlė, vaizduojanti vilką ar kojotą, ir nors ji buvo grubiai atlikta, skleidė kažkokią jėgą, privertusią ir Stivą, ir Sintiją kelioms sekundėms pamiršti, kad jie stovi per šešiasdešimt pėdų nuo masinių žudynių vietos. Žvėries galva buvo kažkaip keistai pasukta (*alkanai* pasukta), o jo akių obuoliai išvirtę iš begalinio įsiūčio. Jo snukis atrodė neproporcingai didelis palyginti su kūnu, - beveik kaip aligatoriaus, - buvo prasižiojęs ir atidengęs nelygius dantis. Statulėlė, jei ją galima šitaip pavadinti, buvo nudaužta. Belikę tik priekinių kojų galai. Nuo laiko akmuo gerokai apiręs. Kai kuriose vietose jis blizgėjo kaip ir skalbinių krepšiuose gulintys uolienų pavyzdžiai. Greta jo gulėjo raštelis, prispaustas plastmasine smeigtukų dėžute: "*Džimai, kas tai, po velnių, galėtų būti? Turi kokių nors minčių? Barbė.*"

- Pažiūrėkite į *liežuvį*, - tarė Sintija keistu balsu, tarsi kalbėdama per sapną.

- O kas ten įdomaus?

- Tai gyvatė.

Taip, Stivas pamatė, jog tai - gyvatė. Galbūt barškuolė. Kaip ten būtų, su dantimis.

Sintija staigiai pakėlė galvą. Jos akys buvo išplėstos ir sunerimusios. Mergina vėl sugriebė Stivą už marškinių ir timptelėjo.

- Ką mes čia *veikiame?* - paklausė. - Dėl Kristaus, čia ne pažinimo pamoka. Privalome dingti!

"*Taip, privalome*, - pritarė mintyse Stivas. - *Tik kyla klausimas, kur mes keliausime*".

Tačiau tuo jie pradės rūpintis, kai sugrįš į automobilį. Ne čia. Stivas suvokė, jog čia nepavyks produktyviai mąstyti.

- Ei, kas nutiko radijui? - paklausė Sintija.

- Ką? - Stivas įtempė klausą, tačiau muzikos nebesigirdėjo. - Nežinau.

Keistai ryžtingu veidu Sintija vėl palietė ant stalo gulinčią aplūžusią statulėlę. Šį kartą ji palietė pakaušį tarp ausų. Sintija aiktelėjo. Kabantys šviestuvai sumirksėjo, - Stivas *matė*, kaip jie sumirksėjo, - ir radijas atgijo. "Ei, Dvailai, ei Lailai, vyručiai, nereikia peštis, - per elektrostatinį traškesį dainavo Merė Čepin Karpenter. - *Aš šįvakar jaučiuosi laiminga!*"

- Kristau, - sumurmėjo Stivas. - Kodėl jūs tai padarėte?

Sintija pažvelgė į Stivą. Jos akys buvo keistai miglotos. Mergina truktelėjo pečiais ir liežuvio galiuku palietė viršutinės lūpos vidurį.

- Nežinau, - atsakė.

Staiga Sintija pridėjo ranką prie galvos ir stipriai suspaudė smilkinius. Kai ji atitraukė ranką, merginos akys buvo skaidresnės, tačiau išsigandusios.

- Na ir kas, po velnių, - tarė ji daugiau sau, nei Stivui.

Stivas ištiesė ranką, norėdamas paliesti tą daikčiuką. Sintija sugriebė jį už riešo.

- Nedarykite šito. Tai bjaurus jausmas.

Stivas nusipurtė jos ranką ir uždėjo pirštą ant vilko nugaros (iš karto suprato, jog šis padaras yra ne kojotas, o vilkas). Radijas vėl nutilo. Tuo pat metu už jų nugarų pasigirdo dūžtančio stiklo garsas. Sintija suklykė.

Stivas jau buvo atitraukęs pirštą nuo statulėlės; jis tai būtų padaręs, jei ir nieko neįvyktų, nes Sintija buvo teisi: jausmas bjaurus. Tačiau trumpą akimirką *kažkas* atsitiko. Atrodė, jog vienoje iš gyvybinių grandinių jo galvoje įvyko trumpas jungimas. Tik... ar jis negalvojo apie merginą? Apie tai, kad jai nori kažką *padaryti*? Kažką tokio, ką abu būtų norėję padaryti, tačiau niekada šito nepapasakotų draugams? Savotišką eksperimentą?

Dėliodamas šias mintis, bandydamas prisiminti, koks tai galėjo būti eksperimentas, Stivas vėl ištiesė pirštą, norėdamas paliesti akmenį. Tai nebuvo sąmoningas sprendimas, tačiau kai Stivas ištiesė ranką, jam pasirodė, jog elgiasi teisingai. "*Tiesiog leisk tam pirštui tiestis ten, kur jis nori*", - įkalbinėjo save mintyse Stivas. - *Leisk jam liesti, ką jis*..."

Sintija pagriebė Stivo ranką ir nukreipė ją į šalį nuo akmeninės statulėlės kaip tik tuo metu, kai Stivas buvo beuždedąs pirštą ant vilko nugaros.

- Ei, šaunuoli, paklausyk, ką tau pasakysiu: *aš noriu dingti iš čia*! *Tuojau pat!*

Stivas giliai įkvėpė oro, po to jį išleido. Pakartojo tai dar kartą. Jo galva vėl pradėjo dirbti normaliai, tačiau Stivas staiga nepaprastai išsigando. Jis tiksliai nežinojo dėl ko. Ir nebuvo tikras, ar *nori* žinoti.

- Gerai. Eime.

Laikydamas Sintiją už rankos, Stivas nusivedė ją koridoriumi. Atsisukęs jis dar kartą pažvelgė per petį į aptrupėjusią statulėlę. Susukta, grobuoniška galva. Išvirtusios akys. Per ilgas snukis. Liežuvis - gyvatė. Ir dar kažkas. Ekranuose nebesimatė nei spiralių, nei ekshibicionisto Gufio. Jie buvo tamsūs, tartum dėl staigiai padidėjusios įtampos būtų įvykęs trumpas jungimas.

Pro atviras kabineto su akvariumu duris liejosi vanduo. Srovės pagautas krepšys užkliuvo už koridoriaus kilimo krašto ir plakėsi į grindis. "*Ką gi,* - pagalvojo Stivas - *dabar žinome, kas sudužo, nebereikia daugiau spėlioti*".

- Nesidairykite, kai eisime pro šalį, - perspėjo jis merginą, - tiesiog...

- Ar girdėjote ką tik atsklidusius garsus? - paklausė Sintija. - Tartum kažkas daužytųsi?

Stivas įsiklausė, tačiau tegirdėjo stūgaujantį vėją... po to jam pasirodė, kad už nugaros išgirdo kažkieno atsargius žingsnius.

Jis staigiai atsisuko. Užpakalyje nieko nebuvo. Na, žinoma, nieko ir negalėjo būti, ką jis čia įsivaizudoja? Kad vienas iš lavonų nusirangė nuo kablio ir dabar juos persekioja? Kvaila. Net ir šioje slegiančioje situacijoje šitaip galvoti buvo visiškai kvaila. Tačiau kvaila tai ar ne, buvo dar kažkas, ko Stivas negalėjo atmesti: statulėlė. Ji tarsi fiziškai egzistavo jo galvoje, tarsi nykštys, brutaliai besiskverbiantis į smegenų audinį. Stivas gailėjosi, kad pasižiūrėjo į tą statulėlę. Dar daugiau, jis gailėjosi, kad prie jos prisilietė.

- Stivai? Ar girdėjote? Tai panašu į šūvius. Štai! Dar vienas!

Vėjas stūgavo palei pastato sienas ir dar kažką nuvertė lauke. Išgirdę šį triukšmą, Sintija ir Stivas tarsi palikti tamsoje vaikai suklykė ir apsikabino vienas kitą. Nugriuvęs daiktas brazdėdamas slinko žeme.

- Nieko negirdžiu, išskyrus vėją. Tikriausiai *jūs* girdėjote trinktelinčių durų garsą. Jei apskritai ką nors išgirdote.

- Tas garsas pasikartojo bent tris kartus, - atkakliai gynėsi Sintija. - Gal tai ir nebuvo šūviai, greičiau kažkoks dunktelėjimas, tačiau...

- Tai galėjo būti ir koks nors vėjo blaškomas daiktas. Eime, sausainiuk, metas papurtyti savo plunksnas.

- Nevadinkite manęs sausainiuku, ir aš nevadinsiu jūsų tortu, - atšovė Sintija neryžtingu balsu, nežiūrėdama į kabineto, iš kurio vis dar tebetekėjo vanduo, duris.

O Stivas pasižiūrėjo. Iš akvariumo teliko stačiakampė šlapio smėlio krūva, apsupta stiklo šukių. Ranka gulėjo ant permirkusio kilimo greta rašomojo stalo. Ji buvo nukritusi delnu į viršų. Delne gulėjo įstrigusi negyva žuvytė. Atrodė, kad rankos pirštai moja Stivui: ateik, nepažįstamasai, pasiimk kėdę, atsipalaiduok.

- "Ne, ačiū," - tarė mintyse Stivas.

Vos jis pradėjo verti apšnerkšto priimamojo laukujas duris, rankena išsprūdo iš rankų. Pro tarpdurį sruogomis plūdo smėlis. Vakaruose stūksančius kalnus visiškai paslėpė judančios tamsinto aukso membranos - skriejantis smėlis, sumišęs su žvyru, tartum besidžiaugdamas paskutiniosiomis dešimčia minučių, likusiomis iki tamsos. Tačiau virš galvos jau sužibo pirmosios žvaigždės. Vėjas stūgavo kaip per vėtrą. Surūdijusi sena statinė, ant kurios buvo užrašyta "ZOOM CHEMTRONICS. TURINĮ PAŠALINTI KAIP PRIDERA", nuriedėjo parkavimo aištele pro "Ryder'į" tolyn skersai kelią. Į dykumą. Strypo laikiklis karšligiškai daužėsi į vėliavos stiebą, ir kažkas jų kairėje du kartus dunktelėjo; garsas aidėjo dusliai, panašiai kaip pistoleto su duslintuvu šūvis. Sintija krūptelėjo. Stivas atsisuko į tą pusę, iš kurios sklido garsas, ir pamatė didelį mėlyną šiukšlių konteinerį. Jam bežiūrint, vėjas kilstelėjo

konteinerio dangtį ir vėl paleido. Pasigirdo dar vienas duslus dunktelėjimas.

- Štai jūsų šūviai, - pasakė jis, stengdamasis perrėkti vėją.

- Ką gi... tada tai skambėjo truputėlį *kitaip*.

Kažkur vakaruose pasigirdo kojotų stūgavimas, tarsi kokia žvėrių sąšauka, nešama jų link vėjo ir žvyro. Šis garsas Stivui priminė seną reportažą apie bitlomaniją, kai merginos tarsi išprotėjusios klykė išvydusios savo stabus iš Liverpulio. Jis ir Sintija susižvalgė vienas su kitu.

- Eime, - tarė Stivas. - Į automobilį. Tuojau pat.

Jie nuskubėjo prie savo mašinos, apsikabinę vienas kitą ir vėjui pučiant į nugaras. Kai vėl atsidūrė kabinoje, Sintija užblokavo dureles, ryžtingai atžagaria ranka iki galo nuspausdama mygtuką. Stivas padarė tą patį, po to įjungė variklį. Tolygus variklio ūžesys ir iš prietaisų skydelio sklindanti šviesa, kai Stivas uždegė prožektorius, jį nuramino. Stivas atsisuko į Sintiją.

- Gerai. Kam apie visa tai pranešime? Apie Ostiną negali būti kalbos. Jis yra per daug į vakarus, o visas šis šūdas sklinda būtent iš ten. Baigsime tuo, kad būsime priversti sustoti pakelėje ir tikėtis, jog pavyks užvesti variklį, kai ši prakeikta audra pasibaigs. Lieka Elis, iki kurio dvi valandos kelio - daugiau, jei mus pasivys audra - arba Desperacijos miestelio centras, iki kurio tikriausiai mažiau nei mylia.

- Elis, - iš karto atsakė Sintija. - Šitai padariusieji gali būti miestelyje, ir aš abejoju, ar pora farų, netgi apskrities policininkai įstengė tiems vyrukams pasipriešinti.

- Šitai padariusieji lygiai taip pat galėjo sugrįžti į 50-ąjį greitkelį, - pastebėjo Stivas. - Prisiminkite iškylavimo autobusą ir mano boso motociklą.

- Tačiau ten mes *matėme* mašinų, - atšovė Sintija ir pašoko savo sėdynėje, kai netoliese kažkas vėl nukrito. Iš garso buvo galima spręsti, jog tas daiktas didelis, metalinis. - Vardan Kristaus, Stivai, *prašau*, ar negalime tiesiog nešdintis iš čia po velnių?

Jis lygiai taip pat troško tai padaryti, tačiau papurtė galvą.

- Ne, kol neišsiaiškinsime, kas čia atsitiko. Tai svarbu. Keturiolika žmonių nužudyta. Ir aš neskaičiuoju savo boso, nei iškylavimo autobuso keleivių.

- Karverių šeimos.

- Kai viskas paaiškės, tai susilauks didelio atgarsio - visoje šalyje. Jei mes sugrįšime į Elį, o paaiškės, jog ne daugiau kaip už mylios buvo pora farų su telefonais ir radijo ryšiu, ir jei žmonės, kurie tai padarė, paspruks tik todėl, jog mes per ilgai ieškojome švilpuko, kad sušvilptume... ką gi, dėl mūsų sprendimo iškils abejonių. *Rimtų*.

Prietaisų skydelio šviesoje Sintijos veidas atrodė žalsvas ir nesveikas.

- Ar norite pasakyti, jog teisėsaugos pareigūnai galės pagalvoti, jog *mes* esame prie šito prisidėję?

- Nežinau, tačiau štai ką jums pasakysiu: jūs nesate Vindzoro hercogienė, o aš - ne Erlo hercogas. Mes tiesiog esame porelė klajoklių. Kiek asmens dokumentų turite? Vairuotojo pažymėjimą?

- Niekada nelaikiau egzamino. Per daug keliavau.

- Socialinio draudimo kortelę?

- Na... aš kažkur ją pamečiau. Manau, jog palikau kortelę, kai išsiskyriau su vyruku, sukrušusiu man ausį, tačiau aš prisimenu *numerį*.

- Tai kokius *turite* dokumentus?

- Nuolaidų kortelę iš "Tower" garso ir vaizdo įrašų parduotuvės, - išpyškino Sintija. - Dar dvi atžymos, ir gausiu nemokamą kompaktinį diską. Norėčiau gauti diską "Ir pasirodo vilkai". Visai neblogai derėtų prie šios vietovės garsinio fono. Ar esate patenkintas?

- Taip, - atsakė Stivas nusijuokdamas.

Kurį laiką Sintija spoksojo į jį. Merginos skruostai atrodė žalsvi, antakiai skendėjo šešėlyje, tamsios akys spindėjo, ir Stivas buvo tikras, jog Sintija tuojau pat puls jį, kad patikrintų, kiek odos nuo vargšelio galima nudirti. Tačiau Sintija taip pat nusijuokė. Šis juokas nuskambėjo bejėgiškai, kiek panašiai į klyksmą, kuris Stivui nelabai patiko.

- Ateikite čia sekundėlei, - tarė jis, ištiesdamas ranką.

- Tačiau nebandykite prie manęs lįsti, perspėju, - atsakė Sintija, tačiau nedvejodama pasislinko per sėdynę į Stivo glėbį.

Stivas pajuto, kaip virpa jos pečiai. Jei jie išliptų iš sunkvežimio, mergina sušaltų su savo palaidinuke. Šiame pasaulio kampelyje, nusileidus saulei, temperatūra nukrisdavo staiga.

- Ar jūs tikrai norite važiuoti į tą miestelį, labokieti?

- Iš tiesų tai aš noriu būti Disneilende ir valgyti ledus, tačiau manau, jog privalau nuvažiuoti į miestelį ir apsidairyti. Jei viskas ten bus normalu... jei *atrodys*, kad viskas normalu... na, tada pabandysime ten pranešti apie šį įvykį. Tačiau, jei mums nors kas pasirodys bent truputėlį įtartina, visu greičiu lėksime į Elį.

Sintija rimtai jį nužvelgė.

- Pasirūpinsiu, kad laikytumėtės savo pažado.

- Galite.

Stivas įjungė pavarą ir ėmė iš lėto judėti kelio link. Vakaruose pro smėlio filtrą prasiskverbęs auksinis švytėjimas įgavo gintarinį atspalvį. Danguje įsižiebė daugiau žvaigždžių, tačiau tirštėjant klajojančio smėlio debesims jos ėmė mirgėti.

- Stivai? Jūs tikriausiai neturite ginklo?

Stivas papurtė galvą, pagalvojo, ar nevertėtų sugrįžti į pastatą ir paimti kokį ginklą, tačiau išginė šią mintį iš galvos. Jis ten nesugrįš; paprasčiausiai nesugrįš.

- Neturiu šaunamojo ginklo, tačiau turiu tikrai *didelį* šveicarų armijos peilį su įvairiausiomis geležėlėmis, varpeliais ir švilpukais. Ten netgi yra didinamasis stiklas.

- Tada aš esu kur kas ramesnė.

Stivas ketino ją paklausti apie statulėlę, gal Sintija turi kokių nors įdomių - *eksperimentinių* - minčių šiuo klausimu, tačiau persigalvojo. Kaip ir mintis apie tai, jog reikėtų sugrįžti į kalnakasybos korporacijos pastatą, ši idėja buvo per daug šiurpi. Jis įsuko į kelią, viena ranka vis dar apsikabinęs merginą per pečius, ir patraukė miesto link. Automobilio prožektorių šviesoje nuo vėjo blaškomo smėlio driekėsi laibi šešėliai, kurie Stivui priminė užmautus ant kablių žmones.

5

Jo sesers lavono laiptų apačioje nebuvo. Geras ženklas. Kurį laiką Deividas stovėjo žiūrėdamas pro dvigubas duris. Diena geso, ir nors dangus virš galvos vis dar buvo vaiskus, tačiau jo mėlis darėsi vis tamsesnis ir palei žemę kaupėsi sutemos, tarsi diena dustų nuo pakilusių dulkių. Priešingoje gatvės pusėje vėjyje blaškėsi skydas su užrašu "DESPERACIJOS KAVINĖ IR VAIZDO KASEČIŲ NUOMA". Po šiuo užrašu, akylai sekdami Deividą, tupėjo dar du kojotai. Tarp jų tupėjo didelis ir apipešiotas paukštis, kurio nušiurusios plunksnos plazdeno vėjyje, tartum plunksnos ant senutės, bažnyčioje lošiančios "Bingo", skrybėlės. Deividas atpažino, jog tai suopis. Ir paukštis tupėjo tarp kojotų.

- Tai neįmanoma, - sušnibždėjo pats sau Deividas.

Gal tai ir buvo neįmanoma, tačiau Deividas matė.

Jis greitai apsirengė, žiūrėdamas į duris kairėje. Ant matinio stiklo buvo užrašas "DESPERACIJOS MIESTO VALDYBA" su nurodytomis darbo valandomis - nuo devynių iki keturių. Deividas užsirišo savo sportinių batelių raištelius ir pravėrė duris, pasirengęs apsisukti ir pabėgti, jei pajustų pavojų... jei, teisybę pasakius, pamatytų ką nors judant.

"Tačiau kur aš bėgčiau? Ar yra tokia vieta, į kurią galiu pabėgti?"

Patalpa už durų buvo niūri ir tyli. Deividas pagrabinėjo kairėje durų pusėje, tikėdamasis, jog kažkas išlįs iš tamsos ir nutvers jo ranką, tačiau nieko panašaus neįvyko. Berniukas surado jungiklį ir įjungė jį markstydamasis nuo šviesos, sklindančios iš senamadiškų šviestuvų, kol apsiprato akys, po to įžengė vidun. Priešais išvydo pailgą pertvarą su keliais grotuotais langeliais, panašiais į kasininkų darbo vietas senoviniame banke. Virš vieno buvo užrašas: "MOKESČIŲ KLERKAS", virš kito "LEIDIMAI MEDŽIOTI", dar virš kito "ŠACHTOS IR ANALIZĖ". Virš paskutiniojo, mažesnio, langelio buvo užrašas "KALNAKASYBOS DARBŲ SAUGOS PRIEŽIŪROS IR ŽEMĖS PANAUDOS

AGENTŪRA". Ant sienos greta miesto tarnautojų darbo vietų dažais buvo užpurkšta: "ŠIOJE TYLOJE KAS NORS GALI KILTI".

"*Manau, jog kažkas jau kilo*", - tarė mintyse Deividas, pasukdamas galvą į kitą pusę apžiūrėti, kas yra toje patalpos dalyje. - *Kažkas nelabai...*"

Tačiau berniukas nesugebėjo užbaigti minties. Jo akys išsiplėtė, o rankos pačios pakilo prie burnos užgniaužti kylantį riksmą. Akimirką pasaulis tapo pilkut pilkutėlis, ir Deividas pagalvojo, jog tuojau apalps. Kad taip neįvyktų, jis atitraukė rankas nuo burnos ir stipriai suspaudė smilkinius, vėl sukeldamas juose skausmą. Po to Deividas nuleido rankas į šalis ir išplėstomis akimis bei drebančiomis, skaudančiomis lūpomis žvelgė į sieną durų dešinėje. Ten styrojo rūbų pakabos. Ant kablio, kuris buvo arčiausiai lango, karojo "Stetson" firmos šautuvas su diržu iš gyvatės odos. Už jo kybojo dvi moterys - viena nušauta, kita perrėžtais viduriais. Antrosios moters plaukai buvo rausvi, o burna pražiota nebyliam, sustingusiam klyksmui. Jos kairėje kabėjo vyriškis su chaki spalvos uniforma; jo galva buvo nuleista, o pistoleto dėklas tuščias. Greičiausiai tai buvo Pyrsonas, policijos viršininko pavaduotojas. Greta tabalavo vyriškis su džinsais ir krauju aptaškytais darbiniais marškiniais. Paskutinioji eilėje kyburiavo Pyragėlis. Ji buvo pakabinta už marškinėlių su užrašu "MotoKops". Ant marškinėlių buvo pavaizduota susidėjusi rankas ant krūtinės ir plačiai besišypsanti Keisė Stails greta savo garsiojo motociklo. Keisė buvo mylimiausias Pyragėlio filmų apie motorizuotus policininkus personažas. Sesers galva tabalavo ant nulaužto sprando, o jos sportiniai bateliai buvo bejėgiškai nukarę.

Jos rankos. Deividas negalėjo atitraukti žvilgsnio nuo sesutės rankų. Mažų ir rausvų, lengvai išskėstais pirštais.

"*Aš negaliu jos liesti, negaliu net prisiartinti prie jos!*"

Tačiau jis galėjo. Privalėjo. Antraip būtų palikęs sesutę kartu su kitomis Entredžiano aukomis. Galų gale, o kam gi dar yra vyresnysis brolis, ypač jei jis nėra toks didelis, kad sukliudytų Bugimenui padaryti tokį neapsakomai žiaurų dalyką?

Krūtinės spazmų tampomas ir jausdamas, kaip džiūstančios žalsvai baltos muilo putos virsta žvynais, Deividas sudėjo rankas ir užsidengė jomis veidą. Berniukas užsimerkė. Iš gerklės išsiveržęs balsas taip smarkiai virpėjo, kad Deividas vos jį beatpažino.

- Dieve, žinau, jog mano sesutė yra su tavimi, o tai, ką matau, tėra kūnas, kurį ji paliko. Prašau padėk man padaryti jai tai, ką privalau.

Ištaręs šiuos žodžius, berniukas atsimerkė ir vėl pažvelgė į savo sesutę.

- Aš myliu tave, Pyragėli. Atleisk man už visus tuos kartus, kai tave aprėkiau ar per stipriai tampiau už kasyčių.

Po šito Deividas nebeišvėrė. Jis atsiklaupė ant grindų, sudėjo rankas ant savo palenktos galvos ir neatitraukė jų, sunkiai gaudyamas kvapą ir stengdamasis neapalpti. Ašaros išvagojo griovelius žalsvoje, sustingusioje ant veido košėje. Labiausiai skaudino tai, jog Deividas suvokė, kad užsitrenkusios durys niekada daugiau nebeprasivers, tik ne šiame pasaulyje. Jis niekada nebepamatys Pyragėlio, išeinančios į pasimatymą ar metančios kamuolį į krepšį likus dviem sekundėms iki finalinės sirenos. Sesutė niekada nebeprašys surasti ją, stovinčią ant galvos, ir neklaus, ar užgęsta šaldytuvo lemputė, kai uždarai dureles. Dabar jis suprato, kodėl Biblijoje aprašyti personažai skolinosi sau rūbus.

Susitvardęs Deividas prisitraukė vieną iš palei sieną stovinčių kėdžių. Jis pažvelgė į sesers rankas, jos rausvus delnus, ir galvoje vėl pradėjo suktis. Deividas įtempęs valią sustabdė svaigulį - tai, kad jis pajėgus šitai padaryti, buvo malonus siurprizas. Sielvarto banga vėl sugrįžo, tik dar intensyviau, kai Deividas, pasilipęs ant kėdės, pradėjo apžiūrinėti vaškinį, nenatūraliai išblyškusį sesutės veidą ir pamėlusias lūpas. Atsargiai leido sielvartui įslinkti į širdį. Deividas jautė, jog taip bus geriau. Tai buvo pirmasis lavonas, su kuriuo jis susidūrė taip iš arti, be to, tai buvo *Pyragėlis*, ir Deividas nenorėjo jos išsigąsti. Todėl geriau pajusti gailestį, ir berniukas jį pajuto. O taip, jis pajuto.

Paskubėk, Deividai.

Jis nežinojo, ar šiuos žodžius ištarė jo, ar svetimas balsas, tačiau dabar tai nesvarbu. Balsas teisus. Pyragėlis negyva, tačiau tėvas ir kiti žmonės viršuje gyvi. Be to, dar buvo motina. Su ja blogiausia, dar blogiau, nei su Pyragėliu, nes Deividas *nežinojo*, kas jai nutiko. Pamišęs faras kažkur nusivedė motiną ir galėjo jai padaryti bet ką. *Bet ką.*

Negalvosiu apie tai. Neleisiu sau galvoti.

Ir Deividas prisivertė galvoti apie tai, kaip Pyragėlis, laikydama ant kelių Brangutę Melisą, ištisas valandas praleisdavo priešais televizorių, žiūrėdama animacinius filmus apie profesoriaus Keistuolio nuotykius. Per paskutiniuosius metus garbingą profesoriaus Keistuolio vietą sesutės širdyje užėmė motorizuoti policininkai (ypač Keisė Stails ir gražusis pulkininkas Henris), tačiau Deividui atrodė, jog teisinga yra kreiptis į senąjį profesorių. Berniukas prisiminė tik vieną profesoriaus Keistuolio dainelę ir ją uždainavo, kai rankomis apkabino negyvą mergaitę ir nukėlė ją nuo kablio.

Tas senukas... žaidė su...

Sesutės galva nusviro Deividui ant peties. Ji buvo stulbinančiai sunki - kaip sesutė, būdama tokia maža, galėjo nulaikyti savo galvą per ištisą dieną?

Jis žaidė su mano nykščiu...

Deividas apsisuko, nerangiai nulipo nuo kėdės, susvyravo, tačiau neparvirto, ir nunešė Pyragėlį prie lango. Eidamas jis išlygino marškinėlius

ant sesutės nugaros. Jie buvo suplėšyti, tačiau nedaug. Deividas paguldė Pyragėlį ant gindų, viena ranka prilaikydamas galvą, kad ji neatsitrenktų į grindis. Mamytė jam parodė, kaip tai reikia daryti, dar Pyragėliui esant visai kūdikiui, o Deividas paprašė duoti jam palaikyti sesutę. Ar tada jis jai dainavo? Deividas neprisiminė. Tikriausiai dainavo.

Tu su šituo pirštuku duok šuneliui kaulą...

Ant laiptų palei šonus kabojo šlykščios žalios užuolaidos, jos buvo siauros ir driekėsi nuo lubų iki grindų. Deividas nutraukė vieną užuolaidą.

Profesorius Keistuolis darda namo...

Deividas patiesė užuolaidą palei sesutės kūną, be paliovos dainuodamas tą kvailą dainelę. Būtų gerai, jei jis galėtų sesutei paduoti jos Brangutę Melisą, tačiau Lisa liko gulėti palei jų "Wayfarer" mikroautobusą. Deividas perkėlė Pyragėlį ant užuolaidos ir užtraukė jos apatinę dalį ant sesutės. Užuolaida uždengė seserį iki pat kaklo, ir dabar ji Deividui atrodė kur kas geriau. *Kur kas.* Tartum sesutė būtų namuose ir miegotų savo lovytėje.

- *Tu su šituo pirštuku duok šuneliui kaulą*, - vėl uždainavo Deividas. - *Profesorius Keistuolis darda namo.*

Deividas pabučiavo seserį į kaktą.

- Myliu tave, Pyragėli, - pasakė jis, užtraukdamas užuolaidą jai ant veido.

Dar kurį laiką Deividas rymojo prie sesutės, susigrūdęs rankas tarp šlaunų ir stengdamasis suvaldyti užplūdusius jausmus. Pasijutęs tvirčiau, berniukas atsistojo. Už lango stūgavo vėjas, diena buvo beveik užgesusi, o besiplakantis į langą smėlis priminė daugybės pirštų barbenimą. Deividas girdėjo šaižų, monotonišką girgždesį - *girgžt-girgžt-girgžt* - ir po to pašoko, kai atslenkančiose sutemose kažkas triukšmingai parvirto.

Jis nusisuko nuo lango ir neryžtingai nuėjo prie pertvaros.Ten nebuvo daugiau lavonų, tik palei langelį sklaidėsi popieriai su antrašte "MOKESČIŲ KLERKAS", ant kurių matėsi išdžiūvusio kraujo dėmės. Ilgomis kojomis ir aukšta atkalte mokesčių klerko kėdė buvo parversta.

Už pertvaros matėsi praviras seifas (jame Deividas išvydo sudėtus popierius, tačiau pinigų nebuvo; atrodė, jog niekas čia nebuvo paliesta). Dešinėje stovėjo keletas rašomųjų stalų. Kairėje buvo dvejos durys su aukso raidžių užrašais. Tos, ant kurių buvo parašyta "GAISRINĖS VIRŠININKAS", Deivido nedomino, tačiau tos, ant kurių matėsi užrašas "MIESTO SAUGUMO PAREIGŪNAS", domino. Jis buvo vardu Džimas Rydas.

- Miesto saugumo pareigūnas. Didesniame mieste jis vadintųsi policijos viršininku, - pats sau sumurmėjo Deividas ir nuėjo prie durų.

Jos pasirodė neužrakintos. Berniukas vėl pagrabinėjo palei sieną, susirado elektros jungiklį ir jį įjungė. Kai įsižiebė šviesos, Deividas

pirmiausia išvydo didžiulę kalnų ožio galvos iškamšą ant sienos, rašomojo stalo kairėje. Po to jis pamatė vyriškį, sėdintį prie rašomojo stalo. Jis buvo atsilošęs savo kėdėje. Jei ne iš akių styrantys tušinukai ir iš burnos kyšanti ant rašomojo stalo statoma lentelė, kurioje nurodytos pareigos ir pavardė, galėjai pamanyti, jog vyriškis miega - tokia atsipalaidavusi atrodė jo povyza. Vyriškio rankos gulėjo sudėtos ant didžiulio pilvo. Jis dėvėjo chaki spalvos uniforminius marškinius ir buvo susijuosęs diržu su perpete, tokiu pat kaip Entredžiano.

Lauke dar kažkas parvirto, ir kojotai sustaugė unisonu lyg nelabieji iš pragaro. Deividas pašoko ir dirstelėjo per petį, norėdamas įsitikinti, jog Entredžianas nesliūkina prie jo. Tačiau Entredžiano nebuvo. Berniukas vėl pažvelgė į miesto saugumo pareigūną. Jis žinojo, ką privalo daryti, ir pagalvojo, jog jei sugebėjo paliesti Pyragėlį, tikriausiai pajėgs paliesti ir šį nepažįstamąjį.

Tačiau iš pradžių Deividas pakėlė telefono ragelį. Jis tikėjosi, kad telefonas neveiks. Taip ir buvo. Tačiau vis tiek Deividas porą kartų nuspaudė svirtelę, tardamas į ragelį: “Alio? Alio?”

“Prašau man paruošti kambarį”, - tarė jis mintyse ir pasipurtė padėdamas ragelį. Deividas apėjo aplink rašomąjį stalą ir atsistojo šalia policininko su iš akių styrančiais tušinukais. Lentelėje su negyvo žmogaus pareigomis ir pavarde - DŽEIMSAS RYDAS, MIESTO SAUGUMO PAREIGŪNAS - tebebuvo ant rašomojo stalo, vadinasi, iš burnos kyšojo kažkokia kita. Ant kyšančios iš dantų plokštelės dalies matėsi raidės “KA ČIA”.

Deividas užuodė pažįstamą kvapą - ne skutimosi losjono ir ne odekolono. Jis pažvelgė į sudėtas negyvėlio rankas ir, išvydęs giliai sutrūkinėjusią odą, viską suprato. Tai buvo rankų losjono kvapas, to paties, kurį naudojo mama, ar panašaus. Tikriausiai Džimas Rydas prieš pat mirtį trynėsi losjonu rankas. Deividas pabandė pažvelgti į Rydo kelius, tačiau tai padaryti nepavyko. Vyriškis buvo per storas ir per arti pasislinkęs prie savo rašomojo stalo, kad Deividas galėtų pamatyti, ką jis norėjo. Kėdės atkaltės centre žiojėjo nedidelė juoda skylutė - ją Deividas puikiai įžiūrėjo. Rydas buvo nušautas; tušiniai įgrūsti (Deividas vylėsi, jog taip viskas vyko iš tiesų) po to, kai vyriškis jau buvo nebegyvas.

Eik iš čia. Paskubėk.

Deividas norėjo patraukti kėdę atgal, tačiau vos jam spėjus prisiliesti kėdė apvirto, o Džimo Rydo lavonas visu svoriu išsitiesė ant grindų. Deividas iš netikėtumo riktelėjo ir atšoko atgal. Krintat iš lavono vidurių pasigirdo riaugtelėjimas. Lentelė su užrašu išlėkė ir burnos tarsi kovinė raketa iš bunkerio. Nors ji nukrito užrašu į apačią, Deividas nesunkiai perskaitė, kas ten parašyta: “PINIGAS LIEKA ČIA”.

Smarkiai plakančia širdimi Deividas priklaupė prie lavono ant vieno kelio. Rydo uniforminės kelnės buvo atsegtos, atidengdamos toli gražu ne eilinius apatinius rūbus (plačius, šilkinius, persikų spalvos), tačiau Deividas jų beveik nepastebėjo. Jis ieškojo ko kito ir su palengvėjimu atsiduso, kai tą daiktą pamatė. Ant plataus Rydo klubo pūpsojo tarnybinis revolveris. Prie kito klubo buvo prie diržo pritvirtinta raktų virtinė. Prikandęs apatinę lūpą ir kažkodėl įsitikinęs, jog negyvas policininkas tuojau jį sugriebs,

(*kad jį kur šūdas, mus persekioja mumija*)

Deividas vargais negalais ištraukė raktus iš diržo kilpos. Kai pirmą kartą nuspaudė laikiklį, raktai neatsisegė, tačiau galiausiai Deividui pavyko juos išlaisvinti. Jis skubiai panaršė raktus, mintyse melsdamasis, kad būtų tas, kurio ieškojo... ir jį surado. Jis buvo plokščias, beveik nepanašus į raktą. Per visą jo ilgį driekėsi magnetinė juostelė. Raktas nuo viršuje esančių kamerų.

Taip Deividas tikėjosi.

Jis susigrūdo raktus į savo kišenę ir smalsiai pažiūrėjo į policininko kelnes, po to atsegė ginklo dėklą. Berniukas ištraukė ginklą, laikydamas jį abiem rankomis, jausdamas jo neįprastą svorį ir ginkle slypintį smurtą. Revolveris buvo ne automatinis, šoviniai sudėti giliai rankenoje. Deividas atsuko į save vamzdį, saugodamasis, kad pirštai neužkliudytų gaiduko, ir pasižiūrėjo į cilindrą. Kiekvienoje skylutėje kyšojo šovinių galvutės, tad revolveris tikriausiai buvo tinkamas. Pirmoji kamera galėjo būti tuščia - kino filmuose farai kartais tai darydavo specialiai, kad netyčia nenusišautų - tačiau Deividas pamanė, jog tai nelabai svarbu, jei jis greitai nuspaus gaiduką bent du kartus.

Vėl atsuko ginklą ir dabar apžiūrėjo jį iš rankenos pusės, ieškodamas saugiklio. Jo neradęs, Deividas labai atsargiai truputėlį atlaužė gaiduką. Pamatęs, jog gaidukas pradeda kilti, berniukas staigiai jį atleido. Čia šaudyti nenorėjo. Deividas nežinojo, ką išmano kojotai, tačiau jei jie apie ką nors ir nusimanė, tai greičiausiai apie ginklus.

Deividas vėl sugrįžo į pagrindinį kabinetą. Lauke, tėkšdamas smėlį į langus, stūgavo vėjas. Jų stiklai dabar buvo violetiniai. Netrukus jie taps juodi. Deividas pažvelgė į šlykščią užuolaidą ir ja užklotą kūnelį. “Myliu tave, Pyragėli”, - pasakė mintyse, o paskui sugrįžo į koridorių. Kurį laiką ten pastovėjo užsimerkęs ir giliai kvėpuodamas, prispaudęs sau prie šono revolverį su nukreiptu į grindis vamzdžiu.

- Dieve, niekada nesu šaudęs iš revolverio, - tarė berniukas. - Padėk man sugebėti iššauti iš šito. Meldžiu Jėzų, amen.

Tai atlikęs, Deividas ėmė kopti laiptais aukštyn.

TREČIAS SKYRIUS

1

Merė Džekson sėdėjo ant savo gulto, žiūrėdama į savo sudėtas rankas ir piktai galvodama apie svainę. Apie Deirdrą Fini gražiu pablyškusiu veidu, miela apsvaigusia šypsena ir garbanomis, kokias piešė prerafaelitai*. Apie Deirdrą, kuri nevalgė mėsos ("Tai, žinai, savotiškai žiauru"), tačiau rūkė "žolę", o taip, Deirdra jau seniai bendravo su ta šlykštyne, atkeliaujančia iš Panamos. Apie Deirdrą ir jos "Misterio Šypsnio" lipdukus. Apie Deirdrą, per kurią buvo nužudytas jos brolis, o svainė įgrūsta į kažkokio miesteliūkščio kalėjimo kamerą, kurią galėjai pavadinti mirtininkų kamera, vien todėl, kad toji Deirdra buvo sukruštai "prisikaifavusi" ir pamiršo, jog po atsargine padanga paliko savo "žolę".

"*Tai nesąžininga,* - prieštaravo logiškoji Merės pusė. - *Visa tai atsitiko dėl automobilio registracijos numerių, o ne dėl "žolės". Būtent dėl jų Entredžianas jus sustabdė. Toji situacija buvo panaši į Mirties Angelą, stovintį prie neteisingai paženklintų durų. Jei bagažinėje nebūtų buvę narkotikų, jis būtų suradęs kokią nors kitą priežastį. Tavo likimas buvo nuspręstas jau tada, kai Entredžianas tave pastebėjo. Ir tu tai žinai".*

Tačiau Merė šito *nežinojo*; buvo per daug siaubinga apie visa tai galvoti kaip apie kažkokią klaikią gaivališką nelaimę. Geriau visą kaltę suversti tai idiotei Piterio seseriai, įsivaizduoti, jog Deirdra yra nubaudžiama tūkstančiais skausmingų, tačiau ne mirtinų būdų. Išplakti lazdomis - kaip baudžiami vagys Honkonge - būtų labai gera priemonė, tačiau Merė taip pat įsivaizdavo, kaip ji su malonumu spiria savo smailiu batelio galu į tą madingą siaurą Deirdros subinę. Kaip ji daro bet ką, kad tik iš Deirdros akių dingtų toji abejinga išraiška ir Merė suspėtų jai į veidą surikti: "PER TAVE BUVO NUŽUDYTAS TAVO BROLIS, KVAIŠA, AR SUPRANTI, KĄ SAKAU?" ir įsitikintų, jog Deirdra suprato.

- Smurtas gimdo smurtą, - tarė Merė savo rankoms ramiu, mokytojišku tonu. Atrodė visiškai normalu, kad šitokioje situacijoje ji kalbasi su savimi. - Aš tai žinau, *visi* tai žino, tačiau kartais yra labai *malonu* apie tai pagalvoti.

- Ką? - paklausė Ralfas Karveris.

Jo balsas Merei nuskambėjo taip, lyg vyriškis būvų apsvaigęs. Teisybę pasakius, - tai buvo šlykšti mintis, - jo balsas skambėjo visai panašiai į svainės, kurios smegenyse vyksta nuolatinis trumpas jungimas.

- Nieko. Nekreipkite dėmesio.

---

* XIX a. vid. ir antros pusės anglų dailininkų grupė, kurių meno idealas buvo renesansas.

Merė atsistojo. Iki kameros priekio tebuvo du žingsniai. Ji įsikibo rankomis į grotų strypus ir apsidairė. Kojotas tupėjo ant grindų, tarp priekinių letenų pasidėjęs Džonio Marinvilio odinės striukės likučius, ir stebeilijo į rašytoją tarsi užkerėtas.

- Kaip manote, ar jam pavyko pabėgti? - paklausė jos Ralfas. - Ar manote, kad mano berniukui pavyko pabėgti, ponia?

- Nėra čia jokios ponios, vadinkite mane Mere. Nežinau. Tačiau galiu pasakyti, jog *noriu* tikėti, kad jam pavyko. Ir iš tiesų manau, jog yra gana didelė tikimybė, kad jam pavyko.

"Jei tik jis nesusidūrė su faru", - pridūrė Merė pati sau.

- Taip, ir aš manau, jog jam pavyko. Net nemaniau, kad jis taip rimtai žiūri į tas maldas, - pasakė Ralfas. Jis kalbėjo vos ne teisindamasis, ir Merei tai pasirodė keista. - Maniau, jog tai, galbūt... nežinau... užgaida, kuri praeis. Tačiau tai nebuvo panašu į užgaidą, tiesa?

- Ne, - sutiko Merė, - nepanašu.

- Kodėl tu taip spoksai į mane, Bosko? - paklausė Marinvilis kojoto. - Gavai mano sukruštą striukę, tad ko dar nori? Tartum nežinočiau, - jis pažvelgė į Merę. - Žinote, jei vienam iš mūsų pavyktų iš čia ištrūkti, manau, jog tas niežuotas padaras pabruktų savo uodegą ir...

- Tyliau! - perspėjo Bilingslis. - Kažkas lipa laiptais!

Kojotas taip pat išgirdo šiuos žingsnius. Jis nuleido žvilgsnį nuo Marinvilio ir urgzdamas apsisuko. Žingsniai artėjo, jie pasiekė laiptų aikštelę ir sustojo. Merė žvilgtelėjo į Ralfą Karverį, tačiau ilgai nepajėgė žiūrėti; vyriškio veide per daug ryškiai atsispindėjo viltis, sumišusi su siaubu. Ji neteko savo vyro, ir tai buvo skaudžiausia, ką Merė galėjo įsivaizduoti. O ką jau kalbėti, kai per vieną popietę tavo akyse žūva visa šeima.

Pakilo vėjas, stūgaudamas pastogėje. Kojotas nervingai pažvelgė per petį ton pusėn, iš kur sklido žingsnių garsas, po to iš lėto žengė tris žingsnius durų link, krutindamas savo nušiurusias ausis.

- Sūnau! - šūktelėjo panikos apimtas Ralfas. - Sūnau, jei čia tu, neik vidun! Tas žvėris stovi priešais duris!

- Ar arti?

Taip, tai buvo berniuko balsas. Nuostabu. O dar labiau stulbino jo balse skambanti savitvarda. Merė pagalvojo, kad jai galbūt reikėtų iš naujo pasvarstyti apie maldos galią.

Ralfas atrodė sutrikęs, tarsi nesuprastų klausimo. Tačiau rašytojas suprato.

- Gal už kokių penkių pėdų. Būk atsargus.

- Aš turiu ginklą, - atsakė berniukas. - Manau, jog jums visiems vertėtų palįsti po gultais. Mere, kiek galite toliau pasitraukite į mano tėčio pusę. Ar jūs *tikras*, kad kojotas yra tiksliai priešais duris, misteri Marinvili?

- Taip. Mano draugužis Bosko yra didelis kaip gyvenimas ir dvigubai bjauresnis. Ar esi kada šaudęs, Deividai?

- Ne.

- O, pranaše Moze, - atsiduso Marinvilis, išversdamas akis.

- Deividai, nedaryk šito! - sušuko Ralfas. Jo veide pasirodė pavėluotai suprasto pavojaus išraiška; atrodė, jog Ralfas tik dabar pradėjo suvokti, kas čia vyksta. - Bėk iš čia ir surask, kas pagelbėtų! Jei tik atidarysi duris, tas žvėris tave pasieks dviem šuoliais!

- Ne, - atsakė berniukas. - Aš apie tai jau pagalvojau, tėti. Verčiau pamėginsiu savo laimę su kojotu nei su tuo faru. Be to, aš turiu raktą. Manau, jog jis tiks. Jis atrodo lygiai taip pat, kaip ir tas, kurį naudojo faras.

- Tai mane įtikino, - pasakė Marinvilis, tarsi jo žodžiai būtų viską išsprendę. - Visi lįskite po gultais. Skaičiuok iki penkių, Deividai, o po to šauk.

- Per tave jis žus! - piktai užriko Ralfas ant Marinvilio. - Vien gelbėdamas tavo subinę, mano berniukas žus!

- Aš suprantu jūsų nerimą, ponas Karveri, - įsiterpė Merė, - tačiau manau, jog mes visi žūsime, jei nepavyks iš čia ištrūkti.

- Skaičiuok iki penkių, Deividai! - pakartojo Marinvilis.

Jis atsiklaupė ant kelių ir palindo po gultu.

Pažvelgusi į duris, Merė pamatė, kad jos kamera atsidurs tiesiai šūvio trajektorijoje, ir tada suprato, kodėl Deividas liepė jai pasitraukti kiek galima toliau į jo tėčio pusę. Nors berniukui buvo tik vienuolika, jis mąstė geriau už Merę.

- Vienas, - tarė berniukas kitoje durų pusėje. Iš balso Merė suprato, kad Deividas yra labai išsigandęs, tačiau negalėjo jo už tai kaltinti. Nė kiek. - Du.

- Sūnau! - šūktelėjo Bilingslis. - Paklausyk manęs, sūnau! Atsiklaupk ant kelių! Suimk ginklą abiem rankomis ir pasiruošk šauti aukštyn - *aukštyn*, sūnau! Žvėris nepriglus prie grindų, jis šoks ant tavęs! Ar supranti?

- Taip, - atsakė berniukas. - Taip, gerai. Ar tu jau po gultu, tėti?

Ralfas nebuvo palindęs po gultu. Jis vis dar tebestovėjo prie savo kameros grotų. Vyriškio sutinusiame veide, įspraustame tarp baltai nudažytų grotų strypų, aiškiai atsispindėjo baimė.

- Nedaryk šito, Deividai! Aš tau *draudžiu*!

- Lįsk po gultu, šikniau, - paliepė Marinvilis, piktai pasižiūrėdamas į Deivido tėvą.

Merė pritarė Marinvilio jausmams, tačiau pagalvojo, kad jų išraiškos priemonės buvo nevykusios - iš rašytojo ji tikėjosi daugiau. Kaip ten būtų, iš kurio nors kito rašytojo; apie šį ji nebuvo geros nuomonės. Vy-

rukas, kuris parašė "Pasitenkinimą" - galbūt pačią nešvankiausią knygą šiame amžiuje - mindžikavo gretimoje kameroje. Gal tai ir buvo nerealistiška, tačiau tiesa. Ir nors jo nosis tikriausiai amžiams išsaugos faro prisilietimo žymes, Marinvilis vis dar tebesielgė kaip žmogus, įpratęs gauti tai, ko nori. Ir dar tikriausiai ant sidabrinio padėklo.

- Ar mano tėtis *pasitraukė*?

Berniuko balse nuskambėjo ne tik baimė, bet ir netikrumas, ir Merė nekentė jo tėvo už tai, kad šis tampė berniuko ir taip pertemptus nervus, tarsi jie būtų gitaros stygos.

- Ne! - suriaumojo Ralfas. - Aš nesiruošiu *pasitraukti*! Dink iš čia! Surask telefoną! Paskambink valstijos farams!

- Aš jau bandžiau paskambinti telefonu, kuris yra ant misterio Rydo rašomojo stalo, - atsakė Deividas. - Jis neveikia.

- Tada pamėgink paskambinti kitu! Po velnių, bandyk tol, kol surasi telefoną, kuris...

- Liaukitės paistęs nesąmones ir lįskite po gultu, - tyliai paliepė jam Merė. - Ar jūs norite, kad berniukas prisimintų šią dieną tokią, per kurią dar nesulaukus vakarienės jis išvydo, kaip buvo nužudyta sesuo ir per klaidą nušautas tėvas? *Padėkite*! Jūsų sūnus stengiasi; pasistenkite ir jūs.

Ralfas pažvelgė į ją; vyriškio skruostai buvo išblyškę ir ryškiai kontrastavo su išdžiūvusiu krauju kairėje veido pusėje.

- Man beliko tik jis, - atsakė Ralfas tyliu balsu. - Ar suprantate?

- Žinoma, suprantu. O dabar lįskite po savo gultu, misteri Karveri.

Ralfas atsitraukė nuo kameros grotų, kiek padvejojo, po to priklaupė ant kelių ir palindo po gultu.

Merė žvilgtelėjo kameros, pro kurios grotas išsirangė Deividas, link - Dieve, tam reikėjo drąsos - ir pamatė senąjį veterinarą, palindusį po gultu. Jo akys - vienintelis jaunystės elementas - švytėjo prieblandoje tartum melsvi brangakmeniai.

- Deividai! - šūktelėjo Marinvilis. - Mes visi pasitraukėme!

Pasigirdusiame balse skambėjo dvejonė:

- Ir mano tėtis?

- Aš esu po gultu, - atsakė Ralfas. - Sūnau, būk atsargus. Jei... - jo balsas suvirpėjo, tačiau netrukus vėl įgavo tvirtumą, - jei jis tave puls, tvirtai laikyk ginklą ir stenkis šauti į pilvą, - staiga sunerimęs Ralfas iškišo galvą iš po gulto. - Ar ginklas užtaisytas? Ar esi tuo tikras?

- Taip. Tikras, - atakė berniukas, po to trumpam nutilo. - Ar kojotas vis dar priešais duris?

- Taip! - šūktelėjo Merė.

Tiesą pasakius, kojotas buvo prisiartinęs dar per vieną žingsnį. Jo galva buvo nuleista, žvėris urzgė be pertrūkio tarsi tuščia eiga dirbantis

variklis. Kai tik kitoje durų pusėje berniukas sušnekdavo, kojotas įdėmiai krustelėdavo ausimis.

- Gerai, aš jau atsiklaupiau, - pranešė berniukas.

Iš balso Merė labai aiškiai suprato, kaip vaikas jaudinasi. Ji suvokė, jog berniukas priartėjo prie įtampos ribos.

- Vėl pradėsiu skaičiuoti. Pasistenkite pasitraukti kuo toliau, kai ištarsiu "penki". Aš... nenoriu atsitiktinai sužeisti nė vieno.

- Nepamiršk, jog reikia šauti aukštyn, - perspėjo veterinaras. - Nedaug, bet truputėlį. Gerai?

- Nes kojotas pašoks. Taip. Prisiminsiu. Vienas... du...

Lauke vėjas trumpam aprimo. Įsivyravusioje tyloje Merė labai aiškiai girdėjo du dalykus: kojoto urzgesį ir savo širdies dunksėjimą ausyse. Jos gyvybė buvo vienuolikmečio berniuko, turinčio revolverį, rankose. Jei Deividas nepataikys ar iš baimės sustings ir nešaus apskritai, kojotas tikriausiai jį sudraskys. O tada, kai tas psichas faras sugrįš, visi jie žus.

-... trys... - berniuko balsas ėmė virpėti ir nuskambėjo taip pat bailiai kaip ir jo tėvo. -... keturi... *penki.*

Durų rankena pasisuko.

2

Džonis Marinvilis pasijuto vėl nublokštas į Vietnamo laikus, kur mirtis ateidavo stulbinančiai greitai. Jis nedėjo per daug didelių vilčių į berniuką. Džonis manė, jog vaikas pažers kulkas į visas puses, tik ne į Bosko, tačiau, išskyrus berniuką, jie daugiau nieko neturėjo. Kaip ir Merė, Džonis buvo nusprendęs, jog visiems ateis galas, jei nepavyks iš čia išsikapstyti, iki sugrįš tas faras.

Ir berniukas jį nustebino.

Visų pirma jis staigiai neatidarė durų, kurios būtų atsitrenkusios į sieną ir vėl prisidariusios, užstodamos taikinį; vaikas *stumtelėjo* duris. Jis klūpėjo ant kelių, jau buvo vėl apsirengęs, tačiau skruostai nuo išdžiūvusio muilo putų buvo žali, o akys plačiai išplėstos. Durys vis dar siūbavo, kai Deividas uždėjo dešinę ranką ant kairės, laikančios ginklą, kaip Džoniui pasirodė, 0,45 kalibro revolverio. Per didelis ginklas vaikui. Berniukas laikė jį krūtinės lygyje, vamzdį pakėlęs į viršų nedideliu kampu. Vaiko veidas buvo rimtas, netgi susimąstęs.

Kojotas, tikriausiai nesitikėdamas, jog durys atsidarys, nors už jų ir girdėjosi balsas, atsitraukė atatupstas per pusę žingsnio, po to pasispyrė užpakalinėmis kojomis ir riaumodamas šoko ant berniuko. Džonis pagalvojo, jog šis mažas atsitraukimas kotojui buvo lemtingas; per tą trumpą akimirką berniukas suspėjo prisitaikyti. Jis iššovė du kartus. Prieš nu-

spausdamas gaiduką antrą kartą, Deividas leido revolveriui atšokti nuo atatrankos ir sugrįžti į pradinę padėtį. Uždaroje erdvėje šūvių garsas buvo kurtinantis. Tada kojotas, kuris po pirmo šūvio pakilo į orą, prieš iššaunant antrą kartą, nugriuvo ant Deivido ir jį parvertė.

Tėvas rėkdamas išropojo iš po gulto. Atrodė, berniukas grumiasi su kojotu laiptų aikštelėje už durų, tačiau Džonis beveik negalėjo patikėti, kad kojotas dar turėtų daug jėgų; jis *išgirdo*, kaip kulkos įsmigo į žvėrį, o kietmedžio grindys ir rašomasis stalas nusidažė kojoto krauju.

- *Deividai*! *Deividai*! *Šauk jam į pilvą*! - šaukė šokinėdamas iš panikos tėvas.

Tačiau berniukas ne šaudė, o nusipurtė kojotą, tarsi tai būtų paltas, kuriame jis kažkaip susipainiojo. Vaikas sutrikęs nušliaužė ant užpakalio į šalį. Jo marškinių priekis buvo kraujuotas ir aplipęs žvėries šeriais. Atatupstas Deividas prislinko prie sienos ir remdamasis į ją nugara atsistojo. Tai padaręs, jis pažvelgė į ginklą ir atrodė nustebęs, kad vis dar tebelaiko jį rankoje.

- Man viskas gerai, tėti, nusiramink. Aš jį nušoviau, o jis man net neįdrėskė.

Berniukas persibraukė ranka krūtinę, po to kitą ranką, kurioje laikė ginklą, tarsi ir pats sau tai patvirtindamas. Paskui Deividas pažvelgė į kojotą. Jis vis dar buvo gyvas ir sunkiai, tankiai alsavo nuleidęs galvą ant pirmos laiptų pakopos. Ten, kur buvo žvėries krūtinė, dabar tvyrojo platus kruvinas plyšys.

Deividas priklaupė prie žvėries ant vieno kelio ir pridėjo 0,45 kalibro revolverio vamzdį prie nukarusios kojoto galvos. Po to jis pats nusuko galvą į šalį. Džonis pamatė tvirtai užmerktas Deivido akis ir jam iš visos širdies pagailo berniuko. Savo vaikais jis niekada per daug nesižavėjo, - per pirmuosius dvidešimt metų jie kažkaip sugebėdavo varginančiai nuvilti, o per kitus dvidešimt elgėsi su juo labai išdidžiai, - tačiau galbūt būtų visai neblogai turėti šalia savęs šį berniuką. Jis moka žaisti, kaip pasakytų krepšininkai.

"*Prieš eidamas miegoti, aš kartu su juo klaupčiausi prie lovos*, - pagalvojo Džonis. - *Ką čia šūdą ir kalbėti, bet kas taip padarytų. Pasižiūrėk į rezultatus*".

Vis dar atrodydamas prislėgtas, - kaip vaikas, kuris privalo suvalgyti nemėgstamas kepenėles, jei nori būti išleistas į lauką žaisti, - Deividas trečią kartą nuspaudė gaiduką. Šūvio aidas buvo toks pat garsus, tačiau kažkaip nebe toks šaižus. Kojoto kūnas krūptelėjo. Ant laiptų turėklų pasipylė plonyčių lyg nėriniai raudonų lašelių vėduoklė. Šaižus šnopavimas liovėsi. Berniukas atmerkė akis ir pasižiūrėjo į tai, ką padarė.

- Ačiū, Dieve, - ištarė jis dusliu, tyliu balsu. - Tačiau tai siaubinga. Iš tiesų siaubinga.

- Tu puikiai susidorojai, berniuk, - pasakė Bilingslis.

Deividas pakilo ir iš lėto nužingsniavo į sulaikytųjų priėmimo patalpą. Jis pažvelgė į savo tėvą. Ralfas ištiesė išskėstas rankas. Deividas priėjo prie jo, pravirko ir leidosi apkabinamas per grotas.

- Aš baiminausi dėl tavęs, vyruti, - pasakė Ralfas. - Todėl ir liepiau pasitraukti. Tikriausiai tu tai supranti, ar ne?

- Taip, tėti, - atsakė Deividas, pravirkdamas garsiau, ir Džonis dar prieš berniukui apsipilant ašaromis suprato, jog jos liejamos ne dėl to negyvo blusų maišo, anaiptol ne dėl jo. - Apačioje Pyragėlis buvo pakabinta ant k - k - kablio. Kiti žmonės t - t - taip pat. Aš ją nukabinau. Kitų negalėjau nukabinti, nes jie s -s - suaugę, bet nukabinau Pyragėlį. Aš j - j - jai... p - p - padainavau...

Deividas norėjo dar kažką pasakyti, tačiau žodžius nuslopino isteriška emociškai išsekusio vaiko rauda. Kol tėvas glostė berniuko nugarą jį ramindamas ir aiškindamas, kad Deividas padarė Kirstenai viską, ką galėjo, kad pasielgė teisingai, vaikas laikė įspraudęs savo veidą tarp grotų strypų.

Džonis leido jiems šitaip pabūti lygiai minutę, sekdamas laiką pagal savo laikrodį, - berniukas bent jau tiek nusipelnė atidarydamas tas prakeiktas duris, nors žinojo, kad kitoje pusėje jo laukia laukinis šuo, - o po to kreipėsi į Deividą vardu. Berniukas neatsisuko, tad Džonis antrą kartą pakartojo jo vardą, dabar garsiau. Tada berniukas atsisuko. Jo akys buvo paraudusios ir paplūdusios ašaromis.

- Klausyk, vaikinuk, žinau, jog tau teko daug iškentėti, - tarė Džonis, - ir jei mes iš čia ištrūksime gyvi, aš pats pirmas parašysiu rekomendaciją, kad tave apdovanotų Sidabro žvaigžde. Tačiau šiuo momentu mes privalome paskubėti. Entredžianas gali būti pakeliui į čia. Jei jis buvo netoliese, tikriausiai išgirdo šūvius. Jei turi raktą, dabar metas pabandyti.

Deividas išsitraukė iš kišenės storą raktų ryšulį ir surado panašų į tą, kuriuo naudojosi Entredžianas. Vaikas įstatė raktą į tėvo kameros spyną. Nieko neįvyko. Merė iš nevilties suriko ir plaštaka trenkė į savo kameros grotų strypus.

- Kita puse, - patarė Džonis. - Apversk.

Deividas apvertė raktą ir vėl įkišo į spynos plyšį. Dabar pasigirdo garsus spragtelėjimas - vos ne dunktelėjimas - ir kameros durys atsidarė.

- Taip! - sušuko Merė. - O *taip!*

Ralfas išėjo iš kameros ir apkabino savo sūnų. Šį kartą grotų strypai jiems nekliudė. O kai Deividas pabučiavo sutinusį kairįjį skruostą, Ralfas Karveris suriko iš skausmo ir tuo pat metu nusijuokė. Džonis pagalvojo, jog tai - vienas iš keisčiausių garsų, kokius jam teko gyvenime girdėti ir kurio neperteiksi knygoje, niekada nesugebėsi aprašyti šio garso, kaip ir į savo sūnų žvelgiančio Ralfo Karverio veido išraiškos.

3

Ralfas paėmė iš sūnaus raktą su magnetine juostele ir atrakino juo kitas kameras. Visi išėjo, ir maža grupelė susibūrė palei rašomąjį stalą: Merė iš Niujorko, Ralfas ir Deividas iš Ohajaus, Džonis iš Konektikuto ir senasis Tomas Bilingslis iš Nevados. Jie žvelgė vienas į kitą taip, lyg būtų išlikę gyvi po traukinio katastrofos.

- Pasišalinkime iš čia, - pasakė Džonis. Jis pamatė, kad berniukas atidavė ginklą savo tėvui. - Ar jūs galėsite juo šaudyti, misteri Karveri? Ar pakankamai gerai *matote*, kad galėtumėte šaudyti?

- Atsakau "taip" į abu klausimus, - tarė Ralfas. - Eime.

Laikydamas Deividą už rankos, Ralfas išsivedė visus pro duris. Merė ėjo jam iš paskos, už jos sekė Bilingslis. Džonis buvo pačiame gale. Žengdamas per kojotą, jis pamatė, jog paskutinis šūvis beveik visiškai ištaškė žvėries galvą. Džonis pagalvojo, ar berniuko tėvas būtų sugebėjęs tai padaryti. Ir taip pat pagalvojo, ar *jis pats* būtų pajėgęs tai padaryti.

Laiptų apačioje Deividas liepė visiems sustoti. Stiklinės durys dabar buvo juodos, atėjo naktis. Už durų stūgavo vėjas, tarsi jį kas būtų palikęs vieną ir dėl to vėjas siustų.

- Nenorėsite patikėti, tačiau tai tiesa, - pasakė berniukas ir papasakojo, ką jis matė kitoje gatvės pusėje.

- "Pamatysi, kaip suopis gulės su kojotu", - tarė Džonis, stengdamasis pro stiklą įžvelgti, kas yra kitoje gatvės pusėje. - Taip parašyta Biblijoje. "Jamaikiečiai", trečias skyrius.

- Nemanau, jog tai juokinga, - burbtelėjo Ralfas.

- Tiesą pasakius, aš taip pat, - sutiko Džonis. - Tai per daug panašu į žodžius, kuriuos galėtų ištarti tas faras.

Džonis tematė pastatų kontūrus ir retkarčiais nusiritančius vėjaričių žolių kuokštus, daugiau nieko. Ar tai buvo svarbu? Ar būtų svarbu, jei priešais vietinę "cypę" stovėtų būrelis vilkolakių ir rūkydami "kreką" lauktų ištrūkusių iš nelaisvės? Jie čia negalėtų užsibūti. Entredžianas sugrįžtų, tokie kaip jis *visada* sugrįžta.

"Nėra tokių kaip jis, - pašnibždėjo Džoniui vidinis balsas. - *Per visą žmonijos istoriją nėra buvę tokių vyrukų, ir tu tai žinai.*"

Ką gi, gal Džonis ir žinojo, tačiau tai nė kiek nekeitė reikalo esmės. Jie privalėjo išsinešdinti iš čia.

- Aš tikiu tavimi, - tarė Merė Deividui. Ji pažvelgė į Džonį. - Eime. Eikime į policijos viršininko kabinetą, ar kaip čia jie jį vadina.

- Kokiu tikslu?

- Pasiimti prožektorių ir ginklų. Ar jūs taip pat eisite, misteri Bilingsli?

Bilingslis papurtė galvą.

- Deividai, ar gali duoti raktus?

Deividas padavė moteriškei raktus. Merė įsikišo juos savo džinsų kišenėn.

- Būk atidus, - perspėjo ji.

Deividas linktelėjo. Merė palietė Džonio ranką - jos pirštai buvo šalti it ledas - ir įsitempė jį pro duris, vedančias į klerkų darbo vietą.

Džonis pamatė dažais užpurkštą užrašą ant sienos ir parodė į jį pirštu.

- "Šioje tyloje kas nors gali kilti". Kaip manote, ką tai galėtų reikšti?

- Nežinau, man tai nerūpi. Tiesiog noriu surasti kokią nors vietą, kurioje būtų šviesu, kurioje būtų žmonės, telefonai, ir mes galėtume...

Tardama šiuos žodžius, Merė sukosi dešinėn. Jos akys be ypatingo dėmesio praslydo pro aukštų langų apačioje gulinčią žalią užuolaidą (po ja gulinčio objekto kontūras buvo per daug neaiškus, kad Merė galėtų jį atpažinti). Po to ji išvydo ant sienos kybančius lavonus. Merė aiktelėjo ir susilenkė dvilinka, tarsi kas būtų smogęs jai į pilvą, po to apsisuko ir norėjo pabėgti. Džonis ją sugavo, tačiau trumpą akimirką jis buvo beveik tikras, kad Merei pavyks ištrūkti - tame liauname kūne slypėjo daug jėgos.

- *Ne!* - tarė jis, bemaž piktai supurtydamas Merę. Dėl to jam buvo gėda, tačiau Džonis nepajėgė suvaldyti savo jausmų. - Ne, jūs privalote man padėti! *Tiesiog nežiūrėkite į juos*!

- Bet vienas iš jų yra *Piteris*!

- Ir jis jau nebegyvas. Atleiskite, tačiau taip yra. O mes gyvi. Kol kas. Nežiūrėkite į jį. Eime.

Džonis nusivedė ją prie durų, ant kurių buvo užrašyta "MIESTO SAUGUMO PAREIGŪNAS": mintyse svarstydamas, ką jie turėtų toliau daryti. Šioje situacijoje Džoniui nutiko šlykštokas reikalas - sujaudino virpanti jo glėbyje Merė Džekson. Džonis ranka juto Merės krūties minkštumą ir geidė jos. Merės vyras buvo čia pat, už jų nugarų, pakabintas lyg koks sukruštas paltas, o Džoniui vis tiek gana padoriai sukietėjo varpa, ypač jei dar atsižvelgtume į jo įsitikinimą, kad gali turėti bėdų su savo prostata. *Terė buvo visiškai teisi*, - pagalvojo Džonis. - *Aš esu šiknius.*

- Eime, - paragino Džonis, broliškai spustelėdamas Merę. Bent jau tikėjosi, jog tai broliškas spustelėjimas. - Jei tas vaikas pajėgė visa tai padaryti, jūs taip pat ištversite. Žinau, kad galite. Suimkite save į rankas, Mere.

Ji giliai įtraukė orą.

- Aš *bandau.*

- Dieve gail... šūdas. Čia ir vėl jovalas. Patarčiau jums nežiūrėti, nors manau, jog neturime laiko subtilybėms.

Merė pažvelgė į ant grindų išsidriekusį miesto saugumo pareigūno lavoną ir per nosį išleido duslų garsą.

- Tas berniukas... Deividas... Jėzau Kristau... kaip jis pajėgė tai *padaryti*?

- Nežinau, - atsakė Džonis. - Jis - ypatingas vaikas. Manau, kad jis išvertė šerifą Džimą iš savo kėdės, ieškodamas raktų. Ar galite apžiūrėti gretimą, gaisrinės viršininko, kabinetą? Bus greičiau, jei apžiūrėsime juos abu iš karto.

- Taip.

- Būkite viskam pasiruošusi; jei gaisrininkas Bobas buvo savo kabinete, kai čia siautėjo Entredžianas, jis taip pat bus nebegyvas.

- Man nieko neatsitiks. Paimkite.

Merė padavė jam raktus ir nuėjo prie durų su užrašu "GAISRINĖS VIRŠININKAS". Džonis pamatė, kaip jos žvilgsnis vėl krypsta vyro pusėn, o po to Merė nusuka akis šalin. Jis linktelėjo ir pabandė mintimis pasiųsti moteriškei padrąsinimą - šauni mergina, teisingai. Merė pasuko gaisrinės viršininko kabineto durų rankeną ir suglebusiais pirštais stumtelėjo duris, lyg jos būtų užminuotos. Moteriškė pažvelgė į vidų, garsiai atsiduso ir parodė Džoniui abu į viršų iškeltus nykščius.

- Trys dalykai, Mere: prožektoriai, ginklai ir automobilių rakteliai. Okei?

- Okei.

Džonis nuėjo į policininko kabinetą, paskubomis naršydamas raktų ryšulį, kurį Deividui pavyko surasti. Ryšulyje buvo "GM" automobilio rakteliai, kurie, kaip manė Džonis, tikriausai buvo nuo patrulinio automobilio, kuriuo Entredžianas jį čia atvežė. Jei automobilis tebestovėtų stovėjimo aikštelėje, tai būtų išsigelbėjimas, tačiau Džonis nesitikėjo, jog jis ten yra. Jis girdėjo užvedamą variklį netrukus po to, kai tas beprotis išsivedė Karverio žmoną.

Rašomojo stalo stalčiai buvo užrakinti, tačiau, atrakinus vidurinįjį viršutinį, atsidarė ir visi likusieji. Viename stalčiuje Džonis surado kišeninį žibintuvėlį, o kitame užrakintą dėžutę su užrašu "RUGER". Keliais mažais rakteliais jis pamėgino atrakinti dėžutę, tačiau nepavyko.

Vis tiek ją paimti? Galbūt. Jeigu nei jis, nei Merė kitur nesuras ginklų.

Džonis perėjo per kambarį, stabtelėdamas prie lango. Tepamatė skraidantį smėlį. Tikriausiai nieko daugiau ten ir nebuvo. Dieve, kodėl jis nepasirinko kelias valstijas kertančio greitkelio?

Ši mintis Džoniui pasirodė juokinga; žiūrėdamas į uždarytas duris už Rydo rašomojo stalo, jis tyliai sukikeno. "*Juokiesi it beprotis,* - tarė sau mintyse. - *Pamiršk "Keliones su "Harley'u"; jei tau pavyks iš čia ištrūkti gyvam, galėsi pavadinti savo knygą "Kelionės su bepročiu".*

Nuo šios minties Džonis dar smagiau nusijuokė. Jis ranka užsidengė burną, kad prislopintų juoką, ir atidarė duris. Juokas kaipmat išnyko. Tarp aulinių batų ir batelių, šiek tiek uždengta kabančiais atliekamų uniformų švarkais, sėdėjo negyva moteris. Ji buvo atremta į sieną ir apsirengusi rūbais, kuriuos Džonis pavadintų sekretoriškais - kelnėmis, bet ne džinsinėmis, ir šilkiniais marškiniais su kairėje krūtinės pusėje išsiuvinėtomis persipynusiomis rožėmis. Atrodė, jog moteris spokso į Džonį išplėstomis iš nuostabos akimis, tačiau tai buvo tik vaizduotės padarinys.

"Todėl, kad tu tikėjaisi išvysti akis, - tarė sau mintyse Džonis, - o ne raudonas tuščias akiduobes".

Jis sutramdė norą kuo skubiau užtrenkti rūbinės duris ir pastūmė kabančius drabužius į šalį, kad galėtų apžiūrėti galinę sieną. Puiki mintis. Ant galinės sienos kabojo ginklų spinta, kurioje buvo pustuzinis šautuvų ir vienas pistoletas. Trečioji iš dešinės įpjova buvo tuščia, ir Džonis spėjo, jog ten paprastai būdavo dar vienas pistoletas, tas, kurį į jį buvo nukreipęs Entredžianas.

- Prapulkite visi skradžiai! - susikeikė Džonis ir įžengė rūbinėn. Abiem kojomis jis apžergė sėdintį lavoną, tačiau būtent dėl to pasijuto nejaukiai; kartą moters, sėdinčios atremta nugara į jo miegamojo sieną, galva buvo tiksliai tokioje pat padėtyje. Tai buvo per pokylį Yst Hemptone. Jame buvo Spilbergas. Ir Džois Kerol Outs.

Džonis pasitraukė atgal, įrėmė koją į lavono petį ir pastūmė. Moteriškės lavonas iš lėto nusviro dešinėn. Jos didžiulės raudonos akiduobės su nuostaba žvelgė į Džonį, tarsi moteriškė negalėtų patikėti, jog toks kultūringas vyrukas kaip jis, dėl Dievo, Nacionalinės knygų draugijos premijos laureatas, galėtų rūbinėje pastumti moterį. Moteriškei virstant, plonytės jos plaukų sruogelės driekėsi palei sieną iš paskos.

- Atleiskite, mem, - tarė Džonis, - tačiau šitaip mums abiem bus geriau, patikėkite.

Pro visų ginklų gaidukų apsaugą buvo praverta viela, prirakinta pakabinama spynele prie spintos šoninės sienos. Džonis vylėsi, jog jam pavyks sėkmingiau surasti raktą nuo šios spynelės nei nuo dėžutės su užrašu "Ruger".

Trečiuoju raktu pavyko atrakinti spynelę. Džonis taip stipriai truktelėjo pro gaidukų apsaugą pervertą vielą, kad vienas pistoletas - 0,30 - 0,06 kalibro "Remingtonas" - dundėdamas iškrito. Džonis sugavo ginklą, apsisuko... ir greta savęs pamatė Merę. Jis dusliai aiktelėjo. Jei Džonis nebūtų taip stipriai išsigandęs, tikriausiai pasigirstų garsus riksmas. Jo širdis liovėsi plakusi, ir kurį laiką - Džoniui atrodė, jog tai tęsiasi amžinybę - jis buvo tikras, kad ji daugiau nebeplaks; Džonis numirs iš baimės anksčiau, nei nuvirs ant lavono su šilkiniais marškiniais. Tačiau, ačiū Dievui, širdis vėl atgijo. Džonis kumščiu trinktelėjo į krūtinę virš

savo kairiojo spenelio (toji sritis kažkada buvo kieta, o dabar nelabai), kad parodytų ten esančiam siurbliui, kas čia viršininkas.

- Daugiau taip niekada nedarykite, - pasakė jis Merei, stengdamasis nešvokšti. - Kas nutiko?

- Maniau, jog išgirdote, kaip jus šaukiau.

Ji jau nebeatrodė siaubingai simpatiška. Kažkodėl Merė buvo persimetusi per petį golfo krepšį. *Permatomą* golfo krepšį. Ji pažvelgė į rūbinėje gulintį lavoną.

- Gaisrinės viršininko rūbinėje taip pat yra lavonas. Vyriškis.

- Gal kartais žinote, koks buvo jo golfo aikštelės rekordas?

- Jūs niekada negalite surimtėti, tiesa?

- Atsikruškite, Mere, tiesiog bandau save padrąsinti, kad nenumirčiau iš baimės. Visi martiniai, kuriuos per gyvenimą išgėriau, dabar užpuolė mano širdį. Kristau, jūs mane taip išgąsdinote.

- Atsiprašau, tačiau mes turime paskubėti. Jis bet kuriuo momentu gali sugrįžti.

- Ši mintis niekada neatėjo į mano vargšę galvą. Štai, paimkite. Ir būkite atsargi.

Džonis jai padavė pistoletą, prisimindamas seną Tomo Veitso dainelę. "*Juoda varna šaudo iš* 0,30 - 0,06 *kalibro pistoleto*, - dainuodavo Veitsas savo savotiškai bjauriu balsu. - *Išvarpys tave kaip rėtį.*"

- Ar būti labai atsargiai? Pistoletas užtaisytas?

- Net neprisimenu, kaip patikrinti, ar jis užtaisytas. Buvau Vietname, tačiau kaip žurnalistas. Be to, labai seniai. Nuo to laiko mačiau šaudymus tik kino filmuose. Vėliau išsiaiškinsime dėl ginklų, gerai?

Merė atsargiai įsidėjo pistoletą į golfo krepšį.

- Radau du prožektorius. Vienas ilgu vamzdžiu. Labai ryškus.

- Gerai.

Džonis padavė jai savo surastąjį prožektorių.

- Krepšys kabojo ant galinių durų, - paaiškino Merė, įmesdama prožektorių į krepšį. - Gaisrinės viršininkas... jeigu tai jis... na, viena golfo lazda buvo įgrūsta jam į pakaušį. Iki *pat galo*. Jis buvo pamautas ant jos tarsi ant iešmo.

Džonis nuėmė nuo lentynos dar du šautuvus ir vieną pistoletą. Jei riešutmedžio dėžėje, stovinčioje po ginklų spinta, bus šovinių, o Džonis spėjo, kad joje ir yra saugoma amunicija, viskas bus gerai; jis duos po ginklą kiekvienam suaugusiam. Berniukas galės turėti šerifo Džimo 0,45 kalibro pistoletą. Ką čia šūdą ir kalbėti, dėl Džonio, vaikas gali pasiimti kokį tik nori ginklą. Bent jau iki šio momento tik Deividas Karveris įrodė, kad moka pasinaudoti ginklu, jei reikia.

- Atsiprašau, kad buvote priversta visa tai matyti, - pasakė jis, padėdamas Merei sukrauti ginklus į golfo krepšį.

Merė nekantriai papurtė galvą, tarsi jis kalbėtų ne ta tema.

- Kiek reikia jėgos, kad galėtum tai padaryti? Įsmeigti golfo lazdą žmogui per galvą ir kaklą iki pat krūtinės? Įgrūsti ją tiek, kad kyšotų tik lazdos galvutė, tarsi... skrybėlaitė?

- Nežinau. Manau, daug. Tačiau Entredžianas yra galingas it briedis.

Iš tiesų it briedis. Dabar, kai Merė šitaip apie jį pagalvojo, niekas jai nebeatrodė keista.

- Mane labiausiai gąsdina jo žiaurumas, - pasakė Merė. - Nuožmumas. Toji moteriškė rūbinėje... juk jos akys išluptos, ar ne?

- Taip.

- O mažoji Karverių mergaitė... ir Piteris. Jis jam tiek daug kartų šovė į pilvą... o tie žmonės, pakabinti tarsi stirnos per medžioklės sezoną... ar suprantate, ką noriu pasakyti?

- Žinoma.

"Ir tu net neužsimeni apie kitus dalykus, Mere, - pagalvojo Džonis. *- Jis ne šiaip sau žudikas-maniakas, o kažkoks klaikus daktaro Aiskaudos variantas".*

Merė nervingai apsidairė, kai ypač smarkus vėjo gūsis sudrebino pastatą.

- Visai nesvarbu, kur mes vyksime, kai ištrūksime iš čia. Eime. Dėl Dievo meilės!

- Taip, nesvarbu. Luktelėkite dar trisdešimt sekundžių, gerai?

Džonis, priklaupęs prie moteriškės kojų, užuodė kraujo ir kvepalų kvapą. Jis dar kartą pamėgino raktus ir, kai jau buvo beveik visus išbandęs, spyna netikėtai atsirakino. Atvožęs dangtį, pamatė dėžę, pilną amunicijos. Džonis paėmė gal kokias aštuonias dėžutes, vildamasis, jog šoviniai tiks anksčiau paimtiems ginklams, ir įmetė jas į golfo krepšį.

- Aš niekaip nepajėgsiu visko panešti, - pasiskundė Merė.

- Nieko baisaus, aš panešiu.

Tačiau ir jis nepajėgė. Džoniui pasidarė gėda, kad jis nesugebėjo net pakelti krepšio nuo grindų, o ką jau kalbėti užsimetimą ant peties. *"Jei ji manęs nebūtų taip stipriai išgąsdinusi..."*, - pagalvojo Džonis ir nusišaipė iš savęs, nes iš tiesų buvo išsigandęs.

- Iš ko jūs šypsotės? - aštriai paklausė Merė.

- Iš nieko.

Jis prisivertė, kad šypsena dingtų.

- Čiupkite už diržo. Padėkite man jį nuvilkti.

Dviese jie nutempė krepšį grindimis. Kol prisiartino prie pertvaros ir atatupsti išėjo pro duris, Merė visą laiką buvo nuleidusi galvą ir nudelbusi akis į plieninę kyšančių šautuvų puokštę. Džonis tik vieną kartą žvilgtelėjo į kabančius lavonus ir pagalvojo: *"Audra, kojotai, tupintys palei kelią lyg garbės sargyba, kojotas sulaikytųjų priėmimo patalpoje, suopiai, lavonai".* Kaip būtų patogu patikėti, jog visa tai įvyko sapne.

Tačiau taip nebuvo. Norint įsitikinti, jog tai siaubinga tikrovė, pakako krauju užkimšta nosimi užuosti rūgštų nuosavo prakaito kvapą. Čia vyko kažkas neįtikėtina - Džonis niekada *nepagalvotų*, kad tokiais dalykais galima tikėti - ir tai vyko ne sapne.

- Jau atėjome, nežiūrėkite, - šnopuodamas tarė Džonis.

- Aš nežiūriu, nesirūpinkite, - atsakė Merė.

Džonis buvo patenkintas, kad ir ji šiek tiek šnopuoja.

Koridoriuje vėjas stūgavo dar smarkiau. Ralfas stovėjo tarpduryje, rankomis apsivijęs sūnaus pečius, ir dairėsi. Senukas stirksojo jiems už nugaros. Visi kartu atsisuko į Džonį su Mere.

- Mes girdėjome ūžiant variklį, - išpyškino Deividas.

- *Manome*, jog girdėjome, - pataisė jį Ralfas.

- Ar tai buvo patrulinis automobilis? - paklausė Merė.

Ji iš Ralfo krepšio ištraukė šautuvą. Kai ginklo vamzdis atsisuko į Bilingslį, senukas susiraukdamas nustūmė jį šalin atžagaria ranka.

- Net nesu tikras, ar tai buvo *variklio* garsas, - pasakė Ralfas. - Vėjas...

- Tai buvo ne vėjas, - pertraukė jį Deividas.

- Ar matėte žibintų šviesas? - paklausė Džonis.

Deividas papurtė galvą.

- Ne, bet ore *labai daug* smėlio.

Džonis pažvelgė į šautuvą, kurį laikė Merė (jo vamzdis dabar buvo nukreiptas į grindis, tai jau pažanga), į kitus ginklus, kyšančius iš golfo krepšio, po to į Ralfą.

Bilingslis pastebėjo jo žvilgsnį ir atsiduso.

- Ištraukite juos, - pasakė. - Pažiūrėsime, ką jūs čia radote.

- Ar negalima palaukti? - paklausė Merė. - Jei tas psichas sugrįš...

- Mano sūnus sako, jog gatvėje yra daugiau kojotų, - įsiterpė Ralfas Karveris. - Negalime rizikuoti, kad jie mus sudraskytų, ponia.

- Paskutinį kartą sakau, jog čia nėra jokių "ponių", vadinkite mane tiesiog Mere, - šiurkštokai atšovė moteriškė. - Gerai. Tačiau paskubėkime!

Džonis su Ralfu laikė krepšį, o Bilingslis ištraukė šautuvus ir padavė juos Deividui.

- Suguldykite juos į eilę, paliepė jis berniukui, kuris taip ir padarė, tvarkingai surikiuodamas ginklus laiptų papėdėje, kur juos pasiekė iš miestelio klerkų kabineto sklindanti šviesa.

Ralfas pakėlė krepšį ir iškratė jo turinį. Džonis su Mere sugavo iškritusius prožektorius bei šovinius. Senukas po vieną dėželę perdavė Deividui amuniciją, paaiškindamas, kokią dėželę padėti prie kurio ginklo. Kai jie baigė, prie 0,30 - 0,06 kalibro gulėjo trys dėželės, o prie šautuvo pačiame gale nebuvo nė vienos.

- Iš šio "Mossberg'o" nebus jokios naudos, - pastebėjo Bilingslis. - Tai velniškai puikus šautuvas, tačiau jam reikia 0,22 kalibro šovinių. Gal vertėtų sugrįžti ir pažiūrėti, ar ten nebus 0,22 kalibro šovinių?

- Ne, - tuojau pat atšovė Merė.

Džonis susierzinęs pažvelgė į ją, - jam nepatiko, kad moteris atsakinėja į jam skirtus klausimus, - tačiau nieko nepasakė. Merė buvo teisi.

- Nėra laiko, - pasakė jis Bilingsliui. - Tačiau mes jį vis tiek pasiimsime. *Kas nors* mieste turės 0,22 kalibro šovinių. Mere, jūs jį paimsite.

- Ne, ačiū, - šaltai atsakė ji ir išsirinko pistoletą, kuris, kaip paaiškino veterinaras, buvo dvyliktojo kalibro "Rossi". - Jei jį naudosime kaip vėzdą, o ne kaip šautuvą, geriau tegu jį turi vyras. Ar nesutinkate?

Džonis suprato, jog pakliuvo į spąstus, ir gana tvarkingai. "*Ak tu kale*", - tarė jis mintyse ir būtų tai pasakęs balsu, nekreipdamas dėmesio į tai, kad moteriškės vyras kabojo ant kablio, tačiau jam sukliudė Deividas Karveris sušukdamas: "Autobusiukas!" ir plačiai atverdamas stiklines miestelio municipalinio pastato duris.

Jau kurį laiką visi girdėjo stūgaujantį vėją ir jautė, kaip jis drebina plytų pastatą, tačiau nė vienas nesitikėjo, jog vėjas su tokia jėga išplėš durų rankeną iš Deivido rankų ir taip trenks duris į sieną, kad išbyrės jų stiklas. Suplevėsavo ant skelbimų lentos, esančios koridoriuje, prisegti plakatai. Kai kurie iš jų nuplyšo ir nusklendė laiptų aikštelėje. Į vidų plūstelėjo smėlis, sugeldamas Džonio veidą. Jis pakėlė ranką, norėdamas užsidengti akis, ir netyčia vėl užsigavo nosį. Iš skausmo Džonis suriko.

- *Deividai*! - sušuko Ralfas, sugriebdamas sūnų už marškinių.

Tačiau buvo per vėlu. Berniukas nėrė į tamsą, kur stūgavo vėjas, negalvodamas apie tai, kas ten jo gali laukti. Ir dabar Džonis suprato, kas taip įelektrino Deividą: automobilio žibintai. *Besisukančio* automobilio žibintai, kurių šviesa perskrodė gatvę iš dešinės į kairę. Šioje šviesoje smėlis šoko kažkokį patrakusį šokį.

- *Ei*! - suriko Deividas, mojuodamas rankomis. - *Ei, jūs*! *Tie, kurie esate autobuse!*

Automobilio žibintai prigeso. Džonis pagriebė ant grindų gulintį prožektorių ir išbėgo paskui Karverius. Stiprus vėjo gūsis privertė jį susvyruoti ir įsitverti į durų rankeną, kad nenudardėtų nuo laiptų. Deividas jau buvo išbėgęs į gatvės vidurį, jis nuleido vieną petį, kad nesusidurtų su kažkokiu tamsiu, dideliu greičiu skriejančiu daiktu, kuris Džoniui iš pradžių pasirodė esąs suopis. Jis įjungė prožektorių ir pamatė, kad tai tik vėjaričių žolių kuokštas.

- *Ei*! - sušuko Deividas.

Jam už nugaros iš paskos bėgo tėvas, rankoje laikydamas revolverį. Karveris vyresnysis dairėsi į visas puses iš karto, tartum prezidento asmens sargybinis, pajutęs pavojų.

- EI, SUGRĮŽKITE!

Galinių automobilio žibintų šviesos ėmė tolti, mašina pasuko į šiaurę, link 50-osios automagistralės. Šviesoforas siūbavo vėjyje, ir Džonis virpančioje jo šviesoje tik trumpą akimirką išvydo tolstantį automobilį. Kažkas buvo užrašyta jo užpakalyje. Per skrajojantį tirštą smėlį Džonis nesugebėjo perskaityti užrašo.

- Grįžkite atgal, vyručiai! - šūktelėjo Džonis. - Jie nuvažiavo!

Berniukas dar kurį laiką pastovėjo gatvėje, žiūrėdamas ta kryptimi, kurioje išnyko automobilio galinių žibintų šviesos. Jo pečiai buvo susigūžę. Tėvas palietė sūnaus ranką.

- Eime, Deividai. Mums nereikia to autobuso. Esame miestelyje. Tiesiog surasime, kas mums galėtų padėti ir...

Jis nutilo nebaigęs sakinio, nes apsidairęs pamatė tai, ką Džonis buvo jau anksčiau pastebėjęs. Miestelis skendėjo tamsoje. Tai galėjo reikšti, jog žmonės tik pasislėpė, kad jie žinojo, kas čia vyksta ir paprasčiausiai slapstėsi nuo to bepročio, kol atvyks policija. Mintis atrodė gana logiška, tačiau Džonis širdimi jautė ką kita.

Širdimi Džonis jautė, kad miestelis virto kapinėmis.

Deividas su tėvu patraukė laiptų link; berniukas ėjo iš nevilties nuleidęs galvą, o tėvas vis dar tebesidairė, ar nepamatys kur pavojaus. Merė stovėjo tapduryje ir stebėjo juos sugrįžtant, o Džonis pagalvojo, jog ji, vėjui taršant plaukus, atrodė nepaprastai graži.

"Krovininis autobusiukas, Džoni. Ar tu nieko nepastebėjai? Juk jame buvo kažkas ypatinga, tiesa?"

Tai buvo Terės balsas.

Tamsoje stūgavo vėjas. Atrodė, kad jis tyčiojasi ir juokiasi. Kilo įspūdis, jog garsai sklinda iš visų pusių. Džonis jų beveik negirdėjo. Taip, tas automobilis buvo kažkuo ypatingas. Be abejonės. Jo *dydis* ir *raidės*, ir netgi jo *išvaizda*, nors skrajojantis smėlis neleido gerai įsižiūrėti. Kažkas...

- Kad jį kur šūdas! - suriko Džonis, sugriebdamas sau už krūtinės.

Šį kartą jis susigriebė ne už širdies, o pačiupinėjo kišenę, kurioje trūko vieno dalyko. Mintyse jis išvydo kojotą, purtantį jo brangią motociklininko striukę, plėšiantį pamušalą ir spjaudantį skutus į visas keturias pasaulio puses. Kojotas taip pat nutrenkė...

- Kas nutiko? - paklausė Merė. Džonio veido išraiška ją suneramino. - Kas yra?

- Geriau sugrįžkite į vidų, kol dar neužtaisėme šautuvų, - perspėjo Bilingslis. - Nebent norite, kad jus užpultų kokia nors šmėkla.

Džonis beveik negirdėjo ir šių žodžių. Ant mikroautobuso, tolstančio vėjuotoje tamsoje, galėjo būti užrašyta ir "Ryder". Tai buvo logiška, ar ne? Stivas Eimzas jo ieškojo. Jis užsuko į Desperaciją, nieko nerado ir dabar važiavo iš miesto, bandydamas surasti Džonį kur nors kitur.

Džonis pralėkė pro apstulbusį Bilingslį, kuris priklaupęs ant vieno kelio užtaisinėjo šautuvus ir nudūmė laiptais į viršų, melsdamas Deivido Karverio Dievą, kad jo mobilusis telefonas būtų nesudaužytas.

4

"Jei viskas bus normalu, jei atrodys, jog viskas normalu, - sakė Stivas Eimzas, - pabandysime iš čia pranešti apie tai, ką surademe. Tačiau jei kils nors menkiausias įtarimas, visu greičiu lėksime į Elį".

Kai "Ryder'is" stovėjo su tuščia eiga dirbančiu varikliu po šokančiu vėjyje mirksinčiu šviesoforu prie vienintelės Desperacijos miestelio gatvių sankryžos, Sintija timptelėjo Stivą už marškinių.

- Metas važiuoti į Elį, - pasakė, pirštu rodydama pro langą. - Matote tuos dviračius skersinėje gatvėje? Mano senoji močiutė sakydavo, jog dviračiai gatvėje yra toks pat blogas ženklas, kaip sudaužyti veidrodį ar ant lovos užmiršti skrybėlaitę. Laikas dingti iš čia.

- Jūsų močiutė taip sakydavo?

- Tiesą pasakius, aš neturėjau jokios senelės, bent jau jos nepažinojau, tačiau pasvarstykime rimtai: kodėl tie dviračiai čia palikti? Kodėl niekas jų nepasiėmė prieš atslenkant audrai? Ar jums neatrodo, jog čia kažkas *negerai?*

Stivas pažvelgė į gulinčius ant šono dviračius, tarsi vėjas būtų juos parvertęs, paskui toliau, į gatvę, besidriekiančią iš rytų į vakarus.

- Taip, tačiau namuose yra žmonės. Languose dega šviesos.

Stivas ranka mostelėjo ton pusėn.

Taip, kai kuriuose namuose ji matė degant šviesas, tačiau jos buvo išsirikiavusios languose kažkokia *atsitiktine* tvarka. Be to...

- Toje kalnakasybos firmoje taip pat degė šviesos, - pastebėjo Sintija. - Įsižiūrėkite atidžiau - dauguma namų skendi tamsoje. Kaip jūs manote, kodėl taip yra? - savo balse ji išgirdo kylančias sarkazmo gaideles, tačiau nepajėgė jų sutūrėti. - Gal manote, kad didžioji šių kaimiečių dauguma pasisamdė autobusą ir išvažiavo žiūrėti varžybų tarp Desperacijos "Kvailių" ir Ostino "Šiknių"? Didžiųjų konkurentų šioje dykumoje? Šių varžybų jie laukė ištisus m... ei, ką jūs darote?

Nereikėjo nė klausti. Stivas pasuko skersinėn gatvėn į vakarus. Vėjaričių žolių kuokštas trenkėsi į automobilį tarsi koks nors daiktas, atlekiantis į tave iš stereokino ekrano. Sintija suriko ir alkūne prisidengė veidą. Žolės bloškėsi į priekinį stiklą, atšoko nuo jo, nuslinko kabinos stogu ir pranyko.

- Tai kvaila, - pasakė Sintija. - Ir pavojinga.

Stivas trumpam į ją dirstelėjo, nusišypsojo ir linktelėjo galva. Sintija būtų galėjusi užpykti ant Stivo, kad šis šypsosi tokiu metu, tačiau taip nepadarė. Sunku siusti ant vyro, kuris gali šitaip šypsotis, ir Sintija žino-

jo, kad pusė kaltės už tai tenka jai. Kaip mėgdavo kartoti Greta Kinšo iš prieglaudos "D & S", tie, kurie nepasimoko iš praeities, yra pasmerkti būti jos talžomi. Sintija nemanė, jog Stivas Eimzas yra iš tų vyrų, kurie galėtų pakelti kumštį prieš moterį, tačiau tai buvo ne vienintelis būdas, kuriuo vyras gali įskaudinti moterį. Vyrai įskaudina moteris žaviai šypsodamiesi ir priversdami jas sekti iš paskos tiesiai liūtui į nasrus. Paprastai jie tai daro, laikydami rankose saldainį.

- Jei suprantate, jog tai pavojinga, kodėl tai darote, labokieti?

- Todėl, kad mums reikia surasti veikiantį telefoną ir todėl, kad nelabai gerai jaučiuosi. Jau beveik visiškai tamsu, kankina pati bjauriausia baltoji karštinė. Nenoriu, kad ji mane užvaldytų. Klausykit, aš patikrinsiu tik porą vietų. Jūs galite likti mašinoje.

- Nė velnio aš net... ei, pažiūrėkite. Ana ten.

Sintija ranka parodė į nuverstą statinių tvorą, gulinčią ant pievelės palei mažą surenkamų konstrukcijų namą. Automobilio žibintų šviesoje buvo neįmanoma įžiūrėti, kokios spalvos yra namas, tačiau Sintija nesunkiai pastebėjo padangų žymes ant parverstos tvoros; jos buvo per daug ryškios, kad nepastebėtum.

- Tai galėjo padaryti girtas vairuotojas, - pasakė Stivas. - Net neieškodamas, aš jau mačiau du barus.

Sintijos nuomone, tai buvo kvaila mintis, tačiau jai vis labiau ir labiau ėmė patikti tas teksasietiškas akcentas. Dar vienas blogas ženklas.

- Liaukitės, Stivai, nusileiskite į realybę.

Tamsoje pasigirdo kojotų staugimas, rungtyniaujantis su vėjo stūgavimu. Sintija vėl prisislinko arčiau Stivo.

- Jėzau, kaip aš šito nekenčiu. Kas jiems užėjo?

- Nežinau.

Stivas vilkosi ne didesniu kaip dešimties mylių per valandą greičiu, kad galėtų sustoti, neužvažiuodamas ant kokios kliūties, kurią gali apšviesti jo automobilio žibintai. Gal ir protinga. Kukliu Sintijos įsitikinimu, būtų buvę dar protingiau, jei Stivas apsisuktų ir kuo greičiau išsinešdintų iš čia.

- Stivai, degu iš nekantrumo, kada mes pagaliau atsidursime ten, kur yra apšviesti reklaminiai skydai ir dega neoniniai bankų užrašai, ir kiaurą parą dirba naudotų automobilių pardavimo aikštelės.

- Aš jus girdžiu, - atsakė Stivas, o Sintija pagalvojo: *"Ne, tu negirdi. Kai žmonės sako: "Aš jus girdžiu", dažniausiai jie nieko negirdi".*

- Leiskite man patikrinti čia - šį vieną vienintelį namą - ir mes galėsime užmiršti šį miestelį, - pasakė Stivas, sukdamas į keliuką palei nedidelį rančos stiliaus namą, stovintį kairėje gatvės pusėje.

Jie buvo nuvažiavę gal ketvirtį mylios į vakarus nuo sankryžos; Sintija vis dar sugebėjo per skrajojantį smėlį įžiūrėti mirksintį šviesoforą.

Name, kurį išsirinko Stivas, degė šviesos - ryškios sklido iš svetainės pro užuolaidą, blankesnės, geltonos, skverbėsi pro tris ovalius langus duryse, išsidėsčiusius kylančia į viršų įstrižaine.

Stivas užsitraukė ant burnos ir nosies skarelę, atidarė sunkvežimio duris, stipriai įsitverdamas į rankeną, nes vėjas norėjo išplėšti duris jam iš rankos.

- Likite čia.

- Taip, būtinai, galite mane suėsti.

Sintija atidarė duris savo pusėje, ir vėjas išplėšė jas iš rankų. Mergina išslinko iš mašinos, Stivui nespėjus ištarti nė žodžio.

Karšto vėjo gūsis bloškė ją atgal, ir susvyravusi Sintija turėjo įsikibti į dureles, kad neprarastų pusiausvyros. Smėlis lipo prie lūpų ir skruostų. Sintija raukydamasi užsitraukė savo skarelę. Blogiausia, kad ši audra dar tik pradėjo šėlti.

Sintija apsidairė, ieškodama kojotų, - jų balsai sklido iš arti, - tačiau neišvydo nė vieno. Bent jau kol kas. Stivas jau lipo priebučio laiptais. Tiek ir tebuvo naudos iš to globėjiškai nusiteikusio vyriškio. Sintija nusekė jam įkandin, susigūždama, kai dar vienas stiprus vėjo gūsis privertė ją susvyruoti ant kulnų.

"Elgiamės kaip pigaus siaubo filmo herojai, - niūriai pagalvojo Sintija, - *pasiliekame, nors žinome, jog turėtume kuo greičiau pasišalinti, kišame savo nosis ten, kur visai nederėtų jų kišti".*

Taip, tikriausiai taip ir buvo, tačiau ar ne šitaip žmonės ir turėtų elgtis? Ar būtent ne dėl šios priežasties mažoji mis Sintija tebebuvo namuose tuo metu, kai Ričis Džudkinsas grįžo namo iš tiesų sušiktai nusiteikęs ir pasirengęs nuplėšti jai ausį? Ar ne todėl pasaulyje ir nutikdavo visi nemalonūs dalykai, kad žmogus likdavai, puikiai žinodamas, jog turi pasišalinti, kažko laukdamas, nors žinojai, kad turi viską mesti ir bėgti? Ar ne todėl pagal paskutiniuosius apklausos duomenis tiek daug žmonių žavisi pigiais siaubo filmais? Ar ne todėl, kad išsigandusių vaikų, kurie nenorėjo palikti pilnų vaiduoklių namų net tada, kai prasidėjo žmogžudystės, asmenyje jie atpažindavo save?

Stivas stovėjo ant paskutinės laiptų pakopos ir spaudė durų rankeną. Jis skambino į duris, tarsi būtų norėjęs paklausti namų šeimininkės, ar gali užeiti į vidų ir paaiškinti telefono kompanijos "Sprint" privalumus palyginti su "AT & T". Šito Sintijai buvo per daug. Ji šiurkščiai prasispraudė pro Stivą, vos nenuversdama jo į krūmus, sugriebė durų rankeną ir ją pasuko. Durys atsidarė. Ji neįstengė įžiūrėti Stivo veido apačios, nes dengė skarelė, tačiau nuostaba vyriškio akyse, kai Sintija atidarė duris, ją patenkino.

Jokio atsako, tačiau už pravirų durų, priekyje dešinėje, sklido kažkoks keistas garsas. Kažkoks šnypštimas.

Sintija atsisuko į Stivą.

- Matote? Nieko nėra namie. Dabar keliaukime iš čia.

Tačiau Stivas koridoriumi nuėjo ten, iš kur sklido garsas.

- *Ne!* - piktai sušnibždėjo Sintija, sugriebdama jį už rankos. - Ne, n ir e reiškia ne, pakaks!

Net neatsisukdamas Stivas išlaisvino savo ranką - vyrai, prakeikti vyrai, jie visada būna tokie riteriški šikniai - ir nužingsniavo koridoriumi. "Ei?" - vis šūkčiojo Stivas, kad tas, kuris būtų norėjęs jį nužudyti, *tiksliai* žinotų, kur yra auka. Sintija buvo tvirtai pasiryžusi sugrįžti į autobusiuką, palaukti jame lygiai tris minutes sekant laikrodžio rodyklę, ir jei Stivas per tą laiką neišeitų iš namo, užvesti mašiną ir nuvažiuoti. Po velnių, ji tikrai būtų šitaip padariusi.

Tačiau, nepaisant šio pasiryžimo, Sintija nusekė koridoriumi paskui Stivą.

- Ei?

Stivas stabtelėjo prie pat pravirų durų - gal jame dar buvo likę nors kiek sveiko proto, nors trupinėlis - ir atsargiai kyštelėjo galvą.

- Po velnių.

Jis sustojo. Tas keistas šnypštimas dabar buvo garsesnis. Jis panėšėjo į tarškesį, beveik...

Nenorėdama, tačiau nepajėgdama susivaldyti, Sintija pažvelgė per Stivo petį. Jo neuždengta skarele veido dalis buvo balta kaip drobė. Tai nelabai geras ženklas.

Ne, tai buvo ne šnypštimas. *Barškėjimas.*

Už pravirų durų pasirodė valgomasis. Šeima buvo susiruošusi valgyti vakarienę - tik ne *tą*, kuri stovėjo ant stalo. Virš dubenio su mėsos troškiniu sukosi musės, o keliuose mėsos griežinėliuose jau knibždėjo ištisos kirmėlių kolonijos. Grietinėje troškinti kukurūzai virto želė. Padažas sustingo ir atrodė tarsi riebalų kamštis.

Prie stalo sėdėjo trys žmonės: moteris, vyras ir kūdikis, pasodintas į aukštą kėdę. Moteris vis dar ryšėjo ilgą prijuostę, o kūdikis seilinuką, ant kurio buvo išsiuvinėta "AŠ JAU ESU DIDELIS BERNIUKAS". Jis sėdėjo pasviręs ant savo padėklo, kur voliojosi keli sudžiūvę apelsino griežinėliai. Kūdikis žvelgė į Sintiją sustingusiomis akimis. Veidukas buvo violetinis, akys išvirtusios it stiklo karoliukai. Tėvas taip pat atrodė išpurtęs. Vyro veide Sintija pamatė keletą skylučių porų, mažų tarsi adatos dūriai, vieną skylučių porą - prie nosies.

Ant stalo, neramiai vingiuodamos tarp lėkščių, kratydamos uodegas, raitėsi kelios didžiulės gyvatės barškuolės. Sintijai bežiūrint, moteriškės prijuostės viršus išsipūtė. Akimirką Sintija pagalvojo, kad ji tebėra gyva, nors veidas ir buvo violetinis, o akys sustingusios, kad ji vis dar kvėpuoja, ir tada per klostes išlindo trikampė gyvatės galva. Mažytės tarsi šratai juodos akys žvelgė į ją.

Gyvatė prasižiojo ir sušnypštė. Jos liežuvis šokinėjo.

Jų buvo kur kas daugiau. Gyvatės šliaužiojo po stalu palei negyvo vyriškio kojas. Matėsi jų ir toliau, virtuvėje - Sintija pastebėjo vieną didžiulę, su rombo formos nugara, besiranganėią ant spintelės keraminio paviršiaus, po mikrobangų krosnele.

Ant grindų besiranganėios gyvatės artinosi prie Sintijos su Stivu, sparčiai artinosi.

Bėk! - suriko Sintija pati sau, tačiau nepajėgė pajudėti, tarsi jos bateliai būtų priklijuoti prie grindų.

Iš visų gyvių Sintija labiausiai nekentė gyvačių; jos kėlė jai kažkokį fundamentalų pasišlykštėjimą, kurio mergina nepajėgė nei apsakyti, nei suprasti. O šiame name buvo pilna gyvačių... jų galėjo būti ir dar daugiau, besiranganėių tarp Sintijos su Stivu ir laukujų durų...

Stivas sugriebė Sintiją už rankos ir truktelėjo atgal. Supratęs, jog mergina nepajėgia pajudėti, Stivas ją pakėlė ir išbėgo nešinas ant rankų, pro tarpdurį vikriai išsmukdamas į nakties tamsą, nešdamas ją per slenkstį tarsi jaunikis savo nuotaką, tik ne vidun, o į lauką.

5

- Stivai, ar jūs matėte...

Mikroautobuso durelės Sintijos pusėje vis dar žiojėjo praviros. Stivas įmetė merginą vidun, užtrenkė dureles, apibėgo mašiną ir įlipo iš vairuotojo pusės. Pro priekinį stiklą jis pasižiūrėjo į pravirų namo durų metamą šviesos stačiakampį, po to į merginą. Jo akys buvo išplėstos.

- Žinoma, mačiau, - atsakė Stivas. - Visas gyvates, kurios tik yra mūsų sukruštoje visatoje. Ir visos jos buvo pasiryžusios pulti mus.

- Aš nepajėgiau bėgti... labai bijau gyvačių... atleiskite.

- Tai mano kaltė, nes aš nusprendžiau čia atsitrenkti.

Stivas įjungė užpakalinę pavarą ir trūkčiodamas išvažiavo iš keliuko, apsisuko, apgręžė automobilį į rytus, ten, kur buvo parvirtę dviračiai, suplota statinių tvora ir mirksintis šviesoforas.

- Mes dabar lėksime į 50-ąją automagistralę tokiu sukruštu greičiu, kad jums apsvaigs galva.

Stivas žvelgė į ją apimtas siaubo ir nuostabos.

- Jos *ten* buvo, tiesa? Man nebuvo užėjusi haliucinacija - jos *ten* iš tiesų buvo?

- Taip. O dabar *važiuokite*, Stivai.

Jis taip ir padarė, važiuodamas greičiau, tačiau atsargiai. Sintiją žavėjo Stivo sugebėjimas susitvardyti, ypač po to, kai jis buvo aiškiai išverstas iš koto. Prie mirksinčio šviesoforo jie pasuko kairėn ir patraukė į šiaurę tuo pačiu keliu, kuriuo atvyko.

- Pabandykite įjungti radijo imtuvą - paprašė Stivas, kai tas šlykštus miestelis galiausiai ėmė tolti. - Suraskite kokią nors melodiją. Tik ne sentimentalią. Negaliu jų pakęsti.

- Gerai.

Sintija pasilenkė prie prietaisų skydelio, tuo pat metu pažvelgdama į galinio vaizdo veidrodėlį. Trumputę akimirką jai pasirodė, kad pamatė, kaip šviesos spindulys lanku perrėžia tamsą. Tai galėjo būti prožektorius ar siūbuojančio vėjyje mirksinčio šviesoforo šviesos atspindys nuo kokio nors daikto, ar tiesiog jos vaizduotės padarinys. Sintija buvo labiau linkusi tikėti, jog tai tik vaizduotė. Kaip ten būtų, dabar šviesa buvo dingusi, ją prarijo skrajojantis smėlis. Ji pagalvojo, ar nepasakius apie tai Stivui, tačiau nusprendė šito nedaryti. Sintija *nemanė*, kad Stivas norėtų grįžti atgal ir patikrinti; ji buvo įsitikinusi, kad dabar Stivas yra taip pat stipriai išsigandęs kaip ir ji, tačiau bus kur kas išmintingiau, jei Sintija nesumenkins vyrų noro vaidinti didvyrius.

"*Tačiau jei ten buvo žmonės...*"

Sintija ryžtingai papurtė galvą. Ne. Ji neužkibs ant šio kabliuko. Gal ten ir *liko* gyvų žmonių, - gydytojų, teisininkų, indėnų genčių vadų, - tačiau ten taip pat buvo kažkas ypatingai bloga. Jei Desperacijoje ir liko gyvų žmonių, Sintija su Stivu gali jiems veiksmingiausiai padėti iškviesdami pagalbą.

"*Be to, aš iš tiesų nepamačiau. Esu beveik tikra, jog nepamačiau*".

Sintija įjungė radijo imtuvą, išgirdo baisingą elektrostatinį traškesį, kai nuspaudė mygtuką "PAIEŠKA", ir vėl išjungė imtuvą.

- Pamirškite melodiją, Stivai. Net vietinė šūdina radijo stotis...

- Kas per *krušliava*? - paklausė Stivas aukštu, visai jam nebūdingu balsu, beveik spiegdamas. - Kas per mėlyna *krušliava*?

- Nieko nematau... - prabilo Sintija ir tada pamatė.

Kažkas buvo priekyje, kažkoks didelis objektas, dunksantis skrajojančiame smėlyje. Jo akys buvo didelės ir geltonos. Sintija rankomis užsidengė burną, tačiau nesuspėjo užgniaužti išsprūdusio riksmo. Stivas abiem kojomis nuspaudė stabdžių pedalą. Sintija, kuri nebuvo prisisegusi diržo, bloškėsi į prietaisų skydelį, pačiu laiku suspėdama ištiesti rankas, kad nesusitrenktų galvos.

- O Kristau visagali, - sumurmėjo Stivas. Dabar jo balsas skambėjo šiek tiek normaliau. - Kaip, po velnių, tai galėjo atsidurti kelyje?

- Kas tai? - paklausė Sintija ir pati atpažino tą objektą, net nesuspėjusi užbaigti klausimo.

Tai nebuvo pabaisa iš "Juros periodo parko" (pirmoji Sintijai į galvą atėjusi mintis, atleisk jai, Viešpatie) ir ne koks nors milžiniškas kalnakasybos įrenginys. Taip pat nebuvo ir jokių geltonų akių. Tai, kas jai atrodė lyg akys, buvo jų pačių automobilio prožektorių atspindys nuo

stiklo. Nuo lango stiklo, jei kalbėti tiksliai. Tai buvo gyvenamasis treileris. Kelyje. *Blokuojantis* kelią.

Pažvelgusi į kairę, Sintija pastebėjo, kad treilerių parką nuo kelio skirianti stulpų tvora išgriauta. Trys kiti treileriai - didžiausieji - buvo dingę; Sintija matė kur anksčiau stovėjo treileriai, nes buvo likę pamatai iš cemento blokų. Dabar šie treileriai buvo išvilkti į kelią, didžiausias priekyje, mažesnieji už jo, tartum sudarydami antrinę gynybynę sieną, jei pagrindinė būtų pralaužta. Vienas iš mažesniųjų treilerių buvo "AIRSTREAM" firmos, ant kurio anksčiau buvo iškelta "Barškuolės" treilerių parko palydovinės televizijos antena. Dabar antena voliojosi palei parko pakraštį tarsi didžiulė juoda skrybėlė. Bevirsdama ji nutraukė kažkokios moteriškės skalbinių virvę. Ant jos plevėsavo kelnės ir marškiniai.

- Apsisukite, - pasakė Sintija.

- Negaliu to padaryti šioje kelio pusėje - šlaitas per status. Šlaitas treilerių parko pusėje taip pat gana status, tačiau...

- Galite tai padaryti, - atšovė Sintija, stengdamasi nuslopinti virpulį balse. - Ir esate man *skolingas.* Į tą namą įėjau kartu su jumis.

- Gerai, gerai.

Stivas ištiesė ranką prie pavarų svirties, tikriausiai ketindamas įjungti žemiausią, tačiau ranka sustingo ore. Stivas atlošė galvą. Po sekundės Sintija išgirdo tą garsą, ir jos pirmoji paniška mintis buvo,

(o Jėzau, jos yra čia, jos kažkokiu būdu įsigavo į automobilį)

kad tai gyvatės. Tačiau garsas buvo ne toks pat. Tai buvo nemalonus burzgimas, nelyginant tarp ventiliatoriaus sparnelių būtų patekęs popieriaus lapas ar...

Staiga kažkas ant jų nukrito, kažkas panašus į didelį juodą akmenį. Tas daiktas, krisdamas ant priekinio stiklo, jį įskėlė, lyg būtų atsimušusi kulka, o nuo susidūrimo vietos į abi puses pasklido ilgi sidabriniai įtrūkiai. Kraujas - šioje šviesoje jis atrodė juodas - išsidriekė ant stiklo it rašalas sugeriamajame popieriuje. Pasigirdo bjaurus trakštelėjimas, kai šis kamikadzė susilankstė tarsi akordeono dumplės, ir kurį laiką Sintija matė, kaip viena mirštanti šio gyvio akis spokso į ją. Mergina vėl suriko, šį kartą net nemėgindama rankomis prislopinti išsprūdusio garso.

Pasigirdo dar vienas stiprus dunktelėjimas, šį kartą tiesiai jiems virš galvų. Pakėlusi akis, Sintija pamatė įlenktą jų kabinos stogą.

- *Stivai, nešdinkimės iš čia!* - suriko ji.

Stivas įjungė stiklo valytuvus, ir vienas iš jų nustūmė sutraiškytą suopį prie ventiliatoriaus grotelių. Jis ten ir liko gulėti tarsi koks klaikus auglys su snapu. Kitas valytuvas tarsi vėduoklę paskleidė ant stiklo kraują ir plunksnas. Prie šios terlynės tuojau pat prilipo smėlis. Stivas nuspaudė langų apipurškimo svirtelę. Viršuje priekinis stiklas šiek tiek

nusivalė, tačiau apačia liko beviltiškai išmurzinta; paukščio maita buvo pernelyg didelė, kad šluotelės pajėgtų deramai nuvalyti stiklą.

- Stivai, - ištarė Sintija.

Ji išgirdo, kaip šis vardas išsprūsta iš jos burnos, tačiau nepajuto - lūpos buvo sustingusios. O viduriai išnyko apskritai, nebeliko jokių kepenų ar plaučių, tik kažkoks tuščias indas, kuriame stūgauja audra.

- Po treileriu. Jie išlenda iš po treilerio. Matote?

Sintija parodė ranka, ir Stivas pamatė. Smėlis raitėsi asfaltu besikryžiuojančiomis dryžėmis tarsi besigniaužantys pirštai. Vėliau, jei vėjas sustiprės, tos sruogos bus rankos storumo, tačiau kol kas jos teatrodė it pirštai. Išlindęs iš po treilerio, tarsi atakuojančios armijos avangardas išropojo skorpionų batalionas. Sintija negalėjo pasakyti, kiek jų buvo - kaip galėjo tai padaryti, jei sunkiai pajėgė patikėti, kad apskritai juos mato? Gal mažiau nei šimtas, tačiau ištisi tuzinai. Tuzinai.

Tarp jų ir už jų rangėsi gyvatės, slysdamos smėlio keteromis taip lengvai, kaip laumžirgiai slenka vandens paviršiumi.

"*Jos negali čia patekti,* - drąsino save Sintija. - *Nusiramink, jos nepateks į vidų!*"

Ne, ir galbūt jos net nenorėjo patekti vidun. Galbūt jos ir neturėjo patekti. Gal jos turėjo patekti į...

Vėl pasigirdo tas šaižus, bliovimą primenantis garsas, šį kartą Sintijos pusėje, ir mergina palinko prie Stivo, *susigūžė* palei Stivą, dešine ranka užsidengdama veidą. Suopis trenkėsi į šoninį stiklą keleivio pusėje tarsi bomba, pripildyta ne sprogmenų, o kraujo. Stiklas tapo matinis ir įlinko vidun, tačiau nesudužo. Vienas suopio sparnas bejėgiškai daužėsi į priekinį stiklą. Valytuvo šluotelė Sintijos pusėje nuplėšė sparno gabalą.

- Nusiraminkite, - sušuko Stivas kone nusijuokdamas ir apkabino Sintiją. Tartum aidas jis pakartojo merginos mintį. - *Nusiraminkite, jos negali patekti į vidų!*

- Ne, *gali!* - atšovė Sintija. - *Paukščiai* gali, jei čia pasiliksime! Jei duosime jiems pakankamai laiko! O po to ir gyvatės... ir skorpionai...

- Ką? Ką jūs sakote?

"*Ar jie gali prakiurdyti padangas?*" - paklausė Sintija, prisimindama iškylavimo autobusiuką su visomis nuleistomis padangomis... iškylavimo autobusiuką ir vyriškį rančos tipo namelyje taškų poromis ištatuiruotu violetiniu veidu, ištatuiruotu mažomis skylutėmis, ne didesnėmis už maltų raudonųjų pipirų grūdelius.

- Jie galėtų, ar ne? Jei jų susirinktų pakankamai daug ir visi kartu pradėtų gelti? Jie *galėtų*.

- Ne, - paprieštaravo Stivas kažkaip keistai nusijuokdamas. - Mažyčiai dykumos skorpionai, vos keturių colių ilgio, su mažyčiais it rožės spyglys geluonimis. Jūs tikriausiai juokaujate.

Tuo metu vėjas trumpam nutilo, ir apačioje - jau apačioje - abu išgirdo kažką bėgiojant. Sintija Stivo veide išvydo tai, ko su malonumu būtų nepastebėjusi: jis netikėjo savo žodžiais. *Norėjo* patikėti, tačiau neįstengė.

KETVIRTAS SKYRIUS

1

Mobilusis telefonas gulėjo priešingoje sulaikytųjų priėmimo patalpos pusėje, palei bylų spintą, ant kurios buvo priklijuotas reklaminis plakatas, raginantis rinkti prezidentu Patą Bjukenaną. Aparatas neatrodė sudaužytas, tačiau...

Džonis ištraukė anteną ir išlankstė ragelį. Telefonas pyptelėjo, ir įsižiebė "S" raidė. Gerai. Tačiau nepasirodė brūkšneliai, patvirtinantys, jog galima perduoti signalą. Blogai. *Labai* blogai. Tačiau Džonis vis tiek turėjo pabandyti. Jis spaudė "VARDAI/MENIU" mygtuką tol, kol displėjuje pasirodė vardas "STIVAS', tada nuspaudė mygtuką "SIŲSTI".

- Misteri Marinvili.

Tai buvo tarpduryje išdygusi Merė.

- Privalome vykti. Faras...

- Žinau. Žinau, tik sekundėlę luktelėkite.

Ragelyje nieko nesigirdėjo. Nei skambučio, nei robotiško balso, nei priėmimo signalo. Tik kažkoks silpnas ūžesys, kokį paprastai išgirsti, prisidėjęs prie ausies jūros kriauklę.

- Užsikrušimas, - tarė Džonis, sulankstydamas telefono ragelį. - Tačiau tai *buvo* Stivas, žinau, jog tai buvo jis. Jei tik mes būtume išėję į lauką trisdešimčia sekundžių anksčiau... trisdešimčia sukruštų sekundžių...

- Džoni, *prašau.*

- Ateinu.

Džonis nusileido laiptais, Merė iš paskos.

Merė rankoje laikė "Rossi" firmos pistoletą, o kai jie abu atsidūrė lauke, Džonis pamatė, kad Deividas Karveris vėl buvo pasiėmęs pistoletą, kurį glaudė sau prie kojos. Ralfas turėjo šautuvą. Jis laikė ginklą atrėmęs į sulenktą per alkūnę ranką, tarsi jaustųsi esąs Denelas Būnas.

"*Ak, Džoni,* - pasigirdo jo galvoje pašaipus balsas. Tai buvo Terė, toji niekada nenumirštanti kalė, kuri yra pirmiausiai atsakinga už tai, kad Džonis įsivėlė į visą šią krušliavą. - *Negi tu pavydi tam kaimiečiui iš Ohajaus? Tu?"*

Ką gi, galbūt. Tik truputėlį. Daugiausiai todėl, kad to kaimiečio iš Ohajaus šautuvas užtaisytas, o Džonis buvo priverstas vėl paimti tuščią "Mossberg'ą".

- Tai 0,44 kalibro "Ruger", - aiškino senukas Ralfui. - Jame telpa keturi šoviniai. Šovinių lizdai tušti. Jei teks šaudyti, prisiminkite tai.

- Prisiminsiu, - atsakė Ralfas,

- Taip pat atminkite, jog šios "lazdos" atatranka yra stipri.

Bilingslis pakėlė paskutinįjį ginklą - 0,30 - 0,06 kalibro pistoletą. Trumpam Džoniui pasirodė, kad tas senas pirdalius pasiūlys jam apsikeisti ginklais, tačiau jis šito nepadarė.

- Gerai, - tarė senukas, - manau, esame pasiruošę. Nešaudykite į žvėris, nebent jie mus pultų. Jūs paprasčiausiai nepataikysite, išeikvosite šovinius ir tikriausiai prikviesite jų daugiau. Ar supratote, Karveri?

- Taip, - atsakė Ralfas.

- Sūnau?

- Taip.

- Ponia?

- Taip, - atsakė Merė.

Iš jos balso galėjai suprasti, jog moteriškė susitaikė su kreipiniu "ponia", bent jau kol sugrįš į civilizuotą visuomenę.

- O aš nemojuosiu savo ginklu tol, kol jie neprisiartins. Pažadu, - pasakė Džonis.

Tai turėjo nuskambėti kaip pokštas, padedantis truputėlį išsklaidyti niūrią nuotaiką, tačiau Džonis iš Bilingslio tesulaukė kupino šaltos paniekos žvilgsnio. Džonis manė, jog tokio žvilgsnio jis nenusipelnė.

- Ar jums kas nors manyje nepatinka, Bilingsli? - paklausė Džonis.

- Man visai nerūpi jūsų išvaizda, - atšovė Bilingslis. - Šiuose kraštuose mes ne ypač gerbiame vyresnio amžiaus vyrukus, nešiojančius ilgus plaukus. O apie tai, ar man kas jumyse patinka ar nepatinka, dar negaliu atsakyti.

- Kiek mačiau iki šiol, jūs, vyručiai, šiuose kraštuose šaudote žmones, o po to juos lyg stirnas kabinate ant kablių, tad galbūt atleisite, jei jūsų nuomonės apie mane neimsiu giliai į širdį.

- Klausykit...

- O jei tie plaukai erzina jūsų šikną, nes šiandien neturėjote galimybės išgerti savo kasdieninę kvortą surūgusio birzgalo, kurį vadinate alumi, manęs dėl to prašau nekaltinti.

Džonis pastebėjo, kaip po šių jo žodžių piktai suspindėjo senojo vyriškio akys, ir susigėdo, tačiau tuo pat metu pajuto pasitenkinimą. Viešpatie, juk savus visada atpažinsi. Anoniminių alkoholikų draugijoje buvo gausybė besidedančių visažiniais subingalvių, tačiau dėl šito jie buvo teisūs. Savus atpažinsi net tada, jei neužuodi alkoholio kvapo, sklindančio iš burnos ar garuojančio per odos poras. Juos tiesiog *išgirsi* tarsi sonaro signalus.

- Liaukitės, - piktai nukirto jį Merė. - Jei norite būti šiknius, darykite tai laisvalaikiu.

Džonis pažvelgė į ją nustebintas griežto, vulgaraus tono ir norėjo vaikiškai atsikirsti: "*Ei, jis pirmas pradėjo!*"

- Kur mes keliausime? - paklausė Deividas, pašviesdamas savo prožektoriumi į priešingoje gatvės pusėje esančią Desperacijos kavinę ir vaizdo kasečių nuomos punktą. - Ten? Kojotai ir suopis, kuriuos mačiau, dingo.

- Manau, jog tai per arti, - atsakė Ralfas. - Ar nevertėtų mums visiškai dingti iš čia? Ar nepavyko surasti kokių nors automobilio raktelių?

Džonis pasirausė kišenėse ir ištraukė raktų ryšulį, kurį Deividas buvo nusegęs nuo negyvo policininko.

- Čia yra tik vienas komplektas. Manau, jog šie rakteliai nuo patrulinio automobilio, kurį vairavo Entredžianas.

- *Vairuoja*, - pataisė jį Deividas. - Automobilio nėra. Juo Entredžianas išsivežė mano mamytę.

Berniuko veidas buvo liūdnas ir neįskaitomas. Tėvas uždėjo ranką vaikui ant sprando.

- Dabar galbūt bus saugiau nesinaudoti automobiliu, - tarė Ralfas. - Vienišas automobilis kelyje yra per daug įtartinas.

- Eikime bet kur, bent jau iš pradžių, - įsiterpė Merė.

- Teisingai, bet kur, tačiau juo toliau nuo šio faro buveinės, juo geriau, - pritarė Džonis. - Kad ir kaip būtų, tai - šikniaus nuomonė.

Merė piktai jį nužvelgė. Džonis išlaikė jos žvilgsnį nenusikeikdamas. Netrukus Merė sutrikusi nusuko akis į šalį.

- Bent jau iš pradžių būtų gerai kur nors pasislėpti, - pasakė Ralfas.

- Kur? - paklausė Merė.

- Kur jūs patartumėte, misteri Bilingsli? - paklausė Deividas.

- "Amerikos vakaruose", - pasvarstęs atsakė Bilingslis. - Manau, jog iš pradžių tiktų ir ten.

- Kas tai yra? - paklausė Džonis. - Baras?

- Kino teatras, - atsakė Merė. - Pastebėjau jį, kai mus atvežė į miestą. Man pasirodė, jog jis uždarytas.

Bilingslis linktelėjo.

- Taip. Būtų buvęs nugriautas jau prieš dešimtį metų, jei jo vietoje būtume galėję pastatyti ką nors kita. Jis užrakintas, tačiau aš žinau kaip patekti vidun. Eime. Ir prisiminkite, ką sakiau dėl žvėrių. Nešaudykite į juos, jei nebus būtina.

- Ir laikykimės visi viename būryje, - pridūrė Ralfas. - Rodykite kelią, misteri Bilingsli.

Ir vėl Džonis atsidūrė voros gale, kai jie, susigūžę nuo nuožmaus vakarų vėjo, nužingsniavo Pagrindine gatve. Jis žvilgtelėjo į priekyje einantį Bilingslį, kuris atsitiktinai žinojo, kaip patekti į seną ir apleistą miestelio kino teatrą. Į Bilingslį, kuris reikšdavo įvairiausias nuomones

įvairiausiais klausimais, kai tik jį "užvesdavai". "*Tu jau esi paskutinės stadijos alkoholikas, ar ne taip, drauguži?* - kreipėsi į jį mintyse Džonis. - *Tau jau skamba visi varpai ir švilpukai*".

Jei tai buvo tiesa ir kalbėtume apie alkoholiką, kuris ilgesnį laiką negavo nė lašelio išgerti, tada senyvas vyriškis puikiai laikėsi. Džoniui reikėjo kokių nors vaistų sumažinti tvinkčiojimą nosyje, ir jis pagalvojo, jog būtų visai neblogai kartu rasti kokio gėrimo, kad galėtų jį supilti į senolio skrandį. Tai būtų puiki investicija į jų ateities santykius.

Jie ėjo pro nudriskusį Desperacijos "Pelėdos" klubo tentą.

- Sustokite, - paprašė Džonis. - Aš čia minutėlei užsuksiu.

- Ar jūs *išprotėjote*? - paklausė Merė. - Mes privalome dingti iš gatvės!

- Gatvėje, išskyrus mus, nieko nėra, - atšovė Džonis, - negi nepastebėjote? Jis stengėsi kalbėti įtikinančiai. - Klausykit aš tik noriu gauti aspirino. Skausmas nosyje baigia išvaryti mane iš proto. Tik trisdešimt sekundžių, ilgiausiai - vieną minutę.

Merei dar nespėjus atsakyti, Džonis paklebeno duris. Jos buvo užrakintos. Džonis šautuvo buože išdaužė durų stiklą, tikėdamasis išgirsti staugiančią signalizacijos sireną, tačiau teišgirdo į vidų krentančio stiklo garsą ir nepailstantį vėjo stūgavimą. Džonis išmušė kelis aptrupėjusius stiklo gabaliukus, tebesilaikančius duryse, po to įkišo ranką ir ėmė apgraibomis ieškoti užrakto.

- Žiūrėkite, - sumurmėjo Ralfas, ranka mostelėdamas į priešingą gatvės pusę.

Ant šaligatvio priešais neaukštą plytų pastatą, kurio viename lange kabėjo užrašas "KOMUNALINIAI PATARNAVIMAI", o kitame "VANDENTIEKIS", stovėjo keturi kojotai. Žvėrys nejudėjo, tačiau jų akys buvo įsmeigtos į priešingoje gatvės pusėje susispietusį nedidelį būrelį žmonių. Iš pietų pusės šaligatviu atrisnojo penktas kojotas ir prisijungė prie stovinčių keturių.

Merė pakėlė savo "Rossi" pistoletą ir nukreipė į kojotus. Deividas Karveris nuleido jos ranką žemyn. Berniuko veidas buvo kažkoks nutolęs ir susimastęs.

- Nereikia, - pasakė jis. - Jie tik stebi.

Džonis surado spyną ir ją pasukęs atidarė duris. Elektros jungikliai buvo kairėje. Kai juos paspaudė, įsižiebė senamadiški florescenciniai šviestuvai, panašūs į apverstas formeles ledui užšaldyti. Šviestuvų šviesoje išryškėjo restorano patalpa (apleista), eilė lošimo automatų (neįjungtų) ir pora kortų stalų žaisti "dvidešimt vieną". Ant vieno šviestuvo kabojo papūga. Iš pradžių Džonis pagalvojo, jog čia iškamša, tačiau priėjęs arčiau pamatė išsprogusias paukščio akis ir išsidraikiusias ant grindų išmatas, sumišusias su krauju. Paukštis buvo tikras. Kažkas jį čia pakorė.

"Tikriausiai Entredžianui nepatiko, kaip ji sako "Polė nori sausainio", - pagalvojo Džonis.

"Pelėdos" klubas atsidavė pasenusiais mėsainiais ir prarūgusiu alumi. Patalpos gale buvo nedidelė parduotuvėlė. Džonis pasiėmė buteliuką aspirino ir užėjo už baro.

- Paskubėkite! - paragino Merė. - Negi negalite paskubėti?

- Tuoj pat, - atsakė Džonis.

Vilkintis tamsiomis kelnėmis ir marškiniais, kurie kažkada buvo balti, vyriškis gulėjo ant nešvarių, linoleumu išklotų grindų ir spoksojo į Džonį tokiomis pat stiklinėmis kaip ir pakartos papūgos akimis. Sprendžiant iš aprangos, barmenas. Jo gerklė buvo perpjauta. Džonis paėmė nuo lentynos kvortos talpos "Jim Beam" viskio butelį.

Jis trumpam pakėlė butelį prieš šviesą ir patikrino, kiek jame liko gėrimo, paskui išskubėjo pro duris. Mintis - ne labai graži - bandė iškilti paviršiun, tačiau Džonis nuvijo ją gilyn. Jis tik norėjo sudrėkinti senojo arklių daktaro gerklę, atpalaiduoti jį, ir nieko daugiau. Jei gerai įsigilinsi, tai buvo krikščioniškas labdaringas veiksmas.

"*Tu esi daugiau nei mielas,* - nuskambėjo Džonio galvoje Terės balsas. - *Esi tikras šventasis, ar ne? Šventasis Jonas Drėkintojas"*.

Po šių žodžių sekė ciniškas juokas.

"*Užtilk, kale*", - paliepė mintyse Džonis, tačiau... kaip ir visada Terė nenorėjo nuo jo pasitraukti.

2

"Susitvardyk, Stivai, - paliepė jis pats sau. - *Tai vienintelis būdas išsipainioti iš šios situacijos. Jei pradėsi panikuoti, manau, jog jūs abu žūsite šiame prakeiktame išnuomotame automobilyje"*.

Stivas įjungė atbulinę pavarą ir, žiūrėdamas tik į išorinius veidrodėlius (jis neišdrįso atidaryti durelių ir iškišti galvą; tarsi bomba smingančiam žemyn suopiui būtų labai paprasta nusukti jam sprandą), ėmė važiuoti atgal. Vėjas vėl sustiprėjo, tačiau Stivas vis dar tebegirdėjo gurgždesį, sklindantį iš automobilio apačios, kai jie ratais traiškė skorpionus. Šis garsas priminė kramtomų javainių traškesį.

"Tik nenusirisk nuo šlaito, vardan Kristaus, nepadaryk šito".

- Jie neseka mums iš paskos, - pasakė Sintija.

Jos balse aiškiai girdėjosi palengvėjimas.

Stivas apsidairė, įsitikino, jog mergina teisi, ir sustabdė mikroautobusą. Jis pasitraukė per kokias penkiasdešimt pėdų. Šitokio atstumo pakako, kad priekinis užblokavęs kelią treileris vėl per klajojantį smėlį atrodytų lyg kažkoks neaiškus siluetas. Ant užpusčiusio kelią balkšvai pilko smėlio Stivas galėjo įžiūrėti rudas dėmes. Tai buvo sutraiškyti skor-

pionai. Iš čia jie atrodė kaip karvių mėšlo blynai. Kiti skorpionai traukėsi atgal. Netrukus bus sunku patikėti, jog jie čia apskritai buvo.

"*Tačiau jie tikrai buvo*, - tarė sau mintyse Stivas. - *Jei tik pradėsi tuo abejoti, senas draugeli, pasižiūrėk į negyvą paukštį, šiuo metu gulintį ant ventiliacijos grotelių priekinio stiklo apačioje*".

- Ką dabar darysime? - paklausė Sintija.

- Nežinau.

Stivas pažvelgė į savo pusės veidrodėlį ir pamatė "Dykumų rožės" kavinę. Vėjas buvo nuplėšęs pusę rausvo kavinės tento. Pro Sintiją jis dirstelėjo į kitą veidrodėlį ir išvydo tuščią automobilių stovėjimo aikštelę, prie kurios įvažiavimo barjero buvo prikaltos trys lentos. Ant vidurinės lentos kažkas netvarkingai didžiosiomis raidėmis buvo užrašęs "DINK IŠ ČIA". Tikriausiai užrašo autorius nebuvo didelis vakarietiško svetingumo šalininkas.

- Kažkas nori, kad mes išsinešdintume iš miestelio - pastebėjo Sintija. - Jūs tai suprantate, tiesa?

Stivas atbulomis įvažiavo į "Dykumų rožės" automobilių stovėjimo aikštelę stengdamasis sugalvoti kokį nors planą. Tačiau galvoje teiškilo padriki vaizdiniai bei žodžiai. Gulinti žemyn veidu lėlė iškylavimo autobuso laiptelių papėdėje. Grupė "Traktoriai", dainuojanti, kad jos vardas Nelaimė, o telefono numeris 911. Džonis Kešas, savo dainelėje aiškinantis, jog susirinko sau automobilį, išsinešdamas po vieną detalę. Ant kablių kabantys lavonai ir žuvelė, plaukiojanti tarp akvariumo dugne gulinčios rankos pirštų, kūdikio seilinukas, gyvatė ant virtuvės spintelės po mikrobangų krosnele.

Stivas suprato, jog yra ties riba, kai pradės panikuoti ir dėl to padarys ką nors iš tiesų kvaila, tad apgraibomis ieškojo už ko nusitverti, kad galėtų atsitraukti nuo šios ribos ir vėl pradėti mąstyti racionaliai. Jis nesitikėjo, kad mintyse spontaniškai iškils šis vaizdinys. Tai buvo ryškesnis už visus ankstesnius vaizdas statulėlės, kurią jie matė kalnakasybos korporacijos pastate ant kompiuterio stalo. Kojoto su keistai susukta galva, išverstomis akimis ir gyvate vietoje liežuvio.

"*Žodyne greta žodžio "šlykštus" turėtų būti šio daikto nuotrauka*", - pasakė tada Sintija, ir ji buvo teisi, o taip, be jokių abejonių, tačiau Stivą staiga užvaldė mintis, jog toks šlykštus sutvėrimas taip pat turėtų būti galingas.

"*Tu juokauji*, - kalbėjo pats su savimi Stivas. - *Tačiau radijas įsijungė ir išsijungė, kai ją palietei, šviesos sumirksėjo, sukruštas akvariumas susprogo. Žinoma, jog tas padaras yra galingas*".

- Ką jūs norėjote pasakyti apie tą statulėlę, kurią radome aname pastate? - paklausė jis Sintijos. - Kas joje buvo bloga?

- Nežinau. Tik kai ją paliečiau...

- Kas nutiko? Kas nutiko, kai ją palietėte?

- Atrodė, jog atmintyje iškilo visi šlykštūs dalykai, įvykę mano gyvenime, - atsakė Sintija. - Kaip mokyklos sporto aikštelėje, besimokant aštuntoje klasėje, Silvija Markuči spjauna į mane - sakė, jog paviliojau jos vaikiną, o aš, po velnių, net nežinojau apie ką ji kalba. Prisiminiau, kaip tėtis prisigėrė per tetos Vandos antrąsias vestuves ir šokdamas ėmė grabalioti mano subinę, apsimesdamas, jog tai klaida. Galėjai pagalvoti, kad jo atsistojęs pimpalas taip pat klaida, - Sintija pasirėmė ranka galvą. - Kaip ant manęs šaukdavo. Kaip ant manęs versdavo visokias šiukšles. Kaip Ričis Džudkinsas vos nenuplėšė mano sukruštos ausies. Pagalvojau apie visa tai.

- Tačiau apie ką *iš tiesų* jūs pagalvojote?

Kurį laiką mergina žvelgė į Stivą taip, tarsi ruoštųsi patarti nebūti šikniumi gudruoliu, tačiau šitaip nepasakė.

- Apie seksą, - atsakė Sintija ir atsiduso. - Ir ne apie paprastą dulkinimąsi. Apie visokius būdus. Ir juo šlykštesnius, juo geriau.

"*Taip*, - pritarė mintyse Stivas, - *juo šlykštesnius, juo geriau. Apie dalykus, kuriuos norėtum išbandyti, tačiau apie kuriuos niekada nekalbėtum. Apie savotišką eksperimentą"*.

- Apie ką jūs galvojate?

Sintijos balsas buvo keistai šaižus ir tuo pat metu keistai aitrus, lyg kvapas. Stivas pažvelgė į ją ir staiga pagalvojo, ar jos apželtukė siaura. Beprotiška mintis šitokiu metu, tačiau ji atėjo į galvą.

- Stivai? - merginos balsas nuskambėjo dar aštriau. - Apie ką jūs galvojate?

- Apie nieką, - atsakė jis kimiu, tarsi tik ką prabudusio žmogaus balsu. - Apie nieką, nekreipkite dėmesio.

- Ar tai šešių raidžių žodis, prasidedantis "k" ir pasibaigiantis "ą"?

"*Jei nori žinoti, brangioji, žodis "krušimą" yra iš septynių raidžių, tačiau tu beveik atspėjai"*.

Kas jam pasidarė? Dėl Dievo, kas? Tartum tas keistas akmens luitelis būtų Stivo galvoje įjungęs radiją, skambantį beveik jo paties balsu.

- Ką jūs turite omenyje? - paklausė Stivas.

- Kojotą, kojotą, - dainingai tarsi vaikas tardama žodžius, atsakė Sintija.

Ne, ji niekuo Stivo nekaltino, nors jis pagalvojo, kad buvo gana natūralu tikėtis, jog mintyse mergina jį kaltina; ne, tiesiog ją užvaldė kažkoks susijaudinimas.

- Tas daikčiukas, kurį matėme laboratorijoje, - tęsė Sintija. - Jei mes jį turėtume, galėtume ištrūkti iš čia! Aš *žinau*, jog galėtume! Ir tik negaiškite laiko bandydamas įrodyti, jog aš pamišusi!

Įvertindamas tai, ką jiedu per paskutiniąsias devyniasdešimt minučių matė ir patyrė, Stivas visai neketino išvadinti ją pamišusia. Jei Sintija pamišo, vadinasi, jie abu pamišo. Tačiau...

- Jūs man liepėte neliesti statulėlės.

Stivui vis dar buvo sunku parinkti žodžius, tarsi į jo mąstymo įrenginius kažkas būtų prigrūdęs dumblo.

- Jūs sakėte, kad tas jausmas...

"Koks? Ką ji tada pasakė?"

"Puikus. Taip, ji pasakė: "Palieskite, Stivai, tai puikus jausmas".

"Ne. Ne taip".

- Jūs pasakėte, kad tas jausmas bjaurus.

Sintija jam nusišypsojo. Žalioje prietaisų skydelio šviesoje merginos šypsena atrodė nuožmi.

- Norite pajusti ką nors bjauraus? Palieskite štai čia.

Sintija paėmė Stivo ranką, uždėjo ją sau ant tarpukojo ir porą kartų kilstelėjo šlaunis. Stivas spustelėjo, - galbūt net pakankamai stipriai, kad skaudėtų, - tačiau mergina tebesišypsojo. Netgi plačiau šypsojosi.

"Ką mes darome? Ir, dėl Dievo meilės, kodėl mes tai darome dabar?

Šis balsas buvo silpnas, paskendęs tarp kitų, lyg balsas žmogaus, rėkiančio "Gaisras!" pokylių salėje, pilnoje šaukiančių žmonių ir grojant triukšmingai muzikai. Tarpas tarp Sintijos kojų tapo siauresnis, nekantresnis. Stivas jį jautė net ir per džinsus, ir šis tarpas svilino. Svilino.

"Ji pasakė, kad jos vardas Nelaimė, ir paprašė parodyti ginklą, - niūniavo mintyse Stivas. - *Brangioji tu netrukus jį pamatysi, trisdešimt aštunto kalibro pistoletą, pritvirtintą prie keturiasdešimt penkto kalibro rėmo, jis šaudo ne kulkomis, o antkapiais, prie kurių grandinėmis pritvirtinti rutuliai".*

Milžiniškomis pastangomis Stivas pabandė susitvardyti, stengdamasis nusitverti už bet ko, kad tik užgesintų šį pragaištingą laužą anksčiau, nei išsilydys apsauginės aptvaros. Tarsi išsigelbėjimas prieš akis iškilo vaizdas - klausiantis ir išvargęs Sintijos veidas, kai mergina, atidariusi sunkvežimio duris iš keleivio pusės, žvelgė į Stivą, iš karto nelipdama vidun, pirmiausiai tirdama jį savo žydromis plačiomis akimis, tarsi bandydama nuspręsti, ar Stivas nebus iš tų vyrukų, kurie kandžiojasi ir yra nusiteikę nurauti kokią nors kūno dalį. Pavyzdžiui, ausį. *"Ar jūs geras žmogus?"* - paklausė jo tada Sintija, ir Stivas atsakė: *"Manau, jog taip",* o po to, būdamas geras žmogus, kaip pats tvirtino, atsivežė ją į šį negyvėlių miestą, laikė uždėjęs ranką jai ant išsišakojimo ir mąstė apie tai, jog norėtų ją išdulkinti ir tuo pat metu sukelti skausmą, sakytum, truputėlį paeksperimentuoti derinant malonumą su skausmu, saldybę su sūrymu. Nes taip daroma vilko namuose, šitaip elgiamasi skorpiono namuose, Desperacijoje tai vadinama meile.

"Ar jūs geras žmogus? Ne koks nors žudikas - maniakas ar kas nors panašaus? Ar jūs geras, ar jūs geras, ar jūs geras žmogus?"

Stivas atitraukė ranką ir nusipurtė. Jis nusisuko į langą ir pažvelgė į stūgaujančią tamsą, kur smėlis skraidė tarsi sniegas. Ant krūtinės, rankų ir pažastyse jis pajuto prakaitą ir nors dabar jautėsi geriau, vis tiek buvo tarsi ligonis, kuriam laikinai praėjo karštinės priepuolis. Atrodė, jog jis, kartą pagalvojęs apie akmeninį vilką, nebegali nuvyti šių minčių šalin; jis vis teberegėjo tą beprotiškai susuktą galvą ir išverstas akis. Šis vaizdas įkyriai tvyrojo galvoje it neužganėdintas įprotis.

- Kas gi čia darosi? - sudejavo šalia jo Sintija. - O Jėzau, Stivai, aš visai neketinau šitaip pasielgti. Kas mums darosi?

- Nežinau, - šiurkščiai atsakė Stivas, - tačiau pasakysiu, ką žinau: mes sužinojome tik mažytę dalelę to, kas įvyko šiame miestelyje, tačiau ir tai man ne per daug patinka. Niekaip nepajėgiu išmesti iš galvos tos sukruštos akmeninės statulėlės.

Galiausiai Stivas rado savyje drąsos pažvelgti į Sintiją. Ji buvo prisispaudusi prie mašinos durelių tarsi paauglė, per daug toli nuėjusi per pirmą pasimatymą, ir nors mergina atrodė pakankamai rami, jos skruostai liepsnojo, ir atžagaria ranka ji šluostėsi nuo veido ašaras.

- Man taip pat nepatinka, - pritarė Sintija. - Prisimenu, kaip kartą į akį įsmigo nedidukė stiklo šukė. Dabar jaučiuosi panašiai. Be paliovos galvoju, kad geidžiu paimti tą akmens statulėlę ir patrinti ją sau į... na, žinote. Tik tai nepanašu į galvojimą. *Visiškai* nepanašu į galvojimą.

- Suprantu, - tarė Stivas, beprotiškai norėdamas, kad ji nebūtų šito pasakiusi, nes dabar ir jo galvoje kilo noras *patrinti.*

Jis įsivaizdavo save, trinantį tą prakeiktą bjaurų daiktą - bjaurų, tačiau galingą - į savo penį erekcijoje. Toliau jis ėmė įsivaizduoti, kaip jiedu dulkinasi ant grindų po tais kabliais, po kadaruojančiais lavonais, dantyse laikydami įsikandę tą aptrupėjusį pilko akmens gabalėlį.

Stivas nuvijo šiuos vaizdus šalin... tik pats nežinojo, kaip ilgai jam pavyks jų neprisileisti artyn. Jis vėl pažvelgė į merginą ir prisivertė išspausti šypseną.

- Nevadinkite manęs sausainiuku, - tarė jis, - ir aš nevadinsiu jūsų tortu.

Ji giliai ir garsiai iškvėpė orą. Tai nuskambėjo beveik kaip juokas.

- Taip. Kažkas panašaus. Manau, jog darosi truputėlį geriau.

Stivas atsargiai linktelėjo. Taip. Jam dar vis tiek tebebuvo klasiškai sukietėjusi varpa, ir tai nepadėjo labiau atsipalaiduoti, tačiau mintys jau buvo beveik normalios. Jei tik pavyktų kiek ilgiau negalvoti apie tą akmens gabalėlį, viskas bus gerai. Tačiau kelias sekundes jam buvo nutikę kažkas negera, gal pats blogiausias dalykas gyvenime. Per tas sekundes jis suprato, kaip turėtų jaustis vyrukai, tokie kaip Tedas Bandis. Stivas būtų galėjęs nužudyti merginą. Gal net ir būtų nužudęs, jei nebūtų pavykę nutraukti su ja fizinio kontakto. O gal ir ji būtų galėjusi nužudyti

Stivą, tartum šiame mažame siaubingame miestelyje mirtis būtų susikeitusi vietomis su seksu. Tačiau tai buvo ne vien seksas. Stivas prisiminė, kaip Sintijai palietus tą vilko statulėlę sumirksėjo šviesos ir vėl įsijungė radijo imtuvas.

- Ne seksas, - tarė jis. - Ir ne žudymas. *Galia.*

- Ką?

- Nieko. Važiuosime tiesiai per miestelio centrą. Prie šachtos.

- Prie tos didžiulės sienos pietuose?

Stivas linktelėjo.

- Tai atviro tipo šachta. Ten turėtų būti bent vienas kelias į 50-ąją automagistralę. Mes jį surasime ir juo išvažiuosime. Tiesą pasakius, aš net džiaugiuosi, kad šis kelias užblokuotas. Visai nenoriu prisiartinti prie kalnakasybos kompanijos pastato ir prie tos...

Sintija sugriebė jį už rankos. Stivas pasekė merginos žvilgsnį ir pamatė, kaip kažkas šmėkčioja automobilio prožektorių šviesoje. Dulkės dabar buvo tokios tirštos, kad iš pradžių žvėris atrodė tarsi vaiduoklis, kažkokia iš šimtmečių praeities iššaukta indėniška dvasia. Tai buvo rudasis vilkas dydžio sulig vokiečių aviganiu, tik liesesnis. Jo krauju pasruvusios akys spindėjo automobilio žibintų šviesoje. Tartum iš kokios žiaurios pasakos atkeliavę asistentai vilkui iš šonų ropojo savo geluonis užrietę skorpionai. Jiems iš šonų bindzeno po du kojotus. Atrodė, jog kojotai yra kažko nervingai išsišiepę.

Vėjas sustiprėjo. Sunkvežimis ėmė sūpuotis ant lingių. Kairėje tarsi suplėšyta burė plakėsi nutrauktos lentos gabalas.

- Vilkas kažką neša, - užkimusiu balsu ištarė Sintija.

- Jūs išprotėjote, - atšovė Stivas, tačiau kai vilkas priartėjo, Stivas pamatė, jog mergina buvo teisi.

Vilkas sustojo per kokias dvidešimt pėdų nuo sunkvežimio. Jis buvo nuplikęs ir matėsi taip aiškiai, tartum apžiūrėtum nusikaltimo vietoje kriminalistų fotografo padarytą padidinto ryškumo nuotrauką. Vilkas nuleido galvą ir iš dantų kažką paleido. Kurį laiką žvėris tą daiktą atidžiai apžiūrinėjo, po to pasitraukė nuo jo per tris žingsnius. Jis atsitūpė ir ėmė pūškuoti.

Kelyje prie įvažiavimo į kavinės automobilių stovėjimo aikštelę smėlio plakama gulėjo urzgesiui išsiviepusio, susukta galva ir išverstomis akimis vilko statulėlė. Pyktis, įsiūtis, seksas, galia - atrodė, jog iš statulėlės tarsi iš kokio magnetinio lauko šie dalykai glaustu kūgiu sklinda sunkvežimio link.

Stivui vėl prieš akis iškilo vaizdas, kaip jis dulkina Sintiją, prasmegęs joje it kardas, įkištas iki pat rankenos į karštą, tirštą dumblą, judviejų lūpos vienodai išsiviepusios ir abu laiko įsikibę urzgiantį akmeninį kojotą it kokį botagą.

- Gal man ją atnešti? - paklausė Sintija.

Dabar jos balsas skambėjo taip, tarsi mergina būtų tik ką pabudusi iš gilaus miego.

- Jūs tikriausiai juokaujate.

Kalbėjo Stivas, girdėjosi netgi jo teksasietiškas akcentas, tačiau žodžiai sklido ne iš jo paties. Šie žodžiai sklido iš radijo imtuvo Stivo galvoje, kurį įjungė toji akmeninė statulėlė.

Įjungė jos akys, spindinčios kelio dulkėse.

- Tada ką mes veiksime?

Stivas išsiviepė. Nuo šios šypsenos jis pasijuto šlykščiai. Ir kartu nuostabiai.

- Žinoma, jog mes paimsime ją su savimi. Ar jums tai tinka?

Dabar Stivo galvoje šėlo audra, ūžaudama nuo vieno šono iki kito, nuo apačios iki viršaus, sukeldama prieš akis vaizdus, kaip Stivas tvarkys Sintiją, ką mergina padarys jam ir ką jie abu padarys bet kam, kas tik išdrįs pasipainioti jiems po kojomis.

Sintija taip pat išsiviepė, jos plonyčiai skruostai kilo vis aukščiau, kol susidarė įspūdis, jog šypsosi kaukolė. Žalsvai balkšva prietaisų skydelio šviesa nuspalvino merginos antakius ir lūpas, užliejo jos akiduobes. Sintija iškišo liežuvį ir pliaukštelėjo juo, duodama ženklą Stivui. Šis liežuvis atrodė panašus į gyvatę, kyšančią iš statulėlės nasrų. Stivas taip pat iškišo liežuvį ir pavingiavo juo Sintijai. Po to jis sugriebė durų rankenėlę. Stivas nubėgs paimti statulėlę, ir tada jie abu mylėsis tarp skorpionų įsikandę statulėlę, o kas bus po to - visiškai nesvarbu.

Todėl kad jie bus išnykę.

3

Džonis sugrįžo į šaligatvį ir padavė “Jim Beam’o” butelį Bilingsliui, žvelgiančiam pilnomis nuostabos akimis - kaip žmogus, kuriam ką tik pasakė, jog jis loterijoje laimėjo aukso puodą.

- Čia jums, Tomai, - paaiškino Džonis. - Gurkštelėkite gurkšnelį - tačiau tik vieną - ir perduokite butelį kitiems. Tik ne man. Aš daviau įžadą negerti.

Džonis pažvelgė į kitą gatvės pusę, tikėdamasis pamatyti daugiau kojotų, tačiau jų vis dar tebebuvo penki. “Aš pasirūpinsiu penktuoju”, - tarė mintyse Džonis, stebėdamas, kaip veterinaras atsuka viskio butelio kamštį. - Norėtum išgerti jį visą, Tomai? Žinoma, jog norėtum.

- Kas jums pasidarė? - paklausė Merė. - Kas, po velnių, jums pasidarė?

- Nieko, - atsakė Džonis. - Na, mano nosis sulaužyta, tačiau manau, jog ne tai jūs turite omenyje?

Bilingslis vikriu riešo judesiu, panašiu į įgudusios seselės judesį, kai ji leidžia vaistus, pakėlė butelį ir nusikosėjo. Jo akys pritvinko ašarų. Senukas vėl priglaudė butelį prie lūpų, tačiau Džonis išplėšė jį iš rankų.

- Ne. Manau, jog šito daryti nevalia, senoli.

Džonis padavė butelį Ralfui, kuris jį paėmė, apžiūrėjo, po to skubiai gurkštelėjo ir pasiūlė Merei.

- Ne.

- Išgerkite, - įtikinėjo Ralfas. Jo balsas buvo tylus, beveik nuolankus. - Bus geriau, jei išgersite.

Pilnomis neapykantos akimis Merė pažvelgė į Džonį, po to nugėrė mažą gurkšnelį. Moteriškė nusikosėjo ir nustūmė nuo savęs butelį, tartum ten būtų buvę nuodai. Ralfas paėmė butelį, ištraukė kamštį iš Bilingslio kairės rankos ir užsuko. Per tą laiką Džonis atsidarė aspirino buteliuką, iškratė pustuzinį tablečių, trumpam pavartė jas rankoje, po to susigrūdo visas į burną.

- Eime, daktare, - kreipėsi jis į Bilingslį. - Rodykite kelią.

Jie nužingsniavo gatve, ir Džonis paaiškino, kodėl jis vos nenusisuko sprando, norėdamas susigrąžinti savo mobilųjį telefoną. Priešingoje gatvės pusėje kojotai pakilo ir nusekė jiems iš paskos, Džonis nekreipė į tai per daug dėmesio, tačiau ką kita jie dar galėtų padaryti? Nušauti žvėris? Gana triukšminga. Kol kas dar nebuvo jokio ženklo, kad faras yra kur nors netoliese. O jei bėgliai jį ir pastebėtų dar nepasiekę kino teatro, jie visada galėtų šmurkštelėti kokios nors užeigėlės vidun. Per audrą bet koks uostas tinkamas.

Džonis nurijo seilę ir susiraukė pajutęs, kaip degina gerklę pusiau ištirpęs aspirinas, po to pabandė įsigrūsti buteliuką kišenėn ant krūtinės. Buteliukas atsitrenkė į telefoną. Džonis išsitraukė telefoną, įkišo jo vieton buteliuką su tabletėmis ir jau buvo bekišąs aparatą kelnių kišenėn, kai nusprendė pamėginti dar kartą. Ištraukė anteną ir išlankstė ragelį. Brūkšneliai, bylojantys, jog yra ryšys, nepasirodė.

- Ar tikrai manote, jog ten buvo jūsų draugas? - paklausė Deividas.

- Manau, tai buvo jis.

Deividas ištiesė ranką.

- Ar galiu pamėginti aš?

Berniuko balsas nuskambėjo kažkaip keistai. Tai išgirdo ir jo tėvas. Tą Džonis suprato iš nustebusio vyriškio žvilgsnio.

- Deividai? Sūnau? Ar kas nors neg...

- Ar galiu pamėginti? *Prašau.*

- Žinoma, jei tik nori.

Džonis padavė berniukui bevertį telefoną, ir kai Deividas jį paėmė, Džonis greta raidės "S" išvydo tris brūkšnelius. Ne vieną ar du, bet *tris*.

- Ak tu, kalės vaike! - sumurmėjo Džonis ir pagriebė telefoną iš jo rankų.

Deividas, kuris tyrinėjo klavišų funkcijas, per vėlai pastebėjo, kad Džonis nori atimti telefoną.

Kai tik mobilusis telefonas atsidūrė Džonio rankose, brūkšneliai vėl išnyko. Degė tik "S" raidė.

"Visų pirma jų ten net nebuvo, ir tu tai žinai, ar ne? Tau tiesiog užėjo haliucinacijos. Tau..."

- *Atiduokite!* - sušuko Deividas.

Džonį apstulbino berniuko balse nuskambėjęs pyktis. Telefonas vėl buvo išplėštas iš Džonio rankos, tačiau ne taip greitai, kad jis nesuspėtų pastebėti, kaip vėl atsiranda trys tamsoje švytintys brūkšneliai.

- Visa tai yra beviltiškai kvaila, - tarė Merė, iš pradžių pasižiūrėdama per petį, po to į priešingoje gatvės pusėje esančius kojotus. - Tačiau, jei jūs norite šitaip žaisti, kodėl mums tiesiog neatsitempus kokio staliuko ir nepasigėrus sukruštos gatvės viduryje.

Niekas nekreipė į ją dėmesio, Bilingslis vis dar buvo įsistebeilijęs į "Jim Beam'o" butelį, Džonis su Ralfu spoksojo į berniuką, kuris pirštu maigė "VARDAI/MENIU" mygtuką kaip patyręs videožaidimų veteranas, skubiai prabėgdamas pro Džonio agento, buvusios žmonos ir redaktoriaus vardus, kol galiausiai ekrane užsižiebė "STIVAS".

- Deividai, kas tai? - paklausė Ralfas.

Deividas, nekreipdamas dėmesio į tėvo klausimą, nekantriai atsisuko į Džonį.

- Ar tai jis, misteri Marinvili? Ar to vyruko su mikroautobusu vardas Stivas?

- Taip.

Deividas nuspaudė mygtuką "SIŲSTI".

4

Stivas buvo girdėjęs, kad bažnyčios varpai gali apsaugoti nuo šėtono, tačiau tokios kalbos jam atrodė juokingos.

Būtent tą akimirką, kai jo pirštai surado durų rankenėlę - ir jis girdėjo, kaip Sintija grabaliodama ieškojo rankenėlės savo pusėje - iš mobiliojo telefono pasigirdo nosinis, atkaklus pyptelėjimas: *Pyp! Pyp!*

Stivas sustingo. Pažvelgė į telefoną. Pažvelgė į Sintiją, kurios pusėje durelės jau buvo šiek tiek pradarytos. Mergina taip pat žvelgė į jį, o šypsena jos veide iš lėto ėmė gesti.

Pyp! Pyp!

- Na? - paklausė Sintija. - Ar neketinate atsiliepti?

Jos balsas nuskambėjo kažkaip keistai, tarsi Sintija būtų pasijutusi Stivo žmona, ir jis nusijuokė.

Lauke vilkas iškėlė savo snukį į tamsą ir sustaugė, tarsi būtų išgirdęs Stivo juoką ir tam nepritartų. Kojotai sureagavo į šį staugimą kaip į kaž-

kokį signalą. Jie pakilo ir išnyko taip pat, kaip ir čia atkako, nuleistomis galvomis žingsniuodami į skraidantį ore smėlį. Skorpionai jau buvo pradingę. Tai yra, jei apskritai jie čia buvo. Skorpionų galėjo ir nebūti; Stivo galva buvo tarsi vaiduoklių apsėstas namas, tik joje blaškėsi ne vaiduokliai, o haliucinacijos ir kažkokie iškreipti prisiminimai.

Pyp! Pyp!

Stivas pagriebė telefoną nuo prietaisų skydelio, paspaudė mygtuką "SIŲSTI" ir prisidėjo ragelį prie ausies. Tai darydamas, jis nenuleido akių nuo vilko. O vilkas spitrijo į jį.

- Bose? Bose, čia jūs?

Žinoma, jog čia buvo bosas, kas gi dar galėtų jam skambinti. Tačiau Stivas išgirdo ne boso balsą. Tai buvo berniukas.

- Ar jūsų vardas Stivas? - paklausė vaikas.

- Taip. Kaip tu gavai mano boso telefoną. Kur...

- Nekreipkite į tai dėmesio, - atsakė berniukas. - Ar jums nieko bloga nenutiko? Jums kažkas nutiko, tiesa?

Stivas prasižiojo, pradėjo sakyti: "Aš ne..." ir vėl užsičiaupė. Vėjas stūgavo palei "Ryder'io" kabiną. Stivas priglaudė telefono ragelį prie veido ir pro murziną suopio lavoną pasižiūrėjo į vilką. Priekyje jis taip pat matė gulinčią statulėlę. Šiurkštūs sekso, sumišusio su smurtu, vaizdiniai, užpildę jo protą, ėmė palengva blėsti, tačiau Stivas vis dar prisiminė tarsi kai kuriuos ypač ryškius košmariškus sapnus tą vaizdinių galią, kurią buvo pajutęs.

- Taip, - atsakė Stivas. - Manau, jog galima sakyti, kad patekau į bėdą.

- Ar jūs tame mikroautobuse, kurį mes matėme?

- Jei matėte mikroautobusą, tai greičiausiai matėte mus. Ar mano bosas su jumis?

- Misteris Marinvilis yra greta. Jis jaučiasi gerai. O kaip jūs?

- Nežinau, - atsakė Stivas. - Čia yra vilkas, kuris atnešė tą daikčiuką... panašų į statulėlę, tik...

Stivo regėjimo lauke pasirodžiusi Sintijos ranka nuspaudė garso signalą. Stivas pašoko. Tupintis prie įvažiavimo į kavinės automobilių stovėjimo aikštelę vilkas taip pat pašoko. Stivas matė, kaip jo snukis išsiviepia urzgesiui. Žvėries ausys prigludo prie galvos.

"Nepatinka garsinis signalas, - pagalvojo Stivas. Po to jam atėjo į galvą kita, paprastesnė, mintis, nuo kokios norisi delnu pliaukštelėti sau per kaktą, tarsi baudžiant savo liurbes smegenis. - *Jei jis nepasitrauks, aš juk galėsiu pervažiuoti tą krušuoklį".*

Taip. Taip, Stivas galėtų. Galų gale juk tai jis buvo automobilyje.

- Kas tai buvo? - aštriai paklausė berniukas, po to, tarsi supratęs, jog neteisingai paklausė, pridūrė. - Kodėl jūs tai padarėte?

- Čia turime svečių, kuriais norime atsikratyti.

Sintija vėl nuspaudė garso signalą. Vilkas atsistojo. Jo ausys vis dar buvo suglaustos. Žvėris atrodė sudirgęs, tačiau ir sutrikęs. Kai Sintija trečią kartą nuspaudė klaksoną, Stivas uždėjo abi savo rankas ant merginos rankų ir padėjo jai stipriau paspausti. Vilkas pažiūrėjo kiek ilgiau, atlošęs galvą, bjauriai spigindamas savo geltonomis akimis. Po to pasilenkė, sugriebė dantimis statulėlę ir išnyko ten, iš kur buvo atkeliavęs.

Stivas pasižiūrėjo į Sintiją, o mergina pažvelgė į jį. Ji vis dar atrodė išsigandusi, tačiau veide švietė nežymi šypsenėlė.

- Stivai? - balsas buvo silpnas ir kartais pradingdavo elektrostatiniame traškesyje. - Stivai, ar girdite mane?

- Taip.

- Jūsų svečiai?

- Išsinešdino. Bent jau kuriam laikui. Klausimas, ką turėtume toliau daryti? Gal turi kokių pasiūlymų?

- Galbūt.

"Tebūsiu aš prakeiktas, jei tas vaikščias irgi nesišypso", - pagalvojo Stivas.

- Kuo tu vardu, berniuk? - paklausė jis.

5

Kažkas už jų nugarų, municipalinio pastato pusėje, neišlaikė vėjo ir triukšmingai nukrito. Išgirdusi šį garsą, Merė skubiai atsisuko, tačiau nieko nepamatė. Ji pajuto dėkingumą Karveriui, kad šis prikalbino išgerti gurkšnelį viskio. Be šio gurkšnelio tas garsas - Merė spėjo, jog tai galėjo būti virstančio dirbtinio namo fasado sukeltas bildesys - būtų privertęs ją išsinerti iš kailio.

Berniukas vis dar tebekalbėjo telefonu. Trys vyriškiai buvo susispietę aplink jį. Merė matė, jog Marinvilis desperatiškai nori sugriebti telefoną; tačiau ji taip pat matė, jog rašytojas ne visai drįsta tai padaryti. "Tau bus labai pravartu negauti to, ko nori, Džoni, - pagalvojo Merė. - Tai bus labai gera pamoka".

- Galbūt, - pasakė į ragelį Deividas lengvai nusišypsodamas.

Berniukas kažko klausėsi, pasakė savo vardą, po to apsisuko aplink, veidu į "Pelėdos" klubą. Jis įtraukė galvą, o kai vėl prabilo, Merė vos begalėjo išgirsti, ką berniukas sako. Ją apėmė kažkokia negera nuojauta.

"*Jis nenori, kad išgirstų priešingoje gatvės pusėje esantys kojotai. Žinau, jog tai skamba beprotiškai, tačiau būtent tai jis daro. Ir žinai, kas yra dar beprotiškiau? Kad vaikas galbūt elgiasi teisingai*".

- Miestelyje yra senas kino teatras, - pasakė Deividas tyliu balsu. - Jis vadinasi "Amerikos vakarai".

Po šių žodžių vaikas dirstelėjo į Bilingslį, kad šis patvirtintų, jog pasakė teisingą pavadinimą.

Bilingslis linktelėjo galvą.

- Pasakyk jam, kad apeitų iš kitos pusės, - pasakė jis.

Merė nusprendė, jog jei ji išprotėjo, tai nėra tokia vienintelė; Bilingslis taip pat kalbėjo tyliai ir vieną kartą netgi skubiai dirstelėjo per petį, norėdamas įsitikinti, ar kojotai neprislinko arčiau, kad galėtų paklausyti. Įsitikinęs, kad žvėrys vis dar tebėra ant šaligatvio priešais vandentiekio ir komunalinių paslaugų pastatą, Bilingslis vėl atsisuko į Deividą.

- Pasakyk jam, kad ten yra siaura gatvelė.

Deividas pasakė. Kai berniukas baigė šią frazę, pasidarė aišku, kad Marinviliui kažkas nutiko. Jis buvo betiesiąs ranką į telefoną, tačiau susivaldė.

- Pasakyk jam, kad pastatytų mašiną toliau nuo kino teatro, - perspėjo jis Deividą.

Didysis Amerikos rašytojas taip pat kalbėjo tyliu balsu ir dar viena ranka užsidengęs burną, tarsi bijodamas, jog tarp kojotų gali atsirasti vienas ar du, sugebantys iš lūpų krutėjimo suprasti žodžius.

- Jei jis paliktų automobilį priešais kino teatrą ir sugrįžtų Entredžianas...

Deividas linktelėjo ir persakė šį patarimą. Linksėdamas galva ir vėl šypsodamasis išklausė, ką sako Stivas. Merės žvilgsnis nukrypo į kojotus. Žiūrėdama į juos, moteriškė suprato vieną nepaprastai iškrypėlišką dalyką: jei jiems pavyktų pasislėpti nuo Entredžiano pakankamai ilgai ir pasisektų susijungti su Marinvilio draugu, o po to ištrūkti iš šio miestelio, giliai viduje ji imtų dėl to gailėtis. Nes kai visa tai pasibaigs, Merė privalės susitaikyti su Piterio mirtimi; ji turės gedėti vyro ir sugriuvusio jų bendro gyvenimo. Ir tai galbūt dar nebuvo pats blogausias dalykas. Merė turės apie visa tai *galvoti*, mėginti surasti prasmę, ir ji abejojo, ar pajėgs tai padaryti. Ji nebuvo tikra, ar bet kuris iš šios grupelės pajėgs tai padaryti. Galbūt išskyrus Deividą.

- Atvažiuokite kaip galite greičiau, - pasakė berniukas.

Pasigirdo silpnas pyptelėjimas, kai jis nuspaudė mygtuką "SIŲSTI". Po to Deividas sukišo anteną ir grąžino telefoną Marinviliui, kuris tuojau pat vėl ištraukė anteną, apžiūrėjo displėjų, papurtė galvą ir uždarė telefoną.

- Kaip tu sugebėjai, Deividai? Pasitelkęs magiją?

Berniukas taip nužvelgė Marinvilį, tarsi šis būtų pamišęs.

- Dievą, - atsakė jis.

- Dievą, kvaily, - pakartojo šypsodamasi Merė.

Dabar buvo netinkamas metas erzinti Marinvilį, tačiau ji tiesiog nevaliojo atsispirti pagundai.

- Gal tau tiesiog reikėjo paprašyti, kad misterio Marinvilio draugas čia atvažiuotų ir mus paimtų, dvejodamas pasakė Ralfas. - Gal taip būtų buvę paprasčiau, Deividai?

- Tai nėra *paprasta*, - atšovė Deividas. - Stivas jums papasakos, kai jie čia atvyks.

- *Jie?* - paklausė Marinvilis.

Deividas nekreipė į jį dėmesio. Jis tebežiūrėjo į savo tėvą.

- Be to, negalime pamiršti mamytės, - pasakė berniukas. - Be jos mes niekur iš čia neišvažiuosime.

- O ką mes darysime su *šitais*? - paklausė Merė, ranka parodydama į priešingoje gatvės pusėje laukiančius kojotus.\

Ji galėjo prisiekti, kad žvėrys ne tik pastebėjo šį gestą, tačiau ir suprato.

Marinvilis nužengė nuo šaligatvio į gatvę. Jo ilgi žili plaukai draikėsi vėjyje, paversdami Džonį pranašu iš Senojo Testamento. Kojotai pakilo, ir vėjas atnešė iki Merės jų urzgesį. Marinvilis taip pat turėjo jį girdėti, tačiau vis tiek žengė dar kelis žingsnius. Jis trumpam prisimerkė, ne todėl, kad apsaugotų akis nuo smėlio, o kad kažką prisimintų. Tada jis garsiai suplojo rankomis.

- *Tek!*

Vienas kojotas pakėlė į viršų savo snukį ir sustaugė. Nuo šio garso Merė sudrebėjo.

- *Tek a la! Tek!*

Kojotai susispietė šiek tiek arčiau vienas kito, tačiau daugiau nieko neįvyko.

Marinvilis dar kartą suplojo delnais.

- *Tek!... A la... Tek!* Ak, visa tai šūdas, man kažkaip niekada nesisekė svetimos kalbos.

Jis stovėjo pasipiktinęs ir sutrikęs. Atrodė, jog nė negali ateiti į galvą mintis, kad kojotai užpuls jį su neužtaisytu "Mossberg 0,22" šautuvu.

Deividas taip pat nužengė nuo šaligatvio. Tėvas sugriebė jį už apykaklės.

- Viskas gerai, tėti, - pasakė Deividas.

Ralfas paleido apykaklę, tačiau sekė sūnui iš paskos, kai šis ėmė artintis prie Marinvilio. Ir tada berniukas ištarė tai, ką Merė prisimins ir po to, kai protui pavyks ištrinti visa kita - tokie dalykai sugrįžta sapnuose.

- Nekalbėkite su jais mirusiųjų kalba, misteri Marinvili.

Deividas žengė dar vieną žingsnį į gatvės vidurį. Dabar jis stovėjo vienas, o Ralfas ir Marinvilis - jam už nugaros. Merė su Bilingsliu stypsojo ant šaligatvio už jų. Šaižiai suspiegė vėjas. Merė pajuto, kaip dulkės sugelia skruostus ir kaktą, tačiau kol kas visa tai atrodė tolima ir nesvarbu.

Deividas tarsi maldai sunėrė rankų pirštus sau palei burną. Po to jis juos atleido ir atstatė delnus kojotų pusėn.

- Tepalaimina jus Viešpats ir apsaugo, te Viešpats savo veidu jus apšviečia ir pakylėja, ir suteikia ramybę. O dabar keliaukite iš čia. Eikite pasivaikščioti.

Atrodė, jog į kojotų tarpą įsisuko bičių spiečius. Jie sukosi, susiliedami į gremėzdišką besistumdančią snukių, ausų, dantų ir uodegų krūvą, kandžiodami vienas kito ir savo šonus. Po to viauksėdami ir kaukdami, tarsi ginčytųsi tarpusavyje, žvėrys išdūmė. Merė dar ilgai juos girdėjo netgi per vėjo stūgavimą.

Deividas atsisuko, atidžiai nužvelgė apstulbusius suaugusiųjų veidus - net ir prieblandoje buvo neįmanoma nepastebėti šios nuostabos - ir šyptelėjo. Berniukas truktelėjo pečiais, tarsi norėdamas pasakyti: "*Na, ir ką dabar ketinate daryti?*" Merė atitoko, kad vaiko veidas vis dar tebėra išterliotas žaliu muilu. Deividas atrodė lyg nevykusio grimuotojo, dažančio veidus per Helouvyno dieną, auka.

- Eime, - tarė Deividas. - Keliaukime.

Jie susibūrė gatvės viduryje.

- Ir mažas vaikas taps jų vadovu, - tarė Marinvilis. - Na, vaike, vesk.

Ir visas penketas nužingsniavo Pagrindine gatve "Amerikos vakarų" kino teatro link.

PENKTAS SKYRIUS

1

- Manau, jog tai bus čia, - pasakė Sintija, parodydama pro langą. - Matote?

Stivas pakumpęs prie vairo ir stengdamasis įžiūrėti pro krauju išterliotą stiklą (nors iš tiesų prilipęs smėlis, o ne kraujas kliudė matyti), linktelėjo galva. Taip, jis matė senamadišką tentą, pritvirtintą grandinėmis prie nušiurusio plytinio pastato sienos. Ant tento tebuvo likusi viena raidė - susiraičiusi "R".

Jis pasuko į kairę prie "Conoco" degalinės. Užrašas "GERIAUSIOS KAINOS MIESTE" buvo nukritęs. Prie vienintelės degalinės kolonėlės betoninio pamato vėjas pripustė smėlio, kuris priminė sniego vėpūtinį.

- Kur jūs važiuojate? Man atrodo, jog berniukas kalbėjo apie kino teatrą!

- Vaikas taip pat patarė, kad nestatyčiau mašinos priešais jį. Ir jis buvo teisus. Tai būtų... ei, viduje yra *žmogus!*

Stivas staigiai sustabdė automobilį: "Conoco" degalinės pastate iš tiesų buvo vyriškis, kuris sėdėjo atsilošęs savo kėdėje ir užsikėlęs kojas

ant stalo. Jei ne keista jo povyza, - galva kažkaip nepatogiai nusvirusi ant pečių, - galėjai pagalvoti, kad vyriškis miega.

- Jis negyvas, - pasakė Sintija, uždėdama ranką Stivui ant peties, kai šis atidarė mašinos dureles. - Galite nesivarginti. Matau iš čia.

- Mes vis tiek privalome surasti, kur paslėpti automobilį. Jei garaže yra vietos, atidarysiu duris, o jūs įvažiuosite vidun.

Visiškai nereikėjo klausti, ar Sintija sugebės tai padaryti; Stivas dar nepamiršo, kaip vikriai mergina apsuko automobilį 50–ojoje automagistralėje.

- Gerai. Bet paskubėkite.

- Galite neabejoti, - atsakė Stivas. Jis jau buvo beišlipąs, kai staiga dėl kažko sudvejojo. – Tikiuosi, jūs gerai jaučiatės?

Sintija nusišypsojo. Matėsi, jog tai jai kainavo pastangų, tačiau vis tiek šypsena pavyko.

- Kol kas. O jūs?

- Smilkstu.

Jis išlipo, užtrenkdamas paskui save duris, ir per asfaltą nuskubėjo prie degalinės pastato durų. Stivas nustebo, kad jau susikaupė tiek daug smėlio. Atrodė, vakaris vėjas nori palaidoti miestą. Atsižvelgiant į tai, ką Stivas čia matė iki šiol, šis ketinimas nebuvo toks jau blogas.

Tarpduryje įstrigęs vėjaričių žolių kuokštas traškėjo tarsi skeletas. Stivas jį paspyrė, ir žolių kuokštas nuskrido į nakties tamsą. Atsisukęs pamatė, kad Sintija jau persėdo prie automobilio vairo, ir atidavė jai pagarbą. Mergina rimtu ir susikaupusiu veidu iškėlė priešais save kumščius, po to pakėlė abu nykščius į viršų, lyg raportuodama: "*Vadavietė? Mums viskas gerai!*" Stivas nusišypsojo, linktelėjo merginai ir įėjo vidun. Dieve, ji moka būti juokinga. Gal mergina pati šito ir nežinojo, tačiau ji sugeba prajuokinti.

Vyrukui, sėdinčiam kėdėje, reikėjo kapo. Nuo kepuraitės snapelio krentančiame šešėlyje jo veidas buvo violetinis, oda sutinusi ir blizganti. Joje matėsi apie du tuzinus juodų taškelių. Tai nebuvo gyvatės įkandimai, čia negalėjo būti ir skorpionų geluonių žymės – taškeliai buvo per maži.

Ant rašomojo stalo gulėjo žurnalas. Stivas perskaitė jo pavadinimą - "Meiliosios lesbietės", - nors žurnalas ir buvo atsuktas į jį atvirkščiai. Kažkoks sutvėrimas ėmė ropoti rašomojo stalo kraštu ir užlipo ant viršelyje nufotografuotos nuogos moters. Paskui jį sekė dar du draugai. Visa trijulė priropojo rašomojo stalo kraštą ir sustojo ten tvarkingai išsirikiavę, tarsi kareiviai per paradą.

Dar trys sutvėrimai išlindo iš po rašomojo stalo ir nešvariomis linoleumo grindimis nuskubėjo Stivo link. Stivas žengė žingsnį atgal, susikaupė ir stipriai užmynė ant gyvių savo sunkiu darbiniu batu. Jam pavy-

ko sutraiškyti du iš trijų. Trečiasis zigzagais pasitraukė dešinėn ir nubėgo į patalpą, kur tikriausiai buvo tualetas. Kai Stivas vėl pažvelgė į rašomąjį stalą, dabar išvydo aštuonis gyvius, išsirikiavusius palei stalo kraštą tarsi indėnai iš kino filmo ant kalno keteros.

Tai buvo rudieji vorai–atsiskyrėliai, dar žinomi vorų–smuikininkų pavadinimu, nes jų nugaros šiek tiek priminė kaimietišką smuiką. Teksase Stivas buvo matęs jų daugybę, vienas voras netgi buvo įkandęs, kai jis, dar būdamas vaikas, knaisiojosi tetos Betės malkų krūvoje. Tai įvyko Arnetėje ir velniškai skaudėjo. Panašiai kaip įkandus skruzdėlei, tik skausmas buvo *karštas*. Dabar Stivas suprato, kodėl lavonas taip dvokia, nors oras čia sausas. Teta Betė primygtinai reikalavo, kad įkandimo vieta būtų nedelsiant dezinfekuota alkoholiu, paaiškindama Stivui, jog audiniai aplink įkandimo vietą gali tuojau pat pradėti pūti, jei nedezinfekuosi. Vorų seilėse yra kažkokių nuodų. O jei daug vorų užpuola žmogų vienu metu...

Išlindo dar viena pora vorų–smuikininkų. Jie išropojo iš degalinės tarnautojo kelnių ir prisijungė prie savo bičiulių. Iš viso dešimt. Ir visi sekė Stivą. Jis žinojo, jog taip yra. Dar vienas voras išlindo iš vyriškio plaukų ir nukeliavo jo kakta, nosimi, sutinusiomis lūpomis, per skruostą. Tikriausiai keliavo į susirinkimą, vykstantį ant rašomojo stalo krašto, tačiau Stivas nelaukė, kol tuo įsitikins. Pasistatęs apykaklę, patraukė garažo link. Tame prakeiktame garaže galėjo būti daugybė vorų. Vorams–atsiskyrėliams patinka tamsios vietos.

"Tad paskubėkite. Gerai?"

Kairėje durų pusėje buvo šviesos jungiklis. Stivas jį įjungė. Pustuzinis nešvarių floresencinių šviestuvų, pakabintų garažo palubėje, birbdami atgijo. Stivas garaže pamatė dvi nišas. Vienoje stovėjo pikapas, iškeltas ant didžiulių padangų. Jis buvo perdirbtas į visureigį. Blizgantys melsvi dažai jau buvo pradėję lupinėtis, ant kabinos iš vairuotojo pusės raudona spalva buvo užrašyta: "DYKUMŲ KLAJŪNAS". Stivas nusprendė, jog antroji niša tiks pastatyti jų "Ryder'į", tačiau jam reikės pašalinti krūvą padangų ir jų montavimo prietaisą.

Stivas pamojo ranka Sintijai, abejodamas, ar mergina jį mato, ir nuėjo prie padangų krūvos. Jis jau buvo palinkęs virš padangų, kai iš tamsios skylės krūvos viduryje iššoko žiurkė ir suleido dantis į Stivo marškinius. Iš nuostabos ir pasišlykštėjimo Stivas suriko ir trenkė sau dešinės rankos kumščiu į krūtinę, sulaužydamas žiurkės nugarkaulį. Žiurkė ėmė raitytis ir spardytis užpakalinėmis kojytėmis, tarsi važiuotų dviračiu, cypdama pro sukąstus dantis ir bandydama įkąsti Stivui.

- *Ak tu, krušle!* – suriko Stivas. - *Ak tu, krušle, tu krušle, paleisk, tu, mažoji krušle!*

Tačiau žiurkė buvo ne tokia jau ir maža – beveik suaugusios katės dydžio. Stivas pasilenkė į priekį ir išsirietė, kad marškiniai nukartų

žemyn (tai jis padarė nesusimąstydamas, taip pat nevalingai kaip ir suriko bei nusikeikė), tada sugriebė žiurkę už nutriušusios uodegos ir timptelėjo. Pasigirdo plyštančių jo marškinių garsas, ir žiurkė ėmė raitytis, susilenkdama dvilinka per savo sulūžusį nugarkaulį, stengdamasi įkąsti Stivui į ranką.

Stivas lyg išprotėjęs Tomas Sojeris išsupo žiurkę, laikydamas ją už uodegos, ir sviedė tolyn. Ji nulėkė per visą garažą tarsi žiurksteroidas ir atsitrenkė į sieną greta "DYKUMŲ KLAJŪNO". Ten ji tysojo nejudėdama, užverstomis į viršų kojomis. Stivas dar kurį laiką stebėjo norėdamas įsitikinti, jog žiurkė daugiau nebepasikels ir nepuls jo vėl. Jis visas nusipurtė, o iš burnos išsprūdęs garsas *br – rrr – rr* skambėjo kimiai, tarytum Stivas būtų persišaldęs.

Durų dešinėje stovėjo įrankiais užverstas stalas. Stivas pagriebė padangoms nuimti laužtuvėlį ir ėmė juo vanoti padangų krūvą. Jos išsilakstė it žaisliniai skridinėliai. Iš krūvos išbėgo dar dvi žiurkės, mažesnės, tačiau jų nedomino nė viena Stivo kūno dalis; jos cypdamos nulėkė į šešėliuose skendinčią garažo gilumą. Stivas negalėjo ilgiau pakęsti, kad užkrėstos žiurkės kraujas degintų krūtinę. Jis viena ranka galutinai perplėšė marškinius į dvi dalis ir nusitraukė juos nuo savęs. Stivas jokiu būdu negalėjo išleisti iš rankų laužtuvėlio padangoms nuimti. *"Tik iš mano sustingusių negyvų pirštų jums pavyks išplėšti laužtuvėlį"*, - pagalvojo Stivas ir nusijuokė. Jį vis dar krėtė drebulys. Stivas atidžiai, tiesiog maniakiškai apžiūrėjo savo krūtinę, tikrindamas, ar nepažeista oda. Nebuvo nė menkiausio įbrėžimo. "*Laimės kūdikis*", - sumurmėjo jis pats sau, stumdamas padangų montavimo įtaisą prie sienos, o po to nuskubėjo prie garažo durų. "Laimės kūdikis, prakeiktas laimės kūdikis, prakeikta sukrušta žiurkė spąstuose".

Stivas stumtelėjo durų apačią, ir jos pradėjo kilti. Jis pasitraukė į šalį, palikdamas vietos Sintijai ir dairydamasis aplink, ar nepamatys kur žiurkių, vorų ar dievai žino kokių kitų šlykščių siurprizų. Greta darbastalio ant vinies kabojo pilkas mechaniko kombinezonas. Kol Sintija vairavo "Ryder'į" į garažą, Stivas vanojo laužtuvėliu kombinezoną, pradėdamas nuo apačios, kaip moteris, dulkinanti kilimą, ir stebėdamas, ar kas nors neišlįs pro kelnių klešnes ar rankoves.

Sintija užgesino mikroautobuso variklį ir nučiuožė nuo vairuotojo sėdynės.

- Ką jūs čia veikiate? Kodėl nusivilkote marškinius? Jūs mirtinai sušalsite, temperatūra jau nukrito iki...

- Žiurkės.

Stivas jau pasiekė kombinezono viršų, tačiau iš jo neišlindo joks gyvis; dabar jis pradėjo daužyti kombinezoną iš viršaus žemyn. Atsarga gėdos nedaro. Jo ausyse vis dar tebeaidėjo lūžtančio žiurkės nugarkau-

lio trakštelėjimas, o delne tebejautė graužiko uodegą. Ji buvo karšta. Karšta.

- Žiurkės?

Sintijos akys ėmė neramiai lakstyti į šalis.

- Ir vorai. Būtent vorai sukandžiojo tą vyr...

Staiga Stivas liko vienas - Sintija nėrė pro pakeltas garažo duris ir po akimirkos jau stovėjo ant degalinės aikštelės asfalto, plakama vėjo ir skrajojančio smėlio, užsidėjusi rankas ant savo gležnų pečių.

- Vorai, aak kaip nekenčiu vorų! Labiau nei gyvačių! – merginos balse girdėjosi susierzinimas, tartum dėl Stivo kaltės čia būtų atsiradę tie vorai. – Palikite mane ramybėje!

Stivas nusprendė, jog kombinezonas nepavojingas. Jis nukabino rūbą, jau buvo benumetąs laužtuvėlį, tačiau apsigalvojo. Persimetęs kombinezoną per ranką, jis nuspaudė greta durų esantį mygtuką ir nuėjo pas Sintiją. Mergina buvo teisi, oras atšalo. Aštrios dykumos dulkės gėlė nuogus pečius ir pilvą. Stivas ėmė rangytis į kombinezoną. Ties pilvu jis bus truputėlį apdribęs, tačiau geriau per didelis nei per ankštas.

- Atleiskite, - tarė Sintija, susigūždama ir ranka uždengdama veidą, kai pakilęs vėjo gūsis bloškė į juos smėlį. – Tiesiog vorai, aak, yra tokie bjaurūs, jog negaliu... kokie jie buvo?

- Jums geriau nežinoti.

Stivas užsisegė užtrauktuką kombinezono priekyje ir apkabino Sintiją.

- Ar ką nors palikote mašinoje?

- Savo kuprinę, tačiau, manau, jog šiąnakt išsiversiu ir be atsarginio apatinių rūbų komplekto, - atsakė mergina pavargusiai nusišypsodama. – O kaip jūsų telefonas?

Stivas paplekšnojo per priekinę kombinezono kelnių kišenę.

- Be jo neišeinu iš namų, - paaiškino.

Kažkas pakuteno jam sprandą, ir Stivas kaip pamišęs trenkė per tą vietą, prisiminęs ruduosius atsiskyrėlius, tvarkingai išsirikiavusius palei rašomojo stalo kraštą, tuos nežinia kokioms jėgoms atstovaujančius kareivius, atsiradusius šiuose tyruose.

- Kas nutiko?

- Tiesiog esu truputėlį išgąsdintas. Eime. Metas traukti į kiną.

- Ak, - atsakė Sintija tuo mergaitiškai rimtu balsu, dėl kurio Stivas ir praskydo, - pasimatymas. Ačiū, eime.

2

Kai Tomas Bilingslis vedė Merę, Karverius ir garsiausią Amerikos gyvą rašytoją (bent jau paties rašytojo akimis) siauru skersgatviu tarp

“Amerikos vakarų” kino teatro ir Desperacijos pašarų parduotuvės, vėjas stūgavo virš jų, tarsi būtų pūtęs į tuščią limonado butelį.

- Nesinaudokite žibintuvėliais, - perspėjo Ralfas.

- Teisingai, - pritarė Bilingslis. – Ir būkite atidūs štai čia. Tai šiukšlių dėžės ir krūva visokio šlamšto. Lentgaliai, skardinės.

Jie aplenkė tuščią skardinių ir išmestų lentgalių krūvą. Merė aiktelėjo, kai Marinvilis paėmė ją už rankos, nes ne iš karto suprato, kas tai. Išvydusi ilgus, kiek teatrališkus plaukus, ji pamėgino išsilaisvinti.

- Man nereikia jūsų galantiškumo. Aš puikiausiai galiu eiti pati.

- Už tai aš *ne*, - atsakė Marinvilis nepaleisdamas rankos. – Dabar jau naktimis nė velnio nematau. Tai beveik tas pat, kas būti aklam.

Dabar Marinvilio balsas skambėjo kitaip. Dar ne visiškai nuolankiai, – Merė įsivaizdavo, jog tikėtis Džono Marinvilio nuolankumo būtų taip pat nerealu, kaip ir galvoti, jog visi žmonės gali pataikyti į tonaciją, kai derinamas orkestras, – tačiau bent jau *žmogiškai*. Tad ji leido Marinviliui laikytis įsikibus.

- Ar matėte kur nors kojotų? – tyliai paklausė Ralfas.

Merė suvaldė norą pasišaipyti: “Na, pagaliau, pagaliau Ralfas nesikreipė į ją “ponia”.

- Ne. Tačiau aš vos galiu įžiūrėti iškeltą prieš veidą savo ranką.

- Jie dingo, - įsiterpė Deividas. Jis kalbėjo visiškai pasitikėdamas savimi. – Bent jau kuriam laikui.

- Iš kur tu žinai? – paklausė Marinvilis.

Deividas truktelėjo pečiais.

- Žinau.

Ir Merė pagalvojo, kad jie gali pasitikėti berniuku. Štai kaip beprotiškai pakrypo reikalai.

Bilingslis nuvedė juos už kampo. Palei galinę kino teatro sieną driekėsi išklerusi lentų tvora, tačiau joje buvo maždaug keturių pėdų pločio plyšys. Senukas ėjo iš lėto, iškėlęs rankas į viršų. Likusieji sekė įkandin jo vorele; eiti po du nebuvo vietos. Merė jau buvo bepradedanti galvoti, jog Bilingslis juos čia atsivedė kažkokiam beprasmiškam reikalui, kai senasis veterinaras sustojo.

- Atvykome.

Jis pasilenkė ir kažką pakėlė nuo žemės – tai buvo panašu į dėžę. Bilingslis uždėjo ją ant kitos, po to susigūžęs užlipo ant improvizuotos platformos. Jis stovėjo priešais purviną matinio stiklo langą. Senukas uždėjo ant stiklo savo panašius į jūros žvaigždę delnus išskėstais pirštais ir pastūmė. Langas atsivėrė.

- Tai moterų tualetas, - paaiškino jis. – Atsargiai. Ten yra nedidelis pažemėjimas.

Jis apsisuko ir įsmuko pro langą. Tai darydamas, Bilingslis priminė didžiulį raukšlėtą berniuką, lendantį pro langą į svetimą klubą. Paskui jį

įlindo Deividas, po to tėvas. Po jo sekė Marinvilis, kuris besisukdamas vos nenuvirto nuo iš dėžių padarytos platformos. Jis tikrai beveik nieko nemato tamsoje, pagalvojo Merė, ir priminė sau, kad niekada nevažiuotų tamsoje kartu su šiuo vyriškiu, jei jis vairuotų automobilį. Ar jis iš tiesų pervažiavo *motociklu* visą šalį? Jei taip, tai Dievas myli jį labiau nei Merė.

Merė sugriebė rašytoją už diržo užpakalyje ir padėjo jam išlaikyti pusiausvyrą.

- Ačiū, - ištarė Marinvilis.

Šį kartą jo balsas skambėjo tikrai nuolankiai. Tada Marinvilis šnopuodamas ir niurgzdamas ėmė rangytis pro langą. Jo ilgi plaukai buvo užkritę ant veido.

Merė skubiai apsidairė ir trumpam vėjyje išgirdo vaiduoklių balsus.

- *Negi nematei*?

- *Ko*?

- *Ant to ženklo. Ant greitį ribojančio ženklo.*

- Kas buvo ant to ženklo?

- Negyva katė.

Stovėdama ant dėžės, Merė pagalvojo: "*Žmonės, kurie ištarė šiuos žodžius, iš tiesų yra vaiduokliai, nes jie abu mirę. Aš tokia pat mirusi kaip ir Pytas - tos Merės Džekson, kuri išvyko į šią kelionę, be jokios abejonės, nebėra. Moteris, stovinti čia, palei senąjį kino teatrą, yra kitas žmogus*".

Ji perdavė pro langą ginklą ir žibintuvėlį į kažkieno ištiestas rankas, po to apsisuko ir lengvai įslinko per palangę į moterų tualetą.

Ralfas sugavo ją už klubų ir padėjo nusileisti žemyn. Deividas švysčiojo savo žibintuvėliu į visas puses, viena ranka tarsi gobtuvu pridengęs prožektoriaus stiklą. Nuo patalpoje tvyrančio kvapo Merė suraukė nosį - dvokė drėgme, pelėsiais, alkoholiu. Kampe stovėjo kartoninė dėžė, pilna tuščių alkoholinių gėrimų butelių. Vienoje iš kabinų pūpsojo du dideli plastmasiniai konteineriai, pripildyti tuščių alaus skardinių. Tie konteineriai stovėjo ant skylės, ties kuria anksčiau, kaip spėjo Merė, iš tiesų buvo tualetas. "*Sprendžiant iš šios vietos vaizdo, tai buvo maždaug tuo metu, kai mirė Džeimsas Dynas,*" - pagalvojo Merė. Ji pajuto, kad ir pačiai būtų neprošal pasinaudoti tualetu, ir nors čia viskas bjauriai dvokė, norėjo valgyti. Ir ko čia stebėtis? Ji jau beveik aštuonias valandas nieko neturėjo burnoje. Merė pajuto sąžinės priekaištus, dėl savo alkio, kai Piteris jau daugiau niekada nebevalgys, tačiau vylėsi, jog ateityje sąžinė aprims. Kai pagalvoji, tai ji išgyveno tikrą pragarą. Tikrą pragarą.

- O šventas šūde, - nusistebėjo Marinvilis, ištraukęs savo žibintuvėlį iš marškinių ir apšviesdamas juo alaus skardinių saugyklą. - Jūs ir jūsų draugai turėjote šauniai linksmintis, Tomai.

- Kartą per mėnesį mes viską čia sutvarkome, - teisindamasis atsakė Bilingslis. - Ne taip kaip vaikiūkščiai, kurie kaip patrakę lakstydavo viršuje, kol praėjusią žiemą galiausiai įgriuvo senosios gaisrinės kopėčios. Mes nesišlapiname kampuose ir taip pat nevartojame narkotikų.

Marinvilis apžiūrėjo tuščius alkoholio butelius.

- Jei po šitokio kiekio alkoholio dar pavartotumėte narkotikus, jūs tikriausiai susprogtumėte.

- Gal neįsižeisite, jei paklausiu: o kur jūs šlapinatės? - įsiterpė Merė. - Nes man būtų visai ne pro šalį pajusti palengvėjimą šioje srityje.

- Priešingoje koridoriaus pusėje, vyrų tualete, yra basonas. Panašus į tuos, kurie naudojami ligoninėse. Mes taip pat rūpinamės, kad jis būtų švarus.

Bilingslis pažvelgė į Marinvilį kažkokiu sudėtingu žvilgsniu, kuriame vienodomis dalimis buvo susimaišę agresyvumas su drovumu. Merė pagalvojo, kad Marinvilis ruošiasi sutriuškinti Bilingslį. Ji suprato, jog Bilingslis taip pat pajuto šią grėsmę. Ir kodėl? Todėl, kad tokie vyrukai kaip Marinvilis turi surikiuoti savo aukas, o senasis veterinaras, be abejonės, buvo lengviausiai pažeidžiamas iš visos publikos.

- Atleiskite, - tarė ji. - Ar galiu pasiskolinti jūsų žibintuvėlį, Džoni?

Merė ištiesė ranką. Marinvilis įtartinai pažvelgė į ją, tačiau padavė žibintuvėlį. Merė padėkojo ir pasuko durų link.

- Vau - jėga! - tyliai ištarė Deividas, ir tai ją sustabdė.

Berniukas buvo nukreipęs savo žibintuvėlį į vieną iš nedaugelio vietų sienoje su beveik neišdaužytomis plytelėmis. Ant jos kažkas flomasteriu buvo nupiešęs margaspalvę įmantrią žuvį. Ji panėšėjo į tuos skeltauodegius, pusiau mistinius sutvėrimus, kuriuos kartais gali pamatyti labai senų jūrinių žemėlapių viršuje. Tačiau šiame sutvėrime, plaukiančiame ant sienos virš sulaužyto popierinių rankšluosčių laikiklio, nebuvo nieko grėsmingo ar siaubūniško; gyvio nekaltai žydros akys, raudonos žiaunos ir geltonas nugaros pelekas suteikė jam savotiško meilumo ir džiugesio - čia, dvokiančioje, alkoholio kvapo prisigėrusioje tamsoje, žuvis atrodė beveik stebuklingai. Iš piešinio buvo iškritusi tik viena plytelė, dėl to išnyko apatinė uodegos dalis.

- Misteri Bilingsli, ar jūs...

- Taip, sūnau, taip, - atsakė senukas. Jo balsas buvo kartu ir pakilus, ir sumišęs. - Aš ją nupiešiau. - Tada veterinaras pažvelgė į Marinvilį. - Tikriausiai tuo metu buvau girtas.

Merė sustojo tarpduryje, laukdama Marinvilio atsakymo. Rašytojas ją nustebino.

- Aš taip pat girtas esu nupiešęs keletą žuvų, - pasakė Marinvilis. - Tik ne spalvotais pieštukais, o žodžiais, tačiau įsivaizduoju, jog princi-

pas tas pats. Neblogai, Bilingsli. Tačiau kodėl čia? Kodėl pasirinkote šitokią vietą?

- Todėl, kad man ji patinka, - gana išdidžiai atsakė Bilingslis. - Ypač po to, kai iš čia išsinešdino vaikigaliai. Nors jie mums čia niekada per daug netrukdė; vaikams labiausiai patiko siausti balkone. Manau, jog jums mano žodžiai nuskambės beprotiškai, tačiau man tai nesvarbu. Po to, kai išėjau į pensiją ir pasitraukiau iš miesto komiteto narių, čia ateinu susitikti su savo draugais. Visada laukiu tų vakarų, kuriuos galėsiu praleisti kartu su jais. Na ir kas, kad čia tik senas kino teatras, kuriame yra žiurkių, o krėslai supeliję. Tai mūsų reikalas, tiesa? Mūsų pačių reikalas. Tik manau, jog jie visi jau nebegyvi. Dikas Onslou, Tomas Kinkeidas, Kešas Lankasteris. Mano senieji bičiuliai.

Bilingslis šaižiai riktelėjo, tarsi būtų sukranksėjęs varnas. Nuo šio garso Merė krūptelėjo.

- Misteri Bilingsli? - tai buvo Deividas. - Ar jūs manote, kad jis nužudė *visus* miestelio gyventojus?

- Tai beprotiška! - tarė Marinvilis.

Ralfas timptelėjo jį už rankos, tarsi tai būtų autobuso avarinio stabdžio lynas.

- Tyliau.

Bilingslis, savo ilgais, išsukinėtais pirštais trindamasis odą po akimis, vis dar tebežiūrėjo į Deividą.

- Manau, jis galėjo, - atsakė veterinaras ir po to vėl trumpam dirstelėjo į Marinvilį. - Bent jau pamėgino.

- Ir kiek tai galėtų būti žmonių? - paklausė Ralfas.

- Desperacijoje? Šimtas devyniasdešimt, gal du šimtai. Jei įvertinsime naujai atvykstančius šachtininkus, pridėkime dar penkiasdešimt ar šešiasdešimt. Nors sunku pasakyti, kiek žmonių buvo čia, o kiek šachtoje.

- Šachtoje? - paklausė Merė.

- "Kinijos" šachtoje. Toje, kurią iš naujo pradeda eksploatuoti. Dėl vario.

- Tik nesakykite, kad vienas žmogus, net jei jis toks stambus it briedis kaip šis, gali šlaistytis po miestelį ir nužudyti *du šimtus* žmonių, - nesutiko Marinvilis. Prašau man labai atleisti, tačiau tuo netikiu. Noriu pasakyti, jog kaip ir bet kuris kitas tikiu amerikietišku veiklumu bei išradingumu, tačiau tai, ką jūs sakote, yra absurdas.

- Ką gi, gal pirmuoju bandymu jis kelis ir praleido, - įsiterpė Merė. - Ar ne jūs sakėte, kad, veždamas jus, tas faras suvėžino vieną vyruką? Suvėžino mirtinai?

Atsisukęs Marinvilis apdovanojo ją rūsčiu žvilgsniu.

- Ar ne jūs sakėte, kad norite į tualetą?

- Mano inkstai gerai veikia. Jis suvėžino, tiesa? Tiesiog pasivijo kažką gatvėje ir suvėžino. Jūs pats taip sakėte.

- Na gerai, taip. Jis vadino tą vyruką Rankurtu. Biliu Rankurtu.

- O Jėzau.

Bilingslis užsimerkė.

- Jūs jį pažinojote? - paklausė Ralfas.

- Pone, tokiame mažame miestelyje kaip šis visi pažįsta vienas kitą. Bilis dirbo pašarų parduotuvėje, o laisvalaikiu kirpdavo plaukus.

- Na taip, Entredžianas pasivijo tą Rankurtą gatvėje ir suvėžino kaip šunį, - Marinvilio balsas buvo aikštingas, irzlus. - Esu linkęs susitaikyti su mintimi, jog Entredžianas galėjo nužudyti *daug* žmonių. Aš žinau, ką jis sugeba.

- Iš tiesų? - tyliai paklausė Deividas, ir visi atsisuko į jį.

Deividas nusuko akis į spalvingą žuvį, plaukiojančią ant sienos.

- Kad vienas žmogus nužudytų šimtus žmonių... - prabilo Marinvilis ir po to trumpam nutilo, tartum laikinai būtų pametęs mintį. - Net jei jis tai darė naktį... aš tik noriu pasakyti, vyručiai...

- Gal jis tai padarė ne vienas, - įsiterpė Merė. - Gal jam padėjo suopiai ir kojotai.

Marinvilis bandė nuvyti šią mintį šalin, - Merė matė jo pastangas net prieblandoje, - tačiau galiausiai pasidavė. Jis atsiduso ir pasitrynė skaudamą smilkinį.

- Gerai, galbūt jie ir padėjo. Šlykščiausias visatoje paukštis bandė nuimti man skalpą, kai Entredžianas jam paliepė. *Žinau*, jog taip ir buvo. Tačiau vis tiek...

- Tai primena pasakojimą apie Mirties Angelą "Išėjimo knygoje", - pasakė Deividas. - Izraelitai turėjo savo durų viršų ištepti krauju, kad parodytų, jog jie nepavojingi, prisimenate? Tik reikalas tas, jog čia *jis* yra Mirties Angelas. Tad kodėl jis praskrido virš *mūsų*? Jis galėjo lygiai taip pat lengvai nužudyti mus visus, kaip nužudė Pyragėlį ar jūsų, Mere, vyrą, - berniukas atsisuko į senąjį veterinarą. - Kodėl jis nenužudė jūsų, misteri Bilingsli? Jei išžudė visus miestelio gyventojus, kodėl nenužudė *jūsų*?

Bilingslis truktelėjo pečiais.

- Nežinau. Girtas gulėjau namuose. Jis atvažiavo naujuoju patruliniu automobiliu - Dieve, tuo pačiu, kurį padėjau išsirinkti - ir išsivežė mane. Nutvėrė už kupros ir nusitempė į *kalabūzą*. Klausiau jo kodėl, ką bloga padariau, tačiau Entredžianas nenorėjo pasakyti. Aš jo *maldavau*. Verkiau. Tada dar nežinojau, jog jis pamišęs, iš kur galėjau žinoti? Vėliau tai pradėjau suvokti, tačiau iš pradžių buvau tiesiog įsitikinęs, jog iš girtumo netekęs sąmonės padariau kažką negera. Kad galbūt buvau kur nors išvažiavęs ir kažką sužalojau. Aš... aš jau kažką panašaus kartą buvau padaręs.

- Kada jis atvyko jūsų paimti? - paklausė Merė.

Bilingslis turėjo pagalvoti, kad tiksliai atsakytų.

- Užvakar. Prieš pat saulėlydį. Gulėjau lovoje, plyšo galva, galvojau ką išgerti, kad palengvėtų pagirios. Apie aspiriną ir kuokštelį man įkandusio šuns plaukų. Jis išvilko mane tiesiai iš lovos. Buvau tik su trumpikėmis. Entredžianas leido apsirengti. *Padėjo* man. Tačiau neleido išgerti, nors aš drebėjau visu kūnu, ir nenorėjo pasakyti, kodėl mane išveža.

Senasis veterinaras nutilo, tačiau vis dar tebesitrynė paakius. Merė panoro, kad jis liautųsi, nes tai ją erzino.

- Uždaręs mane kameroje, atnešė karštą vakarienę. Atsisėdęs prie rašomojo stalo, Entredžianas kažką pasakė. Būtent tada ir pradėjau galvoti, jog jis pamišęs, nes jo žodžiai visiškai neturėjo prasmės.

- Aš matau skylėmis tarsi akimis, - įsiterpė Merė.

Bilingslis linktelėjo.

- Taip, kažką panašaus. Ir dar prisimenu, jog sakė, kad jo galva pilna juodų paukščių. Ir dar daug kitokių dalykų, kurių neprisimenu. Tai buvo tarsi "Dienos pamąstymai" iš knygos, kurią parašė beprotis.

- Jūs esate toks pat kaip ir mes, tik buvote mieste, - pasakė Deividas. - Ir ne daugiau už mus suprantate, kodėl jis paliko jus gyvą.

- Manau, jog tai tiesa.

- O kas nutiko jums, misteri Marinvili?

Marinvilis jiems papasakojo, kaip faras sustojo už jo motociklo, kol jis šlapinosi stebėdamas kraštovaizdį šiauriniame kelio pakraštyje, ir kaip faras iš pradžių buvo malonus.

- Mes kalbėjomės apie mano knygas, - pasakė Marinvilis. - Maniau, kad jis - mano gerbėjas. Ruošiausi duoti jam sukruštą autografą. Atleisk už mano "prancūzų kalbą", Deividai.

- Nieko baisaus. Kol jūs kalbėjotės, ar pravažiavo pro šalį mašinų? Kertu lažybų, kad pravažiavo.

- Manau, keli ir pora vilkikų su puspriekabėmis. Teisybę pasakius, nelabai kreipiau į jas dėmesį.

- Tačiau jis nesustabdė nė vienos iš jų?

- Ne.

- Tik jus.

Marinvilis susimąstęs pažvelgė į berniuką.

- *Jis jus išsirinko*, atkakliai teigė Deividas.

- Ką gi... galbūt. Negaliu šito tvirtinti. Viskas klojosi puikiai, kol nesurado "žolės".

Merė iškėlė rankas į viršų.

- Oho oho, prašau minutės pertraukėlės.

Marinvilis sutrikęs pažvelgė į ją.

- Tą žolę jūs buvote...

- Ji nebuvo *mano*, nesusižavėkite šia idėja. Negi manote, kad bandyčiau "Harley'u" pervažiuoti visą šalį savo kelionmaišyje turėdamas pusę svaro "žolės"? Galbūt mano smegenys ir sukepę, tačiau ne tiek.

Merė pradėjo kikenti. Dėl to jai dar labiau pakilo noras šlapintis, tačiau moteriškė negalėjo sutramdyti šio isteriško juoko. Viskas buvo per daug tobula, tiesiog nuostabiai tiko į savo vietas.

- Ar ant maišelio buvo lipdukas su besišypsančiu veidu? - paklausė ji dar smarkiau kikendama. Tiesą pasakius jai visai nereikėjo atsakymo į šį klausimą, tačiau Merė vis tiek norėjo jį išgirsti. - "Misterio Šypsnio"?

- Iš kur jūs tai sužinojote? - apstulbęs paklausė Marinvilis.

Žibintuvėlių šviesoje jis atrodė panašus į Artą Gutrį, ir Merės kikenimas virto juoko klyksmais. Ji pajuto, jog prisišlapins į kelnes, jei tuojau pat nenueis į tualetą.

- T - todėl, kad ta "žolė" pateko pas jus iš mūsų b - b - bagažinės, - paaiškino Merė laikydamasi už pilvo. - Ji yra mano bro - bro - brolienės. Ji yra visiška dundukė. Entredžianas gal ir yra iš - iš - išprotėjęs, tačiau jis bent grąžina tarą... atleiskite, mane tuojau ištiks nelaimė.

Merė nuskubėjo koridoriumi. Tai, ką ji išvydo atidariusi vyrų tualeto duris, privertė dar smagiau nusikvatoti. Grindų viduryje, tarsi koks sostas iš komiškos operos, stovėjo kilnojamas tualetas su apačioje pritvirtintu prie plieninio rėmo drobiniu maišeliu. Ant priešais esančios sienos puikavosi dar vienas piešinys flomasteriu, aiškiai atliktas ta pačia ranka, kuri sukūrė žuvį. Šį kartą jis vaizdavo galopu šuoliuojantį arklį. Iš jo šnervių driekėsi oranžiniai dūmai, o akys žaižaravo pragariška raudona spalva. Arklys šuoliavo prerijų plyne į rytus pagal laikrodžio rodyklę arba į vakarus nuo praustuvų. Nuo šios sienos nebuvo nukritusi nė viena plytelė, tačiau dauguma jų išsiklaipiusios, tad eržilas atrodė deformuotas ir nenatūralus.

Už lango stūgavo vėjas. Atsisegusi kelnes ir sėsdama ant šaltos tualeto sėdynės, Merė staiga prisiminė, kaip kartais Piteris juokdamasis susigrūsdavo ranką į burną - nykštys būdavo palei vieną burnos kraštą, smilius - kitą, tarsi juokas kažkokiu būdu paversdavo jį pažeidžiamu - ir akimirksniu pravirko. Kaip visa tai buvo kvaila: trisdešimt penkerių metų tapti našle, bėgle mieste, pilname negyvų žmonių, sėdėti apleisto kino teatro vyrų tualete ant nešiojamo drobinio unitazo, šlapintis ir tuo pat metu verkti, šlapintis ir, galėtum pasakyti, raudoti, žiūrėti į neaiškų gyvulį ant sienos, tokį išklaipytą, kad galėjai pamanyti jį šuoliuojant po vandeniu, kaip kvaila būti išgąsdintai ir nepajėgti sielvartauti, nes protas brutaliai pasiryžęs bet kuria kaina išlikti... tarsi Piteris jai nieko nebūtų reiškęs, tarsi būtų buvęs pastaba paraštėje.

Kaip kvaila vis dar jaustis alkanai... tačiau Merė buvo alkana.

- Kodėl visa tai vyksta? Kodėl aš turiu čia dalyvauti? - sušnibždėjo Merė ir parėmė rankomis veidą.

3

Jei Stivas su Sintija būtų turėję ginklą, jie tikriausiai tą moterį būtų nušovę.

Jie ėjo pro barą (kurio lange neoninės šviesos skelbė: "KVIEČIAME PASIMĖGAUTI MŪSŲ LOŠINGUMU"), kai gretimos įstaigos - savitarnos skalbyklos - durys staiga atsidarė ir pro jas iššoko moteris. Stivas, matydamas tik tamsų siluetą, užsimojo laužtuvėliu pasiruošęs smogti.

- Ne! - sušuko Sintija, sugriebdama jį už riešo. - Nedarykite šito!

Moteris - ji buvo vešliais juodais plaukais ir labai išblyškusiu veidu, tik tiek iš pradžių Sintija tesugebėjo pastebėti - sugriebė Stivą už pečių ir prisitraukė jo veidą prie savojo. Sintija buvo įsitikinusi, jog moteris iš savitarnos skalbyklos apskritai nepastebėjo iškelto laužtuvėlio. "*Ji ruošiasi paklausti, ar Stivas surado Jėėėzų,* - pagalvojo Sintija. - *Kai tave šitaip sugriebia, niekada nesako "Jėzų", o visad "Jėėėzų".*

Tačiau, suprantama, moteriškė pasakė visai ką kita.

- Mes privalome iš čia ištrūkti.

Jos balsas buvo duslus, pakimęs.

- Tuojau pat.

Moteris žvilgtelėjo per petį, dirstelėjo į Sintiją, matyt, nusprendė visiškai į ją nereaguoti, nes vėl visą savo dėmesį sutelkė į Stivą. Sintija tai jau buvo mačiusi, todėl neįsižeidė. Yra tam tikras tipas moterų, kurios krizių metu mato tik vyrus.

Kai kurios šitaip elgiasi todėl, kad taip buvo išauklėtos; tačiau atrodo, jog dažniau jos tiesiog buvo įsikalusios į savo gudrias lėlių Barbių galveles, kad šitaip saugiau.

Per tamsą ir skrajojančias dulkes Sintija pabandė geriau įsižiūrėti į šią moterį. Vyresnio amžiaus (ne mažiau kaip trisdešimties metų), inteligentiškos išvaizdos ir nepasakytum, jog neseksuali. Ilgos kojos kyšojo iš po trumpos suknelės, kuri atrodė kažkaip nevykusiai, tartum paukštytė, tūnanti jos viduje, nebūtų pratusi dėvėti suknelės. Tačiau ji anaptol neatrodė nevikri - moteris tarsi šokdama atkartojo kiekvieną Stivo judesį.

- Ar turite mašiną? - išpyškino ji.

- Iš jos nebus jokios naudos, - atsakė Stivas. - Iš miesto vedantis kelias užblokuotas.

- Užblokuotas? Kaip užblokuotas?

- Pora namų - treilerių.

- Kur?

- Netoli kalnakasybos kompanijos pastato, - įsiterpė Sintija. - Tačiau tai nėra vienintelė problema. Čia yra daugybė lavonų...

- Ir jūs man tai pasakojate, - šaižiai nusijuokė moteris. - Kolis išsikraustė iš proto. Pati mačiau, kaip jis nužudė kokį tuziną. Jis vaikėsi juos savo patruliniu automobiliu ir šaudė gatvėje. Tartum tie žmonės būtų galvijai, o Pagrindinė gatvė - skerdykla.

Moteris tebesilaikė įsikibusi į Stivą ir kalbėdama purtė jį, tartum už ką nors plūstų, o jos akys lakstė į visas puses.

- Negalime būti gatvėje. Jei jis mus pagaus... eikime čionai. Čia saugu. Aš čia pratūnojau nuo vakardienos ryto. Jis kartą buvo įėjęs vidun. Pasislėpiau kabinete po rašomuoju stalu. Maniau, jog jis užuos mano kvepalų kvapą ir suras... apeis aplink rašomąjį stalą ir suras mane... tačiau jis šito nepadarė. Gal jo nosis užsikimšusi!

Moteriškė pradėjo isteriškai juoktis, po to staiga plojo sau per veidą, kad liautųsi. Tai buvo kažkaip gąsdinančiai juokinga; tokius dalykus kartais darydavo senų “Warner Brothers” studijos animacinių filmų herojai.

Sintija papurtė galvą.

- Eisime ne į savitarnos skalbyklą. Į kino teatrą. Ten yra daugiau žmonių.

- Aš pamačiau jo šešėlį, - tęsė moteris.

Ji vis dar buvo įsitvėrusi į Stivo pečiús ir konfidencialiai prikišusi prie jo savo veidą, tarsi įsivaizduotų, jog Stivas yra Hampris Bogartas, o ji - Ingrida Bergman, ir greta stovi filmavimo kamera su šviesos filtrais.

- Aš pamačiau jo šešėlį, krentantį ant rašomojo stalo, ir buvau tikra... tačiau jis šito nepadarė, todėl manau, jog galėtume saugiai pasislėpti kabinete, kol nuspręstume, ką daryti toliau...

Sintija ištiesė ranką, paėmė moterį už smakro ir atsuko į save.

- Ką jūs *darote*? - piktai paklausė tamsiaplaukė moteris. - Ką jūs, po velnių, sau *leidžiate*?

- Bandau atkreipti į save jūsų dėmesį.

Sintija paleido moters smakrą, ir toji akimirksniu atsisuko į Stivą, lyg besmegenė gėlė, ant savo stiebo besisukiojanti paskui saulę, ir vėl ėmė tarškėti:

- Aš buvau po rašomuoju stalu... ir... ir... mes privalome... klausykite, mes privalome...

Sintija vėl ištiesė ranką ir paėmusi moterį už smakro atsuko ją į save.

- Brangioji, klausykite, ką aš pasakysiu. *Į kino teatrą. Ten yra daugiau žmonių.*

Suraukusi kaktą, tarsi bandytų surasti šiuose žodžiuose kokią nors prasmę, moteris pasižiūrėjo į Sintiją. Po to per Sintijos petį ji pažvelgė į grandinėmis pritvirtintą “Amerikos vakarų” lentą.

- Į senąjį kino teatrą?

- Taip.

- Ar jūs esate tikra? Vakar vakare, kai sutemo, pamėginau atidaryti duris, tačiau jos buvo užrakintos.

- Mes turime apeiti iš užpakalinės pusės, - paaiškino Stivas. - Mano draugas paaiškino, kur mes turime eiti.

- Kaip jis tai padarė? - abejodama paklausė tamsiaplaukė moteris, tačiau kai Stivas ėmė žingsniuoti ta kryptimi, ji nuturseno greta jo. Sintija prisijungė prie moters iš kitos pusės. - Kaip jis tai *galėjo* padaryti?

- Per mobilųjį telefoną, - atsakė Stivas.

- Paprastai jie čia nelabai gerai veikia, - pastebėjo tamsiaplaukė moteris. - Čia yra per daug dideli mineralų telkiniai.

Jie įžengė po kino teatro tentu (vėjaričių žolių kuokštas, įstrigęs tarp įstiklintos kasos būdelės ir kairiųjų durų, barškėjo it marakas) ir sustojo pačiame jo gale.

- Štai tas skersgatvis, - parodė Sintija.

Sintija žengė kelis žingsnius ta kryptimi, tačiau tamsiaplaukė moteris liko stovėti kaip įbesta ir susiraukusi dairėsi tai į Stivą, tai į Sintiją.

- Koks draugas, kokie žmonės? - paklausė ji. - Kaip jie čia pateko? Kaip atsitiko, kad tas sukruštas Kolis jų nenužudė?

- Visa tai išsiaiškinsime vėliau, - pasakė Stivas, paimdamas ją už rankos.

Moteris pasimuistė ir gudraujančiu balsu paklausė:

- Jūs vedate mane pas jį, tiesa?

- Ponia, mes net nežinome, apie ką jūs kalbate, - įsiterpė Sintija. - Vardan Kristaus, ar jūs eisite, ar ne?

- Girdžiu variklio ūžesį, - pasakė Stivas, pasukdamas galvą į tą pusę. - Manau, mašina atvažiuoja iš pietų. Esu tikras, jog ji važiuoja prie mūsų.

Moters akys išsiplėtė.

- Tai jis, - sušnibždėjo. - *Jis*.

Ji pažvelgė per petį, tarsi ilgėtųsi saugios savitarnos skalbyklos, po to apsisprendė ir šmurkštelėjo į skersgatvį. Kai visi prisiartino prie lentų tvoros, besidriekiančios palei galinę kino teatro sieną, Sintija su Stivu turėjo paspartinti žingsnį, kad neatsiliktų nuo moteriškės.

4

- Ar jūs esate tikri... - kreipėsi tamsiaplaukė moteris, ir tuo metu pastato gilumoje švystelėjo žibintuvėlio spindulys.

Jie ėjo vorele, Stivas tarp moterų, toji iš savitarnos skalbyklos buvo priekyje. Stivas dešine ranka paėmė jos ranką (labai šaltą), o kaire nusi-

tvėrė Sintijos rankos (truputėlį šiltesnės). Tamsiaplaukė moteris iš lėto vedė juos takeliu. Vėl blykstelėjo žibintuvėlio spindulys, šį kartą jis buvo nukreiptas į dvi sukrautas viena ant kitos dėžes.

- Lipkite ant jų ir lįskite pas mus, - sušnibždėjo kažkieno balsas.

Stivas apsidžiaugė jį išgirdęs.

- Bose?

- O kas gi daugiau, - iš balso galėjai spręsti, jog Marinvilis šypsosi. - Patinka tavo kombinezonas - su juo atrodai labai *vyriškai.* Lipk pas mus, Stivai.

- Mes esame trise.

- Juo daugiau, juo linksmiau.

Kad užliptų ant dėžių, tamsiaplaukė moteris pasikėlė sijoną, ir Stivas pastebėjo, kaip jo bosas gano akis. Atrodo, kad net apokalipsė nepajėgė pakeisti kai kurių dalykų.

Stivas padėjo Sintijai užlipti ant dėžių, paskui užsiropštė pats. Jis apsisuko, įlindo pro langą iki pusės, o po to ištiesęs ranką nustūmė viršutinę dėžę. Jis nežinojo, ar šito pakaks apgauti vyruką, kurio taip bijojo tamsiaplaukė moteris, jei jis čia sugrįžtų apsišniukštinėti, tačiau tai buvo geriau negu nieko.

Stivas įslinko į patalpą, kuri atrodė kaip valkatų slėptuvė, jei apskritai tokį dalyką Stivui kada nors teko matyti, ir pačiupęs apsikabino savo bosą. Marinvilis nustebęs ir tuo pat metu patenkintas nusijuokė:

- Tik prašau, Stivai, nekišk liežuvio, aš to reikalauju.

Stivas šypsodamasis laikė rašytoją už pečių.

- Maniau, kad jūs jau nebegyvas. Mes radome smėlyje palaidotą jūsų motociklą.

- Tu jį radai? - Marinvilio balsas skambėjo džiugiai. - Kalės vaikas!

- Kas nutiko jūsų veidui?

Marinvilis priartino žibintuvėlį sau prie smakro. Menkoje šviesoje šis sutinęs, praradęs spalvą veidas priminė kažką iš siaubo filmo. Džonio nosis atrodė lyg kelyje sutraiškytas gyvulėlis, o jo linksma šypsena dar labiau sudarkė ir šiaip jau baisų veidą.

- Kaip manai, jei šitaip atrodydamas pasakyčiau kalbą Amerikos plunksnos bičiulių draugijoje, gal tie šikniai galiausiai išklausytų?

- Žmogau, - su pagarbia baime ištarė Sintija, - kažkas jus kaip reikiant išvanojo.

- Entredžianas, - niūriai atsakė Marinvilis. - Ar jūs jį susitikote?

- Ne, - atsakė Stivas, - ir sprendžiant iš to, ką apie jį iki šiol išgirdau, visiškai nenoriu susitikti.

Žvygindamos vyrius, plačiai atsidarė tualeto durys, ir jose pasirodė berniukas - trumpais plaukais, blyškaus veido, apsivilkęs sukruvintus marškinėlius su “Klyvlendo indėnų” komandos užrašu. Vienoje rankoje jis laikė žibintuvėlį, kuriuo vikriai paeiliui apšvietė naujųjų atvykėlių

veidus. Stivo galvoje viskas tvarkingai susidėliojo į savo vietas lyg paveikslas iš kibučių. Jis pagalvojo, jog vaiko marškinėliai buvo pagrindinis raktas įminti mįslę.

- Ar jūs esate Stivas? - paklausė berniukas.

Stivas linktelėjo.

- Taip. Stivas Eimzas. O čia - Sintija Smit. O tu esi mano telefoninis pašnekovas.

Išgirdęs šiuos žodžius, berniukas vangiai šyptelėjo.

- Tu paskambinai pačiu laiku, Deividai. Tikriausiai niekada nesužinosi, kaip tai buvo laiku. Malonu susipažinti su tavimi, Deividai Karveri. Juk tokia tavo pavardė?

Stivas žengė į priekį ir paspaudė laisvą berniuko ranką, mėgaudamasis jo veide atsiradusia nuostaba. Dievas mato, tas vaikis taip pat buvo jį nustebinęs, kai taip netikėtai prakalbo telefonas.

- Iš kur jūs žinote mano pavardę?

Kai Stivas paleido Deivido ranką, ją paėmė Sintija. Mergina vieną kartą tvirtai ją spustelėjo.

- Mes suradome jūsų “Hamvį” ar “Vinebagą”, ar kaip kitaip jį vadinate. Autobuse Stivas pasklaidė tavo beisbolo korteles.

- Pasakyk atvirai, - kreipėsi Stivas į Deividą. - Kaip manai, ar “Klyvlendo indėnai” kada nors nugalės pasaulio čempionate?

- Man tai visiškai nesvarbu, kol galiu būti šalia ir stebėti žaidimą, - atsakė Deividas, vos pastebimai nusišypsodamas.

Sintija atsisuko į moterį iš savitarnos skalbyklos, kurią, turėdami ginklą, būtų nušovę.

- O čia...

- Odrė Vailer, - pasakė tamsiaplaukė moteris. - Aš esu “Diablo” kasyklos geologė konsultantė. Bent jau buvau, - moteris didelėmis apsvaigusiomis akimis apžvelgė moterų tualetą, pastebėdama kartoninę dėžę su tuščiais alkoholio buteliais, plastmasinius konteinerius su tuščiomis alaus skardinėmis ir nuostabiąją žuvį, plaukiojančią ant nešvarios, plytelėmis išklotos sienos. - Dabar nežinau, kas esu. Jaučiuosi kaip trijų dienų senumo maltos mėsos kepsnys.

Ji palengva atsisuko į Marinvilį ir prabilusi, lygiai kaip darė prie savitarnos skalbyklos įsikibusi į Stivą, vėl sugrįžo prie pradinio teksto.

- Mes privalome palikti šį miestelį. Jūsų dragužis tvirtina, jog išvažiavimas užblokuotas, tačiau aš žinau kitą. Jis eina iš kasyklos rajono žemyn palei pylimo apačią iki pat 50-osios automagistralės. Tas kelias beveik nepravažiuojamas, tačiau autoparke yra visureigių, koks pustuzinis iš jų...

- Neabejoju, jog jūsų žinios labai pravers, tačiau manau, kad kol kas jomis nepasinaudosime, - pertraukė ją Marinvilis. Jis kalbėjo profesionaliu raminančiu tonu, kurį Stivas iš karto atpažino. Taip jo bosas kalbėda-

vo su moterimis (visada tai būdavo moterys, dažniausiai įkopusios į šeštą ar septintą dešimtį), kurios sėdėdavo per jo literatūros paskaitas - kultūrinius bombardavimus, kaip bosas pats jas vadino. - Pirmiausiai turime viską aptarti. Eime į teatrą. Ten susirinkusi gana įdomi kompanija. Manau, jūs būsite sužavėta.

- Ar jūs pakvaišote? - paklausė moteris. - Mes turime ne aptarinėti padėtį, o *išsinešdinti* iš čia, - ji apsidairė aplink. - Tikriausiai jūs nepajėgiate suvokti, kas čia įvyko. Tas žmogus, Kolis Entredžianas...

Marinvilis pakėlė žibintuvėlį ir apšvietė savo veidą, kad moteriškė galėtų gerai jį apžiūrėti.

- Kaip matote, man teko susidurti su šiuo žmogum, ir aš daug ką pajėgsiu suvokti. Eime į priekį, panele Vailer, ir ten pasišnekėsime. Matau, jog jūs nekantraujate, norėdama įgyvendinti savo idėją, tačiau taip bus geriau. Staliai sako: du kartus pamatuok, trečią atpjauk. Tai - geras pasakymas. Sutinkate?

Moteris nenoriai pažvelgė į Marinvilį, tačiau kai šis pajudėjo durų link, ji nusekė įkandin. Stivas su Sintija padarė tą patį. Lauke vėjas stūgavo palei kino teatro pastatą, dejuodamas giliuose jo plyšiuose.

5

Tamsus automobilio su pailgu švyturėliu ant stogo siluetas per tamsą ir stūgaujant vėjui iš lėto riedėjo į šiaurę, toldamas nuo pylimo, ženklinančio "Kinijos" šachtą pietiniame Desperacijos miestelio pakraštyje. Automobilis riedėjo be šviesų; prie jo vairo sėdinti būtybė puikiai matė tamsoje netgi tada, kai tamsą tirštino skrajojantis smėlis.

Automobilis pravažiavo pro miestelio pietiniame pakraštyje esantį vyno rūsį. Nugriuvęs skydas su užrašu: "MEKSIKIETIŠKI VALGIAI" buvo beveik užklotas klajojančiu smėliu; blankioje priemenės lemputės šviesoje tegalėjai perskaityti "KI VALGI". Patrulinis automobilis iš lėto nuriedėjo gatve prie municipalinio pastato, įsuko į stovėjimo aikštelę ir sustojo ten, kur stovėjo anksčiau. Už vairo sėdinti didžiulė, pakumpusi būtybė, persijuosusi "Sam Browne" firmos diržu ir ant perpetės prisisegusi ženklelį, dainavo seną dainelę beklausiu monotonišku balsu: "*Ir mes eisime šokti, brangioji, ir tada tu pamatysi... jog muzikoje slypi magija, o manyje slypi muzika...*"

Vairuotojo sėdynėje sėdinti būtybė užgesino "Caprice" variklį ir sėdėjo nuleidusi galvą, pirštais barbendama į vairą. Suopis suplasnojo lakiojančiose dulkėse, paskutinę akimirką, pakilus vėjo gūsiui, pakoregavo savo skrydžio trajektoriją ir nutūpė ant patrulinio automobilio kapoto. Paskui jį nutūpė antras, po to trečias. Paskutinysis atvykėlis aprėkė savo draugus, o po to ant automobilio kapoto paleido tirštą išmatų čiurkšlę.

Išsirikiavę paukščiai žvelgė pro purviną priekinį stiklą.

- Žydai, - tarė vairuotojas, - privalo mirti. Ir katalikai. Taip pat mormonai. *Tek.*

Mašinos durelės prasivėrė. Iš pradžių išlindo viena koja, po to kita. Apsijuosusi "Sam Browne" diržu būtybė atsistojo ir užtrenkė mašinos dureles. Po pažasčia ji laikė savo naują skrybėlę. Kitoje rankoje buvo šautuvas, kurį moteriškė, vardu Merė, buvo nutvėrusi nuo rašomojo stalo. Būtybė nužingsniavo prie paradinių durų. Iš abiejų laiptų pusių tupėjo po kojotą. Jie neramiai suinkštė ir susigūžė ant savo užpakalinių letenų, rodydami psichopatiškus šuniškus šypsnius artėjančiai būtybei, kuri praėjo pro juos visiškai nekreipdama dėmesio.

Būtybė ištiesė ranką, siekdama durų rankenos, ir iš nuostabos ranka sustingo ore. Durys buvo praviros. Dėl vėjo kaprizų durys buvo beveik uždarytos... tačiau *ne visai.*

- Kas čia per krušliava? - sumurmėjo būtybė atidarydama duris.

Ji greitai nuskubėjo į viršų, pirmiausiai užsidėdama skrybėlę (ją reikėjo smarkiai tempti žemyn; skrybėlė nelabai tiko), po to paimdama šautuvą abiem rankomis.

Laiptų viršuje gulėjo negyvas kojotas. Durys, vedančios į sulaikytųjų priėmimo patalpą, taip pat buvo praviros. Būtybė su šautuvu rankose įžengė vidun, jau žinodama, ką ten išvys, tačiau žinojimas nesulaikė iš krūtinės išsiveržusio riaumojimo. Lauke, laiptų papėdėje, kojotai inkštė ir susigūžę šlapinosi. Tupintys ant policijos patrulinio automobilio suopiai taip pat išgirdo šį būtybės riksmą ir neramiai suplasnojo sparnais; jie jau buvo bepakylą nuskristi, tačiau vėl sutūpė, neramiai sukiodami galvas vienas į kitą, tarsi ruoštųsi įkirsti.

Sulaikytųjų priėmimo patalpoje visos kameros, kurios dar neseniai buvo užimtos, stūksojo tuščios ir atvertomis durimis.

- Tas berniūkštis, - sušnibždėjo būtybė tarpduryje. Jos rankos, gniaužiančios šautuvo buožę, buvo išbalusios. - Tas šlykštus mažas narkomanas.

Truputėlį pastovėjusi tarpduryje, būtybė įžengė į patalpą. Jos akys lakstė į šalis. Skrybėlė - plačiais plokščiais kraštais - vėl ėmė iš lėto kilti aukštyn, stumiama besišiaušiančių būtybės plaukų. Šioji būtybė turėjo kur kas daugiau plaukų nei ankstesnis skrybėlės savininkas. Moteriškė, kurią Kolis Entredžianas iš kameros išsivedė laiptais žemyn, buvo penkių pėdų ir šešių colių ūgio ir svėrė šimtą trisdešimt svarų. Šis sutvėrimas buvo labai panašus į milžinišką tos moteriškės seserį: šešių pėdų ir trijų colių ūgio, plačių pečių ir kokių dviejų šimtų svarų svorio. Būtybė buvo apsivilkusi kombinezoną, kurį pasiėmė iš sandėlio, grįždama iš vietovės, kurią kalnakasybos kompanija vadino "Barškuolė numeris du", o miestelio gyventojai jau daugiau nei šimtą metų ją vadino "Kinijos" šachta. Kombinezonas buvo kiek ankštas per krūtinę ir klubus, tačiau jis

vis tiek tiko geriau nei ankstesnieji rūbai; jie dabar šiai būtybei buvo tokie pat beverčiai kaip ir Elenos Karver rūpesčiai bei troškimai. O dėl Entredžiano, tai šioji būtybė turėjo jo diržą, ženklelį ir skrybėlę, ji taip pat prie šlaunies glaudė jo pistoletą.

Suprantama, ji privalėjo turėti ginklą. Juk dabar Elena Karver buvo vienintelė teisingumo sergėtoja į vakarus nuo Pekoso. Dabar sergėti teisingumą buvo jos darbas, ir tepadeda Dievas tam, kuris sukliudys jai tai daryti.

Pavyzdžiui, jos buvęs sūnus.

Iš kombinezono krūtinės kišenės ji išsitraukė mažą statulėlę. Tai buvo iš pilko akmens iškaltas voras. Voras tarsi girtas buvo pakrypęs ant Elenos delno (toje pusėje viena jo koja buvo nulūžusi), tačiau tai nė kiek nemenkino jo šlykštumo ar grėsmingumo. Violetinės prieš tūkstantmečius išvirusios ugnikalniuose geležies akys pūpsojo virš žandikaulių, kurie buvo pražiodinti, kad matytųsi liežuvis, nors iš tiesų tai buvo visai ne liežuvis, o išsiviepusi mažo kojoto galva. Ant voro nugaros matėsi kontūras, šiek tiek primenantis kaimišką smuiką.

- *Tek!* - ištarė būtybė, stovinti prie rašomojo stalo.

Jos veidas - suglebęs ir išdribęs it tešla - žiauri parodija veido moteriškės, dar prieš dešimt valandų skaičiusios savo dukrelei knygą “Smalsusis Džordžas” ir kartu su ja gėrusios kakavą. Tačiau akys šiame veide buvo gyvos, sąmoningos ir pagiežingos, bjauriai panašios į jos delne gulinčio daikto akis. Būtybė perėmė statulėlę į kitą ranką ir iškėlė ją sau virš galvos priešais stiklinį rutulio formos šviestuvą, kabantį virš rašomojo stalo.

- *Tek a van! Tek a la! Mi him, en tau! En tau!*

Vorai-atsiskyrėliai atskubėjo iš laiptų aikštelės tamsybių, iš grindjuosčių plyšių, iš tuščių kamerų tamsių kerčių. Jie susirinko aplink būtybę ir apstojo ją ratu. Ji iš lėto nuleido akmeninį vorą ant rašomojo stalo.

- *Tek*! - tyliai šūktelėjo būtybė. - *Mi him, en tau.*

Dėmesingai ją sekančių vorų žiedas suvilnijo. Iš viso jų buvo koks penkiasdešimt, dauguma ne didesni už gražią raziną. Po to žiedas iširo ir vorai dviem eilėmis nuskubėjo prie durų. Būtybė, kuri buvo Elena Karver, kol Kolis Entredžianas nenugabeno jos į “Kinijos” šachtą, stebėjo, kaip vorai pasišalina. Po to ji įsidėjo iš akmens išskaptuotą daikčiuką kišenėn.

- Žydai privalo mirti, - tarė ji tuščiam kambariui. - Katalikai privalo mirti. Mormonai privalo mirti. Dėkingi Mirties garbintojai privalo mirti, - būtybė trumpam nutilo. - Maži besimeldžiantys berniukai privalo mirti.

Ji iškėlė Elenos Karver rankas ir susimąsčiusi ėmė barbenti Elenos Karver pirštais į Elenos Karver raktikaulius.

III DALIS

“AMERIKOS VAKARAI”: LEGENDINIAI ŠEŠĖLIAI

PIRMAS SKYRIUS

1

- O šventas šūde! - nusistebėjo Stivas. - Tai nepaprasta.

- Tai sukru, tai klaiku, štai ką aš pasakysiu, - užginčijo Sintija apsidairydama, ar neįžeidė senuko. Tačiau Bilingslio niekur nesimatė.

- Jaunuole, - įsiterpė Džonis, - klaiku yra narkotikų duobė, ir tai - vienintelis išradimas, už kurį jūsų karta gali sau prisiskirti nuopelnus. O tai nėra klaiku. Teisybę pasakius, tai gana gražu.

- Klaiku, - šypsodamasi pakartojo Sintija.

Džonis spėjo, jog "Amerikos vakarai" buvo pastatyti per pirmąjį dešimtmetį po Antrojo pasaulinio karo, kai kino teatrų pastatai jau nebuvo perdėtai puošiami lyg kokios šventovės, kaip tai darė trečiajame ar ketvirtajame dešimtmetyje, tačiau gerokai anksčiau, nei pasirodė prekybiniai centrai, kada kino teatrai tapo batų dėžutėmis su puikia garso stiprinimo aparatūra. Bilingslis įjungė šviesas virš ekrano ir toje vietoje, kuri anksčiau vadinta orkestro duobe, tad Džonis galėjo gerai apžiūrėti patalpą. Ant sienų kabojo elektriniai dekoratyvūs kandeliabrai, tačiau nesimatė jokių kitų nesaikingų puošybos elementų. Išlikusi didžioji dalis kėdžių, tačiau raudonas jų pliušas buvo išblukęs, nusitrynęs ir smarkiai dvokė pelėsiais. Baltame ekrano stačiakampyje kažkada Rokas Hadsonas kovėsi su Doriu Dėjumi, o Čarltono Hestono kovos vežimas susidūrė su Stiveno Boido. Ekranas buvo ne mažiau kaip keturiasdešimties pėdų ilgio ir dvidešimties pėdų aukščio; iš tos vietos, kur stovėjo Džonis, jis atrodė tokio dydžio, kaip kino teatrų, į kuriuos atvažiuodavai automobiliu, ekranas.

Priešais ekraną plytėjo scena - savotiška architektūrinė atgyvena, nes Džonis spėjo, jog tuo metu, kai šį statinį pastatė, vodevilis jau buvo miręs. Ar scena *kada nors* buvo panaudota? Džonis manė, jog taip; politiniams debatams ar mokyklos baigimo iškilmingiems aktams, ar baigiamajam Karviašūdžio apskrities rašybos konkurso etapui. Kad ir kokiems tikslams ši scena būtų tarnavusi praeityje, žmonės, dalyvavę šiuose nuostabiuose kaimiškuose renginiuose, jokiu būdu negalėjo atspėti, kokia bus galutinė scenos paskirtis.

Džonis apsidairė truputėlį sunerimęs dėl Biligslio ir pamatė senuką ateinant siauru, trumpu koridoriumi, vedančiu iš tualetų į užkulisius, kur susibūrė likusieji pabėgėliai. "*Senukas kažkur turi paslėpęs butelį ir nuėjo iš jo gurkštelėti, štai ir viskas*", - pagalvojo Džonis, tačiau kai senukas prasispraudė pro šalį, Džonis neužuodė tik ką išgerto alkoholio kvapo, o šį kvapą jis visada užuosdavo, kai pats metė gerti.

Jie nusekė paskui Bilingslį į sceną - grupelė žmonių, kuriuos Džonis mintyse pradėjo vadinti (ir su tam tikra šiluma) "Išsigelbėjusių nuo Ko-

lio Entredžiano draugija", garsiai trepsėdami ir nuo šoninių orkestro duobės šviesų mesdami ilgus blyškius šešėlius. Bilingslis įjungė šias šviesas elektros skydinėje, prie kairiojo įėjimo į sceną. Virš apspurusių raudono pliušo kėdžių šviesa sparčiai silpo, ir toliau, į nematomą aukštį, kilo tik tamsa. O virš šios tamsos ir iš visų šonų stūgavo dykumos vėjas. Šis garsas stingdė Džonio kraują... tačiau jis taip pat negalėjo paneigti fakto, kad jame buvo kažkas patrauklaus... tik Džonis neįstengė paaiškinti, kur slypi šis patrauklumas.

"Ak, nereikia meluoti. Bilingslis ir jo draugužiai irgi tą žino, todėl čia ir susirenka. Dievas tave sukūrė tam, kad klausytumeisi šio garso, o ši patalpa yra natūralus jo stiprintuvas. Sėdėdamas su savo senais bičiuliais scenos priekyje, mesdamas legendinį šešėlį ir gerdamas už praeitį, šį garsą dar geriau girdi. Tas garsas sako, jog teisingai pasielgei mesdamas gerti, jog, teisybę pasakius, mesti gerti yra vienintelis logiškas pasirinkimas. Šis garsas byloja apie tuštumos viliones ir nulio malonumus".

Apdulkėjusios scenos viduryje, priešais ekraną be uždangos, buvo svetainė - foteliai, sofos, toršerai, kavos stalelis ir netgi televizorius. Visi baldai stovėjo ant didelio kiliminės dangos gabalo. Tai priminė baldų ekspoziciją universalinėje parduotuvėje, tačiau Džoniui atkakliai į galvą lindo mintis, jog jei Ježenas Jonesko kada nors parašytų "Sutemų zonos" epizodą, dekoracijos tikriausiai būtų labai panašios į šias. Visos šios aplinkos dominuojantis akcentas - tamsinto ąžuolo baras. Kai Bilingslis vieną po kito įjungė toršerus, Džonis ranka perbraukė barą. Jis pastebėjo, kad elektros laidai prakišti pro mažas išpjovas ekrano apačioje. Jų kraštai sutvirtinti elektros izoliacine juostele, kad išpjovos nesiplėstų.

Bilingslis galva mostelėjo baro link.

- Jis čia atkeliavo iš senosios "Rato" rančos. Per aukcioną Kleitono apskrities bičiulių draugijai paremti. Susimetėme kartu su Bazu Hansenu ir "nukalėme" jį už septyniolika "žalių". Galite patikėti?

- Atvirai sakant, ne, - atsakė Džonis, bandydamas įsivaizduoti, kiek šis daiktas galėtų kainuoti vienoje iš tų brangių mažų SouHou rajono parduotuvių.

Atidaręs dvipuses dureles, jis pamatė pilną barą gėrimų. Ir jie buvo brangūs. Ne patys brangiausi, bet geri. Džonis vėl skubiai uždarė dureles. Bare esantys buteliai jį viliojo, nors "Jim Beam'o" butelis, paimtas iš "Pelėdos" klubo - ne.

Ralfas Karveris atsisėdo į krėslą su atrama galvai ir pažvelgė į tuščias salės kėdes, tarsi žmogus, kuris vis dar drįsta tikėtis, jog tik sapnuoja. Deividas priėjo prie televizoriaus.

- Ar jūs turite ką nors... ak štai, matau.

Berniukas po televizoriumi pastebėjo vaizdo magnetofoną. Jis pritūpė, kad galėtų apžiūrėti ant jo sukrautas kasetes.

- Sūnau... - norėjo kažką pasakyti Bilingslis, tačiau numojo ranka.

Deividas ėmė skubiai sklaidyti kasečių dėžutes - "Ištroškę sekso studentai", "Nešvankios debiutantės", "Meilutės iš kubriko" 3 dalis - ir padėjo jas atgal.

- Jūs vyručiai, tai žiūrite?

Bilingslis gūžtelėjo pečiais. Jis atrodė ir pavargęs, ir sutrikęs.

- Esame per seni, kad žiūrėtume rodeo, sūnau. Kada nors gal ir tu suprasi.

- Tai jūsų reikalas, - pasakė stodamasis Deividas. - Aš tik paklausiau.

- Stivai, pasižiūrėk, - tarė Sintija.

Ji pasitraukė atgal, iškėlė rankas į viršų, sukryžiavo jas per riešus ir pamojavo delnais. Didelis tamsus kontūras tingiai suplasnojo ekrane, kuris buvo apneštas per kelis dešimtmečius susikaupusiomis dulkėmis.

- Varnas. Ką pasakysi?

Stivas nusišypsojo, priėjo prie merginos ir iškėlė priešais save rankas, iškišdamas žemyn vieną pirštą.

- Dramblys! - nusijuokė Sintija. - Jėga!

Deividas irgi nusijuokė. Tai buvo natūralus, linksmas ir nesuvaržytas garsas. Tėvas pasuko galvą berniuko pusėn ir taip pat nusišypsojo.

- Neblogai, kaip vaikiui iš Laboko! - pagyrė Sintija.

- Patarčiau atsargiau, nes vėl pradėsiu jus vadinti sausainiuku.

Mergina iškišo liežuvį, užmerkė akis ir pirštais užsikimšo ausis. Džoniui ji pasirodė tokia panaši į Terę, kad jis net nusikvatojo. Šis garsas jį apstulbino, bemaž išgąsdino. Džonis manė, jog per laiką, prabėgusį nuo to momento, kai Entredžianas jį pagrobė, ir iki saulėlydžio, jis jau buvo nusprendęs daugiau niekada nebesijuokti... bent jau iš juokingų dalykų.

Merė Džekson, kuri vaikštinėjo po scenoje įrengtą svetainę ir viską apžiūrinėjo, pažvelgė į Stivo rodomą dramblį:

- Aš galiu padaryti Niujorko dangoraižių kontūrus, - pareiškė ji.

- Mano subinę, o ne dangoraižius, - purkštelėjo Sintija, tačiau ją sudomino ši mintis.

- Pasižiūrėkime, - pasiūlė Deividas su viltimi, tarsi vaikas, kuris laukia prasidedant naujausios "Aso Ventūros" serijos, žvelgdamas į ekraną.

- Gerai, - pasakė Merė iškeldama rankas pirštais į viršų. - Gerai, pasižiūrėkime... palaukite sekundę... išmokau vasaros stovykloje, o tai buvo prieš daug metų...

- Ką jūs čia, po velnių, veikiate?

Šaižus balsas labai išgąsdino Džonį, ir jis buvo ne vienintelis, kuris išsigando. Merė klyktelėjo. Niujorko dangoraižių kontūrai, kurie jau buvo pradėję ryškėti ant senojo kino teatro ekrano, iš pradžių tapo neryškūs, o po to visai išnyko.

Odrė Vailer išblyškusiu veidu ir karštomis išplėstomis akimis stovėjo tarp kairiojo įėjimo į sceną ir svetainėje susibūrusios grupelės. Už jos esančiame ekrane kybojo moters šešėlis, sukurdamas vaizdą, apie kurį nieko nenutuokė jo autorė: Betmeno apsiaustą.

- Jūs, vyručiai, esate tokie pat išprotėję kaip ir jis, tikrų tikriausiai. Jis čia kažkur bastosi ieškodamas mūsų. *Būtent* dabar. Stivai, negi neprisimenate, kaip girdėjote ūžiant mašinos variklį? Tai buvo jis! O jūs čia stovite... *uždegę šviesas*... ir žaidžiate tarsi per pobūvį!

- Net jei ir uždegtumėte visas šviesas, iš gatvės jų nesimatytų, - paaiškino Bilingslis, susimąsčiusiu ir įdėmiu žvilgsniu nužvelgdamas Odrę... tarsi, taip pasirodė Džoniui, galvotų, jog kažkur ją jau matė. Galbūt "Nešvankiose debiutantėse". - Atminkite, jog čia kino teatras. Jo sienos nepraleidžia nei garso, nei šviesos. Todėl mano gaujai čia ir patiko.

- Tačiau jis ieškos. O jei ieškos pakankamai ilgai ir atkakliai, mus suras. Desperacijoje nėra per daug vietų, kur galėtume pasislėpti.

- Tegul suranda, - dusliai ištarė Ralfas Karveris, pakeldamas savąjį "Ruger 0,44". - Jis nužudė mano dukrytę ir išsivedė žmoną. Aš mačiau, kaip ir jūs, ponia, ką jis išdarinėja. Tad tegul ateina. Aš jam turiu skubią pašto siuntą.

Odrė sutrikusi kurį laiką žiūrėjo į Ralfą, o šis žvelgė į ją negyvomis akimis. Po to ji grįžtelėjo į Merę, neišvydo nieko, kas ją domintų, ir vėl nukreipė savo žvilgsnį į Bilingslį.

- Jis gali įslinkti netikėtai. Čia turėtų būti bent koks pustuzinis įėjimų. O gal ir daugiau.

- Taip, ir visi jie, išskyrus moterų tualetą, užrakinti, - paaiškino Bilingslis. - Aš ką tik ten buvau nuėjęs ir išdėliojau ant palangės tuščius alaus butelius. Jei jis atidarys langą, langas užkliudys butelius ir numes juos ant žemės. Mes jį išgirsime, ponia, o kas čia įeis, tiek privarysime į jį švino, kad galėsime supjaustyti į gabalėlius ir naudoti vietoje svambalo.

Tardamas šiuos pompastiškus žodžius, Bilingslis įdėmiai apžiūrinėjo Odrę, akimis įvertindamas veidą, kuris atrodė nieko sau, po to kojas, kurios, kuklia Džono Edvardo Marinvilio nuomone, buvo sukrųštai puikios.

Odrė tebežiūrėjo į Bilingslį kaip į kvaišelį, už kurį didesnio gyvenime nebuvo mačiusi.

- Ar kada nors teko girdėti apie tokį daiktą, kaip raktas, senoli? Mažuose miesteliuose farai turi raktus nuo *visų* įstaigų.

- Teisingai, nuo *veikiančių*, - sutiko Bilingslis. - Tačiau "Amerikos vakarai" jau senokai nebeveikia. Durys yra ne tik užrakintos, bet ir užkaltos lentomis. Kad patektų vidun per priekį, vaikiūkščiai naudodavosi gaisrinėmis kopėčiomis, tačiau praėjusį kovą tai pasibaigė, nes kopėčios nukrito. Taigi, manau, jog čia esame tokie pat saugūs kaip ir bet kur kitur.

- Galbūt saugesni nei gatvėje, - įsiterpė Džonis.

Odrė atsisuko į jį, susidėjusi rankas ant klubų.

- Na ir ką gi jūs ketinate daryti? Likti čia ir linksminti vienas kitą, rodydami šešėlius ant to prakeikto kino ekrano?

- Nusiraminkite, - pasakė Stivas.

- Tai *jūs* nusiraminkite! - vos ne suriaumojo Odrė. - *Aš noriu išsinešdinti iš čia!*

- Visi mes norime, tačiau dabar ne laikas, - atsakė Džonis, atsisukdamas į kitus bėglius. - Ar kas nors su manimi nesutinka?

- Būtų beprotybė išeiti į gatvę tamsoje, - pareiškė Merė. - Vėjo greitis turbūt koks penkiasdešimt mylių per valandą, ir dar šitaip pusto smėlį. Entredžianas mus pačiuptų po vieną.

- Ir kaip jūs manote, kas pasikeis rytoj, kai ši audra pasibaigs? - paklausė Odrė, savo klausimą skirdama Džoniui, o ne Merei.

- Manau, kad mūsų draugas Entredžianas gali būti negyvas, kai baigsis audra, - atsakė Džonis. - Jei jis jau dabar nėra miręs.

Ralfas pritardamas linktelėjo galva. Deividas stovėjo susigūžęs palei televizorių, nuleidęs rankas tarp kelių ir atidžiai stebėjo Džonį.

- Kodėl? - paklausė Odrė. - Kaip?

- Ar jūs jo nematėte? - paklausė Merė.

- Žinoma, mačiau. Bet ne šiandien. Šiandien tik girdėjau, kaip jis važinėjo... vaikščiojo... ir *kalbėjo* pats su savimi. Tiesiogiai jo nemačiau nuo vakar dienos.

- Ar čia kur nors netoliese nėra radioaktyvių medžiagų, ponia? - paklausė Ralfas Odrės. - Ar čia kada nors nėra buvę radioaktyvių atliekų ar senų branduolinių ginklų sąvartyno? Pavyzdžiui, kovinių raketų galvučių ar ko nors panašaus? Nes atrodė, jog tas faras byra į gabalus.

- Nemanau, jog tai būtų buvusi radiacijos sukelta liga, - įsiterpė Merė. - Mačiau tokių ligonių nuotraukas ir...

- Oho, - pertraukė ją Džonis, iškeldamas į viršų rankas. - Noriu pateikti pasiūlymą. Manau, mums būtų pravartu susėsti ir viską aptarti. Gerai? Šitaip bent greičiau prabėgs laikas, o gal ir kils minčių, ką toliau turėtume daryti, - jis pažvelgė į Odrę, kerinčiai nusišypsodamas, ir su pasitenkinimu pastebėjo, jog moteris, nors ir neištirpo, tačiau šiek tiek atsipalaidavo. - Vis naudingiau, nei ant kino ekrano rodyti šešėlius.

Džonio šypsena kiek prigeso, ir jis atsisuko pasižiūrėti į bėglius. Odrę, stovinčią ant kilimo krašto su savo nevykusiai gulinčia seksualia suknele; į Deividą, pritūpusį prie televizoriaus, Stivą su Sintija, sėdinčius ant atramų rankoms per daug prikimšto fotelio, kuris galėjo čia patekti iš “Rato” rančos; Merę, mokytojiška išvaizda stovinčią prie ekrano ir susikryžiavusią rankas ant krūtinės; Tomą Bilingslį, tyrinėjantį viršutinę baro spintelę ir susidėjusį rankas už nugaros; Ralfą, kurio kairioji akis dabar buvo taip stipriai sutinusi, kad beveik neliko jokio plyšio, sėdintį

pačiame šviesos rato pakraštyje, kėdėje su atlošu galvai. Visa išsigelbėjusių nuo Kolio Entredžiano draugija.

"Na ir komanda, - pagalvojo Džonis. - Manheteno kopija dykumoje".

- Yra ir dar viena priežastis, dėl kurios turime pasikalbėti, - tęsė jis, pažvelgdamas į susirinkusiųjų šešėlius ant ekrano be uždangos.

Trumpą akimirką Džoniui pasirodė, jog jis mato gigantiškų paukščių šešėlius. Jis prisiminė, kaip Entredžianas tvirtino, neva suopiai vieninteliai iš visų paukščių perdžia. Kaip tas faras ištarė: "O, šūde, mes esame aukščiau už klausimus "kodėl", ir tu tai žinai". Džonis pagalvojo, jog tai, ko gero, pats baisiausias dalykas, kokį gyvenime teko išgirsti. Daugiausia todėl, kad buvo panašu į tiesą.

Džonis linktelėjo, tarsi pritardamas kažkokiam jo viduje tūnančiam pašnekovui, ir tęsė toliau.

- Gyvenime man teko matyti neįprastų dalykų, tačiau niekada nemačiau to, ką galėčiau pavadinti antgamtišku. Iki šios dienos. Ir mane labiausiai gąsdina tai, jog šis naujasis patyrimas gali tęstis. Nežinau. Galiu pasakyti tik tiek, kad negaliu paaiškinti, kas man nutiko per pastarąsias kelias valandas.

- Apie ką jūs čia kalbate? - paklausė Odrė. Atrodė, jog ji tuojau pravirks. - Ar čia vyksta ne pakankamai siaubingi dalykai? Negi dar reikia juos paversti istorija... kuri pasakojama prie laužo?

- Taip, - atsakė Džonis tyliu, pilnu užuojautos balsu, kurį pats vos bepažino. - Tačiau tai nieko nekeičia.

- Aš galiu geriau klausyti ir kalbėti tada, kai nemirštu iš bado, - pastebėjo Merė. - Nemanau, kad čia būtų galima rasti ką nors valgomo, tiesa?

Tomas sutrikęs pašiūravo kaire koja.

- Na, ne, ne kažin kas, ponia. Paprastai mes čia susirinkdavome vakarais išgerti ir pasikalbėti apie senus laikus.

Merė atsiduso:

- Taip aš ir maniau.

Senasis veterinaras neaiškiai mostelėjo ranka į dešinį scenos kampą.

- Prieš porą dienų Martis Aivsas atsinešė kažką maišelyje. Tikriausiai sardinių. Marčiui labai patinka sardinės ir traškūs sausainiai.

- Fui, - pasišlykštėjo Merė, tačiau prieš savo valią buvo susidomėjusi netgi sardinių konservais. Džonis pagalvojo, jog dar po dviejų trijų valandų ir ančiuviai jai bus delikatesas.

- Pasižiūrėsiu, gal jis dar ką nors atsinešė, - pasakė Bilingslis, nors jo balse nesigirdėjo per daug vilties.

Deividas pakilo:

- Jei norite, aš patikrinsiu.

Bilingslis gūžtelėjo pečiais. Jis vėl žiūrėjo į Odrę ir, atrodo, buvo praradęs susidomėjimą Marčio Aivso sardinėmis.

- Kai tik nueisi nuo scenos, kairėje bus šviesos jungiklis, o priešais pamatysi lentynas. Jei žmonės atsineša maisto, paprastai padeda ant jų. Gal ten surasi ir "Oreo" sausainių.

- Jūs, vyručiai, gal kiek ir per daug geriate, tačiau nepamirštate pasiimti nors minimalią užkandą, - pastebėjo Džonis. - Tai man patinka.

Veterinaras žvilgtelėjo į jį, gūžtelėjo pečiais ir vėl nukreipė savo žvilgsnį į Odrės Vailer kojas. Atrodė, moteris šito nepastebėjo. O gal tiesiog nekreipė dėmesio.

Deividas žengė kelis žingsnius per sceną, po to sugrįžo ir pasiėmė 0,45 kalibro revolverį. Berniukas pažvelgė į tėvą, tačiau šis vėl buvo nudelbęs tuščių akių žvilgsnį į salę, į raudono pliušo kėdes, kurių viršutinės eilės ištirpo tamsoje. Berniukas rūpestingai, taip, kad kyšotų tik rankena, įsikišo ginklą savo džinsų kišenėn ir nužingsniavo nuo scenos. Praeidamas pro Bilingslį, jis paklausė:

- Ar čia yra vandens?

- Čia dykuma, sūnau. Kai tik pastatas,nebenaudojamas, vanduo išjungiamas.

- Žiauru. Aš esu visas muiluotas. Mano kūnas niežti.

Berniukas perėjo per sceną ir dingo užkulisiuose. Netrukus ten užsidegė šviesa. Džonis lengviau atsikvėpė. Tik dabar suprato, jog kažkurioje smegenų kertelėje tikėjosi, kad kažkas puls ant berniuko. Džonis taip pat pajuto stebintį Bilingslį.

- Tai, ką tas vaikas padarė - kaip jis išsikrapštė iš kameros - yra neįmanoma, - pasakė Bilingslis.

- Jeigu taip, mes privalome pasilikti čia užsirakinę, - atsakė Džonis. Jis pagalvojo, kad jo balsas skamba normaliai, - beveik kaip visada, - tačiau senojo veterinaro mintis Džoniui jau buvo atėjusi į galvą. Jam toptelėjo frazė, apibūdinanti įvykius - *neįkyrūs stebuklai*. Jei nebūtų numetęs savo užrašų knygelės 50-osios automagistralės kelkraštyje, Džonis šią frazę būtų užsirašęs. - Ar tai norėjote pasakyti?

- Ne. Mes juk esame čia ir matėme, kaip vaikas tai padarė, - atsakė Bilingslis. - Išsimuilino ir praslydo tarp grotų strypų kaip moliūgo sėkla. Lyg ir viskas logiška, tiesa? Tačiau, drauguži, pasakysiu vieną dalyką - net ir Houdinis nebūtų įstengęs šito padaryti. Būtų kliudžiusi galva. Galva turėjo įstrigti, tačiau neįstrigo.

Bilingslis nužvelgė visus paeiliui, užbaigdamas Ralfu, kuris dabar žiūrėjo ne į kėdes, o į Bilingslį, tačiau Džonis labai abejojo, ar Ralfas suprato senuko žodžius. Gal taip buvo geriau.

- Kurlink jūs sukate? - paklausė Merė.

- Nesu tikras, - atsakė Bilingslis, - tačiau manau, jog mums geriau laikytis greta jaunojo pono Karverio. - Ir kiek padvejojęs pridūrė, - senoliai sako, jog šaltą naktį tinka bet koks laužas.

2

Būtybė pakėlė negyvą kojotą ir atidžiai jį apžiūrėjo.

Soma miršta; *pneuma* iškeliauja; lieka tik *sarx*, - ištarė ji kažkokiu paradoksaliai keistu balsu, kuris buvo kartu ir pompastiškas, ir bespalvis. - Taip buvo visada; ir šitaip visada bus; kai miršti, gyvenimas tampa suknistas.

Būtybė nunešė žvėrį lyg kokią kruviną kailinę šerpę laiptais žemyn. Ji kurį laiką pastovėjo municipalinio pastato paradinėse duryse, žiūrėdama į siaučiančią tamsią vėtrą ir klausydamasi vėjo stūgavimo.

- *So cah set!* - suriko ji, po to nusisuko ir nunešė žvėrį į miesto tarybos patalpas.

Čia būtybė apžvelgė rūbų kablius durų dešinėje, ir išsyk pastebėjo, jog mergaitė, kurią jos brolis vadindavo Pyragėliu, nuimta nuo kablio ir suvyniota į užuolaidą.

Būtybei bežiūrint į mergaitės kūnelį, jos išbalusį veidą perkreipė įsiūtis.

- Nuėmė nuo kablio! - kreipėsi į ant rankų gulintį negyvą kojotą. - Tas bjaurus berniūkštis nuėmė ją nuo kablio! Tas kvailas ramybės drumstėjas!

Taip. Netikša. Žiaurus vaikas. Tam tikra prasme paskutinysis apibūdinimas tiko geriausiai, ar ne? Jis buvo teisingiausias. Kvailas pamaldus berniukas, mėginantis nors iš dalies atstatyti teisybę, tarsi čia apskritai būtų įmanoma surasti kokią nors teisybę, tartum mirtis būtų kažkokia nešvankybė, kurią stipria ranka galima nugramdyti nuo gyvenimo sienos. Tartum užverstą knygą galima atversti iš naujo ir perskaityti kitokią pabaigą.

Tačiau būtybės pyktis buvo persipynęs su baime tarsi geltona siūlė, besidriekianti per raudoną audeklą, nes berniukas nenorėjo pasiduoti, beje, ir visi kiti taip pat. Jie neturėjo teisės išdrįsti pabėgti,

(nuo Entredžiano ir nuo jos)

net jei jų kamerų durys buvo atvertos iki pat galo. Tačiau jie pabėgo. Ir vis per tą berniuką, tą pasipūtusį niekšą, kuriam užteko įžūlumo nukabinti kekšę, savo seserį, ir pamėginti padaryti kažką panašaus į pašarvojimą...

Būtybė delnuose ir pirštuose pajuto kažkokią buką šilumą. Pažvelgusi žemyn pamatė, jog iki pat riešų buvo sugrūdusi savo delnus į kojoto pilvą.

Ji ketino pakabinti kojotą ant vieno iš kablių tik todėl, kad jau šitaip pasielgė su kitais, tačiau į galvą atėjo nauja mintis. Nunešė kojotą per kambarį prie žalio gumulo, gulinčio ant grindų, priklaupė ir atitraukė užuolaidą. Tyliai urgzdama būtybė pažvelgė į negyvą mergaitę, kuri buvo užaugusi šiame kūne.

Ir jis dar išdrįso ją uždengti!

Būtybė ištraukė iš kojoto pilvo Elenos rankas, kurios dabar buvo apmautos šiltomis kraujo pirštinėmis, ir uždėjo žvėrį ant Kirstenos. Būtybė pražiodė kojotą ir į žvėries nasrus įspraudė mergaitės kaklą. Šiame *tableau de la mort** buvo kažkas šiurpaus ir kartu fantastiško; tai priminė graviūrą, iliustruojančią siaubo pasaką.

- *Tek*, - sušnibždėjo būtybė išsiviepdama.

Kai ji išsišiepė, atvipo Elenos Karver lūpa. Jos skruostu nutekėjo nežymi kraujo srovelė. Tas bjaurus, įžūlus berniūkštis tikriausiai niekada nepamatys, kaip ji iš naujo pašarvojo sesutę, tačiau kaip smagu įsivaizduoti berniuko reakciją, jei jis pamatytų! Jei berniūkštis išvystų, į ką pavirto jo pastangos, kaip lengvai galima vėl sunaikinti parodytą pagarbą, kaip natūraliai įsitvirtina nulis žmogaus dirbtinai sugalvotuose sveikuosiuose skaičiuose.

Būtybė užtraukė užuolaidą ant kojoto iki pat kaklo. Dabar mergaitė ir žvėris buvo panašūs į besimylinčią porą. Ak, kaip būtybė troško, kad čia būtų tas berniūkštis. Taip pat ir tėvas, tačiau ypač berniukas. Nes berniuką būtinai reikėjo pamokyti.

Būtent tas berniukas kėlė pavojų.

Už būtybės nugaros pasigirdo žingsniai, nors labai tylūs... tačiau būtybė juos išgirdo. Ji pasisuko ant Elenos kelių ir pamatė sugrįžtančius vorus-atsiskyrėlius. Jie ropojo pro miesto tarybos duris, pasuko į kairę ir ėmė ropštis siena per plakatus, skelbiančius miestelio įvykius ir kviečiančius savanorius į rudens Pionierių dienos šventę. Virš skelbimo, pranešančio, jog Desperacijos kalnakasybos korporacijos vadovai ketina svarstyti, kaip vėl pradėti vario gamybą vadinamojoje “Kinijos” šachtoje, vorai išsirikiavo ratu.

Aukštoji moteris su kombinezonu ir “Sam Browne” firmos diržu atsistojo ir priėjo prie vorų. Vabzdžių ratas ant sienos pradėjo drebėti, gal iš baimės, gal iš ekstazės, o gal dėl vieno ir dėl kito. Moteris suglaudė savo kruvinus delnus, po to juos išskleidė atsukdama į sieną.

- *Ah, lah?*

Ratas išsiskleidė. Vorai tarsi gerai išmuštruoti kareiviai per paradą persirikiavo. Pirmiausia jie išrašė raidę “T”, išsiskirstė, vėl persirikiavo. Po jos pasirodė raidė “E”, po to “A”, “T”, “R”, “A”...

Būtybė nuvijo vorus šalin, kai šie stumdėsi, bandydami išsirikiuoti į “S” raidę.

- *En tow*, - tarė ji. - *Ras*.

Vorai, neužbaigę rašyti “S” raidės, vėl išsirikiavo ratu.

- *Ten ah?* - po kurio laiko paklausė būtybė, ir vorai išsirikiavo į naują figūrą - “INO”.

---

* Natiurmortas *(pranc.)*.

Būtybė kurį laiką žiūrėjo į šį užrašą, barbendama Elenos pirštais į Elenos raktikaulius, po to mostelėjo Elenos ranka. Vorai išsisklaidė ir ėmė ropoti žemyn.

Būtybė sugrįžo į vestibiulį, nežiūrėdama į palei kojas šmirinėjančius vorus. Jei prireiks, vorai tuojau pat atsiras. Ir tai buvo svarbiausia.

Būtybė vėl atsistojo prie dvigubų durų ir dairėsi į nakties tamsą. Iš čia ji nematė senojo kino teatro, tačiau tai nebuvo svarbu; ji žinojo, kur yra "Amerikos vakarai " - maždaug už aštuntadalio mylios nuo čia, už vienintelės miestelio sankryžos. Ir iš vorų - smuikininkų būtybė dabar sužinojo, kur yra *jie*.

Kur yra *jis*. Tas šiknius pamaldusis berniukas.

3

Džonis Marinvilis dar kartą papasakojo savo istoriją - tik šį kartą nuo pat pradžios iki pabaigos. Pirmą kartą per daugelį metų Džonis pasistengė neištęsti savo pasakojimo - visos Amerikos kritikai už tai būtų paploję, dar ir todėl, kad jie būtų negalėję patikėti. Džonis prisiminė, kaip sustojo nusišlapinti ir kaip Entredžianas tuo metu į jo kuprinę įkišo maišelį su "žole". Jis papasakojo apie kojotus - tą, su kuriuo Entredžianas kalbėjosi, ir kitus, tarsi kokia šiurpi garbės sargyba vienodais tarpais išsirikiavusius palei kelią - ir apie tai, kaip stambusis policininkas jį sumušė. Po to jis smulkiai papasakojo, kaip buvo nužudytas Bilis Rankurtas ir, beveik visai nekeisdamas tono, kaip jį patį užpuolė suopis, tikriausiai pagal Kolio Entredžiano komandą.

Kai Odrė Vailer klausėsi šios pasakojimo dalies, jos veide galėjai aiškiai perskaityti, jog moteriškė tuo netiki, tačiau Džonis pastebėjo, kad Stivas ir liaunutė mažytė mergina, kurią jis susirado kažkur pakelėje, apsikeitė keistais žvilgsniais, liudijančiais, jog jie viską supranta. Džonis nesidairė į kitus, norėdamas patikrinti, kaip jie sutinka jo žodžius, o buvo nudelbęs akis žemyn, į savo rankas ir kelius, stengdamasis susitelkti, kol rezgė sunkų savo kūrinio raštą.

- Jis norėjo, kad čiulpčiau jo pimpalą. Manau, šitaip jis tikėjosi priversti mane inkšti ir maldauti pasigailėjimo, tačiau manęs šis paliepimas taip neišgąsdino, kaip tikriausiai tikėjosi Entredžianas. Čiulpti pimpalą yra gana įprastas seksualinis paliepimas situacijose, kai įgaliojimai viršija normalias ribas, tačiau iš tiesų tai nerodo jokios galios. Iš paviršiaus atrodo, jog prievartavimas byloja apie dominavimą ir agresiją. Tačiau įsigilinus paaiškėja, jog tai tėra baimės kurstomas pyktis.

- Ačiū, daktare Rutai, - pašaipiai pertraukė jį Odrė. - O dabar tikriausiai pakalbėsime apie tai, kaip svarbu visa tai suvokti.

Džonis pažvelgė į ją be pagiežos.

- Aš esu parašęs romaną apie homoseksualinį išprievartavimą. Vadinasi "Tiburonas". Kritikai jį sutiko ne itin palankiai, tačiau rašydamas kalbėjausi su daugeliu žmonių ir manau, jog apie esmę neblogai nusimanau. Esmė yra ta, kad Entredžianas mane ne išgąsdino, o įsiutino. Pasakiau jam, jog, gerai, pačiulpsiu pimpalą, tačiau jį nukąsiu, kai tik pimpis atsidurs mano burnoje. Ir tada... tada...

Džonio protas jau gerus dešimt metų nebuvo taip įtemptai dirbęs, ir kalbėdamas jis pats sau linksėjo galva.

- Tada aš jam mečiau vieną iš tų nesąmoningų žodžių. Bent jau iš pradžių man jie atrodė nesąmonė, ar kokios dirbtinai išgalvotos kalbos žodžiai. Jie buvo kažkokie gerkliniai...

- Ar tas žodis buvo "*tek*"? - paklausė Merė.

Džonis linktelėjo.

- Ir nei kojotams, nei Entredžianui tai neatrodė nesąmonė. Kai jį ištariau, Entredžianas tartum ir pasitraukė nuo manęs... o po to pasišaukė suopį ir paliepė mane pulti.

- Netikiu, kad šitaip galėjo atsitikti, - pareiškė Odrė. - Žinau, jog esate garsus rašytojas ar kažkas panašaus, ir iš išvaizdos matosi, kad nesate iš tų, kurie leistų abejoti jų žodžiais, tačiau vis tiek tuo netikiu.

- Tačiau būtent šitaip ir buvo, - atsakė Džonis. - O jūs nieko panašaus nematėte? Kad gyvūnai elgtųsi keistai, agresyviai?

- Aš slapsčiausi miestelio savitarnos skalbykloje, - aiškino Odrė. - Ei? Ar mes kalbamės ta pačia kalba?

- Tačiau...

- Klausykit, jūs norit man kažką papasakoti apie keistą, agresyvų gyvūnų elgesį? - Odrė palinko į priekį, įsistebeilydama į Marinvilį savo spindinčiomis akimis. - Tačiau juk kalbate apie *Kolį*. Apie Kolį, koks jis yra dabar. Jis nužudė visus, kas tik jam pasipainiojo po kojomis. Ar jums dar šito negana? Argi dar būtina prasimanyti dresuotus suopius?

- O ką pasakytumėte apie vorus? - įsiterpė Stivas.

Dabar jis su ta prakaulia mergina sėdėjo ne ant krėslo ranktūrių, o pačiame krėsle, ir Stivas buvo apsikabinęs merginą per pečius.

- O kas su tais vorais?

- Ar nematėtė... na, besibūriuojančių vorų?

- Lyg sparnuočiai paukščiai? - Odrė nužvelgė Stivą taip, tarsi norėtų pasakyti: "ATSARGIAI, ČIA DIRBA BEPROTIS".

- Na, ne visai. Parinkau netinkamą žodį. Kartu *besibastančių*. Lyg vilkai. Arba kojotai.

Odrė papurtė galvą.

- O gyvačių?

- Ir jų nemačiau. Nei kojotų. Netgi šuns, važiuojančio dviračiu ir užsidėjusio išeiginę skrybėlaitę. Visa tai man yra nežinoma.

Deividas sugrįžo į sceną su rudu popieriniu maišeliu rankose - į tokius maisto parduotuvėse pardavėjai sudeda nedidelius pirkinius: sal-

dainius, šokoladukus, pieno pakelius. Po pažastimi berniukas taip pat turėjo dėžutę trapių "Ritz" sausainių.

- Šio bei to radau, - pareiškė Deividas.

- Aha, - pritarė Stivas, nenuleisdamas akių nuo dėžutės ir mažo maišelio.

- Kiek turi maisto, Deivi? Kiekvienam po vieną sardinę ir po du sausainius?

- Iš tiesų tai čia yra nemažai, - atsakė Deividas. - Daugiau nei galėtumėte pagalvoti. Hm... - berniukas nutilo ir susimąstęs bei truputėlį sutrikęs nužvelgė susirinkusius, - ar niekas neprieštaraus, jei aš, prieš išdalindamas maistą, truputėlį pasimelsiu?

- Nori paprašyti Dievo malonės? - paklausė Sintija.

- Taip, malonės.

- Man tai tinka, - pasakė Džonis. - Manau, galime pasinaudoti visa malone, kurią tik mums pavyks gauti.

- Amen, - užbaigė Stivas.

Deividas padėjo sau tarp kojų maišelį su maistu ir dėžutę sausainių. Tada jis užsimerkė ir sudėjo delnus sukryžiuotais pirštais sau priešais veidą. Džonį apstulbino tai, jog šiame geste nebuvo jokio pretenzingumo. Jis buvo labai paprastas, tačiau dažnai kartojant nupoliruotas iki tobulybės.

- Dieve, prašau palaimink maistą, kurį mes ruošiamės valgyti, - pradėjo Deividas.

- Taip, visą, kiek jo yra, - pertraukė Sintija ir tuojau pat susigėdo šitaip padariusi, tačiau, atrodo, Deividas visai neužpyko; gal net jos negirdėjo.

- Palaimink mūsų draugiją, pasirūpink mumis ir saugok nuo pikto. Taip pat prašau pasirūpink ir mano mamyte, jei tokia yra Tavo valia, - berniukas nutilo ir po to tylesniu balsu užbaigė: - Tikriausiai taip nėra, tačiau *prašau* pasirūpink, jei tokia yra tavo valia. Vardan Jėzaus, amen.

Deividas vėl atsimerkė.

Džonis buvo sujaudintas. Trumpa vaiko malda palietė tas jo jautrias vietas, kurias nesėkmingai bandė užgauti Entredžianas.

"*Žinoma, jog jis užgavo mano jautrią stygą. Nes jis tiki. Palyginti su šiuo kukliu vaiku, popiežius Jonas Paulius su savo prašmatniais rūbais ir kepure, kuri tiktų dėvėti Las Vege, atrodo kaip krikščionis, prisimenantis Dievą tik per Velykas ir Kalėdas".*

Deividas pasilenkė ir pakėlė nuo grindų maistą, kurį jam pavyko rasti. Rausdamasis po maišelį, berniukas buvo toks linksmas kaip sriubos valgyklos nuolatinis lankytojas per Padėkos dienos pietus.

- Štai, Mere, - tarė vaikas, ištraukdamas "Žydrojo fiordo" sardinių dėžutę. - Raktas pritvirtintas prie dugno.

- Ačiū, Deividai.

Berniukas nusišypsojo.

- Dėkokite pono Bilingslio draugui. Tai jo maistas, o ne mano, - jis padavė traškių sausainių dėžutę. - Perduokite juos visiems.

- Pasiimk, kiek tau reikia, o kitus palik, - maloniu balsu ištarė Džonis. - Taip sakoma mūsų draugų ratelyje... teisybė, Tomai?

Veterinaras pažvelgė į jį pavandenijusiomis akimis, tačiau nieko neatsakė.

Deividas padavė vieną sardinių dėžutę Stivui, o kitą Sintijai.

- Ak, ne, brangusis, mums pakaks, - pasakė Sintija, norėdama atiduoti vieną dėžutę. - Mes su Stivu pasidalinsime.

- Nėra reikalo, - paprieštaravo Deividas. - Jų yra daug. Garbės žodis.

Vaikas padalino po dėžutę sardinių Odrei, Tomui ir Džoniui. Džonis savąją dėžutę apvertė rankoje du kartus, tarsi norėdamas įsitikinti, jog sardinės tikros, ir tik po to nutraukė popierių, pasiėmė prie dugno pritvirtintą raktelį ir įkišo jį į metalinę kilpelę skardinės dangtelio krašte. Džonis atidarė skardinę. Vos tik užuodęs žuvies kvapą, pasijuto siaubingai alkanas. Jei kas nors jam būtų pasakęs, kad kada nors šitaip sureaguos į paprastų sardinių dėžutę, Džonis būtų tik nusijuokęs.

Kažkas paplekšnojo jam per petį. Tai buvo Merė su dėžute sausainių rankose. Atrodė, moteriškė yra beveik apimta ekstazės. Per jos lūpų kamputį smakro link nusidriekė alyvos čiurkšlelė.

- Paimkite, - kreipėsi į Džonį. - Tai nuostabūs sausainiai. Iš tiesų!

- Taip, - linksmai pritarė Sintija. - Kai šiki ant sausainių “Ritz”, viskas yra skaniau, taip aš visada sakydavau.

Džonis paėmė dėžutę ir pažvelgęs į jos vidų pamatė, kad telikę pusė vieno į vaškuotą popierių susuktų sausainių ritinėlio. Jis paėmė tris apvalius tamsiai oranžinius sausainius. Urzgiantis Džonio skrandis ėmė protestuoti dėl tokio susivaldymo, ir Džonis nė pats nepajuto, kaip prieš paduodamas dėžutę Biligsliui paėmė dar tris. Jų žvilgsnis trumpam susitiko, ir Džoniui galvoje nuaidėjo senuko žodžiai, jog net Houdinis nebūtų sugebėjęs šito padaryti. Dėl galvos. O dar telefonas - trys brūkšneliai, patvirtinantys ryšį, kai ragelis buvo berniuko rankose, ir nė vieno brūkšnelio, kai telefoną laikė Džonis.

- Tai iš karto viską išsprendžia, - pareiškė Sintija, kalbėdama pilna burna. - Maistas yra *kur kas* geriau už seksą.

Džonis pažvelgė į Deividą. Berniukas valgė sėdėdamas ant tėvo krėslo ranktūrio. Ralfas buvo pasidėjęs savo neatidarytą sardinių dėžutę ant kelių ir vis dar tuščiomis akimis stebeilijo į salės kėdžių eiles. Deividas išėmė porą sardinių iš savo dėžutės, rūpestingai uždėjo jas ant sausainio ir padavė tėvui, kuris pradėjo mašinaliai kramtyti, tartum vienintelis jo tikslas būtų buvęs vėl ištuštinti burną. Pamatęs berniuko dėmesingą meilę savo tėvui, Džonis pasijuto nejaukiai, tartum būtų mėginęs įlįsti į Deivido sielą. Džonis nusuko akis į šalį ir pastebėjo ant grindų stovinčią sausainių dėžutę. Visi godžiai valgė, ir niekas neatkreipė dėmesio į Džonį, kai šis pakėlė dėžutę ir pažvelgė jos vidun.

Dėžutė buvo perėjusi per visų bėglių rankas, kiekvienas pasiėmė ne mažiau kaip pustuzinį sausainių (Bilingslis tikriausiai paėmė daugiau; tas ožys tiesiog grūste grūdo sausainius sau burnon), tačiau vaškuoto popieriaus ritinėlis vis dar tebebuvo dėžutėje, ir Džonis būtų galėjęs prisiekti, jog ritinėlis vis dar buvo artipilnis; kad jame buvo lygiai tiek pat sausainių kaip ir anksčiau.

4

Ralfas kiek galėdamas nuosekliau papasakojo apie Karverių šeimą ištikusią nelaimę, tarp žodžių papliūpų kramtydamas sardines. Jis stengėsi galvoti aiškiai, sugrįžti į tikrovę, - daugiau Deivido, nei savo paties labui, - tačiau tai padaryti jam buvo sunku. Ralfas vis dar matė Kirsteną, be gyvybės ženklų gulinčią laiptų apačioje, matė Entredžianą, už rankos tempiantį Elę per sulaikytųjų priėmimo patalpą. *"Nesijaudink, Deividai, aš sugrįšiu"* - pasakė Elė, tačiau Ralfui, kuris buvo įsitikinęs, jog per keturiolika vedybinio gyvenimo metų išmoko atskirti menkiausias gaideles žmonos balse, Elės žodžiai nuskambėjo taip, tarsi ji jau būtų išnykusi visiems laikams. Tačiau vien dėl Deivido jis privalėjo likti čia ir pamėginti susigrąžinti žmoną. Sugrįžti atgal į realybę iš ten, kur jo sukrėstas, pertemptas - ir graužiamas kaltės jausmo, taip, jis jautė ir kaltę - protas norėjo nusivesti.

Tačiau tai padaryti buvo sunku.

Kai Ralfas baigė pasakoti, Odrė tarė:

- Gerai, bent iš jūsų neišgirdau apie maištą žvėrių karalystėje. Tačiau labai apgailestauju dėl jūsų žmonos ir dukrelės, misteri Karveri. Reiškiu užuojautą ir tau, Deividai.

- Ačiū, - padėkojo Ralfas, o kai Deividas pareiškė, jog mamytei gal dar nieko bloga nenutiko, pašiaušė berniuko plaukus ir jam pritarė.

Tada atėjo Merės eilė. Ji papasakojo apie maišelį su narkotikais, gulėjusį po atsargine padanga, prisiminė, kaip Entredžianas, aiškindamas sulaikytųjų teises, įterpė frazę: "Aš jūs nužudysiu", ir kaip jis be jokio perspėjimo ant laiptų nušovė Merės vyrą.

- Ir jūsų pasakojime nieko neišgirdau apie laukinius žvėris, - pastebėjo Odrė.

Atrodo, dabar tai buvo pagrindinis jos rūpestis. Odrė pakėlė sau prie burnos sardinių dėžutę ir nė nemirktelėjusi išgėrė aliejų.

- Jūs arba neišgirdote, kai pasakojau, kad Entredžianas pasišaukė kojotą mus saugoti, arba *nenorėjote* šito išgirsti, - atsakė Merė.

Odrė į tai tik numojo ranka. Dabar ji sėdėjo, ir ši padėtis suteikė Bilingsliui galimybę pamatyti dar ne mažiau kaip keturis colius jos kojų. Ralfas taip pat žiūrėjo į moteriškės kojas, tačiau šis vaizdas nekėlė jam absoliučiai jokių jausmų. Jam atrodė, jog sename automobilio akumulia-

toriuje galėtum rasti daugiau sulčių, nei jų šiuo metu buvo Ralfo organizme.

- Juk žinote, kad kojotus *galima* prisijaukinti, - atšovė Odrė. - Maitinti juos mėsainiais ir išdresuoti kaip šunis.

- Ar jums kada nors teko matyti Entredžianą, mieste besivedžiojantį kojotą už pavadėlio? - mandagiai paklausė Marinvilis.

Odrė nužvelgė Džonį tvirtai sučiaupusi lūpas.

- Ne. Aš tik su juo persimesdavau vienu kitu žodžiu kaip ir su kitais miestelio gyventojais, tačiau tai buvo viskas. Didžiąją laiko dalį praleisdavau šachtoje arba laboratorijoje, arba keliaudama. Man ne itin patinka miesto gyvenimas.

- O kaip tu, Stivai? - paklausė Marinvilis. - Ką mums gali papasakoti?

Ralfas pastebėjo, kaip teksasietišku akcentu kalbantis atletiškas vyrukas susižvalgė su savo mergina, - jei ji iš tiesų buvo jo mergina, - po to vėl atsisuko į rašytoją.

- Ką gi, visų pirmiausia pradėsiu nuo to, jog neteksiu premijos, jei savo agentui pasakysite, kad paėmiau pakeleivę.

- Manau, šiuo metu tau derėtų mažiausiai jaudintis dėl agento. Papasakok, kas jums nutiko.

Stivas kartu su Sintija pasikeisdami papasakojo savo nuotykius, abu puikiai suvokdami, jog jie visiškai neįtikėtini. Jie abu beviltiškai pabrėžė, jog nesugeba išreikšti žodžiais, kokia buvo šlykšti akmeninė statulėlė, kurią surado laboratorijoje-sandėlyje, kokį galingą poveikį jiems padarė tas akmens luitelis, ir nė vienas iš jų nenorėjo pirmas papasakoti, ką jautė, kai vilkas (dabar jie abu sutiko, jog tai buvo ne kojotas, o vilkas) atnešė tą statulėlę iš laboratorijos ir paguldė priešais juos. Ralfas numanė, jog tai galėjo būti susiję su seksu, tačiau nevaliojo suprasti, kodėl buvo taip blogai.

- Ar vis dar tebesate Dvejojantis Tomas? - paklausė Marinvilis Odrės, kai Stivas su Sintija baigė pasakoti.

Jis kalbėjo švelniai, tartum nenorėdamas Odrės išgąsdinti. "*Žinoma, kad jis nenori Odrės gąsdinti,* - pagalvojo Ralfas. - *Mūsų tėra tik septynetas, ir Džonis stengiasi visus išlaikyti vienoje komandoje. Beje, jam neblogai sekasi*".

- Nežinau, kas aš esu, - lyg apsvaigusi atsakė Odrė. - Nenoriu patikėti visu šiuo šūdu, - vien pagalvojus, jog tai mane žiauriai gąsdina - tačiau negaliu įsivaizduoti, kodėl turėtumėte meluoti. - Ji nutilo, po to susimąsčiusi tęsė, - nebent kai pamatėte tuos žmones, pakabintus Hernando slėptuvėje... na, nežinau... gal taip išsigandote, kad...

- Kad mums pradėjo vaidentis? - paklausė Stivas.

Odrė linktelėjo.

- Gyvates, kurias matėte pastate, - bent galima logiškai paaiškinti. Jos kartais prieš tris dienas pajunta audrą ir sulenda slėptis bet kur. O dėl viso kito... nežinau. Aš esu mokslininkė ir negaliu paaiškinti kaip...

- Nereikia apsimetinėti, ledi. Jūs esate lyg tas vaikas, kuris apsimetinėja, kad jo burna užsiūta, todėl nereikės valgyti brokolių, - įsiterpė Sintija. - Visa tai, ką mes matėme, puikiausiai dera prie to, ką misteris Marinvilis matė prieš *mus*, ir ką Merė matė anksčiau nei Marinvilis, ir ką Karveriai matė prieš ją. Viskas sutampa iki menkiausių smulkmenų, tokių kaip nuversta statinių tvora, prie kurios Entredžianas nugalabijo kirpėją ar kas jis ten buvo. Tad kuriam laikui nustokite tauškusi "Aš esu mokslininkė". Mes visi esame iš to paties puslapio; jūs - iš kito.

- Tačiau aš nieko panašaus nemačiau! - vos nesuklykė Odrė.

- O ką jūs *matėte*? - paklausė Ralfas. - Papasakokite mums.

Odrė susikryžiavo kojas ir pasitaisė savo suknelės kraštą.

- Aš stovyklavau. Turėjau keturias išeigines dienas, tad pakroviau Selę ir patraukiau šiaurėn, į Vario kalnus. Tai mano mėgiamiausia vieta Nevadoje.

Ralfui pasirodė, jog Odrė kalba tartum teisindamasi, tarsi praeityje už tokį elgesį būtų buvusi išjuokta.

Bilingslis atrodė tarsi ką tik pabudęs iš miego... gal net sapnavo ilgas Odrės kojas, apsivijusias apie jo kaulėtą seną užpakalį.

- Selė, - tarė jis, - kaip jaučiasi Selė?

Odrė pažvelgė į jį iš pradžių nieko nesuprasdama, po to išsišiepė lyg maža mergaitė.

- Puikiai.

- Patempimas praėjo?

- Taip, ačiū. Tai buvo geras tepalas.

- Džiaugiuosi tai girdėdamas.

- Apie ką jūs čia kalbate? - paklausė Marinvilis.

- Maždaug prieš metus aš gydžiau jos arklį, - paaiškino Bilingslis. - Tik tiek.

Ralfas abejojo, ar būtų leidęs Bilingsliui gydyti *savo* arklį, jei jį turėtų; jis net abejojo, ar leistų Bilingsliui gydyti benamę katę. Tačiau prieš metus veterinaras tikriausiai buvo kitoks. Kai girtavimas tampa karjera, dvylika mėnesių gali daug ką pakeisti. Ir tik nedaugelis šių pokyčių būna teigiami.

- Pastangos vėl pastatyti ant kojų "Barškuolę" buvo gana skausmingos, - pasiguodė Odrė. - Pastarosiomis dienomis sumontavome spinduliuotuvus. Žuvo keli ereliai...

- *Keli*? - pertraukė ją Bilingslis. - Nesu iš tų, kurie verkia dėl kiekvieno medžio, tačiau man galėtumėte ir nemeluoti.

- Na, gerai. Iš viso keturiasdešimt. Jei kalbėsime apie grėsmę, kad išnyks rūšis, tai - vieni niekai; Nevadoje erelių netrūksta. Jūs tai žinote, daktare. Žalieji taip pat žino, tačiau vis tiek į kiekvieną negyvą erelį žiūri tarsi į išvirtą kūdikį. Iš tiesų jie trokšta - ir tai *vienintelis* jų noras - sukliudyti mums kasti varį. Dieve, kartais taip nuo jų pavargstu. Jie čia at-

važiavo savo įžūliais mažais užsieniniais automobiliais, kuriems pagaminti reikėjo po penkiasdešimt svarų amerikietiško vario, ir aiškina mums, jog esame siaubūnai, prievartaujantys Žemę. Jie...

- Ponia? - tyliai pertraukė ją Stivas. - Atleiskite, tačiau nė vienas iš čia esančių nedalyvauja žaliųjų judėjime.

- Žinoma. Aš tik noriu pasakyti, kad mums *visiems* buvo gaila erelių, - o jei jau apie tai prabilome, taip pat ir vanagų bei kranklių, - nesvarbu, ką apie mus kalba tie medžių mylėtojai', - Odrė nužvelgė visus, tarsi norėdama įvertinti, ar jie pastebėjo jos nuoširdumą, po to tęsė toliau: - Mes išgauname varį iš uolienos, naudodami sieros rūgštį. Lengviausia tai padaryti naudojant purkštukus, kurie panašūs į gazonų laistymo įrenginius. Tačiau naudojant šiuos purkštukus lieka sieros rūgšties balos. Paukščiai jas pamato ir nutupia maudytis ar atsigerti. Po to žūsta. Tai nėra labai patraukli mirtis.

- Ne, - sutiko Bilingslis, sumirksėdamas savo pavandenijusiomis akimis. - Kai "Kinijos" ir "Desatojos" šachtose kasė auksą, - tai buvo šeštajame dešimtmetyje, - tose balose buvo kalio cianido. Lygiai tokia pati bjauri medžiaga. Tiesa, tada nebuvo nei medelių mylėtojų, nei žaliųjų. Kompanijai tai turėjo būti puikūs laikai, ar ne tiesa, mis Vailer?

Senasis veterinaras pakilo, priėjo prie baro, prisipylė į stiklą per pirštą viskio ir išgėrė jį it vaistus.

- Ar galėčiau gauti irgi maždaug tiek pat? - paklausė Ralfas.

- Žinoma, sere, manau, jog galėtumėte, - atsakė Bilingslis.

Jis padavė Ralfui gėrimą ir išdėliojo daugiau stiklinių. Bilingslis pasiūlė šiltų gaivinančių gėrimų, tačiau kiti grupelės nariai pasirinko šaltinio vandenį, kurio senasis veterinaras pripylė iš plastmasinio ąsočio.

- Tuos purkštukus mes pakeitėme paskirstymo galvutėmis ir spinduliuotuvais, - tęsė Odrė. - Šiuose įrengimuose skystis yra lašinamas, jie brangesni nei purkštukai, - *kur kas brangesni,* - tačiau paukščiai nepakliūna į chemikalus.

- Ne, - sutiko Bilingslis.

Jis vėl prisipylė šlakelį viskio, kurį išgėrė kur kas lėčiau, per stiklo kraštą žiūrėdamas į Odrės kojas.

5

Problema?

Gal dar ne... tačiau ji gali atsirasti, jei nebus imtasi žygių.

Į Eleną Karver panaši būtybė užvertusi galvą ir žvilgančiomis akimis sėdėjo prie rašomojo stalo sulaikytųjų priėmimo patalpoje. Už lango vėjas tai sustiprėdavo, tai pritildavo. Netoliese pasigirdo žvėries, lipančio laiptais į viršų, letenų tapsenimas. Prie durų tapsenimas liovėsi. Pasigirdo į atsikosėjimą panašus urzgimas. Po to, pastumtos pumos snukio,

durys atsivėrė. Tai buvo gana stambi patelė - snukį ir galines kojas skyrė kokios šešios pėdos, o stora, besiranganti uodega siekė beveik tris pėdas.

Puma pro duris įsėlino į sulaikytųjų priėmimo patalpą, prispaudusi ausis prie savo pleišto formos galvos. Būtybė įsiskverbė į žvėries galvą, norėdama suprasti, ką puma jaučia, bei prisitraukti ją arčiau savęs. Žvėris atrodė išsigandęs, uostinėjo patalpos kvapus, kurių nė vienas neteikė nusiraminimo. Čia buvo žmonių urvas, tačiau ne vien jis neramino pumą.

Ji čia užuodė daug pavojų. Pirmiausia čia tvyrojo parako kvapas; puma aiškiai užuodė aštrų ir erzinantį parako dūmų tvaiką. Be to, ore sklandė baimės kvapas, tartum prakaito ir degintos žolės kvapų mišinys. Taip pat jautėsi ir kraujo kvapas - kojoto ir žmogaus kraujo. O dar kėdėje sėdėjo toji būtybė, prie kurios puma sėlino prieš savo valią, nepajėgdama sustoti. Ji buvo panaši į žmogų, tačiau kvepėjo ne taip kaip žmonės. Puma dar niekada nebuvo užuodusi panašaus kvapo. Žvėris prigludo prie grindų ir tyliai suinkštė.

Kombinezonu vilkinti būtybė pakilo iš kėdės, priklaupė ant Elenos Karver kelių, pakėlė pumos snukį ir pažvelgė į žvėries akis. Ji ėmė skubiai kalbėti kita, neišsivysčiusių būtybių, kalba, aiškindama pumai, kur ši turi nubėgti, kur palaukti ir ką daryti, kai ateis laikas. Tie žmonės ginkluoti ir galėtų nušauti žvėrį, tačiau būtybė pirmoji padarys tai, kas jai priklauso.

Būtybei bekalbant, iš Elenos nosies pradėjo lašėti kraujas, kurį pajutusi nusišluostė ranka. Ant Elenos skruostų ir kaklo ėmė keltis pūslės. Sukruštas makšties uždegimas! Kol kas nieko daugiau. Kodėl kai kurios moterys negali paprasčiausiai pasirūpinti savimi?

- Gerai, - tarė būtybė pumai. - Dabar keliauk. Lauk, kol ateis laikas. Aš klausysiuos kartu su tavimi.

Puma vėl suinkštė, palaižė savo šiurkščiu liežuviu būtybės, įlindusios į Elenos Karver kūną, ranką, po to apsisuko ir ištapseno iš patalpos.

Būtybė sugrįžo į kėdę ir atsilošė joje. Ji užmerkė Elenos akis, klausydamasi nepaliaujamo smėlio barbenimo į langus, ir dalį savęs išsiuntė kartu su žvėrimi.

ANTRAS SKYRIUS

1

- Jūs žinojote, kad ateina sunkus metas, tad pasikinkėte arklį ir išvykote stovyklauti, - pasakė Stivas. - Kas buvo toliau?

- Keturias dienas praleidau Vario kalnuose. Žvejojau, fotografavau - laisvalaikiu mėgstu fotografuoti. Tai buvo puikios dienos. Po to, prieš

tris dienas, sugrįžau. Nuvykau tiesiai į savo namus, kurie yra šiauriniame miestelio pakraštyje.

- Kas jus privertė sugrįžti? - paklausė Stivas. - Tai negalėjo būti besiartinanti audra, tiesa?

- Ne. Su savimi turėjau mažą radijo imtuvą ir per jį girdėjau tik tiek, jog bus giedra ir karšta.

- Aš irgi tik tai girdėjau, - pritarė Stivas. - Visas šis šūdas yra kažkokia paslaptis.

- Buvau susitarusi susitikti su Alenu Saimzu, mūsų kompanijos revizoriumi, ir aptarti, kokios bus išlaidos pereinant nuo purkštukų prie paskirstymo galvučių ir spinduliuotuvų. Jis turėjo atskristi iš Arizonos. Užvakar turėjau su juo susitikti Hernando slėptuvėje. Taip mes įpratome vadinti laboratoriją ir tarnybines patalpas miesto pakraštyje. Kaip ten būtų, dėl šios priežasties dėviu šią prakeiktą suknelę - dėl to susitikimo ir dėl to, jog Frenkas Geleris paaiškino, neva Saimzui nepatinka - nepatiko - džinsuotos moterys. Žinau, kad nieko bloga nebuvo nutikę, kai grįžau iš savo kelionės, nes būtent tada paskambino Frenkas ir pasakė į susitikimą ateiti apsirengus suknele. Tai buvo tą vakarą apie septynias.

- Kas yra Frenkas Geleris? - paklausė Stivas.

- Vyriausiasis kalnakasybos inžinierius, - paaiškino Bilingslis. - Jis yra atsakingas, kad "Kinijos" šachta vėl būtų pradėta eksploatuoti. Bent jau buvo.

Bilingslis klausiančiai pažvelgė į Odrę.

Ši linktelėjo galva.

- Taip. Jis nebegyvas.

- Prieš tris dienas, - susimąstęs ištarė Marinvilis. - Prieš tris dienas Desperacijoje viskas klostėsi sklandžiai. Bent jau jūsų žiniomis.

- Teisingai. Tačiau kai kitą kartą išvydau Frenką, jis kabėjo ant kablio, o viena jo plaštaka buvo nukirsta.

- Mes jį matėme, - pasakė Sintija nusipurtydama. - Ir jo ranką taip pat. Akvariumo dugne.

- Prieš visa tai, tąnakt prabudau du kartus. Pirmą kartą pagalvojau, jog griaudžia, tačiau antrą kartą tai labiau panėšėjo į šūvių garsus. Nusprendžiau, jog susapnavau, ir vėl užmigau... tačiau tikriausiai tuo metu viskas ir prasidėjo. Po to, kai nuvykau į kompanijos biurą...

Iš pradžių, pasakojo Odrė, ji nepastebėjo jokių pavojaus ženklų - jai juk negalėjo sukelti nerimo, kad Bredas Džozefsonas nesėdėjo prie savo rašomojo stalo. Bredas, jei tik galėdavo, visada pasišalindavo iš savo darbo vietos. Tad Odrė nuėjo į Hernando slėptuvę ir ten išvydo tai, ką netrukus atvažiavę ras ir Stivas su Sintija - ant kablių kybančius lavonus. Tikriausiai ten kabojo visi, kurie tą rytą atėjo į darbą. Vienas iš jų, pasidabinęs virvelės tipo diržu ir aukštaauliais batais, primenantis kantri stiliaus dainininką, buvo Alenas Saimzas. Jis atkeliavo net iš Fynikso, kad numirtų Desperacijoje.

- Jei jūs sakote tiesą, - kreipėsi Odrė į Stivą, - Entredžianas vėliau turėjo nužudyti ir daugiau šachtos darbuotojų. Aš neskaičiavau, - buvau per daug išsigandusi, kad *sugalvočiau* suskaičiuoti, - tačiau kai buvau laboratorijoje, ten kabojo ne daugiau kaip septyni lavonai. Iš baimės sustingau vietoje. Gal net trumpam aptemo sąmonė, nesu tikra. Po to išgirdau šūvius. Dabar jau nekilo abejonių, jog tai šūviai. Po to kažkas ėmė klykti. Vėl pasigirdo šūviai, ir klyksmas nutilo.

Odrė nuėjo prie mašinos, nenubėgo - ji aiškino bijojusi panikos, kai pasileis bėgti - ir nuvažiavo į miestą. Odrė ketino viską pranešti Džimui Rydui. Arba, jei Džimas būtų išvykęs apskrities reikalais, kas dažnai pasitaikydavo, vienam iš jo pavaduotojų: Entredžianui arba Pyrsonui.

- Nenubėgau prie mašinos ir važiavau neviršydama greičio, tačiau vis tiek buvau apimta siaubo. Prisimenu, kaip pirštinių skyrelyje grabaliodama ieškojau cigaretės, nors jau nerūkau penkeri metai. Tada pamačiau du žmones, bėgančius per sankryžą. Žinote, tą, kur kabo mirksintis šviesoforas?

Visi linktelėjo.

- Jiems iš paskos riaumodamas atlėkė naujasis miestelio policijos automobilis. Jį vairavo Entredžianas, tačiau tuo metu aš šito nežinojau. Pasigirdo trys ar keturi šūviai, ir žmonės, kuriuos jis persekiojo, parvirto ant šaligatvio, vienas tiesiai priešais maisto parduotuvę, kitas truputėlį toliau už jos. Ant šaligatvio pasipylė kraujas. Daug kraujo. Vairuotojas, nė kiek nesumažindamas greičio, nudūmė į vakarus, ir netrukus vėl išgirdau šūvius. Esu tikra, išgirdau jį šaukiant "Ohoho".

Norėjau padėti pašautiems žmonėms, jei galėčiau. Privažiavau arčiau, sustabdžiau mašiną ir išlipau. Tikriausiai tai ir išgelbėjo man gyvybę. Nes Entredžianas žudė visa, kas juda. Bet kurį žmogų, bet kurį daiktą, viską. Gatvėje tarsi žaislai stovėjo zigzagais išblaškyti automobiliai bei sunkvežimiai be gyvybės požymių. "El Camino" firmos sunkvežimis riogsojo apvirtęs ant šono palei ūkinių prekių parduotuvę. Manau, tai buvo Tomio Ortegos mašina, kurią jis mylėjo vos ne kaip merginą.

- Aš *nieko* panašaus nemačiau, - pasakė Džonis. - Kai jis mane atvežė, gatvė buvo tuščia.

- Taip. Reikia pripažinti, jog tas kalės vaikas susitvarko savo aplinką. Manau, jis stengėsi, jog kas nors atsitiktinai užklydęs į miestelį nepradėtų spėlioti, kas čia nutiko. Nors jis tik sušlavė dulkes po kilimu, tačiau kurį laiką niekas šito nepastebės. Ypač per šią prakeiktą audrą.

- Apie kurią nieko nepranešė sinoptikai, - susimąstęs pastebėjo Stivas.

- Taip, apie ją nepranešė sinoptikai.

- Kas nutiko po to? - paklausė Deividas.

- Pribėgau prie žmonių, į kuriuos šaudė. Viena iš jų buvo Evelina Šoustek, kirpyklos savininkė. Ji taip pat dirbo bibliotekoje nepilną dar-

bo dieną. Moteriškė buvo negyva, o jos smegenys ištaškyti ant šaligatvio.

Merė krūptelėjo. Odrė tai pastebėjo ir atsisuko į ją.

- Šitai irgi privalote prisiminti. Jei jis jus pamatys ir nuspręs nušauti, jūs žuvę, - Odrė visus nužvelgė, tikriausiai norėdama įsitikinti, ar jie mato, jog ji nejuokauja. Ar perdeda. - Jis šaudo negyvai. Pabrėžiu, *negyvai.*

- Turėsime tai omenyje, - pasakė Stivas.

- Kitas buvo pasiuntinys. Jis dėvėjo "Skanių pyragų" uniformą. Entredžianas jam taip pat buvo pataikęs į galvą, tačiau vyrukas dar buvo gyvas.

Odrė kalbėjo su Džoniui pažįstama ramybe. Jam tai teko matyti Vietname, pasibaigus mūšiams. Žinoma, visa tai jis matė ne kaip kovotojas, vienoje rankoje laikydamas užrašų knygelę, o kitoje tušinuką, per petį persimetęs žurnalistinį magnetofoną, prie kurio dirželio buvo prisegtas ženklelis, paliudijantis, jog Džonis nėra kovotojas. Jis stebėjo, klausėsi, užsirašinėjo ir jautėsi pašalinis. Jautė *pavydą.* Tuo metu jam į galvą lindusios karčios mintys - kad yra tarsi eunuchas hareme ar pianistas viešnamyje - dabar atrodė beprotiškos.

- Kai man buvo dvylika, senolis padavė 0,22 kalibro pistoletą, - tęsė Odrė. - Pirmiausia, ką aš padariau, išėjau už mūsų namo Sedalijoje ir nušoviau kėkštą. Kai priėjau prie paukštelio, jis dar buvo gyvas. Visa virpėdama žiūrėjau į tolį, o paukštelis iš lėto žiopčiojo savo snapeliu. Dar niekada gyvenime taip nebuvau panorusi ką nors sugrąžinti atgal. Priklaupiau prie kėkšto ir laukiau, kol jis užges. Atrodė, privalau padaryti bent tiek. Paukštelis virpėjo visu kūnu, kol galiausiai užgeso. "Skanių pyragų" pasiuntinys virpėjo kaip tas paukštelis. Pro mane jis žvelgė į gatvę, nors ten nieko nebuvo, o jo kakta buvo nusėta smulkiais prakaito lašeliais. Galva buvo deformuota, o ant pečių matėsi kažkokia balta masė. Iš pradžių man kilo kvaila mintis, jog tai putoplasto užpildas, - žinote, tokios granulės, kurios dedamos į dėžutę siunčiant trapų daiktą, - ir po to supratau, jog tai kaulo skeveldros. Suprantate, jo kaukolės kaulų.

- Daugiau nenoriu nieko girdėti, - staiga pertraukė ją Ralfas.

- Aš jūsų nekaltinu, - pasakė Džonis, - tačiau manau, jog privalome sužinoti viską. Kodėl jums su savo berniuku nepasivaikščiojus užkulisiuose? Gal ką nors ten surasite.

Ralfas linktelėjo galva, atsistojo ir žengė žingsnį Deivido link.

- Ne, - paprieštaravo Deividas. - Mes privalome pasilikti.

Ralfas sutrikęs pažvelgė į sūnų.

Deividas linktelėjo galva.

- Atleisk, tačiau mes privalome, - pasakė vaikas.

Ralfas kurį laiką pastovėjo, po to vėl atsisėdo.

Per šią pertraukėlę Džonis dirstelėjo į Odrę. Ji spoksojo į berniuką su tokia veido išraiška, kuri galėjo reikšti baimę ar susižavėjimą, ar viena ir kita. Tarsi niekada gyvenime nebūtų mačiusi panašaus sutvėrimo. Tada Džonis prisiminė traškius sausainius, pasirodančius iš dėžutės, tarsi iš mažo automobilio cirke išlendantys klounai, ir pagalvojo, ar apskritai *kuris* nors iš jų yra matęs į Deividą Karverį panašų sutvėrimą. Jis prisiminė patvirtinančius ryšį brūkšnelius telefono displėjuje ir kaip Bilingslis pasakė, jog net pats Houdinis nesugebėtų šito padaryti. Nes trukdytų galva. Jie visi buvo sutelkę dėmesį į suopius ir vorus, ir kojotus, ir žiurkes, iššokančias iš padangų krūvos, ir namus, kuriuose gali būti gyvačių; jie visą savo dėmesį skyrė Entredžianui, kuris kalbėjo keista kalba ir šaudė tarsi Bulius Bilas. O kaip dėl Deivido? Kas jis yra iš tiesų?

- Tęskite, Odre, - paprašė Sintija. - Tik gal galėtumėte, suprantate, šiek tiek švelniau.

Mergina smakru parodė Deivido pusėn.

Odrė blausiomis akimis pažvelgė į Sintiją, tarsi nesuprasdama, ko nori mergina, po to susikaupė ir tęsė savo pasakojimą.

2

- Buvau priklaupusi prie pasiuntinio, bandydama nuspręsti, ką turiu toliau daryti, - pasilikti su juo ar bėgti ir ką nors pakviesti, - kai Medvilnės gatvėje vėl išgirdau klyksmus ir šūvius. Kažkur sudužo stiklas. Pasigirdo skylančio medžio traškesys, po to kažkas sudardėjo į metalą. Patrulinis automobilis vėl užriaumojo. Man atrodė, jog per tas dvi dienas vien ir tegirdėjau automobilio variklio riaumojimą. Entredžianas kažkur pradingo, po to išgirdau jį atvažiuojant prie manęs. Apsispręsti turėjau per sekundę, tačiau manau, jog nebūčiau kitaip pasielgusi ir turėdama daugiau laiko. Aš pasileidau bėgti.

Norėjau sugrįžti į savo automobilį ir išvažiuoti, tačiau man atrodė, jog nesuspėsiu. Maniau, nespėsiu nubėgti net iki kampo ir pasislėpti. Tad įsmukau į Vorelų maisto parduotuvę. Vendė Vorel gulėjo negyva palei kasos aparatą. Jos tėtis - jis yra mėsininkas ir parduotuvės savininkas - sėdėjo mažame kabinete nušautas į galvą. Jis buvo be marškinių. Tikriausiai tuo metu, kai tai įvyko, jis persirenginėjo baltais marškiniais.

- Hjugas anksti pradeda darbą, - pastebėjo Bilingslis. - Kur kas anksčiau nei kiti šeimos nariai.

- Ak, tačiau Entredžianas vis sugįžta patikrinti, - pasakė Odrė atsainiu, isterišku tonu. - Dėl to jis yra toks pavojingas. *Jis vis sugrįžta patikrinti.* Jis yra išprotėjęs, nieko nesigaili, tačiau taip pat yra *metodiškas.*

- Tačiau jis serga, - įsiterpė Džonis. - Kai Entredžianas atvežė mane į miestą, jis jau buvo labai stipriai nukraujavęs, o tai buvo prieš šešias valandas. Jei šis procesas nesulėtėjo... - Džonis trūktelėjo pečiais.

- Nesileiskite jo apgaunamas, - kone pašnibždomis pasakė Odrė.

Džonis suprato, ką Odrė turi omenyje; matė savo akimis tai, kas neįmanoma, taip pat žinojo, kad neverta aušinti burnos visa tai aiškinant Odrei.

- Tęskite, - paprašė Stivas. - Kas vyko toliau?

Pabandžiau pasinaudoti pono Vorelo kabinete esančiu telefonu. Gal kokį pusvalandį praleidau galinėje parduotuvės patalpoje. Per tą laiką patrulinis automobilis pravažiavo du kartus. Pirmą kartą - Pagrindine gatve, po to sugrįžo Meskitų ar Medvilnės gatve. Vėl nuaidėjo šūviai, Užlipau į viršų, kur gyvena Vorelai, tikėdamasi, jog ten telefonas veiks. Jis neveikė. Ponia Vorel ir jos sūnus taip pat buvo nužudyti. Manau, berniuko vardas buvo Mertas. Ponia Vorel, galva panardinta į kriauklę ir perpjauta gerkle, buvo virtuvėje. Berniukas - dar neatsikėlęs iš lovos. Visur pilna kraujo. Atsistojau vaiko miegamojo tarpduryje, apžiūrinėjau plakatus su roko muzikantų bei krepšininkų nuotraukomis ir už lango išgirdau, kaip didindamas greitį vėl pralėkė patrulinis automobilis.

Sugrįžau į tarnybines patalpas, tačiau neišdrįsau atidaryti galinių durų. Man vis atrodė, jog Entredžianas pasislėpęs priebutyje ir tyko manęs. Noriu pasakyti, kad girdėjau jį nuvažiuojant, tačiau vis tiek atrodė, jog Entredžianas manęs tyko.

Nusprendžiau sulaukti tamsos. Tada galėsiu išvažiuoti. Galbūt. Nebuvau įsitikinusi. Nes Entredžianas toks *nenuspėjamas*. Jis *ne visą* laiką važinėjo Pagrindine gatve, ir *ne visą* laiką galėjai jį girdėti, bet vos tik kildavo mintis, jog jis išvažiavo, galbūt patraukė į kalnus, Entredžianas vėl pasirodydavo kaip tas prakeiktas triušis iš mago skrybėlės.

Visgi parduotuvėje likti negalėjau. Viena, mane varė iš proto zyziančios musės, antra, buvo labai karšta. Paprastai karštis manęs nekamuoja, - kai gyveni centrinėje Nevadoje, pripranti prie karščio, - tačiau be paliovos rodėsi, jog *užuodžiu* lavonus. Tad palaukiau, kol išgirdau šūvius palei miesto garažą - tai buvo Diumonto gatvėje, pačiame rytiniame miestelio pakraštyje - ir išėjau. Išeiti iš parduotuvės ant šaligatvio buvo vienas iš sunkiausių dalykų, kuriuos man gyvenime teko padaryti. Panašiai kaip kareiviui įžengti į niekieno teritoriją. Iš pradžių apskritai neįstengiau pajudėti; tiesiog sustingau vietoje. Prisimenu, kaip mintyse įsakinėjau sau eiti, bėgti nepajėgiau, nes būtų apėmusi panika, tad privalėjau eiti. Tačiau negalėjau. *Negalėjau*. Tartum būčiau paralyžiuota. Tada vėl išgirdau sugrįžtant Entredžianą. Tai buvo klaiku. Tarsi jis mane jaustų. Tartum būtų žaidęs naujovišką vaikų žaidimą, kuriame pralaimėjusieji nužudomi, o kiti siunčiami į belaisvių stovyklą ar panašiai. Variklis... jis taip garsiai riaumoja. Toks galingas. Ir *toks triukšmingas*. Net kai jo negirdžiu, įsivaizduoju, jog girdžiu. Suprantate? Jis riaumoja kaip karštyje besikr... laukinės katės. Nors ir išgirdau besiartinantį automobilį, nesugebėjau pajudėti. Įstengiau tik stovėti ir klausytis, kaip jis

artėja. Prisiminiau “Skanaus pyrago” pasiuntinį, kaip jis virpėjo lyg tas mano vaikystėje pašautas kėkštas, ir galiausiai pajudėjau iš vietos. Nuėjau į savitarnos skalbyklą ir, kai Entredžianas pravažiavo pro šalį, parkritau ant grindų. Šiauriniame miesto pakraštyje vėl išgirdau riksmus, tačiau nežinojau, kas ten vyksta, nes negalėjau pasižiūrėti. Nepajėgiau *atsistoti*. Šitaip išgulėjau ant grindų kokias dvidešimt minučių. Galiu pasakyti, jog tuo metu jau nebebijojau, tačiau man sunku jums paaiškinti, kas dedasi žmogaus galvoje, kai atsiduri šitokioje situacijoje. Gulėjau ant grindų, žiūrėdama į dulkių kamuoliukus ir sumaigytas cigarečių nuorūkas, ir galvojau, kad netgi ant grindų įmanoma atspėti čia esant savitarnos skalbyklą - pagal kvapą ir pagal lūpų dažais išteptliotas nuorūkas. Gulėjau ant grindų ir nebūčiau pajudėjusi, net jei išgirsčiau Entredžiano žingsnius šaligatvyje. Taip būčiau gulėjusi, kol jis man prikištų prie smilkinio pistoleto vamzdį ir...

- O ne, - krūptelėjo Merė, - nekalbėkite apie tai.

- *Tačiau aš negaliu liautis apie tai galvoti!* - rėkte išrėkė Odrė, ir kažkaip keistai, labiau nei visa kita, šis riksmas perrėžė Džonio Marinvilio ausis. Odrė pabandė susitvardyti ir tęsė pasakojimą: - Šią transo būseną sugebėjau įveikti tik išgirdusi gatvėje žmonių balsus. Atsiklaupiau ant kelių ir prišliaužiau prie durų. Priešingoje gatvės pusėje, palei “Pelėdos” klubą, pamačiau keturis žmones. Du iš jų buvo meksikiečiai - vaikinukas Eskola, kuris dirba šachtoje prie smulkintuvo, ir jo mergina. Nežinau merginos vardo, tačiau jos plaukuose yra šviesi sruoga, - beveik neabejoju, jog natūrali - ir ji yra siaubingai graži. *Buvo* siaubingai graži. Greta stovėjo gana stambi moteriškė, jos anksčiau nebuvau mačiusi. O ją lydintį vyriškį esu mačiusi žaidžiantį biliardą “Bud’s” bare su jumis, Tomai. Žinau, kad jo vardas Flipas.

- Flipas Moranas? Jūs matėte Fliperį?

Odrė linktelėjo.

- Jie ėjo priešinga gatvės puse, bandydami atidaryti kurio nors automobilio dureles ir ieškodami raktų. Pagalvojau apie savo automobilį ir apie tai, kad juo galėtume visi išvažiuoti. Pradėjau stotis. Ketvertas žmonių tuo metu kaip tik keliavo pro mažą skersgatvį tarp parduotuvės fasado, - ten anksčiau buvo italų restoranas, - ir “Sulūžusio būgno” baro, kai iš skersgatvio riaumodamas savo patruliniu automobiliu išvažiavo Entredžianas. Tikriausiai jis jų *tykojo*. Entredžianas visus juos partrenkė. Tačiau manau, kad tik jūsų draugas Flipas žuvo vietoje. Kitus tik nubloškė į šalį tarsi kėglius, kai gerai nepataikai. Jie lyg ir įsitvėrė vienas į kitą, kad nepargriūtų. Po to puolė bėgti. Vaikinukas Eskola buvo apsikabinęs savo merginą. Ji verkė ir laikė priglaudusi vieną ranką prie krūtinės. Ranka buvo lūžusi. Matėsi išsyk, nes virš alkūnės tarytum atsirado dar vienas sąnarys. Kitos moters veidu sruvo kraujas. Išgirdusi, kad Entredžianas juos vejasi, moteriškė atsisuko ir iškėlė rankas tarsi

sargybinis, saugantis įvažiavimą. Entredžianas vairavo dešine ranka, persisvėręs pro šoninį langą lyg lokomotyvo mašinistas. Prieš pervažiuodamas moteriškę, Entredžianas iššovė į ją du kartus. Tada pirmą kartą gerai į jį įsižiūrėjau, pirmą kartą supratau, su kuo turiu reikalą.

Odrė nužvelgė visus paeiliui, tarsi norėdama įvertinti, kokį įspūdį padarė jos žodžiai.

- Jis šypsojosi. Šypsojosi ir juokėsi lyg vaikas, pirmą kartą apsilankęs Disnėjaus pasaulyje. Suprantate, jis buvo laimingas. Laimingas.

3

Odrė tupėjo susigūžusi palei savitarnos skalbyklos duris, stebėdama, kaip Entredžianas su savo patruliniu automobiliu Pagrindine gatve vejasi Eskolą ir jo merginą. Pasivijęs juos pervažiavo kaip ir vyresnę moterį - buvo lengva sutraiškyti juodu iš karto, pasakojo Odrė, nes vaikinukas bandė padėti merginai, jie bėgo susikabinę. Pervažiavęs jaunuolius, Entredžianas sustojo, padavė atgal, po to *iš lėto* riedėdamas atbuline pavara ėmė juos traiškyti (tuo metu vėjas nutilo, pasakojo Odrė, ir ji labai aiškiai girdėjo lūžtančių kaulų traškėjimą). Paskui išlipo iš mašinos, priėjo prie jaunuolių, priklaupė tarp jų, suvarė kulką į merginos pakaušį, po to nuėmė Eskolos skrybėlę, kuri visą tą laiką buvo jam ant galvos, ir iššovė vyrukui į pakaušį.

- Po to jis vėl uždėjo skrybėlę, - tęsė pasakojimą Odrė. - Jei išliksiu gyva, šito niekada nepamiršiu, kad ir kiek ilgai begyvenčiau - kaip Entredžianas nukėlė vaikinuko skrybėlę, kad jį nušautų, o po to vėl uždėjo. Tartum sakytų, jog supranta, kaip sunku yra jaunuoliams, ir todėl stengiasi būti kiek įmanoma dėmesingesnis.

Entredžianas atsistojo, apsisuko ratu (tuo pat metu užtaisydamas pistoletą), dairydamasis į visas puses. Odrė pasakė, jog jo veide tuo metu švietė plati, kvaila šypsena. Džonis suprato, ką moteris turi omenyje. Jis jau buvo ją matęs. Kažkaip beprotiškai Džoniui atrodė, kad jis *viską* jau buvo matęs - sapne ar kitame gyvenime.

"Tiesiog vėl kartojasi senasis kosminis Vietnamo bliuzas", - pasakė sau mintyse. Odrės nupasakotas faro elgesys priminė Džoniui kai kuriuos girtus kareivius, su kuriais jam teko susidurti, ir kai kuriuos pasakojimus giliomis naktimis - pašnibždomis papasakotas istorijas apie *jų pačių vyrukus*, darančius siaubingus, neapsakomus dalykus su ta pačia nekalta, linksma išraiška veide. "*Tai Vietnamas, tik tiek, tiesiog tave užplūdo nemalonūs prisiminimai. Kad ratas užsidarytų, tau tereikia, kad iš kieno nors kišenės kyšotų tranzistorinis radijo imtuvas ir dainuotų daineles "Žmonės yra keisti" ar "Degtukinių žmonių paveikslėliai"*.

Tačiau ar *iš tiesų* tai buvo tik tiek? Giliai viduje Džonis abejojo šia idėja. Giliai viduje jis buvo įsitikinęs, jog čia kažkas kita, ir tai neturi jo-

kio ryšio su apgailėtinais prisiminimais rašytojo, kuris maitinosi karu, kaip suopiai minta dvėseliena... o po to parašė tiksliai tokią blogą knygą, kokią ir turėjo nulemti šitoks elgesys.

Gerai, jei čia ne tavo kaltė, tai tada kas?

- Ir ką jūs darėte po to? - paklausė Stivas.

- Sugrįžau į savitarnos skalbyklos biurą. Nušliaužiau. O kai ten nusigavau, įlindau į tarpą po rašomuoju stalu, susirangiau ir užmigau. Buvau labai pavargusi. Tai, ką mačiau... visos tos žudynės... mane labai išsekino.

Miegojau neramiai. Be paliovos ausyse aidėjo įvairūs garsai: šūviai, sprogimai, dūžtantis stiklas, riksmai. Nežinau, kurie iš šių garsų buvo tikri, o kurie - vaizduotės padarinys. Kai pabudau, jau buvo vėlyva popietė. Maudė visą kūną. Iš pradžių pagalvojau, jog visa kas tėra sapnas, kad vis dar stovyklauju. Po to atsimerkiau ir pamačiau, kur esu - susirangiusi po rašomuoju stalu; užuodžiau balinimo ir skalbimo priemonių kvapą ir supratau, jog nepaprastai noriu šlapintis. Taip pat supratau, jog abi mano kojos miega.

Pradėjau rangytis iš po rašomojo stalo, liepdama sau nepanikuoti, kad truputėlį įstrigau, ir tada išgirdau, kaip kažkas įėjo skalbyklon. Vėl skubiai šmurkštelėjau po stalu. Tai buvo Entredžianas. Atpažinau jo žingsnius. Tai buvo vyro, apsiavusio aukštaauliais batais, žingsniai.

Įėjęs į vidų jis paklausė: “Ar yra čia kas nors?” ir nužingsniavo tarp išrikiuotų skalbimo bei džiovinimo mašinų. Tartum būtų sekęs mano pėdsakais. Tam tikra prasme taip ir buvo. Jis sekė pagal mano kvepalus. Paprastai aš retai kvėpinuosi, tačiau apsivilkusi suknelę apie juos pagalvojau, pamaniau, jog per susitikimą su misteriu Saimzu viskas eis sklandžiau, jei pasikvėpinsiu, - gal kiek ir sutrikusi, Odrė gūžtelėjo pečiais. - Žinote, sakoma, kad moteris turi savų ginklų.

Sintija visai nesureagavo į šiuos žodžius, tačiau Merė pritardama linktelėjo.

- “Panašu į opiumą, - pasakė jis. - Ar teisingai atspėjau, mis? Ar tokie jūsų kvepalai”. Nieko neatsakiau, tik dar labiau susigūžiau po stalu ir rankomis apsivijau galvą. Vėl išgirdau jo balsą: “Geriau pasirodyk. Tada greitai tave sutvarkysiu. Jei teks tavęs ieškoti, kankinsiu ilgai”. Ir aš pajutau norą išlįsti - taip stipriai Entredžianas mane buvo paveikęs. Šitaip smarkiai jis buvo mane išgąsdinęs. Tikėjau, jog jis tikrai žino, kad aš čia kažkur slapstausi ir kad jis kaip šuo atseks mane pagal kvepalų kvapą, tad norėjau išlįsti iš po rašomojo stalo, kad mane greičiau nužudytų. Norėjau prieiti prie jo panašiai kaip Džounstauno gyventojai norėjo stoti į eilę, kad galėtų paragauti limonado. Tik nepajėgiau. Vėl buvau sustingusi ir tegalėjau gulėti bei galvoti apie tai, jog numirsiu iš noro šlapintis. Pamačiau kabineto kėdę - aš ją buvau ištraukusi, kad galėčiau įlįsti į tarpą tarp rašomojo stalo stalčiadėžių - ir pagalvojau:

"Kai jis pamatys *kėdę*, supras kur aš esu". Būtent tuo momentu Entredžianas įėjo į kabinetą. "Ar yra čia kas nors? - vėl paklausė jis. - Pasirodyk. Nieko bloga tau nedarysiu. Tiesiog noriu apklausti, kad sužinočiau, kas čia vyksta. Čia nutiko kažkas labai rimta".

Odrė pradėjo drebėti, ir Džonis pagalvojo, kad ji turėjo taip pat drebėti įsispraudusi į tarpą po rašomuoju stalu, laukdama, kol Entredžianas pereis per kabinetą, suras ją ir nužudys. Tik dabar ji dar ir šypsojosi. Aiman, į šią šypseną buvo sunku žiūrėti.

- Štai koks jis buvo išprotėjęs, - tęsė Odrė, susidėjusi virpančias rankas ant kelių. - Vieną minutę sako, kad už pasirodymą nužudys greitai, o kitą jau aiškina, kad tik nori užduoti keletą klausimų. Beprotiška. Tačiau aš tuo pat metu tikėjau ir vienu, ir kitu. Tad kas buvo labiausiai išprotėjęs? Ką? Kas buvo labiausiai išprotėjęs?

Jis žengė kelis žingsnius kabinete. Manau, jog porą. Tiek užteko, kad Entredžiano šešėlis nusidriektų iki rašomojo stalo ir dar už jo, iki tos pusės, kurioje buvau aš. Prisimenu, kaip pagalvojau, kad jeigu jo šešėlis turėtų akis, pamatytų mane. Entredžianas stovėjo gana ilgai. Girdėjau, kaip jis kvėpuoja. Po to ištarė: "Na ir užsikrušk" ir išėjo. Maždaug po minutės išgirdau atsidarant ir užsidarant laukujas duris. Iš pradžių buvau įsitikinusi, jog tai tik triukas. Mintyse jį mačiau taip aiškiai, kaip dabar matau jus, atidarantį ir vėl uždarantį duris, tačiau pasiliekantį viduje greta mašinos su nedideliais stalčiukais skalbimo milteliams. Stovi ten atstatęs pistoletą ir laukia, kol pajudėsiu. Ir žinote ką? Taip tebegalvojau net ir tada, kai Entredžianas savo riaumojančiu automobiliu vėl ėmė lakstyti gatvėmis, ieškodamas, ką dar nužudyti. Pagalvojau, jog bus geriau tyliai kiūtoti po rašomuoju stalu, tačiau suvokiau, jog nenuėjusi į tualetą apsišlapinsiu, o šito padaryti nenorėjau. O, ne, jokiu būdu. Jei jis užuodė mano kvepalus, dar lengviau užuos šviežią šlapimą. Tad iššliaužiau iš po stalo ir nuėjau į tualetą, šlubuodama it senutė, nes mano kojos vis dar tebemiegojo, tačiau vis dėlto iki jo nusigavau.

Ir nors Odrė kalbėjo dar kokias dešimt minučių, Džonis pagalvojo, kad pasakojimas iš esmės baigėsi toje vietoje, kai ji nusvirduliavo nusišlapinti į tarnybinį tualetą. Odrės automobilis buvo visai čia pat, tačiau iš jo būtų buvę tiek pat naudos, jei automobilis stovėtų ne Pagrindinėje gatvėje, o Mėnulyje. Kelis kartus moteris iš biuro nuėjo į skalbyklos salę ir sugrįžo atgal (Džonis nė kiek neabejojo, kad ir šiems pasivaikščiojimams prireikė didelės drąsos), tačiau niekur daugiau neišdrįso kelti kojos. Jos drąsa buvo ne tik sunaikinta, bet ir sudraskyta į skutelius. Kai trumpam nutilo šūviai ir varantis iš proto automobilio variklio riaumojimas, Odrė pagalvojo apie mėginimą bėgti, tačiau tuojau pat vaizduotėje išvydo, kaip Entredžianas ją pasiveja, nustumia nuo kelio, ištraukia iš mašinos ir nušauna šūviu į galvą. Be to, kaip pasakojo Odrė, ji buvo įsitikinusi, jog atvyks pagalba. *Privalo* atvykti. Taip, teisybė, Desperacijos

miestelis yra atokiau nuo pagrindinės automagistralės, bet ne *tiek* toli, be to, kai buvo nuspręsta vėl atidaryti šachtą, į Desperaciją nuolatos atvykdavo ir išvykdavo žmonės.

Kažkas *turėjo* atvykti į miestelį, pasakė Odrė. Tą popietę, apie penktą valandą, ji matė, kaip pravažiavo "Federal Exspress" kurjerių pašto krovininis autobusas, o kitą dieną, tai yra vakar, apie pusiaudienį pravažiavo Vikofo apskrities elektros tinklų pikapas. Ji girdėjo iš pikapo sklindančią muziką. Abu automobiliai pravažiavo Pagrindine gatve. Tuo metu ji negirdėjo Entredžiano patrulinio automobilio, tačiau praslinkus maždaug penkioms minutėms po to, kai pikapas pravažiavo pro savitarnos skalbyklą, vėl pasigirdo šūviai ir vyro klyksmas. "Ak, ne! Ne!". Vyriškis rėkė tokiu aukštu balsu, kad jis labiau panėšėjo į mergaitės.

Po to vėl stojo niekaip nesibaigianti naktis, kai nebesinorėjo ilgiau likti skalbykloje, tačiau nepakako drąsos pabėgti, kai buvo valgomi užkandžiai iš greta džiovintuvo stovinčio automato ir geriamas vanduo iš tualete esančios kriauklės. Po to išaušo nauja diena, klausantis Entredžiano, tarsi pėslys sukančio ratus.

Odrė pasakė, jog ji nežinojo, kad Entredžianas veža į miestelį žmones ir juos įkalina. Tuo metu ji tegalėjo galvoti apie tai, kaip iš čia ištrūkti, tačiau nė vienas iš sugalvotų planų jai nepatiko. Be to, tam tikra prasme skalbykloje Odrė pradėjo jaustis lyg namie... jaustis *saugi*. Entredžianas jau kartą buvo čia užėjęs ir išėjo, ir daugiau nebesugrįžo. Galbūt jis čia *niekada* nesugrįš.

- Laikiausi įsikibusi minties, kad jis negalėjo visų nužudyti, kad turėjo būti panašių į mane, kurie laiku spėjo suprasti, kas vyksta, ir pasislėpti. Tie žmonės turėtų paskambinti valstijos policijai. Be paliovos įtikinėjau save, jog bent jau kol kas išmintingiau palaukti. Po to užėjo audra, ir aš nusprendžiau pasinaudoti jos priedanga. Galėčiau įsmukti į kalnakasybos korporacijos biurą. Greta Hernando slėptuvės esančiame garaže stovi visureigis...

Stivas ją pertraukė linktelėdamas galva:

- Mes jį matėme. Prie jo prikabintas nedidelis vežimėlis su uolienų pavyzdžiais.

- Buvau sumaniusi atkabinti tą priekabą ir važiuoti į šiaurės vakarus 50-osios automagistralės link. Galėjau iš spintos, kur laikomas inventorius, pasiimti kompasą, tad net per smėlio audrą neprapulčiau. Žinoma, supratau, jog galiu nudardėti į kokį plyšį uoloje ar dar kur nors, tačiau tai man atrodė nedidelė rizika po to, ką teko išvysti. Be to, aš privalėjau ištrūkti. Dvi naktys savitarnos skalbykloje... ei, *jūs* tai pamėginkite. Jau buvau susiruošusi įgyvendinti savo planą, kai judu pasirodėte.

- Po velnių, aš vos jums neištaškiau smegenų, - tarė Stivas. - Atleiskite už tai.

Odrė blankiai nusišypsojo, po to dar kartą visus nužvelgė.

- O visa kita jūs žinote, - pasakė ji.

"Nesutinku" - paprieštaravo mintyse Džonis. Nosis vėl pradėjo smarkiau tvinkčioti. Jis užsinorėjo, ir labai stipriai, ką nors išgerti. Kadangi tai būtų beprotybė, - bent jau jam, - Džonis išsitraukė iš kišenės buteliuką aspirino ir prarijo dvi tabletes, užgerdamas šaltinio vandeniu. *"Nemanau, jog mes apskritai ką nors žinome. Bent jau kol kas".*

4

Merė Džekson paklausė:

- Ką mes dabar darysime? Kaip išsikapstysime iš šio jovalo? Ar bandysime ką nors veikti, ar lauksime, kol kas nors išgelbės?

Ilgai niekas neatsakė. Stivas pasimuistė krėsle, kuriame sėdėjo kartu su Sintija, ir atsakė:

- *Negalime* laukti. Kaip ten būtų, negalime ilgai laukti.

- Kodėl taip sakai? - paklausė Džonis keistai švelniu balsu, tarsi iš anksto žinotų atsakymą.

- Todėl, kad *kažkas* turėjo iš čia ištrūkti, surasti telefoną už miesto ribų ir išjungti šią žudymo mašiną. Tačiau niekas šito nepadarė. Net ir prieš prasidedant audrai. Čia veikia kažkokia galinga jėga, ir manau, jog žūsime, jei lauksime pagalbos iš šalies. Turime pasikliauti tik vienas kitu ir privalome kuo greičiau ištrūkti iš čia. Štai kuo aš tikiu.

- Aš iš čia neišvyksiu, kol nesužinosiu, kas nutiko mano mamytei, - pasakė Deividas.

- Tu negali šitaip mąstyti, sūnau, - perspėjo Džonis.

- Galiu. Aš taip *mąstau.*

- Ne, - įsiterpė Bilingslis. Kažkokios gaidelės senojo veterinaro veide privertė Deividą pakelti galvą. - Negali taip galvoti, kai kitų žmonių gyvybė yra pavojuje. Be to, tu esi... ypatingas. Tu mums reikalingas, sūnau.

- Tai nesąžininga, - bemaž pašnibždomis ištarė Deividas.

- Taip, - sutiko Bilingslis akmeniniu veidu, - tai nesąžininga.

- Vaikeli, tavo motinai nebus geriau, jei tu - ir visi mes kartu - žūsi bandydamas ją surasti, - mėgino aiškinti Sintija. - Antra vertus, jei mums pavyktų ištrūkti iš miesto, galėtume čia sugrįžti su pagalba.

- Teisingai, - pritarė Ralfas kažkokiu tuščiu, nesveiku balsu.

- Ne, *neteisingai*, - nesutiko Deividas. - Tai, ką jūs sakote, yra šūdo puodas, štai kas.

- *Deividai*!

Berniukas nužvelgė visus pykčio ir baimės iškreiptu veidu.

- Niekam nerūpi mano mama, nė vienam. Netgi tau, tėti.

- Tai neteisinga, - atsakė Ralfas, - ir žiauru šitaip kalbėti.

- Taaip, - sutiko Deividas, - tačiau vis tiek manau, jog tai tiesa. Žinau, kad tu ją myli, tačiau galvoju, jog ją paliktum, nes manai, kad

mama jau negyva, - berniukas įsistebeilijo į savo tėvą, o kai Ralfas nudelbė žvilgsnį į savo rankas ir iš sutinusios akies išsiveržė ašaros, Deividas perkėlė žvilgsnį į veterinarą. - Ir noriu jums pasakyti štai ką, pone Bilingsli. Vien todėl, kad aš meldžiuosi, dar nesu burtininkas iš komiksų knygelės ar į jį panašus. Malda nėra burtai. Vieninteliai burtai, kuriuos moku, yra pora triukų su kortomis, ir tai dažniausiai jie man nepavyksta.

- Deividai... - kreipėsi Stivas.

- Jei mes iš čia pasitrauksime, o po to sugrįšime, bus per vėlu išgelbėti mamą! Žinau, jog bus per vėlu! Aš tai *žinau*.

Berniuko žodžiai iš scenos skambėjo tarsi aktoriaus tekstas, po to jie nutilo. Lauke abejingai ūžavo vėjas.

- Deividai, tikriausiai jau dabar per vėlu, - pasakė Džonis.

Jo balsas buvo gana tvirtas, tačiau juos tardamas rašytojas neišdrįso pažvelgti vaikui į akis.

Ralfas garsiai atsiduso. Jo sūnus priėjo prie tėvo, atsisėdo greta ir paėmė ranką. Ralfo veidas buvo iškamuotas nuovargio ir sumaišties. Dabar jis atrodė senesnis.

Stivas atsisuko į Odrę.

- Sakėte, kad žinote kitą kelią, kaip iš čia išvažiuoti.

- Taip. Tas didelis žemės pylimas, kuris matosi įvažiuojant į miestelį, yra iš naujo pradėtos eksploatuoti kasyklos šiaurinis paviršius. Palei jo šoną driekiasi kelias, kyla į viršų, o po to nusileidžia į kasyklą. Yra dar vienas kelias, kuris kerta 50-ąją automagistralę į vakarus nuo čia. Jis vingiuoja palei dabar jau visiškai išdžiūvusį Desperacijos upelį. Žinote, apie ką kalbu, Tomai?

Bilingslis linktelėjo galva.

- Tas kelias - Desperacijos upelio kelias - prasideda prie transporto parko. Ten yra daugiau visureigių. Į didžiausią iš jų telpa keturi žmonės, tačiau galėtume prikabinti priekabą, ir likusieji trys važiuotų joje.

Stivas, kuriam dešimt metų teko pakrovinėti ir iškrovinėti muzikantų mantą, priiminėti staigius sprendimus ir organizuoti skubius pabėgimus (dažniausia jų poreikį sukeldavo keturių žvaigždučių viešbučių ir roko grupių šiknių kombinacija), atidžiai klausėsi Odrės.

- Gerai, štai ką aš siūlau. Palaukime iki ryto. Kiek pailsėkime, o gal net pavyks trumpam nusnūsti. Iki to laiko audra gali pati išsikvėpti...

- Man atrodo, kad vėjas *jau* truputėlį aprimo, - pertraukė ją Merė. - Gal aš tik noriu, kad taip būtų, tačiau manau, jog vėjas iš tiesų aprimo.

- Net jeigu jis ir tebesiaustų, mes vis tiek galėtume nusigauti iki mašinų parko, ar ne tiesa, Odre?

- Esu tikra, kad galėtume.

- Ar jis toli?

- Už dviejų mylių nuo kompanijos biuro, maždaug už pusantros nuo čia.

Stivas pritariamai linktelėjo galva.

- Ir dienos šviesoje galėsime pastebėti Entredžianą. Jei bandytume pasitraukti naktį, per audrą, sunku būtų šito tikėtis.

- Taip pat sunku būtų tikėtis, kad pastebėsime... visokius gyvius, - pridūrė Sintija.

- Turėsime judėti greitai ir būsime ginkluoti, - pasakė Stivas. - Jei audra baigs savo žaidimus, iki pylimo galėsime važiuoti mano mikroautobusu - trys priekinėje kabinoje kartu su manimi, keturi kėbule. Jei oras nepasitaisys, o aš manau, jog taip ir bus, eisime pėsčiomis. Šitaip mažiau atkreipsime į save dėmesį. Entredžianas gal net nesužinos, kad pabėgome.

- Manau, Eskola ir jo draugė galvojo lygiai taip pat, kai juos suvėžino Entredžianas, - pastebėjo Bilingslis.

- Jie Pagrindine gatve traukė į šiaurę, - pasakė Džonis. - Būtent šito ir tikėjosi Entredžianas. Mes keliausime į *pietus*, šachtos link, bent jau iš pradžių, o po to šalutiniu keliu paliksime teritoriją.

- Taip, - pritarė Stivas. - Bam, ir mūsų nebebus.

Jis priėjo prie Deivido - berniukas buvo pasitraukęs nuo tėvo ir sėdėjo ant scenos krašto, spoksodamas į senas daigstytas kino teatro salės kėdes - ir pritūpė greta.

- Tačiau mes grįšime. Ar girdi, Deividai? Grįšime pasiimti tavo mamytės ir tų, kurių Entredžianas nespėjo nužudyti. Mano pažadas tvirtas kaip uola.

Deividas ir toliau spoksojo į žiūrovų salės kėdes.

- Nežinau, ką daryti, - pasakė jis. - Žinau, jog reikia paprašyti Dievo, kad jis padėtų man surikiuoti mintis, tačiau šiuo metu taip ant jo siuntu, kad negaliu šito padaryti. Kai tik pabandau ramiai mąstyti, šis įsiūtis ima trukdyti. Dievas leido farui išsivesti mano mamą! Kodėl? Jėzau, kodėl?

"Ar tu žinai, jog neseniai padarei stebuklą?", - mintyse paklausė Stivas. Garsiai jis šito nepasakė; Deividas tik dar labiau sutriktų ir nusimintų. Po kurio laiko Stivas pakilo ir stovėjo susikišęs rankas į kišenes, nerimo pilnomis akimis žiūrėdamas į berniuką.

5

Puma nuleidusi galvą ir suglaudusi akis iš lėto bidzeno skersgatviu. Ji aplenkė šiukšlių konteinerius ir medžio atliekų krūvą kur kas lengviau, nei prieš tai čia atvykę žmonės; puma kur kas geriau matė tamsoje. Tačiau vis tiek skersgatvio gale ji stabtelėjo ir tyliai suklykė. Pumai visa tai nepatiko. Vienas iš žmonių buvo stiprus - labai stiprus. Puma net ir per plytų sieną jautė pulsuojant to žmogaus jėgą. Tačiau ji negalėjo nepaklusti. Pumos galvoje tūnojo pašalinė būtybė, toji, atkeliavusi iš žemės gelmių, ir jos valia tarsi žvejo kabliukas buvo tvirtai įsiskverbusi į pu-

mos smegenis. Toji pašalinė būtybė kalbėjo nesusiformavusiųjų kalba, kilusia dar iš tų laikų, kai visi žvėrys, išskyrus žmones ir tą būtybę, buvo tarsi viena šeima.

Tačiau pumai nepatiko sklindanti pro sieną galia. Ir tas švytėjimas.

Puma vėl suurzgė. Šis kylantis ir po to slopstantis šaižus garsas sklido veikiau iš žvėries šnervių nei iš užčiauptos burnos. Puma iškišo galvą iš už kampo ir krūptelėjo nuo vėjo gūsio, bloškusio jai į nosį žolės, indėnų dažų, seno alkoholio ir dar senesnių plytų kvapus. Net ir iš čia puma užuodė kartumą, sklindantį iš miestelio pakraštyje esančios šachtos. Šis kvapas tvyrojo nuo to laiko, kai buvo išsprogdintas paskutinis pustuzinis gręžinių ir atsivėrė toji bloga vieta, apie kurią žinojo visi žvėrys, o žmonės bandė pamiršti.

Vėjas aprimo, ir puma iš lėto nutapseno takeliu tarp lentų tvoros ir galinės kino teatro sienos. Ji sustojo apuostyti dėžes, daugiau laiko praleisdama prie apverstos, nei prie tos, kuri dar tebestovėjo palei sieną. Ant šios dėžės buvo sumišę daug kvapų. Paskutinis žmogus, stovėjęs ant šios dėžės, vėliau ją nustūmė nuo tos, kuri tebestovėjo palei sieną. Puma užuodė jo rankų kvapą, kiek kitokį, aštresnį nei kiti kvapai. Tai buvo odos kvapas, kažkoks *apnuogintas*, persunktas prakaito ir riebalų kvapo. Tai buvo kvapas vyro, esančio pačiame jėgų žydėjime.

Puma taip pat užuodė ginklus. Esant kitoms aplinkybėms, šis kvapas būtų privertęs pumą sprukti, tačiau dabar tai neturėjo reikšmės. Puma eis ten, kur ją pasiuntė senoji būtybė; ji neturėjo iš ko pasirinkti. Žvėris apuostė sieną, po to pažvelgė pro langą. Jis buvo neuždarytas; puma matė, kaip langas linguoja nuo vėjo. Nestipriai, nes langas buvo nišoje, tačiau pakankamai, kad puma suprastų jį esant pravirą. Puma sugebės patekti vidun. Tai padarys nesunkiai. Langas turėtų atsiverti, duodamas pumai kelią, kaip kartais darydavo žmogiškieji sutvėrimai.

- *Ne*, - išgirdo puma nesusiformavusios būtybės balsą, - *negali šito daryti.*

Žvėries galvoje šmėstelėjo vaizdas: blizgantys daiktai. Žmonių gertuvės, kurias puma kartais matydavo sudaužytas į uolas į smulkius blizgančius daikčiukus. Ji suprato (panašiai kaip ne specialistas supranta sudėtingos geometrinės teoremos įrodymą, kai jam išsamiai paaiškina), kad bandydama įšokti pro langą nuverstų tas žmonių gertuves ant grindų. Puma pati šito nežinojo, tačiau balsas, nuskambėjęs galvoje, tai paaiškino ir dar pasakė, jog kino teatro viduje esantys žmonės išgirstų, kaip dūžta šios gertuvės.

Puma lyg tamsus kamuolys prasliūkino palei pravirą langą, sustojo apuostyti avarinio išėjimo duris, kurios buvo užkaltos lentomis, ir priėjo prie antro lango. Jis buvo tokiame pačiame aukštyje kaip ir pirmasis, prie kurio iš vidaus stovėjo žmonių gertuvės, ir iš tokio pat stiklo, tačiau neatidarytas.

- *Šituo langu tu pasinaudosi*, - sušnibždėjo balsas pumos galvoje. - *Kai pasakysiu, kad atėjo metas, tu pasinaudosi šiuo langu.*

Taip. Ji tikriausiai susipjaustys į lango stiklą, kaip kartą kalnuose susipjaustė letenas į žmonių gertuvių gabalėlius, tačiau kai balsas galvoje praneš, kad atėjo laikas, puma šoks pro langą. Patekusi į vidų, ji darys tai, ką palieps balsas. Taip neturėtų būti... tačiau kol kas taip viskas klostėsi.

Puma atsigulė, parietusi uodegą palei uždarytą vyrų tualeto langą, ir laukė būtybės iš šachtos balso. Pašalinės būtybės balso. Teko balso. Kai jis pasigirs, puma pajudės. O kol tai įvyks, puma gulės čia, klausys vėjo stūgavimo ir uostys jo atnešamą kartumą lyg blogą žinią iš kito pasaulio.

TREČIAS SKYRIUS

1

Merė stebėjo, kaip senasis veterinaras paima iš gėrimų spintelės butelį viskio, vos neišmeta jo iš rankų ir po to įsipila. Ji žengė žingsnį Džonio link ir tyliai kreipėsi į jį.

- Priverskite jį liautis. Jis pasigers.

Džonis pažvelgė į moteriškę, kilstelėdamas antakius.

- Kas *jus* išrinko Tramdymo Karaliene?

- Ei, jūs, šiknagalvi, - sušnypštė Merė. - Ar nemanote, jog aš žinau, kas jį paskatino pradėti? Ar nemanote, kad mačiau?

Merė žengė žingsnį prie Tomo, tačiau Džonis sugrąžino ją atgal ir nuėjo pats. Jis išgirdo, kaip moteriškė aiktelėjo iš skausmo, ir pagalvojo, kad suspaudė jos riešą stipriau nei derėtų džentelmenui. Ką gi, Džonis nebuvo įpratęs, kad jį vadintų šiknagalviu. Galų gale juk Džonis buvo apdovanotas Nacionaline knygos draugijos premija. Jo nuotrauka buvo išspausdinta "Time" žurnalo viršelyje. Jis dulkino gražiausią Amerikos moterį (na gerai, galbūt tai yra ir kiek pasenęs faktas, toji moteris nebuvo Amerikos gražuole maždaug nuo 1965-ųjų, tačiau Džonis ją vis tiek dulkino) ir nebuvo pratęs, kad jį vadintų šiknagalviu. Tačiau Merė tam tikra prasme buvo teisi. Džonis, kuriam buvo gerai žinomi Anoniminės alkoholikų draugijos greitkeliai ir klystkeliai, pasiūlė tam kūdikiui, misteriui Girtajam Šunelių Daktarui, pirmąjį gurkšnį. Džonis tikėjosi, jog tai padės Bilingsliui suimti save į rankas, susikaupti (o jiems visiems *reikėjo*, kad Bilingslis susikauptų, kaip ten būtų, tai jo miestelis), tačiau ar Džonis nebuvo truputėlį sudirgęs, kad tas girtuoklis veterinaras sau pasiskyrė užtaisytą pistoletą, o Nacionalinės knygos draugijos premijos laureatas turėjo pasitenkinti neužtaisytu 0,22 kalibro ginklu?

Ne. Ne, po velnių, ginklas čia niekuo dėtas. Svarbiausia buvo užtikrinti, kad senukas suimtų save į rankas.

Ką gi, galbūt. Galbūt. Tai skambėjo šiek tiek neįtikinamai, tačiau žmogus gali pasinaudoti teise suabejoti tam tikrose situacijose - ypač beprotiškose, į kurią, be abejonės, pateko Džonis. Gal tai ir nebuvo labai geras sumanymas. Džonis gyvenime yra pateikęs galybę tokių nelabai vykusių idėjų, ir jei kas nors sugebėjo tokias idėjas pastebėti, tai tas žmogus buvo Džonas Edvardas Marinvilis.

- Ar nepalikus mums šito vėlesniam laikui, Tomai? - kreipėsi Džonis į Bilingslį, švelniai ištraukdamas viskio stiklinę iš veterinaro rankos tuo metu, kai šis jau kėlė gėrimą prie lūpų.

- Ei! - sukranksėjo Bilingslis, mėgindamas susigrąžinti stiklinę. Jo akys dabar buvo smarkiai pavandenijusios ir išvagotos raudonais siūleliais, kurie priminė smulkius randus. - Atiduokite!

Džonis pakėlė stiklinę sau prie burnos ir pajuto staigų, stulbinančiai stiprų norą išspręsti šią problemą greičiausiu ir paprasčiausiu būdu. Tačiau jis šito nepadarė, o pastatė stiklą ant baro viršaus, kur senasis Tomis nevalios jos pasiekti nepasišokėjęs. Ne, Džonis nemanė, kad Tomis nepajėgs pasišokėti vardan išgėrimo; senasis Tomis pasiekė tokį tašką, kad tikriausiai pamėgintų išpersti Jūsų laivyno himną, jei kas pažadėtų dvigubą viskio porciją. Tuo tarpu kiti bėgliai stebėjo, ką daro Džonis ir Tomas, o Merė trynė savo riešą (Džonis pastebėjo, jog riešas buvo *paraudęs* - tačiau tik truputėlį, tad iš tiesų nedidelė bėda).

- *Atiduokite*! - rėkte išrėkė Bilingslis, ištiesdamas ranką į stiklinę baro viršuje ir gniaužydamas pirštus tarsi supykęs kūdikis, kuris nori atgauti savo čiulptuką.

Ir staiga Džonis prisiminė, kaip aktorė - toji su smaragdais, kuri kažkada buvo gražiausia visoje Amerikoje ir tokia saldi, kad jos delne cukrus netirptų - kartą įstūmė jį į baseiną "Bel-Air" viešbutyje, kaip visi juokėsi ir kaip jis pats juokėsi, kai išlipo iš vandens varvėdamas, tačiau rankoje tebelaikydamas alaus butelį, būdamas per daug girtas, kad suprastų, kas čia vyksta, ir kad vandens šniokštimas, kurį jis girdėjo ausyse, buvo jo reputacijos likučių, nutekančių į šikyną, skleidžiamas garsas. Taip, sere, taip, ponia, tai buvo Džonis, tą karštą dieną Los Andžele besikvatojantis tarsi beprotis, apsivilkęs šlapiu Pjero Kardeno kostiumu, rankoje tarsi trofėjų iškėlęs alaus butelį, o tuo tarpu visi susirinkusieji juokėsi kartu su juo; svečiai linksminosi kaip gerais senais laikais, Džonį įstūmė į baseiną lyg kine, ir visi linksminosi kaip gerais senais laikais, džiūgaudami ir sveikindami Džonį atvykus į persigėrusių pasaulį, kai jau nieko nebesuvoki; pažiūrėsime, kaip tu su savo rašliava išsisuksi iš šios situacijos, Marinvili.

Džonį staiga užplūdo gėda daugiau dėl savęs nei dėl Tomo, nors žinojo, kad visi žiūri tik į Tomą (išskyrus Merę, kuri vis dar perdėtai

rūpinosi savo riešu), tą patį Tomą, kuris vis dar kartojo: "*Atiduokite*!" gniaužydamas pirštus kaip koks sukruštas kūdikis, į Tomą, kuris jau buvo visiškai apsvaigęs vos nuo trijų viskio porcijų. Džonis tai jau buvo matęs; praslinkus tam tikram metų skaičiui, kuriuos žmogus praleidi plaukiodamas aplink butelį, gerdamas viską, už ko tik užkliūna žvilgsnis, ir iš pažiūros išlikdamas absoliučiai blaivus, tavo alkoholio žiaunos įgyja klaikią tendenciją staiga užsičiaupti jau po pirmo gurkšnio. Tai skamba beprotiškai, tačiau yra tiesa. Vyručiai, pažvelkite į paskutinės stadijos alkoholiką, prieikite arčau ir jūs negalėsite patikėti savo akimis.

Džonis apkabino Tomą, palinko prie jo, pasinerdamas į alkoholio tvaiką, kuris tarsi garų aureolė gaubė senojo žmogaus galvą, ir sušnibždėjo:

- Jei dabar gerai elgsitės, galėsite išgerti tą viskį vėliau.

Tomas pažvelgė į jį raudonų gijų išvagotomis akimis. Senojo veterinaro suskilinėjusios lūpos buvo sudrėkusios nuo seilių.

- Ar pažadate? - paklausė jis konspiratoriaus balsu, paskleisdamas stipresnį alkoholio tvaiką ir suplakdamas žodžius į vieną, tad klausimas nuskambėjo: "Arpžadate?"

- Taip, - atsakė Džonis. - Gal ir suklydau, duodamas jums išgerti, tačiau jei jau tai padariau, pasistengsiu jus sukontroliuoti. Tačiau *nieko daugiau* nedarysiu. Tad pasistenkite išsaugoti nors truputį orumo, gerai?

Bilingslis pažvelgė į Džonį. Veterinaro akys buvo pavandenijusios. Vokai paraudę. Lūpos apsiseilėjusios.

- Aš negaliu, - sušnibždėjo jis.

Džonis atsiduso ir trumpam užmerkė akis. Kai vėl jas atmerkė, Bilingslis spoksojo į Odrę Vailer, stovinčią priešingame scenos gale.

- Kodėl ji dėvi tokį prakeiktai *trumpą* sijoną? - sumurmėjo Bilingslis.

Iš jo burnos sklido toks stiprus alkoholio kvapas, kad Džonis nusprendė, jog senasis veterinaras pasigėrė gal ir ne nuo trijų stikliukų; Senasis Šunelių Daktaras kažkur sugebėjo išlenkti dar dvi ar tris taureles.

- Nežinau, - atsakė Džonis nusišypsodamas dirbtine populiaraus televizijos žaidimo vedėjo šypsena ir nusivesdamas Bilingslį prie kitų bėglių, kad senasis veterinaras nematytų baro ir ant jo viršaus stovinčio gėrimo. - Ar jums tai nepatinka?

- Ne, - atsakė Bilingslis. - Ne, aš... aš tiesiog... - jis bejėgiškai pažvelgė į Džonį savo pavandenijusiomis akimis. - Apie ką aš čia kalbėjau?

- Nesvarbu.

Dabar iš televizijos žaidimo vedėjo šypsniu padabintos burnos pasigirdo televizijos žaidimo vedėjo balsas: gilus ir nuoširdus, kaip prodiuserio, kuris žada jums paskambinti kitą savaitę.

- Pasakykite man vieną dalyką - kodėl ta skylė žemėje vadinama "Kinijos šachta"? Jau kurį laiką apie tai galvoju.

- Manau, jog mis Vailer apie tai žino daugiau už mane, - atsakė Bilingslis, tačiau Odrės jau nebesimatė scenoje.

Kai susirūpinusiais veidais Deividas ir jo tėvas priėjo prie Džonio su Bilingsliu, Odrė pasišalino iš scenos, tikriausiai ieškodama maisto.

- Tik nereikia kuklintis, - įsiterpė Ralfas, staiga atgavęs kalbos dovaną. Pažvelgęs į jį, Džonis suprato, jog, nepaisant savų rūpesčių, Ralfas Karveris puikiai suvokia, kur slypi senojo Tomo pavojai. - Kertu lažybų, kad jūs daugiau pamiršote vietinės istorijos faktų, nei jų sužinojo jaunoji ledi. O tai juk *yra* vietinė istorija, tiesa?

- Ką gi... taip. Istorija ir geologija.

- Prašau, Tomai, - įsiterpė Merė. - Papasakokite mums. Padėkite sutrumpinti laiką.

- Gerai, - sutiko senasis veterinaras. - Tačiau šis pasakojimas nebus labai patrauklus.

Prie jų prisijungė Stivas su Sintija. Stivas buvo apkabinęs merginą per liemenį, o ji apkabinusi Stivą ir įgrūdusi pirštus jo diržo kilpelėn.

- Papasakokite, senoli, - tyliai tarė Sintija. - Prašau.

Ir Bilingslis pradėjo savo pasakojimą.

2

- Gerokai anksčiau, nei kam nors į galvą atėjo mintis kasti vario rūdą, čia buvo aukso ir sidabro, - pradėjo savo pasakojimą Bilingslis.

Jis įsitaisė krėsle ir papurtė galvą, kai Deividas jam pasiūlė stiklinę šaltinio vandens.

- Dargi anksčiau, nei buvo išrastas atviros kalnakasybos būdas. 1858 metais bendrovė, kuri vadinosi “Diablo kalnakasybos korporacija”, pradėjo eksploatuoti “Barškuolės Nr.1” telkinį, kur dabar yra “Kinijos šachta”. Jame buvo aukso, ir gana nemažai.

Tai buvo požeminė kasykla, - tais laikais visos kasyklos buvo požeminės, - ir kompanija be paliovos gilino gręžinius, nors žinojo, jog tai labai pavojinga. Paviršinis sluoksnis pietinėje pusėje, kur dabar yra atvira šachta, yra neblogas - klintys, kietos uolienos ir savotiškas Nevados marmuras. Čia dažnai galima aptikti volastonito, kuris nėra brangus, tačiau gražus pasižiūrėti.

Žemiau, šiauriniame dabartinės atviros kasyklos pakraštyje, buvo iškasta “Barškuolės” šachta. Gruntas ten yra blogas. Netinkamas nei kalnakasybai, nei žemdirbystei, nei kam nors kitam. Šošonai jį vadina rūgščia žeme. Jie buvo labai taikliai jį pavadinę, dauguma šošonų genties žodžių yra labai taiklūs, tačiau dabar šio pavadinimo neprisimenu. Visi šie klodai yra vulkaninės kilmės, suprantate, tai, kas per ugnikalnių išsiveržimus įsiskverbė į žemę, tačiau niekada neiškilo paviršiun. Šiuos klodus taip pat vadina specialiu terminu, tačiau aš jo irgi neprisimenu.

- Porfyrai, - šūktelėjo jam Odrė, kuri stovėjo dešiniajame scenos krašte su maišeliu riestainių rankose. - Ar kas nors nori riestainių? Jų kvapas kiek keistokas, tačiau skonis geras.

- Ne, ačiū, - atsakė Merė.

Kiti taip pat papurtė galvas.

- Taip, jie vadinami porfyrais, - sutiko Bilingslis. - Juose yra daug vertingų medžiagų, pradedant granatais ir baigiant uranu, tačiau dauguma jų yra nepatvarūs. Toje vietoje, kur buvo įrengta "Barškuolės" šachta Nr.1, driekėsi aukso gysla, tačiau daugiausia tai buvo raguoliai - sukepę skalūnai. Skalūnas yra nuosėdinė uoliena, nepatvari. Rankomis gali atlaužti jo gabaliuką, o kai šachta pasiekė septyniasdešimties pėdų gylį ir vyrai išgirdo aplink juos dejuojančias ir girgždančias sienas, nusprendė liautis skverbtis gilyn. Jie tiesiog paliko šachtą. Tai nebuvo streikas dėl didesnio užmokesčio; vyrai paprasčiausiai nenorėjo mirti. Tada kasyklos savininkai pasamdė kinus. Atvežė juos prekiniais vagonais iš San Francisko, surakintus grandinėmis vienas su kitu tarsi kalinius. Septyniasdešimt vyrų ir dvidešimt moterų, visi kaip vienas aprengtų siuvinėtomis pižamomis ir su mažomis apvaliomis skrybėlaitėmis. Įsivaizduoju, jog savininkai spardė patys save už tai, kad jiems anksčiau į galvą neatėjo mintis panaudoti kinus, nes jie buvo daug pranašesni už baltuosius. Jie nepasigerdavo ir nesiausdavo mieste, nepardavinėjo alkoholio šošonams ar pajutams ir nenorėjo prostitučių. Tačiau tai buvo tik antraeiliai dalykai. Svarbiausia, jog kinai skverbėsi į žemę tiek giliai, kiek jiems buvo liepta, ir nekreipė jokio dėmesio į girgždančius ir besitrinančius į aplinkines uolienas raguolius. Ir šachta galėjo būti gilinama sparčiau - kinai buvo kur kas mažesni už baltaodžius šachtininkus, ir juos buvo galima priversti dirbti atsiklaupusius. Taip pat bet kurį kiną, pagautą nešantį su savimi aukso turinčią uolieną, buvo galima nušauti vietoje. Ir keletą iš jų nušovė.

- O Kristau, - atsiduso Džonis.

- Tai nelabai panašu į senuosius Džono Veino filmus, - sutiko Bilingslis. - Kaip ten būtų, jie pasiekė šimto penkiasdešimties pėdų gylį, - du kartus giliau nei tada, kai baltieji šachtininkai numetė savo kirtiklius, - ir tada žemė įdubo. Apie tai sklando įvairūs pasakojimai. Vienas iš jų teigia, kad kinai atkasė *vaisiną*, senovinę žemės dvasią, ir ši dvasia sugriovė šachtą. Kita istorija tvirtina, kad kinai papiktino tombeldžius.

- Kas yra tombeldžiai? - paklausė Deividas.

- Nelaimių sukėlėjai, - paaiškino Džonis. - Požeminiai piktieji nykštukai.

- Trys pastabos, - įsiterpė dešiniame scenos kampe stovinti ir graužianti riestainį Odrė, - visų pirma tokio tipo kasykla vadinama ne šachta, o dreifu. Antra, dreifas yra įgilinamas, o ne iškasamas. Ir trečia, paprasčiausiai nusėdo gruntas. Jokių tombeldžių ar žemės dvasių.

- Prabilo racionalusis protas, - nusišaipė Džonis. - Amžiaus dvasia. Valio!

- Tokiame grunte aš nesileisčiau gilyn ir dešimt pėdų, - aiškino Odrė. - Niekas šito nedarytų, o kinai leidosi šimtą penkiasdešimt pėdų - keturiasdešimt šachtininkų, pora prižiūrėtojų ir ne mažiau kaip penki poniai, ir visi jie skaldė uolieną, trypė, šūkavo, darė viską, kad įvyktų nelaimė. Galima tik stebėtis, kad tombeldžiai taip ilgai juos *saugojo* nuo jų pačių idiotizmo!

- Kai galiausiai žemė įdubo, tai atsitiko toje vietoje, kur gruntas buvo tvirtas, - tęsė savo pasakojimą Bilingslis. - Šachtos viršutinis skliautas įgriuvo maždaug per šešias, dešimt pėdų nuo įėjimo. Šachtininkai iš apačios tegalėjo nusigauti iki tos vietos, toliau jiems užtvėrė kelią nuvirtę raguoliai, skarnas ir Devono skalūnai. Sustaugė sirena, ir žmonės iš miesto užlipo į kalvą pasižiūrėti, kas nutiko. Atėjo netgi prostitutės ir lošėjai. Jie girdėjo šachtoje klykiančius kinus, maldaujančius juos atkasti, kol dar neužgriuvo visa šachta. Kai kurie žmonės tvirtino, jog iš balsų buvo galima spręsti, kad kinai pešasi vienas su kitu. Tačiau niekas nenorėjo leistis žemyn ir pradėti atkasinėti. Raguoliai girgždėjo garsiau nei bet kada, o viršutinis šachtos skliautas tarp įėjimo ir griūties įlinko poroje vietų.

- Argi tų vietų nebuvo galima paremti? - paklausė Stivas.

- Žinoma, jog taip, tačiau niekas nenorėjo imtis atsakomybės. Po dviejų dienų pasirodė "Diablo" šachtos prezidentas ir viceprezidentas kartu su pora kalnakasybos inžinierių iš Reno. Tėtis man papasakojo, kad prie įėjimo į šachtą jie surengė pikniką, aptarinėdami, ką reikėtų daryti. Jie valgė ant žemės pasitiesę staltiesę, o tuo tarpu šachtoje, - atleiskite, dreife, - ne daugiau kaip už devyniasdešimties pėdų nuo jų, keturiasdešimt žmogiškųjų sielų tamsoje šaukėsi pagalbos.

Giliau taip pat atsirado įgriuvos, žmonės pasakojo, jog garsas buvo panašus į kažkieno perdimą žemės gelmėse, tačiau kinams dar nieko bloga nebuvo nutikę, - jie dar tebebuvo gyvi, - ir maldavo atkasti pirmąją įgriuvą. Įsivaizduoju, jog tuo metu jie jau valgė šachtoje dirbusius ponius ir dvi dienas buvo iškentę be vandens ir šviesos. Kalnakasybos inžinieriai nusileido į šachtą - bent jau įkišo savo galvas - ir pareiškė, jog per daug pavojinga imtis bet kokių gelbėjimo darbų.

- Tad ką jie darė? - paklausė Merė.

Bilingslis gūžtelėjo pečiais.

- Išdėliojo šachtos priekyje dinamito užtaisus ir susprogdino. Užvertė ją.

- Ar jūs norite pasakyti, kad jie sąmoningai palaidojo gyvus keturiasdešimt žmonių? - paklausė Sintija.

- Keturiasdešimt du, jei skaičiuosime kartu su pamainos prižiūrėtoju ir meistru, - atsakė Bilingslis. - Pamainos prižiūrėtojas buvo baltasis,

tačiau girtuoklis ir keikūnas, kai kalbėdavosi su moterimis. Niekas su juo nebendraudavo. Net ir meistras.

- Kaip jie galėjo šitaip pasielgti?

- Ponia, dauguma jų buvo kinai, - paaiškino Bilingslis, - tad nesudarė didelių sunkumų.

Pakilo vėjo gūsis. Pastatas sudrebėjo tartum gyvas sutvėrimas. Jo viduje pasislėpę žmonės išgirdo, kaip moterų tualete vėjas judina pravirą langą. Džonis laukė, kad langas atsivers plačiau ir nuvers Bilingslio įrengtus tuščių butelių spąstus.

- Tačiau čia mano pasakojimas dar nesibaigia, - pasakė Bilingslis. - Žinote, kaip bėgant metams tokie dalykai vystosi žmonių galvose, - jis sunėrė rankas ir ėmė krutinti savo gumbuotus pirštus. Kino ekrane suplasnojo gigantiškas paukštis, legendinis mirties aitvaras. - Šios fantazijos plinta it šešėliai.

- Ką gi, kokia yra jūsų istorijos pabaiga? - paklausė Džonis.

Netgi praslinkus šitiek metų, Džonis, išgirdęs įdomią istoriją, mokėdavo ją išpešti iš pasakotojo lūpų iki pat galo, o šis pasakojimas žadino jo smalsumą.

- Po trijų dienų "Ponių dienoje", salūne, kuris stovėjo maždaug toje vietoje, kur dabar yra "Sulūžęs būgnas", pasirodė du jauni kinai. Jie sužeidė septynis žmones, o po to pasidavė. Du nušovė negyvai. Vienas iš nušautųjų buvo iš Reno atvykęs kalnakasybos inžinierius, kuris patarė užversti šachtą.

- Dreifą, - pataisė Odrė.

- Tyliau, - perspėjo ją Džonis, mostelėdamas Bilingsliui, kad šis tęstų pasakojimą.

- Vienas iš "kulių" - taip juos tuo metu vadindavo - per sąmyšį žuvo pats. Tikriausiai jam kažkas suvarė peilį į nugarą, tačiau daugumai žmonių labiau patinka versija, kad profesionalus lošėjas, vardu Haroldas Brofis, sviedė kortą nuo savo stalo ir perpjovė vyrukui gerklę.

Likęs gyvas kinas buvo sužeistas kulkų penkiose ar šešiose vietose. Tačiau tai nesukliudė kitą dieną po trumpo ožių teismo, vykusio dalyvaujant kengūroms, vargšelį pakarti. Kertu lažybų, jog visi buvo nusivylę; kaip teigia liudininkai, vyrukas buvo pamišęs iš įsiūčio ir nesuvokė, kas vyksta. Jo kojos buvo surakintos grandinėmis, o ant rankų uždėti antrankiai, tačiau vyrukas vis tiek draskėsi kaip žvėris ir be paliovos visus plūdo savo gimtąja kalba.

Bilingslis truputėlį palinko į priekį, ir atrodė, jog jis žiūri tik į Deividą. Berniukas išplėstomis iš susižavėjimo akimis pažvelgė į veterinarą.

- Vyrukas kalbėjo pagoniška kinų kalba, tačiau visi suprato vieną dalyką - *jam ir jo draugui pavyko išlipti iš šachtos*, ir jie atvyko atkeršyti tiems, kurie juos ten įgrūdo ir paliko likimo valiai.

Bilingslis gūžtelėjo pečiais.

- Tikriausiai tiedu vyrukai atvyko iš vadinamosios kinų stovyklos, esančios į pietus nuo Elio, jie nebuvo tokie pasyvūs ir nuolankūs kaip kiti. Tuo metu žinia apie griūtį jau buvo pasklidusi, ir kinų stovyklos gyventojai turėjo apie tai žinoti. Tikriausiai Desperacijoje jie turėjo giminių. Taip pat reikia atkreipti dėmesį, jog išlikęs gyvas kinas visai nemokėjo jokių angliškų žodžių, išskyrus keiksmažodžius. Miestelio gyventojai tepajėgė suprasti jo gestus. Puikiai žinote, kaip žmonėms patinka bet kokiam pasakojimui suteikti aštrumo. Ką gi, neprabėgo nė metai, ir žmonės prakalbo, neva kinai tebėra *gyvi* šachtoje, kad girdisi jų balsai, juokas, maldavimas išleisti, dejonės ir pažadai atkeršyti.

- Ar nebuvo jokios galimybės dviem vyrams išsikepurnėti iš tos šachtos? - paklausė Stivas.

- Ne, - atsakė tarpduryje stovinti Odrė.

Bilingslis pažvelgė jos pusėn, po to atgręžė savo patinusias, raudonais ratilais akis į Stivą.

- Manau, - tarė jis, - kad jiedu galėjo kartu nusigauti į šachtos galą, kai visi likusieji tuo tarpu buvo susibūrę prie tos vietos, kur įvyko griūtis. Vienas iš jų galėjo prisiminti kokį nors ventiliacijos kanalą ar kaminą...

- Visa tai - šūdas, - pertraukė jį Odrė.

- *Ne*, - nesutiko Bilingslis, - ir jūs tai žinote. Tai senas vulkaninės kilmės darinys. Į rytus nuo miestelio porfyrai net išlenda žemės paviršiun - atrodo lyg juodas stiklas su rubino skeveldromis - tai granatai. O jei yra vulkaninė uoliena, visada bus šachtų šuliniai ir kaminai.

- Tikimybė, kad dviem vyrams pavyktų...

- Mes tik nagrinėjame prielaidą, - pertraukė ją Merė. - Tiesiog tai būdas praleisti laiką, ir nieko daugiau.

- Šūdas, o ne prielaida, - suniurzgė Odrė ir prakando dar vieną abejotino šviežumo riestainį.

- Kad ir kaip būtų, tokia yra istorija, - tęsė Bilingslis, - šachtininkus palaidojo gyvus, dviem iš jų pavyko išsikepurnėti paviršiun, tačiau, kol tai padarė, jie išprotėjo ir pabandė atkeršyti. Vėliau žemės gelmėse ėmė vaidentis. Jei ši istorija netinka audrotai nakčiai, tada nežinau, kokios jūs norite, - veterinaras pažvelgė į Odrę, ir jo veide pasirodė klastinga girta šypsena. - Jūs ten kasinėjate, mis. Jūs, naujai atvykusieji. Ar neradote žmonių kaulų?

- Jūs esate girtas, pone Bilingsli. - šaltai atšovė Odrė.

- Ne, - nesutiko senasis veterinaras. - Norėčiau būti girtas, tačiau, deja, nesu. Atleiskite, ponios ir ponai. Kai tik įsismaginu pasakoti, mane visada nušvilpia. Po velnių, taip būna nuolat.

Nuleidęs galvą, susigūžęs ir lengvai svirduliuodamas, Bilingslis nužingsniavo per sceną. Jam iš paskos slenkantis šešėlis atrodė ironiškas tiek savo dydžiu, tiek herojiškumu. Senuko batų kulnai kaukšėjo į grindis. Visi stebėjo, kaip jis pasišalina.

Staiga pasigirdo garsus pliaukštelėjimas, nuo kurio visi pašoko. Sintija kaltai nusišypsojo ir iškėlė savo sportinį batelį.

- Atleiskite, - tarė ji. - Voras. Manau, jog vienas iš tų smuikagalvių.

- Smuik*nugarių*, - pataisė ją Stivas.

Džonis, pasirėmęs rankomis kelius, pasilenkė pasižiūrėti.

- Ne.

- Kas "ne"? - paklausė Stivas. - Ne smuiknugaris?

- Ne vienas, - atsakė Džonis, - pora. - Jis nužvelgė visus keistai nusišypsodamas. - Galbūt, - pasakė, - tai *kiniški* smuiknugariai.

3

- Tek! *Can ah van mi. Ah lah.*

Puma atmerkė akis ir pašoko, neramiai vizgindama uodegą. Buvo beveik metas. Jos akys išsprogo ir ėmė nervingai trūkčioti, kai išgirdo kažką įeinant į patalpą už matinio stiklo langų. Puma pažvelgė į langus, įsitempusi, viską įvertindama ir sutelkdama dėmesį. Jos šuolis turės būti tobulas, kad puma patektų vidun, o balsas galvoje reikalavo būtent tobulumo.

Puma laukė tyliai urgzdama... tik dabar šis urzgimas sklido ir iš gerklės, ir iš šnervių, nes puma buvo išsišiepusi, apnuoginusi iltis. Iš lėto ji įsitempė visu kūnu ant užpakalinių kojų.

Beveik metas.

Beveik metas.

Tek ah ten.

4

Bilingslis pirmiausiai įkišo galvą į moterų tualetą ir žibintuvėliu apšvietė langą. Tušti buteliai dar tebestovėjo vietoje. Jis bijojo, kad stiprus vėjo gūsis gali plačiau atverti langą ir nuversti butelius nuo palangės, sukeldamas klaidingą pavojaus signalą, tačiau taip neatsitiko, ir dabar Bilingsliui atrodė nelabai tikėtina, jog taip gali įvykti. Vėjas ėmė slopti. Audra, vasaros gamtos išdaiga, pradėjo rimti.

Tuo tarpu Bilingslis turėjo pasirūpinti savąja problema. Numalšinti tą kankinamą troškulį.

Tik maždaug per paskutiniuosius penkerius metus šis jausmas vis mažiau priminė troškulį, o veikiau *perštėjimą*, lyg būtų prisilietęs prie kažkokios ypatingos nuodingosios gebenės - tokios, kuri dirgina ne odą, bet smegenis. Ką gi, tai buvo visiškai nesvarbu, tiesa? Jis žinojo, kaip pasirūpinti šia problema, ir tai buvo svarbiausia. Be to, tai padėjo nuvyti šalin visas kitas mintis. Visas beprotiškas mintis. Bilingslis manė, jog kad ir koks senas ar girtas jis būtų, galėtų drąsiai žiūrėti į akis įprastam

pavojui, pavyzdžiui, jei kas nors, praradęs savitvardą, imtų švaistytis pistoletu. Tačiau čia buvo kažkas nepaprasta. Toji geologė atkakliai tvirtina, jog viskas yra *normalu*, kad visa tai pridarė Entredžianas, tačiau Bilingslis žinojo ką kita. Nes Entredžianas dabar buvo kitoks. Jis apie tai pasakė kitiems, ir Elena Karver apšaukė jį bepročiu. Tačiau...

Tačiau *kuo* Entredžianas buvo kitoks? Ir kodėl jis, Bilingslis, kažkodėl jautė, kad šie pokyčiai, įvykę policijos viršininko pavaduotojui, dabar jiems yra svarbūs, gal net gyvybiškai svarbūs? Šito Bilingslis nežinojo. Jis *turėtų* žinoti, visa tai buvo akivaizdu kaip nosis ant veido, tačiau pastarosiomis dienomis, kai Bilingslis gerdavo, viskas susipainiodavo, tarsi jis būtų visai iškaršęs. Veterinaras net neįstengė prisiminti tos geologės arklio, kumelės, kuri pasitempė koją, vardo...

- Taip, galiu, - sumurmėjo jis pats sau. - Galiu, jos vardas...

"Koks, senas girtuokli? Juk tu nežinai, tiesa?"

- Taip, žinau, jos vardas Selė! - sušuko triumfuodamas Bilingslis ir nužingsniavo pro lentomis užkaltas atsarginio išėjimo duris, o po to įsmuko į vyrų tualetą. Jis trumpai švystelėjo žibintuvėliu į puodą.

- Selė, štai koks jos vardas!

Prisiminęs kumelės vardą, Bilingslis nukreipė žibintuvėlį į sieną, ant kurios šuoliavo arklys su iš šnervių sklindančiais dūmais. Bilingslis nevaliojo prisiminti, kad būtų jį piešęs, - tikriausiai užėjo sąmonės aptemimas, - tačiau, be jokios abejonės, tai jo rankų darbas. Bilingsliui patiko, kad arklys tuo pat metu atrodo ir pasiutęs, ir laisvas, tartum būtų atkeliavęs iš kažkokio kito pasaulio, kur deivės vis dar tebejodinėja be balnų, kartais peršokdamos ištisas lygas.

Staiga Bilingslio prisiminimai truputėlį pragiedrėjo, tartum ant sienos nupieštas paveikslas būtų kažkaip praskaidrinęs protą. Taip, Selė. Norite tikėkite, norite ne, tai buvo prieš metus. Tuo metu gandai, jog kasykla vėl bus pradėta eksploatuoti, ėmė po truputį virsti visuotinai pripažintu faktu. Prie kalnakasybos kompanijos pastato esančioje automobilių stovėjimo aikštelėje ėmė rodytis sunkieji ir lengvieji automobiliai, miestelio pietiniame pakraštyje nusidriekusiame pakilimo ir nusileidimo take pradėjo leistis lėktuvai, ir vieną vakarą - beje, būtent čia, "Amerikos vakaruose", geriant su vaikinais - Bilingsliui pasakė, kad senojoje Ryperių sodyboje apsigyveno geologė. Jauna. Netekėjusi. Pasak gandų, graži.

Bilingsliui reikėjo nusišlapinti, jis nemelavo, tačiau šiuo metu tai nebuvo stipriausias poreikis. Vienoje iš kriauklių gulėjo nešvarus mėlynas skuduras, prie kurio neprisiliestum be žnyplių, jei nepriverstų būtinumas. Senasis veterinaras pakėlė skudurą, atidengdamas "Švelnaus satino", šlykštaus skonio viskio, butelį... tačiau audros metu tinka bet kuris uostas.

Bilingslis atsuko kamštį ir suėmęs butelį abiem rankomis, nes jos labai drebėjo, gurkštelėjo didelį gurkšnį. Napalmas nutekėjo veterinaro gerkle ir susprogo viduriuose. Taip, viskis degino, tačiau apie ką dainavo Petė Lavles toje dainelėje, kuri kažkada be paliovos skambėjo per radiją? Įskaudink mane, kūdiki, stipriai įskaudink.

Po pirmojo gurkšnio Bilingslis gurkštelėjo dar truputėlį (butelį laikyti dabar buvo lengviau, nes nebedrebėjo rankos), po to užsuko kamštį ir vėl padėjo į kriauklę.

- Ji man paskambino, - sumurmėjo Bilingslis.

Už lango, išgirdusi jo balsą, puma pastatė ausis. Ji įsitempė ant užpakalinių kojų, laukdama, kol Bilingslis prieis arčiau, kad vienu šuoliu galėtų jį pasiekti.

- Moteris man paskambino telefonu. Pasakė, kad jos arklys - trejų metų kumelė, vardu Selė. Taip, sere.

Nesusimąstydamas Bilingslis skuduru uždengė butelį, slėpdamas jį iš įpratimo, o jo mintys buvo nuklydusios į aną praėjusios vasaros dieną. Jis nuvyko į Ryperių sodybą, gražų molio namą kalnuose, ir vyrukas iš kasyklos - tas pats juodaodis, kuris vėliau tapo biuro sekretoriumi - palydėjo jį prie arklio. Šis vyrukas paaiškino, kad Odrei ką tik kažkas paskambino, ir ji privalo skristi į kompanijos pagrindinę būstinę Fynikse. Po to, kai jie žingsniavo į arklidę, juodaodis vyrukas pažvelgė per Bilingslio petį ir pasakė...

- Jis pasakė: "Štai ir ji", - sumurmėjo pats sau Bilingslis, vėl nukreipdamas žibintuvėlio šviesą į šuoliuojantį ant susimetusių plytelių arklį ir spoksodamas į jį išplėstomis akimis, laikinai pamiršęs savo šlapimo pūslę. - Ir šūktelėjo jai.

Taip, sere. "Sveika, Od!" - šūktelėjo jis ir pamojavo ranka. Moteris jam atsakydama taip pat pamojavo. Ir Bilingslis pamojavo, pagalvodamas, jog gandai buvo teisingi: ji buvo *jauna* ir *graži.* Ne tokia verčianti iš koto kaip kino žvaigždė, tačiau ganėtinai graži šiam pasaulio kampeliui, kur *nė vienai* vienišai moteriai nereikia pačiai mokėti bare už gėrimus, jei ji nenori šito daryti. Bilingslis apžiūrėjo jos arklį, davė juodaodžiui vyrukui tepalo, kurio vėliau Odrė pati atvyko nusipirkti. Apie tai Bilingsliui papasakojo Marša; jis buvo išvykęs apžiūrėti sergančių avių netoli Vašou. Nuo to laiko Bilingslis gana dažnai matydavo ją miestelyje. Ne, sere, jis su ja nesikalbėdavo, nebuvo tokios progos, nes Odrė ir jis būdavo skirtingose kompanijose, tačiau Bilingslis matė ją vakarieniaujančią "Antlerso" viešbutyje ir "Pelėdos" klube, o kartą matė "Kalėjimo" restorane Elyje; matydavo, kaip ji su kitais vyrukais iš kasyklos geria "Bud's Suds" ar "Būgno" baruose ir kaip meta kauliuką, kuriam iš jų mokėti; matydavo Vorelų parduotuvėje perkančią maistą, "Conoco" degalinėje pilančią benziną, kartą matė ūkinių prekių parduotuvėje perkančią dažų skardinę ir teptuką, taip, sere, Bilingslis ją dažnai

matydavo, tokiame mažame ir vienišame miestelyje žmogus *visus* matai gana dažnai, privalai matyti.

"Kodėl tu kvaršini savo kvailą galvą šiais niekais?" - paklausė Bilingslis pats savęs, pagaliau prisiartindamas prie puodo. Po jo batais gurgždėjo smėlis ir aptrupėjusių plytelių nuolaužos. Bilingslis stabtelėjo nepriėjęs puodo, ir kol atsiseginėjo kelnių užtrauktuką, žibintuvėlis apšvietė nudėvėtą jo bato nosį. Ką bendra Odrė Vailer turėjo su Koliu? Bilingslis neprisiminė, kad būtų matęs juos kartu ar girdėjęs kalbant, jog jie susiporavo. Ne, šito nebuvo. Tad kas gi *buvo*? Ir kodėl jo galvoje atkakliai tvyrojo mintis, kad šitai kažkaip susiję su ta diena, kai jis nuvyko apžiūrėti kumelės? Bilingslis tą dieną jos netgi *nematė*. Na, gerai... trumpai... iš tolo.

Bilingslis prisigretino prie puodo ir išsitraukė savo seną įnagį. Vyruti, jam labai reikėjo nusilengvinti. Išgersi pintą, o prišlapinsi kvortą, ar ne taip sakoma?

Ji pamojavo ranka... nuskubėjo prie savo automobilio... važiavo prie pakilimo ir nusileidimo tako... keliavo į Fyniksą. Buvo apsivilkusi dalykiniu kostiumėliu, suprantama, juk ji vyko ne į apšiurusį kalnakasybos kompanijos pastatą dykumoje, ji vyko ten, kur ant kabineto grindų patiestas kilimas, o vaizdas pro langą yra aukščiau nei iš trečio aukšto. Ji vyko susitikti su stambiomis žuvimis. Jos kojos buvo gražios... aš senstu, tačiau nesu tiek senas, kad nepajėgčiau įvertinti gražaus kelio... taip, sere, gražaus, tačiau...

Ir staiga viskas jo galvoje susirikiavo į savo vietas, ir dar prieš pumai sureaguojant, Bilingsliui pasirodė, jog kartu su dūžtančio stiklo garsu į jo galvą ateina suvokimas.

Po to pasigirdo urzgimas, peraugantis į riaumojimą, ir Bilingslis grynai iš baimės pradėjo šlapintis. Kurį laiką šio garso nebuvo įmanoma susieti su kokiu nors žemiškos būtybės skleidžiamu garsu. Bilingslis apsisuko, paskleisdamas šlapimo vėduoklę, ir ant plytelių išvydo išsikėtojusią tamsią būtybę žaliomis akimis. Jos kailyje ir ant nugaros žibėjo sudužusio stiklo šukės. Bilingslis iš karto ją atpažino, mintyse iš karto sutapatindamas garsą ir kūno kontūrus, nors buvo nustebęs ir išsigandęs.

Kalnų liūtas - žibintuvėlio šviesoje paaiškėjo, jog tai nepaprasto didumo patelė - pakėlė galvą ir spjovė į Bilingslį, iššiepdama dvi ilgų baltų dantų eiles. O jo 0,30 - 0,06 kalibro šautuvas buvo likęs scenoje, atremtas į kino ekraną.

- Ak, Viešpatie, ne, - sušnibždėjo Bilingslis, sviesdamas per pumos petį žibintuvėlį, sąmoningai nepataikydamas į žvėrį.

Kai urzgianti puma atsisuko pasižiūrėti, kokį daiktą metė į ją, Bilingslis galvotrūkčiais puolė prie durų.

Jis bėgo nuleidęs galvą, ranka, kurioje anksčiau laikė žibintuvėlį, tempdamas ant savęs kelnes. Puma vėl išleido varantį iš proto stūgesį -

taip kurtinančiai rėkia uždaryta vonioje badoma peiliu ar deginama moteris - ir puolė Bilingslį, išskėtusi priekinių letenų nagus. Tie nagai praplėšė Bilingslio marškinius nugaroje, kai šis bandė nutverti durų rankeną, ir įsiskverbė į jo menkus raumenis, palikdami “V” raidės formos kruvinus dryžius. Didžiulės pumos letenos nutvėrė Bilingslio kelnių juosmenį, įtraukdamos rėkiantį senuką atgal į tualeto kambarį. Tada trūko jo kelnių diržas ir Bilingslis nuvirto atbulas, užgriūdamas ant pumos. Jis nusirito nuo žvėries, nukrito ant stiklo šukėmis nusėtų grindų, atsiklaupė ant vieno kelio, ir tuomet žvėris užvirto ant jo visu svoriu. Puma parvertė Bilingslį ant nugaros ir nusitaikė kąsti į gerklę. Bilingslis iškėlė ranką, ir puma nukando jos gabalą. Ant žvėries ūsų tarsi rausvi granatai suspindo kraujo lašai. Bilingslis vėl suklykė ir įrėmė kitą ranką pumai į smakrą, mėgindamas nustumti žvėrį ir išsilaisvinti. Senasis veterinaras ant savo skruosto pajuto karštą žvėries alsavimą. Pažvelgė per pumos petį ir išvydo ant sienos pašėlusiai šuoliuojantį arklį, *jo* arklį. Po to puma vėl metėsi į priekį, savo nasrais purtydama Bilingslio ranką, ir po to beliko skausmas. Jis užpildė visą pasaulį.

5

Kai pasigirdo pirmasis pumos stūgsmas, Sintija tuo metu pylėsi į stiklinę šaltinio vandens. Nuo šio garso jai atsipalaidavo visi nervai ir raumenys. Plastmasinis butelis išslydo iš jos suglebusių pirštų, atsitrenkė į grindis tarp merginos sportbačių ir susprogo tarsi vandens pripildytas balionas. Nors Sintija tokio garso niekada nebuvo girdėjusi tarp kino teatro sienų, ji iš karto pažino, jog čia staugia puma. Ir iš tiesų - nors tai atrodė klaiku, tačiau tai buvo tiesa - čia staugė laukinė katė.

Po to pasigirdo žmogaus riksmas. Tomo Bilingslio riksmas.

Atsisukusi Sintija pamatė, kaip Stivas nustebęs spokso į Marinvilį, kaip Marinvilis lediniais skruostais ir tvirtai sučiauptomis, tačiau drebančiomis lūpomis nusuka žvilgsnį į šalį. Tuo momentu didysis rašytojas atrodė silpnas ir sutrikęs, ir keistai moteriškas su savo žilais ilgais plaukais, primenantis seną moterį, kuri nebežino ne tik kur ji yra, tačiau ir kas ji tokia.

Tačiau ir tuo metu Sintija Džoniui Marinviliui jautė tik panieką.

Stivas pažvelgė į Ralfą, kuris linktelėjo, pagriebė savo pistoletą ir nubėgo kairiojo scenos krašto link. Stivas jį pasivijo, ir vyriškiai išnyko, bėgdami vienas greta kito. Senukas vėl suklykė, tačiau šį kartą riksmas nuskambėjo šiurpiai keistai, tartum senasis veterinaras tuo pat metu bandytų skalauti burną ir rėkti, ir truko neilgai. Puma vėl sustaugė.

Merė priėjo prie Stivo boso ir ištiesė jam šautuvą, su kuriuo iki tol beveik nesiskyrė.

- Štai imkite. Eikite jiems padėti.

Marinvilis pažvelgė į ją prikąsdamas lūpą.

- Klausykite, - tarė jis. - Mane kankina suknistas vištakumas. Žinau, kaip tai skamba, tačiau...

Laukinė katė vėl sustaugė. Šį kartą garsas buvo toks stiprus, kad, rodėsi, prasigręžia pro Sintijos ausis. Jos nugaros oda pašiurpo.

- Taip, tai skamba lepšiškai, štai kaip skamba, - tėškė Merė ir nusisuko.

Šie žodžiai išjudino Marinvilį, tačiau jis judėjo lėtai, tarsi tik ką iš gilaus miego pabudęs žmogus. Sintija pamatė į kino ekraną atremtą Bilingslio šautuvą ir nelaukė, kol Marinvilis atsipeikės. Pagriebė ginklą ir iškėlusi jį virš galvos, lyg kovotojas už laisvę, kokius vaizduoja plakatuose, nubėgo per sceną. Šitaip ji padarė ne norėdama atrodyti romantiškai, o kad į ką nors neatsitrenktų ir šautuvas neiššautų, kad netyčia ko nors nesužeistų.

Sintija prabėgo pro porą apdulkėjusių kėdžių ir kažką panašų į nebeveikiantį šviesos valdymo pultą, po to atsidūrė siaurame koridoriuje, kuriuo jie visi prieš tai atėjo į sceną. Viena koridoriaus siena buvo iš plytų, kita apkalta medžiu. Čia atsidavė senais vyrais, kurie turėjo per daug laiko. Ir per daug fantazavo apie seksą, sprendžiant iš jų videotekos.

Vėl pasigirdo žvėries stūgsmas, - šį kartą daug garsesnis, - tačiau nebesigirdėjo senojo veterinaro balso. Negeras ženklas. Netoliese trinktelėjo atidaromos durys; šis garsas nuskambėjo kiek tuštokai, jį galėjo sukelti tik viešo tualeto durų trinktelėjimas į plytelėmis išklotą sieną. “*Taigi*, - pagalvojo Sintija, - *tai arba moterų, arba vyrų tualeto durys. Greičiausiai vyrų, nes būtent ten yra tikrasis tualetas*”.

- Atsargiai! - pasigirdo Ralfo klyksmas. - Jėzau Kristau, Stivai...

Vėl nuaidėjo laukinės katės maurojimas. Po to kažkas bumptelėjo. Stivas suriko, tačiau Sintija nevaliojo suprasti, ar jis rėkė iš skausmo, ar iš nuostabos. Pasigirdo du kurtinantys šūviai. Iš vamzdžių pliūptelėjusi liepsna trumpam apšvietė vyrų tualeto išorinę sieną. Joje šmėstelėjo gesintuvas, ant kurio kažkas užkabino seną apdriskusį sombrerą. Sintija instinktyviai susigūžė, po to įslinko į tualetą. Ralfas Karveris savo kūnu laikė duris, kad neužsidarytų. Tualetą apšvietė tik senojo veterinaro prožektorius, gulintis kampe ir nukreiptas į sieną, skleisdamas savo blankią šviesą ant plytelių sienos. Blausi šviesa ir rūkstantys iš Ralfo šautuvo dūmai Sintijai priminė haliucinacinius vaizdus, kai ji eksperimentavo su narkotikais.

Bilingslis apsvaigęs šliaužė pisuarų link taip žemai nuleista galva, jog ji vilkosi plytelėmis. Senojo veterinaro marškiniai buvo perplėšti pusiau. Iš jo nugaros sruvo kraujas. Atrodė, tarsi senuką kažkoks maniakas būtų iščaižęs botagu.

Grindų viduryje buvo šokamas kažkoks klaikus valsas. Puma stovėjo pakilusi ant užpakalinių letenų, o priekines uždėjusi ant Stivo Eimzo pe-

čių. Iš jos šonų plūdo kraujas, tačiau neatrodė, jog žvėris būtų rimtai sužeistas. Vienas Ralfo šūvis tikriausiai visai į ją nepataikė. Sintija pamatė, jog pusė ant sienos nupiešto arklio ištaškyta į šipulius. Stivas laikė rankas susikryžiavęs ant krūtinės, o alkūnes įrėmęs į pumos krūtinę.

- *Šaukite į ją!* - suriko Stivas. - *Dėl Dievo meilės, šaukite į ją dar kartą!*

Ralfas, kurio veidas blankioje šviesoje priminė kaukę, pakėlė šautuvą, nusitaikė, po to vėl jį nuleido. Ralfo veide atsispindėjo baimė, kad jis gali pataikyti į Stivą.

Laukinė katė suklykė ir bloškė savo trikampę galvą pirmyn. Stivas atlošė savąją. Jie tarsi girti šoko šį beprotišką tango, pumos nagai susmigo giliau į Stivo pečius, ir Sintija ant Stivo kombinezono tose vietose išvydo kraujo žiedus. Pumos uodega paklaikusiai blaškėsi į šalis.

Stivas su puma dar kartą pasisuko pusračiu, ir vyras atsitrenkė į tualeto puodą. Puodas sudužo, Stivas vos neprarado pusiausvyros ir apimtas siaubo sukryžiuotomis rankomis stūmė nuo savęs pumą. Bilingslis pasiekė tolimąjį vyrų tualeto kampą, tačiau vis dar tebešliaužė, tarsi užpuolusi laukinė katė būtų pavertusi jį prisukamu žaisliuku, pasmerktu judėti tol, kol atsipalaiduos spyruoklė.

Nušaukite tą sukruštą žvėrį! - suriko Stivas. Jam pavyko nepargriūnant įstatyti vieną koją tarp žemutinės tualetinio puodo dalies ir drobinio maišo, skirto surinkti fekalijas, tačiau dabar Stivas nebeturėjo kur trauktis, po akimirkos kitos puma jį parvers. - *Nušaukite ją, Ralfai, NUŠAUKITE!*

Ralfas, išplėtęs akis ir kandžiodamas apatinę lūpą, vėl pakėlė šautuvą, ir tada kažkas nubloškė Sintiją į šalį. Ji nuskriejo per tualeto kambarį ir pačiu laiku įstrigo tarp trijų praustuvų, nes priešingu atveju būtų atsitrenkusi veidu į palei visą sieną besidriekiantį plieninį veidrodį. Atsisukusi Sintija pamatė, kaip į tualetą įeina Marinvilis, rankose laikydamas Merės šautuvą. Jo susivėlę žili plaukai draikėsi į visas puses, glostydami pečius. Sintijai atrodė, jog jai dar neteko savo gyvenime matyti šitaip išsigandusio žmogaus, tačiau pradėjęs veikti Marinvilis jau nebedvejojo, jis stipriai prispaudė dvigubą šautuvo vamzdį prie žvėries galvos.

- *Pastumkite!* - sustaugė Marinvilis, ir Stivas pastūmė.

Pumos galva atitolo nuo Stivo. Atrodė, spindinčios žvėries akys apšviestos iš vidaus, tarsi čia būtų ne gyvas sutvėrimas, o kažkoks žibintas. Rašytojas susigūžė, pasuko galvą šiek tiek į šalį ir nuspaudė abu gaidukus. Pasigirdo kurtinantis garsas, palyginti su kuriuo Karverio ginklo šūvis nuskambėjo kaip žaislinio šautuvo pykštelėjimas. Iš vamzdžių pliūptelėjo ryški liepsna, ir Sintija užuodė svylančio kailio kvapą. Puma nuvirto ant šono. Jos galva buvo beveik visiškai ištaškyta, o nugaros kailis smilko.

Stivas, norėdamas išlaikyti pusiausvyrą, sumosavo rankomis. Apsvaigęs Marinvilis tik simboliškai pamėgino jį sulaikyti, ir Stivas - puikus naujasis Sintijos draugas - išsitiesė ant grindų.

- O Kristau, atrodo, apsišikau, - pasakė Marinvilis vos ne atsainiu tonu, o po to pridūrė: - Ne, manau, tai tik vėjas stūgauja gluosniuose. Stivai, kaip tu?

Sintija priklaupė prie Stivo. Jis atsisėdo, apsidairė apsvaigusiomis akimis ir krūptelėjo, kai Sintija pirštu atsargiai paspaudė vieną iš kraujo gėlių ant jo kombinezono.

- Manau, jog viskas gerai.

Stivas pabandė atsistoti. Sintija apkabino jį per liemenį ir ėmė kelti.

- Ačiū, bose.

- Negaliu patikėti, - pasakė Marinvilis. Jo balsas Sintijai pirmą kartą nuskambėjo natūraliai, kaip žmogaus, gyvenančio paprastą gyvenimą, o ne vaidinančio kažkokį vaidmenį. - Negaliu patikėti, jog pajėgiau tai padaryti. Toji moteris mane sugėdino ir privertė tai padaryti. Stivenai, ar tu nesužeistas?

- Jis apdraskytas, - atsakė už Stivą Sintija, - tačiau dabar nekreipkime į jį dėmesio. Privalome padėti mūsų senukui.

Į tualeto kambarį įėjo Merė, ant peties užsikabinusi neužtaisytą Marinvilio šautuvą. Rankomis ji buvo nusitvėrusi už vamzdžio. Sintijai Merės veidas atrodė kažkaip vaiduokliškai ramus. Merė nužvelgė patalpą, kuri dabar dar labiau priminė košmarišką sapną, nes visa buvo persismelkusi parako dūmais, ir nuskubėjo prie Bilingslio. Šis dar du kartus bejėgiškai pabandė kakta pramušti sieną ir susmuko, iš pradžių pakeldamas veidą, o po to leisdamas jam slysti keraminėmis plytelėmis.

Ralfas ištiesė ranką prie Stivo peties, pamatė ant jo kraują ir tada sugriebė Stivą už bicepso.

- Aš negalėjau, - teisinosi Ralfas. - Norėjau, bet nepajėgiau. Po pirmųjų dviejų šūvių baiminausi, jog pataikysiu ne į žvėrį, o į jus. Kai jūs galiausiai pasisukote, kad galėčiau šauti iš šono, pasirodė Marinvilis.

- Viskas gerai, - guodė jį Stivas. - Viskas gerai, kas gerai baigiasi.

- Aš turėjau jam atsidėkoti, - įsiterpė Marinvilis, kalbėdamas atsainiu nugalėtojo tonu, nuo kurio Sintijai kilo noras vemti. - Jei ne aš, Stivo čia nebūtų...

- Ateikite čionai! - sušuko Merė lūžinėjančiu balsu. - Jėzau Kristau, žmogau, jis taip *stipriai* kraujuoja!

Visi keturi susibūrė prie Merės su Bilingsliu. Merė buvo atvertusi senuką ant nugaros, ir Sintija susigūžė nuo to, ką išvydo. Viena senioko plaštaka buvo beveik visiškai nukąsta - visi pirštai priminė rausvą sukramtytą mėsą - tačiau tai nebuvo blogiausia. Senojo veterinaro sprande ir petyje žiojėjo plati žaizda, iš kurios plūste plūdo kraujas. Tačiau Bilingslis nebuvo praradęs sąmonės, jo atmerktos akys žvelgė sąmoningai.

- Sijoną, - dusliai sušnibždėjo Bilingslis. - *Sijoną.*

- Nesistenkite kalbėti, senoli, - perspėjo jį Marinvilis.

Jis pasilenkė ir nukreipė savo žibintuvėlio šviesą į Bilingslį. Tai, kas prietemoje atrodė pakankamai baisu, žibintuvėlio šviesoje tapo dar siaubingiau. Greta senuko galvos telkšojo kraujo klanas; Sintija negalėjo suprasti, kaip jis dar išliko gyvas.

- Man reikia kompreso, - pasakė Merė. - Nestovėkite čia dyki, o *padėkite* man. Jei *tuojau* pat nesustabdysime kraujavimo, jis mirs!

"*Per vėlu, vaikeli*", - pagalvojo Sintija, tačiau neištarė šito balsu.

Stivas viename iš praustuvų pamatė kažkokį skudurą ir nutvėrė jį. Tai buvo labai seni marškinėliai su kupranugario Džou atvaizdu. Stivas sulenkė marškinėlius pusiau ir padavė juos Merei. Ji linktelėjo, dar kartą perlenkė marškinėlius ir prispaudė juos prie Bilingslio kaklo.

- Eime, - kreipėsi Sintija į Stivą, paimdama jį už rankos. - Grįžkime į sceną. Jei nieko daugiau nepavyks surasti, bent galėsiu praplauti žaizdas vandeniu iš baro. Ant apatinės jo lentynos yra ganėtinai...

- Ne, - sušnibždėjo senukas. - Likite čia! Privalote... išgirsti tai, ką dabar pasakysiu.

- Jums negalima kalbėti, - perspėjo Merė, stipriau prispausdama improvizuotą kompresą prie Bilingslio sprando. Marškinėliai jau buvo patamsėję nuo kraujo. - Jei kalbėsite, kraujavimas niekada nesiliaus.

Bilingslis atsuko akis į Merę.

- Per vėlu... sukr... daktare.

Senuko balsas buvo užkimęs.

- Aš mirštu.

- Ne, jūs nemirsite, nebūkite juokingas.

- *Mirštu*, - pakartojo Bilingslis ir energingai pasimuistė ant Merės rankų. Jo perplėštas petys sugurgždėjo į keramines plyteles, ir nuo šio garso Sintiją ėmė pykinti. - Pasilenkite... visi, arčiau... ir paklausykite.

Stivas pažvelgė į Sintiją. Mergina gūžtelėjo pečiais, po to jie abu priklaupė prie senuko kojų. Sintija susirėmė pečiais su Mere Džekson. Marinvilis su Karveriu palinko iš šonų.

- Jam nereikėtų kalbėti, - perspėjo Sintija, tačiau jos balse nuskambėjo dvejonė.

- Tegul pasako, ką nori mums pranešti, - paprieštaravo Marinvilis. - Ką norite mums pasakyti, Tomai?

- Per daug trumpa dalykiniam susitikimui, - sušnibždėjo Bilingslis.

Senukas žvelgė į juos, akimis maldaudamas suprasti.

Stivas papurtė galvą.

- Aš jūsų nesuprantu.

Bilingslis apsilaižė lūpas.

- Anksčiau ją tik vieną kartą mačiau dėvint suknelę. Todėl man prireikė tiek daug laiko, kad suprasčiau... kas čia negerai.

Merės veide suspindo nuostaba.

- Taip, ji aiškino, jog turėjo susitikti su revizoriumi! Jis atvyksta net iš paties Fynikso, kad praneštų jai kažką svarbaus, kažką susijusio su dideliais pinigais, tad ji apsivelka tokią trumpą suknelę, kad kiekvieną kartą sukryžiuodama kojas blykstelėtų savo kelnaitėmis? Ne, nemanau.

Prakaito karoliukai suspindo išblyškusiuose, šeriais apžėlusiuose Bilingslio skruostuose.

- Jaučiuosi toks kvailas, - sušvokštė Bilingslis. - Tačiau tai - ne vien mano kaltė. Ne. Neteko anksčiau su ja pasikalbėti. Tuo metu, kai buvo atvykusi nusipirkti tepalo, nebuvau darbe. Visada matydavau ją iš toliau, o moterys čia dažniausiai dėvi džinsus. Tačiau aš tai pastebėjau. Tikrai. Pastebėjau, o po to pradėjau gerti ir pamiršau, - Bilingslis pažvelgė į Merę. - Ta suknelė buvo pakankamai ilga... kai ji ją apsivilko. Ar suprantate?

- Apie ką jis čia kalba? - paklausė Ralfas. - Kaip toji suknelė gali būti pakankamai ilga tuo metu, kai ji ją apsivilko, o po to per trumpa dalykiniam susitikimui?

- Aukštesnė, - sušnibždėjo senukas.

Marinvilis pažvelgė į Stivą.

- Ką jis pasakė? Tai nuskambėjo tarsi...

- *Aukštesnė*, - pakartojo Bilingslis, aiškiai ištardamas šį žodį, o po to ėmė kosėti.

Sulankstyti marškinėliai, kuriuos Merė laikė prispaudusi prie sprando ir peties, dabar buvo kiaurai permirkę krauju. Bilingslis vartė akis, nužvelgdamas kiekvieną paeiliui. Senukas pasuko galvą į šalį, atsikrenkštė kraujais, ir kosulys liovėsi.

- Viešpatie brangiausias, - nusistebėjo Ralfas. - Ar ji tokia pati kaip *Entredžianas*? Ar jūs norite pasakyti, *kad ji tokia pati kaip tas faras*?

- Taip... ne, - sušnibždėjo Bilingslis. - Nesu tikras. Būčiau... tai iš karto pastebėjęs... tačiau...

- Misteri Bilingsli, ar jūs manote, kad ji gavo mažesnę dozę to, ką gavo tas faras? - paklausė Merė.

Bilingslis su dėkingumu pažvelgė į ją ir spustelėjo ranką.

Marinvilis pastebėjo:

- Tačiau ji taip nekraujuoja kaip tas faras.

- Arba kraujuoja ten, kur mes negalime pastebėti, - pasakė Ralfas. - Bent jau kol kas.

Bilingslis pažvelgė per Merės petį.

- Kur... kur...

Jis vėl ėmė kosėti, nesugebėdamas užbaigti sakinio. Tačiau šito ir nereikėjo. Visi apstulbę susižvalgė, o Sintija atsisuko. Vyrų tualete Odrės nebuvo.

Taip pat ir Deivido Karverio.

KETVIRTAS SKYRIUS

1

Ant municipalinio pastato laiptų, žvelgdama išilgai smėlio užpustytos gatvės šiaurės kryptimi, ten, kur vėjyje šoko mirkčiojantis šviesoforas, stovėjo būtybė, kuri anksčiau buvo Elena Karver, tik dabar ji buvo aukštesnė, vis dar prisisegusi policininko ženklelį, tačiau be "Sam Browne" diržo. Iš čia ji nematė kino teatro, tačiau žinojo, kur jis yra. Dar daugiau, ji žinojo, kas vyksta kino teatro *viduje*. Ne viską, tačiau pakankamai, kad supyktų. Puma nesugebėjo laiku nutildyti girtuoklio, tačiau žvėriui bent jau pavyko atitraukti visus bėglius nuo berniuko. Tai galėjo būti puikus ženklas, tačiau berniukas kažkokiu būdu išsisuko ir nuo kito jos emisaro, bent jau laikinai.

Kur jis pranyko? Būtybė nežinojo, nematė, ir tai jai kėlė pyktį bei baimę. *Jis* buvo pykčio ir baimės šaltinis. Deividas Karveris. Tas prakeiktas šiknius, pamaldus berniukas. Būtybei reikėjo jį nužudyti dar tada, kai buvo policininko viduje - reikėjo nušauti tiesiai ant to prakeikto namo su ratais laiptelių ir palikti sulesti suopiams. Tačiau būtybė šito nepadarė ir žinojo *kodėl*. Jaunasis Karveris išsiskyrė kažkokiu tyrumu, sergin̨čiu jį tarsi skydas. Būtent tai ir išsaugojo Pamaldaus Berniuko gyvybę.

Būtybė įrėmė sugniaužtus kumščius sau į šonus. Vėjo gūsiai lyg vėliavą plakė Elenos Karver trumpus, auksiškai rausvus plaukus. *Kodėl toks tipas kaip jis apskritai yra čia? Ar tai atsitiktinumas? O gal jį kas nors atsiuntė?*

O kodėl tu esi čia? Ar tai atsitiktinumas? O gal tave atsiuntė?

Tokie klausimai buvo beprasmiai. Būtybė žinojo savo tikslą - *tek ah la* - ir šito pakako. Ji užmerkė Elenos akis ir sutelkė dėmesį į savo vidų, tačiau tik sekundėlei - tai buvo nemalonu. Šis kūnas jau pradėjo irti. Erzino ne tiek pats irimo procesas, kiek jo *intensyvumas*; kūno viduje slypinti jėga - *can de lach*, nesusiformavusiojo širdis - savo plakimu tiesiogine prasme daužė kūną į gabalėlius... o jo pakaitalai pabėgo iš podėlio.

Per tą Pamaldų Berniuką.

Šiknių Pamaldų Berniuką.

Būtybė nukreipė savo žvilgsnį išorėn, nenorėdama galvoti apie kraują, lašantį šio kūno šlaunimis, ar apie tai, kaip pradėjo tvinkčioti gerklė, ar apie tai, jog būtybei besikasant Elenos galvą dideli rausvų plaukų kuokštai nuslinkdavo užkliuvę už nagų.

Būtybė pasiuntė savo žvilgsnį į kino teatrą.

Tai, ką išvydo, būtybė suvokė vienas kitą perdengiančiais, kartais prieštaringais vaizdais, visi jie buvo fragmentiški. Tai buvo tas pats, kaip žiūrėti į daugybę televizorių ekranų, atsispindinčių nuo sudaužyto stiklo

krūvos. Pirmiausiai būtybė pažvelgė įsiskverbusių į kino teatrą vorų akimis, tačiau ten taip pat buvo musių, tarakonų, žiurkių, stebinčių pro skyles tinke, ir ant aukštų salės lubų pakibusių šikšnosparnių. Šikšnosparniai siuntė kažkokius keistai klaikius vaizdus, kurie iš tiesų tebuvo atspindžiai.

Būtybė pamatė vyriškį iš mikroautobuso, kuris pats atvyko į miestelį kartu su savo prakaulia žemaūge mergina, vedantį visus atgal į sceną. Tėvas šaukė savo berniuką, tačiau šis neatsiliepė. Rašytojas priėjo prie scenos krašto, sudėjo delnus prie burnos ir sušuko Odrės vardą. O Odrė, kur buvo ji? Neįmanoma tiksliai nustatyti. Būtybė negalėjo žiūrėti Odrės akimis, kaip ji tai darė mažiau išsivysčiusių tvarinių akimis. Be abejo, Odrė nusekė paskui berniuką. O gal jau jį surado? Būtybė pamanė, jog ne. Bent ne dabar. Tai ji būtų pajutusi.

Iš susirūpinimo ir nevilties būtybė paplekšnojo ranka per Elenos šlaunį, ir toje vietoje iš karto atsirado mėlynė, tarsi puvinys obuolio odelėje, po to vėl perkėlė savo dėmesį kitur. Ne, pamatė būtybė, ne visi buvo scenoje; pirminis vaizdas ją apgavo.

Merė vis dar tebebuvo su senuoju Tomu. Jei Elenai pavyktų prieiti prie jos, kol kiti bus užsiėmę Odre ir Deividu, vėliau tai padėtų išspręsti daug įvairių problemų. Būtybei dar nereikėjo Merės, šis Elenos kūnas dar galėjo jai tarnauti ir bus tinkamas kurį laiką, tačiau būtų negerai, jei lemiamu momentu Elenos kūnas ją nuviltų. Būtų geriau, saugiau, jei...

Atplaukė voratinklio su daugybe jame įsipainiojusių musių vaizdas. Musės buvo apsvaigintos, tačiau dar gyvos.

- Racionas nelaimės atveju, - sušnibždėjo senoji būtybė Elenos Karver balsu ir pridūrė mėgdžiodama Elenos Karver leksikoną: - Tu su šituo pirštuku duok šuneliui kaulą.

Jei Merė išnyktų, tai demoralizuotų kitus, atimtų pasitikėjimą, kurį jie galbūt įgijo sėkmingai pabėgę, susiradę prieglobstį ir nušovę pumą. Būtybė pagalvojo, jog jiems gali pavykti užmušti žvėrį; galų gale juk jie buvo ginkluoti, o puma tebuvo fizinė būtybė, *sarx* ir *soma,* ir *pneuma*, o ne kažkokia metafizinių atliekų dvasia. Tačiau kas galėjo įsivaizduoti, jog tai padarys tas pretenzingas senas dūdmaišis?

"Tačiau juk jis paskambino telefonu tam kitam. Tu šito irgi neatspėjai. Nežinojai, kol nepasirodė geltonas mikroautobusas".

Taip, ir nepastebėti telefono buvo klaida, telefonas turėjo būti Marinvilio minčių paviršiuje, ir būtybė privalėjo nesunkiai tą pastebėti, tačiau ji savęs už tai nekaltino. Tuo metu jai buvo svarbiausia įgrūsti į kalėjimą tą seną kvailį ir pasikeisti Entredžiano kūną, kol šis visiškai nesuiro. Būtybei buvo gaila, kad prarado Entredžianą. Entredžianas buvo *stiprus.*

Jei būtybė ketino paimti Merės kūną, tam dabar buvo pats tinkamiausias metas. Ir galbūt, kol būtybė tai darys, Odrė suras berniuką ir jį

nužudys. Tai būtų nuostabu. Tada nereikėtų dėl nieko nerimauti. Niekas nešniukštinėtų aplink. Ji galėtų Elenos kūną pakeisti Mere, o vėliau, iškilus reikalui, pasiimti kitus.

O po to? Kai pasibaigs dabartinės (ir ribotos) kūnų atsargos? Pačiupti automagistralėje daugiau keliautojų? Galbūt. O kai žmonės, tie smalsuoliai, atvyks į miestelį pasižiūrėti, kas čia, po velnių, Desperacijoje vyksta, kas tada? Ji galėtų pereiti tą tiltą, kai atsidurs prie upės; būtybės atmintis buvo trumpa, o ateitis ją dar mažiau domino. Kol kas pakaks nugabenti Merę į "Kinijos" šachtą.

Tekas nusileido municipalinio pastato laiptais, pažvelgė į policijos mašiną, po to pėsčiomis perėjo gatvę. Ji nusprendė nevairuoti automobilio, tik ne vykdant šią užduotį. Pasiekusi šaligatvį kitoje gatvės pusėje, būtybė pasileido bėgti ilgais žingsniais, o smėlis lėkė į šalis iš po sportbačių, kurie pradėjo skėstis į šonus, nes kojos juose buvo per didelės.

2

Būdama scenoje, Odrė girdėjo, kaip kažkas šaukia vardu Deividą... ir ją. Netrukus jie išsisklaidys ir puls ieškoti. Jie ginkluoti, todėl pavojingi. Mintis, kad ji gali būti nužudyta, nejaudino Odrės, - bent jau ne taip, kaip iš pradžių, - tačiau ją neramino, jog tai gali įvykti anksčiau, nei Odrė nužudys berniuką. Pumai būtybės iš žemės gelmių balsas buvo tarsi žvejybos kabliukas; Odrės Vailer galvoje šis balsas buvo tarsi rūgštimi padengta gyvatė, besiranganti gilyn į ją, tirpdanti ankstesnės moters, prieš būtybei įsiskverbiant į ją, asmenybę. Šis tirpimo jausmas buvo malonus - tarsi saldus, minkštas maistas. Iš pradžių to jausmo nebuvo, iš pradžių ji jautė vien išgąstį, lyg Odrę būtų apėmusi karštinė, tačiau kai ji surinko daugiau *can tahų* (nelyginant vaikas, dalyvaujantis maitėdų medžioklėje), šis baimės jausmas praėjo. Dabar Odrei rūpėjo tik surasti berniuką. Tekas, nesusiformavusi būtybė, nedrįso prie jo prisiartinti, tad Odrė privalėjo tai padaryti už Teką.

Laiptų viršuje moteriškė, buvusi penkių pėdų ir septynių colių ūgio tada, kai Tomas Bilingslis pamatė ją pirmą kartą, sustojo ir ėmė dairytis. Ji nebūtų įstengusi ką nors įžiūrėti, - čia buvo tik vienas langas, ir vienintelė šviesa sklido nuo mirksinčio šviesoforo priešais "Bud's Suds" barą, - tačiau Odrės regėjimas pastebimai gerėjo su kiekvienu gautu ar rastu *can tahu*. Dabar Odrė matė tamsoje beveik taip pat gerai kaip katė, tad prišiukšlintas koridorius neatrodė jai paslaptingas.

Tie, kas rinkdavosi šioje pastato dalyje, kur kas mažiau rūpinosi tvarka nei Bilingslis ir jo komanda. Užuot surinkę tuščius butelius, jie juos daužydavo kampuose, o sienas išdabino ne fantastinėmis žuvimis ar arkliais, su plūstančiais iš šnervių dūmais, o neišrankiais flomasteriu nu-

pieštais piešiniais. Vienas iš jų, primityvus it urvinio žmogaus piešinys, vaizduojąs neproporcingų formų vaiką su stačia varpa, kybantį ant gigantiškos krūties. Apačioje buvo iškeverzotas užrašas: "MAŽYTI MANO SMITI, MAČIAU KAIP KANDAI MAMAI CYCĮ". Abiejose koridoriaus pusėse mėtėsi popieriaus šiukšlės - krepšeliai iš greito aptarnavimo restoranų, saldainių popierėliai, bulvinių traškučių maišeliai, tušti cigarečių ir prezervatyvų pakeliai. Panaudotas prezervatyvas it negyva gyvatė kabėjo ant durų, pažymėtų užrašu "DIREKTORIUS", rankenos, priklijuotas viduje buvusiu ir seniai išdžiūvusiu skysčiu.

Durys į direktoriaus kabinetą buvo dešinėje. Priešais jas - kitos durys, su užrašu "VALYTOJA". Toliau kairėje - dar vienerios, be jokio užrašo, o dar toliau arka, virš kurios senoviniais juodais pusiau nusilupinėjusiais dažais buvo kažkas užrašyta. Net Odrės akys nevaliojo įskaityti užrašo, tik ne iš tokio atstumo, tačiau žengusi porą žingsnių artyn ji perskaitė: "BALKONAS". Arkinis praėjimas buvo užkaltas lentomis, tačiau vienoje vietoje lentos išplėštos ir sukrautos greta. Nuo arkos viršaus kabaliojo pripučiama sekso lėlė su beveik visiškai išėjusiu oru, šviesiais plaukais, raudonu žiedu apvesta skyle burnoje ir plika, primityvia vagina. Aplink kaklą matėsi patamsėjusi nuo laiko kilpa. Ant kaklo taip pat kabojo lentelė ir kadaravo ant lėlės įdubusios plastmasinės krūtinės. Joje nelyginant pirmoko, kuriam nepaprastai sunkiai sekasi rašymas, ranka buvo iškeverzota: "NEIK TEN. GRINDIS GALI IGRIUTI. RYMTAI". Užrašo viršus papuoštas kaukole su raudonomis akiduobėmis ir po ja sukryžiuotais kaulais. Priešais balkoną matėsi niša - joje kažkada tikriausiai buvo užkandžių baras. Salės gilumoje matėsi dar vieneri, į tamsą kylantys laiptai. Odrė spėjo, jog jie veda į kino mechaniko kabiną.

Odrė priėjo prie durų su užrašu "DIREKTORIUS", įsitvėrė rankenos ir priglaudė kaktą prie staktos. Lauke vėjas dejavo it koks mirštantis tvarinys.

- Deividai? - tyliai ištarė, po to nutilo klausydamasi. - Deividai, ar girdi mane? Čia aš, Odrė, Deividai. Odrė Vailer. Aš noriu tau padėti.

Jokio atsako. Atidariusi duris, Odrė išvydo tuščią patalpą su ant sienos kabančiu senoviniu plakatu, reklamuojančiu filmą "Bonė ir Klaidas", ir ant žemės numestu apiplyšusiu čiužiniu. Tuo pačiu flomasteriu ant sienos, plakato apačioje, kažkas buvo užrašęs: "IŠTISOMIS DIENOMIS AŠ MIEGU, O NAKTIMIS BASTAUSI".

Po to Odrė apžiūrėjo valytojos sandėliuką. Jis buvo ne ką didesnis už spintą ir visiškai tuščias. Jokiu užrašu nepaženklintos durys vedė į patalpą, anksčiau tikriausiai buvusį sandėlį. Odrės nosis (dabar kur kas jautresnė, kaip ir paaštrėjęs regėjimas) užuodė kažin kada spragintų kukurūzų aromatą. Čia buvo pilna negyvų musių, sienos nutaškuotos jų išmatomis, tačiau nieko daugiau nesimatė.

Odrė nuėjo prie arkos, ranka pastūmė kabaliojančią lėlę ir pažvelgė vidun. Iš čia scenos nesimatė, tik viršutinė ekrano dalis. Toji džiūsna mergina šaukė Deividą, tačiau kiti tylėjo. Tai galėjo ir nieko nereikšti, tačiau Odrei nepatiko, kad ji nežino, kur kiti.

Odrė nusprendė, jog ant lėlės kaklo pakabintas užrašas iš tiesų perspėjo apie pavojų. Kėdės buvo išimtos, tad gerai matėsi išsikilojusios ir susiklaipiusios balkono grindys; jos jai priminė eilėraštį, skaitytą studijuojant koledže, apie nupieštą laivą, plaukiantį nupieštame vandenyne. Jei to vaikigalio nebuvo balkone, jis buvo kažkur kitur. Kažkur netoliese. Berniukas negalėjo toli nueiti. O balkone jo *tikrai* nebuvo. Čia nebuvo kur pasislėpti, nes kėdės išneštos, o ant sienų nesimatė jokių užuolaidų.

Odrė nuleido ranką, kuria laikė pastūmusi pusiau pripūstą lėlę. Ji siūbavo pirmyn ir atgal, o aplink kaklą apvyniota kilpa tyliai girgždėjo. Lėlė tuščiomis akimis spoksojo į Odrę. Atrodė, tik vienam tikslui skirta jos burna klastingai šaiposi iš Odrės. "*Pažiūrėk, ką tu darai,* - tartum sakė Krušamoji Frida. - *Tu ketinai tapti geriausiai apmokama geologe, kai sulauksi trisdešimt penkerių, ir galbūt gauti Nobelio premiją, kai stuktelės penkiasdešimt... ar ne apie tai svajojai? Mokslininkė, tyrinėjanti devono laikotarpį, baigusi universitetą* su pagyrimu, *kurios straipsnis apie tektoninius sluoksnius buvo paskelbtas žurnale* "Geologijos apžvalga", *vaikosi mažus berniukus aptriušusiuose senuose kino teatruose. Beje, ne eilinį berniuką. Jis yra ypatingas - toks, kokia tu visada laikei save. Ir jei tu jį surasi, Od, kas tada? Jis stiprus".*

Odrė sugriebė pakaruoklio kilpą ir stipriai ją timptelėjo nutraukdama seną virvę ir išplėšdama gana nemažą kuokštą šviesių lėlės plaukų. Lėlė nukrito veidu žemyn palei Odrės kojas, ir Odrė nuspyrė ją į balkoną. Lėlė pakilo aukštai ir nusileido ant grindų. "*Ne stipresnis už Teką,* - pagalvojo Odrė. - *Man nesvarbu, kas jis toks, vis tiek jis nėra stipresnis už Teką. Ir ne stipresnis nei* can tahai. *Dabar tai - mūsų miestelis. Pamiršk praeitį ir praeities svajones; mėgaukis dabartimi, kuri yra puiki. Ji suteikia malonumą žudyti, paimti, užvaldyti. Ji suteikia malonumą valdyti netgi dykumoje. Berniukas tėra vaikas. Visi kiti tėra maistas. Čia dabar yra Tekas ir jis kalba senesniųjų amžių balsu; nesusiformavusiųjų balsu".*

Odrė per koridorių pažvelgė laiptų pusėn. Ji linktelėjo ir įsikišo dešinę ranką suknelės kišenėn, kad paliestų ten esančius daiktus, kad paglostytų jais savo šlaunį. Berniukas buvo kino mechaniko kabinoje. Ant durų, vedančių į rūsį, kabojo didžiulė spyna, tad kur daugiau tas vaikiščias galėjo būti?

"*Him en tow",* - sušnibždėjo Odrė ir pajudėjo. Jos akys buvo išplėstos, dešinės rankos pirštai be paliovos krutėjo suknelės kišenėje. Iš jos sklido akmeninis barškėjimas.

3

"Amerikos vakarų" viršutiniame aukšte puotavę vaikai buvo nevaleikos, tačiau savo orgijoms naudodavo tik koridorių ir direktoriaus kabinetą; kitos patalpos buvo santykinai nepaliestos, tad mažasis kino mechaniko kabinetas - spintos dydžio kabina - išliko beveik tokia pati kaip ir tą 1979-ųjų metų dieną, kai penki vyrai iš "Nevados saulėtų pasilinksminimų" firmos atvyko čia su cigaretėmis dantyse, išmontavo kino projektorius ir išvežė juos į Reno, kur tie projektoriai ir šiandien tarsi nuversti stabai tebeguli užmiršti sandėlyje kartu su kita panašia įranga.

Deividas klūpėjo ant kelių užsimerkęs, rankas sudėjęs prie smakro. Dulkėtas linoleumas po Deivido keliais buvo kiek šviesesnis. Priešais driekėsi dar vienas šviesesnis stačiakampis. Būtent šiose vietose stovėjo senieji projektoriai - tarškantys, tvoskiantys karščiu dinozaurai, kurie vasaros metu įkaitindavo šio kambarėlio orą bemaž iki penkiasdešimties laipsnių. Deivido kairėje matėsi plyšiai sienoje, pro kuriuos projektoriai skleisdavo savo šviesos kardus, sukeldami ekrane didesnius nei gyvenime šešėlius: Gregorio Peko ir Kirko Duglaso, Sofijos Loren ir Džeinės Mansfyld, jauno Polo Njumeno, lošiančio biliardą, senos, tačiau vis dar gyvybingos Betės Deivis, kankinančios savo prie kėdės su ratukais prikaustytą seserį.

Ant grindų tarsi negyvos gyvatės voliojosi apdulkėjusios kino juostos gabalai. Ant sienų kabojo senos nuotraukos ir reklaminiai plakatai. Viename iš plakatų buvo pavaizduota Merlina Monro, stovinti metro stotyje ir bandanti sulaikyti savo besiplaikstantį sijoną. Ranka nupiešta strėlė buvo nukreipta į jos kelnaites, o kažkoks išminčius spausdintomis raidėmis užrašė: "*Atidžiai įkiškite kotą A į išpjovą B, įsitikinkite, kad įrankis įstatytas tvirtai ir neišslys.*" Čia tvyrojo kažkoks keistas trūnėsių kvapas, nepanašus nei į pelėsių, nei į sausų puvinių. Atrodė, kažkas čia įspūdingai supuvo, po to išdžiūvo.

Deividas lygiai taip pat neatkreipė dėmesio į kvapą, kaip ir į tylų Odrės šauksmą, sklindantį iš koridoriaus priešais balkoną. Čia jis atėjo po to, kai visi kiti nubėgo prie Bilingslio - net Odrė iš pradžių nuėjo iki kairiojo scenos krašto, galbūt įsitikinti, jog visi išbėgo koridoriun - nes pajuto nesuvaldomą poreikį pasimelsti. Deividas suprato, jog šį kartą jam reikia tyliai susirasti kažkokią vietelę - nes šįsyk Dievas norėjo su juo pasikalbėti, o ne atvirkščiai. Ir čia buvo tinkama šiam tikslui vieta. Biblijoje sakoma: "Melskis savo spintoje, o ne gatvėje", ir Deividui atrodė, jog tai - puikus patarimas. Dabar, uždaręs duris, skiriančias jį nuo visų kitų, Deividas galėjo atverti savo vidines duris.

Berniukas nebijojo jį stebinčių vorų, gyvačių ar žiurkių; jei Dievas nori, kad šis susitikimas būtų konfidencialus, taip ir bus. Stivo su Sintija surastoji moteriškė kėlė rimtą nerimą - dėl kažkokios priežasties ji

vertė Deividą nervintis, ir berniukas spėjo, kad toji moteris jo draugijoje jaučia tą patį. Deividas norėjo nuo jos pabėgti, tad tyliai išsmuko per scenos pakraštį ir nubėgo centriniu taku tarp kėdžių eilių. Jis jau buvo fojė po pasvirusiu balkonu, kai Odrė atsuko nugarą į kairįjį ekrano kraštą ir ėmė dairytis, kur dingo Deividas. Iš fojė berniukas užlipo į antrą aukštą, o po to tiesiog leidosi vedamas savo vidinio kompaso - o gal tai buvo pastoriaus Martino "tylus vidinis balsas"?

Deividas perėjo per patalpą, beveik nepastebėdamas susirangiusių senų kino juostų, išlikusių plakatų ir smarvės, kuri galėjo būti celiulioidinės juostelės, prieš suyrant ištroškintos dykumos saulėje, tvarinys. Berniukas sustojo ant šviesesnio linoleumo lopinėlio, trumpam apžiūrėdamas dideles skyles, žiojėjančias visuose keturiuose šviesesnio keturkampio kampuose, skyles, per kurias kažkada buvo prakišti varžtai, tvirtai laikantys kino projektorių. Šios skylės

(*aš matau skylėmis tarsi akimis*)

berniukui kažką priminė, tačiau šis vaizdinys tik šmėstelėjo galvoje ir pranyko. Apgaulingi prisiminimai, tikri prisiminimai, intuicija? Viskas kartu paėmus? Nieko panašaus? Deividas nežinojo, o ir nelabai jam tai rūpėjo. Dabar jam buvo svarbiausia, jei pavyks, susisiekti su Dievu. Jam dar niekada nebuvo iškilęs toks poreikis pabendrauti su Dievu.

"*Taip,* - ramiu balsu jo galvoje prabilo pastorius Martinas. - *Ir štai čia už tavo pastangas bus atsilyginta. Tu bendrauji su Dievu, kai indauja yra pilna, tad gali ištiesti jam ranką, kai toji indauja ištuštėja. Kiek sykių aš tau tai kartojau praėjusią žiemą ir šį pavasarį?*"

Daug. Deividas tik vylėsi, jog Martinas, kuris gėrė daugiau nei derėjo, ir dėl to galbūt nebuvo galima juo visiškai pasitikėti, sakė tiesą, o ne tik išreiškė balsu tai, ką tėtis vadino "firmos politika". Berniukas visa širdimi ir protu vylėsi, jog pastorius sakė tiesą.

Todėl, kad Desperacijoje buvo ir kitų dievų.

Tuo jis neabejojo.

Deividas pradėjo savo maldą kaip visada, ne balsu, o mintyse, siųsdamas žodžius aiškiais, lygiais minčių impulsais: "*Žiūrėk per mane, Dieve. Būk manyje. Kalbėk per mane, jei ketini tai daryti, jei tokia yra Tavo valia*".

Kaip visada tokiais atvejais, kai Deividui iš tiesų labai reikėdavo Dievo, paviršiuje jo protas buvo ramus, tačiau gelmėse, kur tikėjimas be paliovos kovėsi su abejone, tvyrojo siaubas, jog nepasigirs jokio atsakymo. Problema buvo gana paprasta. Net dabar, po viso to, ką Deividas perskaitė, po visų maldų ir pamokymų, netgi po to, kas nutiko draugui, berniukas abejojo Dievo egzistavimu. Ar Dievas iš tiesų panaudojo jį, Deividą Karverį, kad išgelbėtų Brajeno Roso gyvybę? Kodėl Dievas turėtų šitaip beprotiškai ir klaikiai pasielgti? Ar ne labiau tikėtina, jog tai, ką daktaras Vasilevskis pavadino klinikiniu stebuklu, o Deividas pa-

laikė atsaku į savo maldas, iš tiesų tebuvo klinikinis sutapimas? Žmonės galėjo pavaizduoti žvėrių šešėlius, tačiau tai buvo tik šešėliai, nedideli šviesos ir projekcijų triukai. Ar negalėjo taip būti, kad ir Dievas į juos panašus? Tiesiog dar vienas legendomis apgaubtas šešėlis?

Deividas stipriau užmerkė akis, sutelkdamas visą dėmesį į mantrą ir stengdamasis apvalyti protą.

Žiūrėk per mane. Būk manyje. Kalbėk per mane, jei tokia yra tavo valia.

Ir staiga nusileido kažkokia tamsa. Nieko panašaus Deividas anksčiau nebuvo patyręs. Jis nusviro į šoną, atsiremdamas į sieną tarp dviejų plyšių, skirtų demonstruoti filmą, berniuko akys subaltavo, o rankos nusviro ant kelių. Iš gerklės atsklido tylus gomurinis garsas. Jį palydėjo tarsi per miegus ištarti žodžiai, kuriuos galbūt būtų supratusi tik Deivido mama.

- Kad jį kur šūdas, - sumurmėjo berniukas. - Mumija mus vejasi.

Po to jis nutilo ir liko rymoti atsišliejęs į sieną, o iš vieno dar vaikiškos burnos krašto išdryko sidabrinis seilių siūlas, plonytis it voratinklio gija. Už durų, kurias Deividas buvo uždaręs, kad galėtų likti vienas su savo Dievu (anksčiau jose buvo skląstis, tačiau jis jau seniai išnyko), pasigirdo besiartinantys žingsniai. Jie sustojo prie durų. Įsivyravo ilga pauzė, kurios metu kažkas įdėmiai klausėsi, po to durų rankena pasisuko. Tarpduryje išdygo Odrė Vailer. Jos akys išsiplėtė, kai moters žvilgsnis užkliuvo už netekusio sąmonės berniuko.

Odrė įžengė į troškią mažą patalpą, uždarydama paskui save duris, ir ėmė ieškoti kokio nors daikto, kuriuo galėtų paremti durų rankeną. Lentos, kėdės. Aišku, nei kėdė, nei lenta ilgai neišlaikytų, jei čia ateitų suaugusieji, tačiau šiuo metu net ir nedidelė laiko persvara galėjo nulemti pergalę arba pralaimėjimą. Visgi patalpoje nieko panašaus nebuvo.

- Užsikrušimas, - sušnibždėjo Odrė.

Ji pažvelgė į berniuką ir ne per daug nustebusi suprato jo bijanti. Bijo net prisiartinti prie jo.

"Tek ah wan!" - pasigirdo balsas Odrės galvoje.

- *Tek ah wan!* - šį kartą garsas atsklido iš Odrės burnos.

Tai buvo pritarimas. Ir bejėgiškas, ir baikštus.

Odrė įžengė kino mechaniko kabinon, krūpčiodama nuo kiekvieno savo žingsnių gurgždesio, ir prisiartino prie Deivido, klūpančio ant kelių ir atsišliejusio į sieną su angomis. Odrė tikėjosi, kad berniuko akys staiga atsimerks - akys, kupinos melsvai elektrinės galios. Dešine ranka ji dar kartą suspaudė kišenėje slypinčius *can tahus,* semdamasi iš jų jėgos, po to - nenoriai - juos atleido.

Odrė atsiklaupė priešais Deividą, sunėrusi priešais save šaltus virpančius pirštus. Koks šlykštus buvo šis berniukas! O nuo jo sklindantis kvapas netgi dar labiau erzino Odrę. Žinoma, kad ji norėjo laikytis ato-

kiau nuo jo; tas vaikiščias atrodė it baidyklė ir dvokė kaip pašvinkusios mėsos ir sugižusio pieno troškinys.

- Pamaldus berniukas, - ištarė Odrė. - Šlykštus, mažas, pamaldus berniukas.

Jos balsas pakito ir virto nei vyrišku, nei moterišku. Po moters oda palei skruostus ir kaktą ėmė šmėkščioti kažkokie juodi šešėliai, tarsi maži vabzdžiai būtų plakę savo sparneliais.

- Štai ką turėjau padaryti, kai tik išvydau tavo rupūžišką veidą.

Odrės rankos - stiprios ir įdegusios, vietomis subraižytos nuo darbo su mineralais - apsivijo apie Deivido Karverio gerklę. Berniuko vokai virptelėjo, kai šios rankos užspaudė gerklę ir sustabdė kvėpavimą, tačiau tik vieną kartą.

Tik vieną kartą.

4

- Kodėl jūs liovėtės? - paklausė Stivas.

Jis stovėjo ant scenos įrengtos svetainės viduryje, greta elegantiško senovinio gėrimų baro iš “Rato” rančos. Labiausiai šiuo metu Stivas troško švarių marškinių. Jis visą dieną buvo kepinamas (per didelė garbė pavadinti “Ryder” mikroautobuso oro kondicionavimo sistemą nepatikimai veikiančia), o dabar šalo. Vanduo, kuriuo Sintija plovė jo žaizdas pečiuose, tekėjo nugara šaltomis srovelėmis. Stivui bent jau pavyko įtikinti Sintiją, kad ji neplautų žaizdų Bilingslio viskiu.

- Manau, jog kažką pamačiau, - tyliai ištarė mergina.

- Kokį nors gražų daikčiuką?

- Labai juokinga, - atšovė Sintija, o po to sušuko, - Deividai? *Deividai*!

Scenoje jie buvo likę vieni du. Stivas norėjo Marinviliui ir Karveriui padėti ieškoti berniuko, tačiau Sintija atkakliai reikalavo, kad jis pirmiau leistų praplauti, kaip pasakė mergina, “skyles Stivo kailyje”. Abu vyriškiai pradingo fojė. Marinvilis žingsniavo spyruokliuodamas, o tai, kaip jis laikė šautuvą, priminė Stivui dar vieną seną kino filmą, kuriame pražilęs, tačiau herojiškos išvaizdos baltasis medžiotojas skverbiasi per džiungles, kuriose tykoja tūkstančiai pavojų, ir galiausiai sėkmingai iš stabo, sergstinčio mirusį miestą, kaktos ištraukia durų rankenos dydžio smaragdą.

- Ką? Ką jūs pamatėte?

- Iš tiesų nežinau. Kažką labai keista. Balkone. Trumpą akimirką man pasirodė, jog tai - žinau, jūs juoksitės - sklandantis kūnas.

Ūmai Stivo viduje kažkas pasikeitė. Tai nepriminė įjungiamos šviesos, greičiau situaciją, kai šviesa išjungiama. Stivas pamiršo geliančias žaizdas pečiuose, tačiau jo nugara akimirksniu atšalo. Jo vos nepradėjo krėsti drebulys. Antrą kartą tą dieną Stivas prisiminė savo paauglystės

metus Laboke, kai atrodydavo, jog visas pasaulis mirtinai nurimsta, prieš atvykstant iš lygumų "lenkikams", kurie su savimi dažnai atsinešdavo niokojančią krušą ir uraganiškus vėjus.

- Aš visai nesijuokiu, - atsakė Stivas. - Eikime viršun.

- Tai tikriausiai buvo tik šešėlis.

- Aš taip nemanau.

- Stivai? Ar gerai jaučiatės?

- Ne. Jaučiuosi taip pat, kaip tada, atvykus į šį miestelį.

Sunerimusi Sintija pažvelgė į Stivą.

- Gerai. Tačiau mes neturime ginklo...

- Krušau aš jį.

Stivas sugriebė Sintiją už rankos. Jo akys buvo išplėstos, lūpos tvirtai sučiauptos.

- *Tuojau pat.* Kristau, čia kažkas vyksta *tikrai negera*. Negi nejaučiate?

- Aš... gal kažką ir jaučiu. Ar pakviesti Merę? Ji vis dar tebėra prie Bilingslio.

- Nėra laiko. Arba einate su manimi, arba liekate čia. Turite teisę rinktis.

Stivas timptelėjo savo kombinezono šonus, nušoko nuo scenos, suklupo, įsitvėrė į krėslą pirmoje eilėje, kad atgautų pusiausvyrą, ir nuskuodė centriniu taku tarp kėdžių. Sintija bėgo jam pavymui, ir vėl visiškai nepritrūkdama kvapo. Turėjai pripažinti, jog tos paukštytės variklis dirbo puikiai.

Tuo metu iš kasų kaip tik išniro Stivo bosas, Karveris sekė jam iš paskos.

- Mes abu buvome išėję paieškoti į gatvę, - paaiškino Džonis. - Audra, be abejonės... Stivai? Kas nutiko?

Neatsakydamas Stivas apsidairė, pastebėjo laiptus ir nurūko į viršų. Stivas patsai stebėjosi, kokiu greičiu ši nelaimės nuojauta jį užvaldė. Tačiau daugiausiai jis buvo tiesiog išsigandęs.

- *Deividai*! Deividai, jei girdi, atsiliepk!

Tyla. Prieš Stivą stūksojo niūrus, apšnerkštas koridorius, pro tikriausiai buvusio užkandžių baro nišą vedantis balkono link. Koridoriaus gale į viršų kilo siauri laiptai. Jame nieko nebuvo. Tačiau Stivas aiškiai jautė, jog dar visai neseniai *kažkas* buvo koridoriuje.

- *Deividai!* - sušuko jis.

- Stivai? Misteri Eimzai? - tai buvo Karverio balsas, iš kurio Stivas suprato, jog Ralfas yra beveik taip pat išsigandęs kaip ir jis pats. - Kas nors negerai? Ar kas nutiko mano sūnui?

- Nežinau.

Sintija prasmuko pro Stivo petį ir nuskubėjo koridoriumi prie įėjimo į balkoną. Stivas nusekė jai įkandin. Arkos viršuje kabaliojo virvė, kuri vis dar šiek tiek sūpavosi.

- Pažiūrėkite! - mostelėjo ranka Sintija.

Iš pradžių Stivas pamanė, jog ant grindų guli lavonas, tačiau po to pastebėjo sintetinius plaukus. Lėlė. Su kilpa ant kaklo.

- Ar tai jūs matėte? - paklausė jis Sintijos.

- Taip. Kažkas ją nuplėšė ir po to tikriausiai nuspyrė.

Sintija atsuko į Stivą savo išblyškusį ir įsitempusį veidą. Vos girdimu balsu mergina sušnibždėjo:

- Viešpatie, Stivai, visa tai man nepatinka.

Stivas žengė žingsnį atgal, pažvelgė kairėn (bosas ir Deivido tėvas susirūpinę žiūrėjo į jį, spausdami prie krūtinės savo šautuvus), po to dešinėn. "*Ten,* - sušnibždėjo jo širdis... o gal nosis, užuodusi tvyrantį "Opiumo" kvepalų aromatą. - *Ten. Tai turi būti kino mechaniko kabinoje!*"

Stivas nubėgo prie kabinos, o Sintija ir vėl lipo jam ant kulnų. Stivas užkopė siaurais laiptais ir prieblandoje buvo begriebiąs durų rankeną, kai Sintija jį sulaikė sučiupdama už kelnių.

- Berniukas turėjo pistoletą. Jei ji ten viduje, kartu su Deividu, ji dabar gali būti ginkluota. Būkite atsargus, Stivai.

- *Deividai!* - suriaumojo Karveris. - *Deividai, kaip tu*?

Stivas norėjo atšauti Sintijai, jog nėra kada būti atsargiam, kad laikas jau išseko tada, kai jie pametė Deividą iš akių... kalboms taip pat nebuvo laiko.

Stivas pasuko rankeną ir stipriai pečiu stumtelėjo duris tikėdamasis, jog jos bus užrakintos ar kaip nors užremtos, tačiau nieko panašaus. Durys staiga atsivėrė, ir Stivas įlėkė vidun.

Priešais Stivą, palei sieną su projekcinėmis angomis, buvo Deividas ir Odrė. Deivido akys pramerktos, tačiau matėsi tik išvirtę obuolių baltymai. Jo veidas įgijęs siaubingą lavonišką spalvą, vis dar žalsvą, tačiau daugiausia pilką. Po akimis ir palei skruostikaulius driekėsi levandų spalvos dėmės. Rankos spazmiškai daužėsi į džinsus. Berniukas tyliai švokštė dusdamas. Odrės dešinioji ranka buvo suspaudusi Deivido gerklę, nykštys įgrūstas giliai į minkštą audinį žemiau dešiniojo žandikaulio, o kiti pirštai įsirėmę į kairę pusę. Anksčiau gražus Odrės veidas buvo iškreiptas pykčio ir įsiūčio, kokio Stivui dar nebuvo tekę matyti. Atrodė, jog šis įsiūtis kažkokiu būdu patamsino Odrės odą. Kairėje rankoje ji laikė 0,45 kalibro revolverį, kuriuo Deividas nušovė kojotą. Moteriškė iššovė tris kartus, po to pasigirdo tuščias spragtelėjimas.

Įgriūdamas į kino mechaniko kabiną, Stivas beveik be abejonės apsaugojo savo ir taip prakiurdytą kailį bent jau nuo dar vienos skylės ir tikrai išgelbėjo savo gyvybę. Jis griuvo priekin, kaip žmogus, neteisingai įvertinęs laiptelių skaičių, ir visos trys kulkos pralėkė Stivui virš galvos. Viena pataikė į durų staktą, ir į egzotiškus Sintijos plaukus pažiro šipuliai.

Odrė iš nevilties sustaugė. Ji metė tuščią ginklą į Stivą, kuris vienu metu ir susigūžė, ir iškėlė ranką, kad jį atmuštų. Po to mergina atsigręžė į susmukusį berniuką ir vėl ėmė jį smaugti abiem rankomis, įnirtingai kratydama pirmyn ir atgal tarsi lėlę. Deivido rankos staiga liovėsi daužytis į šlaunis ir tiesiog prigludo prie džinsų klešnių, tokios pat bejėgės kaip ir negyva jūros žvaigždė.

5

- Bijau, - sušvokštė Bilingslis.

Tik tiek Merė ir tegalėjo suprasti, tai buvo paskutinis jo ištartas žodis. Bilingslio akys, paklaikusios ir kartu kažkaip sutrikusios, žvelgė į Merę. Senukas pabandė kažką pasakyti, tačiau pasigirdo tik duslus gargaliavimas.

- Nebijokite, Tomai. Aš esu čia pat.

- Ak, ak.

Senojo veterinaro veidas pasisukiojo į šalis, po to apsistojo ties Merės veidu ir tarsi sustingo. Bilingslis giliai įkvėpė oro, iškvėpė... ir daugiau nebeįkvėpė.

- Tomai?

Tvyrojo tyla, tik lauke stūgavo vėjas ir smėlis barbeno į pastato sieną.

- *Tomai*!

Merė papurtė senuką. Jo galva bejėgiškai kadaravo į šonus, tačiau akys tebebuvo įsmeigtos į ją, ir Merė pajuto kūnu perbėgantį šaltį. Tokį pat žvilgsnį gali pamatyti kai kuriuose portretuose, kad ir iš kurios vietos į juos žiūrėtum. Iš kažkur - šiame pastate, tačiau iš toli - atskrido Marinvilio, šaukiančio Deividą, balsas. Toji hipiška mergina irgi šūkavo. Merė pagalvojo, jog turėtų prie jų prisijungti, padėti ieškoti Deivido su Odre, jei jie iš tiesų buvo pradingę, tačiau nenorėjo palikti Tomo, kol neįsitikino, kad senukas iš tiesų mirė. Merė beveik neabejojo, jog Bilingslis nebegyvas, tačiau situacija nebuvo visiškai tokia, kaip rodoma per televiziją, kai žmogus žinai...

- Ar gali kas padėti?

Klausiantis ir beveik per silpnas balsas, kad jį būtų galima išgirsti per vėjo stūgavimą, privertė Merę pašokti ir užsidengti ranka burną, idant sulaikytų besiveržiantį klyksmą.

- Ar gali kas padėti? Ar yra čia kas nors? Prašau, padėkite... aš sužeista.

Moteriškas balsas. Elenos Karver balsas? Kristau, negi čia ji? Nors su Deivido mama Merė bendravo labai trumpai, ji buvo įsitikinusi, jog čia Elena, beveik nuo pat tos akimirkos, kai ši mintis atėjo į galvą. Merė atsistojo, dar kartą skubiai žvilgtelėjo į vargšo Tomo Bilingslio perkreiptą veidą ir spoksančias akis. Merės kojos buvo nutirpusios, ir ji susvirduliavo, stengdamasi išlaikyti pusiausvyrą.

- *Prašau*, - suvaitojo balsas. Jis sklido iš už kino teatro esančio skersgatvio.

- Elena? - paklausė Merė ir staiga pajuto apmaudą, jog nemoka kalbėti pilvu. Jai atrodė, kad dabar niekuo negalima pasitikėti, netgi sužeista, išsigandusia moterimi. - Elena, ar tai jūs?

- Mere! - balsas dabar sklido iš arčiau. - Taip, tai aš, Elena. Ar čia jūs, Mere?

Merė išsižiojo, tačiau vėl užsičiaupė. Ten buvo Elena Karver, Merė tai žinojo, tačiau...

- Ar Deividui nieko nenutiko? - paklausė moteris tamsoje, nurydama kylančią raudą. - Prašau pasakykite, jog jam nieko nenutiko.

- Kiek žinau, taip ir yra.

Merė priėjo prie sudaužyto lango, aplenkdama pumos kraujo klaną, ir pažvelgė pro jį. Už lango stovėjo Elena Karver ir atrodė prastai. Kairę ranką prispaudusi dešine, moteris laikė prie krūtinės. Veidas buvo išbalęs lyg kreida. Iš apatinės lūpos ir vienos šnervės lašėjo kraujas. Elena pažvelgė į Merę tamsiomis, pilnomis nevilties ir vargiai panašiomis į žmogaus akimis.

- Kaip jums pavyko pabėgti nuo Entredžiano? - paklausė Merė.

- Aš nepabėgau. Jis paprasčiausiai... numirė. Nukraujavo per visas kūno vietas ir numirė. Kai tai įvyko, jis vežė mane automobiliu - manau, norėjo nugabenti į šachtą. Automobilis išklydo iš kelio ir apsivertė. Užpakalinės durelės atsidarė. Man pasisekė, antraip vis dar tebebūčiau mašinos viduje tarsi vabzdys skardinėje. Aš... aš pėsčia atėjau į miestelį.

- Kas nutiko jūsų rankai?

- Ji lūžo, - atsakė Elena, dar labiau susikūprindama virš rankos.

Šioje pozoje buvo kažkas nepatrauklaus; Elena Karver atrodė lyg pasakų trolis, susikūprinęs virš neteisėtai įsigyto aukso maišo.

- Ar galite padėti man įlipti vidun? Noriu pamatyti savo vyrą, noriu pamatyti Deividą.

Kažkurioje vidaus kertelėje Merė išgirdo pavojaus signalą, sakantį, jog čia kažkas nesiklijuoja, tačiau kai Elena ištiesė sveikąją ranką ir Merė pamatė ant jos kraują, sumišusį su purvu, jos gera širdis nugalėjo smegenų gilumoje tūnantį pavargusį instinktų driežą. Toji moteris per beprotį neteko savo dukrelės, pakeliui į greičiausiai savo žūties vietą pateko avarijon, susilaužė ranką ir per stūgaujančią vėtrą pėsčia atkeliavo į miestelį, kuriame buvo beveik vien tik lavonai. Ir pirmas jos sutiktas žmogus pasiduoda kažkokiems liguistiems įtarinėjimams, atsisakydamas įleisti vidun?

"Na ne, - pagalvojo Merė. - *Nieko nebus,* - ir po to gal kiek absurdiškai pridūrė: - *Ne taip aš buvau išauklėta".*

- Per šį langą neįlipsite. Čia daug stiklo šukių. Kažkas... žvėris įšoko pro jį. Paėjėkite truputį toliau palei galinę kino teatro sieną. Prieisite prie

moterų tualeto. Ten bus geriau. Ten netgi yra dėžės, ant kurių galėsite atsistoti. Gerai?

- Taip. Ačiū, Mere. Ačiū Dievui, kad jus suradau.

Elena kažkaip siaubingai nusišypsojo - tame šypsnyje susimaišė dėkingumas, pataikūniškas nuolankumas ir tikriausiai siaubas - ir po to nuleidusi galvą bei susikūprinusi nušiūravo prie kito lango. Dar prieš dvylika valandų ji buvo ponia Priemiesčio Žmona-Motina, keliaujanti prie Tahoės ežero praleisti viduriniosios klasės lygio atostogų, kur tikriausiai planavo ant "Viktorijos paslapties" parduotuvėje pirktų apatinių rūbų apsivilkti savo kurortinius drabužius iš "Talboto". Dieną degintis saulėje su vaikais, naktį užsiiminėti seksu su savo patogiu, gerai pažįstamu partneriu, siuntinėti namo atvirukus draugėms - puikiai leisti laiką, nes oras čia buvo toks grynas, kad žmogus norėjai pasilikti visam laikui. O dabar toji moteris atrodė ir elgėsi kaip pabėgėlė, neaiškaus amžiaus karo ragana, besitraukianti nuo kažkokios šlykščios kraujo maudynės dykumoje.

Ir Merė Džekson, toji miela mažoji princesė, kuri balsuoja už demokratų partiją, kas du mėnesiai duoda kraują ir rašo eiles, iš tiesų norėjo palikti šią moterį aimanuoti tamsoje, kol ji, Merė, pasitars su vyrais? Ir ką gi tai galėjo reikšti? Tikriausiai, pagalvojo Merė, kad ir ji kariauja tą patį karą. Taip visi mąsto, elgiasi ir šitaip visiems nutinka. Tačiau Merė šitaip nesielgs. Tebūnie ji prakeikta, jei šitaip pasielgtų.

Merė perėjo koridorių, klausydamasi, ar neišgirs iš salės atsklindančių šūksmų. Nieko nesigirdėjo. Ir tada, kaip tik tuo metu, kai Merė pradarė moterų tualeto langą, nuaidėjo trys šūviai. Sienos ir atstumas prislopino garsą, tačiau nekilo jokios abejonės, jog tai šūviai. Merė sustingo vietoje, vienodų jėgų tempiama į dvi priešingas puses. Ją apsispręsti paskatino tylus verksmas, sklindantis iš lauko palei atidarytą moterų tualeto langą.

- Elena? Kas jums? Kas nutiko?

- Aš esu kvaila, štai kas, *kvaila!* Statydama antrą dėžę susitrenkiau savo sužeistą ranką!

Už lango esanti moteris - pro matinį lango stiklą ji atrodė tik kaip neaiškus šešėlis - pradėjo garsiau raudoti.

- Luktelėkite, ir netrukus būsite viduje, - pasakė Merė, nuskubėdama per moterų tualetą prie lango.

Ji patraukė į šalį tuščius alaus butelius, kuriuos Bilingslis buvo sustatęs ant palangės ir jau buvo bekelianti langą aukštyn, svarstydama, kaip geriau padėti Elenai įlipti vidun, kad ji daugiau nebesusižeistų, kai staiga prisiminė Bilingslio žodžius, esą faras pasidarė aukštesnis. "*Dieve brangiausias",* - ištarė tada lyg žaibu trenktas Deivido tėvas, kai viską suprato. - *Ar Elena dabar tokia pati kaip Entredžianas? Kaip tas faras?*

"Gal ji ir susilaužė ranką, - šaltai pagalvojo Merė. - *Galbūt tai ir tiesa. Tačiau, antra vertus..."*

Antra vertus, šitaip susikūprindamas žmogus labai gerai gali nuslėpti savo tikrąjį ūgį, tiesa?

Driežas, kuris paprastai tūnodavo tolimiausioje Merės smegenų kertelėje, staiga cypdamas iš siaubo iššoko priekin. Merė nusprendė pasitraukti nuo lango, truputėlį pasvarstyti... tačiau jai nespėjus šito padaryti, stiprūs karšti gniaužtai nutvėrė Merės ranką. Antroji ranka plačiai atidarė langą, ir Merę apleido visos jėgos, kai ji pažvelgė į ją spoksantį išsiviepusį veidą. Tai buvo Elenos veidas, tačiau žemiau šio veido prisegtas ženklelis

(*matau, jog esate organų donoras*)

priklausė Entredžianui.

Čia buvo Entredžianas. Kolis Entredžianas, kažkokiu būdu persikėlęs į Elenos Karver kūną.

- *Ne!* - suklykė Merė, truktelėdama atgal savo ranką ir nepaisydama skausmo, kurį sukėlė Elenos nagai, iki kraujų sudraskydami odą. - *Ne. Paleiskite mane!*

- Tik po to, kai išgirsiu tave dainuojant "Aš išskrendu reaktyviniu lėktuvu", kale, - tarė į Eleną įsikūnijusi būtybė, ir kai ji traukė Merę pro vis dar pravirą langą, iš abiejų Elenos nosies šnervių plūstelėjo kraujas. Kraujas tarsi tąsios, lipnios ašaros lašėjo ir iš kairės Elenos akies. - *Ak jau aušta, brėkšta ankstyvas rytas...*

Merė pajuto keistą jausmą, tarsi skristų kitoje gatvės pusėje stovinčios lentų tvoros link.

- *Taksistas pypsina savo garsinį signalą...*

Merei pavyko atstatyti vieną ranką, tačiau šito nepakako; kakta ji trenkėsi į tvorą ir parkrito ant kelių. Galvoje spengė. Merė pajuto, kaip kažkas šiltas driekiasi lūpomis ir smakru. "*Sveika atvykusi į sukruvintų nosių klubą, paukštyte*", - tarė sau mintyse Merė ir svirduliuodama atsistojo.

- *Esu tokia vieniša, kad galėčiau veeerktiii...*

Vos Merė spėjo strykteltėti porą šuolių, kai faras (ji vis dar galvojo, kad čia faras, tik dabar jis užsidėjęs peruką ir persirengęs) sugriebė ją už peties, vos nenuplėšdamas marškinių rankovės, ir apsuko.

- Pal... - prabilo Merė, tačiau įsikūnijusi į Eleną būtybė sugriebė ją už smakro ir smogė į veidą taip, jog Merei aptemo akys.

Būtybė sugavo susmunkančią Merę ir prisitraukė arčiau. Kai būtybė pajuto Merės alsavimą ant savo odos, silpnas nerimas, kuris anksčiau atsispindėjo Elenos veide, išsisklaidė.

- O Viešpatie, kaip man patinka ši daina, - pasakė būtybė, tarsi grūdų maišą užsimesdama Merę ant peties. - Nuo jos mano visas vidus pradeda virpėti. *Tek!*

Būtybė su savo nešuliu dingo už kampo. Po penkių minučių apdulkėjęs Kolio Entredžiano "Caprice" vėl važiavo į "Kinijos" šachtą,

žibintų šviesomis skrosdamas smėlio sūkurius, genamus silpstančio vėjo. Kai būtybė važiavo pro Harvio mažų variklių remonto dirbtuvę su po ja esančiu vyno rūsiu, danguje pasirodė melsvai baltas mėnulio pjautuvas.

PENKTAS SKYRIUS

1

Net ir tų dienų, kai gerdavo ir vartodavo narkotikus, Džonio Marinvilio prisiminimai gana nemalonūs. 1986-aisiais, važiuodamas Syno Haterio vadinamojo puotmobilio galinėje sėdynėje (tą penktadienio vakarą Synas kartu su Džoniu ir dar trijų žmonių kompanija linksminosi važinėdamas didžiuliu senu 1965 metų laidos "Kadilaku" po Rytų Hemptoną), Džonis pateko į sunkią avariją. Synas, kuris buvo per daug girtas, kad galėtų *paeiti*, o ką jau ir kalbėti apie vairavimą, du kartus apsivertė su savo puotmobiliu, mėgindamas pasukti iš Egamogino skersgatvio į B kelią nemažindamas greičio. Sėdėjusi šalia Haterio mergina žuvo vietoje, Syno stuburas sutrupėjo į šipuliukus. Puotmobilis, kurį jis dabar vairavo, buvo motorizuotas "Cadding" firmos invalido vežimėlis, valdomas smakru. Kiti susižalojo nesmarkiai, Džonis laikė save laimės kūdikiu, nes tik susimušė blužnį ir susilaužė pėdą. Tačiau įdomiausiai, *jog niekas neprisiminė, kas nutiko.* Džoniui tai pasirodė keista, ir jis atsargiai klausinėjo visus išlikusius gyvus, netgi Syną, kuris be paliovos verkė ir liepė Džoniui pasitraukti šalin (Džonis nepakluso, kol nepasiekė savo; po velnių, svarstė jis, Synas yra kaltas prieš Džonį). Patė Nikerson pasakojo, jog lyg per miglą prisimena, kaip Synas prieš pat nelaimę pasakė: *"Laikykitės, dabar truputį pasivėžinsime*", tačiau tai buvo viskas. O kitų atmintis sustojo prieš avariją, o po to ėmė veikti tam tikru momentu po jos, tarsi kas liudininkų smegenis būtų nupurškęs kažkokiu amneziją sukeliančiu rašalu. Pats Synas tvirtino, jog nieko neprisimena po to, kai išėjo iš dušo kabinos ir nuvalė nuo veidrodžio garus, kad galėtų nusiskusti. Vėliau, aiškino Synas, jo atmintyje viskas aptemo iki to momento, kai ligoninėje atgavo sąmonę. Aišku, Synas galėjo ir pameluoti, tačiau Džonis taip nemanė. Tačiau jis pats viską prisiminė. Synas pasakė ne *"Laikykitės, dabar truputį pasivėžinsime"*, o *"Įsikibkite, dabar staigiai suksimės"*. Ir tuos žodžius jis ištarė juokdamasis. Jis juokėsi net ir tada, kai puotmobilis ėmė suktis vietoje. Džonis prisiminė, kaip Patė šaukė: "Mano plaukai! O, kad jį kur šūdas, mano *plaukai*! " ir kaip ji dusliai trinktelėdama nusileido ant jo paslėpsnių, kai automobilis apvirto. Džonis prisiminė, kaip stūgavo Brunas Gartneris. Ir tą garsą, kai įlūžęs puotmobilio stogas perrėžė Reičelės Timorov galvą iki pat kaklo,

išskleisdamas kaukolę it kokią kaulų gėlę. Tai buvo traškėjimas, panašus į tą, kurį girdi galvoje, kai dantimis traiškai ledo gabalėlį. Džonis prisiminė visą šūdą. Jis suprato, jog tai yra todėl, kad jis - rašytojas, tačiau nesuprato, ar tai buvo įgimtas ar išsiugdytas sugebėjimas, priežastis ar pasekmė. Džonis manė, jog tai nėra svarbu. Svarbiausia, kad jis sugebėdavo prisiminti visokį šūdą, net jei jis ir būtų toks painus, kaip paskutiniosios trisdešimt fejerverko sekundžių. Persipinantys dalykai automatiškai atsiskirdavo ir išsirikiuodavo dar paties įvykio metu tarsi plieninės drožlės, traukiamos magneto. Iki to vakaro, kai Synas Hateris apvertė savo puotmobilį, Džonis nenorėjo jokių pokyčių. Jis nenorėjo jokių pokyčių nuo... iki šio momento. O dabar būtų puiku, jei kas nors įšvirkštų truputį rašalo į senas atminties ląsteles.

Kai Odrė iššovė, Džonis pamatė, kaip šipuliai iš kino mechaniko kabinos durų staktos pakyla į orą ir nusileidžia ant Sintijos plaukų. Jis pajuto, kaip vienas šipuliukas pralekia pro jo dešinę ausį. Džonis taip pat pastebėjo, kaip Stivas, parklupęs ant vieno kelio, tačiau nesusitrenkęs, ranka atmuša revolverį, kurį sviedė į jį toji moteris. Ji kilstelėjo viršutinę lūpą, suurzgė ant Stivo tarsi į kampą įspęstas šuo, nusisuko ir vėl sugriebė berniuko gerklę.

"*Paskubėk!* - ragino save Džonis. - *Paskubėk ir išgelbėk jį! Pasielk taip, kaip padarei nušaudamas tą laukinę katę!*"

Tačiau Džonis negalėjo. Jis pajėgė viską matyti, tačiau nesugebėjo pajudėti.

Vėl įvykiai ėmė užgožti vienas kitą, tačiau Džonio protas atkakliai bandė juos surikiuoti, išgryninti, suteikti suprantamą formą, lyg ir sudėlioti į pasakojimą. Jis matė, kaip Stivas šoka prie Odrės, liepdamas jai liautis ir paleisti berniuką, viena ranka suimdamas jos smakrą, o kita pagriebdamas už riešų. Tą pačią akimirką Džonis pajuto, kaip kažkokia jėga tarsi iš patrankos iššautas sviedinys pro prakaulią merginą sviedžia jį kabinos vidun. Žinoma, tai buvo Ralfas, kuris trenkė Džoniui į nugarą, šaukdamas savo sūnų vardu, kiek leidžia plaučiai.

Džonis sulinkusiais keliais praskriejo per dvi laiptų pakopas, įsitikinęs, jog mažų mažiausiai susilaužys visus kaulus, neabejodamas, kad berniukas arba miršta, arba jau yra negyvas, būdamas tikras, kad nuo įtampos palūžo Odrės Vailer protas ir kad jai vaidenasi, jog Deividas Karveris yra arba faras, arba faro kreatūra... ir per visą tą laiką jo akys viską fiksavo, o smegenys be paliovos priiminėjo vaizdus ir kaupė juos atmintyje. Džonis pamatė, kaip išsiskėtė raumeningos Odrės kojos ir tarp jų įsitempė sijono audeklas. Džonis taip pat pamatė, jog nusileis greta Odrės.

Jis nusileido ant vienos kojos - tarsi čiuožėjas, kuris pamiršo savo pačiūžas. Džonio kelis sulinko. Džonis nesipriešino, nuvirsdamas ant moters ir įsikibdamas jai į plaukus. Odrė patraukė galvą, išlaisvindama

savo plaukus ir mėgindama įkąsti Džoniui į pirštus. Tą pačią akimirką (nors Džonio protas, net ir dabar norėdamas sušvelninti šią beprotybę, paversti ją kažkuo aiškiu, panašiu į sklandų pasakojimą, atkakliai tvirtino, jog tai įvyko *sekančią* akimirką). Stivas atplėšė Odrės rankas nuo berniuko gerklės. Džonis ant vaiko kaklo pamatė baltas pirštų žymes, ir leidosi inercijos jėgos bloškiamas tolyn. Odrė nepataikė jam įkąsti, ir tai buvo gera naujiena, tačiau bloga buvo ta, jog Džonis paleido moters plaukus.

Atsitrenkusi į sieną, Odrė išleido keistą gerklinį garsą. Viena Džonio ranka iki pat peties sulindo į plyšį sienoje, ir vieną klaikią akimirką Džoniui atrodė, kad jis visas nukeliaus paskui ranką - pro plyšį, žemyn ir sudie. Tai buvo neįmanoma, plyšys žiojėjo per siauras, tačiau Džonis vis tiek šitaip pagalvojo.

Tuo pat metu (jo protas dar kartą ėmė atkakliai tvirtinti, jog tai vyko po to, tai buvo *kitas* dalykas, *naujas* sakinys) Ralfas Karveris suriaumojo:

- *Šalin rankas nuo mano berniuko, kale*!

Džonis ištraukė ranką ir apsisuko, nugara atsiremdamas į sieną. Jis pamatė, kaip Stivas su Ralfu tempia klykiančią moterį šalin nuo berniuko. Išvydo, kaip berniukas susmunka ir slenka žemyn palei sieną, ir ant jo kaklo brutaliai šviečia pirštų žymės. Džonis pamatė, kaip Sintija laipteliais nulipa į kino mechaniko kabiną, stengdamasi žiūrėti visomis kryptimis vienu metu.

- Čiupkite vaiką, bose! - pūškuodamas sušuko Stivas.

Jis vis dar tebesigrūmė su Odre, viena ranka laikydamas sugriebęs jos riešus, o kita - liemenį. Odrė rangėsi it nesutramdytas mustangas.

- Čiupkite jį ir išneškite iš...

Klykdama Odrė išsilaisvino iš Stivo glėbio. Kai Ralfas nerangiai pamėgino nutverti ją už kaklo, Odrė delnu atstūmė jo smakrą. Odrė žengtelėjo atgal, pamatė Deividą ir vėl suurzgė, išsiepdama dantis. Odrė jau ketino žengti berniuko link, kai Ralfas jai pagrasino:

- Tik palieskite jį, ir aš jus nužudysiu. Prižadu.

"Ak, atsikruškite", - tarė mintyse Džonis, pakeldamas Deividą. Berniuko kūnas buvo šiltas, suglebęs ir sunkus. Džonio nugara, jau ir taip papiktinta kelione motociklu vos ne per visą žemyną, pasiuntė perspėjantį signalą.

Odrė pažvelgė į Ralfą, tarsi tirdama, ar Deivido tėvas iš tiesų ketina įvykdyti savo pažadą, po to įsitempė šuoliui ant Džonio. Tačiau Stivas jai sutrukdė, dar kartą sučiupdamas moteriškę. Jis pagriebė ją už liemens, apsuko ant kulnų, susidurdamas kaktomušomis. Odrė pratisai sukniaukė, ir Džoniui nuo šio garso suskaudo viduriai.

Besukdamas antrą kartą, Stivas paleido Odrę. Ji nulėkė atatupsta tarsi iš laidynės paleistas akmuo, kojomis daužydama į grindis ir vis dar te-

bekniaukdama. Sintija, kuri stovėjo už Odrės, keturpėsčia parpuolė ant grindų taip greitai, lyg patyręs žaidimų aikštelės muštika. Odrė susidūrė su ja blauzdomis ir apvirto, išsitiesdama ant šviesesnio linoleumo keturkampio, kur anksčiau ilsėjosi antrasis projektorius. Trumpam apsvaigusi Odrė spoksojo į juos pro susivėlusius plaukus.

- Išneškite jį iš čia, bose! - sušuko Stivas, ranka mostelėdamas į laiptelius, vedančius prie kino mechaniko kabinos durų. - Jai kažkas nutiko, ji pasidarė panaši į tuos žvėris!

"Ką tu turi omenyje, sakydamas "panaši"? - paklausė mintyse Džonis. *Ji yra sukruštas žvėris".* Džonis išgirdo, ką jam pasakė Stivas, tačiau nepajudėjo durų link. Atrodė, jog jis ir vėl prarado sugebėjimą judėti.

Odrė repečkodama ir ramstydamasi į sienos kampą atsistojo. Jos viršutinė lūpa vis dar tebesikilnojo, burna buvo išsiviepusi dantingam urzgesiui, o akys lakstė nuo gulinčio ant Džonio rankų ir netekusio sąmonės berniuko prie Sintijos, kuri dabar taip pat buvo atsistojusi ir prisispaudusi prie Stivo. Džonis su ilgesiu pagalvojo apie "Rossi" ir 0,44 kalibro "Ruger" šautuvus. Jie abu stovėjo atremti į bilietų kasą fojė. Iš kasos gerai matėsi gatvė, tačiau kadangi kasoje buvo ankšta, šautuvus atrodė patogiau palikti fojė. Ir nei jam, nei Ralfui neatėjo į galvą atsinešti tuos ginklus čia. Džonis dabar tikėjo, jog per šį košmarą patyrė dar vieną šiurpulingą pamoką - jie buvo nepasiruošę išlikti gyvi. Tačiau *išliko.* Bent jau dauguma. Kol kas.

- *Tek ah lah!*

Moteriškės balsas nuskambėjo ir grėsmingai, ir galingai, visai ne taip, kaip anksčiau, kai šis balsas buvo pasakotojos - tylus ir dažnai dvejojantis. Džoniui jis labai priminė šuns lojimą. Ir iš kur tie keisti, plaukiojantys patamsėjimai po Odrės veido oda? Ar Džonis juos iš tiesų regėjo?

- *Min! Min! Min en tow!*

Sintija nustėrusi pažvelgė į Stivą.

- Ką ji sako?

Stivas papurtė galvą. Tada mergina pažvelgė į Džonį.

- Tai - faro kalba, - paaiškino jis.

Džonis nukreipė savo stebėtinai efektyvią atmintį į tą momentą, kai faras užsiundė ant jo suopį.

- *Timoh*! - šūktelėjo jis Odrei Vailer. - *Candy - latch!*

Tai nebuvo visiškai taisyklinga frazė, tačiau tikriausiai ji buvo bent jau panaši; Odrė atsitraukė, ir jos veide trumpam pasirodė labai žmogiška nuostaba. Po to jos lūpa vėl pasikėlė ir akyse suspindo beprotiška šypsena.

- Ką jūs jai pasakėte? - paklausė Džonio Sintija.

- Ir pats visiškai nenutuokiu.

- Bose, privalote išnešti iš čia berniuką. Tuojau pat.

Džonis žengtelėjo atgal, ketindamas kaip tik tai padaryti. Tuo metu Odrė įkišo ranką suknelės kišenėn ir kažką suspaudė saujoje. Ji spoksojo į jį - tik į jį, Džoną Edvardą Marinvilį, garsų rašytoją, neeilinį mąstytoją - urzgiančio žvėries akimis. Odrė atkišo sugniaužtą kumštį.

- *Can tah!* - sušuko ji... ir nusijuokė. - *Can tah, can tak!* Esi tuo, ką sugebi pasiimti! Žinoma! *Can tah, can tak, mi tow!* Paimk tai! *So tah!*

Kai Odrė atgniaužė delną ir parodė Džoniui, ką siūlo, emocinis klimatas Džonio viduje kaipmat pasikeitė... tačiau vis tiek jis viską regėjo ir rikiavo į eilę, kaip ir anuomet, kai apsivertė prakeiktas Syno Haterio puotmobilis. Jis viską fiksavo atmintyje tada, kai neabejojo savo mirtimi, ir viską fiksavo dabar, kai Džonį užvaldė neapykanta ant rankų suglebusiam berniukui; kilo begalinis noras įgrūsti jam ką nors - šiam reikalui puikiai tiktų motociklo raktelis - į gerklę ir atidaryti tarsi alaus skardinę.

Iš pradžių Džonis pagalvojo, kad Odrės delne guli trys keistos išvaizdos talismanai - panašūs į tuos, kuriuos merginos kartais mėgsta prisikabinti prie apyrankių, tačiau per dideli ir per sunkūs. Tai buvo ne talismanai, o statulėlės, akmeninės statulėlės, kiekviena maždaug dviejų colių aukščio. Viena iš jų buvo gyvatė, o kita - suopis su nuskilusiu sparnu. Paklaikusios, išsprogusios akys spoksojo į Džonį iš balto paukščio galvos kupolo. Trečioji statulėlė vaizdavo ant užpakalinių kojų atsistojusią žiurkę. Visos statulėlės buvo gruoblėtos ir senos.

- *Can tah!* - suklykė Odrė. - *Can* tah, *can* tak, *nužudyk berniuką, nužudyk jį dabar, nužudyk!*

Stivas žengtelėjo į priekį. Odrė, sutelkusi visą dėmesį į Džonį, pastebėjo jį tik paskutinę akimirką. Stivas trenkė jai per delną ir išmušė akmenines stalutėles, kurios nuriedėjo į kino mehaniko kabinos kampą. Stivas pajuto, kaip jo akys nori atsisukti ton pusėn, kur gulėjo statulėlės. Laukdamos Stivo. Jam tereikėjo jas pakelti.

- *Po velnių, išneškite jį* iš čia! - suriko Stivas.

Odrė norėjo paimti statulėles. Stivas sugriebė jos ranką ir nusviedė atgal. Odrės oda vėl ėmė tamsėti ir tįsti. Džonis pagalvojo, jog procesai, pakeitę Odrę, dabar nori vykti atvirkščia kryptimi... tačiau nelabai sėkmingai. Odrė... kas jai darėsi? Traukėsi? Mažėjo? Džonis nesugebėjo parinkti tinkamo žodžio.

- IŠNEŠKITE JĮ IŠ ČIA! - vėl suriaumojo Stivas, plekšteldamas Džoniui per petį.

Tai jį pažadino. Džonis ėmė suktis aplink, ir tuo metu prie jo prisiartino Ralfas. Jis išplėšė iš rankų Deividą, Džoniui net nespėjus suvokti, kas čia vyksta. Ralfas nupūškavo laipteliais, nerangiai, tačiau galingai, ir nė karto neatsisukdamas dingo iš kino mechaniko kabinos.

Odrė stebėjo, kaip Ralfas išeina. Ji sustaugė - dabar šiame stūgsme Džonis išgirdo neviltį - ir puolė prie akmeninių statulėlių. Stivas nu-

bloškė ją atgal. Pasigirdo keistas kažkokio plyštančio daikto garsas, kai Odrės ranka atsiskyrė nuo peties. Stivas stovėjo laikydamas Odrės ranką tarsi viščiuko kulšį.

2

Atrodė, Odrė nesuvokia, kas jai nutiko. Vienarankė, su tamsėjančiu nuo kraujo dešiniu suknelės šonu, ji veržėsi prie statulėlių, murmėdama savo nesuprantama kalba. Stivas sustingo vietoje, dėbsodamas į savo rankoje laikomą daiktą - truputėlį šlakuotą žmogaus ranką su "Casio" laikrodžiu ant riešo. Bosas taip pat stovėjo sustingęs. Jei ne Sintija, vėliau pagalvojo Stivas, Odrė vėl paimtų statulėles. Vienas Dievas težino, kas būtų atsitikę, jei Odrei būtų pavykę; net tada, kai Odrė nukreipė visą statulėlių galią į bosą, Stivas juto kažkokias bangas. Tik šį kartą jos nebuvo susijusios su seksu. Šį kartą tik kilo noras žudyti, ir nieko daugiau.

Odrei dar nesuspėjus parklupti kampe ir sučiupti savo žaisliukus, Sintija juos paspyrė prie sienos su plyšiais. Odrė vėl sustaugė, ir šį sykį kartu su garsu iš jos burnos pasklido kraujo purslai. Ji atsisuko veidu į likusius kino mechaniko kabinoje, ir Stivas loštelėjo atatupstas, netgi pakeldamas ranką, tarsi norėtų nuo šio vaizdo užsidengti akis.

Anksčiau gražų Odrės veidą dabar vagojo prakaituotos raukšlės. Jos spoksantys akių obuoliai kabėjo besiplečiančiose akiduobėse. Veido oda juodavo ir trūkinėjo. Tačiau ne tai buvo baisiausia; baisiausia atsitiko tada, kai Stivas nutėškė tą šlykščiai šiltą daiktą ir Odrė atsistojo.

- Aš labai atsiprašau, - pasakė Odrė, ir šiame uždususiame, gestančiame balse Stivas išgirdo kalbant ne yrančią pabaisą, o realią moterį. - Nenorėjau nieko įskaudinti. Nelieskite *can tahų!* Kad ir ką bedarytumėte, nelieskite *can tahų!*

Stivas pažvelgė į Sintiją, o mergina pasižiūrėjo į jį. Stivas išplėstose Sintijos akyse perskaitė žodžius: "*Aš vieną iš jų paliečiau. Du kartus. Ar man pasisekė?*"

"*Labai*, - mintyse atsakė Stivas. - *Tau labai pasisekė. Manau, jog mums abiem pasisekė*".

Odrė nušlitiniavo prie jų, toliau nuo gruoblėtų, pilkų akmeninių statulėlių. Stivas užuodė sodrų kraujo ir puvinių kvapą. Jis ištiesė ranką, tačiau neprisivertė uždėti ją ant Odrės peties ir sustabdyti, nors dabar Odrė traukė laiptų ir koridoriaus link... ta pačia kryptimi, kuria Ralfas nusinešė savo sūnų. Stivas neįstengė prisiversti šito padaryti, nes žinojo, kad jo pirštai įsmigs į kūną.

Stivas išgirdo dunksėjimą ir pliumpsėjimą - tai Odrės kūno dalys ėmė skystėti ir kristi žemėn it lietaus lašai. Ji užlipo ant laiptelių ir svirduliuodama žengė pro duris. Sintija žvilgtelėjo į Stivą. Merginos veidas

buvo išbalęs ir iškreiptas kančios. Stivas apkabino ją per liemenį ir nusekė paskui Džonį laiptais į viršų.

Odrė teužlipo tik iki pusės trumpų, tačiau stačių laiptų, vedančių į salę antrame aukšte, ir susmuko. Iš jos permirkusios krauju suknelės vidaus sklindantis garsas priminė teškenimą. Tačiau Odrė vis dar buvo gyva. Ji pradėjo šliaužti, o moters plaukai tarsi iš gailesčio uždengė didžiąją dalį jos veido su nukarusia oda. Koridoriaus gale, prie laiptų, vedančių žemyn į fojė, stovėjo Ralfas, laikydamas ant rankų Deividą, ir spoksojo į besiartinantį sutvėrimą.

- Nušaukite ją! - suriaumojo Džonis. - Dėl Dievo, kas nors nušaukite ją!

- Negalime, - atsakė Stivas. - Neturime ginklų, o berniuko revolveris tuščias.

- Ralfai, lipkite su Deividu žemyn, - paliepė Džonis, koridoriumi atsargiai artindamasis prie jų.

Tačiau atrodė, jog būtybės, kuri anksčiau buvo Odrė Vailer, Deividas nedomino. Ji prisiartino prie arkinio įėjimo į balkoną, ir prašliaužė pro jį. Beveik tuojau pat medinės, balkoną laikančios sijos, išdžiovintos dykumų klimato ir sugraužtos ne vienos termitų kartos, pradėjo dejuoti. Stivas, vis dar apsikabinęs Sintiją per liemenį, nuskubėjo prie Džonio. Ralfas prisiartino prie jų iš priešingos koridoriaus pusės. Jie susitiko kaip tik pačiu laiku, kad pamatytų, kaip būtybė, apsivilkusi krauju persisunkusia suknele, įsikimba į balkono turėklus. Odrė buvo peršliaužusi per beveik visai subliuškusią sekso lėlę, palikdama ant jos plačią kraujo ir kitų sunkiau atpažįstamų skysčių dryžę. Sučiaupta Frydos burna tikriausiai reiškė pasipiktinimą šitokiu elgesiu.

Tai, kas liko iš Odrės Vailer, vis dar kabinosi į turėklus, vis dar bandė pakilti, kad galėtų pralįsti į kitą pusę, kai su dideliu triukšmu ir sukeldami dulkių debesis nuo sienos atitrūko balkoną laikančios sijos. Iš pradžių jos pasislinko tame pačiame lygyje lyg padėklas ar plūduriuojanti platforma, perlauždamos lentas koridoriaus gale ir priversdamos pasitraukti Stivą bei kitus; senas kilimas iš pradžių suplyšo, o po to liko žiojėti lyg seisminė įgriuva. Grindlentės supyškėjo, vinys sucypė išsiskirdamos su lentomis, į kurias buvo įkaltos. Po to galiausiai balkonas ėmė svirti. Odrė persivertė per kraštą. Trumpą akimirką Stivas dar matė iš dulkių kyšančias jos kojas, o po to Odrė išnyko. Netrukus dingo ir balkonas - nukrito it akmuo ir su siaubingu triukšmu atsitrenkė į kėdes. Pakilo miniatiūrinis grybo formos dulkių debesis.

- Deividas! - sušuko Stivas. - Kaip Deividas? Ar jis gyvas?

- Nežinau, - atsakė Ralfas, žiūrėdamas į juos apsvaigusiomis ir ašarotomis akimis. - Buvau tikras, kad berniukas gyvas, kai išnešiau jį iš kino mechaniko kabinos, tačiau dabar nežinau. Nejaučiu jo kvėpavimo.

3

Nuo smūgio atsidarė visos į salę vedančios durys, ir fojė prisipildė dulkių, kurias sukėlė nuvirtęs balkonas. Deividą nunešė prie laukujų durų, kur iš lauko sklindantis skersvėjis išsklaidė didžiąją dulkių dalį.

- Paguldykite jį ant žemės, - paliepė Sintija.

Ji bandė sugalvoti, ką privalo daryti toliau, - po velnių, ką privalo daryti *pirmiausiai,* - tačiau mintys pynėsi galvoje.

- Ir ištieskite jį. Tegul atsilaisvina jo kvėpavimo takai.

Ralfas su viltimi žvelgė į merginą, kol Stivas nuleido Deividą ant aptriušusio kilimo.

- Ar jūs ką nors... apie tai išmanote?

- Nelygu, ką jūs turite omenyje, - atsakė Sintija. - Apie pirmąją pagalbą, įskaitant dirbtinį kvėpavimą, kurio išmokau būdama su "Dukterimis ir seserimis" - taip. Tačiau jei klausiate, ar ką nors išmanau apie damas, kurios pavirsta maniakiškais žmogžudžiais ir kurių kūnai po to suyra - ne.

- Aš jį vienintelį teturiu, mis, - paaiškino Ralfas. - Man tik jis beliko iš visos šeimos.

Sintija užsimerkė ir palinko ties Deividu. Tai, ką ji patyrė, sukėlė didžiulį palengvėjimą - ant savo veido ji pajuto silpną, tačiau aiškų alsavimą.

- Jis gyvas. Jaučiu jo kvėpavimą.

Sintija pakėlė akis į Ralfą ir nusišypsojo.

- Nesistebiu, kad jūs jo nepajutote. Jūsų veidas sutinęs.

- Taaip. Galbūt ir dėl to. Tačiau aš buvau toks išsigandęs...

Ralfas pabandė nusišypsoti Sintijai, tačiau jam nepavyko. Jis garsiai atsiduso ir atsišliejo į lentomis užkaltą prekystalį, prie kurio anksčiau buvo pardavinėjami saldainiai.

- Aš jam padėsiu, - pasakė Sintija, pažvelgdama į išblyškusį berniuko veidą ir užmerktas akis. - Aš tau ruošiuosi tik padėti, Deividai. Viską paspartinti. Leisk man tau padėti, gerai? Leisk man tau padėti.

Sintija švelniai pakreipė jo galvą ant šono ir krūptelėjo pamačiusi ant kaklo pirštų žymes. Su trenksmu nukrito pakibęs balkono gabalas. Visi atsisuko ton pusėn, tačiau Sintija savo dėmesį buvo sutelkusi į Deividą. Kairės rankos pirštais pražiodė berniuką, palinko į priekį ir dešinės rankos pirštais švelniai užspaudė šnerves. Tada priglaudė savo burną prie vaiko burnos ir iškvėpė į ją. Deivido krūtinė pakilo šiek tiek aukščiau, po to nusileido, kai Sintija atleido nosį ir pasitraukė nuo berniuko. Ji pasilenkė ir tyliai tarė Deividui į ausį:

- Sugrįžk pas mus, Deividai. Tu mums reikalingas. O mes reikalingi tau.

Sintija vėl giliai iškvėpė į Deivido burną ir pakartojo:

- Sugrįšk pas mus, Deividai.

Berniukas iškvėpė savo ir jos oro mišinį. Sintija pažvelgė vaikui į veidą. Jai pasirodė, kad Deividas ir be pagalbos kvėpuoja giliau, be to, Sintija pastebėjo po mėlynomis venomis išvagotais vokais judančius vaiko akių obuolius. Tačiau Deividas vis neprabudo.

- Sugrįšk pas mus, Deividai. Sugrįšk.

Džonis apsidairė ir sumirksėjo, lyg būtų ką tik sugrįžęs iš savo apmąstymų gelmių.

- Kur Merė? Reikia manyti, ant jos neužgriuvo tas prakeiktas balkonas, tiesa?

- Kodėl jis turėtų užkristi? - paklausė Stivas. - Merė juk pasiliko su senuku.

- Ir tu manai, kad ji vis dar ten? Po visų klyksmų? Po to, kai tas prakeiktas balkonas atitrūko nuo prakeiktos sienos?

- Jūs teisus, - sutiko Stivas.

- Ir vėl prasideda, - pasakė Džonis. - Taip ir žinojau. Eime, manau, jog geriau jos paieškoti.

Sintija nekreipė į juos dėmesio. Ji klūpėjo palinkusi ties Deivido veidu ir atidžiai jį tyrinėjo akimis.

- Nežinau, kur tu esi, vaikeli, tačiau verčiau pasiskubink atitempti savo subinę čionai. Laikas balnoti žirgus ir iškeliauti.

Džonis paėmė pistoletą ir šautuvą, kurį padavė Ralfui.

- Likite čia su berniuku ir jaunąja dama, - tarė Džonis. - Mes sugrįšime.

- Taip? O jei negrįšite?

Džonis kurį laiką dvejodamas žiūrėjo į Ralfą, po to plačiai nusišypsojo.

- Sudeginkite dokumentus, sudaužykite radijo siųstuvą ir prarykite mirties kapsulę.

- Ką?

- Iš kur man, po velnių, žinoti? Spręskite pats. Galiu tik tiek pasakyti, Ralfai: kai tik surasime ponią Džekson, tuojau pat dingsime iš čia. Eime, Stivai. Eikime kairiuoju taku tarp kėdžių, nebent trokštum įkopti į Balkono kalną.

Ralfas stebėjo juos pro duris, o po to atsisuko į Sintiją ir savo sūnų.

- Ar bent kiek numanote, kas galėjo nutikti Deividui? Gal toji kalė uždusino jį iki komos būsenos? Deividas turėjo draugą, kuris kartą buvo patekęs į komos būseną. Jis atsipeikėjo, - visi tvirtino, kad įvyko stebuklas, - tačiau net savo didžiausiam priešui šito nelinkėčiau. Kaip manote, ar Deividas ne komoje?

- Nemanau, jog jis apskritai praradęs sąmonę, o ką jau kalbėti apie komą. Ar matote, kaip juda jo akių vokai? Jis greičiau miega... arba apimtas transo.

Sintija pažvelgė į Ralfą. Jų žvilgsniai trumpam susitiko, o po to Ralfas atsiklaupė prie sūnaus priešingoje nei Sintija pusėje. Jis nubraukė

nuo antakio sūnaus plaukus, paskui švelniai pabučiavo į tarpuakį, kur buvo įsimetusi nedidelė raukšlelė.

- Sugrįšk, Deividai, - tarė Ralfas. - Prašau sugrįšk.

Deividas tyliai kvėpavo pro sučiauptas lūpas. Po patinusiais akių vokais berniuko akių obuoliai be perstojo judėjo.

4

Vyrų tualete jie surado vieną negyvą pumą, kurios galva buvo beveik ištaškyta, ir vieną negyvą veterinarą atmerktomis akimis. Moterų tualete nieko nerado... arba bent jau taip pasirodė Stivui.

- Pašviesk čia, - paliepė Džonis. Kai Stivas nukreipė savo prožektorių į langą, Džonis sukomandavo: - Ne, ne į langą. Į grindis palei langą.

Stivas nuleido prožektorių ir apšvietė pustuzinį alaus butelių, sustatytų palei sieną lango dešinėje.

- Daktaro spąstai, - pasakė Džonis. - Nesudaužyti, o tvarkingai sustatyti į šalį. Įdomu.

- Net nepastebėjau, kad jie dingo nuo palangės. Jūs - šaunuolis, bose.

- Prieik čia, - paliepė Džonis, prisiartindamas prie lango, pakeldamas jį ir persisverdamas į lauką, o vėliau pasislinkdamas, kad ir Stivui užtektų vietos. - Prisimink tą momentą, kai atvykai į šiuos kaimiškų svajonių rūmus, Stivenai. Ką padarei paskutinę akimirką, prieš įslinkdamas į šią patalpą? Ar prisimeni?

Stivas linktelėjo.

- Žinoma. Buvome užkėlę vieną dėžę ant kitos, kad būtų lengviau įlipti pro langą. Aš nustūmiau viršutiniąją, nes sumečiau, kad tai bus savotiška rodyklė, jei faras čia pasirodytų ir pamatytų dėžes, sustatytas viena ant kitos.

- Teisingai. O ką matai dabar?

Stivas pašvietė žibintuvėliu, nors iš tiesų šito nereikėjo - vėjas buvo beveik visiškai nurimęs, ir tik atsitiktinės dulkelės skraidžiojo ore. Danguje matėsi netgi blausūs mėnulio kontūrai.

- Jos vėl sukrautos, - pasakė Stivas ir sunerimęs atsisuko į Džonį. - Kad jį kur šūdas! Kol mes buvome užsiėmę su Deividu, čia sugrįžo Entredžianas. Sugrįžo ir...

"Pasiėmė ją su savimi", - norėjo užbaigti sakinį Stivas, tačiau, pamatęs, jog bosas purto galvą, nutilo.

- Viskas čia byloja ne tai, - tarė Džonis, paimdamas iš Stivo žibintuvėlį ir vėl apšviesdamas į eilę išrikiuotus butelius. - Nesudaužyti; tvarkingai sudėti į eilę. Kas tai padarė? Odrė? Ne, ji nuėjo kiton pusėn - Deividui iš paskos. Bilingslis? Neįmanoma, įvertinant jo būklę prieš mirtį. Vadinasi, lieka Merė. Tačiau ar ji būtų tai padariusi dėl faro?

- Abejoju, - atsakė Stivas.

- Aš taip pat. Manau, jog Merė klykdama atbėgtų pas mus, jei čia pasirodytų faras. O kodėl dėžės sudėtos viena ant kitos? Truputį asmeniškai pažįstu Entredžianą; jis yra ne mažiau kaip šešių pėdų ir šešių colių ūgio, o gal ir dar daugiau. Šios sukrautos dėžės man perša mintį, jog čia buvo žemesnio ūgio žmogus. Tos dėžės - tai spąstai, kad būtų galima sučiupti Merę. Gal aš ir per toli nuėjau su savo išvadomis, tačiau...

- Vadinasi, jų gali būti daugiau. Daugiau tokių kaip Odrė.

- Galbūt, tačiau nemanau, jog iš to, ką čia matome, galima padaryti tokią išvadą. Tiesiog galvojau, kad dėl nepažįstamo žmogaus Merė nebūtų patraukusi šių alaus butelių. Net ir dėl stūgaujančio mažo vaiko. Žinai ką? Ko gero, ji būtų pasikvietusi mus.

Stivas paėmė žibintuvėlį ir apšvietė juo Bilingslio ant plytelių nupieštą žuvį, kuri tamsoje atrodė ir linksmai, ir siaubingai. Nenustebo, kad žuvis jam jau nebepatinka. Dabar ji priminė juoką namuose, kuriuose vaidenasi, ar klouną vidurnaktį. Stivas išjungė prožektorių.

- Apie ką galvojate, bose?

- Daugiau šitaip manęs nevadink, Stivai. Man iš pat pradžių nepatiko šis kreipinys.

- Gerai. Apie ką galvojate, Džoni?

Džonis apsidairė, norėdamas įsitikinti, jog vis dar tebėra vieni. Jo veidas, kuriame išryškėjo sutinusi ir palinkusi nosis, atrodė ir pavargęs, ir įsitempęs. Kai išsitraukė ir prarijo dar tris aspirino tabletes, Stivas pastebėjo stulbinantį dalyką: Marinvilis atrodė jaunesnis. Nepaisant visko, ką jam teko patirti, Marinvilis atrodė jaunesnis.

Džonis vėl nurijo seilę, susiraukdamas nuo senų tablečių kartumo, ir atsakė:

- Apie Deivido mamytę.

- Apie *ką?*

- Čia galėjo būti ji. Pagalvok sekundėlę. Suprasi, kaip vaiduokliškai puikiai viskas atrodo.

Stivas susimąstė. Ir suvokė, kaip logiškai visa tai paaiškina situaciją. Jis nežinojo, ar labai Odrės pasakojimas prasilenkė su tiesa, tačiau *tikrai* žinojo, jog kažkuriuo momentu ją... pakeitė akmeninės statulėlės, kurias Odrė pavadino *can tahais*. Pakeitė? Ji buvo apsėsta kažkokios siaubingos pasiutligės. Tai, kas nutiko Odrei, galėjo nutikti ir Elenai.

Stivas staiga pajuto troškimą, kad Merė Džekson būtų negyva. Siaubingas noras, tačiau tokiu atveju kaip šis mirtis būtų geriau, ar ne tiesa? Geriau būti negyvai nei apkerėtai *can tahų*. Geriau nei tai, kas akivaizdžiai nutinka kam nors atėmus *can tahus*.

- Tad ką dabar darysime? - paklausė Stivas.

- Dingsime iš šio miestelio. Bet kokiais įmanomais būdais.

- Gerai. Jei Deividas vis dar be sąmonės, mes jį panešime. Taip ir padarykime.

Jie abu pajudėjo atgal į fojė.

5

Deividas Karveris ėjo Andersono aveniu pro Vakarų Ventvorto vidurinę mokyklą. Ant vienos mokyklos sienos geltonais dažais buvo užpurkštas užrašas: "ŠIOJE TYLOJE KAS NORS GALI KILTI". Po to pasuko į sankryžą su Ohajo gatve ir nužingsniavo Lokių gatve. Tai buvo gana juokinga, nes Lokių gatvė ir Lokių gatvės parkas driekėsi nuo mokyklos per devynis didelius kvartalus, tačiau sapne viskas buvo įmanoma. Netrukus jis prabus savo miegamajame, ir visa tai išnyks.

Priešais Deividą gatvės viduryje stovėjo trys dviračiai. Jie buvo apversti aukštyn ratais, kurie sukosi vėjyje.

- Ir tada faraonas tarė Juozapui: "Aš susapnavau sapną ir girdėjau kalbant, jog tu moki aiškinti sapnus".

Deividas pažvelgė kiton gatvės pusėn ir išvydo pastorių Martiną. Jis buvo girtas ir nenusiskutęs. Vienoje rankoje laikė "Seagram's Seven" viskio butelį. Tarp kojų geltonavo geltona vėmalų bala. Deividas vos begalėjo į jį žiūrėti. Pastoriaus akys buvo tuščios ir negyvos.

- Ir Juozapas atsakė faraonui: "Ši galia yra ne manyje: Dievas suteiks faraonui guodžiantį atsakymą".

Pastorius Martinas sveikindamas kilstelėjo butelį, o po to išgėrė.

- Eik, surask juos, - pasakė Martinas. - Dabar mes pamatysime, ar tu, žinai, kur buvo Mozė, kai šviesos užgeso.

Deividas žingsniavo toliau. Jis norėjo apsisukti, tada atėjo keista, tačiau įtaigi mintis: jei jis apsisuks, pamatys iš paskos svirduliuojančią mumiją, paskendusią debesyje senovinių įkapių bei kvapų.

Ir berniukas paspartino žingsnį.

Praeidamas pro gatvėje paliktus dviračius, pastebėjo, kad vienas iš besisukančių ratų nemaloniai šaižiai cypė. Tai jam priminė vėtrungę ant "Bud's Suds" baro stogo, tą piktąją dvasią su aukso puodu po pažasčia. Tą, kuri buvo...

Desperacijoje! Aš esu Desperacijoje, ir tai yra sapnas! Besimelsdamas užmigau, aš esu senojo kino teatro viršuje!

- Tavyje prabus pranašas ir svajotojas, - pasigirdo kažkieno balsas.

Deividas pažvelgė į kitą gatvės pusę ir pamatė negyvą katę - pumą - pakabintą ant greitį ribojančio kelio ženklo. Negyva puma turėjo žmogaus galvą. Odrės Vailer galvą. Jos pavargusios akys vartėsi sekdamos Deividą, ir berniukui pasirodė, kad Odrė bando nusišypsoti.

- Tačiau jei jis tau pasakys: "Eime ieškoti kitų dievų", tu privalai jo neklausyti.

Susiraukęs Deividas nusisuko ir čia, savojoje Lokių gatvės pusėje, išvydo savo draugo Brajeno namų priemenėje stovinčią Pyragėlį (anksčiau Brajeno namas niekada nestovėjo Lokių gatvėje, tačiau dabar, matyt, pasikeitė taisyklės). Sesutė rankose laikė Brangutę Melisą.

- Ir vis dėlto jis buvo miseris Didysis Bugimenas, - pasakė Pyragėlis. - Dabar tu jau tai žinai, tiesa?

- Žinau, Pyragiuk.

- Paspartink žingsnį, Deividai. Tave vejasi misteris Didysis Bugimenas.

Dabar aštresnis įkapių ir senų prieskonių kvapas pakuteno nosį, tad Deividas dar paspartino žingsnį. Priekyje bolavo properša krūmuose, ženklinanti įėjimą į Hošimino taką. Paprastai priešais įėjimą nebūdavo nieko, nebent kreida išbraižyti "klasės" langeliai ar užrašyta: "Keitė mėgsta "Russelo" šokoladą", tačiau šiandien įėjimą į taką saugojo senovinė akmeninė statulėlė, per didelė, kad galėtų būti *can tah*, mažasis dievas; tai buvo *can tek,* didysis dievas. Ji vaizdavo šakalą pakelta galva, urzgesiui išsiviepusiu snukiu, pilnomis įsiučio išverstomis akimis. Viena šakalo ausis buvo arba nuskelta, arba nutrupėjusi. Iš burnos kyšantis liežuvis buvo visai ne liežuvis, o žmogaus galva - Kolio Entredžiano galva su plačiakrašte skrybėle ir taip toliau.

- Bijok manęs ir suk šalin nuo šio tako, - pasakė faras, tūnantis šakalo galvoje, kai Deividas prisiartino prie įėjimo. - *Mi tow can de lach*: bijok nesusiformavusiųjų. Be tavojo yra ir kiti dievai - *can tah, can tek.* Tu žinai, jog aš sakau tiesą.

- Taip, tačiau mano Dievas yra stiprus, - atsainiai atšovė Deividas.

Jis įkišo ranką į prasižiojusią šakalo gerklę ir sugriebė tą psichodelinį liežuvį. Deividas išgirdo, kaip suklykia Entredžianas - *pajuto*, nes šis klyksmas suvirpino jo delną. Netrukus šakalo galva susprogo, sukeldama begarsį šviesos blyksnį. Liko tik akmeninis griozdas, kurio kūnas baigėsi pečiais.

Deividas žengė taku, suprasdamas, jog pastebi augalus, kurių niekada anksčiau jam neteko matyti Ohajo valstijoje - spygliuotuosius ir būgninius kaktusus, indėniškąją arbatą, rusiškąjį dagį... dar taip pat žinomą vejaričių pavadinimu. Iš palei taką augančių krūmų išniro Deivido mama. Jos veidas buvo juodas, susiraukšlėjęs ir priminė senos tešlos gumulą. Motinos akys buvo įkritusios. Išvydus mamą tokios būklės, Deividą užplūdo gailestis ir siaubas.

- Taip, taip, tavo Dievas yra stiprus, - pasakė mama. - Niekas dėl šito nesiginčija. Tačiau pažiūrėk, ką jis padarė su manimi. Ar verta žavėtis tokia jėga? Ar verta turėti tokį Dievą?

Motina atstatė Deividui rankas, kad parodytų pūvančius delnus.

- Ne *Dievas* tai padarė, - atšovė Deividas ir pravirko. - Policininkas tai padarė.

- Tačiau Dievas *leido*, kad tai įvyktų, - prieštaravo mama, o tuo tarpu vienas akies obuolys iškrito jai iš galvos. - Tas pats Dievas, kuris leido Entredžianui nustumti Kirsteną nuo laiptų, paskui pakabinti jos lavoną ant kablio, kad tu jį surastum. Kas tai per Dievas? Nusigręžk nuo jo ir apkabink manąjį. Manasis bent jau sąžiningai prisipažįsta esąs žiaurus.

Tačiau visas šis pokalbis - ne tik maldavimas, bet ir jo išdidus, grasinantis tonas - visiškai nesiderino su Deivido atmintyje išlikusia motina, tad berniukas pradėjo eiti toliau. *Privalėjo* eiti toliau. Mumija sekė jam iš paskos; taip, ji judėjo lėtai, tačiau Deividas manė, jog tai vienas iš triukų, kurie padėdavo mumijoms nutverti savo aukas: jos naudodavo Senovės Egipto burtus, kad aukoms kelyje pastatytų įvairias kliūtis.

- Pasitrauk nuo manęs šalin! - suklykė pūvanti, į motiną persikūnijusi būtybė. - Pasitrauk, nes antraip aš paversiu tave akmeniu dievo burnoje. Tu tapsi *can tahu*, atsidūrusiu *can teko* gerklėje!

- Jūs negalite šito padaryti, - ramiai atsakė Deividas, - ir jūs nesate mano mama. Mano mama yra kartu su sesute, jos abi danguje, kartu su Dievu.

- Tai bent juokai! - pasipiktinusi šūktelėjo pūvanti būtybė. Jos balsas dabar gargaliavo kaip ir faro. Kalbėdama ji spjaudė kraujais ir dantimis. - Dangus yra *juokai*, apie kuriuos tau gali ištisas valandas postringauti pastorius Martinas, jei nupirksi jam alaus ir stipresnių gėrimų - jis nė kiek ne realesnis nei Bilingslio nupieštos žuvys ir arkliai! Tik nesakyk man, jog tu užkibai ant to kabliuko. Tik ne toks protingas berniukas kaip tu. O gal užkibai? Ak, Deivi! Net nežinau, juoktis man ar verkti! - o iš tiesų būtybė įnirtingai išsišiepė. - Nėra jokio dangaus, jokio pomirtinio gyvenimo... tik ne tokiems kaip mes. Tik dievai - *can tekai, can tahai,* can...

Deividas staiga suprato, kokia buvo tikroji šio painaus pamokslo paskirtis: sulaikyti jį. Sulaikyti, kad mumija pasivytų ir negyvai pasmaugtų. Deividas žengė žingsnį į priekį, sugriebė kliedinčią galvą ir suspaudė ją tarp savo delnų. Berniukas pats nustebo, jog tai darydamas pradėjo juoktis - viskas priminė beprotiškus kabelinės televizijos pamokslininkų veiksmus; jie sugriebdavo savo aukas už galvų ir stūgaudavo: *"Liga, eik šalin! Augly, eik šalin! Reumate, eik šalin! Vardan Kriiistaus!"* Vėl be garso plykstelėjo šviesa, ir šį kartą neliko net kūno; Deividas vėl stovėjo vienišas take.

Jis ėjo tolyn, o širdį ir protą graužė gailestis. Berniukas mąstė apie tai, ką pasakė toji į motiną įlindusi būtybė. "*Nėra jokio dangaus, jokio pomirtinio gyvenimo, tik ne tokiems kaip mes.*" Tai galėjo būti tiesa, o galėjo ir nebūti; Deividas nežinojo, kaip patikrinti. Tačiau toji būtybė taip pat pasakė, jog Dievas leido nužudyti jo motiną ir sesutę, ir tai buvo teisybė... ar ne?

Ką gi, galbūt. Iš kur vaikui suprasti tokius dalykus?

Priekyje stovėjo ąžuolas su jame įrengtu "Vietkongo stebėjimo postu". Medžio papėdėje voliojosi raudonai sidabrinis popierėlis - nuo "Trijų muškių" šokoladuko. Deividas pasilenkė, pakėlė popierėlį, įsikišo jį burnon ir užsimerkęs apčiulpė saldaus šokolado likučius. "*Imk ir valgyk,* - išgirdo jis sakant pastorių Martiną. Šie žodžiai atėjo iš atminties.

jie nebuvo ištarti, ir tai Deividui sukėlė palengvėjimą. - *Tai mano kūnas, padalintas tau ir daugeliui kitų."* Deividas atmerkė akis, baimindamasis, jog vis tiek pamatys girtą pastoriaus Martino veidą ir negyvas akis, tačiau pastoriaus Martino nebebuvo.

Deividas išspjovė popierėlį ir užlipo į Vietkongo žvalgybos bokštą, burnoje jausdamas saldų šokolado skonį. Lipdamas jis girdėjo rokenrolo muzikos garsus.

Kažkas sėdėjo platformoje susikryžiavęs kojas ir žiūrėjo į Lokių gatvės parką. Jo povyza buvo labai panaši į Brajeno - sukryžiuotos kojos, delnais paremtas smakras - tad kurį laiką Deividas buvo įsitikinęs, kad čia jo draugas, tik suaugęs į jauną vyrioką. Deividas pagalvojo, jog tai ne per daug stebina. Nė kiek ne keisčiau nei jo pūvančios motinos vaizdas ar puma su Odrės Vailer galva, o be to, po velnių, šis vaizdas kur kas mažiau slėgė.

Per jauno vyriškio petį buvo permestas radijo imtuvas su dirželiu. Ne šiuolaikinis, jis atrodė senesnis. Prie odinio imtuvo futliaro buvo priklijuoti du apvalūs lipdukai, vienas - geltonas - vaizdavo besišypsantį vyruką, o antrasis buvo taikos ženklas. Muzika sklido iš nedidelio išorinio garsiakalbio. Garsas skambėjo nestipriai, tačiau jautėsi jėga: puikūs mušamieji, žudanti ritminė gitara ir tiesiog tobulas rokenrolo vokalas: *"Aš jaučiuosi... labai blogai... ir paklausiau šeimos gydytojo... kuo sergu..."*

- Brajau? - paklausė Deividas, įsitverdamas į platformos kraštą ir ropšdamasis aukštyn. - Čia tu?

Vyriškis atsisuko. Jis buvo lieknas, tamsiaplaukis, su "Jankių" beisbolo komandos kepuraite, džinsais, pilkais, be jokių piešinių marškinėliais ir dideliais tamsiais akiniais veidrodiniais stiklais - Deividas juose matė savo atvaizdą. Tai buvo pirmas žmogus, kurį Deividas matė šiame... kad ir kas jis būtų... Deividas nežinojo, kaip pavadinti.

- Brajeno čia nėra, Deividai, - pasakė vyriškis.

- Tada kas jūs toks?

Jei vyrukas su saulės akiniais pradėtų pūti ar kraujuoti kaip Entredžianas, Deividas skubiai dingtų iš šio medžio, nekreipdamas dėmesio į mumiją, kuri galėjo tykoti apačioje.

- Čia mūsų buveinė. Mano ir Brajaus.

- Brajenas *negali* čia būti, - maloniai paaiškino tamsiaplaukis vyriškis. - Supranti, jis yra gyvas.

- Nesuprantu, - atsakė Deividas, tačiau bijojo, jog suprato.

- Ką tu pasakei Marinviliui, kai šis bandė kalbėtis su kojotais?

Deividui prireikė laiko, kad prisimintų, ir tai visiškai nestebino, nes tie žodžiai ėjo ne *iš jo,* o *per jį.*

- Aš jam pasakiau nekalbėti mirusiųjų kalba. Tik iš tiesų, tai ne aš...

Vyras su saulės akiniais numojo ranka į šiuos žodžius.

- Marinvilis kalbėjo su kojotais taip, kaip mes dabar kalbamės su tavimi: "*si em, tow en can de lach.*" Ar supranti?

- Taip. Mes kalbame nesusiformavusiųjų kalba. Mirusiųjų kalba.

Deividą ėmė krėsti virpulys.

- Tada ir aš esu *miręs*... tiesa? Aš taip pat miręs.

- Ne. Neteisingai. Tu praleidai vieną ėjimą.

Vyriškis padidino radijo imtuvo garsą.

- "*Aš kreipiausi į jį: Daktare...*" - vyriškis nusišypsojo. - Grupė "Nenaudėliai". Vokalas - Feliksas Kavaljeras. Jėga?

- Taip, - nuoširdžiai sutiko Deividas.

Jis pajuto, kad šios dainos galėtų klausytis ištisą dieną. Daina jam sukėlė minčių apie paplūdimį ir šaunias merginas su dviejų dalių maudymosi kostiumėliais.

Vyriškis su "Jankių" kepuraite dar kurį laiką pasiklausė dainos, po to išjungė radijo imtuvą. Kai jis tai darė, Deividas pastebėjo dantytą randą ant jo dešiniojo riešo, tarsi šis vyriškis kažkada būtų bandęs nusižudyti. Po to Deividui šovė į galvą mintis, jog šis vyrukas galėjo padaryti kur kas daugiau, nei pamėginti; argi čia nebuvo mirusiųjų buveinė?

Deividas sutramdė kylantį šiurpulį.

Vyriškis nusiėmė savo "Jankių" kepuraitę ir nusišluostė ja sprandą, vėl užsidėjo ir rimtu veidu pažvelgė į Deividą.

- Čia yra Mirusiųjų karalystė, tačiau tu - išimtis. Tu esi ypatingas. Labai.

- O kas jūs toks?

- Tai visai nesvarbu. Jei jau taip nori, tiesiog eilinis "Jaunųjų nenaudėlių" - Felikso Kavaljero - gerbėjų klubo narys, - atsakė vyras. Jis apsidairė, atsiduso ir truputį susiraukė. - Tačiau pasakysiu tau vieną dalyką, jaunuoli: manęs visai nenustebintų, jei Mirusiųjų karalystė atsidurtų Kolumbo priemiesčiuose, - jis vėl pažvelgė į Deividą, ir šypsena vyriškio veide išblėso. - Manau, pats metas eiti prie reikalo. Neturime daug laiko. Kai prabusi, tau truputėlį skaudės gerklę. Ir, beje, iš pradžių gal nesusigaudysi, kur esi, jie nori įkelti tave į to mikroautobuso, kuriuo Stivas Eimzas atvažiavo miestelin, kėbulą. Jie jaučia stiprų poreikį palikti "Amerikos vakarus" - galvok, ką nori - aš negaliu jų per daug kaltinti.

- Kodėl jūs esate čia?

- Kad suprasčiau, kodėl *tu esi čia*, Deividai... bent jau pirmai pradžiai. Tad pasakyk man, kodėl *tu esi* čia?

- Aš nežinau, kas jūs toks...

- Na, tik nereikia, - pertraukė jį vyriškis su radijo imtuvu. Veidrodiniai jo akinių stiklai blykstelėjo saulėje. - Nes jei nežinai, esi giliai įklimpęs į šūdą. Kodėl tu esi šioje *Žemėje*? Kodėl Dievas tave *sukūrė*?

Deividas nustėręs žiūrėjo į vyriškį.

- Na, na, - nekantriai ragino vyras berniuką. - Tai lengvi klausimai. Kodėl Dievas tave sukūrė? Kodėl Dievas sukūrė mane? Kodėl Dievas sukūrė bet kurį žmogų?

- Kad jį mylėtų ir jam tarnautų, - iš lėto atsakė Deividas.

- Gerai, teisingai. Bent jau pirmai pradžiai. O kas yra Dievas? Kaip tu suvoki Dievą?

- Nenoriu atsakyti.

Deividas pasižiūrėjo į savo rankas, po to į rimtą, įsitempusį vyriškį - keistai *pažįstamą* vyriškį - su saulės akiniais.

- Bijau nusikalbėti, - Deividas kiek padvejojo, po to išspaudė iš savęs tai, ką iš tiesų norėjo pasakyti: - Bijau, jog *jūs esate* Dievas.

Vyriškis liūdnai nusijuokė.

- Tam tikra prasme tai gana juokinga, tačiau nekreipk dėmesio. Nenukrypkime nuo temos. Ką tu žinai apie Dievo prigimtį, Deividai? Ką tu patyrei?

Labai nenoriai Deividas atsakė:

- Dievas yra žiaurus.

Jis vėl pasižiūrėjo į savo rankas ir iš lėto suskaičiavo iki penkių. Kai baigė skaičiuoti ir vis tiek nebuvo nutrenktas žaibo, berniukas vėl pakėlė akis. Džinsais ir marškinėliais apsivilkęs vyriškis vis dar tebebuvo rimtas ir įsitempęs, tačiau Deividas jo veide neįžvelgė pykčio.

- Teisingai. Dievas yra žiaurus. Jei tik sulėtini žingsnį, tave galiausiai pasiveja mumija, ir Dievas yra žiaurus. Kodėl jis yra žiaurus, Deividai?

Kurį laiką Deividas nežinojo, ką atsakyti, o po to prisiminė, ką kažkada pasakė pastorius Martinas - tą dieną kambario kampe be garso veikiantis televizorius rodė pavasarinę beisbolo žaidėjų treniruotę.

- Dievo žiaurumas išgrynina, - atsakė Deividas.

- Mes esame kasykla, o Dievas - šachtininkas?

- Na...

- Ir bet kuris žiaurumas yra geras? Dievas yra geras ir žiaurumas yra geras?

- Ne, nei vienas, nei kitas nėra geras! - atsakė berniukas.

Trumpam apimtas siaubo, jis išvydo kabaliojančią ant kablio sienoje Pyragėlį, po to Pyragėlį, apeinančią šaligatvyje skruzdėles, kad jų nesutraiškytų.

- Kas yra žiaurumas, sukeltas blogų paskatų?

- Nekreipk dėmesio. O kas yra pykčio tėvas?

- Velnias... o gal tie kiti dievai, apie kuriuos kalbėjo mama.

- Pamiršk *can tah* ar *can tek*, bent jau kol kas. Mes turime sugauti stambesnę žuvį, tad susikaupk. Kas yra tikėjimas?

Tai buvo lengvas klausimas.

- Tai, ko žmogus viliasi, įrodymas, jog egzistuoja nematomi dalykai.

- Taip. Ir kokia yra tikinčiojo dvasinė būsena?
- Aaa... manau, jog meilė ir pritarimas.
- O kas yra tikėjimo priešybė?

Tai buvo sunkesnis klausimas - tiesą pasakius, tikras galvosūkis. Panašiai kaip prakeikti knygų skaitymo testai. Išsirink a, b, c arba d. Tik čia nebuvo iš ko rinktis.

- Nepasitikėjimas? - surizikavo Deividas.
- Ne. Netikėjimas, o ne nepasitikėjimas. Netikėjimas yra natūrali būsena, o nepasitikėjimas - proto padiktuota. O kai žmogus netiki, kokia yra tada jo dvasinė būsena, Deividai?

Berniukas susimąstė ir papurtė galvą.

- Nežinau.
- Ne. Žinai.

Deividas pagalvojo ir suprato žinąs.

- Netikėjimo dvasinė būsena yra desperacija.
- Teisingai. Pažvelk žemyn, Deividai.

Berniukas pasižiūrėjo ir jį apėmė siaubas: "Vietkongo stebėjimo postas" jau nebebuvo medyje. Dabar jis sklandė ore virš plačių niūrių laukų it iš lentų sukaltas stebuklingas kilimas. Kur ne kur tarp pilkų skurdžių augalų matėsi pastatai. Vienas iš jų - treileris, ant kurio priklijuotas lipdukas, skelbiantis, kad namo šeimininkas geria "Snapple" vaisvandenius ir vanoja Klintoną; kitas - kalnakasybos kompanijos pastatas, kurį Deividas regėjo įvažiuodamas į miestelį, dar toliau matėsi miestelio municipalinis pastatas ir "Bud's Suds" baras. Iš negyvos tankynės spoksojo airiška piktoji dvasia su aukso puodu po pažasčia.

- Tai - užnuodytas laukas, - paaiškino vyriškis su saulės akiniais. - Palyginti su tuo, kas čia buvo, agento Orindžio veikla tėra saldainiukas. Šios žemės nebeįmanoma pasaldinti. Ji turi būti išnaikinta - apibarstyta druska ir suarta. Ar žinai kodėl?
- Kad ji išplis?
- Ne. Ji negali išplisti. Blogis yra ir trapus, ir kvailas, jis miršta netrukus po to, kai užnuodijama ekologinė sistema.
- Tada kodėl...
- Todėl, kad tai iššūkis prieš Dievą. Nėra jokios kitos priežasties. Niekas nepaslėpta, nėra jokių užrašų, atspausdintų smulkiu šriftu. Užnuodytas laukas yra iškrypimas ir iššūkis prieš Dievą. O dabar vėl pažvelk žemyn.

Deividas pasižiūrėjo. Pastatai buvo išnykę. Dabar "Vietkongo stebėjimo postas" sklandė virš didelės kasyklos. Iš aukštai ji priminė žaizdą, supūliavusią žemės odoje ir prasismelkusią į gilesnius audinius. Kasyklos kraštai tvarkingais zigzagais kilo aukštyn ir leidosi žemyn tarsi laiptai; ši vietovė priminė

(*paspartink žingsnį*)

išverstą piramidę. Ant pietiniame kasyklos pakraštyje stūksančių kalvų augo pušys, o kasyklos kraštuose žėlė įvairi augmenija, tačiau pati kasykla buvo švarut švarutėlė - čia neaugo net kadagiai. Arčiau jų, - Deividas numanė, jog tai šiaurinis kasyklos pakraštys, jei užnuodytas laukas - Desperacijos miestelis, - apačioje, tvarkingi zigzagai baigėsi. Jų vietoje stūksojo akmenuotas šlaitas. Ten, ties žemės nuošliauža, ne per toliausiai nuo plataus grįsto kelio, vedančio iš kasyklos, žiojėjo juoda skylė. Ją išvydęs, Deividas pasijuto labai nejaukiai. Tartum dykumoje palaidota pabaisa žiūrėtų į jį savo viena akimi. Deividui grėsmingai atrodė ir palei duobę stūksanti žemės nuošliauža. Nes ji atrodė kažkaip... na... tvarkingai.

Kasyklos apačioje, tuojau pat už duobės rantytais kraštais, matėsi automobilių stovėjimo aikštelė, pilna rūdos vilkikų, ekskavatorių, pikapų ir kažkokių vikšrinių transporto priemonių, kažkaip primenančių Antrojo pasaulinio karo tankus. Netoliese stovėjo administracinis pastatas, iš kurio stogo kyšojo kaminas. Ant durų kabojo užrašas: "SVEIKI ATVYKĘ Į "BARŠKUOLĘ NR.2". NUO 1951 METŲ MES APRŪPINAME DARBU IR UŽDIRBAME DOLERIUS NEVADOS VALSTIJAI". Metalinio pastato dešinėje stūksojo betono kubas. Ant jo kabojo trumpesnis užrašas:

SPROGMENŲ SANDĖLIS
PAŠALINIAMS ĮEITI DRAUDŽIAMA

Tarp šių dviejų pastatų stovėjo apdulkėjęs Kolio Entredžiano "Caprice". Durelės vairuotojo pusėje buvo praviros, salone degė šviesa, apšviesdama skerdyklą primenantį automobilio vidų. Ant prietaisų skydelio, greta kompaso, buvo įgrūstas plastmasinis meškiukas su linksinčia galva.

Visas šis vaizdas slinko priešais Deivido ir vyriškio akis.

- Žinai, kokia čia vieta, Deividai, tiesa?

- Ar tai "Kinijos" kasykla?

- Taip.

Jie prisiartino, ir Deividas pamatė, jog kasykla kažkaip dar labiau apleista nei užnuodytas laukas. Žemėje nesimatė sveikų akmenų, viskas buvo susmulkinta į šlykščiai geltoną žvirgždą. Už pastatų ir automobilių stovėjimo aikštelės stūksojo didžiulės krūvos dar labiau susmulkintų uolienų, supiltų ant juodos plastmasinės plėvelės.

- Tai - atliekos, - paaiškino Deivido gidas. - Ant plastmasinės plėvelės supiltos perdirbtos rūdos atliekos. Tačiau kompanija neketina jų šitaip palikti. Supranti, jose dar yra daug vertingų medžiagų: aukso, sidabro, molibdeno, platinos. Ir, suprantama, vario. Daugiausiai vario. Šios priemaišos yra smarkiai išsisklaidžiusios rūdoje tarsi įpūsti dūmai.

Anksčiau buvo neekonomiška kasti tokią rūdą, tačiau, senkant pagrindiniams pasaulio metalų rūdos telkiniams, tai, kas buvo neekonomiška, tampa pelninga. Tie didžiuliai, šiukšlėms rinkti skirti maišai - tai sėsdintuvai, ant kurių nusėda naudingi mineralai, kuriuos po to tereikia nugramdyti. Šis procesas vadinamas difuzija. Jie čia ruošiasi kasti tol, kol šis buvęs aštuonių tūkstančių pėdų kalnas pavirs dulkėmis.

- O kas yra tie didžiuliai laiptai, besileidžiantys į kasyklos apačią?

- Terasos. Jomis aplink kasyklą važinėja sunkusis transportas, tačiau pagrindinė šių terasų paskirtis - apsaugoti nuo žemės nuošliaužų.

- Atrodo, nelabai vykusiai apsaugojo ana ten, - tarė Deividas, nykščiu parodydamas per petį. - Ir čia taip pat.

Jie artinosi prie vietos, kur platūs, į žemę besileidžiantys laiptai buvo užversti smulkia uoliena.

- Tai įgriuvęs šlaitas.

“Vietkongo stebėjimo postas” praskrido virš nuošliaužos. Už jos Deividas pamatė kažkokį juodą tinklą, kuris iš pradžių atrodė panašus į voratinklį. Kai prisiartino, berniukas išvydo, jog tos juodos gijos - tai polivinilchlorido vamzdžiai.

- Tik neseniai kompanija vietoj purkštukų pradėjo naudoti spinduliuotuvus.

Vyriškis kalbėjo tarsi deklamuodamas. Deividui tai pasirodė jau kažkur girdėta ir netrukus jis suprato kodėl: vyriškis kartojo tai, ką jau buvo papasakojusi Odrė Vailer.

- Žuvo keli ereliai.

- Keli? - paklausė Deividas, kartodamas Bilingslio tekstą.

- Na, gerai, iš viso apie keturiasdešimt. Nedidelis čia daiktas, jei kalbėsime apie rūšies išsaugojimą; Nevadoje netrūksta erelių. Ar matai, kuo jie pakeitė purkštukus, Deividai? Tie dideli vamzdžiai - tai paskirstymo galvutės, galima sakyti, *can tekai.*

- Didieji dievai.

- Teisingai! O tos tuščiavidurės stygos, išsidriekusios tarsi vielos tinklas, yra spinduliuotuvai. *Can tahai...* Iš jų laša silpna sieros rūgštis. Ji išlaisvina rūdą... ir pūdo žemę. Laikykis, Deividai.

“Vietkongo stebėjimo postas” pasviro - visai kaip skraidantis kilimas - ir Deividas turėjo įsitverti į lentų kraštą, kad nenuslystų. Jis nenorėjo nukristi į siaubingą išraustą žemę, kurioje niekas neaugo, o nuo plastmasinių kauptuvų tekėjo kažkoks bjaurus skystis.

Jie vėl nusileido į kasyklą ir praskrido virš aprūdijusio metalinio pastato su kaminu, sprogmenų sandėlio ir krūvos įrengimų, paliktų kelio gale. Šlaito viršuje, virš žiojėjančios skylės, driekėsi teritorija, nusėta mažesnėmis duobėmis. Deividui pasirodė, jog jų yra apie penkiasdešimt, o gal ir daugiau. Iš kiekvienos skylės kyšojo po lazdą su geltonu galu.

- Panašu į didžiausią pasaulyje graužikų koloniją.

- Tai yra sprogdinimo laukas, o ten matosi sprogdinimo angos, - paaiškino naujasis pažįstamas. - Čia vyksta aktyvioji kasyba. Kiekvienos iš šių angų skersmuo apie trys pėdos, o gylis - apie trisdešimt. Kai ruošiamasi sprogdinti, į kiekvieną angą įleidžiamas dinamito strypelis su sprogdikliu. Po to įpilama apie porą karučių ANT - amonio nitrato ir tepalo mišinio. Tie šikniai, kurie susprogdino federalinį pastatą Oklahomo Sityje, taip pat naudojo ANT. Paprastai jis gaminamas granulėmis, primenančiomis baltus šratus.

Vyriškis su " Jankių" kepuraite parodė į sprogmenų sandėlį.

- Ten yra daugybė ANT. Ne dinamito, - jį suvartojo tą dieną, kai visa tai įvyko, - o ANT.

- Nesuprantu, kodėl jūs man visa tai pasakojate.

- Nekreipk dėmesio, tik klausyk. Ar matai sprogdinimo angas?

- Taip. Jos panašios į akis.

- Teisingai, tos angos panašios į akis. Jos yra išgręžtos porfyre, tai yra kristale. Kai ANT detonuoja, jis suskaldo uolieną. Suskaldytoje uolienoje yra rūda. Supranti?

- Manau, jog taip.

- Šią medžiagą sunkvežimiais atveža į sėsdinimo krūvas, paskirstymo galvutes ir sėsdintuvus - *can tahus ir can tekus* - ir tada prasideda puvimo procesas. *Voilà**, tai ir yra pats puikiausias rūdos sėsdinimo procesas. Tačiau pasižiūrėk, Deividai, ką atidengė tie sprogdinimai!

Vyriškis parodė į didelę skylę, ir Deividas pajuto, kaip per jo kūną perbėga nemalonus, silpnumą sukeliantis šaltis. Atrodė, jog toji skylė spokso į jį ir tarsi idiotas kviečia užeiti.

- Kas tai? - sušnibždėjo Deividas, nors, atrodo, ir pats žinojo atsakymą.

- "Barškuolė numeris vienas". Taip pat dar žinoma kaip "Kinijos" kasykla arba "Kinijos" šachta, arba "Kinijos" dreifas. Paskutinioji sprogdinimų serija ją atvėrė. Pasakyti, kad darbininkai nustebo, būtų per menka, nes niekas iš Nevados kalnakasių netiki ta sena istorija. Praėjusio amžiaus pabaigoje "Diablo" korporacija tvirtino, jog "Numeris vienas" buvo uždaryta paprasčiausiai dėl to, kad išseko naudingų iškasenų gysla. Bet tai buvo čia, Deividai. Visą laiką. O dabar...

- Ar joje vaidenasi? - paklausė Deividas nusipurtydamas. - Vaidenasi, tiesa?

- Na taip, - atsakė vyriškis su "Jankių" kepuraite, atsukdamas savo sidabrines bereikšmes akis į Deividą. - Žinoma.

- Kad ir kokiu tikslu mane čia atsigabenote, nieko nenoriu apie tai girdėti! - sušuko Deividas. - Noriu, kad sugrąžintumėte mane atgal! Pas tėtį! Aš nekenčiu viso šito! Nenoriu būti Negyvųjų...

---

* Štai *(pranc.)*.

Berniukas nutilo, nes jam į galvą atėjo siaubinga mintis. Šis vyriškis pasakė: "Negyvųjų žemė". Jis Deividą pavadino išimtimi. Tačiau tai reiškė, jog...

- Pastorius Martinas... aš mačiau jį pakeliui į parką. Ar jis...

Vyriškis trumpai dirstelėjo į savo senovinį radijo imtuvą, po to pažvelgė Deividui į akis ir linktelėjo.

- Praslinkus dviem dienoms po to, kai tu išvažiavai, Deividai.

- Ar jis buvo girtas?

- Gyvenimo pabaigoje jis buvo nuolatos girtas. Kaip ir Bilingslis.

- Ar tai buvo savižudybė?

- Ne, - atsakė vyriškis su "Jankių" kepuraite, švelniai uždėdamas ranką Deividui ant sprando. Ranka buvo šilta, ne mirusio žmogaus. - Bent jau tai nebuvo *sąmoninga* savižudybė. Kartu su žmona jis nuvažiavo į paplūdimį. Ten surengė pikniką. Jis per greitai po valgio nuėjo maudytis ir nuplaukė per daug toli.

- Sugrąžinkite mane atgal, - sušnibždėjo Deividas. - Aš pavargau nuo visų mirčių.

- Tas užnuodytas laukas yra iššūkis prieš Dievą, - pasakė vyriškis. - Žinau, jog tai šūdas, Deividai, tačiau...

- Tada leiskite Dievui jį išvalyti! - suriko Deividas. - Jis elgiasi nesąžiningai, ateidamas pas mane po to, kai nužudė mano mamą ir sesutę...

- Jis šito nepadarė...

- Man nesvarbu! Man nesvarbu! Jei jis šito ir nepadarė, tai pasitraukė į šalį ir leido, kad tai įvyktų.

- Tai irgi netiesa.

Deividas užmerkė akis ir delnais užsidengė ausis. Jis nenorėjo daugiau nieko girdėti. Jis *atsisakė* ką nors išgirsti. Tačiau vyriškio balsas vis tiek prasiskverbė. Jis buvo nepermaldaujamas. Deividas nesugebėjo pabėgti nuo šio balso lygiai taip pat, kaip pranašas Jona neįstengė pabėgti nuo Dievo. Dievas buvo nepermaldaujamas lyg pėdsekys šuo, užuodęs šviežio kraujo kvapą. Ir Dievas buvo žiaurus.

- Kodėl tu esi Žemėje?

Atrodė, jog dabar šis balsas sklinda iš Deivido galvos.

- Negirdžiu tavęs! Negirdžiu tavęs!

- Tu atkeliavai į Žemę, kad mylėtum Dievą...

- Ne! Krušau Dievą! Krušau meilę jam! Krušau tarnystę jam!

- Dievas negali tavęs priversti daryti tai, ko nenori...

- Liaukitės! Nenoriu jūsų klausyti ir nenoriu nieko spręsti! Ar girdite? Ar...

- Ššš - įsiklausyk.

Ir ne visai prieš savo valią Deividas ėmė klausytis.

IV DALIS

“KINIJOS” ŠACHTA: DIEVAS YRA ŽIAURUS

PIRMAS SKYRIUS

1

Džonis jau buvo beketinąs pasiūlyti išvykti, - Sintija galėtų laikyti berniuko galvą ant savo kelių, šitaip apsaugodama nuo krestelėjimų, - kai Deividas iškėlė rankas ir delnais suspaudė sau smilkinius. Jis giliau įkvėpė. Netrukus vaiko akys atsimerkė, ir jis apžvelgė visus susibūrusius aplink: Džonį, Stivą, Sintiją ir savo tėvą. Vyresniųjų vyrų veidai buvo patinę ir bespalviai, tarsi jie būtų išgąsdinti ir krūpčiojo nuo menkiausio garso. Vargani "Išlikusiųjų gyvųjų po Kolio Entredžiano" draugijos likučiai.

- Sveikas, Deividai, - tarė Džonis. - Kaip šaunu, kad tu vėl su mumis. Tu esi...

-...Stivo mikroautobuse. Pastatytame netoli kino teatro. Jūs paėmėte jį iš "Conoco" degalinės.

Deividas vargais negalais atsisėdo ir sunkiai nurijo seilę.

- Ji tikriausiai purtė mane it lošimo kauliuką.

- Taip, iš tiesų, - pritarė Stivas, atsargiai stebėdamas Deividą. - Ar prisimeni, kaip Odrė tai darė?

- Ne, - atsakė Deividas, - tačiau man papasakojo.

Džonis žvilgtelėjo į Ralfą, tačiau šis tik lengvai gūžtelėjo pečiais, tarsi sakydamas: "Neklausinėkite manęs".

- Ar turite vandens? Man dega gerklė.

- Mes labai skubėdami palikome kino teatrą ir išskyrus ginklus nieko nepasiėmėme, - paaiškino Sintija. - Tačiau turime štai ką.

Ranka ji parodė į dėžę "Jolt Cola" limonado, iš kurios jau buvo paimti keli buteliai..

- Stivas laiko jį po ranka, kad galėtų duoti misteriui Marinviliui.

- Nuo to laiko, kai mečiau gerti, esu tiesiog pakvaišęs dėl šio limonado, - paaiškino Džonis. - Būtinai privalo būti "Jolt". Dievas žino kodėl. Jis šiltas, tačiau...

Deividas paėmė vieną butelį ir pradėjo godžiai gerti, raukydamasis, kai angliarūgštė apdegino gerklę, tačiau dėl to nė kiek nesustodamas. Kai trys ketvirtadaliai butelio buvo ištuštinti, berniukas atrėmė galvą į kėbulo šoną, užsimerkė ir garsiai nusiriaugėjo.

Džonis plačiai nusišypsojo.

- Šešiasdešimt balų!

Deividas atsimerkė ir nusišypsojo rašytojui.

Džonis ištiesė buteliuką su aspirino tabletėmis, kurį pasiėmė iš "Pelėdos" klubo.

- Gal nori porą? Jos senos, tačiau, atrodo, dar veikia gerai.

Deividas pagalvojo, paėmė porą tablečių ir užgėrė jas likusiu limonadu.

- Išvykstame iš čia, - pasakė Džonis. - Pirmiausiai bandysime važiuoti į šiaurę - kelią ten blokuoja keli treileriai, tačiau Stivas mano, jog galėsime juos apvažiuoti iš treilerių parko pusės. Jei nepavyks, turėsime keliauti į pietus, į šachtą, ir ten pasukti keliu, skirtu kasyklos transportui, kuris driekiasi į šiaurės vakarus iki pat 50-osios automagistralės. Tu ir aš sėdėsime priekyje kartu su...

- Ne.

Džonis nustebęs pakėlė antakius:

- Atleisk, nesupratau?

- Taip, mes privalome važiuoti į kasyklą, tačiau neišvyksime iš miestelio.

Deivido balsas buvo užkimęs, tarsi berniukas būtų verkęs.

- Mes privalome nusileisti į šachtą.

Džonis žvilgtelėjo į Stivą, kuris tik gūžtelėjo pečiais, po to vėl atsisuko į berniuką.

- Ką tu turi omenyje, Deividai? - paklausė Stivas. - Savo mamą? Nes tikriausiai jai būtų geriau, o ką jau kalbėti apie mus visus, jei mes...

- Ne, ne todėl... Tėti? - berniukas paėmė savo tėvo ranką. Tai buvo keistas suaugusio žmogaus paguodos gestas. - Mama nebegyva.

Ralfas nusvarino galvą.

- Ką gi, Deividai, šito mes dar tikrai nežinome, tad privalome neprarasti vilties, nors manau, labai tikėtina, kad ji negyva.

- Aš tikrai *žinau.* Nespėlioju.

Kryžminėje žibintuvėlių šviesoje Deivido veidas atrodė išvargęs. Vaikas įsispitrijo akimis į Džonį.

- Mes dar turime kai ką padaryti. Jūs tai žinote, tiesa? Dėl to ir laukėte, kad aš pabusčiau.

- Ne, Deividai. Visai ne dėl to. Tiesiog nenorėjome rizikuoti ir judinti tave, kol neįsitikinsime, kad gerai jautiesi.

Tačiau širdies gilumoje jis jautė, jog meluoja. Džonį apėmė kažkoks keistas, virpantis nerimas. Taip jis jausdavosi kelios dienos prieš pradedant naują knygą, kai suvokdavo, jog ilgiau nebegalima atidėlioti to, kas yra neišvengiama, kad netrukus jis vėl atsidurs ant lyno ir gniaužys balansavimo kartį, važiuodamas savo kvailu vienračiu.

Tačiau šį kartą jausmas buvo blogesnis. Kur kas. Džonis pajuto nesuvaldomą norą vožti berniukui per galvą savo "Rossi" pistoleto rankena, partrenkti jį ant žemės ir priversti nutilti, kol dar nieko daugiau nepasakė. "Nekrušk mūsų proto, berniuk, - tarė mintyse Džonis. - Tik ne dabar, kai tunelio gale pradėjome matyti menką švieselę".

Deividas pažvelgė į savo tėvą. Berniukas vis dar tebelaikė Ralfo ranką.

- Ji mirusi, tačiau neturi ramybės. Ir neturės jos tol, kol Tekas gyvena jos kūne.

- Kas yra Tekas, Deividai? - paklausė Sintija.

- Vienas iš Vintergryno dvynių, - linksmai atsakė už vaiką Džonis. - Antrasis yra Tikas.

Deividas į jį ramiai ir ilgai pasižiūrėjo, ir Džonis nuleido akis. Jis nekentė savęs už tai, tačiau nieko negalėjo padaryti.

- Tekas yra dievas, - paaiškino Deividas, - arba demonas. O gal ir niekas apskritai, tik paprasčiausias vardas, beprasmis skiemuo - tačiau pavojingas niekas, tarsi vėjyje skambantis balsas. Tai visiškai nesvarbu. Svarbu yra tai, jog mano mamytė turi gauti ramybę. Tada ji galės būti su sesute... na, kur mes visi po mirties pateksime, kad ir kas tai būtų.

- Sūnau, iš tiesų svarbu yra tai, kad *mes privalome iš čia išsinešdinti,* - paprieštaravo Džonis. Jam vis dar pavyko kalbėti mandagiu balsu, tačiau pats jame išgirdo nekantrumo ir baimės gaideles. - Vos tik nuvyksime į Elį, iš karto susisieksime su valstijos policija - po velnių, su FTB. Rytoj per pusiaudienį čia bus šimtai policininkų žemėje ir tuzinai malūnsparnių ore, tai aš pažadu. Tačiau kol kas...

- Mano mamytė mirusi, tačiau Merė - ne, - pertraukė jį Deividas. - Ji vis dar gyva. Ji yra šachtoje.

Sintija aiktelėjo.

- Iš kur tu žinai, jog ji apskritai prapuolė?

Deividas vangiai šyptelėjo.

- Ką gi, pirmiausia jos čia nematau. O visa kita žinau taip pat, kaip ir tai, jog Odrė mėgino mane pasmaugti. Man papasakojo.

- Kas, Deividai? - paklausė Ralfas.

- Nežinau, - atsakė berniukas. - Net nežinau, ar tai svarbu. Svarbu yra tai, jog jis man kai ką pasakė. Tiesą. Žinau, jog tai buvo tiesa.

- Pasakėlių laikas baigėsi, drauguži, - nutraukė berniuką Džonis.

Jo balsas nuskambėjo šiurkštokai. Džonis ir pats tai išgirdo, tačiau nepajėgė susivaldyti. Argi tai buvo netikėta? Galų gale juk čia buvo ne diskusija apie magiškąjį realizmą ir konkrečiąją prozą. Pasakojimų laikas baigėsi; atėjo metas nešdintis iš čia. Džonis absoliučiai nenorėjo klausytis visokių šūdniekių, skleidžiamų šio mažojo vaiduokliško Jėzaus Skauto.

"Tačiau Jėzaus Skautas kažkokiu būdu išlindo iš savo kameros, nušovė kojotą, kurį Entredžianas buvo palikęs vietoj sargybinio, ir išgelbėjo tavo apgailėtiną gyvybę, - galvoje pasigirdo Terės balsas. - Galbūt tau vertėtų jo paklausyti, Džoni."

Džonis pagalvojo, jog būtent dėl šito jis ir išsiskyrė su Tere. Čia buvo visa sukrušta esmė. Ji buvo tiesiog dieviška lovoje, tačiau niekada nesuprato, kada reikia nutilti ir paklausyti, ką sako intelektualiai už ją pranašesni.

Tačiau žala jau padaryta; dabar Džoniui per vėlu pakeisti minčių eigą. Jis pastebėjo, jog galvoja apie Bilingslio pasakytus žodžius, kai Deividas išsmuko iš kalėjimo kameros. Net ir Houdinis šito nesugebėtų, ar ne taip pasakė senukas? Dėl galvos. O dar tas telefonas. Ir kaip jis išsiuntė atgal kojotus. Ir sardinės bei trapūs sausainiai. Jo smegenyse blykstelėjo mintis, kad visa tai buvo kažkokie neįkyrūs stebuklai, tiesa?

Džonis privalėjo liautis šitaip galvojęs. Nes Jėzaus Skautas iš tiesų pasiekė tik tai, kad žmonės būtų nužudyti. Prisiminkime Joną Krikštytoją arba tas vienuoles Pietų Afrikoje, arba...

Net Houdinis.

Dėl galvos.

Džonis suprato, jog nėra prasmės auksuoti leliją ar šokti smegenų čečiotką, ar - tai buvo pats seniausias jo triukas - skirtingais balsais ginčytis iki absurdo. Akivaizdi tiesa buvo ta, kad jis jau bijojo ne tik faro ar kitų jėgų, paleistų į laisvę šiame miestelyje.

Jis taip pat bijojo Deivido Karverio.

- Iš tiesų tai ne faras nužudė mano mamą ir sesutę, ir Merės vyrą, - pasakė Deividas, pažvelgdamas į Džonį žvilgsniu, vaiduokliškai primenančiu Terę.

Šis žvilgsnis atvesdavo Džonį ties beprotybės riba. "Tu žinai apie ką aš kalbu, - bylojo tas žvilgsnis. - Puikiai žinai. Tad negaišink manęs, stengdamasis sąmoningai būti bukas".

- Nesvarbu, kas su manimi kalbėjo, kai buvau be sąmonės, aš žinau, jog tai iš tiesų buvo Dievas. Tik Dievas negali apsireikšti žmonėms savo tikruoju pavidalu; jis juos mirtinai išgąsdintų ir nieko daugiau nepasiektų. Dažniausiai jis apsireiškia kitu pavidalu. Kaip paukštis, ugnies stulpas, degantis krūmas, vėjo gūsis...

- Arba kaip žmogus, - įsiterpė Sintija. - Žinoma, Dievas moka puikiai užsimaskuoti.

Merginos tonas, bylojantis, kad jai visa tai atrodo logiška, galutinai perpildė Džonio kantrybės taurę.

- Tai visiška beprotybė! - sušuko jis. - Mes privalome *išsinešdinti* iš čia, negi nesuprantate? Mes stovime prakeiktoje Pagrindinėje gatvėje, aklinai užsidarę, ir čia nėra nė vieno lango, pro kurį galėtume stebėti. Jis gali būti bet kur - netgi kabinoje, už sukrušto *vairo!* Arba... na, nežinau... kojotai... suopiai...

- Jis pasitraukė, - tyliai pasakė Deividas.

Berniukas pasilenkė ir paėmė iš dėžės dar vieną limonado butelį.

- Kas? - paklausė Džonis. - Entredžianas?

- *Can tekas.* Nesvarbu į ką jis įsikūnija - į Entredžianą ar mano mamą, ar į tą, nuo kurio pradėjo - visada jis išlieka toks pat. Visada jis yra *can tekas,* didysis dievas. Globėjas. Jis pasitraukė. Negi nejaučiate?

- Aš nieko nejaučiu.

“Neapsimetinėk,” - pasigirdo Džonio galvoje Terės balsas.

- Neapsimetinėkite, - balsu ištarė Deividas, nenuleisdamas nuo Džonio žvilgsnio.

Rankose berniukas laikė limonado butelį.

Džonis palinko prie Deivido.

- Ar tu skaitai mano mintis? - paklausė jis beveik maloniai. - Jei skaitai, būsiu labai dėkingas, kad išsinešdinsi iš mano galvos po velnių, sūneli.

- *Aš tik stengiuosi priversti jus paklausyti,* - atsakė Deividas. - Jei jūs klausysitės, klausys ir visi kiti! Kai mes nesutariame, jam nereikia prieš mus siųsti nei *can tahų,* nei *can tekų* - jei langas sudaužytas, jis įlįs ir sudraskys mus!

- Liaukis, - atšovė Džonis, - tik nepradėk kaltinti. Čia visai ne mano kaltė.

- Aš nesakau, jog tai - jūsų kaltė. Tiesiog paklausykite, gerai? - Deivido balse girdėjosi kone maldavimas. - Galite tai padaryti. Laiko turime pakankamai, kai jis pasitraukė. Treilerių, kuriais jis buvo užtvėręs kelią, taip pat nebėra. Ar supratote? *Jis nori, kad mes išvyktume.*

- Puiku! Tad ir padarykime tai, ko jis nori!

- Verčiau paklausykime, ką mums pasakys Deividas, - įsiterpė Stivas.

Džonis užsipuolė Stivą:

- Manau, pamiršai, kas tau moka, Stivai.

Vos tik šie žodžiai išsprūdo iš burnos, Džonis jais pasišlykštėjo, tačiau nepabandė susigrąžinti atgal. Jį buvo užvaldęs stiprus, beveik paniškas poreikis dingti iš čia, šokti prie “Ryder” automobilio vairo ir važiuoti bet kur, tik ne į pietus.

- Pats man liepėte nebevadinti jūsų bosu, tad ir vykdau nurodymą.

- Be to, o kaip Merė? - paklausė Sintija. - Vaikas sako, jog ji gyva.

Džonis įsiutęs atsisuko į merginą.

- Jūs galite susikrauti savo lagaminus ir kartu su Deividu keliauti Dievo oro linijomis, tačiau aš šią kelionę praleisiu.

- Mes paklausysime, ką Deividas nori pasakyti, - tyliai tarė Ralfas.

Deividas nustebęs pažvelgė į jį. Jei Deividas ir tikėjosi, kad jį kas nors parems, tai tik jo tėvas. “Aš jį vieną teturiu, - pasakė anksčiau Ralfas “Amerikos vakarų” fojė. - Jis liko vienintelis iš mano šeimos”.

Džonis nužvelgė kitus ir liūdnai nustebo, jog visi buvo vieningi; tik jis vienas išsiskyrė iš kompanijos. Be to, Stivas savo kišenėje turėjo mašinos raktus. Ir vis dėlto berniukas daugiausiai žiūrėjo į jį. Jį. Kaip ir visada, žmonės daugiausiai žiūrėdavo į jį, Džoną Edvardą Marinvilį, nuo pat to laiko, kai išleido savo pirmąjį romaną, būdamas neįtikėtinai jaunas - dvidešimt dvejų metų. Džoniui atrodė, jog jis jau prie šito priprato, gal net ir buvo pripratęs, tačiau šį kartą į jį buvo žiūrima kitaip. Džoniui atrodė, jog visi kiti - mokytojai, skaitytojai, kritikai, redaktoriai, su-

gėrovai, moterys - niekada nenorėjo to, ko prašė šis berniukas - tiesiog paklausyti; tačiau Džonis baiminosi, jog klausymasis - tik pradžia.

Tačiau tos akys ne tik žvelgė į jį. Jos maldavo.

"Pamiršk tai, vaikeli, - tarė mintyse Džonis. - Kai tokie kaip tu sėda už vairo, autobusas visada patenka į avariją".

"Jei ne Deividas, manau, tavo asmeninis autobusas jau būtų sudužęs, - pastebėjo jo galvoje kalių bunkeryje tūnanti Terė. - Manau, jog jau būtum negyvas ir pakabintas kur nors ant kablio. Paklausyk, ką jis nori pasakyti, Džoni. Vardan Kristaus, išklausyk!"

Ir daug tylesniu balsu Džonis paklausė:

- Entredžianas išvyko? Tu esi tikras?

- Taip, - atsakė Deividas. - Taip pat ir žvėrys. Kojotai ir vilkai - jų prireikė šimtų, gal netgi tūkstančių - nuvilko treilerius nuo kelio. Parvertė juos ant šono. Dabar dauguma iš jų pasitraukė į *mi him* - stebėtojo ratą.

Berniukas iš butelio gurkštelėjo limonado. Jo ranka lengvai virpėjo. Deividas nužvelgė kiekvieną paeiliui, tačiau jo žvilgsnis vėl sugrįžo prie Džonio. Visada turi būti Džonis.

- Jis nori to paties, ko ir jūs. Kad mes išvyktume.

- Tada kodėl jis apskritai čia mus atsigabeno?

- Tai padarė ne jis.

- Ką?

- Jis mano, kad tai jis padarė, tačiau taip nėra.

- Nesuprantu, ką tu nori...

- Mus čia atvedė Dievas, - paaiškino Deividas. - Kad jį sustabdytume.

2

Po šių žodžių įsivyravusioje tyloje Stivas atitoko besiklausąs, ar nestūgauja lauke vėjas. Stojo visiška tyla. Stivui netgi pasirodė, kad tolumoje girdi lėktuvą, - normalūs žmonės skrenda į normalias vietas, miega arba valgo, arba skaito žurnalą "U. S. News & World Report", - tačiau tai ir viskas, ką girdėjo.

Džonis pirmasis suardė tylą. Žinoma, taip ir turėjo būti, ir nors rašytojo balsas buvo toks pat pasitikintis savimi kaip visada, kažkas jo žvilgsnyje Stivui nelabai patiko. Stivas pagalvojo, kad jam labiau patinka paklaikęs Džonio žvilgsnis: išplėstos akys ir išgąsdinto Klaido Barou šypsnys, kurie pasirodė Džonio veide, kai šis pridėjo pistoletą prie pumos ausies ir ištaškė žvėries galvą. Stivas puikiai žinojo, kad Džonas slepia savyje kažkokį pusiau permatomą nusikaltėlį, - nuo pat kelionės pradžios Stivas pastebėjo šių bruožų požymius ir žinojo, jog Bilas Harisas labiausiai baiminosi to nusikaltėliško prado, kai išguldė Penkis

Įsakymus Džeko Epltono kabinete, - tačiau rodėsi, jog Klaidas Barou apleido bosą ir paliko kitokį Marinvilį - su pašaipiai pakeltais antakiais ir iškalbingą lyg Viljamas F. Baklis.

- Tu kalbi taip, lyg mes visi turėtume tą patį Dievą, Deividai, - pasakė Džonis. - Nesirengiu tavęs mokyti, tačiau manau, jog taip nėra.

- Tačiau taip yra, - ramiai atsakė Deividas. - Palyginti su Teku, jūs ir kanibalų genties vadas turėtumėte tą patį Dievą. Jūs matėte *can tahus,* žinau, jog matėte. Ir pajutote, ką jie gali padaryti.

Džonio burna persikreipė - Stivas pagalvojo, jog bosas pajuto smūgį, tačiau nenorėjo šito pripažinti.

- Gal ir taip, - atsakė Džonis, - tačiau tas žmogus, kuris mane atvežė, buvo toli nuo Dievo. Tai buvo stambus šviesiaplaukis policininkas, sergantis kažkokia odos liga. Jis įkišo į mano kelionmaišį "žolės" maišelį ir žvėriškai sumušė.

- Taip. Aš tai žinau. Tie narkotikai pas jus pateko iš Merės automobilio. Jis paklojo ant kelio kažką panašų į vinių kilimą, kad mus nutvertų. Kai apie tai pagalvoji, ima juokas, tačiau ne linksmas, o klaikus. Jis tarsi vėtra praūžė per Desperaciją, - šaudė žmones, badė juos peiliu, mušė, mėtė per langus, traiškė savo automobiliu, - tačiau nepajėgė prieiti prie mūsų, bet kurio iš mūsų, išsitraukti savo pistoletą ir pasakyti: "Vyksite su manimi". Jis privalėjo surasti... nežinau, koks tai žodis.

Deividas klausiančiai pažvelgė į Džonį.

- Pretekstą, - pasufleravo buvęs Stivo bosas.

- Taip, teisingai, pretekstą. Panašiai kaip ir senuose siaubo filmuose vampyras pats negali pasirodyti. Jį reikia prisišaukti.

- Kodėl? - paklausė Sintija.

- Galbūt todėl, kad Entredžianas - tikrasis Entredžianas - dar tebetūnojo jo galvoje. Tarsi šešėlis. Arba savo namuose užrakintas žmogus, tačiau vis tiek dar galintis žiūrėti pro langą ar belsti į duris. Dabar Tekas yra mano mamoje - tiksliau, tame, kas iš jos liko - ir mus nužudytų, jei tik galėtų... tačiau taip pat galėtų ir iškepti puikiausią pasaulyje citrinų pyragą. Jei panorėtų.

Deividas trumpam nuleido akis. Jo lūpos suvirpėjo. Po to berniukas vėl pažvelgė į suaugusius.

- Iš tiesų nėra labai svarbu, kad jam reikalingas pretekstas mus sučiupti. Labai dažnai yra visiškai nesvarbu tai, ką jis daro ar sako - tai nonsensas, impulsas. Tačiau yra raktų įminti jo mįslę. Visada yra. Jis pats išsiduoda, parodo savo tikrąjį "aš", kaip ir tas, kuris aiškina, ką mato rašalo dėmėse.

Stivas jį pertraukė:

- Jei tai nesvarbu, kas tuomet svarbu?

- Kad jis išsirinko mus, o kitiems žmonėms leido nuvažiuoti. Jis galvoja, kad pasirinko mus atsitiktinai, kaip mažas vaikas savitarnos par-

duotuvėje, kuris griebia bet kurią jo akį patraukusią skardinę ir meta į savo mamos vežimėlį, tačiau iš tiesų buvo ne taip.

- Tai panašu į Mirties Angelą Egipte, ar ne? - paklausė Sintija keistai monotonišku balsu. - Tik viskas čia vyksta atvirkščiai. Tai mes esame paženklinti, ir pagal šį ženklą mūsų Mirties Angelas - tas vyrukas Entredžianas - mus sustabdė ir sučiupo.

Deividas linktelėjo.

- Teisingai. Tada jis šito nežinojo, tačiau dabar žino, - *mi him en tow,* pasakytų jis, - Mūsų Dievas stiprus, jis yra su mumis.

- Jei tai rodo, jog Dievas yra su mumis, tikiuosi niekada daugiau neatkreipti į save dėmesio, kai Dievas bus blogos nuotaikos, - burbtelėjo Džonis.

- Dabar Tekas nori, kad mes išvyktume, - tęsė Deividas, - ir jis žino, jog mes galime išvykti. Negalioja laisvos valios sutartis. Taip pastorius Martinas visada vadindavo šį dalyką. Jis... jis...

- Deividai? - paklausė Ralfas. - Kas nutiko? Kas negerai?

Deividas gūžtelėjo pečiais.

- Nieko. Nesvarbu. Svarbu yra tai, jog Dievas niekada neverčia mūsų daryti, ką jis nori. Jis mums tik pasako, o po to pasitraukia ir stebi, kaip viskas susiklostys. Kai pastorius Martinas aiškino apie laisvos valios sutartį, jo žmona trumpam atėjo pasiklausyti. Tada Stela pasakė, kad jos motina vadovavosi tokiu moto: "Dievas sako: imk, ką nori, bet sumokėk". Tekas mums vėl atidarė duris į 50-ąją automagistralę... tačiau mes neturėtume išvykti. Jei išvažiuosime, jei paliksime Desperaciją nepadarę to, dėl ko mus čia atsiuntė Dievas, turėsime sumokėti.

Deividas dar kartą nužvelgė ratu aplink jį susėdusių suaugusiųjų veidus ir vėl kaip anksčiau sustabdė žvilgsnį ties Džoniu Marinviliu.

- Aš pasilieku, kad ir kas būtų, tačiau privalome pasilikti visi, jei iš tiesų norime jį įveikti. Privalome savo valia atsiduoti Dievo valiai ir būti pasirengę numirti. Nes gali taip atsitikti.

- Tu esi beprotis, berniuk, - pasakė Džonis. - Paprastai man patinka žmogaus beprotybė, tačiau tavoji net man atrodo nužengusi per toli. Ne dėl to iki šiol išlikau gyvas, kad dabar leisčiausi nušaunamas ar negyvai suopių užkapojamas dykumoje. O dėl Dievo, tai man jis mirė 1969-aisiais. Tuo metu per karinės tarnybos stotį Džimis Hendriksas grojo "Violetinį rūką".

- Išklausykite likusią pasakojimo dalį, gerai? Ar galite tai padaryti?

- O kodėl turėčiau tai daryti?

- Todėl, kad papasakosiu vieną istoriją, - atsakė Deividas, gurkštelėdamas limonado ir iš skausmo susiraukdamas, kai nurijo gėrimą. - Įdomią. Ar paklausysite?

- Jau sakiau, kad pasakėlių laikas baigėsi.

Deividas nieko neatsakė.

Mikroautobuse įsivyravo tyla. Stivas atidžiai stebėjo Džonį. Jei jis būtų nors kokiu ženklu išsidavęs, jog nori pajudėti galinių "Ryder'io" durų link, Stivas būtų jį sučiupęs. Stivas nenorėjo šito daryti, - jis daugybę metų praleido roko grupių užkulisių pasaulyje, kur vyravo griežta hierarchija, ir suprato, jog šitaip pasielgdamas pasijaustų tarsi Flečeris Kristianas, kuriam Kapitonas Blaitas būtų Džonis, - tačiau sulaikytų Marinvilį, jei iškiltų tokia būtinybė.

Tad Stivas pajuto palengvėjimą, kai Džonis gūžtelėjo pečiais, nusišypsojo, pritūpė prie berniuko ir pasiėmė butelį limonado.

- Na, gerai, pratęskime pasakėlės laiką. Tačiau tik šiai nakčiai.

Džonis pašiaušė Deivido plaukus. Šis gestas, rodantis didelį pasitikėjimą savimi, buvo keistai žavus.

- Praktiškai nuo to laiko, kai išlipau iš vežimėlio, pasakojimai - mano Achilo kulnas. Tačiau privalau tau pasakyti, jog noriu, kad šis pasakojimas baigtųsi žodžiais: "O po to jie gyveno ilgai ir laimingai".

- Visi mes šito norėtume, - pastebėjo Sintija.

- Manau, jog vyrukas, su kuriuo susipažinau, man papasakojo viską, - vėl prabilo Deividas, - tačiau šiame pasakojime vis tiek tebėra man nesuprantamų vietų. Neryškių arba tiesiog juodų. Galbūt todėl, kad aš jų nepajėgiau suprasti, o gal nenorėjau.

- Pasistenk, kiek gali, - patarė Ralfas. - Mums šito pakaks.

Deividas susimąstęs pažvelgė į šešėlius ir pradėjo savo pasakojimą.

3

- Bilingslis papasakojo legendą, ir manau, jog kaip ir daugumoje legendų, ten buvo daug netiesos. Visų pirma ne dėl įgriuvos uždarė "Kinijos" šachtą. Kasyklą uždarė sąmoningai. Ir tai įvyko ne 1858-aisiais, nors būtent tada atgabeno pirmuosius šachtininkus kinus, o 1859-ųjų rugsėjį. Kai tai atsitiko, ne keturiasdešimt kinų dirbo po žeme, o penkiasdešimt septyni, ne du baltieji, o keturi. Iš viso šešiasdešimt vienas žmogus. Ir dreifas buvo ne šimto penkiasdešimties pėdų gylio, kaip sakė Bilingslis, o beveik dviejų šimtų. Ar galite įsivaizduoti? Dviejų šimtų pėdų gylio šachta raguoliuose, kurie bet kurią sekundę galėjo užgriūti?

Berniukas užsimerkė. Jis atrodė neįtikėtinai silpnas, tarsi vaikas, ką tik pradėjęs atsigauti po siaubingos ligos ir bet kuriuo metu galintis vėl atkristi. Iš dalies šitokią išvaizdą teikė plonas ant veido sudžiūvusio žalio muilo sluoksnis, tačiau Sintija manė, jog ne vien todėl vaikas atrodė taip klaikiai. Ji neabejojo Deivido galiomis, ir merginos visai neslėgė mintis, kad Deividą galėjo paliesti Dievas. Sintija užaugo klebonijoje ir matė tokių veido išraiškų... tačiau ne taip stipriai išreikštų.

- Rugsėjo dvidešimt pirmosios popietę, dešimt minučių po pirmos, kirtykloje dirbantys vyrai prakirto tai, kas iš pradžių jiems pasirodė ola. Atsivėrusios kiaurymės viduje rado krūvą akmeninių statulėlių. Tūkstančius. Žvėrių, žemųjų žvėrių - *timoh sen cah* - statulėlių. Vilkų, kojotų, gyvačių, vorų, žiurkių, šikšnosparnių. Šachtininkai apstulbo pamatę šias statulėles ir pasielgė pačiu natūraliausiu būdu: pasilenkė ir pakėlė.

- Netikęs sumanymas, - sumurmėjo Sintija.

Deividas linktelėjo.

- Kai kurie išprotėjo iš karto, užpuolė savo draugus, - po galais, puolė savo artimuosius, - bandydami perplėšti jiems gerkles. Kiti, ne tik tie, kurie buvo šachtos gilumoje ir neprisilietė *can tahų,* tačiau ir tie, kurie buvo netoliese ir juos palietė, išliko normalūs, bent jau kurį laiką. Du iš tokių žmonių buvo broliai iš Tsingtao - Čan Lušanas ir Ši Lušanas. Abu jie pažvelgė į olos vidų, kuri iš tiesų buvo požemio rūmų salė. Ji buvo apvali tarsi šulinio dugnas. Sienos išdekoruotos snukiais, tačiau nesu įsitikinęs. Vienoje pusėje matėsi nedidelis statinys, *pirin mohas,* - atleiskite, nežinau ką tai reiškia, - o viduryje žiojėjo dvylikos pėdų skersmens šulinys. Kaip ir tos statulėlės, vaizduojančios žvėris, kurių gerklėse vietoje liežuvių kyšo kiti žvėrys. *Can tekai can tahuose* ir *can tahai can tekuose.*

- Arba kamera kameroje, - įsiterpė Marinvilis.

Tai sakydamas, jis kilstelėjo antakį, duodamas ženklą, kad juokauja, tačiau Deividas rašytojo žodžius sutiko rimtai. Berniukas linktelėjo ir pradėjo drebėti.

- Tai - Teko buveinė, - paaiškino Deividas. - Inis - pasaulio šulinys.

- Aš tavęs nesuprantu, - švelniai pasakė Stivas.

Deividas nekreipė į jį dėmesio; savo žodžius jis pirmiausiai skyrė Marinviliui.

- Blogio jėga iš *inio* įsiskverbė į *can tahus* taip pat, kaip mineralai įsiskverbia į dirvožemį - prasiskverbė į kiekvieną dalelytę it įpūsti dūmai. Ir šis blogis lygiai taip pat įsiskverbė į salę, apie kurią aš kalbu. Blogis - tai ne dūmai, tačiau šitaip galbūt lengviausia jį įsivaizduoti. Tarsi bakterijos šis blogis įvairiai paveikė šachtininkus. Tie, kurie išprotėjo iš karto, užsipuolė kitus. Kai kurių kūnai ėmė keistis taip kaip Odrės gyvenimo pabaigoje. Tai buvo tie šachtininkai, palietę *can tahus,* kai kurie iš jų pasiėmė iš karto pilnas saujas, kad galėtų... suprantate... paveikti kitus.

Keli šachtininkai ėmė platinti angą, jungiančią šachtą su sale. Kiti rangydamiesi bandė patekti vidun. Kai kurie elgėsi tarsi pasigėrę. Dar kiti atbėgo per šachtą ir juokdamiesi puolė į duobę. Broliai Lušanai matė, kaip vyras kruša moterį, - turiu pavartoti šį žodį, nes tai, ką jie darė, buvo visiškai nepanašu į meilę, - laikydami tarp savęs statulėlę. Dantyse.

Sintija apstulbusi susižvalgė su Stivu.

- O šachtoje kalnakasiai svaidėsi akmenimis ir stumdėsi, stengdamiesi pirmieji prasmukti pro skylę.

Deividas niūriai nužvelgė susibūrusius aplink jį suaugusius.

- Tai aš pats mačiau. Vaizdas atrodė savotiškai linksmas it "Trijų marionečių" vaidinimas. Ir todėl buvo dar siaubingesnis. Nes buvo linksma. Suprantate?

- Taip, - atsakė Marinvilis. - Puikiai suprantu. Tęsk.

- Broliai jautė aplink save tą blogį, sklindantį iš požeminės salės, tačiau ne iš jų vidaus, tada dar ne. Vienas iš *can tahų* nukrito prie Čano kojų. Jis pasilenkė pakelti, tačiau Ši atitraukė brolį nuo statulėlės. Tuo metu jie liko vieninteliai, kurie neatrodė išprotėję. Dauguma kitų šachtininkų, iš karto nepaveiktų, buvo nužudyti, o iš skylės kilo kažkoks daiktas, panašus į dūmų gyvatę. Vienas iš baltųjų atėjo iš skersinio šachtos koridoriaus, esančio maždaug už šešiasdešimties pėdų.

"Dėl ko čia kilo sąmyšis, siauraakiai?" - paklausė jis.

Sintija pajuto, kaip pašiurpsta jos oda. Ji ištiesė ranką, ieškodama Stivo, ir pajuto palengvėjimą, kai draugo pirštai apsivijo aplink josios. Berniukas ne tiesiog pamėgdžiojo gergždžiantį prižiūrėtojo balsą; atrodė, jis iš tiesų kalba kito žmogaus balsu.

- "Na, vyručiai, gryžty - atgal - dyrbty, jei nenorite, kad paleisčiau jums į pilvą kulką".

Tačiau jis pats buvo nušautas. Čanas sugriebė prižiūrėtoją už sprando, o Ši atėmė ginklą. Jis pridėjo vamzdį štai čia, - Deividas dūrė smiliumi į savo pasmakrę, - ir ištaškė to vyruko galvą.

- Deividai, ar tu žinai, apie ką jie galvojo tai darydami? - paklausė Marinvilis. - Ar tavo draugas iš sapno sugebėjo tave nukelti tiek giliai?

- Aš daugiausiai tik mačiau.

- Šie *can tahai* galiausiai turėjo juos įveikti, - pastebėjo Ralfas. - Antraip kinai nebūtų nušovę baltojo žmogaus. Kad ir kas būtų vykę ir kad ir kaip stipriai jie būtų norėję pasišalinti.

- Galbūt ir taip, - sutiko Deividas. - Tačiau manau, jog juose taip pat buvo Dievas, kaip jis dabar yra mumyse. Dievas galėjo pastūmėti juos tam darbui, kurį numatė, nepaisydamas, ar kinai buvo *mi en tak,* ar ne, nes - *mi him en tow* - mūsų Dievas yra stiprus. Ar suprantate?

- Manau, taip, - atsakė Sintija. - O kas nutiko vėliau, Deividai?

- Broliai nubėgo į šachtos šulinio priekį, atstatydami prižiūrėtojo pistoletą į kiekvieną, kuris bandė juos sulaikyti. Tokių buvo nedaug; net ir kiti baltieji nesivargino dirstelėti į bėgančius brolius kinus. Visi norėjo pamatyti, kas ten vyksta, ką ten šachtininkai surado. Šie dalykai juos traukė. Jūs tai suprantate, tiesa?

Visi linktelėjo.

- Likus maždaug šešiasdešimčiai pėdų iki įėjimo į šachtą, broliai Lušanai sustojo ir ėmė kapoti kabančią sieną. Jie apie tai nepersimetė nė vienu žodžiu; pamatė kirtiklius bei kastuvus ir tiesiog ėmė kapoti.

- Kas yra kabanti siena? - paklausė Stivas.

- Šachtos stogas su virš jo esančiu žemės sluoksniu, - paaiškino Marinvilis.

- Jie dirbo lyg pašėlę, - tęsė Deividas. - Toji siena buvo labai netvirta, ir jos gabalai iš karto pradėjo kristi nuo lubų, tačiau lubos neįgriuvo. Iš apačios sklido stūgavimai ir juokas... Žinau žodžius, galinčius apibūdinti girdėtus garsus, tačiau nesugebu apsakyti, kokie jie buvo siaubingi. Kai kurie iš šių garsų iš žmogiškųjų virsdavo kažkuo kitu. Kartą mačiau filmą apie gydytoją kažkokioje tropikų saloje, kuris žvėris paversdavo žmonėmis...

Marinvilis pritariančiai linktelėjo.

- "Daktaro Moro sala".

- Garsai, kuriuos girdėjau sklindant iš šachtos gilumos - aš juos girdėjau brolių Lušanų ausimis - buvo panašūs į garsus iš to filmo, tik čia viskas buvo atvirkščiai. Tarsi žmonės virstų žvėrimis. Manau, taip ir buvo. Manau, *can tahai* turi tokią galią. Tokia yra jų paskirtis.

Broliai... aš juos mačiau, du kinai, panašūs vienas į kitą tarsi dvyniai, su siaurais it kiaulių uodegos plaukų kuodeliais, kadaruojančiais ant prakaituotų nuogų nugarų, žvelgiantys į viršų, kapojantys kabančią sieną, kuri jau seniai turėjo įgriūti, tačiau neįgriuvo, kas du trys kirčiai atsisukantys pasižiūrėti, ar kas nors neateina šachtos koridoriumi. Pasižiūrėti, ar neateina kokia nors šmėkla. Prieš juos krito didžiuliai lubų luitai. Kartais tie luitai nukrisdavo ir ant brolių, ant jų galvų - kraujas plūdo per jų veidus, kaklus ir krūtines. Tuo metu iš apačios pasigirdo ir kitokie garsai. Kažkas riaumojo. Tačiau stogas vis tiek neįkrito. Tada gilumoje broliai pamatė šviesas - gal tai buvo žvakės, o gal žibelės, kurias nešiodavosi pamainos meistrai.

- Kas... - tarstelėjo Ralfas.

- Žibaliniai žibintai. Jie panašūs į mažas švytinčias dėžutes, kurias odos dirželiais galima pritvirtinti ant galvos. Po apačia reikia padėti sulankstyto audeklo gabalėlį, kad neįkaistų oda. Po to kažkas atbėgo iš tamsos, kažkas, ką broliai pažinojo. Tai buvo Juan Ti. Jis buvo linksmas vyrukas - mokėjo iš skudurėlių padaryti įvairiausius žvėrelius, kuriais linksmindavo vaikus. Juan Ti pasiuto. Tačiau tai dar ne viskas. Jis buvo didesnis, toks didelis, jog turėjo susilenkti dvilinkas, kad galėtų bėgti šachtos tuneliu. Juan Ti svaidė į juos akmenis, keikėsi mandarinų kalba, tyčiojosi iš jų protėvių, liepė liautis kirsti sieną. Ši nušovė jį meistro pistoletu. Jis turėjo paleisti ne vieną šūvį, kol Juan Ti galiausiai negyvas krito žemėn. Tačiau artinosi kiti ir šūkaudami reikalavo brolių kraujo. Suprantate, Tekas žinojo, ką jis daro.

Deividas pažvelgė į juos, tarsi mėgindamas įvertinti, ar susirinkusieji pajėgia suprasti. Berniuko akys buvo svajingos, pusiau apimtos transo, tačiau Sintija nė kiek neabejojo, kad Deividas juos mato. Tam tikra prasme tai buvo siaubingiausia iš viso to, kas čia vyko. Deividas juos matė puikiai... taip pat ir jo viduje glūdinti jėga, toji, kurią Sintija kartais išgirsdavo aiškinant tas pasakojimo vietas, kurias Deividas galbūt ne visiškai suprato.

- Ši ir Čanas vėl ėmė kirsti kabančią sieną tarsi pašėlę, - prieš mirtį jiems taip ir atsitiks, - talžydami ją kirtikliais. Tuo metu, kur dirbo broliai, lubos panėšėjo į kupolą, - Deividas rankomis nubrėžė lanką, ir Sintija pastebėjo, kad jo pirštai dreba, - ir jie jau nebevaliojo kaip reikiant pasiekti lubų savo kirtikliais. Tad Ši, vyresnysis brolis, užlipo ant jaunesniojo pečių ir kirto toliau. Ant jų pasipylė uolienų kruša, palei Čano Lušano kojas susikaupė nuolaužų krūva bemaž iki kelių, tačiau lubos nė neketino įgriūti.

- Ar juos buvo užvaldęs Dievas, Deividai? - paklausė Marinvilis. Dabar jo balse nesigirdėjo jokio sarkazmo. - Užvaldęs Dievas? Kaip tu manai?

- Aš taip nemanau, - atsakė berniukas. - Nemanau, jog Dievas privalo užvaldyti, dėl to jis ir yra Dievas. Manau, jog broliai norėjo to paties, ko ir Dievas - uždaryti Teką žemės gelmėse. Jei pajėgs, įgriauti lubas, kad jos atskirtų brolius nuo Teko.

Kaip ten būtų, broliai išvydo iš šachtos besiartinančias žibeles. Girdėjo žmonių šauksmus. Jų buvo visa gauja. Ši liovėsi kirtęs kabančią sieną ir ėmėsi sekersinių sijų, talžydamas jas kirtiklio pentimi. Šachtininkai artinosi iš apačios, mėtydami į juos akmenis. Ne vienas iš jų pataikė į Čaną, tačiau šis tvirtai stovėjo ant brolio pečių. Kai galiausiai įgriuvo skersinė sija, kartu įvirto ir lubos. Čaną iki kelių užvertė nuolaužos, tačiau Ši nubloškė į šalį. Jis ištraukė brolį. Čanas buvo smarkiai sudaužytas, tačiau niekas nelūžo. Ir broliai atsidūrė saugioje nuogriuvos pusėje - tai turėjo būti labai svarbu. Jie girdėjo šachtininkų - draugų, pusbrolių ir Čano sužadėtinės - šauksmus, kad išleistų juos į paviršių. Čanas netgi pradėjo tempti šalin uolienos gabalus, tačiau Ši jį nustūmė ir ėmė ginčytis.

Suprantate, tuo metu jie dar galėjo vienas kitam kažką įrodinėti.

Po to pagalbos šauksmai virto stūgavimais, tarsi žmonės, patekę į spąstus toje nuogriuvos pusėje, kur buvo Tekas, būtų supratę, kas įvyko. Tai buvo garsai... na, žmonių, kurie jau nebebuvo žmonės. Čan su Ši pasileido bėgti. Bėgdami jie susidūrė su besiartinančiais prie šachtos žmonėmis - kai kurie iš jų buvo baltieji, kiti - kinai. Niekas neuždavinėjo jokių klausimų, išskyrus patį akivaizdžiausią, - kas nutiko? - o kadangi atsakymas buvo toks pat akivaizdus, broliai neturėjo ko per daug aiškinti. Įgriuvo šachta, užvertė žmones, ir tuo metu visiems mažiausiai rūpėjo

pora išsigandusių kinų vyrukų, kurie paskutinę akimirką sugebėjo pasprukti.

Deividas išgėrė limonado likučius ir pastatė trečią butelį į šalį.

- Tai, ką mums papasakojo Bilingslis, - tęsė Deividas, - tai tiesos, klaidų ir įžūlaus melo mišinys.

- Profesionalų kalba tai vadinama legendų kūrimu, - pastebėjo Marinvilis įtemptai nusišypsodamas.

- Šachtininkai ir miestelio gyventojai girdėjo kinų klyksmus, sklindančius iš už nuvirtusios kabančios sienos, ir nestovėjo sudėję rankų; jie bandė atkasti užverstus šachtininkus ir jiems pavyko prasiskverbti pro pirmąsias maždaug šešiasdešimt pėdų. Tačiau šachta įgriuvo antrąsyk, ir įlūžo dar pora sijų. Tada žmonės pasitraukė ir ėmė laukti, kol iš Reno pasirodys ekspertai. Prie įėjimo į šachtą nevyko joks piknikas - tai grynas melas. Kaip tik tuo metu, kai kalnakasybos inžinieriai išlipo Desperacijos stotyje, šachta įgriuvo dar pora kartų - tikrai smarkiai. Pirmoji įgriūva susmuko toje brolių Lušanų nuverstos kabančios sienos pusėje, kuri yra link įėjimo į šachtą. Nuolaužos tarsi butelio kamštis užvėrė paskutiniąsias šešiasdešimt dreifo pėdų. O nuo šio smūgio - nuo šimtų tonų uolienų nuolaužų - antroji įgriūva įvirto šachtos gilumoje. Tada riksmai liovėsi, bent jau sklidę iš arčiau. Dar prieš kalnakasybos inžinieriams atvykstant iš miestelio rūdai vežioti skirtu vagonu, viskas buvo baigta. Jie apžiūrėjo įgriuvusią šachtą, pabadė strypais ir klausėsi pasakojimo. Išgirdę apie antrąją įgriūvą, kuri, pasak žmonių, sudrebino gruntą tarsi žemės drebėjimas ir privertė arklius trauktis atatupstus, inžinieriai papurtė galvas ir pasakė, jog tikriausiai nebeliko ką gelbėti. O jei šachtoje ir liko gyvų žmonių, bandant įeiti į šachtą, pavojuje atsidurs daugiau gyvybių, nei yra vilties jų išgelbėti.

- O be to, tai buvo tik kinai, - pastebėjo Stivas.

- Teisingai, maži činki-činki kinukai. Dėl šito misteris Bilingslis buvo teisus. O kol visa tai vyko, išsigelbėję vyrukai kinai jau buvo dykumoje, netoli Rožės uolos, ir jie po truputį ėmė virsti pasiutusiais. Suprantate, galiausiai ir juos tai įveikė. Pasivijo. Ne po trijų dienų, o beveik po dviejų savaičių broliai vėl sugrįžo į Desperaciją. Jie įėjo į "Ponių dienos" barą, - matote, kaip Bilingslio pasakojime tiesa supainiota su melu? - tačiau nieko ten nenužudė. Ši pasišvaistė neužtaisytu pamainos meistro pistoletu, ir tai buvo viskas. Juos partrenkė žemėn visas tuntas šachtininkų ir kaubojų. Broliai buvo visiškai nuogi, dėvėjo tik juosmens aprišalus. Jie buvo kruvini. "Ponių dienos" bare susirinkę vyrai pagalvojo, kad tai visų vyrukų, kuriuos broliai nužudė, kraujas, tačiau tai buvo netiesa. Broliai visą laiką blaškėsi dykumoje, šaukdamiesi visokius žvėris... lygiai kaip ir Tekas pasišaukė pumą, kurią jūs, ponas Marinvili, nušovėte. Tik broliai Lušanai šaukėsi žvėris visai ne dėl to. Jie norėjo val-

gyti. Jie valgė viską, kas papuola - šikšnosparnius, suopius, vorus, barškuoles.

Deividas pakėlė virpančią ranką prie veido ir nusišluostė pirma kairę, po to dešinę akį.

- Man gaila brolių Lušanų. Atrodo, tarsi juos truputėlį pažinčiau. Suprantu, kaip jie turėjo jaustis. Kaip jie tam tikra prasme pasijuto dėkingi, kad juos galiausiai visiškai apėmė pasiutimas, ir broliams daugiau nebereikėjo apie nieką galvoti.

Manau, jie būtų galėję praktiškai amžiams pasilikti Desatojos kalnų papėdėje, tačiau Tekas teturėjo juodu, o Tekas visada yra alkanas. Jis nusiuntė brolius į miestelį, nes nieko kita Tekui nebeliko. Vieną iš brolių, Ši, nužudė pačiame "Ponių dienos" bare. Čaną pakorė po dviejų dienų, maždaug toje pat vietoje, kur gatvėje stovėjo trys apversti dviračiai... ar prisimenate juos? Jis iki pat savo galo kliedėjo Teko kalba, nesusiformavusiųjų kalba. Čanas nusiplėšė kapišoną sau nuo galvos, tad jį pakorė atviromis akimis.

- Žmogau, na ir nieko sau vyrukas tas tavo Dievas, - linksmai pastebėjo Marinvilis. - Tikrai žino, kaip reikia atsilyginti už paslaugą, ar ne, Deividai?

- Dievas yra žiaurus, - atsakė berniukas tokiu tyliu balsu, kad jį vos buvo galima girdėti.

- Ką? - paklausė Marinvilis. - Ką tu pasakei?

- Jūs žinote. Tačiau gyvenimas - tai ne vien mėginimas išvengti skausmo. Tai jūs, misteri Marinvili, anksčiau žinojote. Ar ne?

Marinvilis nudelbė žvilgsnį į autobusiuko kampą ir nieko neatsakė.

4

Pirmas dalykas, kurį suvokė Merė, buvo kvapas - salstelėjęs, šlykštus, vimdantis. "Ak, Piteri, po velnių, - apsvaigusi pagalvojo ji. - Tai šaldiklis, viskas sugedo!"

Tik tai buvo netiesa; šaldiklis sugedo jų kelionės į Maljorką metu, ir tai buvo seniai seniai, prieš persileidimą. Daug dalykų nutiko nuo to laiko. Tiesą pasakius, daug kas įvyko visai neseniai. Dauguma šių dalykų buvo blogi. Na ir kas?

Centrinėje Nevadoje yra gausybė intensyvių žmonių.

Kas tai pasakė? Marielė? Merės galvoje tikrai nuskambėjo Marielės balsas.

Nesvarbu, kas pasakė, jei tai - tiesa. O tai juk tiesa?

Merė nežinojo. Nenorėjo žinoti. Labiausiai ji troško sugrįžti į tamsą, iš kurios ištrūkti stengėsi kita Merės dalis. Nes girdėjosi balsai

(tie vaikigaliai pririję drignių)

ir garsai

(girgžt-girgžt-girgžt),

apie kuriuos Merė nenorėjo galvoti. Geriau tiesiog gulėti čia ir...

Kažkas perbėgo jos veidu. Tas gyvis buvo lengvas ir plaukuotas. Merė atsisėdo, abiem rankomis grabaliodama savo skruostus. Nežmoniškas skausmas pervėrė galvą, o akyse į taktą su staiga padažnėjusiu širdies ritmu ėmė žybčioti ryškūs taškeliai, ir Merė viską prisiminė taip ryškiai, kad jai būtų pavydėjęs net Marinvilis.

Statydama antrą dėžę, susitrenkiau savo sužeistą ranką.

Palūkėkite, netrukus jūs būsite viduje.

Ir tada ją sugriebė. Elena. Ne, toji būtybė,

(Tekas)

kuri dėvėjo Elenos kūną. Toji būtybė vožė jai per galvą, o po to bumbum, pranyko šviesos.

Ir visiškai tiesiogine prasme šviesos vis bar tebebuvo išjungtos. Merė turėjo kelis kartus sumirksėti, kad paprasčiausiai įsitikintų, jog yra atsimerkusi.

"Na taip, mano akys atmerktos, gerai. Gal čia paprasčiausiai tamsu... tačiau galbūt tu apakai. Argi tai ne puiki mintis, Mare? Galbūt ji smogė taip stipriai, kad tu apak..."

Kažkas užlipo jai ant rankos. Tas sutvėrimas nubėgo iki rankos vidurio ir sustojo. Merės oda jautė, kaip jis virpa. Ji pasišlykštėdama karktelėjo, prispaudusi liežuvį prie gomurio, ir tarsi pamišusi ėmė mojuoti ranka, tarsi moteris, norinti nuvyti kokį nors įkyrų žmogų. Virpėjimas liovėsi; sutvėrimas dingo nuo rankos. Merė atsistojo, išprovokuodama tokį galvos skausmą, kad ausyse net suskambo cimbolai, tačiau Merė jo beveik nepastebėjo. Čia buvo kažkokie sutvėrimai, ir Merė neturėjo laiko rūpintis paprastu galvos skausmu.

Ji lėtai atsisuko įkvėpdama tą šleikščiai saldų kvapą, kuris labai priminė dvoką, pasitikusį ją su Pytu, kai jiedu sugrįžo namo iš miniatostogų Balearų salose. Pyto tėvai nupirko jiems šią kelionę, kaip Kalėdų dovaną, praslinkus metams po vestuvių, ir ši kelionė buvo nuostabi... iki to momento, kai jie su krepšiais rankose įžengė į namus ir į juos it kumščiu trenkė smarvė. Jie prarado viską: du viščiukus, muštinius ir išpjovas, Merės nupirktus su gera nuolaida pas mėsininką Brukline, elnienos muštinius, jiems duotus Pyto draugo Dono, konservuotas žemuoges, kurių jie prisirinko Mohonko kalnuose praėjusią vasarą. Šis kvapas... toks panašus...

Kažkoks riešuto dydžio daiktas nukrito Merei į plaukus.

Merė suklykė ir ėmė atžagaria ranka daužyti per tą daiktą. Tai negelbėjo, tad Merė perbraukė pirštais per plaukus ir sugriebė tą kažką. Gyvis iš pradžių raitėsi tarp pirštų, o po to susprogo. Tirštas skystis ištryško delne. Merė pirštais išgriebė supliūškusį šeriuotą gyvį iš plaukų ir numetė šalin. Ji išgirdo, kaip gyvis į kažką tėkštelėjo. Delnas buvo karš-

tas, ir jį niežėjo, tarsi Merė būtų prisilietusi prie nuodingosios gebenės. Ji patrynė delną į džinsus.

"Dieve, prašau neleisk, kad aš būčiau kita, - meldė ji mintyse. - Kad ir kas nutiktų, neleisk, kad aš baigčiau taip, kaip tas farsas. Kaip Elena".

Merė sutramdė impulsyvų norą tiesiog nerti į ją supančią tamsą. Jei ji taip pasielgtų, turbūt išsitaškytų smegenis, pasileistų žarnas ar persismeigtų ant kokių nors kalnakasybos įrenginių tarsi herojė iš siaubo filmo. Tačiau net ne tai buvo baisiausia. Baisiausia, kad čia, be sprunkančių nuo Merės gyvių, galėjo būti dar kas nors. Kažkas, kas laukė, kad Merė apimta panikos pultų bėgti.

Kas laukė ištiesęs rankas.

Dabar ji pajuto, - gal tai buvo tik vaizduotės padarinys, tačiau Merė šitaip negalvojo, - kažką be garso judant aplink. Šlamėjimas iš kairės. Slydimas iš dešinės. Staiga užpakalyje pasigirdo tylus klyksmas, tačiau jis nutilo Merei net nespėjus surikti.

"Tą paskutinįjį garsą sukėlė ne gyva būtybė, - ramino save Merė. - Bent jau aš taip manau. Tikriausiai tai buvo vėjaričių žolių kuokštas, kuris atsitrenkė į metalinę sieną ir nuslydo palei ją brūžindamasis. Manau, jog esu kažkokioje mažoje patalpoje. Ji mane uždarė mažoje patalpoje, šaldytuvas išsijungė lygiai taip pat kaip ir šviesos, o produktai šaldytuve sugedo".

Tačiau jei Elena buvo Entredžianas naujame kūne, tai kodėl jis/ji tiesiog nesugrąžino Merės į tą pačią kamerą, kurion buvo įgrūdęs iš pradžių? Todėl, kad jis/ji baiminosi, jog kiti gali surasti Merę ir ją vėl išleisti? Tai tokia pat tikėtina priežastis kaip ir bet kuri kita, kokią Merė galėjo sugalvoti, be to, joje ruseno vilties kibirkštėlė. Įsikibusi šios minties, Merė, ištiesusi rankas, iš lėto šiūruodama kojomis, ėmė slinkti į priekį.

Atrodė, šitaip ji eina labai ilgai - ištisus metus. Merė vis tikėjosi, jog kažkas ją palies, ir galiausiai kažkas palietė. Šis gyvis perbėgo per jos batelį. Merė sustingo vietoje. Gyvis galiausiai pasitraukė. Tačiau po to buvo dar blogiau: iš tamsos atsklido sausas tarškesys. Merė žinojo šitaip barškant tik vieną gyvį. Garsas visai nesiliovė, tačiau truputėlį pritilo kaip cikados svirpimas karštą rugpjūčio popietę. Vėl pasigirdo tylus spiegimas. Šį kartą Merė buvo įsitikinusi, jog šį garsą sukėlė vėjaritės žolės, slenkančios palei metalo sieną. Merė buvo kalnakasybos kompanijos pastate. Galbūt toje pačioje metalinėje patalpoje, kur Stivas ir mergina klaikiais plaukais, Sintija, pamatė juodu taip išgąsdinusią akmeninę statulėlę.

Judėk į priekį.

Negaliu. Čia yra barškuolė gyvatė. Galbūt ne viena. Tikriausiai ne viena.

Tačiau tai dar ne viskas, kas čia yra, geriau judėk, Mere.

Jos delnas piktai pulsavo toje vietoje, kur susprogo iš plaukų ištrauktas gyvis. Ausyse dundėjo širdies dūžiai. Kiek galėdama lėčiau, ištiesusi priešais save rankas, Merė vėl ėmė slinkti pirmyn. Ją sekė siaubingos mintys ir vaizdai. Ji regėjo priešais save nuo gegnės nukarusią gyvatę, storą kaip aukštos įtampos kabelis; gyvatės burna buvo plačiai pražiota, joje kyšojo iltys, o dvišakas liežuvis rangėsi į visas puses. Merė į ją būtų atsitrenkusi ir nesupratusi, kas nutiko, kol nenusileistų ant veido, įšvirkšdama savo nuodus tiesiai į Merės akis. Ji taip pat išvydo vaikystės laikų demoną, vaiduoklį, kurį Merė kažkodėl vadindavo Obuoliniu Džeku, susikūprinusį kampe, susigūžusį, išviepusį savo rudą vaisinį veidą, laukiantį, kol Merė atkeliaus į jo mirtiną glėbį; paskiausiai Merė užuostų obuolių sulčių kvapą, persmelktą sugedusio maisto tvaiko, kai vaiduoklis ją mirtinai užglėbesčiuotų, apiberdamas veidą drėgnais godžiais bučiniais. Taip pat Merė išvydo atsitūpusią kampe ir vizginančią uodegą pumą, tą pačią, kuri nužudė vargšą senąjį Tomą Bilingslį. Ji išvydo Eleną, vienoje rankoje laikančią kablį ryšuliams pakabinti, besišypsančią pro sučiauptas lūpas panašia į kablį šypsena ir tiesiog skaičiuojančią laiką, kol Merė prieis arčiau prie iešmo.

Tačiau labiausiai Merei rūpėjo gyvatės.

Barškuolės.

Jos pirštai kažką palietė. Merė aiktelėjo ir vos neatšoko, tačiau tai buvo tik nervai; šis daiktas pasirodė kietas ir negyvas. Tiesus kraštas ties Merės liemeniu. Stalas? Uždengtas cerata? Merė pagalvojo, jog taip. Pirštais perbėgo šį daiktą ir prisivertė sustingti, kai ją palietė kažkoks judantis gyvis. Jis užropojo ant Merės plaštakos, po to ant riešo, - tikriausiai tai buvo kažkoks voras, - o po to dingo. Merė vėl ištiesė ranką ir pajuto, kaip dar kažkas ją tyrinėja, labiau panašus į tai, ką Odrė pavadino "gyvūnija". Ne voras. Šis gyvis, kad ir kas jis būtų, turėjo nagus ir kietą paviršių.

Merė prisivertė nejudėti, tačiau tylėti nepajėgė; desperatiška aimana išsprūdo iš jos lūpų. Prakaitas tarsi karštas variklių tepalas nuriedėjo jos kakta bei skruostais ir sugėlė akis. Tada ant rankos tupėjęs gyvis gnybtelėjo ir išnyko. Merė girdėjo, kaip kaukši į stalą jo velkami nagai. Ji vėl ėmė tyrinėti ranka paviršių, įveikdama triukšmingą minčių protestą. Na ir kas, jei ji liautųsi? Stovėtų drebėdama tamsoje, kol šie paslaptingi garsai išvestų iš proto, priverstų paniškai bėgioti ratais, kol galiausiai ji į ką nors atsitrenktų ir vėl prarastų sąmonę.

Merė užčiuopė lėkštę, - ne, dubenėlį, - kuriame kažkas buvo. Sutirštėjusi sriuba? Jos pirštai užkliuvo už šaukšto. Taip, sriuba. Merė grabaliojo toliau, paliesdama druskinę ar pipirinę, po to kažką minkštą ir gležną. Staiga prisiminė žaidimą, kurį būdama mergaitė žaisdavo stovykloje vakarais, kai visi vaikai jau turėdavo miegoti savo lovose. Šis žaidimas buvo sugalvotas žaisti tamsoje. Ratu siųsdavo lėkštę su makaronais, o

vaikai rečitatyvu deklamuodavo: "Tai numirėlio žarnos"; siunčiant lėkštę su želė, sakydavo: "Tai numirėlio smegenys".

Merės ranka užkliuvo už kažkokio kieto cilindrinio daikto. Jis nukrito tarškėdamas, ir Merė bematant suprato, kas tai... arba bent tikėjosi, jog suprato: žibintuvėlio baterijos.

"Dieve, prašau, - meldė ji mintyse, nutverdama žibintuvėlį. - Dieve, prašau, tebūnie tai daiktas, kokį apčiuopomis jaučiu".

Lauke vėl pasigirdo cypimas, tačiau Merė beveik nekreipė į jį dėmesio. Jos ranka palietė šaltos mėsos gabalą,

(tai negyvėlio veidas)

tačiau Merė beveik nieko nepajuto. Jos širdis daužėsi krūtinėje, gerklėje, net sinusų ertmėse.

Ramiau! Ramiau!

Metalas buvo šaltas, glotnus, jis norėjo išslysti iš rankos, tačiau Merė tvirtai jį suspaudė. Taip, žibintuvėlis; Merė pajuto jungiklį, įsirėmusį į tarpą tarp nykščio ir smiliaus.

"Dieve, o dabar padaryk, kad jis veiktų. Prašau. Gerai?"

Paspaudė jungiklį. Iš platėjančio kūgio pasklido šviesa, akimirksnį širdies tvinksniai ausyse mirtinai sustojo. Viskas mirtinai sustojo.

Stalas buvo ilgas, vienas jo galas nukrautas laboratoriniais įrenginiais ir uolienų pavyzdžiais, o kitas uždengtas languota staltiese. Tas galas buvo padengtas tarsi vakarienei. Ten stovėjo dubenėlis sriubai, lėkštė, stalo įrankiai ir stiklinė vandens. Didžiulis juodas voras buvo įkritęs į stiklinę ir nepajėgė iš jos išsikapanoti; jis nesėkmingai rangėsi ir krabždėsi. Retkarčiais ant jo pilvo šmėsteldavo raudonas smėlio laikrodis. Kiti vorai, daugiausia Juodosios našlės, išdidžiai ropinėjo po stalą. Tarp jų buvo ir uolų skorpionų, kurie žingsniavo pirmyn ir atgal, tarsi parlamentarai savo geluonis užrietę ant nugarų. Stalo gale sėdėjo vyras, apsivilkęs marškinėlius su užrašu "Diablo kalnakasybos korporacija". Jis buvo iš arti nušautas į gerklę. O dubenėlyje Merė savo pirštais lietė visai ne sriubą, o sukrešėjusį vyro kraują.

Merės širdis vėl ėmė plakti, tarsi stūmoklis pašėlusiu greičiu varydama jos pačios kraują į galvą, ir staiga gelsva žibintuvėlio šviesos vėduoklė virto raudona ir ėmė virpčioti. Moters ausyse pasigirdo aukštu balsu tęsiamai dainuojami žodžiai.

"Nedrįsk apalpti. Nedrįsk..."

Žibintuvėlio šviesos spindulys nuslydo į kairę. Kampe, po plakatu: "PIRMYN, UŽDRAUSKITE KALNAKASYBĄ, TEGUL TIE NIEKŠAI SUŠĄLA TAMSOJE!" knibždėjo erzeliuojančių barškuolių lizdas. Merė pašvietė žibintuvėliu palei metalinę sieną, apšvietė vorų sambūrius (kai kurios Juodosios našlės buvo Merės plaštakos dydžio) ir kitame kampe išvydo daugiau gyvačių. Jų dienos sąstingis buvo praėjęs, ir gy-

vatės rangėsi viename kamuolyje, susiriesdamos lanku, susimazgydamos ir retkarčiais pakratydamos savo uodegas.

"Neapalpk, neapalpk, neapalpk..."

Merė apsisuko su žibintuvėliu rankose, ir kai jo spindulys apšvietė kitus tris čia su ja esančius kūnus, moteris iš karto suprato kelis dalykus. Tai, kad ji atrado, iš kur sklinda blogas kvapas, buvo pats nereikšmingiausias iš visų dalykų.

Palei sieną susmukę lavonai buvo stipriai apgedę, juose knibždėte knibždėjo kirmelių, tačiau lavonai neatrodė paprasčiausiai sumesti. Jie gulėjo išrikiuoti... gal net pašarvoti. Jų papurtusios, pajuodusios rankos ilsėjosi sukryžiuotos ant krūtinių. Merė pagalvojo, jog viduryje gulintis vyriškis iš tiesų buvo juodasis, tačiau nebūtų galėjusi šito teigti tvirtai. Merė nepažinojo nei šio vyriškio, nei gulinčio jo dešinėje, tačiau ji tikrai pažino vyrą juodaodžio kairėje, nors kūnas buvo apiręs ir išvarpytas kirmėlių. Mintyse Merė išgirdo jo žodžius: "Aš jus nužudysiu", įpintus į tradicinę perspėjimo kalbą.

Merė pamatė, kaip iš Kolio Entredžiano burnos išbėgo voras.

Žibintuvėlio spindulys virpėjo, kai Merė dar kartą apšvietė lavonų eilę. Trys vyrai. Trys dideli vyrai, nė vienas iš jų nebuvo žemesnis nei šešių pėdų ir penkių colių.

"Žinau, kad esu čia, o ne kalėjime, - pagalvojo Merė. - Ir žinau, kodėl manęs nenužudė. Aš esu kita eilėje. Kai viskas baigsis su Elena... Aš būsiu kita".

Merė ėmė klykti.

5

An teko menė švytėjo silpna, rausva, tarsi sklidančia iš paties oro šviesa. Būtybė, kuri vis dar šiek tiek priminė Eleną Karver, perėjo per menę, lydima skorpiono ir vorų smuikininkų palydos. Iš visų pusių ir virš galvos į ją žvelgė akmeniniai *can tekų* veidai. Kitoje pusėje buvo *pirin moh*, išsikišęs fasadas, šiek tiek primenantis meksikietišką asjendą. Priešais *pirin mohą* stūksojo duobė - *ini,* pasaulių šulinys. Šviesa galėjo sklisti ir iš jo, tačiau tvirtai šito teigti buvo neįmanoma. Aplink *ini* ratu tupėjo kojotai ir suopiai. Retkarčiais kuris nors paukštis pašiaušdavo plunksnas arba kuris nors kojotas pakarpydavo ausimis; jei ne šie judesiai, galėjai pagalvoti, jog žvėrys ir paukščiai taip pat iš akmens.

Elenos kūnas judėjo lėtai; jos galva buvo nukarusi. Giliai pilve pulsavo skausmas. Plonomis čiurkšlelėmis iš kojų tekėjo kraujas. Būtybė į Elenos kelnaites buvo įgrūdusi suplyšusius medvilninius marškinėlius, ir tai kurį laiką gelbėjo, tačiau dabar marškinėliai kiaurai permirko krauju. Būtybei nesisekė, ir ne vieną kartą. Pirmasis kūnas turėjo nediognozuotą prostatos vėžį, ir puvimas prasidėjo nuo ten, tokiu netikėtu greičiu

plisdamas po visą kūną, kad būtybė džiaugėsi suspėjusi laiku įeiti į Džozefsoną. Džozefsonas išsilaikė kiek ilgiau, Entredžianas - beveik idealus egzempliorius - dar ilgiau. O Elena? Elena sirgo makšties uždegimu. Tik makšties uždegimas paprastoje situacijoje būtų visai nereikšmingas. Menkas susirgimas, tačiau jo pakako, kad pradėtų griūti domino kaladėlės, o dabar...

Ką gi, dar buvo Merė. Būtybė dar nedrįso jos užimti, bent jau nesužinojusi, ką ketina veikti likusieji. Jei nugalėjo rašytojas ir prišnekino juos važiuoti į autostradą, tada būtybė įšoks į Merės kūną, pasiims vieną iš visureigių (prikrautą kiek tik tilps *can tahų*) ir patrauks į kalnus. Ji jau žinojo, kur keliaus: į vegiečių komuną Desatojoje.

Kai Tekas atvyks, ten vegiečiai užsibus neilgai.

Jei viršų paims tas šlykštus pamaldus berniukas ir jie patrauks į pietus, Merė galės pabūti masalu. Arba įkaitu. Jei tas pamaldus berniukas pajustų, kad Merė nebėra žmogiška būtybė, ji nebetiktų nė vienam iš šių vaidmenų.

Būtybė atsisėdo ant *ini* krašto, įsistebeilijo vidun. *Ini* buvo piltuvo formos, jos šiurkščios sienos artėjo viena prie kitos, kol maždaug dvidešimt penkių ar trisdešimties pėdų gylyje iš dvylikos pėdų skersmens nasrų teliko colio pločio skylė. Iš šios skylės pulsuodama kilo grėsminga purpurinė šviesa, beveik per ryški, kad į ją galėtum žiūrėti. Toji skylė priminė akį.

Vienas iš suopių pamėgino padėti galvą ant krauju pradvisusių Elenos kelių, tačiau būtybė nustūmė paukštį šalin. Tekas tikėjosi, kad žiūrėdamas į *ini* gelmes nusiramins, sugebės nuspręsti, ką privalo veikti toliau (nes iš tiesų Tekas gyveno *ini;* Elena Karver tebebuvo avanpostas), tačiau *ini* tik sustiprino nerimą.

Viskas pradėjo krypti grėsmingai bloga linkme. Pažvelgusi atgal, būtybė aiškiai suvokė, jog tikriausiai nuo pat pradžių prieš ją veikė kita jėga.

Būtybė bijojo berniuko, ypač dabar, kai jautėsi silpna. O labiausiai nuogąstavo, kad jos vėl neįgrūstų atgal pro siaurą *ini* kaklą lyg džiną į butelį. Tačiau taip neturėtų atsitikti. Net jei berniukas čia juos atvestų, taip neturėtų atsitikti. Kitus susilpnins abejonės, o berniuką palauš jo humaniškas rūpestis, - ypač rūpestis dėl motinos, - o jei berniukas mirtų, būtybė vėl galėtų uždaryti duris į išorę, garsiai jomis trinktelėti ir tada pasiimti visus likusius. Rašytojas ir berniuko tėvas privalės mirti, tačiau būtybė pasistengs suvilioti tuos du jaunesnius žmones ir pasilikti sau ateičiai. Vėliau ji galbūt pasinaudos jų kūnais.

Būtybė linktelėjo pirmyn, nekreipdama dėmesio į kraują, besisunkiantį tarp Elenos šlaunų, lygiai kaip nekreipė dėmesio į byrančius dantis ar tris krumplius, kurie susprogo tarsi kankorėžiai židinyje, būtybei sugriebus Merei už smakro. Būtybė pažvelgė į piltuvo formos šulinį ir jo apačioje spindinčią susitraukusią raudoną akį.

Teko akį.

Berniukas galėtų mirti.

Juk jis galų gale tėra berniukas... ne demonas, dievas ar išgelbėtojas.

Tekas palinko giliai į piltuvą su rantytomis kristalo sienomis ir blausia rausva šviesa. Dabar jis išgirdo garsą, labai silpną, panašų į detonuojantį niūniavimą. Tai buvo idiotiškas garsas... tačiau taip pat ir nuostabus, kerintis. Būtybė užsimerkė ir giliai įkvėpė, įtraukdama į save jėgą, stengdamasi įleisti vidun jos kiek galima daugiau, norėdama sulėtinti - bent jau laikinai - šio kūno irimą. Būtybei dar kurį laiką reikės Elenos kūno. Be to, ji pajuto *ini* ramybę. Pagaliau.

- *Tek,* - sušnibždėjo būtybė į tamsą. - *Tek en tow ini, tek ah la, tek ah wan.*

Po to ji nutilo. Iš apačios, iš dūzgiančių raudonų *ini* gelmių, atsklido kažkokio slenkančio daikto garsas, panašus į lyžtelėjimą.

ANTRAS SKYRIUS

1

Deividas tarė:

- Vyras, kuris visa tai man pasakė, - tasai mano vadovas, - paliepė jums paaiškinti, jog visa tai nėra likimas.

Deividas sėdėjo rankomis apsikabinęs kelius ir nuleidęs galvą.

- Tam tikra prasme, tai baisiausia. Pyragėlis negyva ir ponas Bilingslis, ir visi Desperacijos miestelio gyventojai todėl, jog vienas žmogus nepaisė Kalnakasybos darbų priežiūros agentūros instrukcijų, o kitas buvo per smalsus ir nemėgo sėdėti prie rašomojo stalo. Štai ir viskas.

- Ir visa tai tau pasakė Dievas? - paklausė Džonis.

Berniukas linktelėjo galva, net nepakeldamas akių.

- Tad čia ištisas miniserialas, - pasakė Džonis. - Pirmąjį vakarą rodysime "Brolius Lušanus", antrąjį vakarą - "Džozefsoną - bėgiojantį sekretorių". ABC televizijos kanalui tai nepaprastai patiks.

- Ar neužsičiaupsite? - tyliai tarė Sintija.

- Žiūrėkite, kas prakalbo! - šūktelėjo Džonis. - Šioji jauna moteris, šioji tvirtą nuomonę turinti keliauninkė, šis ryškus moteriško pasiryžimo pavyzdys dabar viską paaiškins pailiustruodama nuotraukomis ir dar paleis garsaus roko ansamblio "Pearl Jam" įrašą...

- Tiesiog užsikruškite ir nutilkite, - įsiterpė Stivas.

Džonis pažvelgė į jį, iš nuostabos netekęs žado.

Sutrikęs Stivas gūžtelėjo pečiais, tačiau nesitraukė.

- Užtenka švilpauti kapinėse. Metas imtis darbo, - pasakė Stivas, pažvelgdamas į Deividą.

- Apie tai aš žinau daugiau, - pasakė berniukas. - Teisybę pasakius, žinau daugiau, nei norėčiau. Aš buvau jo viduje. Jo galvoje.

Deividas trumpam nutilo.

- Riptonas. Tokia jo pavardė. Jis buvo pirmasis.

Ir vis dar tebežiūrėdamas pro kelius į savo sportinius batelius, Deividas ėmė pasakoti.

2

Nekenčiantis Kalnakasybos darbų priežiūros agentūros žmogus yra Keris Riptonas, naujosios "Barškuolės" šachtos pamainos meistras. Jis keturiasdešimt aštuonerių metų, pliktelėjęs, įkritusiais paakiais, cinikas, dažnai kamuojamas įvairių skausmų, žmogus, desperatiškai norėjęs tapti kalnakasybos inžinieriumi, tačiau jam nesisekė matematika, tad savo karjerą baigė čia, vadovaudamas atvirai kasyklai. Jis kaišioja į gręžinius amonio nitrato ir alyvos mišinį ir vos gali susivaldyti nepasmaugęs to pedo iš Kalnakasybos darbų priežiūros agentūros, kai šis čia atvyksta antradienių popietėmis.

Šiandien po pietų į kasykloje suręstą biurą iš susijaudinimo švytinčiu veidu įbėgo Kirkas Terneris. Jis pranešė, jog paskutinysis sprogdinimas atvėrė senosios šachtos dreifą ir kad ten yra kaulų, kuriuos visi gali apžiūrėti. Riptonas iš karto impulsyviai norėjo surinkti savanorių būrį ir nusileisti žemyn. Jo galvoje ėmė knibždėti visokios mintys. Riptonas buvo per daug patyręs vilkas, kad tikėtų vaikiškais svaičiojimais apie užgriuvusias aukso kasyklas ar indėnų meno dirbinius, tačiau išbėgęs kartu su Terneriu vis tiek slapta apie tai pagalvojo, o taip.

Prie naujai išsprogdintos duobės stovinčių ir žiūrinčių į atsivėrusią akį žmonių būrelis nedidelis - iš viso septyni, įskaitant Ternerį, pamainos viršininką. Dabar Desperacijos kalnakasybos korporacijoje dirba kiek mažiau nei devyniasdešimt žmonių. Kitais metais, - jei išsilaikys tos pačios vario kainos ir pavyks išgryninti tokį patį kiekį metalo, - šis skaičius padidės keturiskart.

Riptonas su Terneriu prieina prie duobės krašto. Iš jos sklinda kažkoks keistas tvaikas, kuris Keriui Riptonui asocijuojasi su akmens dujų kvapu, koks sklinda Kentukio ir Vakarų Virdžinijos šachtose. Taip, ten yra kaulų. Riptonas mato juos išbarstytus nuožulniuose tamsoje skendinčio senovinio kvadratinio dreifo šlaituose, ir nors visų jų tiksliai neįmanoma atpažinti, tačiau jis mato krūtinės ląstos kaulus, kurie tikrai yra žmogaus. Kiek tolėliau, kankinamai arti, tačiau vis tiek per toli, kad pasiektų netgi galingo žibintuvėlio šviesos spindulys, guli kažkas panašaus į kaukolę.

- Kas tai? - klausė jo Terneris. - Gal žinote?

Suprantama, Riptonas žino: tai "Barškuolė Nr. 1", senoji "Kinijos" šachta. Jis prasižioja tai pasakyti, bet vėl užsičiaupia. Tai ne tokių beždžionių kaip Kirkas Terneris reikalas ir juo labiau ne jo komandos vyrukų, savaitgaliais Elyje lošiančių kazino, besivalkiojančių su prostitutėmis, geriančių... ir kalbančių, reikalas. Tauškiančių ką reikia ir ko nereikia. Riptonas taip pat negali pasiimti jų šachtos vidun. Jis mano, kad tie vyrukai sutiktų leistis žemyn, kad juos gintų smalsumas, nepaisant akivaizdžios rizikos (tokia sena šachta, toks netvirtas gruntas, kad jį kur šūdas, gali pakakti vien garsesnio riktelėjimo, kad įgriūtų stogas), tačiau gandas iš karto pasiektų to smalsaus mažo pedo iš Kalnakasybos darbų priežiūros agentūros ausis, ir Riptonas kaipmat prarastų darbą. Tam pedui (kurio paties per skrybėlę nesimato - taip jį apibūdina Frenkas Geleris, vyriausiasis kalnakasybos inžinierius) Riptonas patinka nė kiek ne daugiau nei jis Riptonui, o meistras, sugalvojęs vadovauti ekspedicijai į seniai užgriuvusią "Kinijos" šachtą, gali kaipmat atsidurti federalinio teismo suole ir jam gali grėsti penkiasdešimties tūkstančių dolerių bauda bei penkeri metai kalėjimo. Yra ne mažiau kaip devynios raudonomis raidėmis išrašytos taisyklės, draudžiančios įeiti į "nesaugius ir nesutvirtintus" statinius. O čia būtent toks statinys ir yra.

Tačiau tie kaulai ir senos svajonės traukia Riptoną tarsi vaikystės balsai, kaip jo neišsipildžiusių ambicijų šmėklos, ir Riptonas supranta, jog jis nesiruošia nuolankiai atiduoti "Kinijos" šachtą kompanijai ir tiems pimpiams iš federalinių tarnybų, prieš tai pats bent jau nepažvelgęs jos vidun.

Jis duoda nurodymą Terneriui, kuris yra karčiai nusivylęs, tačiau nesiginčija (jis lygiai taip pat puikiai kaip ir Riptonas supranta Kalnakasybos darbų priežiūros agentūros reikalavimus... o galgi net geriau, nes yra sprogdinanti beždžionė), apjuosti atsivėrusią duobę geltona juosta su užrašu "ĮEITI DRAUDŽIAMA". Po to atsisuka į kitus pamainos vyrus ir primena jiems, kad ką tik atidengtas dreifas, kuriame gali būti istorinių ir archeologinių brangenybių, yra Desperacijos kalnakasybos korporacijos nuosavybė. "Netikiu, kad jūs pajėgsite visą laiką išlaikyti liežuvį už dantų, - sako jis jiems, - tačiau prašyčiau padaryti man paslaugą ir artimiausias kelias dienas palaikyti savo burnas užčiauptas. Neprasitarkite apie tai net savo žmonoms. Leiskite man pranešti viršininkams. Tai nebus sunku padaryti - Saimzas, revizorius, kitą savaitę atvyksta čia iš Fynikso. Ar padarysite man tokią paslaugą?"

Vyrai pažada. Žinoma, ne visi sugebės ištęsėti savo pažadą net per artimiausias dvidešimt keturias valandas, - kai kurie vyrukai visiškai nesugeba saugoti paslapčių, - tačiau Riptonas mano, jog šachtininkai gerbia jį pakankamai, kad patylėtų bent dvylika valandų... o gal pakaks ir keturių. Keturias valandas jis vienas praleis šachtoje, apsiginklavęs žibintuvėliu, fotoaparatu ir elektriniu vežimėliu, į kurį galės susikrauti

jam patikusius suvenyrus. Keturias valandas jis praleis su fantazijomis, kuriom yra per senas. O jei įgrius stogas po šimto keturiasdešimties metų ir viską drebinančių sprogimų? Tegul. Jis neturi nei žmonos, nei vaikų, nei tėvų, o du broliai jau ir pamiršo, kad jis gyvas. Tačiau Riptonas įtaria, kad jam ir taip nebeilgai liko gyventi. Jau beveik šešis mėnesius jaučiasi tarsi pūzras ir visai neseniai pradėjo šlapintis krauju. Negausiai, tačiau ir truputėlis atrodo daug, kai savo kraują pamatai klozete.

"Jei iš čia ištrūksiu gyvas, - svarsto Riptonas, - galbūt nueisiu pas gydytoją. Tebūnie tai ženklas nueiti pas tą prakeiktą gydytoją. Ką į tai pasakysi?"

Terneris, baigęs pamainą, nori nufotografuoti atsivėrusį dreifą. Riptonas jam leidžia. Atrodo, tai greičiausias būdas jo atsikratyti.

- Kaip manote, kaip giliai mes išsprogdinome? - klausia Terneris, stovėdamas maždaug už dviejų pėdų nuo geltonos juostos ir spragsėdamas savo "Nikon" fotoaparatu - be blykstės padarytose nuotraukose matysis tik juoda skylė ir išsibarstę kaulai, kurie gali būti ir elnio.

- Sunku pasakyti, - atsako Riptonas. Mintyse jis jau rikiuoja įrengimus, kuriuos pasiims su savimi.

- Jūs tikriausiai neketinate krėsti jokių kvailysčių, kai išeisiu, tiesa? - klausia Terneris.

- Ne, - atsako Riptonas. - Aš per daug gerbiu prakeiktą kalnakasybos darbų saugumą, kad net galėčiau apie tai pagalvoti.

- Taip, teisingai, - nusijuokdamas pritaria Terneris, o kitos dienos paryčiais, apie antrą valandą, gerokai didesnis Kerio Riptono variantas įžengs į miegamąjį, kuriame Terneris miegos su savo žmona, ir nušaus miegantį Ternerį. Taip pat ir jo žmoną. Tek!

Keris Riptonas šią naktį labai užimtas. Jam reikia žudyti (ne vienas iš Ternerio sprogdintojų brigados vyrų jau nebeišvys saulės šviesos), dėlioti can tahus, išeidamas iš šachtos jis pasiėmė jų visą maišą - daugiau nei šimtą. Kai kurie jų subyrėję į gabalėlius, tačiau Riptonas žino, kad net statulėlių fragmentai išsaugo tą keistą, nenuspėjamą galią. Didžiąją nakties dalį jis praleidžia dėliodamas šias relikvijas, palikdamas jas įvairiuose kampuose, laiškų dėžutėse, automobilių pirštinių skyreliuose. Netgi kelnių kišenėse. Taip! Čia beveik niekas nerakina namų, neužsibūna iki gilios nakties, o Keris Riptonas aplanko ne tik Ternerio sprogdintojų brigados vyrų namus.

Jis sugrįžta į šachtą, jausdamasis išsekęs it grįžtantis į Šiaurės ašigalį Santa Klausas... tik Santa Klauso darbas baigiasi, kai dovanos išdalintos. Gi Riptonas turi daugiau nei dvi valandas, iki pasirodys pirmieji nedidelės Paskalio Martineso šeštadieninės brigados vyrai, tačiau jam, be abejo, gaišti nevalia. Kerio Riptono kūnas taip smarkiai kraujuoja, kad jis turi į apatinius rūbus prigrūsti tualetinio popieriaus, o pakeliui į šachtą du kartus sustoti ir paleisti kraujo čiurkšlę pro Kerio pikapo lan-

gą. Kraujas aptaško visą automobilio šoną. Brėkštančios dienos šviesoje džiūstantis kraujas atrodo kaip tabako sultys.

Nors ir privalo skubėti, Riptonas sustingsta vietoje, pamatęs automobilio prožektorių apšviestą šachtos dugną. Jis sėdi išplėtęs akis prie seno automobilio vairo.

Šiauriniame "Kinijos" šachtos šlaite susirinkę tiek žvėrių, kad jų pakaktų Nojaus laivui: vilkai, kojotai, strykinėjantys pilkagalviai suopiai, pelėdos didelėmis it auksiniai vestuviniai žiedai akimis, pumos, laukinės katės, ir netgi kelios pleiskanotos paprastos katės. Čia taip pat yra ir laukinių šunų su atsikišusiais šonkauliais, - Riptonas žino, jog dauguma jų pabėgo iš tos šiknių komunos, įsikūrusios kalnuose, - o palei jų kojas laksto tuntai vorų ir juodaakių žiurkių.

Kiekvienas išlendantis iš "Kinijos" šachtos žvėris dantyse neša po can tahą. Jie blaškosi ir bėgioja šachtos take lyg paklaikusių pabėgėlių srautas, ištrūkęs iš kažkokio požeminio pasaulio. Žemiau yra daugiau žvėrių, kantriai tupinčių tarsi maisto talonų centro klientai dvi dienas prieš Kalėdas - lyg būtų pasiėmę numerėlį ir lauktų savo eilės.

Tekas nusijuokia Kerio Riptono balso stygomis.

- Na ir gauja! - sušunka jis.

Po to privažiuoja prie biuro, Riptono raktu atrakina duris ir nužudo naktinį sargą Džo Pradumą. Iš senojo Džo ne kažin koks sargas; jis ateina sutemus ir nieko nenutuokia apie tai, kas vyksta šachtoje, ir nemano, jog yra keista, kad Keris Riptonas pasirodo taip anksti. Džo kažką skalbia kampe stovinčioje skalbimo mašinoje; jis sėdi pasidėjęs savo vakarienę, ir viskas atrodo jauku, kol atvyksta Riptonas ir paleidžia kulką jam į gerklę.

Tai padaręs, Riptonas paskambina į "Pelėdos" klubą. "Pelėda" dirba dvidešimt keturias valandas per parą (nors tarsi vampyrų klubas niekada nėra iš tiesų gyvas). Čia Bredas Džozefsonas, kurio oda yra šokolado spalvos, šešis kartus per savaitę valgo pusryčius... ir visada begėdiškai anksti. Dabar šis jo įprotis labai pravers. Riptonas nori, kad Bredas tuojau pat atsirastų čia, kol can tahai neužteršė juodaodžio. Can tahai yra naudingi daugeliu požiūrių, tačiau jie sugadina žmogų ir jis nebetinka svarbesniems Teko reikalams. Riptonas žino, jog reikalui esant galėtų pasiimti ką nors iš Martineso brigados ar net patį Paskalį, tačiau jis nori (teisybę pasakius, ne jis, o Tekas šito nori) Bredo. Bredas bus naudingas ir kitais požiūriais.

"Kiek gali išbūti nesugedę sveiki kūnai? - klausia jis savęs, artindamasis prie telefono. - Kiek kūnas gali ištverti, jei jame nėra sultingo vėžio?"

Jis nežino, tačiau tikisi netrukus išsiaiškinti.

- "Pelėdos" klubas, - išgirsta jis moterišką balsą - saulė dar nepatekėjusi, ir moters balse girdėti nuovargis.

- Sveika, Denise, - sako jis. - Kaip krutame?

- Kas čia kalba? - Denisės balse girdėti įtarimo gaidelės.

- Keris Riptonas, brangute. Nepažinote mano balso?

- Jūs labai užkimęs, brangusis. O gal persišaldėte?

- Regis, peršalau, - atsako jis išsiviepdamas ir nusišluostydamas kraują nuo apatinės lūpos, kuris smelkiasi pro dantis. Jis jaučiasi taip, tarsi būtų atsipalaidavę visi viduriai ir plūduriuotų kraujo jūroje. - Klausykite, brangute, ar pas jus yra Bredas?

- Sėdi kampe kaip visada ir begėdiškai ryja - keturi kiaušiniai, pakeptos bulvės ir apie pusė svaro pakepinto bekono. Kai jis galiausiai sprogs, tikiuosi, tai įvyks kur nors kitur. Kodėl jūs ieškote Bredo taip anksti šeštadienį?

- Kompanijos reikalai.

- Tada užčiaupiu savo burną, kad patekčiau į dangų, - sako Denisė. - Ripai, pasirūpinkite savo gerkle. Jūs tikrai kažkuo užsikrėtėte.

- Vien tik meile jums, - atsako Riptonas.

- Aha, - atitaria Denisė.

- Bredai! - girdi jis, kaip barmenė šaukia Džozefsoną. - Telefonas! Jums! Skambina ponas Nuostabusis!

Seka trumpa pauzė, kai Bredas tikriausiai klausia, kas skambina.

- Pats sužinosite, - atsako Denisė, ir netrukus Bredas Džozefsonas paima telefono ragelį.

Jis pasako "alio" balsu žmogaus, puikiai suprantančio, jog Leidyklų atsiskaitymų centro darbuotojai neskambina penktą valandą ryte pranešti apie laimėtą didžiulę pinigų sumą.

- Bredai, čia Keris Riptonas, - sako jis.

Keris žino, kaip prikalbinti Bredą, kad jis čia atvažiuotų; tą mintį jam pakišo Kirkas Terneris.

- Ar turite fotoaparatą savo mašinoje?

Žinoma, Bredas turi. Greta visų kitų dalykų Bredui labai patinka stebėti paukščius. Tiesą pasakius, Bredas įsivaizduoja esąs ornitologas mėgėjas. Tačiau Keris Riptonas gali šį rytą kai ką geriau nei paukščiai. Kur kas geriau.

- Taip, žinoma. Koks reikalas?

Riptonas atsiremia į kampe priklijuotą plakatą, vaizduojantį murziną šachtininką, tarsi Dėdė Semas rodantį pirštu ir sakantį: ""PIRMYN, UŽDRAUSKITE KALNAKASYBĄ, TEGUL TIE NIEKŠAI SUŠĄLA TAMSOJE!"

- Parodysiu, jei tuojau pat įšoksite į savo mašiną ir atvažiuosite čia, - atsako Riptonas. - O jei pasirodysite anksčiau nei Paskalis Martinesas ir jo vyrukai, suteiksiu galimybę nufotografuoti tokius dalykus, kurių gyvenime dar nesate regėjęs.

- Apie ką jūs kalbate?

Džozefsono balse girdėti susijaudinimas.

- Pradžiai apie keturiasdešimt ar penkiasdešimt negyvų kinų kaulų. Kaip jums tai patinka?

- Ką...

- Vakar po pietų mes atidengėme senąją "Kinijos" šachtą. Ne daugiau kaip dvidešimties pėdų gylyje pamatysite nuostabiausius...

- Aš jau važiuoju. Jūs niekur nepasitraukite. Po velnių, niekur nepasitraukite.

Riptono ragelyje pasigirsta spragtelėjimas, ir jis išviepia savo raudonas lūpas.

- Nepasitrauksiu, - sako jis. - Dėl šito gali nesirūpinti. Can de lach! Ah ten! Tek!

Po dešimties minučių Riptonas - kuriam dabar kraujas plūsta iš bambos, tiesiosios žarnos ir penio - žingsniuoja "Kinijos" šachtos šlaitu. Čia jis tarsi pamokslininkas ištiesia rankas ir kalbasi su žvėrimis nesusiformavusiųjų kalba. Liepia visiems arba skristi šalin, arba pasislėpti šachtoje. Nevertėtų, kad Bredas Džozefsonas juos pamatytų. Visiškai nevertėtų.

Po penkių minučių Džozefsonas jau leidžiasi stačiu šachtos šlaitu, sėdėdamas tiesus kaip mietas prie savo seno "Buick'o" vairo. Automobilio priekyje priklijuotame lipduke užrašyta: "ŠACHTININKAI ĮEINA GILIAU IR BŪNA ILGIAU". Riptonas stebi jį pro priekines biuro duris. Bredui taip pat nevertėtų geriau į jį įsižiūrėti, kol dar neprisiartino.

Dėl to nėra jokių problemų. Bredas žvygindamas padangas sustabdo automobilį, pačiumpa tris skirtingus fotoaparatus ir bėga ristele biuro link, stabtelėdamas tik pažiopsoti į atvirą skylę.

- O šventas šūde, čia tikrai "Kinijos" šachta, - sako jis. - Turi būti. Ei, Keri! Dėl Dievo, čia netrukus bus Martinesas!

- Ne, šeštadieniais jie pradeda vėliau, - sako Riptonas išsiviepdamas. - Atsivėsink.

- Taip, o kaip dėl senojo Džo? Jis gali sukelti prob...

- Sakiau tau, atsivėsink. Džo išvykęs į Reno. Jo anūkėlė pagimdė vaikelį.

- Gerai! Puiku! Gal nori cigaro?

Bredas juokiasi it laukinis.

- Ateik čia, - kviečia Riptonas. - Turiu tau kai ką parodyti.

- Tai, ką išnešei iš šachtos?

- Taip, - atsako Riptonas, ir tam tikra prasme nemeluoja, tam tikra prasme nori parodyti Bredui, ką išnešė iš šachtos.

Džozefsonas vis dar susiraukęs apžiūrinėja savo siūbuojančius fotoaparatus, bandydamas išnarplioti dirželius, kai Riptonas jį sugriebia ir sviedžia gilyn į patalpą. Džozefsonas pasipiktinęs rikteli. Vėliau jis išsigąs, o dar vėliau Džozefsoną apims siaubas, tačiau dabar jis dar nepastebėjo Džo Pradumo lavono ir yra tik pasipiktinęs.

- Sakau tau paskutinį kartą: atsivėsink! - taria Riptonas, išeidamas laukan ir užrakindamas duris. - Viešpatie, atsipalaiduok!

Juokdamasis jis patraukia prie automobilio ir įlipa vidun. Kaip ir dauguma vakariečių, Keris Riptonas aistringai įsitikinęs, kad amerikiečiai turi teisę nešiotis ginklą; už sėdynės, ant lentynos, guli šautuvas, o pirštinių skyrelyje pavojingas "Ruger'is", kurį galima lengvai paslėpti. Riptonas užtaiso šautuvą ir pasideda jį sau ant kelių. "Rugerį", kuris yra užtaisytas, Riptonas paprasčiausiai pasideda ant sėdynės greta savęs. Pirmoji mintis buvo užsikišti pistoletą už diržo, tačiau dabar ten viskas paplūdę kraujais ("Riptonai, idiote, - sako jis sau mintyse, - negi nežinai, kad tavo amžiaus vyrai privalo vos ne kasmet duoti daktarams pakutenti savo seną prostatą"), o išmirkyti Riptono pistoletą kraujyje nėra gera mintis.

Kai nesiliaujantis Džozefsono trankymas į biuro duris jį suerzina, visu garsu paleidžia radiją ir dainuoja kartu su Džoniu Peičeku, savo dainelėje pasakojančiu, jog buvo savo gerosios mamytės vienintelis velniūkštis.

Netrukus geru pusvalandžiu anksčiau nei šeštadieniais priklauso pasirodo Paskalis Martinesas. Kartu su savimi jis atsiveža Migelį Riverą, savąjį amigo. Riptonas pamojuoja ranka. Paskalis pastato savo automobilį kitoje biuro pusėje ir kartu su Migu ateina pasižiūrėti, ką čia veikia Riptonas šeštadienį, tokiu bedieviškai ankstyvu metu. Riptonas vis dar besišypsodamas iškiša šautuvą pro langelį ir nušauna juos abu. Tai lengva. Nė vienas iš vyrų nebando pabėgti. Jie miršta su nuostaba veiduose. Riptonas žiūri į juos, prisimindamas savo senelio žodžius apie balandžius - keleivius, paukščius, kurie yra tokie buki, kad gali juos tupinčius užmušti lazda. Čia visi vyrai turi ginklus, tačiau širdies gilumoje retas kuris galvoja, jog kada nors šiais ginklais prireiks pasinaudoti. Visi jie moka tik pasipuikuoti. Antra, jei norite, per jų skrybėles nesimato žmogaus.*

Po vieną ir po du atvyksta kiti pamainos vyrai - niekas šeštadieniais per daug nesistengia nepavėluoti. Riptonas visus juos nušauna ir nuvelka lavonus už biuro pastato, kur netrukus palei rūbų džiovintuvo išmetamąjį vamzdį jų susikaupia visa krūva - tarsi rąstų. Kai iššaudo visus šautuvo šovinius ("Rugeriui" amunicijos yra pakankamai, tačiau iš pistoleto nedaug naudos - negali tiksliai pataikyti iš didesnio nei tuzinas pėdų atstumo), susiieško Martineso raktus, atrakina jo "Cherokee" ir po antklode suranda žavų (ir visiškai neteisėtą) automatinį "Iver Johnson" šautuvą. Greta, "Nike" sportinių batelių dėžutėje, guli du tuzinai apvalių apkabų. Atvykstantys šiauriniu šlaitu šachtininkai girdi šūvius, tačiau

* draugužį *(isp.)*.

jie mano, kad šaudoma į taikinį, nes šitaip gana dažnai prasideda šeštadienio rytai "Kinijos" šachtoje. Tai nuostabu.

Be penkiolikos aštuonios Riptonas jau iššaudęs visus Martineso pamainos vyrus. Kaip premiją, jis dar gauna vienakojį vyruką, atvykusį iš "Bud's Suds" baro pataisyti kavos aparatą. Dvidešimt penki lavonai už biuro pastato.

Gyviai vis pradeda šmirinėti į šachtą ir atgal, pulku pasileisdami miestelio link ir dantyse nešdami po can tahą. Netrukus jie liausis, nes aušta diena, ir lauks nakties priedangos, kad galėtų tęsti savo darbą.

Tuo tarpu šachta priklauso jam... pats metas šokti vidun. Jis nori atsikratyti šio nemalonaus yrančio kūno ir, jei laiku nepereis į kitą, niekada nebegalės šito padaryti.

Vos tik Riptonas atidaro duris, ant jo puola Bredas Džozefsonas. Jis girdėjo šūvius ir klyksmus, kai pirmasis Riptono šūvis netiksliai pataikė į auką, ir jis supranta, kad dabar vienintelė išeitis - pulti Riptoną. Džozefsonas tikisi šūvio, tačiau, suprantama, Keris negali šito padaryti. Jis sugriebia Džozefsoną už rankų ir sukaupęs paskutiniąsias savo kūno jėgas trenkia juodaodį vyrą į sieną taip smarkiai, kad sudreba visas pastatas. Žinoma, čia ne tik Riptono jėga, tai - Teko jėga. Tartum norėdamas tai patvirtinti, Džozefsonas klausia, kaip, vardan Dievo, jis tapo toks aukštas.

- Grūdainiai, - sušunka būtybė. - Tek!

- Ką tu darai? - klausia Džozefsonas, bandydamas išsisukti nuo besiartinančio Riptono veido pražiota burna. - Ką tu d...

- Pabučiuok mane, gražuoli!- sušunka Riptonas, prispausdamas savo lūpas prie Džozefsono lūpų.

Jis iškvepia orą į Džozefsono burną, o kraujas patikimai užsandarina šį susijungimą. Džozefsonas įsitempia Riptono glėbyje, po to ima pašėlusiai drebėti. Riptonas vis iškvepia orą, jausdamas, kaip tai vyksta, jausdamas, kaip persikelia į Džozefsoną. Trumpą ir siaubingą akimirką Teko esybė yra nuoga, įstrigusi tarp alpstančio Riptono ir Džozefsono, kuris ima pūstis tarsi didžiulis balionas per Padėkos dienos paradą. Netrukus Tekas jau žiūri ne Riptono, o Džozefsono akimis.

Būtybė pajunta nuostabų, svaiginantį atgimimo jausmą. Ją yra užplūdusi ne tik Teko jėga bei tikslas, bet ir energija vyro, pusryčiams suvalgančio keturis kiaušinius ir pusę svaro pakepintos šoninės. Šis jausmas... šis jausmas...

- Šis jausmas NUOOOSTABUS! - pasipūtėliškai sušunka Bredas Džozefsonas.

Būtybė girdi, kaip grėsmingai traška augantis Bredo stuburas, kaip plečiasi šlamėdami tarsi šilkas raumenys, kaip traška lyg aižėjantis ledas kaukolės kaulai. Jis porą kartų taip garsiai išleidžia dujas, tarytum kas būtų iššovęs starterio pistoletą.

Būtybė numeta Riptono kūną, kuris atrodo lengvutis tarsi tuščia ankštis, ir plačiais žingsniais nužingsniuoja durų link, klausydamasi, kaip nuo platėjančių Džozefsono pečių ir ilgėjančių rankų trūkinėja chaki spalvos marškinių siūlės. Pėdos padidėjo ne tiek daug, tačiau pakankamai, kad sutrūkinėtų teniso batelių raišteliai.

Tekas plačiai išsiviepęs stovi lauke. Dar niekada jis nesijautė taip puikiai. Pasaulis riaumoja tarsi krioklys. Nežmoniškai didelė erekcija jo džinsų priekį paverčia palapine.

Tekas išsilaisvino iš pasaulių šulinio. Tekas - šaunuolis, jis maitinsis ir valdys kaip ir visada valdė šioje dykumoje, kur augalai migruoja, o žemė yra įmagnetinta.

Būtybei belipant į "Buick'ą", Bredo Džozefsono kelnių siūlė praplyšta iki pat diržo kilpučių. Po to, nusišypsojusi dėl automobilio priekyje priklijuoto lipduko "ŠACHTININKAI ĮEINA GILIAU IR IŠBŪNA ILGIAU", būtybė apvažiuoja biuro pastatą ir pasuka į Desperaciją, paskui automobilį palikdama besidriekiantį it gaidžio uodega dulkių debesį.

3

Deividas nutilo. Jis vis dar tebesėdėjo atrėmęs nugarą į "Ryder" mikroautobuso sieną ir nuleidęs galvą žiūrėjo į savo sportinius batelius. Nuo kalbėjimo jo balsas prikimo. Visi likusieji susibūrė aplink berniuką pusračiu, ir Džonis pagalvojo, jog labai panašiai kažkada senieji išminčiai buvo susispietę aplink Kristų, kai šis aiškino jiems savo mokymą. Džoniui geriausiai matėsi toji smulkutė pankiška paukštytė, kurią susižvejojo Stivas Eimzas, ir toji mergina atrodė lygiai taip pat, kaip jautėsi jis pats: užburta, nustebusi, tačiau netikinti tuo, ką girdi. Ir todėl jis negalėjo nustygti nekalbėjęs. Džonis ketino išsinešdinti iš šio miestelio, ir niekas jo nesulaikys nuo šio žingsnio, tik jo senasis ego jaustųsi kur kas geriau, jei galėtų tiesiog patikėti, jog berniukas haliucinuoja, pyškina visas šias pasakaites iš savo vaizduotės. Tačiau Džonis nemanė, jog būtent šitaip yra.

"Tu puikiai žinai, jog šitaip nėra", - pasakė Terė, jaukiai įsitaisiusi savo kalių bunkeryje.

Džonis pritūpė paimti naują limonado buteliuką, nejausdamas, kaip jo piniginė (tikros krokodilo odos, pirkta "Barneys" parduotuvėje už tris šimtus dolerių), kuri jau kyšojo iš užpakalinės kelnių kišenės, galutinai išlenda ir nukrenta ant grindų. Džonis paplekšnojo berniukui ranką, laikančią butelio kakliuką. Deividas šypsodamasis pažvelgė į jį, ir Džonis apstulbo pamatęs, koks vaikas išsekęs. Mintyse vėl nuskambėjo Deivido pasakojimas apie Teką, - tarsi žmogėdrą iš pasakų, uždarytą žemės gelmėse ir besinaudojantį žmonėmis it popieriniais puodeliais, nes ne-

paprastai greitai sudėvi jų kūnus, - ir pagalvojo, ar Deivido Dievas labai nuo jo skiriasi.

- Kaip ten būtų, šitaip jis persikelia, - paaiškino Deividas prikimusiu balsu, - pereina kartu su kvėpavimu tarsi sėkla, kurią nubloškia vėjo gūsis.

- Tai ne gyvenimo, o mirties bučinys, - pastebėjo Ralfas.

Deividas linktelėjo galva.

- Tačiau kas pabučiavo Riptoną? - paklausė Sintija. - Kas jį pabučiavo, kai Riptonas nusileido į šachtą?

- Nežinau, - atsakė Deividas. - Arba man nebuvo parodyta, arba šito nesuprantu. Žinau tik tiek, jog tai įvyko šulinyje, apie kurį jums papasakojau. Jis nusileido į tą kambarį... menę... *can tahai* jį traukė, tačiau Riptonui nebuvo leista juos paliesti.

- Todėl, kad *can tahai* sugadina žmonių kūnus, ir jie tampa netinkami Tekui, - pusiau tvirtindamas, pusiau klausdamas įsiterpė Stivas.

- Taip.

- Negi Tekas turi materialų kūną? Noriu pasakyti, jog... mes čia nekalbame tiesiog apie idėją, ar ne? Arba apie dvasią?

Deividas papurtė galvą.

- Ne, Tekas yra realus, jis yra būtybė. Šachtoje jis turėjo pereiti į Riptono kūną, nes negalėjo ištrūkti iš *ini* - šulinio. Taip, jis turi materialų kūną, kuris netilpo šulinyje. Būtybė tegali pasigauti žmones, apsigyventi juose, paversdama juos *can tekais.* O kai šie kūnai susidėvi, būtybė persikelia į kitus.

- Deividai, o kas nutiko Džozefsonui? - paklausė Ralfas.

Jo balsas skambėjo tyliai, Ralfas atrodė visiškai išsekęs. Džoniui darėsi vis sunkiau žiūrėti į sūnų ir tėvą Karverius.

- Jo širdies vožtuvas buvo nesandarus, - atsakė Deividas. - Tai nedidelė bėda. Džozefsonas tikriausiai būtų ilgai gyvenęs, tačiau jį užvaldė Tekas, ir paprasčiausiai... - Deividas gūžtelėjo pečiais, - paprasčiausiai jį sudėvėjo. Tam teprireikė dviejų su puse dienos. Po to Tekas persikėlė į Entredžianą. Policininkas buvo stiprus, ir jo kūnas išlaikė visą savaitę... tačiau Entredžiano oda buvo labai šviesi. Žmonės iš jo šaipydavosi, kad naudoja kremą nuo saulės.

- Ir visa tai tau papasakojo gidas? - paklausė Džonis.

- Taip. Manau, jog būtent gidas.

- Tačiau tu nesi tikras, kas tai buvo iš tiesų?

- Beveik žinau. Jaučiuosi taip, tartum privalėčiau žinoti.

- Ar tu esi tikras, jog šio gido nepasiuntė Tekas? Todėl, kad yra toks keistas posakis: "Velnias gali būti malonus".

- Jo nepasiuntė Tekas, Džoni.

- Tegul berniukas kalba, - įsiterpė Stivas, - gerai?

Džonis gūžtelėjo pečiais ir atsisėdo. Viena jo ranka vos nepalietė iškritusios piniginės. Tačiau tik vos.

- Miestelio ūkinių prekių parduotuvės galinėje dalyje yra drabužių skyrius, - vėl tęsė pasakojimą Deividas. - Ten daugiausiai prekiaujama darbo rūbais: “Levi’s” džinsais, chaki striukėmis, aukštakulniais batais ir panašiai. Vienam vyrukui, Kurtui Jomenui, dirbančiam - dirbusiam - telefono kompanijoje, jie rūbus užsakinėja specialiai. Jis yra aukščiausias vyras Desperacijoje - šešių pėdų ir septynių colių ūgio. Štai kodėl Entredžiano rūbai nebuvo suplyšę, kai jis mus sučiupo, tėti. Šeštadienio vakarą Džozefsonas įsilaužė į ūkinių prekių parduotuvę ir pačiupo Kurto Jomeno dydžio chaki spalvos kostiumą. Taip pat ir batus. Visa tai jis nunešė į municipalinį pastatą ir sudėjo į Kolio Entredžiano rūbų spintelę persirengimo kambaryje. Suprantate, jau tada jis žinojo, kieno kūnu pasinaudos vėliau.

- Ar jis nužudė policijos viršininką? - paklausė Ralfas.

- Misterį Rydą? Ne, ne tada. Tai jis padarė sekmadienio vakarą. Beje, tuo metu misteris Rydas jau buvo nereikalingas. Suprantate, Riptonas jam buvo palikęs vieną iš *can tahų,* ir tai sujaukė misterį Rydą. Labai. Tuo metu, kai misteris Džozefsonas jį nužudė, misteris Rydas sėdėjo prie savo rašomojo stalo ir...

Aiškiai sutrikęs, Deividas nusisuko į šalį, sugniaužęs dešinę ranką vamzdeliu, jis ore padarė kelis staigius judesius aukštyn ir žemyn.

- Gerai, - įsiterpė Stivas. - Mes suprantame. O kaip Entredžianas? Kur jis buvo visą savaitgalį?

- Jo, kaip ir Odrės, miestelyje nebuvo. Desperacijos policininkai yra - buvo - sudarę sutartį su apygardos teisėsaugos organais. O tai reiškia, jog tenka daug keliauti. Penktadienio vakarą, tą vakarą, kai Riptonas iššaudė sprogdintojų brigadą, Entredžianas buvo Ostine. Šeštadienį jis nakvojo Deiviso rančoje. Sekmadienio naktį - paskutinę naktį, kai jis dar iš tiesų buvo Kolis Entredžianas, - praleido šošonų genties žemėje. Ten jis turi draugą. Manau, jog moterį.

Džonis nuėjo į “Ryder” autobusiuko galą, o po to apsisuko.

- Ką jis padarė, Deividai? Ką toji būtybė padarė? Kaip mes atsidūrėme dabartinėje situacijoje? Kaip tai galėjo atsitikti? - Džonis trumpam nutilo. - Ir dar vienas klausimas. Ko Tekas nori? Išlįsti iš savo skylės žemės gelmėse ir pramankštinti kojas? Pavalgyti kiaulės odelių? Pauostyti kokaino ir išgerti “Tequila Sunrise” kokteilį? Išdulkinti keletą mergaičių, organizuojančių plojimus per Nacionalinės futbolo lygos varžybas? Paklausti Bobo Dilano, kokia yra tikroji dainos “Rojaus vartai” žodžių prasmė? Valdyti Žemę? Ko?

- Tai visiškai nesvarbu, - tyliai atsakė Deividas.

- Ką?

- Svarbu yra tai, ko nori Dievas. O jis nori, kad mes nuvyktume į “Kinijos” šachtą. Visa kita tėra... tauškalai.

Džonis nusišypsojo. Toji šypsena atrodė per daug įsitempusi ir per daug skausminga.

- Štai ką aš tau pasakysiu, šaunuoli: man mažiausiai rūpi, ko nori tavo Dievas.

Jis vėl pasisuko į "Ryder'io" galines duris ir jas atitraukė. Po audros lauke vėjas buvo visiškai nurimęs, o oras keistai šiltas. Gatvių sankryžoje ritmingai mirkčiojo geltonas šviesoforas. Banguotos smėlio kopos kirto gatvę vienodais tarpais. Padūmavusioje mėnulio ir mirkčiojančio šviesoforo šviesoje Desperacija priminė kažkokį avanpostą iš fantastinio filmo.

- Negaliu jūsų sulaikyti, jei nusprendėte mus palikti, - pasakė Deividas. - Galbūt tai galėtų padaryti Stivas ar mano tėtis, tačiau tai neduotų jokios naudos. Dėl laisvos valios susitarimo.

- Teisingai, - pritarė Džonis, - dėl geros senos laisvos valios.

Jis iššoko pro galines mikroautobuso dureles, susiraukdamas nuo skausmo, vėl nudiegusio nugarą. Nosį taip pat vėl ėmė skaudėti. Stipriai. Džonis apsidairė, ar nepamatys kur kojotų arba suopių, tačiau nieko neišvydo.

- Atvirai pasakius, Deividai, aš pasitikiu Dievu beveik taip pat kaip ir pianinu.

Džonis šypsodamasis įkišo galvą į mikroautobusą ir pažvelgė į berniuką.

- Tu gali juo pasitikėti kiek nori. Manau, vis dar gali sau leisti šią prabangą. Tavo sesutė negyva, o mama paversta į dievai žino ką, tačiau prieš užsiimdamas tavimi asmeniškai Tekas dar turi tavo tėvą.

Deividas krūptelėjo. Jo lūpos pradėjo virpėti. Vaiko veidas išsikreipė, ir jis pradėjo verkti.

- Šunsnukis! - užriko ant Džonio Sintija. - Šušiktas šunsnukis!

Ji nubėgo į mikroautobuso galą ir spyrė Džoniui. Šis loštelėjo atgal, ir Sintijos mažos kojytės pirštas praskriejo pro Džonio smakrą per kelis colius. Jis pajuto kojos judesio sukeltą gūsį. Sintija stovėjo ant mikroautobuso krašto mosuodama rankomis, kad išlaikytų pusiausvyrą. Tikriausiai ji būtų nuvirtusi į gatvę, jei Stivas nebūtų sugriebęs merginos už pečių ir sulaikęs.

- Ledi, aš niekada nepretendavau būti šventasis, - atsakė Džonis.

Ši frazė pavyko būtent taip, kaip jis ir norėjo, - ji nuskambėjo lengvai, ironiškai ir linksmai, - tačiau giliai viduje Džonis išsigando. Tas perkreiptas berniuko veidas, tarsi vaikui būtų smogęs žmogus, kurį jis laikė savo draugu.

- Dink iš čia! - suklykė Sintija.

Už jos, priklaupęs ant vieno kelio ir nerangiai apsikabinęs sūnų, Ralfas su nuostaba ir tartum negalėdamas patikėti, jog iš tiesų išgirdo šitokius žodžius, žiūrėjo į Džonį.

- Tu mums nereikalingas, padarysime tai ir be tavęs!

- Kam apskritai tai daryti? - paklausė Džonis, pasistengdamas stovėti taip, kad jo nepasiektų merginos koja. - Štai koks klausimas. Vardan Dievo? Ką jis jums tokio yra padaręs, Sintija, kad visą gyvenimą laukumėte, kol paspaus senovinį vidinio ryšio mygtuką ar atsiųs faksą? Ar Dievas jus apsaugojo nuo to vyruko, kuris bandė jums nuplėšti ausį, ar ano, kuris sulaužė nosį?

- Tačiau aš čia esu, tiesa? - atžariai atrėžė mergina.

- Atleiskite, man šito nepakanka. Aš nesiruošiu tapti Dievo komedijos teatro personažu. Jei tik man pavyks šito išvengti. Negaliu patikėti, kad bet kuris iš jūsų rimtai galvojate ten vykti. Ši mintis yra beprotiška.

- O kaip dėl Merės? - paklausė Stivas. - Ar jūs norite ją ten palikti? Ar galite ją palikti?

- Kodėl gi ne? - atsakė Džonis ir netgi nusijuokė.

Tai buvo trumpas amtelėjimas... tačiau jis nuskambėjo linksmai, ir Džonis pastebėjo, kaip Stivas pasišlykštėjęs nusisuko. Džonis apsižvalgė, ar nepamatys kur žvėrių, tačiau kelias vis dar tebebuvo laisvas, be jokių kliūčių. Tad gal vaikis ir buvo teisus - Tekas norėjo, kad jie išvyktų iš miestelio, atidarė jiems duris.

- Merę pažįstu nė kiek ne geriau nei tuos kurmius iš miestelio, kuriuos jis - toji būtybė, jei jums šitaip labiau patinka, - nužudė. Dauguma jų tuo metu jau tikriausiai buvo netekę proto ir net nesuvokė palieką šį pasaulį. Nejau nematote, jog visa tai beprasmiška? Jei tau pavyktų, Stivai, kokio už tai tikiesi atpildo? Tapti "Pelėdos" klubo nariu iki gyvos galvos?

- Kas jums pasidarė? - paklausė Stivas. - Jūs priėjote prie tos pumos kaip tikras šaunuolis ir ištaškėte jos galvą. Atrodėte kaip tas sukruštas mičiganietis. Tad žinau, jog turite drąsos. Kaip ten būtų, bent jau turėjote. Kas iš jūsų ją pavogė?

- Tu nesupranti. Aš tiesiog pasikarščiavau. Žinai, kur glūdi mano silpnybė? Jei tik man kas nors suteiks galimybę pagalvoti, aš ja pasinaudosiu.

Džonis žengė žingsnį atgal. Joks dievas jo nesulaikė.

- Sėkmės, vyručiai. Kad ir kaip ten būtų, tu, Deividai, esi nepaprastas jaunuolis.

- Jei jūs pasitrauksite, viskas žlugs, - pasakė Deividas. Jis vis dar tebebuvo priglaudęs veidą prie tėvo krūtinės. - Grandinė suirs. Tekas nugalės.

- Taip, tačiau kai reikės atsiteisti, jis bus mūsų, - atšovė Džonis, vėl nusijuokdamas.

Šis garsas jam priminė kokteilių pobūvius, kur juokdavosi tuo pačiu beprasmiu juoku ir laidė tokius pat beprasmius samojus, beprasmiškai nedideliam džiazo orkestrėliui grojant beprasmiškus senus standartus,

tokius kaip "Ar žinai kelią į San Chosė" ar "Tėtušiui patinka mamba". Lygiai taip jis juokėsi lipdamas iš baseino "Bel-Air" viešbutyje, vienoje rankoje tebelaikydamas alaus butelį. Na ir kas. Džonis galėjo juoktis, kaip tik jam sukruštai patinka. Galų gale juk jį kažkada apdovanojo Nacionalinės knygų draugijos premija.

- Iš automobilių stovėjimo aikštelės prie kalnakasybos kompanijos biuro paimsiu mašiną. Važiuosiu it patrakęs, bet pasieksiu Ostiną, o tada neprisistatęs paskambinsiu valstijos policijai ir pasakysiu, kad Desperacijoje nutiko kažkas labai sušiktai bloga. Po to vietiniame "Best Western" viešbutyje užsakysiu kambarius ir, tikiuosi, jog jūs, vyručiai, pasirodysite ir jais pasinaudosite. Jei taip padarysite, galėsite gerti mano sąskaita. Kad ir kaip ten būtų, šį vakarą palieku traukinį. Manau, Desperacija mane visam laikui išgydė nuo blaivybės.

Džonis nusišypsojo Stivui su Sintija, kurie apsikabinę vienas kitą per liemenį stovėjo mikroautobuso gale.

- Judu elgiatės beprotiškai nevykdami kartu su manimi, ir abu puikiai tą suprantate. Kur nors kitur judu galėtumėte puikiai pasireikšti. Aš tai matau. O čia tegalite tapti Deivido kanibališkojo dievo *can tahais.*

Jis nusisuko ir nuleidęs galvą bei stipriai plakančia širdimi ėmė žingsniuoti šalin. Džonis tikėjosi išgirsti piktus žodžius, prakeiksmus, galbūt net maldavimą sugrįžti. Jis buvo bet kam pasiruošęs, ir galbūt vienintelis dalykas, kuris galėjo jį sustabdyti, buvo būtent tie žodžiai, kuriuos Stivas Eimzas ištarė tyliu, beveik bespalviu, konstatuojančiu faktą žmogaus balsu:

- Už tai aš jūsų negerbiu.

Džonis apsisuko, įskaudintas šio paprasto pareiškimo labiau, nei galėjo tikėtis.

- Brangusis, - tarė jis, - aš praradau pagarbą žmogaus, kuris kažkada buvo atsakingas už tai, kad Stivenas Taileris būtų išmestas gatvėn. Visa tai tėra žiurkių dulkinimas.

- Nesu skaitęs nė vienos jūsų knygos, tačiau perskaičiau tą apsakymą, kurį man davėte, ir skaičiau knygą apie jus, - pasakė Stivas. - Tą, kurią parašė profesorius iš Oklahomos. Spėju, jog jūs visur sukeldavote pragarą ir buvote tikras šūdas savo moterims, tačiau, vardan Dievo, juk jūs nuvykote be šautuvo į Vietnamą... ir šį vakarą... toji puma... kur visa tai dingo?

- Nutekėjo kaip myžalas girtuoklio koja, - atsakė Džonis. - Regis, tu netiki, kad taip gali atsitikti, tačiau šitaip būna. Mano myžalo paskutinieji likučiai ištekėjo į baseiną. Kaip tau patinka šis absurdas?

Deividas priėjo prie mikroautobuso gale stovinčių Stivo ir Sintijos. Jis vis dar atrodė išblyškęs ir išsekęs, tačiau buvo ramus.

- Jis jus jau paženklino, - pasakė berniukas. - Aš leisiu jums pasišalinti, tačiau jūs pats pasigailėsite tai padaręs, kai ant savo odos užuosite Teko kvapą.

Džonis ilgai žiūrėjo į berniuką, visomis, kurių dar buvo likę, valios pastangomis bandydamas nuslopinti staiga kilusį norą sugrįžti į mikroautobusą.

- Tada aš tiesiog užsipilsiu daugiau skutimosi losjono, - atsakė Džonis. - Likite sveiki, berniukai ir mergaitės. Gyvenkite teisingai.

Ir kiek galėdamas sparčiau nužingsniavo tolyn. Dar kiek, ir Džonis būtų pasileidęs bėgte.

4

Mikroautobuse įsivyravo tyla, visi stebėjo Džonį, kol jis išnyko iš akiračio, tačiau ir po to niekas nepratarė nė žodžio. Deividas stovėjo tėvo glėbyje ir galvojo, jog dar niekada nesijautė toks tuščias ir nusivylęs. Viskas buvo baigta. Jis pralaimėjo. Berniukas paspyrė tuščią limonado buteliuką, akimis sekdamas, kaip jis rieda mikroautobuso sienos link, į kurią atsimuša ir sustoja palei...

Deividas žengė žingsnį pirmyn.

- Žiūrėkite, Džonio piniginė. Tikriausiai ji iškrito iš kišenės.

- Vargšelis, - burbtelėjo Sintija.

- Keista, kaip jis jos nepametė anksčiau, - pastebėjo Stivas.

Šiuos žodžius jis ištarė kaip žmogus, kurio tikrosios mintys sklando visiškai kitur.

- Aš jam nuolatos kartojau, kad motociklu keliaujantis vyrukas privalo piniginę prisitvirtinti grandinėle.

Lengva šypsena sušvito Stivo lūpose.

- Dabar jam bus sunkiau užsakyti tuos kambarius motelyje Ostine.

- Tikiuosi, jis miegos toje prakeiktoje automobilių stovėjimo aikštelėje, - įsiterpė Ralfas, - arba kur nors palei kelią.

Deividas jų beveik negirdėjo. Jis jautėsi kaip ir tą dieną, būdamas Lokių gatvės parke - ne tada, kai su juo kalbėjosi Dievas, bet tada, kai Deividas suprato, jog Dievas ketina su juo pasikalbėti. Berniukas pasilenkė ir pakėlė Džonio piniginę. Kai ją palietė, Deividas galvą sukrėtė tarsi elektros smūgis. Iš berniuko krūtinės išsiveržė aimana. Jis atsirėmė į mikroautobuso sieną, rankoje sugniauždamas piniginę.

- Deividai? - kreipėsi į jį Ralfas.

Tėvo balsas sklido iš toli, iš už tūkstančių mylių.

Nekreipdamas dėmesio į tėvą, Deividas atsegė piniginę. Viename skyrelyje glaudėsi pinigai, o kitame - gniužulas popierių: rašteliai, vizitinės kortelės ir panašiai. Deivido jais nesidomėjo ir nykščiu atsegė spaustuką kairėje vidinėje piniginės pusėje, iš kurios išvirto armonika sudėtos nuotraukos. Berniukas pajuto, kaip visi kiti susispietė arčiau, kol jis apžiūrinėjo nuotraukas, pirštu stumdamas metus atgal: štai Džonis su barzda greta gražios tamsiaplaukės moters su aukštais skruostikauliais ir

atsikišusiomis krūtimis, o čia Džonis su pražilusiais ūsais stovi prie jachtos turėklų, kitoje nuotraukoje Džonis, susisegęs plaukus į uodegėlę ir vietoje kaklaraiščio pasirišęs žabo, stovi greta aktoriaus, panašaus į Polą Njumeną, kai Njumenui dar nebuvo šovusi mintis pardavinėti raudoną padažą ir salotų uždarą. Kiekvienoje nuotraukoje Džonis buvo truputėlį jaunesnis, jo galvos ir veido plaukai tamsesni, veido linijos mažiau įsirėžusios, kol...

- Čia, - sušnibždėjo Deividas. - O Dieve, čia.

Jis pabandė išimti nuotrauką iš skaidraus dėklo, tačiau nepajėgė - pernelyg stipriai drebėjo rankos. Stivas paėmė piniginę, ištraukė nuotrauką ir padavė ją berniukui. Džonas laikė ją prieš savo akis, apimtas pagarbios baimės - tarsi astronomas, ką tik atradęs naują planetą.

- Kas čia? - paklausė Sintija, palinkdama artyn.

- Bosas, - atsakė Stivas. - Jis ten - kaip paprastai bosas sako: “šalyje” - praleido beveik metus, rinkdamas medžiagą savo knygai. Manau, žurnalams irgi parašė keletą reportažų apie karą.

Stivas pažvelgė į Deividą.

- Ar tu nežinojai, kad čia yra ši nuotrauka?

- Žinojau čia kažką esant, - atsakė Deividas tokiu tyliu balsu, kad kiti jo beveik neišgirdo. - Kai tik ant grindų pamačiau piniginę. Tačiau... tai buvo jis, - berniukas nutilo, paskui pakartojo savo žodžius:

- Tai buvo jis.

- Kas “jis”? - paklausė Ralfas.

Deividas neatsakė, tik spoksojo į nuotrauką. Joje stovėjo trys vyrai palei apgriuvusį pastatą iš šlako blokų - sprendžiant iš užrašo lange “Budweiser”, tai buvo baras. Šaligatviai buvo pilni azijiečių. Nuotraukos kairėje matėsi motoroleriu važiuojanti mergina.

Vyrai, stovintys trijulės kairėje ir dešinėje, dėvėjo marškinius trumpomis rankovėmis ir kelnes. Vienas iš jų buvo labai aukštas ir rankoje laikė užrašų knygelę. Kitas buvo apsikarstęs fotoaparatais. Stovintis viduryje vyriškis dėvėjo džinsus ir pilkus medvilninius marškinėlius. Jo galvą dengė nustumta ant pakaušio beisbolo kepuraitė su “Jankių” komandos užrašu. Ant krūtinės matėsi diržėlis, palei šlaunį dėkle kadaravo kažkoks didokas daiktas.

- Čia jo radijo imtuvas, - sušnibždėjo Deividas, pirštu paliesdamas dėklą.

- Ne, - paprieštaravo Stivas, atidžiau apžiūrėjęs nuotrauką. - Tai 1968 metų modelio magnetofonas.

- Kai mudu susitikome Mirusiųjų Žemėje, tai buvo radijo imtuvas, - priešgyniavo Deividas.

Berniukas nepajėgė atitraukti akių nuo nuotraukos. Jo burna išdžiūvo; liežuvis tarsi padidėjo ir tapo nejudrus. Stovintis viduryje vyriškis šypsojosi, vienoje rankoje laikydamas akinius nuo saulės veidrodiniais stiklais; nekilo jokių abejonių, kas jis.

Virš vyriškio galvos, virš baro, iš kurio jie tikriausiai ką tik išėjo, durų kabėjo ranka išvedžiotas užrašas. Šis baras vadinosi "Vietkongo stebėjimo punktas".

5

Merė neapalpo, tačiau klykė, kol jos galvoje kažkas nutrūko ir jėgos apleido kūną. Svirduliuodama nužingsniavo į priekį, prieš savo norą viena ranka įsikibusi stalo, po kurį šmižinėjo juodieji vorai - našlės ir skorpionai, o ką jau kalbėti apie lavoną su gardžia kraujo sriubos lėkšte priešais, tačiau Merė dar mažiau geidė žnegtelėti ant grindų veidu į priekį.

Ant grindų karaliavo gyvatės.

Ji priklaupė, ranka prisilaikydama stalo krašto. Ši poza buvo kažkaip keistai raminanti. Truputėlį pasvarsčiusi Merė suprato, kas sukėlė šį jausmą: žinoma, jog Deividas. Klūpėdama ant kelių Merė prisiminė, kaip paprastai ir pasitikėdamas savimi berniukas atsiklaupė kameroje, kurioje jis buvo uždarytas su Bilingsliu. Mintyse išgirdo Deivido žodžius, ištartus kiek pasiteisinamu tonu: "Ar negalėtumėte nusisukti... aš privalau nusimauti kelnes". Nuo šios minties Merė nusišypsojo, ir šypsena šioje košmariškoje aplinkoje - kad pajėgė šypsotis šioje košmariškoje aplinkoje - ją dar labiau nuramino. Net nesusimąstydama, Merė pirmą kartą nuo vienuolikos metų pradėjo melstis. Anuomet ji atostogavo vasaros stovykloje ir gulėjo kvailame gulte, pilname uodų kvailame mediniame namelyje kartu su būriu kvailų mergaičių, kurios vėliau tikriausiai tapo pagiežingos ir kandžios. Merė nepaprastai pasiilgo namų ir meldė Dievą, kad šis atsiųstų mamą, kad ji parsivežtų Merę namo. Dabar Merė gana tvirtai tikėjo, jog čia yra vienui viena.

- Dieve, - ištarė ji balsu, - man reikia pagalbos. Esu kambaryje, kuriame knibždėte knibžda visokių šliaužiojančių gyvių, daugiausia nuodingų, ir esu mirtinai išsigandusi. Jei tu esi, būsiu dėkinga už viską, ką man padarysi. A...

Merė ketino ištarti "amen", tačiau išplėtusi akis nutilo, nespėjusi užbaigti žodžio. Jos galvoje pasigirdo aiškus balsas - ne jos pačios, Merė tuo neabejojo. Tartum kas nors būtų laukęs, ir nelabai kantriai, kad Merė prabiltų pirmoji.

"Niekas čia tavęs nenuskriaus", - pasakė balsas.

Kitame patalpos gale Merės žibintuvėlio spindulys apšvietė seną "Maytag" firmos skalbimo mašiną su rūbų džiovintuvu. Virš jų kabojo užrašas: "ASMENINIUS DRABUŽIUS SKALBTI DRAUDŽIAMA! TAVO TAIP PAT!" Po užrašą pirmyn ir atgal bėgiojo vorai, spyruokliuodami savo ilgomis kojomis. Dar daugiau jų buvo ant skalbimo mašinos. Arčiau Merės, ant stalo, mažas skorpionas tyrinėjo likučius voro, kurį Merė išplėšė iš savo plaukų. Jos ranka dar tebevirpėjo po šio susi-

dūrimo - tas vabzdys buvo pritvinkęs nuodų, kurių būtų pakakę mirtinai sugelti Merę, jei voras būtų įkandęs, o ne vien apšlakstęs savo nuodais. Ne, Merė nežinojo, kieno buvo tas balsas, tačiau jei Dievas šitaip atsako į maldas, neverta stebėtis, kad pasaulis taip giliai įklimpęs į šūdą. Nes čia daug kas galėjo nuskriausti Merę, daug kas.

"Ne, - kantriai paprieštaravo balsas, nors Merė tuo metu nukreipė žibintuvėlio spindulį yrančių lavonų, išrikiuotų ant grindų, krūvon ir pastebėjo dar vieną besiranganČių gyvačių kamuolį. - Ne, šie gyviai negali tavęs nuskriausti. Ir tu žinai kodėl".

- Aš nieko nežinau, - sudejavo Merė, nukreipdama žibintuvėlio šviesą į savo ranką.

Ranka buvo paraudusi ir tvinkčiojo, tačiau netino. Todėl, kad voras jai neįkando.

Hmmmm. Tai savotiškai įdomu.

Merė vėl pašvietė žibintuvėliu į lavonus, išryškindama juos nuo paties pirmojo iki krašte gulinčių Džozefsono ir Entredžiano. Šiuos kūnus anksčiau apkrėtęs virusas dabar skverbėsi į Eleną. Ir jei ji, Merė Džekson, turėjo tapti eiliniais šio viruso namais, tada čia esantys gyviai iš tiesų negalėjo jos nuskriausti. Jiems buvo nevalia sugadinti prekę.

- Voras turėjo man įkąsti, - sumurmėjo Merė, - tačiau šito nepadarė. Jis leidosi sutraiškomas. Niekas negali čia manęs nuskriausti.

Merė isteriškai sukikeno.

- Mes esame bičiuliai!

"Tu privalai iš čia ištrūkti, - perspėjo balsas. - Prieš tai būtybei sugrįštant. O ji būtinai sugrįš. Netrukus".

- Apsaugok mane! - sušuko Merė atsistodama. - Juk tu mane apsaugosi, tiesa? Jei esi Dievas ar Dievo pasiųstas, tu mane apsaugosi!

Šį kartą nepajuto jokio atsako. Galbūt balso šeimininkas nenorėjo apsaugoti Merės. O gal nepajėgė.

Visa virpėdama Merė ištiesė ranką stalo link. Juodosios našlės ir mažesni vorai - Rudieji atsiskyrėliai - išsilakstė į šalis. Skorpionai pasielgė taip pat. Vienas netgi nukrito nuo stalo. Panika gatvėse.

Gerai. Labai gerai. Tačiau nepakankamai. Merė privalėjo iš čia ištrūkti.

Moteris raižė tamsą savo žibintuvėliu, kol galiausiai surado duris. Ji priėjo prie durų nutirpusiomis ir keistai nutolusiomis kojomis, stengdamasi neužlipti ant visur šmirinėjančių vorų. Durų rankena pasisuko, tačiau durys varstėsi ne daugiau kaip per colį. Stipriau spustelėjusi, Merė išgirdo tarškesį. Tikriausiai tai buvo pakabinama spyna. Merės ji nė kiek nenustebino.

Ji vėl žibintuvėliu nubrėžė šviesos ratą. Spindulys užkliuvo už plakato su užrašu "TEGUL TIE NIEKŠAI SUŠĄLA TAMSOJE", aprūdijusios kriauklės, spintelės su kavos aparatu ir nedidele mikrobangų kros-

nele už skalbimo mašinos ir rūbų džiovintuvo. Po to ji apšvietė kabineto pusę, kurioje stovėjo rašomasis stalas, kelios dokumentų spintos, ant sienos kabėjo registruojantis laikrodis ir lentynėlė sudėti atvykimo į darbą laiko registracijos kortelėms; toliau stovėjo išsipūtusi krosnelė, įrankių spinta, gulėjo krūva aprūdijusių kastuvų ir kirtiklių, dar toliau kabojo sieninis kalendorius su šviesiaplaukės gražuolės, apsivilkusios bikini, nuotrauka. Paskui Merė vėl apšvietė duris. Patalpoje nebuvo langų, nė vieno. Ji pašvietė žibintuvėliu į grindis, trumpam pagalvodama apie kastuvus, tačiau grindys buvo glotniai prigludusios prie gofruotos skardos sienų, ir moteris abejojo, ar būtybė, įlindusi į Elenos Karver kūną, duos pakankamai laiko Merei prasikasti išėjimą laisvėn.

"Rūbų džiovintuvas, Mare".

Tai buvo jos pačios balsas; turėjo būti, tačiau teprasmenga Merė skradžiai, jei čia jos balsas... be to, jis nepanėšėjo į atėjusią galvon mintį.

Tačiau dabar ne pats tinkamiausias metas rūpintis tokiais dalykais. Merė nuskubėjo prie rūbų džiovintuvo, jau mažiau kreipdama dėmesį į statomas kojas ir sutraiškydama keletą vorų. Prie džiovintuvo yrantys kūnai dvokė smarkiau, sodriau, todėl atrodė keista, nes lavonai gulėjo priešingoje patalpos pusėje, tačiau...

Barškuolė gyvatė su rombo formos galva pakėlė rūbų džiovintuvo dangtį ir ėmė rangytis laukan. Tai priminė susidūrimą su šlykščiausiu pasaulyje, dėžutėje uždarytu džinu. Gyvatės galva lingavo pirmyn ir atgal. Jos juodos pamokslininko akys įsisiurbė į Merę. Ši žvilgtelėjo atgal, po to prisivertė eiti pirmyn ir ištiesė ranką į gyvatę. Merė žinojo, kad gali klysti dėl vorų ir gyvačių, tačiau kas čia tokio, jei šis didžiulis šliužas jai iš tiesų įkąs? Ar mirti nuo gyvatės įkandimo blogiau, nei baigti gyvenimą kaip Entredžianas, žudant visus, kas pasipainios po kojomis, ir galiausiai susprogti tarsi bombai?

Gyvatė nusižiovavo, iškišdama panašias į banginio ūsus iltis, ir sušnypštė.

- Krušau tave, sesute, - tarė Merė.

Ji sugriebė gyvatę, ištraukė iš rūbų džiovintuvo - gyvis buvo ne mažiau kaip keturių pėdų ilgio - ir nusviedė šalin. Po to Merė žibintuvėlio kotu užtrenkė rūbų džiovintuvo dangtį, nenorėdama pamatyti, kas ten dar gali tūnoti, ir atitraukė džiovintuvą nuo sienos. Pasigirdo spragtelėjimas, kai plastmasinis išleidimo vamzdis atitrūko nuo skylės sienoje. Iš po džiovintuvo į visas šalis pasklido būriai vorų.

Merė pasilenkė pasižiūrėti į skylę. Ji buvo kokios pėdos skersmens, per siaura išlįsti, tačiau smarkiai aprūdijusiais kraštais, ir Merė pagalvojo, kad...

Ji vėl perėjo per patalpą, užlipo ant skorpiono - pasigirdo trakštelėjimas - ir susierzinusi paspyrė už lavonų tūnojusią žiurkę... ir tikriausiai jais besigardžiavusią. Merė nutvėrė kirtiklį, sugrįžo prie angos sienoje ir

rūbų džiovintuvą patraukė dar toliau, kad atsirastų daugiau vietos. Puvėsių kvapas dabar tvoskė dar aitriau, tačiau Merė jo bemaž nejuto. Ji prakišo pro skylę trumpesnį kirtiklio galą, truktelėjo aukštyn ir sukrykštė iš pasitenkinimo, kai įrankis supuvusioje ir surūdijusioje skardoje atvėrė beveik aštuoniolikos colių plyšį.

"Paskubėk, Mere, paskubėk!"

Ji nusišluostė nuo kaktos prakaitą, įspraudė kirtiklį plyšin ir vėl truktelėjo į viršų. Įrankis taip staigiai išsilaisvino, kad Merė pargriuvo aukštielninka, paleisdama iš rankų kirtiklį, kuris nudardėjo grindimis. Merė pajuto, kaip po jos nugara krebžda vorai, o žiurkė, kurią anksčiau paspyrė, - galbūt viena iš jos giminaičių, - cypdama užropojo ant kaklo. Merė pajuto, kaip žiurkės ūsai kutena jos žandikaulį.

- Atsikrušk! - suriko ji, nusviesdama žiurkę šalin.

Merė atsistojo, paėmė ant rūbų džiovintuvo viršaus gulintį žibintuvėlį ir kaire ranka prisispaudė jį prie krūtinės. Po to pasilenkė ir atlenkė tarsi sparnus atvipusius skardos lakštus.

Merė pagalvojo, kad dabar skylė yra pakankamai didelė. Kaip tik.

- Ačiū, Dieve, - tarė. - Prašau pabūt dar truputėlį su manimi. Ir jei padėsi man iš čia išsikapstyti, pažadu bendrauti su tavimi.

Moteris atsiklaupė ir pažvelgė pro skylę. Smarvė dabar sklido tokia stipri, kad Merė vos neuždusо. Ji pašvietė žibintuvėliu.

- O Dieve! - šaižiai suklykė Merė. - O Kristau, ne!

Iš siaubo jai pradžioje pasirodė, kad prie pastato, kuriame buvo Merė, sienos gulėjo šimtai į krūvą suverstų lavonų, atrodė, jog visas pasaulis - tai pabalę, išpurtę veidai, stiklinės akys ir išdraskyti kūnai. Jai bežiūrint, suopis, tupėjęs ant vieno lavono krūtinės ir lesęs kito veidą, pakilo į orą, mojuodamas sparnais tarsi išdžiaustytomis paklodėmis.

"Ne tiek daug, kaip tau atrodo, - ramino save mintyse Merė. - Ne tiek daug, Mere, vaikeli, ir net jei čia būtų tūkstantis lavonų, tai nieko nepakeistų".

Tačiau vis tiek kurį laiką neįstengė pajudėti. Skylė žiojėjo pakankamai didelė, kad galėtum pro ją išlįsti, tuo Merė neabejojo, tačiau ji...

- Aš ant jų nukrisiu, - sušnibždėjo.

Žibintuvėlis jos rankoje nevaldomas virpėjo, apšviesdamas skruostus, antakius, ausis su kyšančiais plaukų kuokštais, ir Merei pasirodė, jog tai filmo "Pamišėlis" baigiamoji scena, kai voratinkliais apkibusi elektros lemputė rūsyje ima svyruoti pirmyn ir atgal, slysdama susiraukšlėjusiu, panašiu į mumiją negyvos Normano motinos veidu.

"Tu privalai išeiti, Mere, - kantriai patarė jai balsas. - Privalai išeiti dabar, nes paskui bus per vėlu".

Gerai... tik Merė neprivalo matyti tos vietos, į kurią nukris. Jokiu būdu. Ypač jei ji šito nenori.

Merė išjungė žibintuvėlį ir išmetė jį pro skylę sienoje. Išgirdo minkštą trinktelėjimą, kai žibintuvėlis nukrito ant... na, kai ant kažko nukrito.

Merė giliai įkvėpė, užsimerkė ir išlindo laukan. Surūdijusi, rantytais kraštais skarda ištraukė jai marškinėlius iš džinsų ir subraižė pilvą. Moteris dar pasislinko pirmyn ir pajuto, kaip krenta vis dar tvirtai užmerktomis akimis. Ji atstatė rankas priešais save. Viena ranka nusileido ant kažkieno veido - Merė delnu pajuto šaltą, nekvėpuojantį nosies galiuką, o jos pirštai prisilietė prie vešlių antakių. Kita ranka įsmigo į kažkokią šaltą želė.

Ji tvirtai sučiaupė lūpas, sandariai užgniauždama besiveržiantį garsą - klyksmą, o gal pasišlykštėjimo šūksnį. Jei suklyktų, turėtų įkvėpti oro. O jei įkvėptų oro, turėtų uosti lavonų, Dievas žino kiek išgulėjusių vasaros saulės atokaitoje, dvoką. Merė nusileido ant kažkokių slankiojančių ir leidžiančių iš savęs dvoką daiktų. Įsakiusi sau nepanikuoti ir susitvardyti, Merė nusirideno nuo jų, trindamasi į kelnes delnus, kurie pabuvojo kažkokioje želė masėje.

Dabar ji po savimi pajuto smėlį ir mažus, aštrius akmenukus. Merė dar kartą apsivertė atsiguldama ant pilvo, prisitraukė po savimi kelius, sugrūdo rankas į aštrų smėlį ir trindama ėmė jas stropiai valyti. Po to atmerkė akis ir pamatė žibintuvėlį, gulintį palei kažkieno ištiestą vaškinę ranką. Merė pakėlė akis į viršų; ji norėjo - jai reikėjo - dangaus ramybės ir švarumo. Danguje spindėjo blyškus mėnulis, į kurį buvo pasvirus iš "Kinijos" šachtos kyšanti it velnio šakė aštri ir plona uola.

"Aš ištrūkau į laisvę, - tarė sau mintyse. - Bent jau pavyko. Ačiū tau, brangus Dieve".

Merė keliais nuropojo tolyn nuo lavonų krūvos, vėl prisispaudusi prie krūtinės žibintuvėlį ir tebetrindama peršinčias rankas į aštrų žvirgždą.

Kairėje suspindo šviesa. Merė pažvelgė ton pusėn, ir ją apėmė siaubas, kai pamatė Entredžiano patrulinį policijos automobilį. "Ar malonėtumėte išlipti iš automobilio, misis Džekson? - pasakė jis, ir Merė nusprendė, jog būtent tada viskas ir prasidėjo, viskas, kuo ji tvirtai tikėjo, išsisklaidė it vėjo žarstomos dulkės.

"Jis tuščias, automobilis tuščias, argi nematai?"

Taip, Merė matė automobilį tuščią, tačiau siaubas jos neapleido. Burnoje pajuto keistą skonį, tarsi būtų čiulpusi penį.

Patrulinis policijos automobilis, - apneštas kelio dulkėmis, net ant stogo sumontuotas švyturėlis buvo aplipęs smėlio audros liekanomis, - stovėjo palei nedidelį betono pastatą, primenantį vaistų dėžutę. Durelės vairuotojo pusėje buvo paliktos praviros (Merė matė tą šlykštų plastmasinį meškiuką, pritvirtintą greta kompaso prietaisų skydelyje), todėl automobilio viduje degė šviesa. Elena atvežė ją šiuo automobiliu ir po to kažkur pasišalino. Elenai reikėjo pakepti kitas žuvis, užmesti kitas meškeres, sutvarkyti kitus reikalus. Jei tik ji paliko raktelius...

Merė atsistojo ir nuskubėjo prie automobilio, bėgdama susilenkusi it kareivis, kertantis niekieno teritoriją. Automobilis dvokė krauju, šlapi-

mu, skausmu ir baime. Prietaisų skydelis, vairas ir priekinė sėdynė buvo aptaškyti sukrešėjusiu krauju. Prietaisų skalės buvo neįmanoma įžiūrėti. Keleivio pusėje ant grindų gulėjo akmeninis voras. Tai buvo sena apgailėtina statulėlė, tačiau jos vaizdas sukėlė Merei šaltį ir silpnumą.

Ne todėl, kad Merė labai sunerimo dėl šios statulėlės; automobilio užvedimo spynelė buvo tuščia.

- Šūdas! - piktai sumurmėjo Merė. - Šūdas, užteptas ant paskrudintos duonos!

Ji pasisuko ir žibintuvėliu apšvietė iš pradžių krūvą kalnakasybos įrenginių, o po to kelią, vedantį į šiaurinį šachtos šlaitą. Kelias driekėsi plūktos skaldos, ne mažiau kaip keturių eilių pločio, kad juo galėtų pravažiuoti galinga technika, kurią ką tik Merė apžiūrėjo, ir tikriausiai lygesnis nei toji autostrada, kuria ji važiavo su Piteriu, kai juodu sustabdė tas prakeiktas faras... o Merė negalėjo nuvažiuoti policijos patruliniu automobiliu, nes neturėjo sukrušto rakto.

"Jei aš negaliu išvažiuoti, privalau pasirūpinti, kad negalėtų ir jis. Arba ji. Ar kaip ten, po velnių, tą būtybę pavadinti".

Merė vėl pasilenkė, įkišo galvą mašinos vidun ir susiraukė nuo rūgštaus dvoko (ir taip pat nenuleido akių nuo šlykščios statulėlės, tarsi šioji būtų galėjusi šokti Merei į veidą). Ji atlaisvino variklio kapoto kablį ir nuėjo prie automobilio priekio. Apčiuopomis suradusi atramstį, Merė pakėlė "Caprice" kapotą. Variklis buvo didžiulis, tačiau Merė nesunkiai surado oro filtrą. Ji palinko ties filtru, sugriebė centre esančią veržlę su sparneliais ir stipriai paspaudė. Nieko nenutiko.

Iš nevilties Merė sušvokštė ir sumirksėjo, nes prakaitas gėlė akis. Truputį daugiau nei prieš metus Merė skaitė savo eiles kultūriniame renginyje, pavadintame "Moterys poetės švenčia savo jausmus ir seksualumą". Ji dėvėjo Donos Karan salone pirktą kostiumėlį ir šilkinę palaidinę. Jos plaukai buvo neseniai nukirpti, virš antakių puikavosi kirpčiukai. Merės ilgą eilėraštį "Mano vaza" tą vakarą labai palankiai sutiko. Žinoma, visa tai buvo prieš istorinį apsilankymą gražiojoje "Kinijos" šachtoje, kurioje buvo unikali ir žavinti "Barškuolės Nr. 2" kasykla. Merė abejojo, ar kas nors iš žmonių, girdėjusių kaip ji skaito "Mano vazą" -

glotniais
šonais
kvapi kojelė
apkraštuota šešėliais
išlenkta lyg
pečių linija
lyg šlaunies iškilumas

- dabar ją pažintų. Merė pati negalėjo pažinti savęs.

Jos dešinė ranka, toji, kuria spaudė oro filtro veržlę, peršėjo ir virpėjo. Pirštai nuslydo. Ji skausmingai nusiplėšė nagą ir aiktelėjo.

- Dieve, prašau padėk man tai padaryti. Kadangi nesugebėčiau atskirti paskirstymo galvutės nuo alkūninio veleno, tai čia turėtų būti karbiuratorius. Prašau suteik man jėgų, kad...

Šį kartą spustelėjus veržlė su sparneliais pasisuko.

- Ačiū, - šnopuodama ištarė Merė. - O taip, labai dėkoju. Prašau būt netoliese. Ir pasirūpint Deividu bei kitais, gerai? Neleisk jiems be manęs išvykti iš šios šūdinos skylės.

Ji nusuko veržlę su auselėmis ir leido nukristi variklio vidun. Merė nukėlė nuo strypo oro filtrą ir pamatė karbiuratorių, kuris buvo didelis... na, it vaza. Juokdamasi Merė pritūpė, paėmė saują smėlio, nustūmė kažkokį metalinį daiktelį nuo vienos iš karbiuratoriaus pertvarų ir sugrūdo ten smėlį su akmenukais. Ji sugrūdo dar dvi saujas, pripildydama karbiuratoriaus gerklę, uždusindama jį, ir pasitraukė į šalį.

- Pažiūrėsime, kaip tu, kale, jį pavairuosi, - pūškuodama ištarė Merė.

"Paskubėk, Mere, tu privalai skubėti."

Žibintuvėliu ji apšvietė stovinčią techniką. Tarp didesnių įrenginių stovėjo du pikapai. Merė priėjo prie jų ir pašvietė žibintuvėliu į kabinų vidų. Nė viename iš sunkvežimukų nebuvo raktelių. Tačiau "Fordo F-150" kėbule kartu su kitais įrankiais voliojosi kirvis, kuriuo Merė prakirto abiejų sunkvežimukų padangas. Ji jau buvo benumetanti kirvį šalin, tačiau apsigalvojo. Dar kartą pašvietė žibintuvėliu aplink ir šį kartą už kokių dvidešimties jardų nuo šachtos dugno pastebėjo žiojėjančią keturkampę skylę.

"Štai. Visų šių nelaimių šaltinis".

Merė nežinojo, kaip tai suprato, gal tai buvo Dievo balsas ar jos pačios intuicija, tačiau jai atrodė visiškai nesvarbu. Dabar jai terūpėjo vienas dalykas: išsinešdinti iš čia po velnių.

Merė išjungė žibintuvėlį, - jai pakaks ir mėnulio šviesos, bent jau kol kas, - ir nužingsniavo keliu, vedančiu iš "Kinijos" šachtos.

TREČIAS SKYRIUS

1

Literatūros liūtas stovėjo prie kompiuterių, išrikiuotų vienam ilgo stalo gale, ir žiūrėjo per laboratoriją į galinę sieną, kur ant kablių tarsi nacių mirties stovyklos eksperimentų objektai kabojo daugiau nei tuzinas žmonių lavonų. Viskas atrodė daugmaž taip, kaip nupasakojo Stivas su Sintija, tik vienas dalykas skyrėsi: moteris, kabanti po plakatu su užrašu "PRIVALOTE DĖVĖTI ŠALMĄ", toji, kurios galva buvo taip smarkiai atlošta į dešinę, kad jos skruostas lietė petį, klaikiai panėšėjo į Terę.

“Tu žinai, jog čia tiktai tavo vaizduotė, tiesa?”

Ar jis tai žinojo? Ką gi, galbūt. Tačiau, Dieve!.. Tokie patys auksiniai rausvi plaukai... aukšta kakta ir truputėlį pakrypusi nosis.

- Nekreipk dėmesio į nosį, - ištarė sau Džonis balsu, - tu privalai rūpintis savo paties kreiva nosimi. Tad tiesiog dink iš čia, gerai?

Tačiau iš pradžių Džonis nevaliojo pajudėti. Jis žinojo, ką privalo padaryti, - pereiti per patalpą, apieškoti lavonų kišenes ir ištraukti automobilių raktelius, - tačiau žinoti ir padaryti - tai du skirtingi dalykai. Įkišti ranką į kišenę, pajusti jų kojų negyvą odą, kurią nuo Džonio rankos skyrė tik plonas kišenės audinys... naršyti po jų daiktus... ne vien tik automobilių raktelius, bet ir kišeninius peiliukus, nagų kirptukus, gal net ir aspirino dėžutes...

“Viskas, ką žmonės nešioja kišenėse, yra svetima, - pagalvojo Džonis. - Kaip keista”.

...bilietų šakneles, pinigų segtukus, monetų dėklus...

- Liaukis, - sušnibždėjo jis pats sau, - tiesiog imk ir padaryk tai.

Iš radijo imtuvo tarsi šautuvo šūviai sklido elektrostatiniai traškesiai. Jau buvo po vidurnakčio, ir vietinės radijo stoties šikniai buvo išėję namo. Kai patekės saulė, jie vėl sugrįš su eiline Treivio Trito ir Tanios Taker dainų pozicija, tačiau jei bent kiek pavyks, Džonas Edvardas Marinvilis, žmogus, kurį “Harper’s” žurnalas kažkada pavadino vieninteliu reikšmingu Amerikos baltuoju rašytoju, jau bus iš čia dingęs.

Jei jūs išvyksite, viskas bus baigta.

Perbraukęs ranka per veidą, tarsi ši mintis būtų buvusi įkyri musė, kurią galima nuvyti šalin, Džonis ėmė žingsnuoti per kambarį. Tam tikra prasme Džonis pametė savo nelaimės draugus, tačiau, antra vertus, jie taip pat galėjo iš čia išvykti, tiesa? Gi Džonis juos traukė atgal į pasaulį, kur vyrukai nekalba kažkokia nesąmoninga kalba ir nepūva tiesiai tavo akyse. Į pasaulį, kur gali tikėtis žmogaus paskutinio smarkaus ūgtelėjimo iki aštuoniolikos metų amžiaus. Taip, gerai, dabar jis labiau priminė ne literatūros liūtą, o vieną iš tų Pietų Vietnamo respublikos armijos plėšikų, kuriuos matė Kuang Tri kraustančius lavonų kišenes ir ieškančius auksinių daiktų, o kartais net praskleidžiančius sėdmenis su viltimi rasti deimantą ar perlą, tačiau toks palyginimas per daug šiurkštus... Be to, Džonis buvo įsitikinęs, jog šis jausmas netruks praeiti. Galų gale čia jis atvyko anaiptol ne kraustyti lavonų kišenių. Jam reikėjo raktų, tinkančių aikštelėje stovintiems automobiliams, ir nieko daugiau. Be to...

Be to, mergina, kabanti po plakatu su užrašu “PRIVALOTE DĖVĖTI ŠALMĄ”, iš tiesų buvo panaši į Terę. Rausvai šviesiais plaukais ir su kulkos skyle chalate. Žinoma, tos dienos, kai Terės plaukai buvo rausvai šviesūs, seniai pasibaigė, dabar jie buvo beveik visiškai žili, tačiau...

Jūs pats pasigailėsite tai padaręs, kai ant savo odos užuosite Teko kvapą.

- Duokite man ramybę, - balsu ištarė Džonis, - nebūkime vaikiški.

Jis pažvelgė į kairę, norėdamas nukreipti žvilgsnį nuo negyvos blondinės, tokios panašios į Terę, - tos Terės, kuri sugebėdavo išvesti Džonį iš proto vien tik užsimesdama koją ant kojos ar suvingiuodama klubais, - ir viltingai nusišypsojo šį tą išvydęs. Ten buvo visureigis. Jis stovėjo garažo viduje, ir Džonis pagalvojo, kad jo rakteliai greičiausiai spynelėje. Jei taip yra iš tiesų, Džoniui bent jau nereikės žemintis, besirausiant po Entredžiano aukų kišenes. Galbūt šiuos žmones nužudė Džozefsonas, tačiau dabar nesvarbu. Džoniui tereikėjo atkabinti priekabą rūdai vežioti, pakelti garažo duris ir išvažiuoti.

...kai ant savo odos užuosite Teko kvapą.

Galbūt ir užuos tą kvapą, tačiau neilgam. Galbūt Deividas Karveris - pranašas, tačiau tėra jaunas pranašas; esama dalykų, kurių berniukas tikriausiai nesuprato, net jei ir tiesiogiai bendravo su Dievu. Vienas jų - kad smarvę galima nuplauti. Taip, galima. Tai buvo vienas iš nedaugelio dalykų gyvenime, kuriais Džonis absoliučiai neabejojo.

Ir, ačiū Dievui, visureigio raktelis buvo spynelėje.

Džonis įkišo galvą visureigio vidun, pasuko raktelį į padėtį “Papildomi prietaisai” ir pastebėjo, kad benzino buvo daugiau nei trys ketvirtadaliai bako.

- Vien septynetai, kūdiki, - ištarė jis nusijuokdamas. - Iškrito vien septynetai.

Džonis nuėjo į “Džipą” primenančio automobilio galą ir apžiūrėjo movą, kuri jungė priekabą su automobiliu. Čia taip pat viskas buvo paprasta. Paprasčiausias kaištis. Džonis susiras plaktuką... išmuš kaištį...

“Net ir Houdinis nebūtų sugebėjęs šito padaryti, Marinvili, - tai skambėjo senojo girtuoklio balsas. - Dėl galvos. O kaip dėl telefono? O kaip dėl sardinių?”

- O ką sardinės? Tiesiog maišelyje buvo daugiau skardinių nei mes galvojome, tik tiek.

Tačiau Džonį išpylė prakaitas. Šitaip jis kartais prakaituodavo Vietname. Ne nuo karščio, nors ten buvo karšta, ir ne iš baimės, nors žmogus bijodavai net miegodamas. Dažniausiai tai būdavo kažkoks nesveikas prakaitas, suvokus, jog netinkamu laiku atsidūrei netinkamoje vietoje kartu su iš esmės gerais žmonėmis, kurie save sugadino, galbūt visam laikui, darydami blogus darbus.

“Neįkyrūs stebuklai”, - pagalvojo Džonis ir vėl išgirdo senojo girtuoklio balsą. Dieve mano, miręs senukas buvo iškalbingesnis nei gyvas. “Jei ne berniukas, jūs ir dabar tebetūnotumėte kalėjimo kameroje, tiesa? Arba būtumėte negyvas. Arba dar blogiau. O jūs jį palikote”.

- Jei savo striukės nebūčiau nukreipęs kojoto dėmesio, Deividas dabar būtų negyvas, - garsiai atsakė Džonis. - Palik mane ramybėje, senas kvaily.

Ant palei sieną stovinčio darbastalio Džonis pastebėjo plaktuką ir nužingsniavo prie jo.

"Pasakyk man, Džoni, - išgirdo jis Terės balsą ir sustingo vietoje, - nuo kada tu nusprendei įveikti mirties baimę, visiškai atsisakydamas realaus gyvenimo?"

Šis balsas nuskambėjo ne jo galvoje, Džonis tuo buvo įsitikinęs, po velnių, jis buvo visiškai tikras. Tai kalbėjo ant sienos kabanti Terė. Ne miražas ar haliucinacija, o tikra Terė. Jei Džonis apsisuktų, pamatytų ją pakelta galva, skruostas negulėtų nusviręs ant peties. Terė žiūrėtų į jį kaip visada, kai Džonis sukrušdavo reikalus - kantriai, nes Džonis Marinvilis dažniausiai viską sukrušdavo, ir nusivylusi, nes ji vienintelė nuolatos tikėjosi, jog Džonis gali būti geresnis. Tai buvo kvaila, lygiai kaip lažintis, kad "Tampa Bay Bucs" komanda laimės supertaurę. Tačiau kartais būdamas su ja - dėl jos - Džonis tapdavo geresnis, pakildavo aukščiau nei tai, ką buvo linkęs vadinti savo prigimtimi. Tačiau kai jis tokiu tapdavo, kai sublizgėdavo, kai, po velnių, pakildavo virš žemės, ar Terė tada ką nors pasakydavo? Na, galbūt: "Perjunk kanalą, pažiūrėkime, ką rodo per PBS", tačiau tik tiek.

- Tu netgi dėl rašymo neatsisakei savo gyvenimo, - tęsė Terė. - Tai bent jau būtų galima suprasti. Tu atsisakei gyventi, kad galėtum kalbėti apie rašymą. Jėzau, Džoni, kur tu nusiritai?

Virpančiomis kojomis Džonis nusvirduliavo stalo link, ketindamas sviesti plaktuką į tą kalę, kad ji nutiltų. Ir tada kairėje išgirdo tylų urzgimą.

Džonis pasuko galvą ton pusėn ir išvydo vilką, - galgi tą patį, kuris su *can tahu* nasruose prisiartino prie Stivo su Sintija, - stovintį tarpduryje. Spindinčios žvėries akys spitrijo į Džonį. Trumpą akimirką žvėris dvejojo, ir Džoniui šmėstelėjo viltis, kad vilkas galbūt jo išsigando ir netrukus pasitrauks. Tačiau netrukus iššiepęs nasrus vilkas visu greičiu pasileido Džonio link.

2

Į Eleną persikėlusi būtybė taip stipriai sutelkė dėmesį į vilką, - ji norėjo panaudoti žvėrį kerštui prieš rašytoją, - kad ši būsena virto kone hipnotine. Tačiau dabar kažkoks netikėtas trikdis, suardęs planuotų įvykių eigą, išblaškė Teko dėmesį. Trumpam jis paliko vilką toje pat vietoje ir sugrįžo prie "Ryder" mikroautobuso, apimtas siaubingo smalsumo ir tamsios pagarbos. Automobilyje kažkas įvyko, tačiau Tekas nesugebėjo atspėti kas. Jis jautėsi praradęs orientaciją, tarsi vaikščiotų tamsiame kambaryje, su subtiliai perstatytais baldais.

Galbūt, jei Tekas nesistengtų vienu metu būti dviejose vietose...

- *Mi him, en tow!* - suurzgė būtybė, užsiundydama vilką ant rašytojo.

Tiek ir teliks iš žmogaus, galėjusio tapti tokiu kaip Steinbekas: keturkojė būtybė buvo stipri ir greita, dvikojė - lėta ir silpna. Tekas atitraukė dėmesį nuo vilko; Džonio Marinvilo vaizdas iš pradžių pasidarė blausus, o po to ir visai užgeso - tuomet, kai rašytojas pasisuko ir išplėstomis iš baimės akimis mėgino kažką pagriebti nuo darbastalio.

Būtybė visas savo mintis nukreipė į mikroautobusą ir jame likusius žmones - nors iš tiesų jai rūpėjo vienintelis, kuris tikrai buvo svarbus (jei tai ji būtų supratusi anksčiau) - tas šiknius pamaldus berniukas.

Ryškiai geltonas išnuomotas mikroautobusas tebestovėjo gatvėje, - Tekas jį aiškiai matė daugybe vorų ir gyvačių akių, - tačiau Tekas nesugebėjo pažvelgti vidun. Negi ten nebuvo akių? Nė vieno mažytėlaičio šmirinėjančio voro? Ne? O gal tas pamaldus berniukas kliudė įžiūrėti?

Nesvarbu. Būtybei nubuvo kada dėl šito jaudintis. Jie tūnojo viduje, visi, privalėjo tūnoti, ir Tekas turėjo palikti juos ramybėje, nes nutiko dar kažkas bloga. Kažkas arčiau namų.

Kažkas negera nutiko su Mere.

Kažkaip keistai ir nepatogiai išsekusi, veikiama kažkokios jėgos, būtybė leido mikroautobuso vaizdui išnykti ir dabar sutelkė visą dėmesį į kasyklos biuro pastatą, žiūrėdama neramiai lakstančiomis ten susirinkusių gyvių akimis. Pirmiausia ji pastebėjo patrauktą iš savo vietos rūbų džiovintuvą, po to suprato, jog Merės nebėra. Jai kažkaip pavyko ištrūkti.

- Ak tu, kale! - suriko būtybė, ir iš Elenos burnos ištryško smulkučiai kraujo purslai.

Šio žodžio nepakako išreikšti būtybės jausmus, ir ji perėjo į senąją kalbą, siųsdama keiksmus, kol stojosi ant kojų... ir susvirduliavo, vos nepraradusi pusiausvyros palei *ini* kraštą. Jos kūną stulbinančiai greitai apleidinėjo jėgos. Dar blogiau, kad būtybė neturėjo kito kūno, į kurį galėtų tuojau pat persikelti, jei iškiltų toks reikalas; šiuo metu ji buvo įstrigusi tame yrančiame kūne. Būtybė trumpam pagalvojo apie žvėris, tačiau nė vienas iš jų šiuo požiūriu netiko Tekui. Persikėlęs Tekas per kelias dienas mirtinai suardydavo netgi stipriausius žmogiškus indus. Gyvatė, kojotas, žiurkė ar suopis paprasčiausiai susprogtų lyg skardinė, kurion kažkas įmetė uždegtą dinamito lazdelę, vos tik Tekas spėtų į juos persikelti. Vilko kūnas ištvertų gal porą valandų, tačiau šis vilkas buvo vienintelis ir, be to, už trijų mylių nuo čia, kur turėjo susidoroti su rašytoju (o gal jau ir vaišinosi juo).

Tai turėjo būti moters kūnas.

Tai turėjo būti Merė.

Į Eleną panaši būtybė prasmuko pro plyšį *an teko* sienoje ir nuraišavo prie šviesiai violetinio kvadrato, ženklinančio vietą, kur dabar pasauliui buvo atsivėrusi senoji šachta. Žiurkės, užuodusios iš kvailos Elenos

makšties tekantį kraują, energingai cypavo palei kojas. Tekas paspyrė jas šalin, keikdamasis senąja kalba.

Prie įėjimo į "Kinijos" šachtą būtybė stabtelėjo ir pažvelgė žemyn. Mėnuo jau buvo persiritęs per tolimąjį kasyklos šlaitą, tačiau jo šviesa vis dar tebesklido. Ją šiek tiek sustiprino iš policijos patrulinio automobilio kabinos sklindantis švytėjimas. Pakankamai, kad Elenos akys pamatytų pakeltą mašinos kapotą ir kad dabar Elenos smegenyse tūnanti būtybė suvoktų, jog klastingoji *os pa* kažkokiu būdu sukrušo variklį. Kaip jai pavyko ištrūkti iš kasyklos biuro? Ir kaip ji išdrįso tai padaryti? Kaip ji išdrįso?

Pirmą kartą Tekas išsigando.

Pažvelgusi kairėn, būtybė pastebėjo nuleistas abiejų pikapų padangas. Priminė Karverių namą ant ratų, tik dabar nukentėjo būtybė, ir jai tai visiškai nepatiko. Vadinasi, liko tik sunkusis transportas, ir nors būtybė žinojo, kur yra raktai, - vienoje iš biuro dokumentų spintų, - jie negalėjo pagelbėti; būtybė nemokėjo vairuoti didžiulių sunkvežimių. Keris Riptonas būtų mokėjęs, tačiau Tekas prarado visus Riptono sugebėjimus, kai persikėlė į Džozefsono kūną. Būdama Elena Karver, būtybė išsaugojo kai kuriuos Riptono, Džozefsono ir Entredžiano prisiminimus (jie irgi blėso tarsi per ilgai eksponuotos nuotraukos), tačiau neperėmė jų sugebėjimų.

Ak tu, kale! *Os pa! Can fin!*

Nervingai gniaužydamas Elenos kumščius, jausdamas permirkusias kelnaites ir į jas įleistus marškinėlius, suvokdamas, kad Elenos šlaunys visos kraujuotos, Tekas užmerkė Elenos akis ir ėmė ieškoti Merės.

- *Mi him, en tow! En tow! En TOW!*

Iš pradžių nieko nesimatė, tik juoduma, tik Elenos pilvo gelmes užplūdusi spazmų banga. Ir siaubas. Siaubas, kad kalė *os pa* jau paspruko. Po to būtybė išvydo tai, ko ieškojo - ne Elenos akimis, o Elenos ausyse slypinčiomis vidinėmis ausimis: staiga nuaidėjo nepažįstamas garsas, įgijęs moters pavidalą.

Tai sukantis ratus šikšnosparnis pastebėjo Merę, pūškuojančią keliu šiaurinio kasyklos krašto link, ir Merė visai neatrodė kupina jėgų, ji dūsaudama gaudė orą ir maždaug kas tuzinas žingsnių atsisukdavo atgal. Tikrino, ar jos kas nesiveja. Šikšnosparnis gana aiškiai "išvydo" nuo jos sklindančius kvapus, ir tai, ką suprato Tekas, teikė vilčių. Nuo Merės daugiausiai sklido baimės kvapas. Baimės, kuri smarkiau spustelėjus galėjo virsti panika.

Tačiau Merę nuo kasyklos viršūnės teskyrė kokie keturi šimtai jardų, o po to ji pradės leistis nuokalnėn. Ir nors Merė buvo pavargusi bei sunkiai šnopavo, šikšnosparnis neužuodė jos prakaite to metalinio priekvapio, kuris reiškia išsekimą. Be to, Merė nekraujavo kaip nudurta kiaulė. O šis beveik niekam tikęs Elenos Karver kūnas kraujavo. Krau-

javimas nebuvo nevaldomas, - kol kas, - tačiau tokiu netrukus taps.Galbūt buvo klaidinga eikvoti laiką susikaupimui, poilsiui raminančioje *ini* šviesoje, tačiau ar galėjo būtybė pamanyti, jog nutiks šitoks dalykas?

O gal pasiųsti *can toi,* kad ją sulaikytų? Tuos, kurie nebuvo žvalgyboje kaip *mi him* dalis.

Būtybė galėjo tai padaryti, tačiau kokia iš to sukrušta nauda? Ji galėjo apsupti Merę gyvatėmis ir vorais, šnypščiančiomis laukinėmis katėmis ir besijuokiančiais kojotais, tačiau toji kalė tikriausiai pereitų per juos, išskirdama į šalis taip, kaip Mozė neva perskyrė Raudonąją jūrą. Tikriausiai Merė žino, jog "Elena" negali sužeisti jos kūno nei su *can toi,* nei kokiu nors kitu ginklu. Jei Merė šito nežinotų, ji tebetūnotų susigūžusi kamputyje kalnakasybos biure, vos gyva iš baimės ir nesugebanti išleisti jokio garso, nes klykė iki užkimimo.

Kaip ji sužinojo? Ar jai pranešė tas pamaldus berniukas? O gal jai pranešė to pamaldaus berniuko, Deivido Karverio, Dievas - *can tekas?* Nesvarbu. Nesvarbu ir tai, jog Elenos kūnas pradeda irti, o Merės turi pusės mylios persvarą.

- Kad ir kaip ten būtų, aš vis tiek ateinu, brangioji, - sušnibždėjo būtybė, išslinkdama palei vieną iš suolų, palikdama šachtą ir pasukdama į kelią.

Taip. Ji vis tiek ateis. Galbūt šis kūnas subyrės į gabalėlius, kol būtybė pasivys tą *os pa,* tačiau ji būtinai pasivys.

Elena pasuko galvą, nusispjovė kraujais ir išsiviepė. Ji jau nebebuvo panaši į moterį, kuri norėjo dalyvauti mokyklos tarybos rinkimuose, moterį, kuri kartu su savo draugėmis mėgaudavosi priešpiečiais "Kinų laimės" kavinėje, moterį, kurios giliausios, tamsiausios seksualinės fantazijos buvo pasimylėti su vyruku iš dietinės kokakolos reklaminio klipo.

- Kad ir kaip skubėtum, *os pa,* nuo manęs tu nepaspruksi.

3

Kažkoks tamsus objektas tarsi bomba nėrė žemyn, ir Merė delnu nubloškė jį šalin.

- Atsikrušk! - pūškuodama ištarė ji.

Šikšnosparnis cypsėdamas nuskrido šalin, tačiau nelabai toli. Jis suko ratus tarsi žvalgybinis lėktuvas, ir Merei į galvą šovė nemaloni mintis, jog būtent tokia ir yra šio šikšnosparnio misija. Pažvelgusi aukštyn, virš savęs pamatė kasyklos keterą. Dabar ji buvo arčiau, - gal tik už kokių dviejų šimtų jardų, - tačiau vis tiek erzinančiai toli. Merei atrodė, jog ji plėšte išplėšia kiekvieną oro gurkšnį, be to, įkvėpdama pajusdavo skausmą. Jos širdis plakė tarsi plaktukas, ir stipriai dūrė kairįjį šoną. Merė galvojo, kad ji yra gana geros fizinės formos, kaip moteris, peržengusi trisdešimties metų ribą, tačiau negi panašioms situacijoms galima

pasirengti tris kartus per savaitę mankštinantis “Nordic-Track” ir “StairMaster” treniruokliais?

Staiga smulkus kelio žvirgždas ėmė slysti po jos sportiniais bateliais, ir virpančios Merės kojos nespėjo laiku atstatyti pusiausvyros. Nukrisdama ant vieno kelio, ji sugebėjo nepargriūti veidu į žemę, tačiau jos džinsai suplyšo, ir Merė pajuto, kaip aštrūs akmenukai perrėžia odą, o po to šiltas kraujas ima tekėti per blauzdą.

Šikšnosparnis dar kartą puolė ją cypdamas ir savo sparneliais plakdamas Merės plaukus.

- Dink iš čia, bjaurybe! - sušuko Merė ir šį kartą smogė į gyvį kumščiu.

Pataikė taikliai. Merė pajuto, kaip nuo smūgio lūžta trapus sparnelis, ir netrukus pamatė šikšnosparnį besiraitantį ant kelio, žiobčiojantį ir stebintį ją - arba bent jau taip Merei atrodė - savo mažytėmis bevertėmis akutėmis. Merė vargais negalais atsistojo ir užlipo ant šikšnosparnio, tarsi paukštis klykaudama iš džiaugsmo, kai išgirdo traškesį po savo sportiniu bateliu.

Besigręždama atgal, Merė pastebėjo kažką apačioje. Kažkoks šešėlis judėjo tarp kitų šešėlių.

- Mere?

Į viršų kilo Elenos Karver, tačiau tuo pat metu tai buvo ir ne jos, balsas. Kažkoks gargaliuojantis, prikimęs. Jei per paskutiniąsias šešias ar aštuonias valandas Merė būtų neišgyvenusi tikro pragaro, ji būtų pagalvojusi, kad čia šaukia smarkiai persišaldžiusi Elena.

- Palauk, Mare! Aš noriu eiti su tavimi! Noriu pamatyti Deividą! Mes kartu nuvyksime pas jį!

- Eik po velnių, - sušnibždėjo Merė.

Ji apsisiuko ir nužingsniavo tolyn, plėšte plėšdama orą ir trindama skaudantį šoną. Jei būtų pajėgusi, Merė būtų pasileidusi bėgti.

- Mere, Mere, nieko tau nepavyks, - sušuko Elena. Galėjai pagalvoti, kad ji šaiposi. - Tu negali pasprukti, brangioji, negi šito nesupranti?

Kasyklos ketera atrodė taip toli, kad Merė prisivertė į ją nebežiūrėti ir nudelbė žvilgsnį į savo sportinius batelius. Kai balsas vėl pašaukė Merę vardu, atrodė, jog jis sklinda iš arčiau. Merė prisivertė paspartinti žingsnį. Prieš pasiekdama keterą, ji dar du kartus pargriuvo, antrą kartą taip smarkiai, kad neteko žado, ir jai prireikė kelių labai brangių sekundžių, kad galėtų iš pradžių atsiklaupti ant kelių, o po to, nuleidus galvą bei rankomis pasirėmus šonus, atsistoti. Merė norėjo, kad Elena vėl pašauktų ją vardu, tačiau nieko neišgirdo. Dabar Merė nebenorėjo atsigręžti atgal. Ji per daug bijojo to, ką gali išvysti.

Tačiau galiausiai likus penkiems jardams iki viršūnės Merė atsisuko. Elena buvo atsilikusi ne daugiau kaip dvidešimt jardų. Ji be garso alsavo taip plačiai pražiodinta burna, kad panėšėjo į oro samtį. Su kiekvienu įkvėpimu ištrykšdavo smulkūs it rūkas kraujo purslai, visa Elenos pa-

laidinė buvo permirkusi krauju. Pamačiusi, kad Merė į ją žiūri, Elena išsiviepė, ištiesė ranką ir pamėgino staigiau pajudėti į priekį, kad nutvertų Merę. Tačiau nepajėgė šito padaryti.

O Merė dar galėjo bėgti. Jai suteikė jėgų Elenos Karver žvilgsnis. Jame nieko žmogiška nebebuvo likę. Visiškai nieko.

Merė pasiekė šachtos keterą, vos begalėdama alsuoti.

Čia kelias apie trisdešimt jardų buvo lygus, o toliau leidosi žemyn. Juodoje dykumos plynėje Merė išvydo mirkčiojančią geltoną šviesą - miestelio centre mirksintį šviesoforą.

Merė įsmeigė į jį akis ir pasileido bėgti.

4

- Ką tu ruošiesi daryti, Deividai? - neramiai paklausė Ralfas.

Po trumpos susikaupimo valandėlės, kurios metu berniukas tikriausiai tyliai meldėsi, jis pradėjo žingsniuoti pirmyn ir atgal po "Ryder" mikroautobusą. Ralfas instinktyviai užstojo sūnui durų rankeną. Tai pamatęs, Stivas suprato tėvo jausmus, tačiau nemanė, jog šis judesys gali ką nors pakeisti. Jei Deividas nuspręs išeiti, jis išeis.

Berniukas iškėlė piniginę:

- Grąžinti štai šitą.

- Ne, šito tu nepadarysi, - užginčijo Ralfas, smarkiai purtydamas galvą. - Jokiu būdu. Dėl Dievo, Deividai, tu net nežinai, kur dabar šis žmogus - spėju, jog jis spėjo išvykti iš miestelio. Ir labai gerai, kad taip padarė - lengvai atsikratėme nereikalingo šlamšto.

- Aš žinau, kur jis yra, - ramiai atsakė Deividas. - Aš jį surasiu. Jis netoliese.

Kiek padvejojęs, berniukas pridūrė:

- Iš manęs tikimasi, kad jį surasiu.

- Deividai? - Stivui jo paties balsas nuskambėjo keistai jaunatviškai. - Tu sakei, kad grandinė sutrūko.

- Tai buvo prieš surandant jo piniginėje nuotrauką. Privalau eiti pas jį. Turiu išvykti tuojau pat. Tai vienintelis mūsų šansas.

- Nesuprantu, - sumurmėjo Ralfas, tačiau pasitraukė nuo durų. - Ką ši nuotrauka reiškia?

- Neturiu laiko, tėti. Nesu tikras, ar sugebėčiau paaiškinti, jei jo turėčiau.

- Ar mes vyksime su tavimi? - paklausė Sintija. - Mes liekame čia, tiesa?

Deividas papurtė galvą.

- Jei galėsiu, sugrįšiu vienas arba su Džoniu.

- Tai beprotybė, - pasakė Ralfas, tačiau šiuos žodžius jis ištarė kažkaip dusliai, neryžtingai. - Jei pradėsi klaidžioti, tave suės gyvą.

- Lygiai taip, kaip mane suėdė kojotas, kai išlindau iš kameros, - atšovė Deividas. - Pavojinga yra ne man išeiti, o visiems likti čia.

Berniukas pažvelgė į Stivą, po to į galines "Ryder'io" dureles. Stivas linktelėjo ir atitraukė dureles. Įslinkusi į vidų dykumos naktis prigludo prie jo veido it šaltas bučinys.

Deividas prisiartino prie tėvo ir jį apkabino. Ralfo rankos pačios apsivijo apie sūnų. Deividas pajuto, kaip jį užvaldo milžiniška jėga. Ji perbėgo per kūną it smarkus lietus. Deividas konvulsiškai krūptelėjo tėvo glėbyje, aiktelėjo ir žengė atatupstas, atstatęs į priekį pašėlusiai drebančias rankas.

- Deividai! - sušuko Ralfas. - Deividai, ką...

Ir viskas buvo baigta. Tai įvyko staiga. Jėga apleido Deividą. Tačiau jis vis dar teberegėjo "Kinijos" šachtą lygiai taip pat, kaip ir būdamas tėvo glėbyje; tarsi žiūrėtų į ją iš žemai skrendančio lėktuvo. Šachta nelyginant apgailėtina alebastro kriauklės skylė švytėjo mėnulio šviesoje.

Berniukas išgirdo vėjo šlamesį ir šaukiantį balsą

(mi him, en tow! mi him, en tow!)

Ir tai nebuvo žmogaus balsas.

Deividas prisivertė apvalyti mintis ir nužvelgė mikroautobuse esančius žmones - jų dabar liko nedaug, tiek nedaug Išgyvenusių Kolį Entredžianą draugijos narių. Stivas stovėjo kartu su Sintija, tėvas buvo palinkęs į jį; jiems už nugaros driekėsi mėnesienos užlieta naktis.

- Kas tai? - paklausė Ralfas. - Kristau visagali, kas bus dabar?

Deividas pastebėjo iškritusią piniginę ir pasilenkė paimti. Būtų negerai ją čia palikti, o Dieve, ne. Berniukas norėjo įsidėti ją užpakalinėn savo kelnių kišenėn, tačiau prisiminė, kaip piniginė išslydo iš Džonio kišenės, tad įsimetė ją už marškinių prie krūtinės.

- Jūs privalote vykti į šachtą, - tarė tėvui Deividas. - Tėti, tu, Stivas ir Sintija nedelsdami privalote vykti į "Kinijos" šachtą. Merei reikia padėti. Ar supranti? Merei reikia padėti!

- Apie ką tu čia kalb...

- Ji ištrūko, dabar ji bėga keliu į miestelį, o Tekas ją vejasi. Jūs privalote vykti dabar. Tuojau pat!

Ralfas vėl ištiesė į sūnų ranką, tačiau šįsyk dvejodamas, neryžtingai. Deividas lengvai prasmuko pro ranką ir pro galines "Ryder'io" dureles iššoko gatvėn.

- Deividai! - sušuko Sintija. - Ar manai, jog teisinga... mums šitaip išsiskirti?

- Ne! - sušuko jai Deividas. Berniukas jautėsi sutrikęs, apimtas nevilties ir daugiau nei truputėlį priblokštas. - Žinau, jog tai atrodo neteisinga, aš jaučiu tą patį, tačiau nieko kita nebelieka! Prisiekiu! Tiesiog nieko kita nebelieka!

- Grįšk atgal! - sumaurojo Ralfas.

Deividas atsisuko, tamsios vaiko akys susitiko su paklaikusiu tėvo žvilgsniu.

- Važiuokite, tėti. Visi trys. Dabar. Jūs privalote. Padėkite jai! Dėl Dievo meilės, padėkite Merei!

Niekas nespėjo nė prasižioti dar ką nors paklausti, kai Deividas Karveris apsisuko ant kulnų ir nurūko į tamsą. Bėgdamas mojavo viena ranka, o kita laikė prispaudęs prie krūtinės Džono Edvardo Marinvilio tikros krokodilo odos piniginę, pirktą už tris šimtus devyniasdešimt penkis dolerius Niujorko "Barneys" parduotuvėje.

5

Ralfas taip pat ketino iššokti ir bėgti paskui sūnų. Stivas jį sugriebė už pečių, o Sintija per liemenį.

- Paleiskite mane! - šaukė Ralfas, stengdamasis išsilaisvinti... tačiau nelabai smarkiai. Stivui tai suteikė lašelį vilties. - Leiskite man eiti su sūnumi!

- Ne, - atsakė Sintija. - Mes privalome tikėti, jog berniukas žino, ką daro, Ralfai.

- Negaliu ir jo prarasti, - sušnibždėjo Ralfas, tačiau dabar jis atsipalaidavo ir nebesistengė ištrūkti. - Negaliu.

- Galbūt geriausias būdas tai užsitikrinti, vykdant Deivido pageidavimus, - guodė jį Sintija.

Ralfas giliai įkvėpė oro, po to iškvėpė.

- Mano sūnus nusekė paskui tą šiknių, - tarė. Atrodė, Ralfas kalbasi pats su savimi. Aiškina pats sau. - Jis nusekė paskui tą pasipūtusį šiknių atiduoti piniginę, o jei mes paklaustume, kodėl jis taip pasielgė, Deividas atsakytų, esą tokia Dievo valia. Ar aš teisus?

- Taip, tikriausiai, - atsakė Sintija, paliesdama ranka Ralfo petį. Ralfas atsimerkė, ir Sintija jam nusišypsjo. - Ir žinote, kas keisčiausia? Tai tikriausiai yra tiesa.

Ralfas pažvelgė į Stivą.

- Jūs nepaliktumėt jo, tiesa? Paėmęs Merę, negrįžtumėt tuo kasyklos transportui skirtu keliu į autostradą palikęs mano berniuką vieną?

Stivas papurtė galvą.

Ralfas užsidengė rankomis veidą, susikaupė, nuleido rankas ir įsispitrijo į Stivą su Sintija. Dabar jo veidas atrodė tarsi iškaltas iš akmens, pilnas ryžto, nes visi tiltai buvo sudeginti. Keista mintis šovė Stivui į galvą: pirmą kartą nuo to momento, kai jis susipažino su Karveriais, Stivas tėvo asmenyje įžvelgė sūnų.

- Gerai, - tarė Ralfas, - leisime Dievui saugoti mano vaiką iki tol, kol sugrįšime.

Ralfas iššoko pro galines mikroautobuso duris ir niūriai pažvelgė į gatvę.

- Tai turi padaryti Dievas. Tas šunsnukis Marinvilis tikrai jo neapsaugos.

KETVIRTAS SKYRIUS

1

Kai vilkas puolė Džonį, šis prisiminė vaiko aiškinimą, neva šiam spektakliui vadovaujanti būtybė nori, kad jie išvažiuotų iš miestelio ir būtų laiminga, jei jie šitaip pasielgtų. Gal berniukas ir suklydo... o gal Tekas tiesiog pastebėjo galimybę pasiimti vieną iš jų ir dabar ja pasinaudojo. Dovanotam arkliui į dantis nežiūrima.

"Kaip ten būtų, - pagalvojo Džonis, - esu karališkai iškruštas".

"Tu šito nusipelnei, brangusis", - išgirdo jis už nugaros Terės balsą - taip, tai buvo Terė, paslaugi iki galo.

Džonis pamojavo besiartinančiam vilkui plaktuku ir šaižiu balsu, kurį pats vos pažino, suriko:

- Dink iš čia!

Vilkas metėsi į kairę, po to apsisuko siaurindamas ratą, urgzdamas, tvirtai įsispyręs užpakalinėmis letenomis, pabrukęs uodegą. Žvėriui besisukant, vienas jo galingas petys užkliuvo už spintos, ant jos viršaus stovėjęs puodelis susvyravo ir nukrito ant grindų suduždamas į šukes. Radijo imtuvas nusikosėjo pratisu elektrostatiniu traškesiu.

Džonis žingtelėjo durų link, įsivaizduodamas, kaip ners pro tvorą prie automobilių stovėjimo aikštelės, - teprasmenga visureigis, jis susiras ratus kur nors kitur, - ir tuo metu vėl pasirodė vilkas nuleista galva, pašiauštais šeriais, žibančiomis akimis (siaubingai protingomis, siaubingai supratingomis). Džonis žengė atatupstas, laikydamas priešais save plaktuką tarsi kardu saliutuojantis karžygis. Jis pajuto, kaip prakaituoja delnas, gniaužiantis guminį plaktuko kotą. Vilkas atrodė didelis, ne mažesnis už vokiečių aviganį. Palyginti su juo, plaktukas buvo juokingai mažas, tinkamas tik pataisyti lentyną ar įkalti kabliuką paveikslui.

- Dieve, padėk man, - sumurmėjo Džonis... tačiau nepajuto, kad Dievas čia būtų buvęs; Dievas tebuvo tuščias žodis, kurį ištari matydamas, jog šūdas ir yra linkęs paklusti žemės traukos dėsniui bei nukristi ant ventiliatoriaus sparnelių. Ne, Dievo nebuvo, nes Džonis - tai ne vaikiūkštis iš Ohajo, kuriam teks dar tris metus laukti, kol pirmą kartą susipažins su skustuvu; malda teišreiškė tai, ką psichologai vadina "magiškuoju mąstymu", o Dievo paprasčiausiai nebuvo.

"O jei Dievas ir būtų, kodėl turėtų čia pasirodyti ir pasirūpinti manimi? Kodėl jis turėtų rūpintis manimi po to, kai visus kitus palikau tame mikroautobuse?"

Vilkas staiga sulojo ant Džonio. Tai buvo absurdiškas garsas, aukštas, kokį Džonis būtų tikėjęsis išgirsti iš pudelio ar kokerspanielio. Tačiau žvėries iltys visai neatrodė absurdiškos. Tirštos baltos seilės ištrykšdavo pro jas kartu su kiekvienu amtelėjimu.

- Dink iš čia! - suklykė Džonis šaižiu virpančiu balsu. - Tuojau pat dink iš čia.

Tačiau vilkas nedingo, o tvirtai įsispyrė į grindis savo užpakalinėmis kojomis. Akimirką Džoniui pasirodė, jog vilkas rengiasi tuštintis, kad žvėris yra taip pat išsigandęs kaip ir jis ir ketina tuštintis ant laboratorijos grindų. Tačiau sekundės dalį anksčiau nei viskas įvyko Džonis suprato, jog vilkas rengiasi ne tuštintis, o šuoliui.

- Ne, Dieve, ne, prašau! - suklykė Džonis ir pasisuko bėgti - atgal, visureigio ir ant kablių sustingusių lavonų link.

Šį judesį jis atliko mintyse, o kūną traukė į priešingą pusę - pirmyn, tarsi būtų valdomas nematomų rankų. Džonis nesijautė esąs kažko apsėstas, tačiau dabar aiškiai pasijuto ne vienas. Jį apėmęs siaubas išnyko. Pirmasis galingas instinktyvus impulsas - apsisukti ir bėgti - taip pat išnyko. Džonis žengė į priekį laisva ranka atsistumdamas nuo stalo. Jis užsimojo plaktuku, iškeldamas jį virš dešiniojo peties, ir smogė vilkui kaip tik tuomet, kai žvėris šoko ant Džonio.

Džonis tikėjosi, kad plaktukas nuslys žvėries galva, - maždaug prieš tūkstantį metų jis žaidė beisbolą Linkolno parko vidurinėje mokykloje ir patyrė jausmą, kai lazda smogė per aukštai į kamuoliuką - tačiau taip neįvyko. Tai nebuvo "Excalibur" kardas, o paprastas "Craftsman" firmos įrankis su guminiu kotu, kad būtų patogiau suimti, tačiau plaktukas neišslydo iš Džonio rankos.

Plaktukas pataikė vilkui į tarpuakį mirtinai sužalodamas.

Pasigirdo garsas, tarsi plyta būtų nukritusi ant ąžuolinės lentos. Žaliai spindėjusios vilko akys užgeso; jos virto senais marmuro kamuoliukais, o iš praskeltos vilko kaukolės pradėjo plūsti kraujas. Po to žvėris trinktelėjo Džoniui į krūtinę, vėl nublokšdamas jį prie stalo, ir Džonis pajuto, kaip aštrus skausmas perveria juosmenį. Trumpą akimirką Džonis užuodė vilko kvapą - jis buvo sausas, panašus į cinamono ir prieskonių, kuriuos egiptiečiai naudodavo preparuoti mumijas. Tą akimirką kruvinas žvėries snukis buvo atsuktas į Džonį, o dantys, kurie pagal visas taisykles turėjo perkąsti Džoniui gerklę, bejėgiškai kyšojo. Jis pamatė žvėries liežuvį ir seną pusmėnulio formos randą ant snukio. Po to vilkas susmuko it sunkus daiktas, suvyniotas į seną prakiurusią vilnonę antklodę.

Pūškuodamas ir svirduliuodamas, Džonis pasitraukė nuo žvėries. Po to jis pasilenkė pakelti plaktuką ir taip nerangiai pasisuko, jog vos nepargriuvo, nes buvo įsitikinęs, kad vilkas vėl pašoks ant kojų ir puls Džonį; Džonis negalėjo plaktuku užmušti žvėries, tai buvo absoliučiai neįmanoma, įrankis turėjo praskrieti vilkui virš galvos; Džonio raumenys dar te-

beprisiminė tą jausmą, kai beisbolo lazda išsprūsta iš rankų, puikiai prisiminė.

Tačiau vilkas gulėjo parkritęs ant grindų.

"Gal dabar pats metas pakeisti savo nusistatymą dėl Deivido Karverio Dievo?" - tyliai paklausė Terė.

Šis garsas buvo su stereoefektais; jis skambėjo ir Džonio galvoje, ir sklido nuo sienos, ant kurios kabojo plakatas su užrašu "PRIVALOTE DĖVĖTI ŠALMĄ".

- Ne, - atsakė Džonis, - man paprasčiausiai pavyko pataikyti į tarpuakį, ir tiek. Tai visiškai tas pat, kaip per karnavalą pataikyti į taikinį ir laimėti savo merginai pliušinį meškiuką.

"Man pasirodė, tu sakei, kad plaktukas skriejo per aukštai.

- Ką gi, buvau neteisus. Tu, puikioji kale, man kartodavai šiuos žodžius šešis ar net tuziną kartų kiekvieną sukruštą dieną.

Džonį nustebino jo paties prikimęs, kone ašaringas balsas.

- Ar tai nebuvo tavo mėgiamiausia frazė per visą mūsų žavios santuokos laiką? "Tu neteisus, Džoni, tu neteisus, Džoni, tu esi visiškai sukruštai neteisus".

"Tu juos pametei, - tarė Terės balsas, ir Džonį sustabdė ne paniekos gaidelės, kurias jis išgirdo tame balse (kuris iš tiesų tebuvo jo paties balsas, jo paties mintys), o neviltis. - Tu palikai juos numirti. Dar blogiau, tu vis tebeneigi Dievą netgi po to, kai jo šaukeisi... ir jis atsiliepė. Kas tu per žmogus?"

- Žmogus, kuris moka atskirti Dievo įtaką nuo paprasto smūgio, - atsakė Džonis moteriai rausvai šviesiais plaukais ir su kulkos skyle chalate. - Žmogus, kuris žino, kada reikia pasakyti "pakaks".

Džonis laukė, ką pasakys Terė, tačiau nieko neišgirdo. Jis paskutinį kartą mintyse apžvelgė tai, kas įvyko, perkratydamas kiekvieną, netgi menkiausią, smulkmeną, ir nusprendė, jog viską čia padarė jo ranka, kuri tikriausiai dar nepamiršo, kaip reikia lazda atmušti beisbolo kamuoliuką, ir paprasčiausias "Craftsman" firmos plaktukas. Nebuvo jokios žydros šviesos. Jokių specialiųjų efektų. Jokio Londono filharmonijos simfoninio orkestro, šimtais smuikų kerinčiai užliejančio garsų foną. Siaubas, tuštuma ir neviltis, kuriuos jautė, tebuvo laikinos emocijos; jos praeis. Dabar jis atskirs priekabą nuo visureigio, plaktuku išmušdamas jungiantį kaištį. Po to užves visureigį ir dings po velnių iš šio klaikaus mažo...

- Neblogai, šefe, - atsklido balsas iš tarpdurio.

Džonis staigiai atsisuko. Tarpduryje stovėjo berniukas. Deividas. Jis žiūrėjo į vilką. Po to vaikas pakėlė savo rimtą veidą į Džonį.

- Man tiesiog pavyko, - pasakė Džonis.

- Jūs manote, jog dėl to?

- Ar tėvas žino, kad tu išėjai, Deividai?

- Taip.

- Jei atvykai čia tikėdamasis mane perkalbėti, tau sušiktai nepasisekė.

Jis pasilenkė prie sankabos, jungiančios visureigį su priekaba rūdai vežioti, ir smogė plaktuku. Džonis nepataikė į kaištį ir stipriai užsigavo ranką į metalo kraštą. Jis suriko ir susigrūdo nubrozdintus krumplius į burną. Tačiau vis tiek Džoniui prieš tai pavyko mirtinai smogti šokančiam ant jo vilkui į tarpuakį, jis...

Džonis nuvijo šalin visas mintis. Jis išsitraukė kumštį iš burnos, tvirčiau sugriebė guminį plaktuko kotą ir vėl palinko prie sankabos. Šį kartą pataikė gerai - ne visiškai į centrą, tačiau pakankamai tiksliai, kad kaištis išslystų ir nuriedėtų per grindis. Jis sustojo palei kadaruojančiomis panašios į Terę moters kojomis.

"Ir aš taip pat neketinu čia nieko įžvelgti", - tarė jai mintyse Džonis.

- Jei atvykai čia dėstyti teologiją, tau irgi nepasisekė, - pasakė jis Deividui. - Tačiau jei nori kartu su manimi keliauti į Ostiną...

Džonis nutilo nebaigęs sakinio. Berniukas kažką laikė rankose ir tiesė tą daiktą jam. Tarp Džonio ir vaiko ant laboratorijos grindų tysojo negyvas vilkas.

- Kas tai? - paklausė Džonis, nors pats puikiai žinojo.

Jo akys dar nebuvo tokios blogos. Staiga Džonis pajuto, kad jam išdžiūvo burna.

"Kodėl tu mane persekioji? - paklausė jis staiga mintyse, tiksliai nežinodamas ko, tačiau ne berniuko. - Kodėl negali pamesti mano pėdsakų? Kodėl negali paprasčiausiai palikti mane ramybėje?"

- Jūsų piniginė, - atsakė Deividas, nenuleisdamas nuo Džonio akių. - Ji mikroautobuse iškrito iš jūsų kišenės. Todėl jums ir atnešiau. Čia yra visi dokumentai, kurių gali prireikti, jei pamiršite, kas esate.

- Labai juokinga.

- Aš visai nejuokauju.

- Gerai, tad ko tu nori? - šiurkščiai paklausė Džonis. - Atlyginimo? Gerai. Užrašyk savo adresą, ir aš tau atsiųsiu arba dvidešimt dolerių, arba savo knygą su autografu. O gal nori Alberto Belo pasirašytos beisbolo kortelės? Galiu padaryti ir tai. Ką tik nori. Kas tik tau šautų į galvą.

Deividas trumpam žvilgtelėjo į vilką.

- Gana geras smūgis vyrukui, kuris iš keturių colių atstumo nepataiko į nejudantį kaištį.

- Užtilk, išminčiau, - pertraukė jį Džonis. - Paduok man piniginę, jei ketini prieiti arčiau. Mesk ją, jei nenori šito padaryti. Arba pasilik tą prakeiktą daiktą sau.

- Ten yra nuotrauka. Jūs su dviem vyrukais stovite prie užeigos, pavadintos "Vietkongo stebėjimo punktas". Manau, jog tai baras.

- Teisingai, baras, - sutiko Džonis, neramiau gniaužydamas plaktuko rankeną ir pajusdamas lengvą dilgtelėjimą nudaužytuose krumpliuose. -

Aukštas vyras toje nuotraukoje - tai Deividas Halberstamas. Labai garsus rašytojas. Istorikas. Beisbolo aistruolis.

- Mane labiau sudomino normalaus ūgio vyrukas viduryje, - pasakė Deividas, ir iš karto kažkuri Džonio dalis - giliai giliai viduje tūnanti dalis - suprato, kurlink berniukas kreipia kalbą, ką jis ruošiasi pasakyti, ir toji dalis protestuodama sudejavo. - Vyrukas pilkais medvilniniais marškinėliais ir su "Jankių" komandos beisbolo kepuraite ant galvos. Tas vyrukas man parodė "Kinijos" šachtą iš manojo "Vietkongo stebėjimo punkto". Ir šis vyrukas buvote jūs.

- Kokia nesąmonė, - atšovė Džonis. - Tokia pat nesąmonė kaip ir toji, kurią tu be paliovos skleidi nuo to laiko, kai...

Tyliai, puikiausiai pataikydamas į gaidą ir tebelaikydamas ištiestą rankoje piniginę, Deividas uždainavo:

"Ką gi, tada pasakiau, daktare... ponas gydytojau..."

Tarsi kažkas būtų smogęs Džoniui į krūtinę. Plaktukas iškrito iš rankų.

- Liaukis, - sušnibždėjo jis.

"...gal galite man pasakyti... kas mane kamuoja... Ir jis atsakė jė-jė-jė..."

- Liaukis! - suriko Džonis, o iš radijo imtuvo pliūptelėjo elektrostatinis traškesys.

Džonis pajuto, kaip jo viduje kažkas pradeda judėti. Kažkas siaubinga. Ima slinkti. Tarsi sniego griūtis, šliaužianti paviršiumi, kuris tik iš pažiūros atrodo tvirtas. Kodėl berniukas čia atėjo? Žinoma, jis buvo čia pasiųstas. Tai ne Deivido kaltė. Iš tikrųjų klausimas yra tas, kodėl siaubingasis berniuko šeimininkas nepalieka nė vieno iš jų ramybėje.

- "Nenaudėliai", - pasakė Deividas. - Tik tada jie buvo jauni "Nenaudėliai". Felikso Kavaljero vokalas. Labai kietas. Tą dainą jis atliko, kai jūs, Džoni, mirėte, tiesa?

Džonio mintyse ėmė pašėlusiai lėkti vaizdai, Feliksui Kavaljerui dainuojant dainą "Aš taip blogai jaučiausi": Pietų Vietnamo respublikos armijos kariai, daugelis iš jų ne aukštesni už amerikiečių šeštokus, praskleidžia lavonų sėdmenis, ieškodami paslėptų brangenybių - šlykštus maitėdų siautėjimas šlykščiame kare, *can tahai can tekuose;* štai jis sugrįžta pas Terę su beždžione ant pečių ir peršinčiais paslėpsniais, taip trokštantis atsikeršyti, kad beveik pametęs protą trenkia jai į veidą oro uosto pastate, nes Terė kažką šmaikštaus pasako apie karą (jo karą, pasak Terės, tarsi Džonis būtų išgalvojęs tą sukruštą reikalą), trenkia taip stipriai, kad Terei iš burnos ir nosies paplūsta kraujas, ir nors jų santuoka dar maždaug metus raišavo, ji pasibaigė Niujorko "LaGuardia" oro uosto "United Airlines" aviakompanijos B pastate nuaidėjus tam smūgiui; o štai Entredžianas spardo jį besiraitantį 50-ojoje automagistralėje, spardo ne literatūros liūtą ar Nacionalinės knygų draugijos premijos laureatą, ar vienintelį vertą dėmesio baltaodį Amerikos rašytoją, o pilvotą senuką, apsivilkusį per brangia odine striuke, kuris labiau nei bet kuris

kitas seniai turėjo numirti; Entredžianas, kuris aiškina, jog Džonio sugalvotas knygos pavadinimas jį siutina, kad iš pykčio jam norisi vemti.

- Aš ten negrįšiu, - sako Džonis pakimusiu balsu, - nei vardan tavęs, nei vardan Stivo Eimzo ar tavo tėvo, nei vardan Merės, nei vardan bet ko šiame pasaulyje.

Džonis pakelia plaktuką ir ritmingai daužo juo priekabą rūdai vežioti, kad sustiprintų savo žodžius.

- Ar girdi mane, Deividai? Tu tuščiai gaišti laiką. Aš nesugrįšiu. Ne! Ne! Ne!

- Iš pradžių negalėjau suprasti, kaip jūs ten atsiradote, - aiškina Deividas, tartum būtų neišgirdęs Džonio žodžių. - Tai buvo Mirusiųjų žemė. Jūs pats tai pasakėte, Džoni. Tačiau jūs buvote gyvas. Bent jau aš taip galvojau. Netgi tada, kai pamačiau randą, - berniukas parodė į Džonio riešą. - Jūs mirėte... kada? 1966-aisiais? 1968-aisiais? Manau, tai nėra svarbu. Kai žmogus nustoja keistis, nustoja jausti, jis miršta. Nuo to laiko, kai bandėte nusižudyti, jūs tik stengėtės pasivyti. Tiesa?

Ir berniukas nusišypsojo su tokia užuojauta, kurios nekaltumo ir gerumo neįmanoma apsakyti žodžiais.

- Džoni, - vėl kreipėsi į jį Deividas Karveris, - Dievas gali prikelti iš numirusių.

- Ak, Jėzau, tik šito tu man nepasakok, - sušnibždėjo Džonis. - Aš visai nenoriu prisikelti iš numirusių.

Tačiau Džoniui atrodė, kad jo balsas atsklinda iš kažkur toli ir kad jis kažkaip keistai susidvejinęs, tartum kažkokiu būdu perskilęs pusiau. Kaip uolienų raguoliai.

- Per vėlu, - pasakė Deividas. - Tai jau įvyko.

- Krušau tave, mažasis didvyri. Aš važiuoju į Ostiną. Ar girdi? Į sukruštą OSTINĄ!

- Tekas ten bus anksčiau už jus, - perspėjo Deividas.

Jis vis dar tebelaikė ištiesęs piniginę, tą pačią, su nuotrauka, vaizduojančia Džonį su Deividu Halberstamu ir Dafiu Pinetu stovinčius prie nušiurusio mažo baro - "Vietkongo stebėjimo punkto". Tikros skylės, tačiau joje buvo geriausias Vietname muzikinis automatas. "Wurlitzer" firmos. Džonis mintyse pajuto "Kirin" alaus skonį ir išgirdo "Nenaudėlius": tratėjo būgnai, tarsi durklu rėžė ausį vargonai; o kaip ten buvo karšta, žalia ir karšta, saulė it žaibas, žemė po lietaus pakvipdavo apželtuke, o ta daina, rodosi, sklido iš visur, iš kiekvieno klubo, kiekvieno radijo imtuvo, kiekvieno sušikto muzikinio automato; tam tikra prasme ši daina ir buvo Vietnamas: "Aš taip blogai jaučiausi, kad paklausiau šeimos gydytojo, kuo sergu".

"Būtent ši daina skambėjo, kai jūs numirėte, Džoni, tiesa?"

- Į Ostiną, - sušnibždėjo Džonis silpnu, gestančiu balsu, vis dar tebejausdamas tą dvilypumą, tą susidvejinimą.

- Jei dabar išvažiuosite, Tekas tykos jūsų daugelyje vietų, - aiškino Deividas nepermaldaujamu būsimojo kalėjimo prižiūrėtojo tonu, vis dar tebelaikydamas ištiestą piniginę, tą pačią, kurioje buvo palaidota toji nekenčiama nuotrauka. - Ne tik Ostine. Viešbučių kambariuose. Konferencijų salėse. Per prašmatnius pietus, kur žmonės kalba apie knygas ir panašius dalykus. Kai būsite su moterimi, nurengsite ją jūs, o mylės Tekas. Ir blogiausia, kad šitaip galbūt gyvensite gana ilgai. Jūs tapsite *can de lach* - nesusiformavusiųjų širdimi. *Mi him can ini.* Trečiąja akiduobe.

- Ne! - pabandė surikti Džonis, tačiau nesugebėjo išleisti jokio garso, o kai vėl plaktuku stuktelėjo į priekabą rūdai vežioti, įrankis iškrito jam iš rankų.

Jėgos apleido rankas. Šlaunys suskystėjo, o keliai ėmė linkti. Džonis susmuko ant kelių, springdamas nuo besiveržiančio šūksnio. Šis dvilypumo, susidvejinimo jausmas dabar buvo netgi stipresnis, ir nusiminęs bei apimtas rezignacijos Džonis suprato, jog tai - tikras pojūtis. Jis tiesiogine žodžio prasme dalijo save į dvi dalis. Vienas Džonas Edvardas Marinvilis netikėjo į Dievą ir nenorėjo, kad Dievas tikėtų į jį; šioji būtybė norėjo išvažiuoti, suprasdama, jog Ostinas tebus pirmasis sustojimas. O antrasis Džonis norėjo pasilikti. Dar daugiau, jis norėjo kovoti. Šis Džonis tiek įtikėjo į tą pašėlusį supernatūralizmą, kad norėjo mirti Deivido Dieve, sudeginti jame savo smegenis it naktinė plaštakė, patekusi į žibalinės lempos gaubtą.

"Nusižudyti! - šaukė Džonio širdis. - Nusižudyti, nusižudyti!"

Pietų Vietnamo respublikos armijos kariai, tie karo optimistai, šiknoje ieškantys deimantų. Girtuoklis, laikantis rankoje alaus butelį ir šlapiais plaukais uždengtomis akimis lipantis iš viešbučio baseino, besijuokiantis blyksint fotoaparatams. Terės kraujuojanti nosis po nustebusiomis akimis, iš dangaus aidint pranešimui, jog "United Airlines" aviakompanijos 507-ojo reiso į Džeksonvilį keleiviai laipinami į lėktuvą B-7 vartuose. Faras, spardantis jį, besiranganti ant dykumos autostrados vidurinės linijos. "Tai mane siutina, - pasakė tada faras, - iš pykčio man norisi vemti".

Džonis pajuto, kaip palieka savo kūną, kaip kažkokios svetimos rankos jį sučiumpa ir tarsi monetą iš kišenės ištraukia iš kūno. Stovėdamas tarsi vaiduoklis prie atsiklaupusio vyro, Džonis pamatė, kaip šis ištiesia rankas.

- Aš ją paimsiu, - ištarė atsiklaupęs vyriškis. Jis verkė. - Aš paimsiu savo piniginę, grąžink ją man.

Jis išvydo, kaip berniukas priėjo prie klūpančio vyriškio ir atsiklaupė greta jo. Jis išvydo, kaip klūpantis vyriškis paėmė piniginę ir įsigrūdo ją priekinėn savo džinsų kišenėn, kad nekliudomas galėtų sudėti maldai rankas, kaip buvo padaręs Deividas.

- Ką aš turiu pasakyti? - verkdamas paklausė klūpantis vyriškis. - Ak, Deividai, kaip pradėti, ką pasakyti?

- Sakykite tai, kas yra jūsų širdyje, - atsakė atsiklaupęs berniukas.

Tada vaiduoklis pasidavė ir vėl susijungė su vyriškiu. Pasaulį užliejo aiškumas, nušviesdamas jį - nušviesdamas Felikso Kavaljero dainos žodžius: "Aš jai pasakiau, brangioji, tai - tikras reikalas, aš karščiuoju, ir tu privalai mane išgydyti".

- Padėk man, Dieve, - tarė Džonis, pakeldamas delnus į akių lygį, kad galėtų geriau juos matyti. - Ak, Dieve, prašau padėk man. Padėk man padaryti tai, dėl ko aš čia buvau atsiųstas, padėk man būti vientisam, padėk gyventi. Dieve, padėk man vėl gyventi.

2

"Aš tave, kale, tuojau sučiupsiu!" - triumfuodama pagalvojo būtybė. Iš pradžių atrodė, jog tai mažai tikėtina. Prie pat kasyklos keteros būtybė buvo priartėjusi prie *os pa* per dvidešimt jardų, - per šešiasdešimt trumpučių pėdų, - tačiau toji kalė surado papildomų jėgų ir pasiekė viršūnę. O pradėjusi leistis šlaitu žemyn, Merė sparčiai sugebėjo padidinti atotrūkį nuo dvidešimties jardų iki šešiasdešimties, paskui ir iki šimto penkiasdešimties. Nes jau galėjo giliai kvėpuoti, patenkinti deguonies stygių. Antra vertus, Elenos Karver kūnas sparčiai seko. Kraujavimas iš makšties virto tikru potvyniu, kuris po kokių dvidešimties minučių visiškai sunaikins Elenos kūną... tačiau jei Tekui pavyks sugauti Merę, visiškai nesvarbu, kiek bus nukraujavę Elenos Karver palaikai; būtybė turės kur persikelti. Tačiau kai būtybė pasiekė kasyklos keterą, kažkas plyšo kairiajame Elenos plautyje. Dabar su kiekvienu iškvėpimu iš būtybės išlėkdavo jau ne tik rausvi smulkučiai purslai, bet ir kraujo, sumišusio su Elenos burnos bei nosies audiniais, čiurkšlės. Ir būtybei nebepakako šviežio deguonies, kad galėtų sėkmingai persekioti. Tik ne su vienu plaučiu.

Ir tada įvyko stebuklas. Per greitai bėgant stačia nuokalne ir tuo pat metu stengiantis pažvelgti per petį, tos kalės kojos susipynė, ji įspūdingai pargriuvo, atsitrenkė į kelio skaldą ir beveik dešimt pėdų tarsi plūgas slydo žemyn, kol galiausiai sustojo, palikdama paskui save tamsią dryžę. Merė virpėdama tysojo veidu į žemę. Žvaigždžių apšviestos jos išskėstos rankos atrodė tarsi kokios blyškios potvynio bangos išmestos į krantą būtybės. Tekas pamatė, kaip ji bando pariesti po savimi vieną kelį. Moteris beveik susirietė, tačiau po to atsipalaidavo ir vėl nuslydo.

- Štai! Štai! *Tek ah wan!*

Tekas privertė Elenos kūną bėgti, statydamas ant kortos paskutinius energijos likučius, statydamas ant kortos savo judrumą ir tikėdamasis nepargriūti, kaip padarė toji kalė. Dabar būtybei kvėpuojant, Elenos

gerklėje girdėjosi kažkoks šlapias pukšėjimas, tarsi alyvoje slankiotų stūmoklis. Elenos jutiminiai įrengimai vos beveikė, grasindami visiškai išsijungti. Tačiau ji dar šiek tiek ištvers. Tik truputėlį. O būtybei truputėlio ir tereikėjo.

Šimtas keturiasdešimt jardų.

Šimtas dvidešimt.

Tekas bėgo prie gulinčios kelyje moters, be garso triumfuojančiai klykdamas ir visiškai prie jos prisiartindamas.

3

Merė išgirdo, kaip kažkas artinasi užkimusiu, gargaliuojančiu balsu šaukdamas nesąmoningus žodžius. Ji girdėjo, kaip į skaldą dunksi bateliai. Vis labiau artėdami. Tačiau visa tai jai atrodė nesvarbu. Kaip ir garsai, kuriuos girdi per sapną. O čia tikrai turėjo būti sapnas... tiesa?

Pakilk, Mere! Tu privalai pakilti!

- Negaliu, esu visa subraižyta, be to, jau per vėlu, - sudejavo Merė balsui, tačiau ir dejuodama bandė po savimi pariesti kelį.

Šį kartą triukas jai pavyko, ir Merė vargais negalais ėmė stotis ant kojų, stengdamasi paskutinį kartą ištraukti save iš šio sunkio jėgos šulinio.

Į Eleną persikėlusi būtybė lėkė visu greičiu. Atrodė, susprogs savo rūbuose. Būtybė klykė - tai buvo pykčio ir alkio kupinas staugimas, įpakuotas į kraują.

Merė atsistojo ir pati suklykė, nes būtybė staiga puolė žemyn ištiesus rankas ir pirštais bandydama ją nutverti. Merė pasileido nuo kalno visu greičiu, išsprogusiomis akimis ir begarsiam klyksmui pražiota burna.

Vimdančiai karšta ranka trenkė Merei tarp menčių, mėgindama įsikibti į marškinėlius. Merė metėsi pirmyn ir vėl vos nepargriuvo, kai viršutinė kūno dalis sulingavo praradusi pusiausvyrą, tačiau ranka nuslydo.

- Kalė!

Tai buvo nežmogiškas, gerklinis urzgesys, nuskambėjęs visai šalia, ir šį kartą ranka įsikibo į Merės plaukus. Ji ir būtų ten likusi, jei plaukai būtų buvę sausi, tačiau nuo prakaito jie buvo slidūs. Dar kurį laiką Merė jautė būtybės pirštus ant savo sprando, tačiau netrukus jie išnyko. Vis ilgesniais šuoliais moteris pasileido bėgti žemyn. Dabar jos baimė persipynė su savotiškai beprotišku linksmumu.

Už savęs Merė išgirdo bumptelėjimą. Surizikavusi pažvelgti atgal, ji pamatė į Eleną įsikūnijusią būtybę parkrentant žemėn. Ji gulėjo susirietusi it sutraiškyta sraigė. Būtybės rankos grabaliojo orą ir vis dar tebeieškojo moters, kuriai pavyko pasprukti.

Merė nusisuko ir sutelkė dėmesį į mirksintį šviesoforą. Dabar jis buvo arčiau... be to, pasirodė ir kitos šviesos, tuo Merė visiškai neabejojo.

Švietė automobilio priekiniai žibintai, ir jie artėjo prie Merės. Sutelkusi į juos dėmesį, moteris pasileido bėgti jų link.

Ji taip ir nepastebėjo virš jos prasklendusio didžiulio šešėlio.

4

Viskas baigta.

Būtybė beveik visiškai ją pasivijo, - netgi palietė tos kalės plaukus, - tačiau paskutinę akimirką Merei pavyko paspmkti. Ir kai ji vėl ėmė tolti, Elenos kojos susipynė, Tekas pargriuvo ir išgirdo, kaip Elenos kūno viduje kažkas plyšta; gulėjo grabaliodamas orą, tarsi jame būtų ieškojęs rankenos, už kurios galėtų nusitverti.

Būtybė apsivertė ant Elenos nugaros ir įsistebeilijo į žvaigždėmis nusėtą dangų, dejuodama iš skausmo ir pykčio. Šitaip priartėti!

Ir tuomet būtybė viršuje pastebėjo tamsų siluetą, uždengusį žvaigždes tarsi koks sklandantis nukryžiuotasis, ir joje vėl staiga sužibo nauja viltis.

Ji buvo pagalvojusi apie vilką, tačiau atsisakė šios minties, nes vilkas buvo per toli. Visgi būtybė klydo manydama, jog vilkas tėra vienintelis *can toi* indas, trumpam galintis priimti Teką.

Dar buvo šis daiktas.

- *Mi him,* - sušnibždėjo būtybė mirštančiu, užkimusiu nuo kraujo balsu. - *Can de lach, mi him, min en tow. Tek!*

Ateik pas mane. Ateik pas Teką, ateik pas senąjį sutvėrimą, pas nesusiformavusiųjų širdį.

Ateik pas mane, inde.

Būtybė iškėlė mirštančias Elenos rankas, ir auksinis erelis plasnodamas nusileido ant jų, savo grobuoniškomis akimis įsistebeilydamas į mirštantį Teko veidą.

5

- Nežiūrėk į lavonus, - perspėjo Džonis.

Jis stūmė priekabą rūdai vežioti šalin nuo visureigio. Deividas jam padėjo.

- Patikėkite, aš į juos nežiūriu, - atsakė Deividas. - Aš jau mačiau tiek lavonų, kad užteks iki gyvenimo pabaigos.

- Sutinku, - pritarė Džonis.

Beeidamas prie visureigio durelių iš vairuotojo pusės, jis ant kažko suklupo. Deividas sugriebė jį už rankos, nors Džonis anaiptol nebūtų parvirtęs.

- Atsargiai, seneli.

- Palaikyk liežuvį už dantų, vaike.

Pasirodo, Džonis kluptelėjo ant plaktuko. Jis pakėlė įrankį ir pasisuko numesti ant darbastalio, tačiau apsigalvojo ir užsikišo guminį plaktuko kotą už savo kaubojiškų kelnių diržo. Šios kelnės dabar buvo pakankamai išterliotos krauju ir purvais, kad būtų panašios į tikras, o plaktukas kažkaip prie jų tiko.

Metalinių garažo durų dešinėje buvo pritvirtinta valdymo dėžutė. Džonis paspaudė mėlyną mygtuką, paženklintą žodžiu "į viršų", mintyse pasiruošęs naujiems netikėtumams, tačiau vartai tarškėdami ėmė sklandžiai kilti aukštyn. Į vidų plūstelėjo gaivus ir malonus oras, lengvai prisodrintas žolių ir šalavijo kvapo. Deividas įkvėpė pilna krūtine, atsisuko į Džonį ir nusišypsojo.

- Puiku.

- Taip. Šok greičiau į šį gražuolį. Pavėžinsiu.

Deividas atsisėdo į priekinę automobilio, kuris priminė didžiulį golfo vežimėlį, sėdynę. Džonis pasuko raktelį, ir variklis bematant užsivedė. Bevažiuojant pro atvirus garažo vartus, Džoniui šovė į galvą mintis, jog tikrovėje visa tai nevyksta. Tai tiesiog jo naujo romano idėjos dalis. Fantastinio pasakojimo, o gal tiesiog siaubo romano. Kažkas, už ko Džonas Edvardas Marinvilis gali nusitverti, kad pradėtų knygą. Ne tai, iš ko daroma rimta literatūra, tačiau kas čia tokio? Džonį pradėjo slėgti metų našta, ir jei jis norėjo imtis ko nors mažiau rimto, turėjo tam teisę. Neverta kiekvieną knygą prikimšti tarsi kuprinę ir po to bėgti į kalną, užsimetus tą kuprinę ant pečių. Jaunimui ar batuotiems naujokams kareiviams tai gal ir tinkamas užsiėmimas, tačiau Džoniui tokios dienos jau praeityje. Ir tam tikra prasme Džonis jautė palengvėjimą, kad jos praėjo.

Ne, viskas čia buvo netikra. Tikrovėje Džonis tiesiog išvažiavo pasivėžinti savo senu automobiliu su pakeliamu stogu, pasivėžinti su sūnumi, vaiku, kurio susilaukė būdamas vidutinio amžiaus. Jie važiavo į Milės kavinę. Sustabdys automobilį prie ledų langelio, suvalgys po porciją, ir Džonis vaikui galbūt papasakos keletą istorijų iš savo vaikystės, ne tiek daug, kad berniukui atsibostų, Džonis žinojo, jog vaikams nelabai patinka pasakojimai, prasidedantys žodžiais "Kai aš buvau vaikas". Jis manė, kad kiekvienas tėtis, kurio galva nėra per daug nutolusi nuo šiknos, tai suprato, tad gal papasakos vieną kitą istoriją, kaip daugiau dėl juoko pabandė patekti į beisbolo komandą, ir tebūnie Džonis prakeiktas, jei treneris...

- Džoni? Jums nieko nenutiko?

Jis pamatė, kad nuvažiavo atbulas iki pat gatvės krašto ir dabar ten stovėjo nuspaudęs sankabą ir tuščia eiga dirbančiu varikliu.

- Ką? Ne. Nieko.

- Apie ką jūs galvojote?

- Apie vaikus. Tu esi pirmas, su kuriuo bendrauju po... Kristau, nebendravau su vaikais nuo to laiko, kai mano jauniausias išvyko studijuo-

ti į Diuko koledžą. Tu esi šaunus vaikas, Deividai. Truputėlį apsėstas Dievo manijos, tačiau kitais požiūriais žiauriai kietas.

Deividas nusišypsojo.

- Ačiū.

Džonis dar kiek pariedėjo atgal, po to apsisuko ir įjungė pirmą pavarą. Kai visureigio šviesos perrėžė Pagrindinę gatvę, Džonis pastebėjo du dalykus: vėtrungė, anksčiau styrojusi virš "Bud's Suds" baro, dabar gulėjo ant žemės ir nebebuvo Stivo mikroautobuso.

- Jei jie pasielgė taip, kaip tu norėjai, manau, dabar yra pakeliui į čia, - pasakė Džonis.

- Kai jie suras Merę, palauks mūsų.

- Ar manai, kad ją suras?

- Dėl to beveik neabejoju. Manau, nieko bloga jai nenutiko. Tačiau iki nelaimės buvo visai netoli.

Deividas pažvelgė į Džonį ir plačiai nusišypsojo. Džoniui vaiko šypsena pasirodė labai graži.

- Manau, kad ir jūs iš viso šito sėkmingai išsikapanosite. Galbūt net apie tai parašysite.

- Paprastai aš rašau, kas man nutinka. Truputėlį padailinu, ir viskas puikiai pavyksta. Tačiau apie tai... nežinau.

Jie važiavo pro "Amerikos vakarų" kino teatrą. Džonis pagalvojo apie Odrę Vailer, gulinčią po balkono nuolaužomis. Apie tai, kas liko iš šios moters.

- Deividai, kiek Odrės pasakojime buvo tiesos? Gal žinai?

- Didžioji dalis.

Deividas dabar irgi žvelgė į kino teatro pastatą ištempęs kaklą, kad kiek ilgėliau išsaugotų šį vaizdą. Paskui berniukas vėl atsisuko į Džonį. Jo veidas buvo mąslus... ir, kaip pasirodė Džoniui, liūdnas.

- Jūs žinote, kad Odrė nebuvo bloga. Tai, kas jai nutiko, primena žemės nuošliaužą ar potvynį. Kažkas panašaus.

- Dievo rykštė.

- Teisingai.

- Mūsų Dievo. Tavo ir mano.

- Teisingai.

- Ir Dievas yra žiaurus.

- Ir vėl teisingai.

- Ar žinai, jog kaip vaikas tu turi velniškai sudėtingų idėjų.

Dabar jie važiavo pro municipalinį pastatą. Čia buvo nužudyta berniuko sesuo, o motina pagrobta ir nutempta į kažkokią galutinę tamsą. Deividas žiūrėjo į pastatą akimis, kuriose Džonis negalėjo nieko perskaityti, po to pakėlė rankas ir pasitrynė veidą. Šis gestas vėl išdavė Deivido amžių, ir Džonį apėmė šokas, kad vaikas toks jaunas.

- Tų idėjų turiu daugiau, nei norėčiau, - atsakė Deividas. - Ar žinote, ką Dievas pasakė Jobui, kai jam galiausiai pabodo klausytis Jobo skundų?

- Tikriausiai paliepė jam atsikrušti, taip?

- Taip. Ar norite išgirsti ką nors iš tiesų nemalonaus?

- Degu iš nekantrumo.

Visureigis važiavo supustyto smėlio keteromis ir taip kratėsi, kad net barškėjo dantys. Džonis priekyje jau matė miestelio pakraštį. Norėjo važiuoti greičiau, tačiau jungti aukštesnę nei antrą pavarą būtų buvę neišmintinga, nes priekiniai žibintai apšvietė tik nedidelę kelio atkarpą. Gal ir tiesa, kad jie buvo Dievo valioje, tačiau visiems žinoma, jog Dievas padeda tiems, kas moka pasirūpinti savimi. Galbūt dėl šios priežasties Džonis pasiliko plaktuką.

- Aš turiu draugą. Jo vardas Brajenas Rosas. Jis yra mano geriausias draugas. Kartą mes vien iš metalinių kamščių sudėliojome Partenoną.

- Iš tiesų?

- Aha. Truputį padėjo Brajeno tėtis, tačiau beveik viską padarėme patys. Šeštadienio vakarais neidavome gulti iki vėlumos ir žiūrėdavome senus siaubo filmus. Žinote, tuos juodai baltus? Mūsų mėgiamiausia pabaisa - Borisas Karlofas. "Frankenšteinas" buvo neblogas filmas, tačiau mums labiau patiko "Mumija". Mes visada erzindavome vienas kitą: "Kad jį kur šūdas, mus vejasi mumija, verčiau paspartinkime žingsnį". Tai kvaila, bet juokinga. Suprantate?

Džonis nusišypsojo ir linktelėjo.

- Brajenas pateko į avariją. Jį partrenkė girtas vairuotojas, kai Brajenas dviračiu važiavo į mokyklą. Suprantate, buvo be penkiolikos aštuonios ryto, o tas vyrukas pasirodė girtas iki apsišikimo. Ar galite patikėti?

- Taip, - atsakė Džonis, - galiu.

Deividas jį tiriančiai nužvelgė, linktelėjo ir tęsė savo pasakojimą.

- Brajenui sutrenkė galvą. Labai smarkiai. Sulaužė kaukolę ir pažeidė smegenis. Jį ištiko koma, tad neturėjo išgyventi. Tačiau...

- Leisk man atspėti. Tu meldei Dievą, kad tavo draugas pagytų, ir po poros dienų - bingo - tas berniukas vaikšto ir kalba, garbė Jėzui, mano Viešpačiui ir išgelbėtojui.

- Jūs tuo netikite?

Džonis nusijuokė.

- Tiesą pasakius, tikiu. Po visko, kas man nutiko po šios popietės, tokia smulkmena atrodo visiškai protinga ir logiška.

- Aš nuėjau pasimelsti į man ir Brajenui ypač brangią vietą. Ant platformos, kurią mudu įkėlėme medin. Ją vadinome "Vietkongo stebėjimo punktu".

Džonis rimtu veidu pažvelgė į berniuką.

- Tu nejuokauji?

Deividas papurtė galvą.

- Dabar gerai neprisimenu, kuris iš mūsų sugalvojo šį pavadinimą, tačiau tą platformą mes šitaip vadinome. Mums atrodė, jog šis pavadinimas iš kažkokio seno filmo, tačiau jei taip ir yra iš tiesų, negaliu prisiminti, iš kokio. Turėjome užrašą ir visa kita. Tai buvo mūsų vietelė, ten aš tada nuėjau ir pasakiau, - Deividas susimąstęs užsimerkė, - aš pasakiau: "Dieve, padaryk, kad jis pagytų. Jei tai padarysi, pažadu, jog ir aš tau ką nors padarysiu", - Deividas vėl atsimerkė. - Beveik tą pačią akimirką jo būklė pagerėjo.

- O dabar atėjo metas grąžinti skolą. Tai ir yra baisu, tiesa?

- Ne! Aš sutinku grąžinti skolą. Praėjusiais metais susilažinau su tėčiu iš penkių dolerių, kad "Pacers" komanda laimės NBA čempionatą, o kai jie nelaimėjo, tėtis bandė dovanoti skolą sakydamas, jog esu tik vaikas, kad lažinausi vadovaudamasis širdies, o ne proto balsu. Gal jis buvo ir teisus...

- Tikriausiai jis buvo teisus.

-...tačiau aš vis tiek sumokėjau. Todėl kad žema nesumokėti, jei esi skolingas, ir žema nepadaryti to, ką esi pažadėjęs.

Deividas palinko prie Džonio ir ėmė kalbėti tyliau... tarsi bijodamas, kad Dievas jį gali išgirsti.

- Iš tiesų baisiausia, kad Dievas žinojo, jog čia atkeliausiu, ir jau tada Jis buvo nusprendęs, ko nori iš manęs. Taip pat jis žinojo, ką privalėsiu išmokti, kad galėčiau tai padaryti. Mano tėvai nėra religingi, - mes švęsdavome daugiausia tik Kalėdas ir Velykas, - ir iki Brajeno nelaimės aš taipgi nebuvau religingas. Iš Biblijos težinojau Evangelijos pagal Joną vieną eilutę, kurią fanai nuolatos visiems kaišioja aiškindami, esą Dievas labai myli pasaulį.

Dabar jie važiavo pro vyno rūsį su nukritusiu užrašu. Vyno cisternos buvo nusiritusios nuo pastato sienos ir riogsojo dykumoje, už kokių šešiasdešimties ar septyniasdešimties jardų. Priekyje bolavo "Kinijos" šachta. Žvaigždžių šviesoje ji panėšėjo į išbaltintą kapinių rūsį.

- Kas yra fanai?

- Fanatikai. Tai mano draugo pastoriaus Martino žodelis. Manau, jog jis... manau, kad jam kažkas nutiko.

Deividas trumpam nutilo ir įsistebeilijo į kelią. Jo kraštai buvo apnešti smėliu, o priekyje dunksojo smėlio vėpūtiniai. Visureigis juos nesunkiai įveikdavo.

- Kaip ten būtų, iki Brajeno nelaimės nieko nežinojau nei apie Jokūbą, nei apie Izaoko sūnų Izą, nei apie margaspalvį Juozapo švarką, nei apie Potifaro žmoną. Tada mane labiausiai domino, - Džoniui pasirodė, jog Deividas kalba kaip devyniasdešimtmetis karo veteranas, pasakojantis apie senovinius mūšius ir seniai pamirštas kampanijas, - ar Albertas Belas kada nors iškovos vertingiausio Amerikos lygos žaidėjo titulą.

Deividas atsisuko į Džonį. Vaiko veidas buvo liūdnas.

- Blogiausia ne tai, kad Dievas pastatė į padėtį, kurioje aš jam likau skolingas, o tai, jog jis sužeidė Brajeną, kad galėtų tai padaryti.

- Dievas yra žiaurus.

Deividas linktelėjo, ir Džonis pamatė, kad berniukas netrukus pravirks.

- Taip, be abejo. Tikriausiai geresnis už Teką, tačiau vis tiek gana niekšiškas.

- Tačiau Dievo žiaurumas taurina... bent jau tokie sklando gandai. Tiesa?

- Ką gi...galbūt.

- Vis dėlto jis gyvas, tas tavo draugas.

- Taip...

- Ir galbūt tai įvyko visiškai ne dėl tavęs. Gal kada nors tavo draugužis išgydys AIDS arba vėžį. O gal jis nugalės šešiasdešimtyje varžybų iš eilės.

- Galbūt.

- Deividai, toji būtybė - Tekas - kas ji? Gal žinai? Kokia nors indėnų dvasia? Kažkas panašaus į manitu ar į vendigo?

- Nemanau. Regis, Tekas veikiau liga nei dvasia ar demonas. Indėnai galėjo net nežinoti, jog Tekas yra čia apsistojęs, be to, jis čia atsirado anksčiau už indėnus. Kur kas anksčiau. Tekas yra senovinė būtybė, nesusiformavusi širdis. O tikroji vieta, kurioje jis tūno, kitoje pusėje skylės, esančios to šulinio dugne... net nesu tikras, ar ši vieta yra apskritai Žemėje, ar normalioje erdvėje. Tekas yra visiškas pašalietis, jis taip skiriasi nuo mūsų, kad net negalime jo aprėpti mintimis.

Berniukas lengvai virpėjo, o jo veidas dar labiau išblyško. Galbūt tai buvo vien žvaigždžių šviesos efektas, tačiau Džoniui jis neaptiko.

- Jei nenori, neprivalome apie jį daugiau kalbėti, gerai?

Deividas pritardamas linktelėjo ir parodė ranka į priekį.

- Žiūrėkite, ten “Ryder’is”. Jie sustojo. Tikriausiai surado Merę. Argi ne šaunu?

- Žinoma, - pritarė Džonis.

Maždaug už pusės mylios nuo jų mikroautobuso žibintai apšvietė pylimo pagrindą. Džonis su Deividu važiavo šių šviesų link daugiausia tylėdami, kiekvienas paskendęs savo mintyse. Džonį labiausiai kamavo klausimai dėl jo “aš”; jis jau nebebuvo visiškai tikras, kas jis toks. Džonis atsisuko į Deividą ketindamas paklausti, ar berniukas nežino, kur dar galima būtų surasti sardinių, - jis jautėsi toks alkanas, kad nebūtų nusukęs nosies nuo šaltų limos pupelių lėkštės, - tačiau staiga pasuko galvą priešingon pusėn, pajutęs ore begarsį sprogimą. Susigūždamas jis loštelėjo savo sėdynėje. Iš Džonio krūtinės išsiveržė prislopintas riksmas. Jo burna taip plačiai atvipo, tarytum Džonis būtų užsidėjęs klouno kaukę. Visureigis pakrypo į kairę kelio pusę.

Deividas pasilenkė, sugriebė vairą ir išlygino automobilį prieš pat jam nudardant į dykumą. Tuo metu Džonis vėl atmerkė akis. Jis instinktyviai paspaudė stabdį, ir inercijos jėga nubloškė berniuką priekin. Tada jie sustojo. Visureigio variklis dirbo tuščia eiga kelio viduryje, ne toliau kaip už dviejų šimtų jardų nuo mikroautobuso užpakalinių šviesų. Deividas su Džoniu išvydo raudonus ten stovinčių ir juos stebinčių žmonių siluetus.

- O šventas šūde, - sušnibždėjo Deividas, - kad kiek, ir...

Apsvaigęs ir nustulbęs, lyg matytų pirmą kartą gyvenime, Džonis pažvelgė į berniuką. Po to jo akys praskaidrėjo, ir Džonis ėmė trūkčiodamas juoktis.

- Šventas šūdas, teisingai, - pritarė jis. Džonio balsas skambėjo tyliai, beveik bejėgiškai - balsas žmogaus, ką tik patyrusio stiprų šoką. - Ačiū, Deividai.

- Ar tai buvo Dievo bomba?

- Kas?

- Didžiulė. Kaip toji, Damaske pataikiusi į Saulių, kai jam nuo akių nuslinko katarakta, ar kaip tas daiktas vadinasi, ir Saulius vėl praregėjo. Pastorius Martinas tai vadina Dievo bombomis. Viena ką tik pataikė į jus, tiesa?

Ir staiga Džoniui praėjo noras pažvelgti Deividui į akis, tarsi bijotų, ką jose berniukas gali išvysti. Jis nukreipė žvilgsnį į "Ryder" mikroautobuso galines šviesas.

Džonis pastebėjo, jog Stivas apsisukdamas nepasinaudojo nepaprastai plačiu keliu - išnuomotas automobilis tebestovėjo atsuktas į pietus, pylimo link. Žinoma, Stivas Eimzas buvo išmintingas senas teksasietis ir tikriausiai įtarė, jog dar ne viskas baigta. Jis buvo teisus. Ir Deividas buvo teisus, - jie turėjo nuvažiuoti iki "Kinijos" šachtos, - tačiau berniukas turėjo ir kitų minčių, kurios galbūt buvo ne visai teisingos.

"Įtempk akis, Džoni, - patarė Terė. - Įtempk akis, kad galėtum žiūrėti į jį nemirksėdamas. Juk tu tai moki, tiesa?"

Taip, žinoma, Džonis tai mokėjo. Jis prisiminė, ką kažkada, kai dinozaurai dar vaikščiojo po šią žemę, o Ralfas Houkas buvo Niujorko "Jankių" komandos vadybininkas, pasakė jo senasis literatūros profesorius. "Melas yra beletristika, - pareiškė tas senas apkerpėjęs driežas, sausai ir ciniškai išsiviepdamas, - o beletristika yra menas, vadinasi, visas menas yra melas".

"O dabar, ponios ir ponai, prašau pasitraukti į šalį, kol pasiruošiu panaudoti meną, bendraudamas su šiuo nieko neįtariančiu jaunu pranašu".

Jis pasisuko į Deividą ir liūdnai šypsodamasis sutiko susirūpinusį berniuko žvilgsnį.

- Jokių Dievo bombų, Deividai. Man gaila, kad turiu tave nuvilti.

- Tada kas jums ką tik nutiko?

- Man nutiko priepuolis. Viskas tiesiog iš karto supuolė, ir mane ištiko priepuolis. Kai buvau jaunas, jie kartodavosi kas trys keturi mėnesiai. Mažieji epilepsijos priepuoliai. Kai pradėjau stipriai gerti sulaukęs keturiasdešimties, - na, gerai, trídešimt penkerių, ir manau, jog dėl to buvo kaltas ne vien alkoholis, - priepuoliai vėl ėmė kartotis. Ir tuomet jie buvo ne tokie silpni. Priepuoliai yra pagrindinė priežastis, dėl kurios stengiuosi neiškrypti iš kelio. Tai, ką tu pamatei, buvo pirmas priepuolis po beveik, - Džonis trumpam nutilo, - vienuolikos mėnesių. Šį kartą nei alkoholis, nei kokainas niekuo dėti. Tiesiog paprastas stresas.

Džonis tarškėjo toliau. Dabar jis nenorėjo dairytis; jei šitaip pasielgtų, Deividas galėtų tuo pasinaudoti. Nors visa tai skambėjo beprotiškai, paranojiškai, tačiau Džonis tokią grėsmę nujautė. Šis vaikis buvo nuostabus ir kartu vaiduokliškas... lyg pranašas iš Senojo Testamento, ką tik pasirodęs iš Senojo Testamento, dykumos saulės nudeginta oda ir perkaitusiais nuo Dievo suteiktos privačios informacijos smegenimis.

Geriau nukreipti žvilgsnį į šalį, pasilaikyti jį sau, bent jau kol kas.

Akies krašteliu Džonis matė, kaip Deividas jį dvejodamas tiria.

- Ar tai tiesa, Džoni? - galiausiai paklausė berniukas. - Ar jūs neskleidžiate man kokios nesąmonės?

- Tikra tiesa, - atsakė Džonis, vis dar nežiūrėdamas Deividui į akis. - Jokios nesąmonės...

Deividas daugiau nebeklausinėjo... tačiau nuolatos dirsčiojo į jį. Berniukas jautė šiuos žvilgsnius tarsi švelnius, prityrusius pirštus, slenkančius lango rėmu, bandančius užčiuopti velkę, kuri tą langą atvertų.

PENKTAS SKYRIUS

1

Tekas tupėjo ant šiaurinio kasyklos šlaito, nagais įsikibęs į supuvusią seno nugriuvusio medžio žievę. Dabar, tiesiogine prasme turėdamas erelio akis, jis nesunkiai pastebėjo apačioje stovinčius automobilius. Netgi matė du visureigio viduje sėdinčius žmones: rašytoją už vairo, o greta jo berniuką.

Tą šiknių pamaldų berniuką.

Vis dėlto čia.

Abu čia.

Tekas trumpam buvo susitikęs su berniuku, bandė atitraukti jo dėmesį, išgąsdinti, nusiųsti toliau, kol dar vaikas nesurado to, kuris jį čia pasiuntė. Tačiau Tekui nepavyko. “Mano Dievas stiprus”, - pasakė berniukas, ir tai buvo neabejotina tiesa.

Tačiau dar reikėjo įrodyti, ar berniuko Dievas yra pakankamai stiprus.

Visureigis sustojo netoli geltono mikroautobuso. Atrodė, rašytojas kalbasi su berniuku. Berniuko *dama,* vienoje rankoje laikydamas šautuvą, pradėjo eiti link jų, po to sustojo, kai atviras automobilis vėl pajudėjo į priekį. Dabar jie buvo kartu, visi išlikusieji susibūrė draugėn, nepaisant Teko pastangų.

Tačiau dar ne viskas prarasta. Erelio kūnas ilgai neišlaikys, - valandą, daugiausia dvi, - tačiau dabar jis buvo stiprus, karštas ir energingas, išgaląstas ginklas, kurį Tekas sugriebė pačiu intymiausiu būdu. Tekas suplasnojo paukščio sparnais ir pakilo į orą, kai *dama* apkabino savo *damane.* (Tekas ėmė sparčiai užmiršti žmonių kalbą, nes maži erelio *can toi* smegenys nepajėgė jos išsaugoti, ir grįžo prie paprastos, bet galingos nesusiformavusiųjų kalbos.)

Tekas apsisuko, prasklendė virš tamsos šulinio, kuris kažkada buvo "Kinijos" šachta, vėl apsisuko ir spirale nusileido į juodą dreifo kanalą. Nusileidęs garsiai klyktelėjo, kol nagai ieškojo patikimo įsikibti žvirgždo. Dreifo gelmėse, už kokių trisdešimties jardų, švytėjo rausva šviesa. Tekas kurį laiką žiūrėjo į ją, leisdamas *an tekui* pripildyti ir nuraminti primityvius paukščio smegenis, po to nustraksėjo į tunelį. Jo kairėje buvo nedidelė niša. Erelis nusigavo iki jos ir suskleidęs sparnus sustingo.

Tekas laukė jų visų, tačiau labiausiai pamaldaus berniuko. Jis vienu auksinio erelio nagu perplėš pamaldaus berniuko gerklę, o kitu iškabins jam akis; pamaldus berniukas numirs anksčiau, nei kuris nors iš jų suspės suvokti, kas čia vyksta. Anksčiau nei pats *os dam* supras, kas nutiko, ar suvoks, jog jis miršta aklas.

2

Stivas buvo pasiėmęs antklodę - seną išblukusį pledą - uždengti boso motociklą, jei galiausiai Stivui tektų savo krovininio autobuso kėbule gabenti "Harley'į" Vakarų pakrantėn. Kai Džonis su Deividu privažiavo visureigiu, Merė Džekson šia antklode tarsi škotišku šaliu gobėsi pečius. Mikroautobuso galinės durys buvo atstumtos, ir Merė sėdėjo nuleidusi kojas ant buferio, viena ranka prilaikydama pledą. Antroje rankoje laikė vieną iš nedaugelio likusių limonado butelių. Merei atrodė, kad gyvenime nieko saldesnio negėrė. Jos šlapi nuo prakaito plaukai tarsi šalmas buvo prigludę prie galvos. Nors ir apsigobusi antklode, Merė visa drebėjo ir jautėsi tarsi per televizijos reportažą rodoma pabėgėlė. Iš gaisro ar žemės drebėjimo. Ji stebėjo, kaip Ralfas viena ranka stipriai apkabina sūnų, kitoje laikydamas 0,44 kalibro "Ruger" šautuvą, kaip pakelia Deividą aukštyn ir vėl pastato.

Merė nuslinko ant žemės ir lengvai susvirduliavo. Nuo bėgimo vis dar virpėjo kojų raumenys. "Aš bėgau nuo mirties, - pagalvojo, - ir niekada nesugebėsiu paaiškinti nei kalbomis, nei tikriausiai savo eilėraščiais, ką reiškia bėgti ne dėl medalio ar prizo, ar skubant į traukinį, o lekiant nuo sukruštos mirties".

Sintija uždėjo ranką jai ant peties.

- Kaip jūs?

- Aš atsigausiu, - atsakė Merė, - duokite man penkerius metus, ir aš vėl sužydėsiu.

Stivas priėjo prie jų.

- Nėra jokio jos ženklo, - pasakė, ir Merė pagalvojo, kad jis turi omeny Eleną.

Po to Stivas priėjo prie Deivido su Marinviliu.

- Kaip laikaisi, Deividai?

- Gerai, - atsakė berniukas, - taip pat ir Džonis.

Stivas pažvelgė į vyriškį, kurį ganyti jis buvo pasamdytas, ir abejingai paklausė:

- Iš tiesų?

- Manau, jog taip, - atsakė Marinvilis. - Aš... - prabilo jis, paskui pažvelgė į Deividą. - Tu jam papasakok, kopūste. Juk turi galvą ant pečių.

Deividas vangiai nusišypsojo.

- Jo širdyje įvyko pokytis. O jei jūs ieškojote mano mamos... tos būtybės, kuri buvo persikėlusi į mano mamą... galite nebeieškoti. Ji negyva.

- Ar tu esi tikras?

Deividas parodė ranka.

- Mes surasime jos lavoną maždaug pusiaukelėje į pylimo viršūnę.

Po to nesėkmingai bandydamas kalbėti dalykiniu tonu, pridūrė:

- Nenoriu jos matyti. Turiu omenyje tada, kai jūs ją rasite. Tėti, manau, ir tau nereikėtų šito matyti.

Merė priėjo prie jų trindamasi šlaunis, kurias labiausiai gėlė.

- Elenos kūnas visiškai nualintas, todėl būtybė ir nepajėgė manęs pagauti. Tad ji vėl nulindo į savo skylę, tiesa?

- Taaip...

Merei nepatiko abejonė, nuskambėjusi Deivido balse. Atrodė, berniukas daugiau spėja nei žino.

- Ar būtybė turėjo į ką persikelti? - paklausė Stivas. - Ar gyvena ten dar kas nors? Koks atsiskyrėlis? Senas aukso ieškotojas?

- Ne, - atsakė Deividas.

Dabar jo balsas nuskambėjo ryžtingiau.

- Būtybė parkrito ir nebepajėgia pakilti, - tarė Sintija, kumščiu mojuodama žvaigždžių nusėtam dangui. - Valiooo!

- Deividai? - paklausė Merė.

Berniukas atsisuko į ją.

- Mes dar visko neužbaigėme, net jei ji ten įlindo? Taip? Mes juk privalome uždengti dreifą.

- Pirmiausiai *an teką,* - atsakė Deividas, linktelėdamas galva, - o po to dreifą, teisingai. Užsandarinti jį, kaip buvo anksčiau.

Deividas dirstelėjo į savo tėvą.

Ralfas jį apkabino viena ranka.

- Jei tu sakai, kad reikia, Deividai.

- Aš pasiruošęs, - tarė Stivas. - Netveriu iš smalsumo pamatyti, kur tas vaikinas nusiauna batus ir ant kokios pagalvėlės užkelia pailsinti kojas.

- Kaip ten būtų, aš iš pat pradžių ne per daug skubėjau į Beikersfildą, - įsiterpė Sintija.

Deividas pažvelgė į Merę.

- Žinoma. Juk tu žinai, kad Dievas man parodė, kaip iš ten ištrūkti. Be to, turiu nepamiršti Piterio. Toji būtybė nužudė mano vyrą. Tiesiog privalau atsilyginti už Pytą.

Tada Deividas pasisuko į Džonį.

- Turiu šio to paklausti, - tarė Džonis. - Pirma, kas bus, kai visa tai baigsis? Kas bus čia? Jei Desperacijos kalnakasybos korporacija sugrįš ir vėl ims kasinėti, jie tikriausiai dar kartą atvers "Kinijos" šachtą. Ar ne taip? Tad kokia viso šito prasmė?

Deividas tik nusišypsojo, tačiau Merei pasirodė, kad berniukas pajuto palengvėjimą, tarsi būtų laukęs kur kas sunkesnio klausimo.

- Tai ne mūsų, o Dievo problema. Mūsų uždavinys - iš išorės uždaryti *an teką* ir tunelį. Po to mes išvažiuosime neatsigręždami atgal. Koks yra jūsų antrasis klausimas?

- Ar galėčiau nusivežti tave pavalgyti ledų, kai visa tai pasibaigs? Papasakoti istorijų apie mokyklinius karus?

- Žinoma. Tik su sąlyga, kad galėsiu paprašyti jus liautis, kai, na, suprantate, pasidarys nuobodu.

- Mano repertuare nėra nuobodžių istorijų, - išdidžiai atkirto Džonis.

Berniukas kartu su Mere sugrįžo prie mikroautobuso, apsikabindamas ją per liemenį ir padėdamas galvą ant peties, tarsi ji būtų buvusi jo motina. Merė pagalvojo, jog kurį laiką galėtų Deividui atstoti motiną, jei jam šito reiktų. Stivas su Sintija įlipo kabinon, Ralfas su Džoniu atsisėdo priešais Merę su Deividu ant dėžės, pastatytos ant grindų.

Kai mikroautobusas sustojo pusiaukelėje į šlaito viršūnę, Merė pajuto, kaip Deividas stipriau į ją įsikimba, ir apkabino berniuką per pečius. Jie atvyko į tą vietą, kur jo motina - arba, tiksliau, jos kevalas - liovėsi egzistuoti. Berniukas tai žinojo lygiai taip pat puikiai kaip ir Merė. Deividas pradėjo tankiai ir negiliai kvėpuoti. Merė pridėjo ranką prie vaiko skruosto ir be žodžių davė ženklą. Berniukas gana noriai priglaudė gal-

vą jai prie krūtinės. Lengvas, tankus kvėpavimas per burną nesiliovė, ir netrukus Merė pajuto, kaip pirmosios ašaros sudrėkina jos marškinius. Priešais ją sėdėjo prisitraukęs kelius prie krūtinės ir rankomis užsidengęs veidą Deivido tėvas.

- Nieko baisaus, Deividai, - sumurmėjo Merė, glostydama vaiko galvą, - nieko baisaus.

Trinktelėjo durelės. Į žvirgždą sugurgždėjo pėdos. Po to pasigirdo silpnas, pilnas siaubo Sintijos balsas:

- O Jėzau, tik pažiūrėk į ją!

Stivas: "Nutilk, kvaiša, jie tave išgirs".

Sintija: "Ateik čia. Padėk man".

Ralfas atitraukė rankas nuo veido, nusišluostė rankove akis, perėjo į tą mikroautobuso galą, kur sėdėjo Merė, ir apkabino Deividą. Deividas sugriebė tėvo ranką. Ralfo liūdnos, sudrėkusios akys susitiko su Merės akimis, ir ji pati pradėjo verkti.

Dabar ji už automobilio išgirdo šiūruojant Stivo ir Sintijos žingsnius, kai jie vilko nuo kelio Eleną. Stojo trumpa pauzė, po to mergina iš įtampos suniurnėjo, paskui žingsniai prisiartino. Merė staiga pamanė, kad Stivas prieis prie automobilio galo ir berniukui bei jo tėvui ką nors begėdiškai sumeluos - pasakys kokią nors nesąmonę apie tai, kokia rami atrodė Elena, tarsi būtų trumpam užsnūdusi šiuose tyruose. Mintimis ji bandė perspėti Stivą: "Nedaryk šito, neik čia ir nesakyk švento melo, gali tik pabloginti padėtį. Jie buvo Desperacijoje, matė, kas ten dėjosi, nebandyk jų mulkinti dėl to, ką ten pamatei".

Žingsniai nutilo. Sintija kažką sumurmėjo. Stivas jai kažką atsakė. Po to jie sugrįžo į autobusą, trinktelėjo durelės, suriaumojo variklis, ir automobilis truktelėjo pirmyn. Deividas dar kurį laiką pabuvo priglaudęs galvą prie Merės krūtinės, po to ją pakėlė.

- Ačiū.

Merė nusišypsojo, tačiau užpakalinės mikroautobuso durelės vis dar tebebuvo pakeltos, ir Merė pagalvojo, kad pro jas pateko pakankamai šviesos, taigi berniukas pamatė, jog ir ji verkė.

- Visada tavo paslaugoms, - tarė Merė, pabučiuodama vaiką į skruostą. - Iš tiesų.

Ji apsikabino rankomis kelius ir pro kėbulo galą stebėjo, kaip kyla dulkių sūkuriai. Merė vis dar galėjo įžiūrėti mirksintį šviesoforą, tą geltoną kibirkštėlę plačioje tamsos plynėje, tačiau dabar ji judėjo priešinga kryptimi, toldama nuo jo. Atrodė, jog ir pasaulis - tas, kurį visada manė esant vienintelį - dabar irgi tolo nuo Merės. Prekybos centrai, restoranai, MTV muzikinis kanalas, treniruotės Goldo sporto salėje, atsitiktinis aistringas popietės seksas, viskas traukėsi šalin.

"Ir visa tai taip paprasta, - pagalvojo Merė, - taip paprasta, lyg vieno cento moneta iškristų pro skylę kišenėje".

- Deividai? - paklausė Džonis. - Ar žinai, kaip Tekas pateko į Riptoną?

Deividas papurtė galvą.

Džonis linktelėjo, tarsi šitokio atsakymo ir būtų tikėjęsis, ir atsilošė, atremdamas galvą į mikroautobuso sienelę. Merė pradėjo suvokti, kad jai savotiškai patinka Marinvilis, nors ir kaip ją kartais erzintų. Ir ne vien todėl, kad sugrįžo kartu su Deividu; Marinvilis jai savotiškai patiko nuo pat... na, tikriausiai nuo to laiko, kai jiedu kartu ieškojo ginklų. O kai Džonis nesistengia būti šikniumi, jis gali būti gana įdomus.

Greta Marinvilio gulėjo 0,30 - 0,06 kalibro šautuvas. Džonis nepakeldamas galvos apgraibomis jį susirado, pakėlė ir pasidėjo ant kelių.

- Įtariu, jog galiu praleisti savo rytdienos paskaitą, - pasakė jis, žiūrėdamas į lubas. - Jos tema turėjo būti "Pūzrai ir buvę literatai: Amerikos literatūra dvidešimt pirmajame amžiuje". Privalėsiu grąžinti avansą. "Liūdna, liūdna, liūdna, Džordžai ir Marta". Tai citata iš...

- "Kas bijo Virdžinijos Vulf"? - užbaigė jo sakinį Merė. - Edvardas Olbis. Šiame autobuse ne visi valkatos.

- Atleiskite, - pasakė nustebęs Džonis.

- Tik nepamirškite šio atsiprašymo įrašyti savo dienoraštyje, - kandžiai mestelėjo Merė, nė pati nesuprasdama, apie ką kalba.

Džonis nuleido galvą, kad galėtų pasižiūrėti į Merę, trumpam susiraukė, po to pradėjo juoktis. Netrukus ir Merė prie jo prisijungė. Paskui nusijuokė Deividas, po jo ir Ralfas. Jo juokas buvo keistai spigus tokiam stambiam vyriškiui, ir nuo šios minties Merė prapliupo dar smarkiau kvatotis. Jai suskaudo subraižytą pilvą, tačiau skausmas juoko nesustabdė.

Stivas padaužė į pertvarą. Iš jo duslaus balso negalėjai suprasti, ar Stivas susirūpinęs, ar irgi juokiasi.

- Kas ten vyksta?

Nutaisęs literatūros liūto balsą, Džonis Marinvilis suriaumojo:

- Užtilk, tu, ilgaragi iš Teksaso! Mes čia diskutuojame apie literatūrą!

Merė net suklykė iš juoko, viena ranka suspausdama gerklę, o kitą užsidėdama ant tvinkčiojančio pilvo. Ji negalėjo susivaldyti tol, kol mikroautobusas nepasiekė pylimo viršūnės, neperkirto keteros ir nepradėjo kitu šlaitu leistis žemyn. Tada visos linksmybės jai staiga išgaravo. Maždaug tuo pat metu ir kiti liovėsi juoktis.

- Ar jauti? - paklausė Deividas tėvo.

- Kažką jaučiu.

Merę ėmė krėsti drebulys, ji pabandė prisiminti, ar drebėjo ir anksčiau, kol juokėsi, tačiau nepajėgė. Taip, jie visi kažką pajuto, Merė dėl to nė kiek neabejojo. Galbūt jie būtų pajutę ir ką nors daugiau, jei būtų anksčiau čia atsidūrę arba privalėję kilti tuo pačiu keliu anksčiau, nei toji užpakalyje palikta kraujuojanti būtybė...

Išmesk tai iš savo galvos, Mare. Išmesk lauk ir užrakink duris.

- Mere? - kreipėsi į ją Deividas.

Moteris pažvelgė į berniuką.

- Tai jau nebeilgai užtruks.

- Puiku.

Po penkių minučių - labai ilgų minučių - mikroautobusas sustojo, ir kabinos durelės atsidarė. Stivas su Sintija atėjo prie automobilio galo.

- Šokite laukan, vyručiai, - pasakė Stivas. - Paskutinė stotelė.

Merė vargais negalais išsiropštė iš kėbulo, krūpčiodama nuo kiekvieno judesio. Jai skaudėjo visą kūną, tačiau labiausiai kojas. Merė pagalvojo, jog tikriausiai apskritai nesugebėtų paeiti, jei dar kiek ilgiau pasėdėtų krovininio autobuso gale.

- Džoni, ar tebeturite tų aspirino tablečių?

Džonis ištiesė jai vaistų. Merė paėmė tris tabletes, užgerdama jas limonado likučiais. Po to nuėjo prie automobilio priekio.

Jie buvo "Kinijos" kasyklos dugne. Merė antrą kartą, o visi kiti - pirmą. Netoliese stūksojo biuro pastatas; pažvelgus į jį ir pagalvojus, kas yra pastato viduje, bei kaip netoli savo egzistavimo pabaigos Merė buvo tame pastate, jai kilo noras klykti. Po to Merės žvilgsnis užkliuvo už policijos patrulinio automobilio su vis dar atidarytomis durelėmis vairuotojo pusėje, pakeltu kapotu ir oro filtru, gulinčiu šalia kairės priekinės padangos.

- Apkabinkite mane per liemenį, - paprašė ji Džonio.

Džonis taip ir padarė klausiančiai kilstelėjęs antakį.

- O dabar nuveskite iki štai ano automobilio.

- Kodėl?

- Aš ten kai ką turiu padaryti.

- Mere, juo greičiau mes pradėsime, tuo greičiau užbaigsime, - perspėjo Deividas.

- Tai užtruks tik sekundę. Eime, Šekspyre.

Džonis, viena ranka apkabinęs Merę per liemenį, o kitoje laikydamas ginklą, nuvedė ją iki automobilio. Merė nervinosi ir kandžiojo apatinę lūpą prisiminusi, kaip šio automobilio galinėje sėdynėje važiavo į miestelį. Kartu su Piteriu sėdėdama už metalinio tinklo pertvaros. Užuosdama "Old Spice" skutimosi losjono ir metalinį savo baimės kvapą. Be durų rankenėlių. Be rankenėlių langų stiklams nuleisti. Ir nebuvo į ką daugiau žiūrėti, išskyrus nudegusį Entredžiano sprandą ir tą kvailą tuščiomis akimis meškiuką, pritvirtintą prie prietaisų skydelio.

Merė pasilenkusi įkišo galvą į Entredžiano pradvokusį automobilį - tik iš tiesų tai buvo Teko smarvė, dabar Merė tai žinojo - ir nuplėšė meškiuką nuo prietaisų skydelio. Dabar tuščios *can toi* akys spoksojo tiesiai Merei į akis, tarsi klausdamos, ką galėtų reikšti visos šios kvailystės, ką gero Merė nori pasiekti ir kokį blogį sunaikinti.

- Ką gi, - tarė Merė žaisliukui, - tu išnyksi, kalės vaike, ir tai bus pirmasis žingsnis.

Ji numetė žaisliuką ant šiurkštaus kasyklos grunto ir užmynė jį koja. Smarkiai. Merė pajuto, kaip po jos sportiniu bateliu traška žaislas. Tam tikra, pačia giliausia, prasme tai buvo dėkingiausias momentas per visą šį apgailėtiną košmarą.

- Tik nesakykite, - pastebėjo Džonis, - jog tai - kokia nors nauja psichoterapijos versija. Simboliškas įtvirtinimas, specialiai sukurtas stresiniams gyvenimo atvejams, kažkas panašus į “dabar aš jaučiuosi puikiai, nes tu esi sumaltas į šūdą”. Arba...

- Užsičiaupkite, - nutraukė jo tiradą Merė ne visai šiurkščiai. - O dabar galite nuo manęs atsikabinti.

- Ar privalau?

Džonis pajudino ranką ant jos liemens.

- Aš tik pradėjau susipažinti su topografija.

- Labai blogai, nes aš nesu žemėlapis.

Džonis nuleido ranką, ir jie nužingsniavo prie likusiųjų.

- Deividai? - paklausė Stivas. - Ar tai ta vieta?

Jis parodė už stovinčių sunkiųjų sunkvežimių ir kairiau nuo aprūdijusio skardinio pastato su kaminu. Maždaug už dvidešimties jardų įkalnėn žiojėjo kvadratinė skylė, kurią Merė jau anksčiau buvo mačiusi. Tada ji nekreipė per daug dėmesio į šią duobę, nes turėjo kitų rūpesčių, - svarbiausias iš jų išlikti gyvai, - tačiau dabar, žiūrėdama į ją, pajuto kažką negera. Silpnumą keliuose. “Ką gi, - tarė sau mintyse Merė, - kaip ten būtų, aš susidorojau su meškiuku. Dabar jis jau niekada nespoksos į galinėn policijos patrulinio automobilio sėdynėn įgrūstus žmones. Bent jau tiek”.

- Taip, - atsakė Deividas. - “Kinijos” šachta.

- *Can tekas can tahe,* - tarsi per sapną ištarė jo tėvas.

- Taip.

- Ir mes turime ją susprogdinti? - paklausė Stivas. - Įdomu, kaip tai padarysime?

Deividas ranka parodė į betono kubą, stūksantį greta biuro pastato.

- Pirmiausia turime patekti to statinio vidun.

Jie nuėjo prie sprogmenų sandėlio. Ralfas timptelėjo ant durų kabančią spyną, tarsi norėdamas ją įvertinti, po to vėl abiem rankom suėmė savo šautuvą. Šachtos tyloje labai skardžiai nuaidėjo metalinis besisupančios spynos traškesys.

- Visi pasitraukite atgal, - paliepė Ralfas. - Filmuose tai visada atrodo labai šauniai, tačiau kas žino, kaip bus realiame gyvenime.

- Palaukite sekundėlę, tik sekundėlę, - paprašė Džonis ir nubėgo prie “Ryder’io”.

Jie girdėjo, kaip Džonis rausiasi kartono dėžėse, sukrautose palei kabiną, o po to pasigirdo šūktelėjimas:

- Ak! Štai kur tu pasislėpęs, šlykštyne!

Jis sugrįžo atgal nešinas "Bell" firmos motociklininko šalmu su skydu, visiškai uždengiančiu veidą. Džonis padavė šalmą Ralfui.

- Smegenų kibiras, liukso variantas. Aš jį retai kada dėviu, nes šito man per daug. Kai tik užsidedu ant galvos, iš karto apima klaustrofobija. Užsidėkite.

Ralfas taip ir padarė. Su šalmu jis atrodė kaip koks suvirintojas iš fantastinio filmo. Kai Ralfas vėl atsisuko į spyną, Džonis nuo jo pasitraukė atgal. Tą patį padarė ir kiti. Merė uždėjo rankas Deividui ant pečių.

- Patarčiau jums, vyručiai, nusisukti, - pasakė Ralfas. Per šalmą jo balsas nuaidėjo dusliai.

Merė tikėjosi, jog Deividas ims protestuoti, - įvertinant tai, kad berniukas per paskutiniąsias dvylika valandų neteko dviejų savo šeimos narių, nerimas dėl tėvo būtų suprantamas, - tačiau jis neištarė nė žodžio. Tamsoje vaiko veidas atrodė kaip neįskaitoma blyški dėmė, tačiau Merė nepajuto, kad Deividas jaudintųsi. Pečiai po jos rankomis buvo ramūs, bent jau kol kas.

"Galbūt jis matė, jog viskas bus gerai, - pagalvojo Merė. - Toje vizijoje, kurią regėjo... ar kaip ją pavadinti. O gal..."

Merė nenorėjo užbaigti šios minties, tačiau nesuskubo jos nuslopinti.

"...gal jis tik žino, jog kitos išeities nėra".

Įsivyravo ilga - labai ilga - tyla, bent jau taip atrodė Merei, o po to pasigirdo šūvis, kuris turėjo nuaidėti, tačiau šitaip neatsitiko. Jis tiesiog pasigirdo ir išnyko, garsą sugėrė sienos ir suolai, ir atviros kasyklos slėniai. Po šūvio Merė išgirdo, kaip vieną kartą klyktelėjo paukštis - kvyykt! - ir daugiau nieko. Ji spėliojo, kodėl Tekas neužsiundė ant jų žvėrių ir kitų gyvių, kaip padarė miestelyje. Todėl, kad jų šešetas buvo kažkuo ypatingas? Galbūt. Jei tai tiesa, tuomet Deividas padarė juos ypatingus, panašiai kaip vienas puikus žaidėjas pakelia bendrą komandos lygį.

Atsisukę jie pamatė Ralfą, palinkusį prie spynos (Merei jis atrodė panašus į Paimeną, palinkusį prie Mulkio Saimono, iš Hovardo Džonsono karikatūrų) ir žvelgiantį pro dengiančią veidą šalmo plokštę. Spyna buvo persikreipusi ir susukta, jos centre žiojėjo didelė juoda kulkos pramušta skylė, tačiau kai Ralfas timptelėjo spyną, ji tvirtai tebekabėjo savo vietoje.

- Dar vieną kartą, - tarė Ralfas, pirštu pamodamas jiems nusisukti.

Jie taip ir padarė, o netrukus vėl pasigirdo šūvis. Šį kartą po šūvio paukštis nesuklykė. Merė pagalvojo, jog tas paukštis dabar jau nuskridęs

toli toli, nors sparnų plasnojimo ji neišgirdo. Tikriausiai ir negalėjo išgirsti, nes ausyse tebeskambėjo dviejų šūvių aidas.

Kai Ralfas šį kartą timptelėjo spyną, jos auselė iššoko iš išdarkytų vidurių. Ralfas ištraukė spyną iš kilpos ir numetė šalin. Kai nusiėmė Džonio šalmą, jo veidas švytėjo.

Deividas pribėgo prie tėvo sumušti su juo delnais.

- Puikiai, tėti!

Stivas pravėrė duris ir kyštelėjo į vidų galvą.

- Žmogau! Tamsiau nei subinėj.

- Ar ten nėra šviesos jungiklio? - paklausė Sintija. - Patalpa be langų, jungiklis turėtų būti.

Stivas ėmė apčiuopomis ieškoti, iš pradžių dešinėje, po to kairėje.

- Saugokitės vorų, - nervingai perspėjo Merė. - Ten gali būti vorų.

- Štai. Radau, - pasakė Stivas.

Pasigirdo spraksėjimas, tačiau šviesa neužsidegė.

- Ar dar kas nors tebeturi žibintuvėlį? - paklausė Sintija. - Savąjį aš tikriausiai palikau tame prakeiktame kino teatre. Kaip ten būtų, aš jo neturiu.

Nepasigirdo jokio atsakymo. Merė taip pat turėjo žibintuvėlį - tą, kurį surado kasyklos biure - ir manė, kad apgadinusi pikapus užsikišo jį už džinsų juosmens. Jei šitaip, žibintuvėlis dabar buvo pradingęs. Kirvukas taip pat. Tikriausiai bėgdama iš kasyklos ji pametė abu daiktus.

- Velniava, - nusikeikė Džonis. - Mes nesame skautai.

- Vienas žibintuvėlis yra mikroautobuse, už sėdynės, - pasakė Stivas. - Po žemėlapiais.

- Tai kodėl tu neini jo atnešti? - paklausė Džonis.

Kurį laiką Stivas nesijudino iš vietos. Keista veido išraiška, kurios Merė nepajėgė suprasti, jis stebėjo Džonį. Džonis tai irgi pastebėjo.

- Ką? Kas nors negerai?

- Ne, - atsakė Stivas. - Viskas gerai, bose.

- Tada žingsniuok.

3

Stivas Eimzas tiksliai įsidėmėjo laiką, kai jų mažos ekspedicijos pajėgų grupelės valdymas perėjo iš Deivido į Džonio rankas; tą momentą, kai bosas tapo bosu. “Tad kodėl tu neini jo atnešti?” - paklausė Džonis, tačiau tai buvo labiau ne klausimas, o pirmas tikras Marinvilio įsakymas nuo to laiko, kai jie išvyko iš Konektikuto valstijos - Džonis savo motociklu, o Stivas lengvai riedėdamas iš paskos krovininiu autobusu ir retkarčiais užsitraukdamas pigų cigarą. Jis kreipdavosi į Džonį “bose” (kol pats Džonis jam liepė liautis), nes tai buvo pramogų verslo tradicija: teatre scenos darbininkai meistrą vadino bosu; filmavimo aikštelėje san-

dėlininkai režisierių vadino bosu; gastroliuojant aparatūros montuotojai gastrolių vadybininką ar muzikantus vadino bosais. Stivas tiesiog perkėlė šį vaidmenį iš savo senojo gyvenimo į dabartinį, tačiau iki šiol Džonio nelaikė bosu, nepaisant jo sodraus sceninio balso, atsikišusio smakro ir manierų, šaukiančių: "Aš tiksliai žinau, ką darau". O dabar, kai Stivas pavadino jį bosu, Džonis neprieštaravo.

Tad kodėl tu neini jo atnešti?

Paprastas klausimas, viso labo šeši žodžiai, tačiau viskas pasikeitė.

Kas pasikeitė? Kas būtent?

- Nežinau, - sumurmėjo Stivas, atidarydamas "Ryder" mikroautobuso dureles iš vairuotojo pusės ir pradėdamas naršyti po visokį šlamštą, sumestą už sėdynės. - Čia tikra velniava, aš iš tiesų nežinau.

Žibintuvėlis - ilgu kotu, talpinančiu šešis elementus - gulėjo po suglamžytų žemėlapių krūva kartu su pirmosios pagalbos vaistinėle ir kartonine dėžute, kurioje buvo kelios signalinės raketos. Stivas pabandė įjungti žibintuvėlį, pamatė, kad jis veikia, ir bėgte sugrįžo pas kitus.

- Pirmiausia patikrink, ar nėra vorų, - perspėjo Sintija kiek spigesniu nei visada balsu. - Vorų ir gyvačių, kaip toje senoje dainoje. O Dieve, kaip jų nekenčiu.

Stivas įžengė į sprogmenų sandėlį ir pašvietė aplink žibintuvėliu, iš pradžių nukreipdamas jį į grindis, po to į šlako blokų sienas ir galiausiai į lubas.

- Jokių vorų, - pranešė. - Jokių gyvačių.

- Deividai, stovėk už durų, - sukomandavo Džonis. - Manau, neverta mums visiems čia susigrūsti. O jei ką nors ir pamatysi...

- Riktelk, - užbaigė už jį Deividas. - Nesirūpinkite.

Stivas nukreipė žibintuvėlio spindulį į grindų viduryje stovintį užrašą - jis buvo pritvirtintas prie stovo panašiai kaip užrašai restoranuose, skelbiantys: "PRAŠOME PALAUKTI, KOL ADMINISTRATORĖ JUS PASODINS". Tik šiame užraše didelėmis raudonomis raidėmis buvo parašyta visai kas kita:

DĖMESIO DĖMESIO DĖMESIO
SPROGDINIMO MEDŽIAGOS IR SPROGDIKLIAI
TURI BŪTI SAUGOMI ATSKIRAI!
TAI FEDERALINIS REIKALAVIMAS
NETOLERUOSIME NEATSARGAUS ELGESIO
SU SPROGMENIMIS!

Į galinę sieną buvo prismaigstyta strypų. Ant jų kabėjo vielos ir storos baltos virvės ritiniai. Detonavimo siūlelio, kaip suprato Stivas. Palei kairę ir dešinę sieną, atsuktos viena į kitą tarsi knygų nugarėlės, tik jose nebuvo knygų, stovėjo dvi didžiulės medinės dėžės. Viena, su užrašais:

“DINAMITAS”, “SPROGDINIMO GALVUTĖS” ir “ELGTIS YPATINGAI ATSARGIAI”, buvo pravira, jos dangtis pakeltas tarsi vaikų žaislų dėžės. Ant kitos, juodomis raidėmis oranžiniame fone paženklintos tiesiog “SPROGDINIMO MEDŽIAGOS”, kabojo spyna.

- Tai - ANA, - paaiškino Džonis, rodydamas į užrakintą dėžę. - Amonio nitrato ir alyvos mišinys.

- Iš kur jūs žinote? - paklausė Merė.

- Kažkur nugirdau, - išsiblaškęs atsakė Džonis. - Tiesiog kažkur išgirdau.

- Ką gi, jei manote, jog ruošiuosi susprogdinti spyną ant anos dėžės, esate bepročiai, - pasakė Ralfas. - Ar kas nors turite minčių, kaip ją numušti nešaudant?

- Tik ne šią sekundę, - atsakė Džonis, tačiau jo balse nesigirdėjo didelio susirūpinimo.

Stivas nuėjo prie dinamito dėžės.

- Ten nėra dinamito, - pasakė Džonis vis dar kažkaip keistai ramiu balsu.

Dėl dinamito jis buvo teisus, tačiau dėžė buvo anaiptol ne tuščia. Į ją buvo įgrūstas vyriškio, apsivilkusio džinsais ir medvilniniais marškinėliais, lavonas. Jo stiklinės akys spoksojo į Stivą per plaukus, kurie kažkada tikriausiai buvo šviesūs. Dabar apie jų spalvą buvo sunku spręsti.

Įveikęs pasišlykštėjimą smarve, Stivas palinko virš lavono, mėgindamas nuo vyriškio diržo nusegti raktų ryšulį.

- Kas ten? - paklausė Sintija artindamasi prie Stivo.

Iš lavono pražiotos burnos išlindo vabalas ir nuropojo per smakrą. Stivas išgirdo tylų šlamesį. Tikriausiai po šiuo negyvu vyruku buvo daugiau vabzdžių. O gal naujų žavių Stivo draugių - barškuolių gyvačių.

- Nieko, - atsakė Stivas. - Lik savo vietoje.

Raktų ryšulys buvo užsispyręs. Kelis kartus nesėkmingai pabandęs atsegti prie diržo kilpelės pritvirtintą laikiklį, Stivas paprasčiausiai nutraukė raktus su visa kilpele. Jis užvožė dangtį ir laikydamas rankoje raktus sugrįžo atgal. Stivas pastebėjo, jog Džonis, kuris stovėjo sandėlyje per tris žingsnius nuo durų, susižavėjęs apžiūrinėja savo šalmą.

- Vargšelis, - tarė Džonis, - aš jį gerai pažinojau.

- Džoni? Kaip jūs jaučiatės?

- Puikiai, - atsakė Džonis, pasikišdamas šalmą po pažasčia ir plačiai nusišypsodamas Stivui, tačiau jo akys buvo klaikiai keistos.

Stivas padavė raktus Ralfui.

- Gal vienas iš jų tiks?

Ilgai netruko - trečias raktas įlindo į spyną, kabančią ant dėžės su užrašu “SPROGDINIMO MEDŽIAGOS”. Netrukus visi penki žvelgė į dėžės vidų. Dėžė buvo pertvaromis suskirstyta į tris skyrius. Kraštiniai skyriai buvo tušti, o vidurinis iki pusės prikrautas pailgų, panašių į

sūrmaišius, daiktų. Keletas grūdelių buvo išbyrėję; Stivui jie priminė išbalintus paukščių šratus. Maišeliai viršuje buvo užrišti virvutėmis. Stivas vieną pakėlė. Savo forma jis priminė dešrą, ir Stivui atrodė, jog sveria apie dešimt svarų. Ant jo šono juodomis raidėmis buvo užrašyta "ANA". Žemiau raudonavo užrašas: "ATSARGIAI: DEGI, SPROGI MEDŽIAGA".

- Gerai, - tarė Stivas, - bet kaip mes juos susprogdinsime be detonatoriaus? Jūs buvote teisus, bose - dėžėje nėra nei dinamito, nei sprogdinimo galvučių. Tik vyrukas trumpai kirptais plaukais. Manau, sprogdintojų meistras.

Džonis iš pradžių pažvelgė į Stivą, po to į kitus.

- Gal galėtumėte visi kartu su Deividu trumpam išeiti? Noriu pasikalbėti su Stivu akis į akį.

- Kodėl? - tuojau pat paklausė Sintija.

- Todėl, kad man reikia, - atsakė Džonis keistai maloniu balsu. - Tiesiog vienas neužbaigtas reikaliukas. Turiu jo atsiprašyti. Man sunkiai sekasi atsiprašinėti bet kurioje situacijoje, o stebint publikai gali ir visai nepavykti.

Merė tarė:

- Nemanau, jog dabar pats tinkamiausias...

Bosas energingai akimis rodė ženklus Stivui.

- Nieko baisaus, - įsiterpė Stivas, - tai ilgai neužtruks.

- Ir neišeikite tuščiomis rankomis, - perspėjo Džonis. - Kiekvienas pasiimkite po maišelį šių žaisliukų fejerverkams.

- Aš manau, jog be detonatoriaus šie žaisliukai tinka tik laužui, - burbtelėjo Ralfas.

- Norėčiau žinoti, kas čia vyksta, - pasakė Sintija. Merginos balsas buvo susirūpinęs.

- Nieko, - ramindamas ją, atsakė Džonis. - Iš tiesų.

- Nekruškite man smegenų, - niūriai atkirto Sintija, tačiau išėjo kartu su visais, pasiimdama maišelį ANA.

Džoniui nespėjus nė prasižioti, Deividas vėl įsmuko vidun. Ant jo skruostų tebebuvo sudžiūvusio muilo likučių, o berniuko akių vokai buvo paraudę. Stivas kažkada draugavo su mergina, kuri vartodavo būtent tokios spalvos vokų šešėlius. Deividui ši spalva suteikė veikiau siaubo, o ne žavesio.

- Ar viskas gerai? - paklausė Deividas, mestelėdamas žvilgsnį į Stivą, tačiau kreipdamasis į Džonį.

- Taip. Stivai, paduok ANA maišelį Deividui.

Deividas mindžikavo vietoje, laikydamas rankoje maišelį, kurį jam padavė Stivas, ir susimąstęs žiūrėjo į jį. Staiga berniukas pažvelgė į Džonį ir tarė:

- Išverskite savo kišenes. Visas.

- Ką... - prabilo Stivas.

Džonis keistai šypsodamasis jį nutildė. Tai buvo šypsena žmogaus, prakandusio kažką kartaus ir tuo pat metu patrauklaus.

- Deividas žino, ką daro.

Jis išvertė savo džinsų kišenes, paduodamas Stivui palaikyti jose buvusį turtą - garsiąją piniginę, raktus, plaktuką, kuris buvo užkištas už diržo. Džonis pasilenkė, kad Deividas galėtų apžiūrėti jo marškinių kišenę. Po to atsisegiojo kelnes ir nuleido jas žemyn. Po apačia Džonis dėvėjo melsvas bikini trumpikes. Virš jų karojo nemažas pilvukas. Stivui Džonis priminė vieną iš tų pagyvenusių turtuolių, kuriuos kartais gali sutikti vaikštinėjančius paplūdimyje. Suprasdavai, jog jie turtingi ne tik todėl, kad visada nešiodavo "Rolex" laikrodžius ir "Oakley" firmos saulės akinius, tačiau todėl, kad išdrįsdavo vaikštinėti užsimovę tuos mažyčius sintetinius kiaušių dėklus. Tartum pilvas taip pat būtų turtas, jei tavo pajamos viršija tam tikrą sumą.

Tačiau boso trumpikės bent jau nebuvo sintetinės. Paprasčiausios medvilninės.

Džonis iškėlęs rankas apsisuko trijų šimtų šešiasdešimties laipsnių kampu, pademonstruodamas Deividui savo sumušimus, po to vėl užsitraukė džinsus.

- Patenkintas? Jei dar nesi patenkintas, galiu nusiauti batus.

- Nereikia, - pasakė Deividas, pasitraukdamas šalin. Jo veidas buvo susirūpinęs, tačiau pernelyg nesunerimęs. - Gerai, pasikalbėkite. Tačiau paskubėkite.

Ir Deividas išnyko, palikdamas Stivą su Džoniu vienus.

Bosas pasitraukė į parako sandėlio gilumą, kiek galima toliau nuo durų. Stivas nusekė iš paskos. Dabar jis užuodė lavono, gulinčio dinamito dėžėje, tvaiką, prasismelkiantį pro alyvos kvapą, ir norėjo kuo greičiau iš čia dingti.

- Jis norėjo įsitikinti, jog neturite su savimi *can tahų,* tiesa? Panašiai kaip Odrė?

Džonis linktelėjo:

- Jis - išmintingas vaikas.

- Ir aš taip manau, - atsakė Stivas, šiūruodamas kojomis. Jis pažvelgė į savo pėdas, po to į bosą. - Klausykite, jūs neprivalote atsiprašinėti, kad buvote pabėgęs. Svarbiausia, kad sugrįžote. Kodėl mums paprasčiausiai...

- Turiu už daug ką atsiprašyti, - pertraukė jį Džonis.

Jis pradėjo atgal krautis savo mantą, paskubomis grūsdamas visus daiktus į kišenes, iš kurių jie buvo ištraukti. Galiausiai Džonis paėmė plaktuką ir užsikišo jį už diržo.

- Neįtikėtina, kiek daug krušliavos žmogus gali pridaryti per vieną gyvenimą. Tačiau šiuo požiūriu dėl tavęs, Stivai, aš mažiausiai jaudinuosi, ypač dabar. Tiesiog užsičiaupk ir paklausyk, gerai?

- Gerai.

- Ir tai iš tiesų negali ilgai trukti. Deividas jau dabar įtarinėja, jog kažką sumaniau; tai dar viena priežastis, dėl kurios jis pareikalavo išversti kišenes. Ateis laikas, - labai greitai, - kai tu turėsi sugriebti Deividą. Kai tai darysi, pasistenk jį tvirtai sučiupti, nes berniukas priešinsis kaip pašėlęs. Ir pasistenk, kad jis neištrūktų.

- Kodėl?

- Ar tavo draugužė su kūrybiška šukuosena padėtų, jei paprašytum?

- Tikriausiai, tačiau...

- Stivai, privalai manimi pasitikėti.

- Kodėl?

- Todėl, kad pakeliui į čia mane aplankė apvaizda. Tik gal per stipriai pasakyta; man labiau patinka Deivido posakis. Jis paklausė, ar į mane nepataikė Dievo bomba. Atsakiau, jog ne, tačiau melavau. Ar žinai, kodėl Dievas galiausiai pasirinko mane? Kad esu beviltiškas melagis? Tai savotiškai juokinga, tačiau kartu ir siaubinga, supranti?

- Kas bus toliau? Ar bent galite nuspėti?

- Ne, ne visai.

Džonis viena ranka pakėlė šautuvą, o kita šalmą. Jis žiūrėjo tai į vieną daiktą, tai į kitą, tarsi lygindamas jų vertę.

- Negaliu padaryti to, ko norite, - sausai pasakė Stivas. - Aš tiek jumis nepasitikiu, kad padaryčiau tai, ko norite.

- Privalai, - pasakė Džonis, paduodamas Stivui šautuvą. - Dabar teturi vien mane.

- Tačiau...

Džonis priėjo arčiau; Stivui dabar jis nebebuvo panašus į tą vyriškį, kuris Konektikuto valstijoje užlipo ant savojo “Harley-Davidsono”, traškėdamas absurdiškai naujais odiniais rūbais ir išsiepęs visus iki vieno dantis, kai fotografai iš žurnalų “Life”, “People” bei “Daily News” dienraščio sukaliojosi aplink jį, spraksėdami savo fotoaparatais. Šie pokyčiai buvo kur kas didesni nei kelios mėlynės ir sulaužyta nosis. Džonis atrodė jaunesnis, stipresnis. Iš jo veido išnyko pompastika ir kažkoks siaubingas neapibrėžtumas. Tik dabar, kai šie bruožai išnyko, Stivas suprato, kaip ilgai Džonio veide buvo toji išraiška - kad ir ką jis darydavo, Marinvilio dėmesį kaustydavo tai, ko nėra. Koks nors ne vieton padėtas daiktas ar neatlikta užduotis.

- Deividas galvoja, jog Dievas nori jo mirties, idant Tekas vėl būtų uždarytas savo butelyje. Taip sakant, paskutinė auka. Tačiau Deividas klysta, - tariant paskutinį žodį, Džonio balsas ėmė lūžinėti, ir Stivas

apstulbęs pastebėjo, kad jo bosas bemaž verkia. - Tai padaryti jam nebus lengva.

- Ką...

Džonis taip stipriai sugriebė Stivą už rankos, kad šiam net suskaudo.

- Užsičiaupk, Stivai. Tiesiog sugriebk berniuką, kai ateis laikas. Spręsk savo nuožiūra. O dabar eime.

Džonis pasilenkė, pagriebė už virvutės ANA maišelį ir numetė Stivui, o pats pasiėmė dar vieną.

- Ar žinote, kaip susprogdinti šį šūdą be dinamito ar sprogdiklių? - paklausė Stivas. - Manote, jog žinote, tiesa? Tad kaip? Dievas pasiųs žaibą?

- Būtent šitaip galvoja Deividas, - atsakė Džonis, - o po to atsitikimo su sardinėmis ir traškiais sausainiais aš visai nesistebiu. Tačiau nemanau, jog įvyks kas nors ekstremalaus. Eime. Mums jau metas.

Jie išėjo į besitraukiančią naktį ir prisijungė prie kitų.

4

Nuokalnės apačioje, dvidešimt jardų žemiau skylės dantytais kraštais, kuri kažkada buvo "Kinijos" šachta, Džonis visus sustabdė ir paliepė surišti maišelius poromis. Vieną iš šių porų jis užsimetė ant kaklo. Maišeliai karojo jam ant krūtinės it švytuoklinio laikrodžio svarsčiai. Stivas paėmė kitą porą, o Džonis visai neprieštaravo, kai Deividas paėmė iš tėvo paskutinę porą ir užsimetė sau ant kaklo surištas virveles. Ralfas sutrikęs pažvelgė į Džonį. Džonis dirstelėjo į Deividą, pamatė, jog berniukas spokso į dreifo skylę, po to pasižiūri į savo tėvą, papurto galvą ir prispaudžia pirštą prie lūpų. Tylėk, tėti.

Matėsi, jog Ralfas dvejoja, tačiau nepratarė nė žodžio.

- Ar visi pasiruošę? - paklausė Džonis.

- Kas dabar bus? - paklausė Merė. - Tai yra, noriu paklausti, koks mūsų planas.

- Darysime, ką mums palieps Dievas, - atsakė Deividas. - Štai ir visas planas. Eime.

Juos vedė Deividas, statydamas kojas šonu, kad nepargriūtų lipdamas į šlaitą. Čia jau nebebuvo nei plataus, skalda grįsto kelio, netgi takelio, o gruntas buvo trapus. Kiekvieną kartą, kai tik pasvirdavo pirmyn, Džonis pajusdavo po savo batais žvirgždą byrant žemyn. Netrukus jo širdis ėmė daužytis, o sužalota nosis tvinksėti jai į taktą. Paskutiniaisiais mėnesiais Džonis gyveno tvarkingai, tačiau daugybė viščiukų (ką jau kalbėti apie keletą keptų ančių ir ikrais įdarytų putpelių) dabar vėl lipo jam per gerklę.

Tačiau Džonis jautėsi puikiai. Dabar viskas buvo paprasta. Ir savotiškai nuostabu.

Deividas ėjo priekyje, tėvas sekė jam iš paskos. Įkandin sekė Stivas su Sintija. Džonis ir Merė Džekson keliavo pačiam gale.

- Kodėl jūs tebelaikote tą motociklininko šalmą? - paklausė Merė.

Džonis nusišypsojo. Toji moteris kažkaip keistai priminė jam Terę. Tą Terę, kokia ji buvo senais gerais laikais. Jis iškėlė šalmą, užmovęs jį ant rankos tarsi lėlę.

- Neklauskite, kam skamba varpas, - atsakė. - Jis skamba jums, medaus rasele.

Merė trumpai nusijuokė.

- Jūs esate beprotis.

Džonis abejojo, ar būtų pasiekęs tikslą, jei iki jo būtų ne dvidešimt, o keturiasdešimt jardų. Kai Deividas priėjo prie rantytais kraštais duobės, Džonio širdis plakė taip dažnai, jog atrodė, kad krūtinėje kažkas be pertrūkių barbena. O jo šlaunys pavirto nelyginant makaronais.

"Nesuglebk, - įsakė sau Džonis. - Dabar esi finišo tiesiojoje".

Jis prisivertė paspartinti žingsnį, staiga išsigandęs, kad Deividas gali paprasčiausiai įsukti šachton, Džoniui jos dar nepasiekus. Beje, tai buvo visai tikėtina. Stivas manė, kad bosas žino, kas čia vyksta, tačiau iš tiesų bosas žinojo labai nedaug. Jis tik gaudavo scenarijų vienu puslapiu anksčiau nei kiti.

Visgi Deividas laukė, ir netrukus visi susibūrė prie įėjimo į šachtą. Iš jos sklido drėgnas kvapas, kuris tuo pat metu atrodė ir stingdantis, ir deginantis. Girdėjo garsą, panašų į aidintį liftų šachtose: kažkokį tylų vėjo šnabždesį.

- Privalome pasimelsti, - baikščiai ištarė Deividas, ištiesdamas abi rankas.

Tėvas paėmė vieną berniuko ranką, Stivas pasidėjo savo šautuvą ir paėmė kitą. Merė suspaudė Ralfo ranką, o Sintija Stivo. Džonis atsistojo tarp dviejų moterų, numetė šalmą sau palei batus, ir šitaip ratas užsidarė.

- Kieno tėve? - paklausė Deividas.

- Tėve mūsų, - atsakė Džonis, lengvai įžengdamas į seną maldos kelią, tartum niekada nebūtų iš jo išklydęs, - kurs esi danguje, tebūnie šventas tavo vardas. Teateinie tavo karalystė...

Prie maldos žodžių prisijungė ir kiti: Merė pirmoji, o dvasiškio duktė paskutinioji.

-...tebūnie tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje. Duonos kasdienės duok mums šiandien ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams. Ir nevesk mūsų į pagundą, o gelbėk nuo pikto. Amen.

Kai ištarė "amen", Sintija pratęsė maldą šiais žodžiais:

- Teateinie amžiams tavo karalystė, valdžia ir šlovė, amen.

Ji sumirksėjo Džoniui savo akutėmis - tai jam pradėjo vis labiau patikti - ir paaiškino:

- Šitaip aš išmokau šią maldą - suprantate, savotiškas protestantiškas mišinys.

Deividas pažvelgė į Džonį.

- Padėk man pasistengti, - tarė Džonis. - Jei tu esi, Dieve, - o dabar aš turiu pagrindą tikėti, jog esi, - padėk man pasistengti ir vėl nepulti į silpnybę. Noriu, kad tu labai rimtai pasižiūrėtum į šį mano pageidavimą, nes daugelį kartų esu puolęs į silpnybę. O kaip tu, Deividai? Ar nori dar ką nors pasakyti?

Deividas gūžtelėjo pečiais ir papurtė galvą:

- Viskas jau išsakyta.

Berniukas paleido rankas, ir ratelis iširo.

Džonis linktelėjo.

- Gerai, padarykime tai.

- Ką padarykime? - paklausė Merė. - Ką padarykime? Prašau man paaiškinti.

- Aš turiu eiti vidun, - atsakė Deividas. - Vienas.

Džonis papurtė galvą.

- Ne. Ir nepradėk man savo "Dievas man pasakė" maldelės, nes šiuo metu Dievas tau nieko nesako. Tavo televizoriaus ekrane dabar šviečia užrašas "PRAŠAU PALAUKTI". Ar ne tiesą sakau?

Deividas sutrikęs pažvelgė į Džonį ir apsilaižė lūpas.

Džonis pakėlė ranką link viliojančios šachtos tamsos ir balsu žmogaus, darančio didžiulę paslaugą, tarė:

- Tačiau tu gali eiti pirmas. Ką į tai pasakysi?

- Mano tėtis...

- Seks tau iš paskos. Jis tave pagaus, jei pargriūtum.

- Ne, - paprieštaravo Deividas. Jis atrodė išsigandęs - apimtas siaubo. - Aš šito nenoriu. Aš nenoriu, kad jis apskritai eitų vidun. Stogas gali įgriūti ir...

- Deividai! Visai nesvarbu, ko tu nori.

Sintija sugriebė Džonį už rankos. Ji būtų iki kraujų suleidusi savo nagus, jei nebūtų jų visiškai nukramčiusi.

- Palikite jį ramybėje! Kristau, tas vaikas išgelbėjo jūsų sukruštą gyvybę! Ar negalite liautis jį erzinęs?

- Visai jo neerzinu, - atšovė Džonis. - Šiuo metu jis erzina pats save. Prisiminkite, kas čia viskam vadovauja...

Džonis pažvelgė į Deividą. Berniukas sumurmėjo sau kažką po nosimi, per tyliai, kad būtų galima išgirsti, tačiau Džoniui ir nereikėjo išgirsti - ir šiaip žinojo, ką pasakė Deividas.

- Teisingai, jis yra žiaurus. Tačiau tu tai žinojai. Tu negali pakeisti Dievo prigimties. Nė vienas iš mūsų negali šito padaryti. Tad kodėl tau paprasčiausiai neatsipalaiduoti?

Deividas nieko neatsakė. Jo galva buvo nuleista, tačiau šį kartą ne maldai. Džonis pagalvojo, jog tai rezignacija. Tam tikra prasme berniukas žinojo, kas turi įvykti, ir tai buvo blogiausia. Jei norite, tai buvo žiauriausia. “Tai padaryti jam nebus lengva”, - pasakė Džonis Stivui parako sandėlyje, tačiau ten jis dar ne visai suprato, kaip gali būti sunku. Iš pradžių sesutė, po to mama, o dabar...

- Teisingai, - tarė Džonis sausu kaip žemė, ant kurios jie stovėjo, balsu. - Pirmas eis Deividas, už jo Ralfas, o po to tu, Stivai. Aš seksiu paskui tave. Šiąnakt - atleiskite, šį rytą - ponios bus paskutinės.

- Jei mes privalome eiti vidun, aš noriu eiti kartu su Stivu, - pasakė Sintija.

- Gerai, puiku, - iš karto pritarė Džonis, tarsi būtų tikėjęsis išgirsti šį pageidavimą. - Mudu galime susikeisti vietomis.

- Įdomu, kas jums patikėjo vadovauti? - paklausė Merė.

Džonis žaibiškai tarsi gyvatė atsisuko į ją, ir išsigandusi Merė rizikingai žingtelėjo atatupsta.

- Galbūt jūs norite pamėginti? - paklausė jis kažkaip pavojingai linksmai. - Nes jei norite, mieloji, su malonumu jums tai perduosiu. Aš šito prašiausi ne daugiau už Deividą. Ką apie tai galvojate? Norite užsidėti vado plunksnų kepurę?

Sutrikusi Merė papurtė galvą.

- Nusiraminkite, bose, - sumurmėjo Stivas.

- Aš esu nusiraminęs, - atšovė Džonis, tačiau sakė netiesą.

Jis pažvelgė į Deividą, po to į jo tėvą, kurie abu stovėjo nuleidę galvas ir susikibę rankomis, ir tai neramino. Džonis vos begalėjo patikėti, kokią beprotybę sau leidžia. Vos begalėjo patikėti? Teisingiau būtų pasakyti, jog visiškai netikėjo. Kaip kitaip jis galėtų visa tai tęsti, jei neprisidengtų gailestingu nesupratimo skydu? Kaip bet kuris kitas būtų galėjęs tai tęsti?

- Gal norite, kad paimčiau tuos maišelius, Džoni? - droviai paklausė Sintija. - Atrodote uždusęs ir išsekęs.

- Nieko man nenutiks. Dabar jau nebetoli. Tiesa, Deividai?

- Tiesa, - pritarė Deividas tyliu, virpančiu balsu.

Dabar berniukas ne tik laikė tėvo ranką, bet ir glamonėjo ją it įsimylėjėlis. Deividas žvelgė į Džonį beviltiškomis, maldaujančiomis akimis. Akimis žmogaus, kuris beveik žino.

Džonis nusuko akis į šalį. Jį pykino, tuo pat metu mušė ir karštis, ir šaltis. Susitikęs suglumusį, susirūpinusį Stivo žvilgsnį, Džonis pabandė jam dar kartą akimis duoti ženklą: “Tiesiog sučiupk jį. Kai ateis laikas”. O garsiai ištarė:

- Paduok Deividui žibintuvėlį, Stivai.

Kurį laiką Džonui atrodė, jog Stivas nesirengia šito padaryti. Tačiau Stivas išsitraukė iš kišenės žibintuvėlį ir padavė jį berniukui.

Džonis vėl pakėlė ranką šachtos juodumos link. Į negyvą užgesusio laužo kvapą ir tylų riaumojimą, sklindantį iš nužudyto kalno gelmių. Jis laukė kokio nors guodžiančio Terės žodžio, tačiau ji paliko sceną. Galbūt ir gerai, kad taip padarė.

- Deividai? - paklausė Džonis virpančiu balsu. - Ar pašviesi mums kelią?

- Nenoriu, - sušnibždėjo berniukas. Po to giliai įkvėpė oro, pakėlė akis į dangų, kuriame ką tik pradėjo blėsti žvaigždės, ir sušuko. - Nenoriu! Argi nepakanka to, ką jau padariau? Viską, ko tu prašei? Tai nesąžininga! TAI NESĄŽININGA, IR AŠ NENORIU!

Paskutinius žodžius išrėkė su desperatišku, gerklę draskančiu klyksmu. Merė žengė žingsnį prie berniuko. Džonis sugriebė ją už rankos.

- Paleiskite mano ranką, - pasakė ji, vėl žengdama pirmyn.

Džonis truktelėjo ją atgal.

- Nurimkite.

Merė pakluso.

Džonis pažvelgė į Deividą ir vėl tyliai pakėlė ranką dreifo link.

Deividas ašarotais skruostais pažvelgė į tėvą.

- Pasitrauk, tėti. Grįžk į mikroautobusą.

Ralfas papurtė galvą.

- Jei tu eini į vidų, eisiu ir aš.

- Neik. Sakau tau. Tai nieko neduos.

Ralfas nė nekrustelėjo, tik kantriai stebėjo sūnų.

Deividas pasižiūrėjo į tėvą, po to į ištiestą Džonio ranką (kuri dabar ne tiesiog kvietė, o įsakmiai ragino), apsisuko ir žengė į dreifą. Beeidamas berniukas įjungė žibintuvėlį, ir ryškioje jo spindulio šviesoje Džonis išvydo skraidžiojančias dulkes... dulkes ir kai ką daugiau. Tai, nuo ko būtų suvirpėjusi seno aukso ieškotojo širdis. Žibintuvėlio šviesoje trumpam blykstelėjo auksas ir tuojau pat išnyko.

Ralfas sekė Deividui iš paskos. Už jo ėjo Stivas. Šviesos spindulys virpėjo berniuko rankoje, apšviesdamas iš pradžių uolos sieną, o po to senovinę atramą su trimis joje išraižytais hieroglifais, - gal tai buvo kokio seniai mirusio kino šachtininko vardas, o gal jo mylimosios, paliktos bakūžėje prie Po Jango pelkių, - o dar vėliau žemę, ant kurios voliojosi krūvos kaulų: suskilinėjusios kaukolės ir šonkauliai, kurie buvo išsirietę tarsi vaiduokliškai išsiviepusio Češyro katino. Šviesos spindulys pakilo į viršų, po to pasuko kairėn. Vėl blykstelėjo auksas, šį kartą aiškiau ir ryškiau.

- Ei, atsargiai! - šūktelėjo Sintija. - Čia kažkas yra!

Tamsoje tarsi sprogimas pasigirdo sparnų plasnojimas. Džoniui jis priminė vaikystę Konektikute, kai tirštėjant sutemoms staiga pasigirsdavo iš krūmokšnių pakilusio fazano sparnų plasnojimas. Kurį laiką jautė-

si intensyvesnis šachtos kvapas, nes nematomi sparnai gūsiais bloškė senovinį orą Džoniui į veidą.

Merė suklykė. Žibintuvėlio spindulys pakilo įstrižai į viršų ir trumpam apšvietė ore sklandančią šmėklą, kažkokią būtybę su sparnais, spindinčiomis auksinėmis akimis ir išskėstais nagais. Šios akys buvo nukreiptos į Deividą, jos troško berniuko.

- Atsargiai! - suriko Ralfas ir metėsi ant Deivido nugaros, parversdamas sūnų ant kaulais nubarstytos šachtos žemės.

Berniukui griūnant, žibintuvėlis iškrito jam iš rankų ir dabar skleidė tiek šviesos, kad viskas susipainiojo. Jo atspindžiuose judėjo neaiškūs šešėliai: Deivido, gulinčio po savo tėvu, ir erelio, sklandančio virš jų.

- Nušauk jį! - suklykė Sintija. - Stivai, nušauk jį, jis nuplėš Ralfui galvą!

Džonis sugriebė Stivo pakelto šautuvo vamzdį.

- Ne. Nuo šūvio ant mūsų galvų užvirs visas statinys.

Erelis suklykė ir ėmė sparnais daužyti Karverio galvą. Ralfas bandė nuvyti paukštį kaire ranka. Erelis snapu nutvėrė vieną jo pirštą ir nuplėšė. Po to jo nagai tarsi stiprūs pirštai į tešlą susmigo į Ralfo Karverio veidą.

- NE, TĖTI! - suklykė Deividas.

Stivas nėrė į susipynusius šešėlius, ir kai jis koja paspyrė nukritusį žibintuvėlį, Džonis galėjo aiškiau, nors šito ir nenorėjo, įžiūrėti paukštį, įsikibusį Ralfui į galvą. Erelio sparnai nuo žemės ir senosios šachtos sienų kėlė pašėlusius dulkių sūkurius. Ralfo galva klaikiai lakstė į šalis, tačiau jo kūnas beveik visiškai dengė Deividą.

Stivas užsimojo šautuvu, norėdamas trenkti juo paukščiui, tačiau buožė atsimušė į sieną. Vietos buvo per mažai. Tada Stivas smogė juo tarsi ietimi. Erelis nukreipė į jį savo skvarbų žvilgsnį, nagais tebedraskydamas Ralfo veidą. Uždaroje erdvėje paukščio sparnų plasnojimas aidėjo nelyginant tylus griaustinis. Džonis pamatė iš jo snapo kyšantį Ralfo pirštą. Stivas vėl dūrė šautuvu ir šį kartą pataikė statmenai. Smūgis ereliui iš snapo išmušė pirštą. Jo galvą nubloškė prie sienos. Paukščio nagai išsirietė. Vienas įsmigo giliau į Ralfo veidą. Kitas pakilo aukštyn, paniro į Deivido tėvo kaklą ir praplėšė jį. Paukštis suklykė, gal iš įsiūčio, o gal triumfuodamas. Merė suklykė kartu su juo.

- O DIEVE, NE! - sustaugė Deividas lūžinėjančiu balsu. - O DIEVE, PRAŠAU PADARYT TAIP, KAD JIS NEKANKINTŲ MANO TĖČIO!

“Čia tikras pragaras”, - ramiai pagalvojo Džonis, žengdamas į priekį ir priklaupdamas. Jis sugriebė Ralfo gerklėn įsmigusį nagą tarsi kokį egzotiškai šlykštų suvenyrą, aptrauktą aligatoriaus oda, pasuko nagą iš visų jėgų ir išgirdo, kaip kažkas plyšta. Virš Džonio Stivas vėl smogė

šautuvo buože, priplodamas erelio galvą prie sienos. Pasigirdo trakštelėjimas.

Sparnas trenkė Džoniui į galvą. Vėl viskas kartojosi kaip su suopiu automobilių stovėjimo aikštelėje. "Atgal į ateitį", - pagalvojo Džonis, paleisdamas nagą ir stverdamas sparną. Paukštis šlykščiai klykdamas priartėjo prie Džonio, o kartu su ereliu ir Ralfas, nes nagas tebebuvo įsmigęs jam į skruostą iki pat kairiojo smilkinio. Džonis pagalvojo, jog Ralfas arba neteko sąmonės, arba jau nebegyvas. Vylėsi, kad jau nebegyvas.

Apsvaigęs, tėvo krauju permirkusiais marškiniais, Deividas išlindo į viršų. Kad kiek, berniukas būtų sugriebęs žibintuvėlį ir nudūmęs į šachtą.

- Stivai! - suriko Džonis, sugriebdamas erelį už nugarkaulio. Paukštis muistėsi tarsi neprajodinėtas žirgas. - Stivai, pribaik jį! Pribaik jį!

Stivas sugrūdo šautuvo buožę ereliui į gerklę. Čia pribėgo Merė, sugriebė paukštį už kaklo ir pasuko iš visų jėgų. Pasigirdo duslus trakštelėjimas, ir ūmai įsmigęs į Ralfo veidą nagas suglebo. Deivido tėvas parkrito ant žemės atsirenkdamas į ten gulėjusius šonkaulius ir sutrindamas juos į dulkes.

Atsisukęs Deividas pamatė, kad tėvas nejudėdamas guli veidu į žemę. Berniuko akys praskaidrėjo. Jis netgi linktelėjo, tarsi norėdamas pasakyti: "Maždaug šito ir tikėjausi", po to pakėlė žibintuvėlį. Tik tada, kai Džonis sugriebė jį per liemenį, vaikas pradėjo blaškytis.

- Paleiskite mane! - klykė jis. - Tai mano reikalas! MANO!

- Ne, Deividai, - atsakė Džonis, tvirčiau suspausdamas berniuką, - ne tavo.

Kaire ranka Džonis sugriebė Deividą už krūtinės ir susiraukė iš skausmo, kai vaikas kulnu įspyrė jam į blauzdą, o dešinę tarsi patyręs kišenvagis įgrūdo berniuko kišenėn. Džonis paėmė iš Deivido tai, kas jam buvo liepta paimti... ir kai ką paliko.

- Jis negali visų pasiimti ir neleisti man užbaigti! Jis negali šito padaryti! Negali!

Džonis vėl susiraukė iš skausmo, kai Deividas spyrė jam į kelį.

- Stivai!

Stivas su siaubu tarytum užkerėtas žvelgė į erelį, kuris vis dar tebetrūkčiojo ir lėtai plakė vienu sparnu. Paukščio nagai buvo raudoni.

- Stivai, po velnių!

Stivas it pažadintas iš miego pažvelgė aukštyn. Sintija klūpojo greta Ralfo, bandydama užčiuopti jo pulsą ir garsiai raudodama.

- Stivai, ateik čia! - suriko Džonis. - Padėk man!

Priėjęs Stivas sugriebė Deividą, kuris ėmė dar įnirtingiau priešintis.

- Ne! - Deividas kaip pašėlęs blaškė galvą į šalis. - Tai mano reikalas! Mano! Jis negali visų pasiimti ir palikti mane vieną! Ar girdite? Jis NEGALI VISŲ PASIIMTI IR...

- Deividai! Liaukis!

Deividas nustojo muistęsis ir suglebo Stivo glėbyje kaip marionetė, kuriai kažkas nukirpo siūlelius. Jo akys buvo paraudusios. Džonis pagalvojo, kad jam dar nėra tekę matyti tokios nevilties žmogaus veide.

Motociklininko šalmas gulėjo toje vietoje, kur Džonis buvo jį numetęs, kai užpuolė erelis. Jis pasilenkė, pakėlė šalmą ir pažvelgė į Stivo glėbyje suglebusį berniuką. Stivas kaip ir Džonis jautėsi suglumęs ir sugniuždytas.

- Deividai... - prabilo Džonis.

- Ar Dievas yra jumyse? - paklausė berniukas. - Ar jaučiate jį, Džoni? Tarsi ranką? Arba?

- Taip, - atsakė Džonis.

- Tada šito nesuprasite klaidingai, - pasakė Deividas, spjaudamas Džoniui į veidą.

Seilės buvo šiltos tarsi ašaros.

Džonis nesivargino nusivalyti berniuko seilių.

- Paklausyk manęs, Deividai. Pasakysiu tau, ko dar nesužinojai iš savo pastoriaus ar Biblijos. Regis, tai paties Dievo atsiųsta žinia. Ar klausaisi?

Deividas tiktai žvelgė į jį, nieko neatsakydamas.

- Tu sakei "Dievas yra žiaurus", kaip visą gyvenimą Taityje pragyvenęs žmogus pasakytų "Sniegas yra šaltas". Tu žinojai, tačiau nesupratai.

Džonis priėjo prie Deivido ir delnais palietė šaltus berniuko skruostus.

- Ar žinai, koks Dievas gali būti žiaurus, Deividai? Koks fantastiškai žiaurus?

Deividas laukė nieko neatsakydamas. Galbūt klausėsi, o gal ir ne. Džonis negalėjo suprasti.

- Kartais jis priverčia mus gyventi.

Džonis apsisuko, pakėlė žibintuvėlį ir nužingsniavo dreifo link.

- Eik pas savo draugą Brajeną, Deividai. Eik pas savo draugą ir tapk jo broliu. O tada pats sau įteik, jog kelyje įvyko avarija, sunki, kad kažkoks beprotis girtuoklis pervažiavo vidurinę liniją; namas ant ratų, kuriuo tu važiavai, apvirto, ir tu vienintelis likai gyvas. Taip nutinka nuolatos. Užtenka paskaityti laikraščius.

- Tačiau tai netiesa!

- O gali būti ir tiesa. Kai sugrįši į Ohajį ar į Indianą, ar kur dar yra tavo namai, paprašyk Dievo, kad padėtų tau visa tai pamiršti. Kad vėl atsigautum. O dabar esi paleistas.

- Daugiau niekada nekalbėsiu jokių... ką? Ką jūs pasakėte?

- Pasakiau, jog esi paleistas, - atsakė Džonis. - Paleistas anksčiau.

Po to jis pasuko galvą į Stivą.

- Išvesk jį iš čia, Stivenai. Išvesk iš čia visus.

- Bose, ką...

- Gastrolės baigtos, teksasieti. Nuvesk juos į mikroautobusą ir keliaukite sau sveiki. Noriu, kad būtum saugus.

Džonis apsisuko ir ristele nubėgo žemyn į "Kinijos" šachtą. Priekyje jo šmėsčiojo šviesa. Netrukus ir ji išnyko.

5

Nors Džonis ir turėjo žibintuvėlį, vos nepargriuvo ant kažko užlipęs, tad sulėtino žingsnį. Kinų šachtininkai buvo išmėtę savo mantą, kai bergždžiai bandė pabėgti, o galiausiai sukrito ir patys. Džonis žengė per kaulais nusėtą taką, sutrindamas juos į dulkes, ir žibintuvėlio spinduliu rėždamas pastovų trikampį, - iš kairės į dešinę, žemyn ir vėl į kairę, - kad gerai matytų, kur eina. Išvydo kiniškais hieroglifais išrašinėtas šachtos sienas, tartum po griūties likusius gyvus šachtininkus, besiartinant mirčiai, būtų apėmusi rašymo manija.

Šalia kaulų Džonis išvydo alavinius puodelius, senovines šakutes surūdijusiais dantimis ir juokingais trumpais kotais, mažas aprūdijusias dėžutes su dirželiais (tikriausiai tai buvo Deivido minėtos "žibelės"), sudūlėjusius rūbus, elnio odos šlepetes (jos buvo tokios mažytės, kad galėjai palaikyti vaikų apavu) ir bent tris poras medinių batų. Ant vieno bato buvo prilipęs žvakigalis, kuris ten tikriausiai glūdėjo nuo tų laikų, kai Abraomą Linkolną išrinko prezidentu.

Ir visur buvo pilna *can tahų:* kojotų su vietoje liežuvio kyšančiais vorais, vorų su kyšančiomis iš burnų baltomis žiurkėmis, šikšnosparnių išskėstais sparnais ir šlykščiais kūdikio pavidalo liežuvėliais (tie kūdikėliai klastingai skersakiavo). Kai kurie *can tahai* vaizdavo kažkokias košmariškas būtybes, kokios Žemėje niekada neegzistavo, tokias šlykščias, kad Džoniui net suskaudo akis. Jis jautė, kaip *can tahai* jį šaukia, traukia kaip mėnulis per potvynį jūros vandenis. Lygiai taip pat jį kartais traukdavo staiga užėjęs noras gerti ar godžiai suvalgyti saldų desertą, ar laižyti švelnų moters burnos aksomą. *Can tahai* kalbėjo tuo pačiu beprotišku tonu, kurį Džonis atpažino iš savo ankstesnio gyvenimo: saldūs, logiški balsai, siūlantys atlikti nenusakomus veiksmus. Tačiau *can tahai* negalėjo paveikti Džonio tol, kol jis jų nepalietė. Jei jam pavyks atsispirti šiai pagundai, - atsispirti nevilčiai, užsidėjusiai smalsumo kaukę, - viskas bus gerai.

Įdomu, ar Stivas juos jau išvedė? Džonis tikėjosi, kad jau, ir vylėsi, kad Stivas sugebės juos nuvežti savo mikroautobusu pakankamai toli, kai ateis pabaiga. Netrukus čia nuaidės velnioniškas trinktelėjimas. Džonis turėjo užsimetęs ant kaklo tik du virvelėmis surištus ANA maišelius, tačiau ir jų pakaks, tiek Džoniui ir tereikia. Tačiau protingiau buvo šito nesakyti kitiems. Saugiau.

Džonis išgirdo dejones, apie kurias buvo papasakojęs Deividas: tai raguoliai cypė ir dejavo, tarsi kalbėtų žemė. Protestuotų prieš jo invaziją. Priekyje išvydo neryškią rausvą šviesą. Tamsoje buvo sunku nuspėti, koks yra iki jos atstumas. Kvapas taip pat buvo stipresnis: senų pelenų. Kairėje Džonis pamatė skeletą, - tikriausiai ne kino, nes buvo didelis, - klūpantį palei sieną; matyt, tas žmogus prieš mirtį meldėsi. Staiga skeletas pasuko galvą ir apdovanojo Džonį Marinvilį savo dantinga šypsena.

- Išeik iš čia, kol dar ne vėlu. *Tek ah wan. Tek ah lah.*

Džonis tarsi kamuolį paspyrė kaukolę. Ji subyrėjo (kone išgaravo) į smulkius kauliukus. Tada Džonis nuskubėjo į rausvą šviesą, sklindančią per plyšį sienoje. Skylė žiojėjo kaip tik tokio dydžio, kad pro ją galėtų pralįsti Džonis.

Jis atsistojo prie plyšio ir žvelgė į šviesą, ne kažin ką galėdamas įžiūrėti iš dreifo pusės. Džonio galvoje skambėjo Deivido balsas, panašiai kaip transo apimtam žmogui girdisi hipnotizuotojo žodžiai: "Rugsėjo dvidešimt pirmąją, dešimt minučių po pirmos, vyrukai prasiskverbė pro plyšį, kurį jie iš pradžių palaikė ola..."

Džonis nusviedė žibintuvėlį - daugiau jo nebeprireiks - ir prasispraudė pro plyšį. Kai įžengė į *an teką,* tas panašus į lifto šachtoje girdėtą murmesį, kurio jie klausėsi prie įėjimo į dreifą, užgulė ausis... jis girdėjo gundančius, meilikaujančius, draudžiančius balsus. Aplink visose sienose buvo iškalinėtos įvairių gyvių galvos: vilko ir kojoto, vanago ir erelio, žiurkės ir kojoto, tad *an teko* menė panėšėjo į kažkokią fantastinę tuščiavidurę koloną, apšviestą blausia rausva šviesa. Iš kiekvieno gyvio burnos kyšojo ne kitas gyvis, o kažkoks amorfiškas ropliškas pavidalas, į kurį Džonis vos prisivertė pasižiūrėti... o be to, nelabai ir galėjo ką nors pamatyti. Ar tai buvo Tekas? Tekas *ini* dugne? Galų gale, ar tai buvo svarbu?

Kaip būtybė persikėlė į Riptoną?

Jei Tekas čia buvo uždarytas, tada kokiu tiksliai būdu jis persikėlė į Riptoną?

Staiga Džonis pastebėjo, jog jis pereina *an teką* ir eina link *ini.* Norėjo sustabdyti savo kojas, tačiau pajuto, kad negali šito padaryti. Džonis pagalvojo, kad ir Riptonas patyrė lygiai tą patį, ir tai buvo lengva.

Lengva.

Pailgi maišeliai su ANA kadaravo ant Džonio krūtinės. Mintyse kaip patrakę šokinėjo visokiausi vaizdai: Terė pagriebia jį už diržo kilpelių ir tvirtai prisitraukia prie savo pilvo, o Džonis patiria tokį orgazmą, kokio dar neteko patirti, tačiau viskas nubėga į kelnes, papasakok šitą istoriją Ernestui Hemingvėjui; Džonis lipa iš "Bel-Air" viešbučio baseino, jo plaukai prilipę prie kaktos, vienoje rankoje laiko alaus butelį, o aplink blyksi fotoaparatai; Bilas Harisas aiškina, kad, pervažiavus visą šalį

motociklu, gali pasikeisti Džonio gyvenimas ir visa jo karjera... tai yra, jei iš tiesų nusiteikęs tai padaryti. Galiausiai Džonis išvydo tuščias pilkas faro akis, spoksančias per galinio vaizdo veidrodėlį, o faras aiškina Džoniui, kad šis tikriausiai sužinos daugiau apie *pneuma, soma* ir *sarx* nei žinojo anksčiau.

Dėl šito faras buvo teisus.

- Dieve, apsaugok mane tiek laiko, kad suspėčiau tai padaryti, - ištarė garsiai Džonis ir leidosi įtraukiamas *ini.*

Ar jis būtų galėjęs sustoti, jei būtų pabandęs? Galbūt geriau nežinoti.

Aplink duobę grindyse - Deivido Karverio pasaulių šulinį - voliojosi pūvantys gyvių lavonai. Daugiausia tai buvo kojotai ir suopiai, tačiau Džonis taip pat išvydo vorų ir keletą skorpionų. Džonis pagalvojo, jog šie paskutinieji gynėjai žuvo tuo pat metu kaip ir erelis. Kažkokia jėga išmušė iš jų gyvybę panašiai kaip ir Odrei Vailer, kai Stivas išmetė iš jos rankų *can tahus.*

Iš *ini* ėmė kilti dūmai... tik tai buvo visiškai ne dūmai, o kažkoks riebus rudai juodas mėšlas, ir kai jis ėmė rangytis apie Džonį, šis pamatė, jog toji materija gyva. Ji panėšėjo į sugniaužtus tripirščius delnus kaulėtų rankų galuose. Tos rankos nebuvo ektoplazminės, tačiau ir ne visai materialios. Bežiūrint į šias rankas ir į iškalinėtas figūras, dunksančias virš galvos ir iš visų pusių, Džoniui suskaudo galvą, kaip būna vaikui, kai šis svirduliuodamas išlipa iš kokio nors labai smarkiai besivartančio atrakciono pasilinksminimų parke. Žinoma, jog nuo šios materijos apkvaito šachtininkai. Ji pakeitė ir Riptoną. Į Džonį piktai šnairavo bestikliai *pirin moh* langai, sakydami jam... ką būtent? Džonis beveik išgirdo šiuos žodžius -

(cay de mun)

Išsižiok.

Ir taip, Džonio burna pražiota, plačiai, kaip pas dantų gydytoją. Prašau išsižioti, pone Marinvili, plačiau, tu niekingas rašytojūkšti, tu mane siutini, iš pykčio man norisi vemti, išsižiok plačiau, *cay de mun,* tu sukruštas pražilęs kalės vaike, mes viską sutaisysime, dantys bus kaip nauji, geresni nei nauji, išsižiok plačiau *cay de mun* IŠSIŽIOK PLAČIAU...

Dūmai. Mėšlas. Ar kas ten būtų. Dabar jau rankų galuose buvo ne plaštakos, o vamzdeliai. Ne... ne vamzdeliai...

Skylės.

Taip, būtent jos. Skylės kaip akys. Trys. Gal ir daugiau, tačiau Džonis aiškiai matė tik tris. Skylių trikampį, dvi viršuje, viena apačioje, skylės tarsi šnibždančias akis, tarsi įpūtimo skylutes...

"Teisingai, - pasigirdo Deivido balsas. - Teisingai, Džoni. Įpūsti Teką į tave, taip kaip jis įpūtė save į Kerį Riptoną, nes tai yra vienintelis būdas jam ištrūkti iš šios skylės, kuri yra per maža, kad kas nors kitas,

išskyrus šį daiktą, kurio dvi skylutės skirtos tavo nosiai, o kita burnai, galėtų išlįsti".

Rusvai juodas mėšlas apsivijo Džonį, jis buvo kartu ir šlykštus, ir viliojantis, skylės, kurios buvo burnos, burnos, kurios buvo akys. Akys, kurios šnibždėjo. Žadėjo. Džonis pajuto erekciją. Ne pats tinkamiausias tam metas, tačiau ar yra kas nors Džoniui sukliudęs pajusti erekciją?

O dabar... siurbimas... Džonis pajuto, kaip kažkas jam iš burnos... iš gerklės siurbia orą...

Jis staiga užsičiaupė ir užsimaukšlino ant galvos motociklininko šalmą. Tą jis padarė pačiu laiku. Netrukus rusvi kaspinai susidūrė su organinio stiklo skydeliu veidui uždengti, ir per visą skydelio paviršių pasklido nemalonus šlapias čepsėjimas. Trumpam Džonis išvydo besiskleidžiančius čiulptuvus, panašius į bučiniui atkištas lūpas, tačiau netrukus jie pranyko, nes viską uždengė rudos purvinos dėmės.

Džonis ištiesė ranką, sugriebė rudą substanciją, plūduriuojančią priešais jį, ir pasuko į priešingas puses tarsi gręžtų rankšluostį. Delnus ir pirštus nugėlė tarsi adatėlėmis, nutirpo delnai... tačiau rudoji substancija išsprūdo iš Džonio rankų, dalis jos nuplaukė atgal į *ini,* o dalis nulašėjo ant menės grindų.

Džonis priėjo prie skylės krašto ir atsistojo prie plunksnų krūvos - tai buvo negyvas suopis, nukritęs ant kojoto lavono. Džonis pažvelgė žemyn, rankomis paliesdamas kadaruojančius ANA maišelius, glostydamas juos dygčiojančiais, pusiau nutirpusiais delnais.

"Ar žinote, kaip susprogdinti šį šūdą be dinamito ar sprogdinimo galvučių? - klausė jo Stivas. - Jūs žinote, tiesa? Arba manote, kad žinote".

- Tikiuosi, žinau, - atsakė garsiai Džonis. Per šalmą jo balsas nuskambėjo dusliai ir keistai. - Tikiuosi...

- TADA ATEIK ČIA! - kažkas sušuko iš apačios paklaikusiu balsu, ir Džonis atšoko iš siaubo bei nuostabos. Tai buvo faro balsas. Kolio Entredžiano. - ATEIK ČIA! TAK AH LAH, PIRIN MOH! ATEIK ČIA, SUKNISTAS BYBLAIŽY! PAŽIŪRĖSIME, KOKS IŠ TIESŲ DRĄSUS TU ESI! TEK!

Džonis pabandė žengti žingsnį atgal, gal net manydamas, jog reikia visa tai baigti, tačiau mėšlo ūseliai tarsi rankos apsivijo jo kulkšnis ir truktelėjo už kojų. Džonis negrabiai nėrė į šulinį kojomis žemyn trinktelėdamas galvą į duobės kraštą. Jei ne šalmas, jo kaukolė būtų praskelta. Džonis prispaudė prie krūtinės maišelius, ir jie atrodė tarsi krūtys.

Ir tada užėjo skausmas, iš pradžių geliantis, po to deginantis, dar vėliau - tarsi kas graužtų Džonį gyvą. *Ini* buvo piltuvo formos, o apatinė, siaurėjanti, dalis nusėta kvarco kristalų uolienomis ir sutrūkinėjusiais raguoliais. Džonis slydo per juos tarsi vaikas, čiuožiantis ledo kalneliu, nubarstytu stiklo šukėmis. Jo kojas šiek tiek saugojo odiniai šlaunų apdangalai, o galvą - motociklininko šalmas, tačiau nugarą ir sėdmenis

sudraskė per kelias sekundes. Džonis išskleidė rankas, kad sulėtintų šį slydimą. Akmeninės adatos bematant jas subraižė. Džonis pamatė, kaip parausta jo marškinių rankovės, o netrukus jos suplyšo į skutelius.

- AR TAU TAI PATINKA? - nusišaipė balsas iš *ini* apačios, ir dabar tai buvo Elenos Karver balsas. - TEK AH LAH, TU, KAIŠIOJANTI SAVO NOSĮ IŠPERA! EN TOW! TEN AH LAK!

Šis balsas šėlo ir keikė Džonį dviem kalbomis.

“Tai beprotiška bet kurioje plotmėje”, - pagalvojo Džonis ir nusijuokė, apimtas skausmo agonijos. Jis pasviro į priekį, norėdamas arba apsiversti per galvą, arba numirti bandydamas tai padaryti. “Laikas suminkštinti ir kitą pusę”, - pagalvojo jis nusijuokdamas dar garsiau. Džonis pajuto, kaip kraujas tarsi šiltas vanduo liejasi į jo batus.

Visur aplink jį plaikstėsi rusvai juodi garai, šalmo skydą veidui uždengti ištisai dengė šnibždančios terliojančios čiulptuvų lūpos. Jos pasirodydavo, išnykdavo ir vėl pasirodydavo besitrindamos į organinį stiklą ir gundančiai čepsėdamos. Džonis neįstengė pakelti nugaros, kad persiverstų per galvą. Slydo pernelyg stačiu nuolydžiu. Tada pasisuko ant šono, įsikibdamas į atsikišusius kristalus, kurie sudraskė jo delnus, tačiau Džonis nekreipė į tai dėmesio, nes jam būtinai reikėjo sustoti, antraip jis būtų sudraskytas į juosteles.

Ir staiga viskas liovėsi.

Džonis sukniubęs gulėjo piltuvo dugne plūsdamas kraujais, ir atrodė, jog jo perplėšti nervai beprasmiškai šaukdami stengiasi nuslopinti bet kokią logišką mintį. Pažvelgęs aukštyn, Džonis išvydo plačią kraujo dryžę, ženklinančią jo slydimą įstriža, išlinkusia siena. Ant kyšančių kristalų kybojo jo rūbų - marškinių, “Levi’s” džinsų ir odinių šlaunų apdangalų - liekanos.

Iš skylės, esančios piltuvo dugne, pakilo dūmai, raitydamiesi palei Džonio kojas ir bandydami pagriebti jam už tarpušakio.

- Paleisk, - paliepė Džonis. - Ten vadovauja mano Dievas.

Rusvai juodi dūmai pasitraukė, šlykščiomis klostėmis susirangydami palei Džonio šlaunis.

- Aš galiu padaryti, kad tu gyventum, - pasigirdo balsas. Džonis pagalvojo, jog visai nenuostabu, kad Tekas yra įstrigęs kitoje piltuvo pusėje. Siaurėjančios skylės skersmuo buvo ne didesnis kaip vienas colis. Rausva šviesa pulsavo, tarsi norėdama jam mirktelėti. - Galiu tave išgydyti, pastatyti ant kojų, leisti tau gyventi.

- Taip, tačiau ar gali man padėti gauti prakeiktą Nobelio literatūrinę premiją?

Džonis nusimetė nuo kaklo ANA maišelius ir išsitraukė už diržo užkištą plaktuką. Jis turėjo skubėti. Atrodė, jog yra sudraskytas milijonuose vietų, ir jau pradėjo jausti temstant protą, nes neteko daug kraujo. Džonis vėl prisiminė Konektikutą, kai paskutiniosiomis kovo ir pirmo-

siomis balandžio savaitėmis, pradėjus temti, užslinkdavo rūkas. Senieji valstijos gyventojai šį metų laiką Dievas žino kodėl vadindavo braškių pavasariu.

- Taip! Taip, aš tai galiu padaryti! - iš raudonos siauros gerklės atsklidusiame balse pasigirdo nekantrumo gaidelės. Šis balsas taip pat buvo išsigandęs. - Bet ką! Galiu užtikrinti sėkmę... parūpinti moterų... galiu tave išgydyti, nepamiršk šito! Galiu tave išgydyti!

- Ar gali prikelti Deivido tėvą?

Ini įsiviešpatavo tyla. Iš skylės kylanti rusvai juoda migla įsiskverbė į žaizdas Džonio nugaroje bei kojose, ir jis staiga pasijuto užpultas elektrinių ungurių... ar piranijų. Jis suriko iš skausmo.

- Aš galiu sustabdyti skausmą, - tarė Tekas iš savo mažos skylės. - Tau tereikia paprašyti... ir, žinoma, liautis.

Prakaitas graužė akis, tačiau nekreipdamas į jį dėmesio Džonis išsišakojusiu plaktuko galu praardė vieną ANA maišelį. Jis pakėlė įpjovą virš mažytės skylės, išskleidė maišelio audeklą ir išpylė mišinį per piltuvėliu sudėtą savo kruviną delną. Raudona šviesa iš karto priblėso, tartum apačioje tūnanti būtybė būtų išsigandusi, jog gali pati netyčia detonuoti užtaisą.

- Tu negali šito padaryti! - suklykė būtybė, tačiau nors jos balsas dabar ir buvo prislopintas, Džonis vis tiek jį išgirdo. - Tu negali, po velnių! *An lah! An lah! Os dam!* Tu, išpera!

"An lah patį save, - tarė mintyse Džonis. - Ir dar susigrūsk didžiulį storą *can de lach".*

Pirmas maišelis ištuštėjo. Skylėje, kur anksčiau pulsavo tik juoda ir raudona spalvos, Džonis išvydo blyškų baltumą. Vadinasi, gerklė, vedanti į Teko pasaulį... ar plokštumą... ar lygmenį... nebuvo ilga. Kalbant fizine matavimo prasme. Ir negi aprimo skausmas nugaroje bei kojose?

"Tikriausiai jos paprasčiausiai nutirpo, - pagalvojo Džonis. - Tiesą pasakius, tai man ne naujiena".

Pagriebęs antrą ANA maišelį, Džonis pastebėjo, jog vienas jo šonas permirkęs krauju. Pajuto, kaip vis silpsta ir į galvą skverbiasi migla. Džonis privalėjo skubėti. Lėkti tarsi vėjas.

Jis plaktuku perplėšė antrą maišelį, stengdamasis nuslopinti galvoje aidinčius riksmus; Tekas dabar visiškai perėjo į savąją kalbą.

Apvertė maišelį virš skylės ir stebėjo, kaip iš jo byra granulės. Užsipildant gerklei, baltumas vis plėtėsi. Kai maišelis ištuštėjo, viršutinis granulių sluoksnis buvo tik per kokius tris colius nuo skylės kraštų.

"Vietos yra kaip tik tiek, kiek reikia", - pagalvojo Džonis.

Šulinyje ir virš jo esančiame *an teke* įsivyravo tyla; girdėjosi tik tylus šnibždesys. Greičiausiai Džonį kvietė vaiduokliai, uždaryti čia nuo 1859 metų rugsėjo dvidešimt pirmosios.

Jei tai tiesa, Džonis buvo nusiteikęs išleisti juos laisvėn.

Atrodė, visą amžinybę rausiasi savo kišenėse, kovodamas su migla, bandančia užtemdyti sąmonę, kovodamas su vis augančiu silpnumu. Pagaliau jo pirštai kažką palietė, nuslydo, sugrįžo atgal, vėl palietė, sučiupo ir ištraukė.

Tepaluotą žalią šovinį.

Įstatė šovinį į skylutę *ini* dugne, ir visai nenustebo, kad jis čia puikiai tilpo - bukas, apvalus šovinio galas tvirtai atsirėmė į ANA granules.

- Dabar tu esi užtaisytas, išpera, - sušvokštė Džonis.

"Ne, - sušnibždėjo balsas jo galvoje, - ne, tu šito neišdrįsi".

Pažvelgė į varinį žiedą, dengiantį skylę *ini* dugne. Jis sugriebė plaktuko kotą, jausdamas, kaip visiškai ima apleisti jėgos, ir prisiminė, ką jam pasakė faras prieš įgrūsdamas galinėn patrulinio policijos automobilio sėdynėn: "Esi apgailėtinas rašytojas ir dar labiau apgailėtinas vyras".

Laisvos rankos delnu nustūmė šalmą. Jis vėl nusijuokė, iškeldamas plaktuką aukštai virš galvos, ir juokdamasis smogė juo į šovinio dugną.

"DIEVE, ATLEISK MAN, AŠ NEKENČIU KRITIKŲ!"

Dar suspėjo pagalvoti, ar jam pavyko, ir tuomet į jo klausimą atsakė ryškus, begarsis raudonos spalvos blykstelėjimas. Tartum apalpęs jis kristų į rožės žiedą.

Džonis Marinvilis leido sau nukristi, ir jo paskutinės mintys buvo apie Deividą - ar Deividui pavyko išeiti iš šachtos, ar jis yra saugioje vietoje, ar jam nieko nenutiko dabar, ar jam nieko bloga nenutiks ateityje.

"Paleistas anksčiau", - tarė sau mintyse Džonis, o netrukus ir ši mintis išnyko.

V DALIS

50-OJI AUTOMAGISTRALĖ: PALEISTAS ANKSČIAU

1

Negyvi žvėrys ir paukščiai - daugiausia suopiai ir kojotai - gulėjo žiedu palei mikroautobusą, tačiau Stivas jų beveik nepastebėjo. Jis tiesiog netvėrė savo kailyje, norėdamas kuo greičiau iš čia dingti. Statūs "Kinijos" šachtos šlaitai stūksojo virš jo tarsi kapo duobės kraštai. Stivas pasiekė mikroautobusą kiek anksčiau nei kiti (Sintija su Mere ėjo Deividui iš šonų, kiekviena laikydamos berniuką už rankos, nors Deividas, atrodo, jau nebesvirduliavo) ir plėšte atplėšė dureles keleivio pusėje.

- Stivai, ką... - prabilo Sintija.

- Lipk į vidų! Klausimus uždavinėsi vėliau!

Stivas kilstelėdamas už užpakalio nustūmė ją ant sėdynės.

- Pasislink! Palaisvink vietą kitiems!

Sintija pasislinko. Tada Stivas atsisuko į Deividą.

- Ar su tavimi nebus vargo?

Berniukas papurtė galvą. Jo akys buvo bukos ir apatiškos, tačiau ne visiškai įtikino Stivą. Deividas buvo ypač išradingas, tai berniukas įrodė dar prieš Stivui ir Sintijai su juo susipažįstant. Stivas įkėlė Deividą į automobilį, po to atsisuko į Merę.

- Lipkite vidun. Truputėlį turėsime susispausti, tačiau jei iki šiol nelaikome savęs draugais, tai...

Ji įsiropštė į kabiną ir uždarė dureles, o Stivas tuo tarpu apibėgo automobilį iš priekio, pakeliui užlipdamas ant negyvo suopio. Atrodė, tarsi būtų užmynęs pilną kaulų pagalvės užvalkalą.

Kiek laiko praėjo nuo to momento, kai bosas pasišalino? Minutė? Dvi? Stivas visiškai nesuvokė. Laiko pojūtis, kurį jis galbūt anksčiau turėjo, visiškai pradingo. Stivas klestelėjo į vairuotojo sėdynę ir leido sau trumputę akimirką paspėlioti, ką jie darytų, jei variklis neužsivestų. Atsakymas buvo aiškus - nieko. Stivas pritardamas linktelėjo, pasuko raktelį, ir variklis suriaumojo. Ačiū Dievui, nors dėl to išvengė nežinomybės. Po sekundės jie jau riedėjo tolyn.

Stivas apsuko "Ryder'į" dideliu ratu, aplenkdamas sunkųjį transportą, parako sandėlį ir lauko biuro pastatą. Tarp šių dviejų pastatų matėsi apdulkėjęs policijos patrulinis automobilis atviromis durelėmis ir Kolio Entredžiano krauju apšlakstyta priekine sėdyne. Žiūrėdamas į jį, - į jo vidų, - Stivas pajuto šaltį ir lengvą svaigulį. Šitaip jis jausdavosi žvelgdamas iš pastato antro aukšto žemyn.

- Krušau tave, - tyliai ištarė Merė, atsisukusi pasižiūrėti į automobilį. - Krušau tave. Ir tikiuosi, jog mane girdi.

Jie užvažiavo ant nelygumo, ir mašina siaubingai subraškėjo. Stivas pakilo nuo sėdynės į orą, šlaunimis atsitrenkdamas į vairo apačią, o kakta trinktelėdamas į lubas. Už pertvaros išgirdo prislopintą traškesį, kai daiktai išsilakstė į šalis. Daugiausia boso daiktai.

- Ei, - nervingai tarė Sintija, - ar tau, didelis berniuk, neatrodo, jog per daug spustelėjai? Juk važiuojame uolos viršūne.

- Ne, - atšovė Stivas.

Kai jie pradėjo ropštis žvirgždėtu keliu, vedančiu kasyklos krašto link, Stivas pažvelgė pro šoninį veidrodėlį. Akimis ieškojo įėjimo į dreifą, tačiau nepamatė - dreifas buvo kitoje mikroautobuso pusėje.

Maždaug pusiaukelėje iki keteros užvažiavo ant dar vieno, didesnio, nelygumo, ir šį kartą visas mikroautobusas kelioms akimirkoms pakilo į orą, po to sunkiai nusileido ant amortizatorių spyruoklių. Merė su Sintija suklykė; Deividas tylėjo; jis sėdėjo susigūžęs tarp moteriškių, pusiau ant sėdynės, pusiau ant Merės kelių tarsi žmogaus dydžio lėlė.

- Sulėtinkite greitį! - suklykė Merė. - Jei iškrypsite iš kelio, nuriedėsime į pačią apačią! ŠIKNIAU, SULĖTINKITE GREITĮ!

- Ne, - pakartojo Stivas, nesivargindamas pridurti, jog mažiausiai baiminasi iškrypti iš šio kelio, kuris buvo platus it Kalifornijos automagistralės.

Priekyje Stivas išvydo kasyklos kraštą. Dangus dabar jau buvo ne juodas, o tamsios ir vis šviesėjančios violetinės spalvos.

Pro moteriškes ir Deividą Stivas pažvelgė į šoninį veidrodėlį keleivio pusėje, ieškodamas tamsios tunelio gerklės dar tamsiame "Kinijos" šachtos šulinyje, *can teko can tahe,* tačiau jam jau nebereikėjo vargintis. Staiga kasyklos pagrinde sušvito ryškios baltos šviesos kvadratas, tokios ryškios, kad buvo neįmanoma į ją žiūrėti. Ši šviesa tarsi degantis kumštis pliūptelėjo iš "Kinijos" šachtos ir savo negailestingu ryškumu užtvindė automobilio kabiną.

- Jėzau, kas tai? - suklykė Merė, ranka užsidengdama akis.

- Bosas, - tyliai atsakė Stivas.

Pasigirdo smarkus trinktelėjimas, ir atrodė, jog šis garsas, primenantis prislopintą artilerijos kanonadą, sklido tiesiai jiems iš apačios. Mašina ėmė drebėti tarsi išgąsdintas šuo. Stivas išgirdo, kaip pradeda slinkti suskaldyta uoliena ir žvirgždas. Pažvelgęs pro langą, blėstančioje sprogimo šviesoje pamatė, kaip kasyklos pagrindu slysta juodi polivinilchloridinių vamzdžių tinklai - spinduliuotuvai ir paskirstymo galvutės. Sujudėjo porfyras. "Kinijos" šachta pradėjo griūti.

- O Dieve, mus palaidos gyvus, - suaimanavo Sintija.

- Dar pažiūrėsime, - atsakė Stivas. - Laikykitės.

Jis iki pat galo nuspaudė akceleratoriaus pedalą, - o iki galo nedaug buvo likę, - ir mikroautobuso variklis į tai atsakė piktai riaumodamas. "Mes jau beveik pasiekėme, brangusis, - mintyse ragino variklį Stivas. - Beveik pasiekėme, dar truputėlį, padėk man, gražuoli, padaryk tai dėl manęs..."

Jų apačioje be perstojo dundėjo sprogimai, atrodydavo, jog jie kartais aprimsta, tačiau ir vėl tarsi banga sugrįždavo. Kai pasiekė kasyklos kraš-

tą, dešinėje Stivas išvydo nuriedantį šlaitu degalinės dydžio akmens luitą. Ir tiesiai po jais Stivas išgirdo dar grėsmingesnį nei dundesys, vis stiprėjantį šnaresį. Stivas suprato, kad slenka kelio žvirgždas. Automobilis važiavo į šiaurę; kelias vedė į pietus. Dar už kelių sekundžių jis įgrius šachton tarsi kiliminis takas.

- Judėk, kale! - suriko Stivas, kairiuoju kumščiu daužydamas vairą. - Judėk dėl manęs! Dabar! Na!

Tarsi nerangus geltonnosis dinozauras mikroautobusas persiropštė per kasyklos keterą. Kurį laiką jie savo sėkme dar abejojo, nes susmulkintas žvirgždas išslydo iš po galinių ratų, ir automobilis iš pradžių susvyravo į šonus, o po to slystelėjo atgal.

- Važiuok! - suklykė Sintija, palinkdama į priekį ir įstverdama į prietaisų skydelį. - Ak, prašau važiuok! Dėl Dievo meilės, ištrauk mus iš šio prag...

Ratai vėl sukibo su kelio danga, ir Sintiją nubloškė atgal. Šito pakako. Kurį laiką automobilio žibintai dar raižė šviesėjantį dangų, tačiau netrukus keliauninkai persirito per kasyklos keterą ir pasuko šiaurėn. Už jų iš šachtos kilo begalinis dulkių stulpas, tarsi vėl būtų prasidėjusi ankstesnė smėlio audra, tik šį kartą apribota šia vietove. Dulkių stulpas tarsi laužo liepsnos veržėsi į dangų.

2

Kelionė žemyn šiauriniu pylimo šlaitu buvo beveik be nuotykių. Tuo metu, kai jie važiavo per dviejų mylių ilgio dykumos atkarpą, skiriančią kasyklą nuo miestelio, dangus rytuose tapo lašišos spalvos rausvumo. O kai pravažiavo pro vyno rūsį su nukritusiu užrašu, virš horizonto kyštelėjo saulės disko kraštas.

Vos tik pravažiavęs vyno rūsį, pietiniame Pagrindinės gatvės gale Stivas paspaudė stabdžius.

- O, šventas šūde, - tyliai sumurmėjo Sintija.

- O, motina Makri, - atitarė jai Merė, pridėdama delną prie smilkinio, tarsi jai skaudėtų galvą.

Stivas nepajėgė ištarti nė žodžio.

Iki šio momento jis su Sintija matė Desperaciją tik tamsoje ar per vėjyje besidraikančio smėlio uždangą, o tai, ką išvydo dabar, anksčiau tepastebėjo trumpais protarpiais, nes visus jutimus buvo sutelkę į paprastą tikslą išlikti gyvi. Kai stengiesi išlikti gyvas, matai tik tai, ką privalai matyti; visa kita lieka už ribos.

Tačiau dabar Stivas išvydo viską.

Plati gatvė buvo tuščia, joje vien tingiai ritinėjosi vienintelis vėjaričių žolių kuokštas. Šaligatviai buvo gausiai apnešti smėliu - kai kuriose vietose visiškai užpustyti. Kur ne kur blyksėjo sudužusio stiklo šukės.

Visur skraidė šiukšlės. Užrašai nukritę. Susirangę elektros kabeliai gulėjo gatvėje - buvo sutraukytos paskirstymo galvutės. "Amerikos vakarų" kino teatro tentas gulėjo gatvėje tarsi didinga sena jachta, galiausiai sudužusi į uolas. Vienintelė anksčiau išlikusi raidė - didelė juoda "R" - ir toji dabar buvo iškritusi.

O aplinkui voliojosi žvėrių lavonai, tarsi čia būtų išsiliejusios mirtinai nuodingos cheminės medžiagos. Stivas išvydo daugybę kojotų, o prie "Bud's Suds" baro durų vingiavo ilga virtinė negyvų žiurkių; kai kurias iš jų buvo pusiau užklojęs ryto vėjelio žarstomas smėlis. Negyvi skorpionai gulėjo ant nukritusios vėtrungės. Stivui jie panėšėjo į keleivius, išsigelbėjusius sudužus laivui, tačiau mirusius kankinio mirtimi negyvenamoje saloje. Suopiai tysojo gatvėje ir ant stogų tarsi suverstos suodžių krūvos.

- Ir tada tu nustatysi žmonėms ribas, - prabilo Deividas. Jo balsas skambėjo negyvai, neišraiškingai. - Ir jiems tarsi: "Įsidėmėkite, jog negalima lipti į kalną".

Pažvelgęs į galinio vaizdo veidrodėlį, šviesėjančio dangaus fone Stivas išvydo stūksantį "Kinijos" šachtos pylimą, už kurio vis dar tebekilo dulkių stulpas, ir pasipurtė.

- "Neikite nei prie kalno, nei prie jo papėdės; kas tik palies kalną tikrai mirs: negalima liesti jo rankomis, kas jį palies, pavirs akmeniu arba bus nušautas. Kad ir kas tai būtų - žvėris ar kitas gyvūnas, - jis negyvens".

Berniukas pažvelgė į Merę. Jo veidas suvirpėjo ir pradėjo įgauti žmogiškus bruožus. Vaiko akys buvo pilnos ašarų.

- Deividai... - prabilo Merė.

- Aš esu vienui vienas. Ar suprantate? Mes užlipome į kalną, ir Dievas visus išskerdė. Mano šeimos narius. Dabar likau vienas.

Merė apsikabino Deividą, ir berniukas veidu prisispaudė prie jos.

- Klausyk, šefe, - tarė Sintija, paliesdama Stivo ranką, - susprogdinkime šį sušiktą miestelį, o po to susiraskime šalto alaus. Ką tu į tai?

3

Ir vėl 50-oji automagistralė.

- Važiuokime šiuo keliu, - pasakė Merė, - mes jau netoliese.

Jie privažiavo Karverių namą ant ratų. Kai artinosi prie automobilio, Deividas vėl įsikniaubė Merei į krūtinę, o ji uždėjo rankas berniukui ant galvos ir laikė jį šitaip prispaudusi. Beveik penkias minutes Deividas nejudėjo, atrodė, net nekvėpuoja. Merė galėjo būti tikra, kad berniukas gyvas, tik jausdama jo lėtai riedančias karštas ašaras, drėkinančias marškinėlius. Tam tikra prasme Merė džiaugėsi jas jausdama, manė, jog tai geras ženklas.

Merė pastebėjo, kad dulkių audra praūžė ir pro greitkelį, - vietomis jis buvo visiškai užpustytas smėliu, ir Stivas turėjo kelis kartus įjungti žemesnę pavarą, idant persiropštų per sniego vėpūtinius.

- Ar jie buvo uždarę automagistralę? - kartą paklausė Stivo Sintija. - Farai? Nevados viešųjų darbų agentūra? Ar dar kas nors?

Stivas papurtė galvą.

- Tikriausiai ne. Tačiau galiu kirsti lažybų, jog praėjusią naktį nedaug kas pravažiavo šiuo keliu - dauguma sunkvežimių vairuotojų, kuriems tenka kirsti kelias valstijas, užsikasė Elyje ir Ostine.

- Štai! - sušuko Merė, rodydama į saulės zuikutį, blykčiojantį maždaug už mylios.

Po trijų minučių jie sustojo prie Deirdros "Acuros".

- Ar nori eiti su manimi į automobilį, Deividai? - paklausė Merė. - Žinoma, jei tas prakeiktas daiktas apskritai užsives.

Deividas gūžtelėjo pečiais.

- Negi faras leido jums pasilikti raktelius? - paklausė Sintija.

- Ne, tačiau jei man pasiseks...

Merė iššoko iš mikroautobuso pataikydama į smėlio kopą ir nužingsniavo prie automobilio. Kai į jį pasižiūrėjo, Merę staiga užplūdo prisiminimai apie Piterį - Piterį, kuris taip prakeiktinai absurdiškai didžiavosi savo monografija apie Džeimsą Dikį ir nė nenumanė, kad planuoto tęsinio niekada neparašys...

Automobilio vaizdas Merės akyse susidvejino, po to susiliejo į prizmes.

Skaudančia krūtine ji alkūne nusivalė akis, atsiklaupė ir ėmė grabalioti po priekiniu buferiu. Iš pradžių Merė negalėjo surasti to, ko ieškojo, ir jai viso šito buvo per daug. Kodėl apskritai nusprendė važiuoti į Ostiną šiuo automobiliu įkandin "Ryder'io"? Kad užlietų prisiminimai? Kad pajustų Piterį?

Merė priglaudė skruostą prie buferio, - netrukus jis bus per karštas, kad galėtum prisiliesti, tačiau dabar tebebuvo išsaugojęs nakties vėsą, - ir leido sau pravirkti.

Moteris pajuto, kaip kažkas tiriančiai paliečia jos ranką, ir apsidairė. Greta stovėjo Deividas. Jo išvargęs, susenęs veidas karojo virš plonos berniuko krūtinės, aptemptos iškruvintais beisbolo marškinėliais. Berniukas žvelgė į Merę susikaupęs ir nepaėmė jos rankos, o tik lietė pirštais.

- Kas nutiko, Mere?

- Nerandu mažytės dėžutės, - atsakė ji, šniurkščiodama nosimi. - Mažytės magnetinės dėžutės su atsarginiu rakteliu. Ji buvo po priekiniu buferiu, tačiau tikriausiai nukrito. O gal vaikai, kurie pavogė automobilio registracijos numerį, paėmė ir dėžutę.

Merės burna persikreipė, ir ji pravirko.

Vaikas atsiklaupė greta jos. Net ir pro ašaras Merė regėjo mėlynes ant Deivido kaklo, kurias paliko Odrės pirštai, - šlykščias juodai violetines lyg audros debesis dėmes.

- Ššš, Mere, - tildė ją berniukas, grabaliodamas už buferio.

Merė girdėjo, kaip jo pirštai barbena į metalą, ir staiga jai kilo noras sušukti: "Atsargiai! Ten gali būti vorų! Vorų!"

Deividas ištraukė mažą pilką dėžutę.

- Pamėginkite, kodėl gi nepamėginti? Jei neužsives...

Vaikas gūžtelėjo pečiais, norėdamas parodyti, jog tai nebuvo labai svarbu - čia pat stovėjo mikroautobusas.

Taip, mikroautobusas čia pat. Tačiau Piteris niekada jo nevairavo, o Merė dar nors truputėlį norėjo pajusti jo kvapą. Pajusti jį. "Tai puikios kantalupės", - pasakė tada Piteris, paliesdamas jos krūtis.

Jo kvapo, prisilietimo, balso prisiminimai. Akiniai, kuriuos Piteris užsidėdavo vairuodamas. Šie dalykai skaudins, tačiau...

- Taip, aš važiuosiu su jumis, - pertraukė Merės mintis Deividas. Jie abu klūpėjo priešais Deirdros Fini automobilį, atsukę veidus vienas į kitą. - Žinoma, jei užsives. Ir jei jūs norite.

- Taip, - atsakė Merė, - aš noriu.

4

Prie jų priėjo Stivas su Sintija ir padėjo atsistoti.

- Jaučiuosi tarsi šimto aštuonerių metų, - pasakė Merė.

- Nusiraminkite, jūs neatrodote senesnė nei aštuoniasdešimt devynerių, - paerzino Stivas ir nusišypsojo, kai Merė pabandė jam kumštelėti. - Ar jūs iš tiesų norite važiuoti į Ostiną šiuo mažu automobiliu? O jei jis užklimps smėlyje?

- Nesijaudinkime dėl visų dalykų iš karto. Mes net abejojame, ar jis užsives, tiesa, Deividai?

- Ne, - atsidusdamas atsakė Deividas.

Merė pajuto, kaip berniukas vėl nuo jos tolsta, tačiau nežinojo, ką daryti. Jis stovėjo nuleidęs galvą ir spoksojo į "Acuros" groteles, tarsi ten būtų raktai į visas gyvybės ir mirties paslaptis; jausmai vėl išnyko nuo vaiko veido, ir jis tapo tolimas ir susimąstęs. Rankoje Deividas laikė laisvai sugniaužęs pilką magnetinę dėžutę su atsarginiu rakteliu.

- Jei jis užsives, važiuosime vienas paskui kitą, - pasakė Merė Stivui. - Aš seksiu jums įkandin. Jei įstrigsime, įšoksime pas jus į mikroautobusą. Tačiau nemanau, jog teks. Tiesą pasakius, tai visai neblogas automobilis. Jei tik mano prakeikta brolienė nebūtų jo naudojusi kaip narkotikų sandėlio...

Jos balsas pradėjo virpėti, ir Merė tvirtai sučiaupė lūpas.

- Nemanau, jog teks ilgai keliauti, kol pasieksime neužpustytą kelią, - pratarė Deividas, nepakeldamas akių nuo "Acuros" grotelių. - Trisdešimt mylių? Keturiasdešimt? Po to kelias bus švarus.

Merė nusišypsojo berniukui.

- Manau, tu teisus.

- Yra vienas truputėlį svarbesnis klausimas, - įsiterpė Sintija. - Ką mes apie visa tai pasakysime policijai? Turiu omenyje tikrus policininkus.

Kurį laiką niekas nepratarė nė žodžio. Po to Deividas, vis tebežiūrėdamas į "Acuros" groteles, tarė:

- Pradžią. Tegul visa kita sugalvoja patys.

- Nesuprantu, ką nori pasakyti, - pasakė Merė.

Iš tiesų ji manė supratusi, tačiau norėjo, kad Deividas kalbėtų toliau. Norėjo, kad berniukas bei jie visi ir mintimis, ir kūnu pasišalintų iš čia.

- Aš papasakosiu, kaip mums nuleido padangas ir blogas faras nuvežė mus į miestelį. Kaip jis įtikino mus važiuoti kartu su juo, paaiškindamas, neva dykumoje šlaistosi kažkoks vyrukas su šautuvu. Mere, jūs papasakosite, kaip faras sustabdė judu su Piteriu. Stivai, jūs pasakosite, kaip ieškojote Džonio, ir Džonis jums paskambino. Aš papasakosiu, kaip mums pavyko pabėgti, farui išsivedus mano mamą. Kaip nuėjome į kino teatrą. Kaip jums, Stivai, paskambinome. Po to jūs galėsite papasakoti, kaip atvažiavote į kino teatrą. Būtent ten mes ir praleidome visą naktį. Kino teatre.

- Mes apskritai nebuvome nuvažiavę į šachtą, - susimąstęs ištarė Stivas, tarsi tikrindamas, ragaudamas Deivido versiją.

Deividas linktelėjo. Ryškėjančioje saulėje suspindo mėlynės ant vaiko kaklo. Diena jau darėsi karšta.

- Teisingai, - pasakė Deividas.

- Atleisk, Deividai, turiu šito paklausti, - o kaip tavo tėtis? Ką pasakysime apie jį?

- Išėjo ieškoti mamos. Jis norėjo, kad pasilikčiau kino teatre kartu su jumis. Aš taip ir pasielgiau.

- Ir mes apskritai nieko nematėme, - įsiterpė Sintija.

- Ne. Nieko.

Deividas atidarė magnetinę dėžutę, išėmė iš jos raktelį ir padavė jį Merei.

- Ar nepamėginsite užvesti variklį?

- Tuojau. Ką pagalvos pareigūnai visa tai suradę? Vien negyvus žmones ir žvėris. Ką jie pasakys? Kokias padarys išvadas?

Stivas atsakė:

- Yra žmonių, kurie tiki, neva penktajame dešimtmetyje netoli nuo čia nukrito skraidančioji lėkštė. Ar žinojote apie tai?

Merė papurtė galvą.

- Rosvelo mieste, Naujosios Meksikos valstijoje. Jei tikėtume pasakojimais, netgi išliko gyvų ateivių. Astronautų iš kito pasaulio. Nežinau, ar čia yra bent lašelis tiesos, tačiau visko gali būti. Liudininkai pasakoja, kad Rosvele nutiko kažkas labai siaubinga. Kad ir kas ten būtų nutikę, valdžia viską užglostė. Lygiai taip jie užglostys ir šįsyk.

Sintija kumštelėjo jam į ranką.

- Esi gana paranojiškas, sausainiuk.

Stivas gūžtelėjo pečiais.

- O dėl to, ką jie pagalvos... galbūt nuodingos dujos. Kažkoks šūdas išsiveržė iš žemės gelmių, ir nuo jo žmonės pasiuto. Ir tai nebus labai toli nuo tiesos, ar ne?

- Taip, - sutiko Merė. - Manau, svarbiausia mums visiems papasakoti istoriją taip, kaip ją bendrais bruožais nupasakojo Deividas.

Sintija gūžtelėjo pečiais, ir jos veide šmėstelėjo ankstesnės akiplėšiškos nuostatos "kam šis šūdas rūpi" šešėlis.

- Galima pamanyti, jog mums palūžus ir papasakojus teisybę, jie mumis patikėtų. Ar tai turėjote omeny?

- Gal ir nepatikėtų, - įsiterpė Stivas, - tačiau aš verčiau praleisčiau šešias savaites ne sėdėdamas melo detektoriaus kėdėje ar spoksodamas į rašalo dėmes, o žiūrėdamas į tavo egzotišką ir paslaptingą veidą.

Sintija vėl kumštelėjo jam į ranką. Šį kartą stipriau. Mergina pamatė, kad Deividas stebi jų žaidimą, ir linktelėjo jam.

- Kaip tu manai, ar mano veidas egzotiškas ir paslaptingas?

Deividas nusisuko ir ėmė tyrinėti šiaurėje stūksančius kalnus.

Merė apėjo automobilį ir atidarė dureles vairuotojo pusėje, primindama sau, kad prieš pradėdama vairuoti turi patraukti sėdynę į priekį - Piteris buvo visa pėda už ją aukštesnis. Pirštinių skyrelis žiojėjo atviras nuo to laiko, kai Merė jame rausėsi automobilio registracijos pažymėjimo, tačiau maža, jį apšviečianti lemputė negalėjo iškrauti akumuliatoriaus, tiesa? Ką gi, tai nėra gyvybės ar mirties klau...

- O Viešpatie, - bejėgišku balsu sušnibždėjo Stivas. - O Viešpatie brangiausias, jūs tik pasižiūrėkite.

Merė atsisuko. Palei horizontą dūlavo "Kinijos" šachtos pylimo šiaurinis šlaitas, kuris iš tolo atrodė visai mažytis. Virš jo tvyrojo gigantiškas tamsiai pilkų dulkių debesis. Jis kybojo danguje, tačiau vis dar buvo sujungtas su šachta padūmavusia bambagysle iš dulkių ir smulkių žemės dalelių: į dangų kylančio kalno likučiai, panašūs į užnuodytą dulkių debesį po branduolinio sprogimo. Debesis įgavo vilko kontūrus - su nukreipta į kylančią saulę uodega ir groteskiškai į vakarus ištemptu snukiu, kur naktis piktai traukėsi iš dangaus.

Snukis atrodė prasižiojęs. Iš jo kyšojo kažkoks kontūras, amorfiškas, tačiau vis tiek panašus į roplį. Šis kontūras kažkuo priminė skorpioną, podraug ir driežą.

Can tekas ir can tahas.

Merė suklykė pro iškeltas prie veido rankas. Išverstomis akimis pro nešvarius pirštus ji spitrijo į danguje tvyrantį kontūrą ir purtė galvą, beviltiškai mėgindama nuvyti šį vaizdą šalin.

- Liaukitės, - ramino ją Deividas, apkabindamas per liemenį. - Liaukitės, Mere. Jis negali mums padaryti nieko bloga. Be to, jis traukiasi. Matote?

Tai buvo tiesa. Dangaus vilko kontūras ėmė vienose vietose trūkinėti, kitose sklaidytis, leisdamas prasiskverbti ilgiems auksiniams saulės spinduliams, kurie buvo gražūs ir kartu kažkokie juokingi - panašios iliustracijos žmogus gali tikėtis biblinio epo pabaigoje.

- Manau, privalome vykti, - galiausiai tarė Stivas.

- Manau, mums čia apskritai nederėjo atvykti, - silpnu balsu ištarė Merė ir įlipo į automobilį.

Viduje ji išsyk užuodė savo mirusio vyro skutimosi losjono aromatą.

5

Deividas stovėjo stebėdamas, kaip ji patraukia į priekį sėdynę ir įkiša raktelį į spyną. Jautėsi pats nuo savęs nutolęs, tarsi kažkoks sutvėrimas, sklandantis erdvėje tarp tamsios ir šviesios žvaigždės. Jis prisiminė, kaip namuose sėdėdavo prie virtuvės stalo ir žaisdavo kortomis su Pyragėliu. Ir tada pagalvojo, jog už dar vieną galimybę pažaisti kortomis su Pyragėliu, - sesutė būtų pasistačiusi obuolių ir spanguolių sulčių stiklinę, jis - "pepsio", abu jie kikentų lyg išprotėję, - Deividas sutiktų išvysti Stivą, ir Merę, ir Sintiją pragare, nors jie ir buvo puikūs žmonės. Jei jau toks reikalas, jis sutiktų ir save išvysti pragare. Įdomu, kiek jis skirtųsi nuo Desperacijos?

Merė pasuko raktelį. Variklis kostelėjo ir beveik iš karto užsivedė. Merė nusišypsojo ir suplojo rankomis.

- Deividai? Pasiruošęs keliauti?

- Žinoma. Manau, jog taip.

- Ei? - Sintija uždėjo ranką berniukui ant sprando. - Viskas gerai, mano vyre.

Deividas linktelėjo, nepažvelgdamas į ją.

Sintija pasilenkė ir pabučiavo berniuką į skruostą.

- Tu turi tai nugalėti, - sušnibždėjo ji Deividui į ausį. - Privalai tai nugalėti, supranti?

- Pamėginsiu, - atsakė Deividas.

Tačiau jam atrodė, jog nepajėgs ištverti tų dienų, savaičių ir mėnesių, kurie jo laukė. "Eik pas savo draugą Brajeną, - patarė Džonis. - Eik pas savo draugą, ir tapkite broliais". Taip, pradžiai tai galbūt ir tiks, o toliau?

Jame atsivėrė rėkiančios iš skausmo skylės, kurios ateityje rėks dar labiau. Viena dėl motinos, kita dėl tėvo, trečia dėl sesutės. Skylės tarsi veidai. Skylės tarsi akys.

Danguje tvyrojęs vilkas išnyko, liko tik letena ir tai, kas galėjo būti uodegos galiukas. O ropliško sutvėrimo neliko nė ženklo.

- Mes tave nugalėjome, - sušnibždėjo Deividas, eidamas prie automobilio durelių keleivio pusėje. - Mes tave nugalėjome, kalės vaike, štai taip.

"Tek, - šypsodamasis sušnibždėjo balsas jo smegenų gilumoje. - *Tek ah lah. Tek ah wan".*

Prisiversdamas Deividas nukreipė nuo šio balso mintis ir širdį.

"Keliauk pas savo draugą, ir tapkite broliais".

Galbūt. Tačiau pirmiausia jis vyks į Ostiną. Kartu su Mere ir Stivu, ir Sintija. Jis ketino pasilikti su jais kiek įmanoma ilgiau. Jie bent supras... ko niekas kitas niekada nepajėgs padaryti. Jie kartu buvo šachtoje.

Priėjęs prie durelių keleivio pusėje, Deividas išsiblaškęs įkišo metalinę dėžutę kelnių kišenėn. Staiga jis sustojo, laisva ranka, besiekianti durelių rankenos, sustingo ore.

Iš kišenės kai kas buvo dingę; šovinys.

Vietoje jo kažkas atsirado: standaus popieriaus lapelis.

- Deividai? - pašaukė jį Stivas pro pravirą mikroautobuso langą. - Kas nors nutiko?

Jis papurtė galvą, viena ranka siekdamas durelių rankenos, o kita traukdamas iš kišenės sulankstytą popierėlį. Jis buvo žydras. Ir kažkaip pažįstamas, nors Deividas nevaliojo prisiminti, kad vakar kišenėje būtų turėjęs ką nors panašaus. Popierėlyje žiojėjo skylė dantytais kraštais, lyg jis prieš tai būtų buvęs ant kažko užmautas. Tartum...

"Palik savo leidimą".

Tai buvo paskutinieji žodžiai, kuriuos praėjusį rudenį ištarė balsas, kai Deividas meldė Dievą, kad pasveiktų Brajenas. Tada jis nesuprato kodėl, tačiau pakluso ir užmovė žydrą leidimo lapelį ant vinies. Kai kitą kartą vėl pasirodė "Vietkongo stebėjimo punkte", - kada tai buvo? po savaitės? po dviejų? - lapelis buvo dingęs. Gal koks vaikinukas jį pasiėmė, kad užsirašytų mergaitės telefono numerį, o gal jį tiesiog nuplėšė vėjas. Tačiau... dabar lapelį laikė rankoje.

"Aš noriu tik meilės, man reikia tik meilės".

Pasigirdo kietai jogiškas Felikso Kavaljero vokalas.

"Ne, - pagalvojo Deividas, - taip negali būti".

- Deividai? - Atsklido Merės balsas. Iš toli. - Deividai, kas tai?

"Negali būti", - vėl pagalvojo Deividas, tačiau kai išlankstė lapelį, viršuje išspausdinti žodžiai buvo gerai pažįstami:

VAKARŲ VENTVORTO VIDURINĖ MOKYKLA
Vilando aveniu, 100

O žemiau didelėmis plakatinėmis raidėmis parašyta:

PALEISTAS ANKSČIAU

Ir galiausiai:

Anksčiau paleisto mokinio tėvai privalo pasirašyti šį leidimą. Leidimą reikia grąžinti į lankomumo registravimo kabinetą.

Tik dabar lapelyje buvo dar kai kas daugiau - po paskutine spausdinto teksto eilute paskubomis parašyta žinutė.

Deivido viduje kažkas sujudėjo. Kažkas didelis. Gerklę užspaudė spazmai, paskui atsileido, ir iš jos išsiveržė sielvarto aimana. Berniukas susvyravo, įsitvėrė "Acuros" stogo, priglaudė kaktą prie rankos ir pradėjo kūkčioti. Kažkur iš toli atsklido atidaromų durelių garsas ir bėgančių prie jo Stivo su Sintija žingsniai. Deividas verkė. Mintyse jam iškilo Pyragėlio, laikančios savo lėlę ir besišypsančios jam, vaizdas. Po to išvydo motiną, šokančią grojant radijui skalbimo kambaryje, rankoje laikančią lygintuvą ir besijuokiančią iš savo paikumo. Po to Deividas prisiminė tėvą, sėdintį priemenėje ir užsikėlusį kojas ant turėklų, vienoje rankoje laikantį knygą, o kitoje alaus butelį, mojantį jam, sugrįžtančiam iš Brajeno, tirštėjančiose sutemose stumiančiam dviratį takeliu garažo link. Deividas pagalvojo, jog visus juos labai mylėjo ir visada juos taip mylės.

Ir dar jis prisiminė Džonį. Džonį, stovintį ties tamsiu "Kinijos" šachtos kraštu ir sakantį: "Kartais jis priverčia mus gyventi".

Deividas verkė nuleidęs galvą ir sugniaužęs kumštyje suglamžytą leidimą, o tas didžiulis daiktas vis dar tebejudėjo viduje panašiai kaip žemės slinktis... tik gal ne taip baisiai.

Galbūt galų gale ne taip ir baisiai.

- Deividai? - tai klausė Stivas, purtydamas jį. - Deividai!

- Viskas gerai, - atsakė berniukas, pakeldamas galvą ir drebančia ranka šluostydamasis ašaras.

- Kas nutiko?

- Nieko. Viskas gerai. Važiuokite. Mes seksime jums iš paskos.

Sintija pažvelgė į jį abejodama.

- Tikrai?

Deividas linktelėjo galva.

Jie sugrįžo prie mikroautobuso, vis atsisukdami per petį pasižiūrėti į Deividą.

Deividas pajėgė pamojuoti jiems ranka. Po to įlipo į "Acurą" ir uždarė durels.

- Kas ten buvo? - paklausė Merė. - Ką tu ten radai?

Ji ištiesė ranką, norėdama paimti standaus žydro popieriaus lapelį, tačiau Deividas kurį laiką neišleido jo iš savo saujos.

- Ar prisimenate, kaip faras įstūmė į sulaikytųjų priėmimo patalpą, kurioje mes visi buvome? - paklausė berniukas. - Kaip jūs puolėte prie šautuvo?

- Šito niekada nepamiršiu.

- Kol jūs su juo grūmėtės, nuo rašomojo stalo nukrito šovinys ir nuriedėjo prie manęs. Kai tik pasitaikė proga, aš jį pakėliau. Džonis tikriausiai pavogė jį man iš kišenės, kai buvo prisiglaudęs prie manęs. Šachtoje. Po to, kai žuvo mano tėtis. Džonis panaudojo šovinį ANA detonuoti. O betraukdamas iš kišenės šovinį, man įgrūdo štai šitą.

- Ką įgrūdo? Kas tai?

- Mano mokyklos Ohajuje leidimas anksčiau išeiti. Praėjusį rudenį aš jį užmoviau medyje ant vinies ir palikau.

- Medis Ohajuje... Praėjusį rudenį... - Merė išplėstomis akimis ir susimąsčiusi žvelgė į Deividą. - Praėjusį rudenį!

- Taip. Taigi aš nežinau, iš kur Džonis jį gavo... ir nežinau, kur jį laikė. Kai buvome parako sandėlyje, aš priverčiau jį ištuštinti visas kišenes. Bijojau, kad Džonis gali būti paėmęs vieną iš *can tahų*. Tuo metu jis raštelio neturėjo. Džonis buvo nusirengęs iki pat apatinių rūbų ir tada tikrai neturėjo raštelio.

- Ak, Deividai, - atsiduso Merė.

Berniukas linktelėjo ir padavė jai žydrą leidimą.

- Stivas žinos, ar čia Džonio rašysena. Kertu lažybų iš milijono dolerių, kad tai jo.

Deividai -
Saugokis, kad nepasivytų mumija
I Jonas 4/8 Atmink!

Krutindama lūpas, Merė perskaitė paskubomis iškeverzotą žinutę.

- Jei turėčiau milijoną, ir aš kirsčiau lažybų, kad tai jo rašysena, - pasakė Merė. - Ar supranti, ką jis čia cituoja, Deividai?

Deividas paėmė iš jos melsvą leidimą.

- Žinoma. Pirmasis Jono laiškas, ketvirtas skyrius, aštunta eilutė. “Dievas yra meilė”.

Merė ilgai žiūrėjo į berniuką.

- Ar tai tiesa, Deividai? Ar tikrai Dievas yra meilė?

- Žinoma, - atsakė Deividas, sulankstydamas leidimą. - Manau, jog Dievas tai -...tam tikra prasme viskas.

Sintija pamojavo ranka. Merė jai atsakė ir iškėlė nykščius. Stivas pajudėjo, ir Merė nusekė paskui jį. “Acuros” ratai nenoriai įveikė pirmąjį smėlio gūbrį, po to ėmė suktis sparčiau.

Deividas atlošė galvą į sėdynę, užsimerkė ir pradėjo melstis.

Bengoras, Meino valstija
1994-ųjų lapkričio 1-oji - 1995-ųjų gruodžio 5-oji

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS

Besiskverbdami į žemės gelmes, kalnakasiai pažadina ten per amžius glūdėjusią piktąją dvasią ir išleidžia tarsi džiną iš butelio. Šėtoniškas jos siautėjimas mažame Desperacijos miestelyje šiurpina ne vien savo juodąja mistika: Kingas nebūtų Kingas, jeigu skaitytojo bent laikinai neįtikintų realiai egzistuojančiu antgamtiniu blogiu, su kuriuo gali susidurti kiekvienas iš mūsų...

